Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Public Domain

Language: Kiswahili (Swahili)

Dialect: Kimvita

Translation by: Dr. Johann Ludvig Krapf

2014-08-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 1 Mar 2019

62071dc0-70e6-5b86-b569-c1b45e7771bd

Contents

MATHAYO MTAKATIFU 1
MARKO MTAKATIFU 31
LUKA MTAKATIFU 50
YOHANA MTAKATIFU 83
MATENDO YA MITUME 108
WARUMI 142
1 WAKORINTHO 157
2 WAKORINTHO 171
WAGALATIA 180
WAEFESO 185
WAKOLOSAI 190
1 WATHESALONIKE 194
2 WATHESALONIKE 197
1 TIMOTHEO 199
2 TIMOTHEO 203
TITO 206
FILEMONI 208
(Ebr) 209
WARAKA WA YAKOBO 220
1 PETRO 224
2 PETRO 228
1 YOHANA 231
2 YOHANA 235
3 YOHANA 236
WARAKA WA YUDA 237
UFUNUO WA YOHANA 239

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
MATHAYO MTAKATIFU

1 Yesu Kristo alikuwa mzawa wa Daudi, mzawa wa Abrahamu. Hii ndiyo orodha ya
ukoo wake: 2 Abrahamu alimzaa Isaka, Isaka alimzaa Yakobo, Yakobo alimzaa Yuda
na ndugu zake, 3 Yuda alimzaa Faresi na Zera (mama yao alikuwa Tamari), Faresi
alimzaa Hesroni, Hesroni alimzaa Rami, 4 Rami alimzaa Aminadabu, Aminadabu alimzaa
Nashoni, Nashoni alimzaa Salmoni, 5 Salmoni alimzaa Boazi (mama yake Boazi alikuwa
Rahabu). Boazi na Ruthi walikuwa wazazi wa Obedi, Obedi alimzaa Yese, 6 naye Yese
alimzaa Mfalme Daudi. Daudi alimzaa Solomoni (mama yake Solomoni alikuwa mke wa
Uria). 7 Solomoni alimzaa Rehoboamu, Rehoboamu alimzaa Abiya, Abiya alimzaa Asa,
8 Asa alimzaa Yehoshafati, Yehoshafati alimzaa Yoramu, Yoramu alimzaa Uzia, 9 Uzia
alimzaa Yothamu, Yothamu alimzaa Ahazi, Ahazi alimzaa Hezekia, 10 Hezekia alimzaa
Manase, Manase alimzaa Amoni, Amoni alimzaa Yosia, 11 Yosia alimzaa Yekonia na ndugu
zake. Huo ulikuwa wakati Wayahudi walipopelekwa uhamishoni Babuloni. 12 Baada
ya Wayahudi kupelekwa uhamishomi Babuloni: Yekonia alimzaa Shealtieli, Shealtieli
alimzaa Zerobabeli, 13 Zerobabeli alimzaa Abiudi, Abiudi alimzaa Eliakimu, Eliakimu
alimzaa Azori, 14 Azori alimzaa Zadoki, Zadoki alimzaa Akimu, Akimu alimzaa Eliudi,
15 Eliudi alimzaa Eleazeri, Eleazeri alimzaa Mathani, Mathani alimzaa Yakobo, 16 Yakobo
alimzaa Yosefu, aliyekuwa mume wake Maria, mama yake Yesu, aitwaye Kristo. 17 Basi,
kulikuwa na vizazi kumi na vinne tangu Abrahamu mpaka Daudi, vizazi kumi na vinne
tangu Daudi mpaka Wayahudi walipochukuliwa mateka Babuloni, na vizazi kumi na
vinne tangu kuchukuliwa mateka mpaka wakati wa Kristo. 18 Basi, hivi ndivyo Yesu
Kristo alivyozaliwa: Maria, mama yake, alikuwa ameposwa na Yosefu. Lakini kabla
hawajakaa pamoja kama mume na mke, alionekana kuwa mja mzito kwa uwezo wa
Roho Mtakatifu. 19 Yosefu, mumewe, kwa vile alikuwa mwadilifu, hakutaka kumwaibisha
hadharani; hivyo alikusudia kumwacha kwa siri. 20 Alipokuwa bado anawaza jambo hilo,
malaika wa Bwana alimtokea katika ndoto, akamwambia, “Yosefu, mwana wa Daudi,
usiogope kumchukua Maria awe mke wako, maana amekuwa mja mzito kwa uwezo wa
Roho Mtakatifu. 21 Atajifungua mtoto wa kiume, nawe utampa jina Yesu, kwa kuwa yeye
atawaokoa watu wake kutoka katika dhambi zao.” 22 Basi, haya yote yalitukia ili litimie
lile neno Bwana alilosema kwa njia ya nabii: 23 “Bikira atachukua mimba, atamzaa mtoto
wa kiume, naye ataitwa Emanueli” (maana yake, “Mungu yu pamoja nasi”). 24 Hivyo,
Yosefu alipoamka usingizini alifanya kama malaika huyo alivyomwambia, akamchukua
mke wake nyumbani. 25 Lakini hakumjua kamwe kimwili hata Maria alipojifungua mtoto
wa kiume. Naye Yosefu akampa jina Yesu.

2

1 Yesu alizaliwa mjini Bethlehemu, mkoani Yudea, wakati Herode alipokuwa mfalme.
Punde tu baada ya kuzaliwa kwake, wataalamu wa nyota kutoka mashariki wali-
fika Yerusalemu, 2 wakauliza, “Yuko wapi mtoto, Mfalme wa Wayahudi, aliyezaliwa?
Tumeiona nyota yake ilipotokea mashariki, tukaja kumwabudu.” 3 Mfalme Herode
aliposikia hayo, alifadhaika, yeye pamoja na wakazi wote wa Yerusalemu. 4 Basi
akawaita pamoja makuhani wakuu wote na walimu wa Sheria, akawauliza, “Kristo
atazaliwa wapi?” 5 Nao wakamjibu, “Mjini Bethlehemu, mkoani Yudea. Ndivyo nabii
alivyoandika: 6 Ewe Bethlehemu katika nchi ya Yuda, kwa vyovyote wewe si mdogo
kabisa kati ya viongozi wa Yuda; maana kwako atatokea kiongozi atakayewaongoza watu
wangu, Israeli.” 7 Hapo, Herode aliwaita faraghani hao wataalamu wa nyota, akawauliza
wakati hasa ile nyota ilipowatokea. 8 Kisha akawatuma Bethlehemu akisema, “Nendeni
mkachunguze kwa makini habari za mtoto huyo. Mkisha mpata nileteeni habari ili
nami niende nikamwabudu.” 9 Baada ya kumsikiliza mfalme, hao wataalamu wa nyota
wakaenda. Kumbe ile nyota waliyokuwa wameiona upande wa mashariki iliwatangulia

hata ikaenda kusimama juu ya mahali pale alipokuwa mtoto. 10 Walipoiona hiyo nyota,
walifurahi mno. 11 Basi, wakaingia nyumbani, wakamwona yule mtoto pamoja na Maria
mama yake; wakapiga magoti, wakamsujudia. Kisha wakafungua hazina zao, wakampa
zawadi: dhahabu, ubani na manemane. 12 Mungu aliwaonya katika ndoto wasimrudie
Herode; hivyo wakarudi makwao kwa njia nyingine. 13 Baada ya wale wageni kuondoka,
malaika wa Bwana alimtokea Yosefu katika ndoto, akamwambia, “Amka! Mchukue
mtoto pamoja na mama yake, mkimbilie Misri. Kaeni huko mpaka nitakapokwambia,
maana Herode anakusudia kumwua huyu mtoto.” 14 Hivyo, Yosefu aliamka, akamchukua
mtoto pamoja na mama yake, akaondoka usiku, akaenda Misri. 15 Akakaa huko mpaka
Herode alipokufa. Jambo hilo lilifanyika ili neno alilosema Bwana kwa njia ya nabii
litimie: “Nilimwita Mwanangu kutoka Misri.” 16 Herode alipogundua kwamba wale
wataalamu wa nyota walikuwa wamemhadaa, alikasirika sana. Akaamuru watoto wote
wa kiume mjini Bethlehemu na kandokando yake wenye umri wa miaka miwili na
chini yake wauawe. Alifanya hivyo kufuatana na muda aliopata kujua kutoka kwa wale
wataalamu wa nyota. 17 Ndivyo yalivyotimia maneno yaliyosemwa kwa njia ya nabii
Yeremia: 18 “Sauti imesikika mjini Rama, kilio na maombolezo mengi. Raheli anawalilia
watoto wake, wala hataki kutulizwa, maana wote wamefariki.” 19 Baada ya kifo cha
Herode, malaika wa Bwana alimtokea Yosefu katika ndoto kule Misri, 20 akamwambia,
“Amka! Mchukue mtoto pamoja na mama yake, urudi tena katika nchi ya Israeli,
maana wale waliotaka kumwua mtoto huyo wamekwisha kufa.” 21 Basi, Yosefu aliamka,
akamchukua mtoto pamoja na mama yake, akarejea katika nchi ya Israeli. 22 Lakini
Yosefu aliposikia kwamba Arkelao mwanawe Herode alikuwa mfalme wa Yudea mahali
pa baba yake, aliogopa kwenda huko. Naye baada ya kuonywa katika ndoto, alikwenda
katika mkoa wa Galilaya, 23 akahamia katika mji uitwao Nazareti. Ndivyo yalivyotimia
maneno yaliyonenwa kwa njia ya manabii: “Ataitwa Mnazare.”

3

1 Siku hizo Yohane Mbatizaji alitokea, akaanza kuhubiri katika jangwa la Yudea:
2 “Tubuni, maana Ufalme wa mbinguni umekaribia.” 3 Huyu Yohane ndiye yule ambaye
nabii Isaya alinena juu yake aliposema: “Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni
Bwana njia yake, nyoosheni vijia vyake.” 4 Yohane alivaa vazi lililoshonwa kwa manyoya
ya ngamia, na ukanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali
ya mwituni. 5 Basi, watu kutoka Yerusalemu, kutoka mkoa wote wa Yudea na sehemu
zote za kandokando ya mto Yordani, walimwendea, 6 wakaziungama dhambi zao, naye
akawabatiza katika mto Yordani. 7 Lakini alipowaona Mafarisayo wengi na Masadukayo
wanamjia ili awabatize, aliwaambia, “Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani aliyewadokezea
kwamba mnaweza kuiepuka ghadhabu inayokuja? 8 Onyesheni basi kwa matendo,
kwamba mmetubu kweli. 9 Msidhani kwamba mtaweza kujitetea kwa kusema, Baba
yetu ni Abrahamu! Nawaambieni hakika, Mungu anaweza kuyafanya mawe haya yawe
watoto wa Abrahamu. 10 Basi, shoka liko tayari kuikata mizizi ya miti; hivyo, kila mti
usiozaa matunda mazuri, utakatwa na kutupwa motoni. 11 Mimi ninawabatizeni kwa
maji kuonyesha kwamba mmetubu. Lakini yule anayekuja baada yangu ana uwezo kuliko
mimi. Mimi sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye atawabatizeni kwa Roho Mtakatifu
na kwa moto. 12 Yeye anashika mkononi chombo cha kupuria nafaka, ili aipure nafaka
yake; akusanye ngano ghalani, na makapi ayachome kwa moto usiozimika.” 13 Wakati
huo Yesu alitoka Galilaya akafika katika mto Yordani, akamwendea Yohane ili abatizwe
naye. 14 Lakini Yohane alijaribu kumzuia akisema, “Je, wewe unakuja kwangu? Mimi
hasa ndiye ninayehitaji kubatizwa nawe.” 15 Lakini Yesu akamjibu, “Acha tu iwe hivyo
kwa sasa, maana kwa namna hii inafaa tuyatekeleze yale yote Mungu anayotaka.” Hapo
Yohane akakubali. 16 Mara tu Yesu alipokwisha batizwa, alitoka majini; na ghafla mbingu
zikafunguka, akaona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa na kutua juu yake. 17 Sauti
kutoka mbinguni ikasema, “Huyu ndiye Mwanangu mpendwa, nimependezwa naye.”

4

1 Kisha Roho alimwongoza Yesu mpaka jangwani ili ajaribiwe na Ibilisi. 2 Akafunga
siku arubaini mchana na usiku, na mwishowe akaona njaa. 3 Basi, mshawishi akamjia,
akamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yawe mikate." 4 Yesu
akamjibu, "Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu: Binadamu hataishi kwa mikate
tu, ila kwa kila neno asemalo Mungu." 5 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu,
mji mtakatifu, akamweka juu ya mnara wa hekalu, 6 akamwambia, "Ikiwa wewe ni
Mwana wa Mungu, jitupe chini; maana imeandikwa: Mungu atawaamuru malaika
wake kwa ajili yako; watakuchukua mikononi mwao, usije ukajikwaa kwenye jiwe."
7 Yesu akamwambia, "Imeandikwa pia: Usimjaribu Bwana, Mungu wako." 8 Kisha Ibilisi
akamchukua mpaka juu ya mlima mrefu, akamwonyesha falme zote za ulimwengu na
fahari zake, 9 akamwambia, "Hivi vyote nitakupa kama tu ukipiga magoti na kuniabudu."
10 Hapo, Yesu akamwambia, "Nenda zako Shetani! Imeandikwa: Utamwabudu Bwana
Mungu wako na kumtumikia yeye peke yake." 11 Basi, Ibilisi akamwacha, na malaika
wakaja, wakamhudumia. 12 Yesu aliposikia kwamba Yohane ametiwa gerezani alikwenda
Galilaya. 13 Aliondoka Nazareti, akaenda Kafarnaumu, mji ulio kando ya bahari ya
Genesareti, mpakani mwa wilaya za Zabuloni na Naftali, akakaa huko. 14 Ndivyo
lilivyotimia lile neno lililosemwa kwa njia ya nabii Isaya: 15 "Nchi ya Zabuloni na
nchi ya Naftali, kuelekea baharini ng'ambo ya mto Yordani, Galilaya nchi ya watu wa
Mataifa! 16 Watu waliokaa gizani wameona mwanga mkubwa. Nao walioishi katika
nchi ya giza na kivuli cha kifo, mwanga umewaangazia!" 17 Tangu wakati huo Yesu
alianza kuhubiri akisema, "Tubuni, maana ufalme wa mbinguni umekaribia!" 18 Yesu
alipokuwa anatembea kando ya ziwa Galilaya, aliwaona ndugu wawili wavuvi; Simoni
(aitwae Petro) na Andrea, ndugu yake; walikuwa wakivua samaki kwa nyavu ziwani.
19 Basi, akawaambia, "Nifuateni, nami nitawafanya ninyi wavuvi wa watu." 20 Mara
wakaziacha nyavu zao, wakamfuata. 21 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona ndugu
wengine wawili: Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo. Hao walikuwa ndani ya mashua
pamoja na baba yao Zebedayo, wakitengeneza nyavu zao. Basi Yesu akawaita, 22 nao mara
wakaiacha mashua pamoja na baba yao, wakamfuata. 23 Yesu alikuwa anakwenda kila
mahali wilayani Galilaya, akifundisha katika masunagogi na kuhubiri Habari Njema juu
ya ufalme wa Mungu. Aliponya kila namna ya maradhi na magonjwa waliyokuwa nayo
watu. 24 Habari zake zikaenea katika mkoa wote wa Siria. Wagonjwa wote wenye maradhi
ya kila namna na wale waliosumbuliwa na kila namna ya taabu: waliopagawa na pepo,
wenye kifafa na watu waliokuwa wamelemaa, walipelekwa kwake; naye akawaponya
wote. 25 Makundi mengi ya watu kutoka Galilaya, Dekapoli, Yerusalemu, Yudea na
ng'ambo ya mto Yordani, walimfuata.

5

1 Yesu alipoyaona makundi ya watu, alipanda mlimani, akaketi. Wanafunzi wake
wakamwendea, 2 naye akaanza kuwafundisha: 3 "Heri walio maskini rohoni, maana
ufalme wa mbinguni ni wao. 4 Heri walio na huzuni, maana watafarijiwa. 5 Heri walio
wapole, maana watairithi nchi. 6 Heri wenye njaa na kiu ya kufanya atakavyo Mungu,
maana watashibishwa. 7 Heri walio na huruma, maana watahurumiwa. 8 Heri wenye
moyo safi, maana watamwona Mungu. 9 Heri wenye kuleta amani, maana wataitwa
watoto wa Mungu. 10 Heri wanaoteswa kwa sababu ya kufanya atakavyo Mungu, maana
ufalme wa mbinguni ni wao. 11 "Heri yenu ninyi watu wakiwatukana, wakiwadhulumu
na kuwasingizia kila aina ya uovu kwa ajili yangu. 12 Furahini na kushangilia maana
tuzo lenu ni kubwa mbinguni. Hivyo ndivyo walivyowadhulumu manabii waliokuwako
kabla yenu. 13 "Ninyi ni chumvi ya dunia! Lakini chumvi ikipoteza ladha yake itakolezwa
na nini? Haifai kitu tena, ila hutupwa nje na kukanyagwa na watu. 14 "Ninyi ni
mwanga wa ulimwengu! Mji uliojengwa juu ya mlima hauwezi kufichika. 15 Wala watu
hawawashi taa na kuifunika kwa chungu, ila huiweka juu ya kinara ili iwaangazie wote

waliomo nyumbani. [16] Vivyo hivyo, ni lazima mwanga wenu uangaze mbele ya watu, ili
wayaone matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.” [17] “Msidhani ya
kuwa nimekuja kutangua Sheria ya Mose na mafundisho ya manabii. Sikuja kutangua
bali kukamilisha. [18] Kweli nawaambieni, mpaka hapo mbingu na dunia zitakapopita,
hakuna hata nukta moja au sehemu ndogo kabisa ya Sheria itakayoondolewa, mpaka
yote yametimia. [19] Basi, yeyote atakayevunja hata amri moja ndogo kuliko zote, na
kuwafundisha wengine wafanye hivyo, huyo atakuwa mdogo kabisa katika Ufalme wa
mbiguni. Lakini yule atakayezishika na kuwafundisha wengine, huyo atakuwa mkubwa
katika Ufalme wa mbinguni. [20] Ndiyo maana nawaambieni, wema wenu usipozidi ule
wa Mafarisayo na walimu wa Sheria, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa mbinguni.
[21] “Mmekwisha sikia ya kuwa watu wa kale waliambiwa: Usiue! Atakayeua lazima
ahukumiwe. [22] Lakini mimi nawaambieni, yeyote anayemkasirikia ndugu yake, lazima
ahukumiwe. Anayemdharau ndugu yake atapelekwa mahakamani. Anayemwita ndugu
yake: Pumbavu atastahili kuingia katika moto wa Jehanamu. [23] Basi, ukipeleka sadaka
yako mbele ya madhabahu na hapo ukakumbuka kwamba ndugu yako ana ugomvi nawe,
[24] iache sadaka yako mbele ya madhabahu, nenda kwanza ukapatane na ndugu yako,
ndipo urudi ukatoe sadaka yako. [25] “Patana na mshtaki wako upesi mkiwa bado njiani,
kwenda mahakamani. La sivyo, mshtaki wako atakukabidhi kwa hakimu, naye hakimu
atakukabidhi kwa askari, nawe utafungwa gerezani. [26] Kweli nakwambia, hutatoka humo
mpaka umemaliza kulipa senti ya mwisho. [27] “Mmesikia ya kuwa watu waliambiwa:
Usizini! [28] Lakini mimi nawaambieni, atakayemtazama mwanamke kwa kumtamani,
amekwisha zini naye moyoni mwake. [29] Basi, kama jicho lako la kulia linakukosesha,
ling'oe ukalitupe mbali. Afadhali zaidi kwako kupoteza kiungo kimoja cha mwili wako,
kuliko mwili wako wote kutupwa katika moto wa Jehanamu. [30] Na kama mkono wako
wa kulia unakukosesha, ukate ukautupe mbali. Afadhali zaidi kupoteza kiungo kimoja
cha mwili, kuliko mwili wako wote uende katika moto wa Jehanamu. [31] “Ilikwisha
semwa pia: Anayemwacha mke wake, yampasa ampe hati ya talaka. [32] Lakini mimi
nawaambieni, anayempa mkewe talaka, isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, anamfanya
azini; na mtu akimwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini. [33] “Tena mmesikia kuwa
watu wa kale waliambiwa: Usivunje kiapo chako, bali ni lazima utimize kiapo chako kwa
Bwana. [34] Lakini mimi nawaambieni, msiape kamwe; wala kwa mbingu, maana ni kiti cha
enzi cha Mungu; [35] wala kwa dunia, maana ni kiti chake cha kuwekea miguu; wala kwa
Yerusalemu, maana ni mji wa Mfalme mkuu. [36] Wala usiape kwa kichwa chako, maana
huwezi kuufanya hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi. [37] Ukisema, Ndiyo, basi
iwe Ndiyo; ukisema Siyo, basi iwe kweli Siyo. Chochote kinachozidi hayo hutoka kwa yule
Mwovu. [38] “Mmesikia kwamba ilisemwa: Jicho kwa jicho, jino kwa jino. [39] Lakini mimi
nawaambieni, usimlipize kisasi mtu mbaya. Mtu akikupiga kofi shavu la kulia, mgeuzie
pia shavu la pili. [40] Mtu akikupeleka mahakamani kutaka kukuchukulia shati lako,
mwache achukue pia koti lako. [41] Mtu akikulazimisha kubeba mzigo wake kilomita moja,
ubebe kilomita mbili. [42] Akuombaye mpe, na mtu akitaka kukukopa kitu usimnyime.
[43] “Mmesikia kwamba ilisemwa: Mpende jirani yako na kumchukia adui yako. [44] Lakini
mimi nawaambieni, wapendeni adui zenu na kuwaombea wale wanaowadhulumu ninyi
[45] ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa maana yeye huwaangazia
jua lake watu wabaya na wema, na kuwanyeshea mvua watu wanyofu na waovu. [46] Je,
mtapata tuzo gani kwa kuwapenda tu wale wanaowapenda ninyi? Hakuna! Kwa maana
hata watoza ushuru hufanya hivyo! [47] Kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mmefanya
kitu kisicho cha kawaida? Hata watu wasiomjua Mungu nao hufanya vivyo hivyo. [48] Basi,
muwe wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

6

[1] “Jihadharini msije mkafanya matendo yenu mema mbele ya watu kusudi mwonekane
nao. La sivyo, Baba yenu aliye mbinguni hatawapeni tuzo. [2] “Basi, unapomsaidia

maskini, usijitangaze. Usifanye kama wanafiki wafanyavyo katika masunagogi na njiani
ili watu wawasifu. Kweli nawaambieni, hao wamekwisha pata tuzo lao. 3 Lakini wewe
unapomsaidia maskini, fanya hivyo kwamba hata rafiki yako asijue ufanyalo. 4 Toa
msaada wako kwa siri, na Baba yako aonaye yaliyofichika, atakutuza. 5 "Mnaposali,
msifanye kama wanafiki. Wao hupenda kusimama na kusali katika masunagogi na katika
pembe za njia ili watu wawaone. Kweli nawaambieni, hao wamekwisha pata tuzo lao.
6 Lakini wewe unaposali, ingia chumbani mwako, funga mlango, kisha umwombe Baba
yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye yaliyofichika, atakutuza. 7 "Mnaposali,
msipayuke maneno kama watu wasiomjua Mungu. Wao hudhani kwamba Mungu
atawasikiliza ati kwa sababu ya maneno mengi. 8 Msiwe kama wao. Baba yenu anajua
mnayoyahitaji hata kabla ya kumwomba. 9 Basi, hivi ndivyo mnavyopaswa kusali: Baba
yetu uliye mbinguni: Jina lako litukuzwe. 10 Ufalme wako ufike. Utakalo lifanyike
duniani kama mbinguni. 11 Utupe leo chakula chetu tunachohitaji. 12 Utusamehe
makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe waliotukosea. 13 Usitutie katika majaribu,
lakini utuokoe na yule Mwovu. is Baadhi ya makala za zamani zina; Kwa kuwa ufalme
ni wako, na nguvu, na utukufu, hata milele. Amina. 14 "Maana mkiwasamehe watu
makosa yao, Baba yenu wa mbinguni atawasamehe ninyi pia. 15 Lakini msipowasamehe
watu makosa yao, naye Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu. 16 "Mnapofunga,
msiwe na huzuni kama wanafiki. Wao hukunja nyuso zao wapate kuonekana na watu
kuwa wanafunga. Nawaambieni hakika, hao wamekwisha pata tuzo lao. 17 Wewe
lakini unapofunga, paka kichwa chako mafuta, nawa uso wako, 18 ili mtu yeyote asijue
kwamba unafunga, ila ujulikane tu kwa Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye
yaliyofichika atakutuza. 19 "Msijiwekee hazina hapa duniani ambako nondo na kutu
huharibu, na wezi huingia na kuiba. 20 Jiwekeeni hazina mbinguni ambako nondo na
kutu hawawezi kuiharibu, wala wezi hawaingii wakaiba. 21 Maana pale ilipo hazina
yako, ndipo pia utakapokuwa moyo wako. 22 "Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako
ni zima, mwili wako wote utakuwa katika mwanga. 23 Lakini ikiwa jicho lako ni bovu,
mwili wako wote utakuwa katika giza. Basi, ikiwa mwanga ulioko ndani yako ni giza,
basi, hilo ni giza la kutisha mno. 24 "Hakuna mtu awezaye kutumikia mabwana wawili.
Maana atamchukia mmoja na kumpenda huyo wa pili; au ataambatana na mmoja na
kumdharau huyo mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu na mali pamoja. 25 "Ndiyo
maana nawaambieni, msiwe na wasiwasi juu ya chakula na kinywaji mnavyohitaji ili
kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji kwa ajili ya miili yenu. Je, maisha ni chakula tu
au zaidi? Na mwili, je, si zaidi ya mavazi? 26 Waangalieni ndege wa mwituni: hawapandi,
hawavuni, wala hawana ghala yoyoye. Hata hivyo, Baba yenu wa mbinguni huwalisha.
Je, ninyi si wa thamani kuliko hao? 27 Ni nani miongoni mwenu kwa kuwa na wasiwasi
sana anaweza kuuongeza muda wa maisha yake? 28 "Na kuhusu mavazi, ya nini kuwa na
wasiwasi? Tazameni maua ya porini jinsi yanavyostawi. Hayafanyi kazi wala hayasokoti.
29 Lakini nawaambieni, hata Solomoni mwenyewe na fahari zake zote hakupata kuvikwa
vizuri kama ua mojawapo. 30 Ikiwa basi Mungu hulivika hivyo jani la shambani ambalo
leo liko na kesho latupwa motoni, je, hatafanya zaidi kwenu ninyi? Enyi watu wenye
imani haba! 31 "Basi, msiwe na wasiwasi: Tutakula nini, tutakunywa nini, tutavaa nini!
32 Maana hayo yote yanahangaikiwa na watu wasiomjua Mungu. Baba yenu wa mbinguni
anajua kwamba mnahitaji vitu hivyo vyote. 33 Bali, zingatieni kwanza Ufalme wa Mungu
na matakwa yake, na hayo mengine yote mtapewa kwa ziada. 34 Basi, msiwe na wasiwasi
juu ya kesho; kesho inayo yake. Matatizo ya siku moja yanawatosheni kwa siku hiyo.

7

1 "Msiwahukumu wengine, msije nanyi mkahukumiwa na Mungu; 2 kwa maana
jinsi mnavyowahukumu wengine, ndivyo nanyi mtakavyohukumiwa; na kipimo kilekile
mnachotumia kwa wengine ndicho Mungu atakachotumia kwenu. 3 Kwa nini wakiona
kibanzi kilicho jichoni mwa ndugu yako, na papo hapo huioni boriti iliyoko jichoni

mwako? [4] Au, wawezaje kumwambia ndugu yako, Ndugu, ngoja nikuondoe kibanzi
jichoni mwako, wakati wewe mwenyewe unayo boriti jichoni mwako? [5] Mnafiki wewe!
Ondoa kwanza boriti iliyoko jichoni mwako na hapo ndipo utaona waziwazi kiasi
cha kuweza kuondoa kibanzi kilichoko jichoni mwa ndugu yako. [6] "Msiwape mbwa
vitu vitakatifu wasije wakageuka na kuwararua ninyi; wala msiwatupie nguruwe lulu
zenu wasije wakazikanyaga. [7] "Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata;
bisheni, nanyi mtafunguliwa. [8] Maana, aombaye hupewa, atafutaye hupata, na abishaye
hufunguliwa. [9] Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake akimwomba
mkate, atampa jiwe? [10] Au je, akimwomba samaki, atampa nyoka? [11] Kama basi
ninyi, ingawa ni waovu, mwajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, hakika Baba yenu
wa mbinguni atafanya zaidi: atawapa mema wale wanaomwomba. [12] "Watendeeni
wengine yale mnayotaka wao wawatendee ninyi. Hii ndiyo maana ya Sheria ya Mose
na mafundisho ya manabii. [13] "Ingieni kwa kupitia mlango mwembamba. Kwa maana
njia inayoongoza kwenye maangamizi ni pana, na mlango wa kuingilia humo ni mpana;
waendao njia hiyo ni wengi. [14] Lakini njia inayoongoza kwenye uzima ni nyembamba, na
mlango wa kuingilia humo ni mwembamba; ni watu wachache tu wanaoweza kuigundua
njia hiyo. [15] "Jihadharini na manabii wa uongo. Wao huja kwenu wakionekana kama
kondoo kwa nje, lakini kwa ndani ni mbwa mwitu wakali. [16] Mtawatambua kwa matendo
yao. Je, watu huchuma zabibu katika miti ya miiba, au tini katika mbigili? La! [17] Basi,
mti mwema huzaa matunda mema, na mti mbaya huzaa matunda mabaya. [18] Mti mwema
hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mema. [19] Kila
mti usiozaa matunda mema utakatwa na kutupwa motoni. [20] Kwa hiyo, mtawatambua
kwa matendo yao. [21] "Si kila aniambiaye, Bwana, Bwana, ataingia katika Ufalme wa
mbinguni; ila ni yule tu anayetimiza mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. [22] Wengi
wataniambia Siku ile ya hukumu: Bwana, Bwana! kwa jina lako tulitangaza ujumbe
wako, na kwa jina lako tuliwatoa pepo na kufanya miujiza mingi. [23] Hapo nitawaambia:
Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni mbele yangu, enyi watenda maovu. [24] "Kwa sababu
hiyo, kila mtu anayeyasikia maneno yangu na kuyazingatia, anafanana na mtu mwenye
busara, aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. [25] Mvua ikanyesha, mito ikafurika,
pepo kali zikavuma na kuipiga nyumba hiyo. Lakini haikuanguka kwa sababu ilikuwa
imejengwa juu ya mwamba. [26] "Lakini yeyote anayesikia maneno yangu haya bila
kuyazingatia, anafanana na mtu mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga.
[27] Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo kali zikavuma na kuipiga nyumba hiyo, nayo
ikaanguka; tena kwa kishindo kikubwa." [28] Yesu alipomaliza kusema maneno hayo,
umati wa watu ukashangazwa na mafundisho yake. [29] Hakuwa kama walimu wao wa
Sheria, bali alifundisha kwa mamlaka.

8

[1] Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makundi mengi ya watu yalimfuata. [2] Basi,
akaja mtu mmoja mwenye ukoma, akamsujudia akisema, "Bwana, ukitaka, waweza
kunitakasa!" [3] Yesu akanyosha mkono wake, akamgusa na kusema, "Nataka! Takasika."
Mara huyo mtu akapona ukoma wake. [4] Kisha Yesu akamwambia, "Sikiliza, usimwambie
mtu yeyote, ila nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka iliyoamriwa na Mose
kuwathibitishia kwamba umepona." [5] Yesu alipokuwa anaingia mjini Kafarnaumu,
ofisa mmoja Mroma alimwendea, akamsihi [6] akisema, "Mheshimiwa, mtumishi wangu
amelala nyumbani, mgonjwa wa kupooza na anaumwa sana." [7] Yesu akamwambia, "Ni-
takuja kumponya." [8] Huyo ofisa akamwambia, "Mheshimiwa, sistahili uingie nyumbani
mwangu. Lakini sema tu neno, na mtumishi wangu atapona. [9] Maana, hata mimi niliye
mtu chini ya mamlaka ya wengine, ninao askari chini yangu. Namwambia mmoja,
Nenda! naye huenda; na mwingine, Njoo! naye huja; na mtumishi wangu, Fanya kitu
hiki! naye hufanya." [10] Yesu aliposikia hayo, alistaajabu, akawaambia watu waliokuwa
wanamfuata, "Kweli nawaambieni, sijapata kumwona mtu yeyote katika Israeli aliye na

imani kama hii. 11 Basi, nawaambieni kwamba watu wengi watakuja kutoka mashariki
na magharibi, nao wataketi karamuni pamoja na Abrahamu, Isaka na Yakobo katika
Ufalme wa mbinguni. 12 Lakini wale ambao wangalipaswa kuwa katika Ufalme huo
watatupwa nje, gizani, ambako watalia na kusaga meno." 13 Kisha Yesu akamwambia
huyo ofisa Mroma, "Nenda nyumbani; na iwe kama ulivyoamini." Na mtumishi wake
akapona saa ileile. 14 Yesu alifika nyumbani kwa Petro, akamkuta mama mkwe wa
Petro amelala kitandani, ana homa kali. 15 Basi, Yesu akamgusa huyo mama mkono, na
homa ikamwacha; akasimama, akamtumikia. 16 Ilipokuwa jioni, walimletea watu wengi
waliokuwa wamepagawa na pepo; naye, kwa kusema neno tu, akawafukuza hao pepo.
Aliwaponya pia watu wote waliokuwa wagonjwa. 17 Alifanya hivyo ili yale aliyosema
nabii Isaya yatimie: "Yeye mwenyewe ameondoa udhaifu wetu, ameyachukua magonjwa
yetu." 18 Yesu alipoona kundi la watu limemzunguka, aliwaamuru wanafunzi wake
waende ng'ambo ya ziwa. 19 Mwalimu mmoja wa Sheria akamwendea, akamwambia,
"Mwalimu, mimi nitakufuata kokote uendako." 20 Yesu akamjibu, "Mbweha wana
mapango, na ndege wana viota; lakini Mwana wa Mtu hana mahali pa kupumzikia."
21 Kisha mtu mwingine miongoni mwa wanafunzi wake akamwambia, "Bwana, niruhusu
kwanza niende nikamzike baba yangu." 22 Lakini Yesu akamwambia, "Nifuate! Waache
wafu wazike wafu wao." 23 Yesu alipanda mashua, na wanafunzi wake wakaenda pamoja
naye. 24 Ghafla, dhoruba kali ikatokea ziwani, hata mawimbi yakaanza kuifunika mashua.
Yesu alikuwa amelala usingizi. 25 Wanafunzi wakamwendea, wakamwamsha wakisema,
"Bwana, tuokoe, tunaangamia!" 26 Yesu akawaambia, "Enyi watu wenye imani haba;
mbona mnaogopa?" Basi, akainuka, akazikemea pepo na mawimbi; kukawa shwari
kabisa. 27 Watu wakashangaa, wakasema, "Ni mtu wa namna gani huyu? Hata pepo
na mawimbi vinamtii!" 28 Yesu alifika katika nchi ya Wagerasi, ng'ambo ya ziwa, na
huko watu wawili waliopagawa na pepo wakakutana naye wakitokea makaburini. Watu
hawa walikuwa wenye kutisha mno, hata hakuna mtu aliyethubutu kupita katika njia
hiyo. 29 Nao wakaanza kupiga kelele, "Una shauri gani nasi, wewe Mwana wa Mungu? Je,
umekuja kututesa kabla ya wakati wake?" 30 Karibu na mahali hapo kulikuwa na nguruwe
wengi wakichungwa. 31 Basi, hao pepo wakamsihi, "Ikiwa utatutoa, basi uturuhusu
tuwaingie nguruwe wale." 32 Yesu akawaambia, "Haya, nendeni." Hapo wakawatoka
watu hao, wakawaingia nguruwe. Kundi lote la nguruwe likaporomoka kwenye ule
mteremko mkali, likatumbukia ziwani; nguruwe wote wakafa maji. 33 Wachungaji
wa hao nguruwe walikimbia, wakaenda mjini. Huko walitoa habari zote na mambo
yaliyowapata wale watu waliokuwa wamepagawa. 34 Basi, watu wote katika mji ule
walitoka, wakamwendea Yesu; na walipomwona, wakamsihi aondoke katika nchi yao.

9

1 Yesu alipanda mashua, akavuka ziwa na kufika katika mji wake. 2 Hapo watu
walimletea mtu mmoja aliyepooza mwili, amelazwa juu ya kitanda. Yesu alipoona
imani yao, akamwambia huyo mtu aliyepooza, "Jipe moyo mwanangu! Umesamehewa
dhambi zako." 3 Baadhi ya walimu wa Sheria wakaanza kufikiri, "Mtu huyu anamkufuru
Mungu!" 4 Yesu aliyajua mawazo yao, akasema, "Kwa nini mnawaza mabaya mioyoni
mwenu? 5 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi zako, au kusema,
Simama, utembee? 6 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo wa
kuwasamehe watu dhambi duniani." Hapo akamwambia huyo mtu aliyepooza, "Inuka,
chukua kitanda chako, uende nyumbani kwako." 7 Huyo mtu aliyekuwa amepooza
akainuka, akaenda nyumbani kwake. 8 Watu wote katika ule umati walipoona hayo,
walishangaa na kuogopa; wakamtukuza Mungu aliyewapa binadamu uwezo wa namna
hiyo. 9 Yesu aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda zake, alimwona mtu mmoja
aitwaye Mathayo, ameketi katika ofisi ya ushuru. Basi, Yesu akamwambia, "Nifuate."
Naye Mathayo akainuka, akamfuata. 10 Yesu alipokuwa nyumbani ameketi kula chakula,
watoza ushuru wengi na wahalifu walikuja wakaketi pamoja naye na wanafunzi wake.

[11] Mafarisayo walipoona hayo, wakawaambia wanafunzi wake, “Mbona mwalimu wenu
anakula pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?” [12] Yesu aliwasikia, akasema,
“Watu wenye afya hawahitaji daktari; wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa. Sikuja
kuwaita watu wema, ila wenye dhambi. [13] Basi, kajifunzeni maana ya maneno haya:
Nataka huruma, wala si dhabihu. Sikuja kuwaita watu wema, bali wenye dhambi.”
[14] Kisha wanafunzi wa Yohane mbatizaji walimwendea Yesu, wakamwuliza, “Sisi na Ma-
farisayo hufunga mara nyingi; mbona wanafunzi wako hawafungi?” [15] Yesu akawajibu,
“Je, walioalikwa arusini wanaweza kuomboleza wakati bwana arusi yupo pamoja nao?
La hasha! Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kati yao; wakati
huo ndipo watakapofunga. [16] “Hakuna mtu atiaye kiraka cha nguo mpya katika vazi
kuukuu. Maana kiraka hicho kitararua hilo vazi kuukuu, na pale palipokuwa pameraruka
pataongezeka. [17] Wala hakuna mtu awekaye divai mpya katika viriba vikuukuu. Akifanya
hivyo, viriba hupasuka na divai ikamwagika, navyo viriba vikaharibika. Ila divai mpya
hutiwa katika viriba vipya, na vyote viwili, viriba na divai, vikahifadhiwa salama.”
[18] Yesu alipokuwa akisema hayo, ofisa mmoja Myahudi alifika, akamwinamia na kusema,
“Binti yangu amekufa sasa hivi. Lakini, tafadhali njoo umwekee mkono wako naye
ataishi.” [19] Yesu akaondoka pamoja na wanafunzi wake, akamfuata. [20] Mama mmoja,
mgonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, alimfuata Yesu nyuma,
akagusa pindo la vazi lake. [21] Alifanya hivyo kwani alifikiri moyoni: “Nikigusa tu vazi
lake, nitapona.” [22] Basi, Yesu akageuka akamwona, akamwambia, “Binti, jipe moyo!
Imani yako imekuponya.” Mama huyo akapona saa ileile. [23] Kisha Yesu akaingia
nyumbani kwa yule ofisa. Na alipowaona wapiga filimbi na umati wa watu wanaofanya
matanga, [24] akasema, “Ondokeni hapa! Msichana huyu hakufa, amelala tu.” Nao
wakamcheka. [25] Basi, umati wa watu ulipoondolewa, Yesu aliingia ndani, akamshika
huyo msichana mkono, naye akasimama. [26] Habari hiyo ikavuma sana katika nchi
ile yote. [27] Yesu aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda, vipofu wawili walimfuata
wakipiga kelele, “Mwana wa Daudi, utuhurumie!” [28] Yesu alipoingia nyumbani, vipofu
hao wawili wakamwendea, naye akawauliza, “Je, mnaamini kwamba naweza kuwafanyia
jambo hilo?” Nao wakamjibu, “Naam, Mheshimiwa.” [29] Hapo Yesu akayagusa macho yao,
akasema, “Na iwe kwenu kama mnavyoamini.” [30] Macho yao yakafunguliwa. Naye Yesu
akawaonya kwa ukali: “Msimwambie mtu yeyote jambo hili.” [31] Lakini wao wakaondoka,
wakaeneza habari za Yesu katika nchi ile yote. [32] Watu walipokuwa wanakwenda zao,
wengine walimletea Yesu mtu mmoja aliyekuwa bubu kwa sababu alikuwa amepagawa
na pepo. [33] Mara tu huyo pepo alipotolewa, mtu huyo aliyekuwa bubu akaanza kuongea
tena. Watu wakashangaa na kusema, “Jambo kama hili halijapata kuonekana katika
Israeli!” [34] Lakini Mafarisayo wakawa wanasema, “Anawatoa pepo kwa nguvu ya mkuu
wa pepo wabaya.” [35] Yesu alitembelea miji yote na vijiji, akafundisha katika masunagogi
yao akihubiri Habari Njema ya Ufalme wa Mungu, na kuponya magonjwa yote na udhaifu
wa kila namna. [36] Basi, alipowaona watu, makundi kwa makundi, aliwaonea huruma
kwa sababu walikuwa hoi na wenye wasiwasi kama kondoo wasio na mchungaji. [37] Hapo
akawaambia wanafunzi wake, “Mavuno ni mengi, lakini wavunaji ni wachache. [38] Kwa
hivyo mwombeni mwenye shamba atume wavunaji shambani mwake.”

10

[1] Yesu aliwaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa uwezo wa kutoa pepo
wachafu na kuponya magonjwa na maradhi yote. [2] Majina ya hao mitume kumi na
wawili ni haya: wa kwanza ni Simoni aitwae Petro, na Andrea ndugu yake; Yakobo
mwana wa Zebedayo, na Yohane ndugu yake; [3] Filipo na Bartholomayo, Thoma na
Mathayo aliyekuwa mtoza ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na Thadayo; [4] Simoni
Mkanaani, na Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti Yesu. [5] Yesu aliwatuma hao kumi
na wawili na kuwapa maagizo haya: “Msiende kwa watu wa mataifa mengine, wala
msiingie katika mji wa Wasamaria. [6] Ila nendeni kwa watu wa Israeli waliopotea kama

kondoo. [7] Mnapokwenda hubirini hivi: Ufalme wa mbinguni umekaribia. [8] Ponyeni
wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma, toeni pepo. Mmepewa bure, toeni bure.
[9] Msichukue mifukoni mwenu dhahabu, wala fedha, wala sarafu za shaba. [10] Msichukue
mkoba wa kuombea njiani, wala koti la ziada, wala viatu, wala fimbo. Maana mfanyakazi
anastahili riziki yake. [11] “Mkiingia katika mji wowote au kijiji, tafuteni humo mtu
yeyote aliye tayari kuwakaribisheni, na kaeni naye mpaka mtakapoondoka mahali hapo.
[12] Mnapoingia nyumbani wasalimuni wenyeji wake. [13] Kama wenyeji wa nyumba hiyo
wakiipokea salamu hiyo, basi, amani yenu itakaa pamoja nao. Lakini ikiwa hawaipokei,
basi amani yenu itawarudia ninyi. [14] Kama mtu yeyote atakataa kuwakaribisheni au
kuwasikilizeni, basi mtokapo katika nyumba hiyo au mji huo, yakung'uteni mavumbi
miguuni mwenu kama onyo kwao. [15] Kweli nawaambieni, Siku ya hukumu mji huo
utapata adhabu kubwa kuliko ile iliyoipata miji ya Sodoma na Gomora. [16] “Sasa,
mimi nawatuma ninyi kama kondoo kati ya mbwa mwitu. Muwe na busara kama
nyoka, na wapole kama njiwa. [17] Jihadharini na watu, maana watawapeleka ninyi
mahakamani na kuwapiga viboko katika masunagogi yao. [18] Mtapelekwa mbele ya
watawala na wafalme kwa sababu yangu, mpate kutangaza Habari Njema kwao na kwa
mataifa. [19] Basi, watakapowapeleka ninyi mahakamani, msiwe na wasiwasi mtasema
nini au namna gani; wakati utakapofika, mtapewa la kusema. [20] Maana si ninyi
mtakaosema, bali ni Roho wa Baba yenu asemaye ndani yenu. [21] “Ndugu atamsaliti
ndugu yake auawe, na baba atamsaliti mwanawe, nao watoto watawashambulia wazazi
wao na kuwaua. [22] Watu wote watawachukieni kwa sababu ya jina langu. Lakini
atakayevumilia mpaka mwisho, ataokolewa. [23] “Watu wakiwadhulumu katika mji
mmoja, kimbilieni mji mwingine. Kweli nawaambieni, hamtamaliza ziara yenu katika
miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Mtu hajafika. [24] “Mwanafunzi si mkuu kuliko
mwalimu wake, wala mtumishi si mkuu kuliko bwana wake. [25] Yatosha mwanafunzi kuwa
kama mwalimu wake, na mtumishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa wamemwita mkubwa
wa jamaa Beelzebuli, je hawatawaita watu wengine wa jamaa hiyo majina mabaya zaidi?
[26] “Basi, msiwaogope watu hao. Kila kilichofunikwa kitafunuliwa, na kila kilichofichwa
kitafichuliwa. [27] Ninalowaambieni ninyi katika giza, lisemeni katika mwanga; na jambo
mlilosikia likinong'onezwa, litangazeni hadharani. [28] Msiwaogope wale wauao mwili,
lakini hawawezi kuiua roho. Afadhali zaidi kumwogopa yule awezaye kuuangamiza
mwili pamoja na roho katika moto wa Jehanamu. [29] Shomoro wawili huuzwa kwa senti
tano. Lakini hata mmoja wao haanguki chini bila kibali cha Baba yenu. [30] Lakini kwa
upande wenu, hata nywele za vichwa vyenu zimehesabiwa zote. [31] Kwa hiyo msiogope;
ninyi mu wa thamani kuliko shomoro wengi. [32] “Kila mtu anayekiri hadharani kwamba
yeye ni wangu, mimi pia nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. [33] Lakini
yeyote atakayenikana hadharani, nami nitamkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.
[34] “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani bali upanga.
[35] Maana nimekuja kuleta mafarakano kati ya mtu na baba yake, kati ya binti na mama
yake, kati ya mkwe na mkwe wake. [36] Na maadui wa mtu ni watu wa nyumbani mwake.
[37] “Ampendaye baba au mama yake kuliko anipendavyo mimi, hanistahili. Ampendaye
mwana au binti kuliko mimi, hanistahili. [38] Mtu asiyechukua msalaba wake na kunifuata,
hanistahili. [39] Anayeyashikilia maisha yake, atayapoteza; lakini anayeyapoteza maisha
yake kwa ajili yangu, atayapata. [40] “Anayewakaribisha ninyi, ananikaribisha mimi; na
anayenikaribisha mimi, anamkaribisha yule aliyenituma. [41] Anayemkaribisha nabii kwa
sababu ni nabii, atapokea tuzo la nabii. Anayemkaribisha mtu mwema kwa sababu ni
mtu mwema, atapokea tuzo la mtu mwema. [42] Kweli nawaambieni, yeyote atakayempa
mmojawapo wa wadogo hawa kikombe cha maji baridi kwa sababu ni mfuasi wangu,
hatakosa kamwe kupata tuzo lake.”

11

[1] Yesu alipomaliza kuwapa wanafunzi kumi na wawili maagizo, alitoka hapo, akaenda
kufundisha na kuhubiri katika miji yao. [2] Yohane mbatizaji akiwa gerezani alipata habari

juu ya matendo ya Kristo. Basi, Yohane akawatuma wanafunzi wake, 3 wamwulize:
"Je, wewe ni yule anayekuja, au tumngoje mwingine?" 4 Yesu akawajibu, "Nendeni
mkamwambie Yohane mambo mnayoyasikia na kuyaona: 5 vipofu wanaona, viwete
wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa na viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na
maskini wanahubiriwa Habari Njema. 6 Heri mtu yule asiyekuwa na mashaka nami."
7 Basi, hao wajumbe wa Yohane walipokuwa wanakwenda zao, Yesu alianza kuyaambia
makundi ya watu habari za Yohane: "Mlikwenda kutazama nini kule jangwani? Je,
mlitaka kuona mwanzi unaotikiswa na upepo? 8 Lakini mlikwenda kuona nini? Mlik-
wenda kumtazama mtu aliyevaa mavazi maridadi? Watu wanaovaa mavazi maridadi
hukaa katika nyumba za wafalme. 9 Basi, mlikwenda kuona nini? Nabii? Naam,
hakika ni zaidi ya nabii. 10 "Huyu ndiye anayesemwa katika Maandiko Matakatifu:
Tazama, hapa namtuma mjumbe wangu, asema Bwana, akutangulie na kukutayarishia
njia yako. 11 Kweli nawaambieni, miongoni mwa watoto wote wa watu, hajatokea
aliye mkuu kuliko Yohane mbatizaji. Hata hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika
Ufalme wa mbinguni, ni mkubwa kuliko yeye. 12 Tangu wakati wa Yohane mbatizaji
mpaka leo hii, Ufalme wa mbinguni unashambuliwa vikali, na watu wakali wanajaribu
kuunyakua kwa nguvu. 13 Mafundisho yote ya manabii na sheria yalibashiri juu ya
nyakati hizi. 14 Kama mwaweza kukubali basi, Yohane ndiye Eliya ambaye angekuja.
15 Mwenye masikio na asikie! 16 "Basi, nitakifananisha kizazi hiki na kitu gani? Ni
kama vijana waliokuwa wamekaa uwanjani, wakawa wakiambiana kikundi kimoja kwa
kingine: 17 Tumewapigieni ngoma lakini hamkucheza; tumeimba nyimbo za huzuni
lakini hamkulia! 18 Kwa maana Yohane alikuja, akafunga na wala hakunywa divai, nao
wakasema: Amepagawa na pepo. 19 Mwana wa Mtu akaja, anakula na kunywa, nao
wakasema: Mtazameni huyu, mlafi na mlevi, rafiki yao watoza ushuru na wahalifu!
Hata hivyo, hekima ya Mungu inathibitishwa kuwa njema kutokana na matendo yake."
20 Kisha Yesu akaanza kuilaumu miji ambayo, ingawaje alifanya miujiza mingi humo,
watu wake hawakutaka kubadili nia zao mbaya: 21 "Ole wako Korazini! Ole wako
Bethsaida! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika kule Tiro na Sidoni,
watu wake wangalikwisha vaa mavazi ya gunia na kujipaka majivu zamani, ili kuonyesha
kwamba wametubu. 22 Hata hivyo nawaambieni, Siku ya hukumu, ninyi mtapata adhabu
kubwa kuliko Tiro na Sidoni. 23 Na wewe Kafarnaumu, je, utajikweza mpaka mbinguni?
Utaporomoshwa mpaka Kuzimu! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika
kule Sodoma, mji huo ungalikuwako mpaka hivi leo. 24 Lakini nawaambieni, Siku ya
hukumu itakuwa nafuu zaidi kwa watu wa Sodoma, kuliko kwako wewe." 25 Wakati huo
Yesu alisema, "Nakushukuru ee Baba, Bwana wa mbingu na dunia, maana umewaficha
wenye hekima mambo haya, ukawafumbulia watoto wadogo. 26 Naam Baba, ndivyo
ilivyokupendeza. 27 "Baba yangu amenikabidhi vitu vyote. Hakuna amjuaye Mwana
ila Baba, wala amjuaye Baba ila Mwana, na yeyote yule ambaye Mwana atapenda
kumjulisha. 28 Njoni kwangu ninyi nyote msumbukao na kulemewa na mizigo, nami
nitawapumzisha. 29 Jifungeni nira yangu, mkajifunze kwangu, maana mimi ni mpole
na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtatulizwa rohoni mwenu. 30 Maana, nira niwapayo
mimi ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi."

12

1 Wakati huo, Yesu alikuwa anapita katika mashamba ya ngano siku ya Sabato. Basi,
wanafunzi wake wakaona njaa, wakaanza kukwanyua masuke ya ngano, wakala punje
zake. 2 Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia Yesu, "Tazama, wanafunzi wako
wanafanya jambo ambalo si halali siku ya Sabato." 3 Yesu akawajibu, "Je, hamjasoma
alivyofanya Daudi pamoja na wenzake wakati walipokuwa na njaa? 4 Yeye aliingia katika
Nyumba ya Mungu pamoja na wenzake, wakala ile mikate iliyowekwa mbele ya Mungu.
Yeye wala hao wenzake hawakuruhusiwa kula mikate hiyo isipokuwa tu makuhani peke
yao. 5 Au je, hamjasoma katika Sheria kwamba kila siku ya Sabato makuhani huivunja

Sheria Hekaluni, lakini hawafikiriwi kuwa na hatia? 6 Basi, nawaambieni kwamba hapa
pana kikuu kuliko Hekalu. 7 Kama tu mngejua maana ya maneno haya: Nataka huruma
wala si dhabihu, hamngewahukumu watu wasio na hatia. 8 Maana Mwana wa Mtu ni
Bwana wa Sabato." 9 Yesu alitoka hapo, akaenda katika sunagogi lao. 10 Kulikuwa na
mtu mmoja mwenye mkono uliopooza. Basi, watu wakamwuliza Yesu, "Je, ni halali
kumponya mtu siku ya Sabato?" Walimwuliza hivyo wapate kisa cha kumshtaki. 11 Lakini
Yesu akawaambia, "Tuseme mmoja wenu ana kondoo wake ambaye ametumbukia
shimoni; je, hatamshika na kumtoa humo siku ya Sabato? 12 Mtu ana thamani kuliko
kondoo! Basi, ni halali kutenda mema siku ya Sabato." 13 Kisha akamwambia yule mtu,
"Nyosha mkono wako." Akaunyosha, nao ukawa mzima kabisa kama ule mwingine.
14 Basi, Mafarisayo wakatoka nje, wakashauriana jinsi watakavyomwangamiza Yesu.
15 Lakini Yesu alipojua jambo hilo, akatoka mahali pale. Watu wengi walimfuata,
akawaponya wagonjwa wote, 16 akawaamuru wasiwaambie watu habari zake, 17 ili yale
aliyosema nabii Isaya yatimie: 18 "Hapa ni mtumishi wangu niliyemteua, mpendwa
wangu anipendezaye moyoni. Nitaiweka Roho yangu juu yake, naye atatangaza hukumu
yangu kwa mataifa yote. 19 Hatakuwa na ubishi wala kupiga kelele, wala sauti yake
haitasikika barabarani. 20 Mwanzi uliopondeka hatauvunja, wala utambi ufukao moshi
hatauzima, mpaka atakapoifanya hukumu ya haki itawale. 21 Katika jina lake mataifa
yatakuwa na tumaini." 22 Hapo watu wakamletea Yesu kipofu mmoja ambaye alikuwa
bubu kwa sababu alikuwa amepagawa na pepo. Yesu akamponya hata, akaweza kusema
na kuona. 23 Umati wote wa watu ulishangaa ukasema, "Je, huenda ikawa huyu ndiye
Mwana wa Daudi?" 24 Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, wakasema, "Mtu huyu anawa-
fukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa pepo." 25 Yesu, akiwa anayajua mawazo
yao, akawaambia, "Ufalme wowote uliogawanyika makundimakundi yanayopingana,
hauwezi kudumu, na mji wowote au jamaa yoyote iliyogawanyika makundimakundi
yanayopingana, itaanguka. 26 Ikiwa Shetani anamfukuza Shetani, anajipinga mwenyewe.
Basi, ufalme wake utasimamaje? 27 Ninyi mnasema ati nawafukuza pepo kwa uwezo wa
Beelzebuli; je, watoto wenu huwafukuza kwa uwezo wa nani? Kwa sababu hiyo wao ndio
watakaowahukumu ninyi. 28 Lakini ikiwa ninawafukuza pepo kwa nguvu ya Roho wa
Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu umekwisha fika kwenu. 29 "Au, anawezaje
mtu kuivamia nyumba ya mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya mali yake, bila kwanza
kumfunga huyo mtu mwenye nguvu? Hapo ndipo atakapoweza kumnyang'anya mali
yake. 30 "Yeyote asiyejiunga nami, anapingana nami; na yeyote asiyekusanya pamoja
nami, hutawanya. 31 Kwa sababu hiyo, nawaambieni, watu watasamehewa dhambi na
kufuru zao zote, lakini hawatasamehewa dhambi ya kumkufuru Roho Mtakatifu. 32 Tena,
asemaye neno la kumpinga Mwana wa Mtu atasamehewa, lakini yule asemaye neno
la kumpinga Roho Mtakatifu, hatasamehewa, wala katika ulimwengu huu, wala katika
ulimwengu ujao. 33 "Ufanyeni mti kuwa mzuri na matunda yake yatakuwa mema;
ufanyeni kuwa mbaya na matunda yake yatakuwa mabaya. Mti hujulikana kwa matunda
yake. 34 Enyi kizazi cha nyoka! Mnawezaje kusema mambo mema hali ninyi ni waovu?
Maana mtu husema kutokana na yale yaliyojaa moyoni. 35 Mtu mwema hutoa mambo
mema katika hazina yake njema; na mtu mbaya hutoa mambo mabaya katika hazina
yake mbaya. 36 "Basi, nawaambieni, Siku ya hukumu watu watapaswa kujibu juu ya kila
neno lisilofaa wanalosema. 37 Maana kwa maneno yako, utakubaliwa kuwa mwadilifu, na
kwa maneno yako, utahukumiwa kuwa na hatia." 38 Kisha baadhi ya walimu wa Sheria
na Mafarisayo wakamwambia Yesu, "Mwalimu, tunataka kuona ishara kutoka kwako."
39 Naye akawajibu, "Kizazi kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka ishara; hamtapewa ishara
nyingine, ila tu ile ishara ya nabii Yona. 40 Jinsi Yona alivyokaa siku tatu kutwa kucha
tumboni mwa nyangumi, ndivyo naye Mwana wa Mtu atakavyokaa ndani ya ardhi siku
tatu kutwa kucha. 41 Watu wa Ninewi watatokea siku ya hukumu, nao watakihukumu
kizazi hiki kwamba kina hatia. Maana Waninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya
Yona, na kumbe hapa kuna kikuu kuliko Yona! 42 Malkia wa kusini atatokea wakati kizazi

hiki kitakapohukumiwa, naye atakihukumu kwamba kina hatia. Maana yeye alisafiri
kutoka mbali akaja kusikiliza maneno ya hekima ya Solomoni, na kumbe hapa kuna
kikuu kuliko Solomoni. 43 "Pepo mchafu akifukuzwa kwa mtu, huzururazurura jangwani
akitafuta mahali pa kupumzika asipate. 44 Hapo hujisemea: Nitarudi nyumbani kwangu
nilikotoka. Lakini anaporudi na kuikuta tupu, imefagiwa na kupambwa, 45 huenda
kuwachukua pepo wengine saba, wabaya kuliko yeye; na wote huja wakamwingia huyo
mtu. Na hali ya mtu huyo sasa huwa mbaya kuliko hapo mwanzo. Ndivyo itakavyokuwa
kwa watu hawa waovu." 46 Yesu alikuwa bado anasema na umati wa watu wakati mama
yake na ndugu zake walipofika na kusimama nje, wakitaka kusema naye. 47 Basi, mtu
mmoja akamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje, wanataka kusema nawe."
48 Lakini Yesu akamjibu mtu huyo, "Mama yangu ni nani? Na ndugu zangu ni kina
nani?" 49 Kisha akaunyosha mkono wake kuelekea wanafunzi wake, akasema, "Hawa
ndio mama yangu na ndugu zangu! 50 Maana yeyote anayefanya anavyotaka Baba yangu
aliye mbinguni, huyo ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama yangu."

13

1 Siku hiyohiyo, Yesu alitoka katika ile nyumba, akaenda na kuketi kando ya ziwa.
2 Makundi makubwa ya watu yalimzunguka hata Yesu akapanda mashua, akaketi. Hao
watu walisimama kwenye ukingo wa ziwa, 3 naye Yesu akawaambia mambo mengi
kwa mifano. "Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu. 4 Alipokuwa akipanda,
nyingine zilianguka njiani, ndege wakaja wakazila. 5 Nyingine zilianguka penye mawe
pasipokuwa na udongo mwingi. Zikaota mara kwa kuwa udongo haukuwa na kina. 6 Jua
lilipochomoza, zilichomeka; na kwa kuwa mizizi yake haikuwa na nguvu, zikanyauka.
7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba, nayo ikakua na kuzisonga. 8 Lakini
nyingine zilianguka penye udongo mzuri, zikaota, zikazaa: nyingine punje mia moja,
nyingine sitini na nyingine thelathini. 9 Mwenye masikio na asikie!" 10 Wanafunzi
wake wakamwendea, wakamwuliza, "Kwa nini unasema na watu kwa mifano?" 11 Yesu
akawajibu, "Ninyi mmejaliwa kuzijua siri za Ufalme wa mbinguni, lakini wao hawaku-
jaliwa. 12 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa; lakini yule asiye na kitu,
hata kile alicho nacho kitachukuliwa. 13 Ndiyo maana ninasema nao kwa mifano,
kwa sababu wanatazama lakini hawaoni, wanasikiliza lakini hawasikii, wala hawaelewi.
14 Kwao yametimia yale aliyosema nabii Isaya: Kusikia mtasikia, lakini hamtaelewa;
Kutazama mtatazama, lakini hamtaona. 15 Maana akili za watu hawa zimepumbaa,
wameyaziba masikio yao, wameyafumba macho yao. La sivyo, wangeona kwa macho
yao. wangesikia kwa masikio yao, wangeelewa kwa akili zao, na kunigeukia, asema
Bwana, nami ningewaponya. 16 "Lakini heri yenu ninyi, maana macho yenu yanaona na
masikio yenu yanasikia. 17 Kweli nawaambieni, manabii na watu wengi wema walitamani
kuyaona yale mnayoyaona, wasiyaone, na kuyasikia yale mnayoyasikia, wasiyasikie.
18 "Basi, ninyi sikilizeni maana ya mfano huo wa mpanzi. 19 Yeyote asikiaye ujumbe
wa ufalme bila kuuelewa, ni kama zile mbegu zilizoanguka njiani; yule Mwovu huja na
kunyakua kile kilichopandwa moyoni mwake. 20 Ile mbegu iliyopandwa penye mawe ni
mfano wa mtu asikiaye ujumbe huo na mara akaupokea kwa furaha. 21 Lakini haumwingii
na kuwa na mizizi ndani yake; huendelea kuuzingatia ujumbe huo kwa kitambo tu,
na wakati taabu au udhalimu vinapotokea kwa sababu ya ujumbe huo, anakata tamaa
mara. 22 Ile mbegu iliyoanguka kati ya miti ya miiba, ni mfano wa mtu asikiaye huo
ujumbe, lakini wasiwasi wa ulimwengu huu na anasa za mali huusonga ujumbe huo,
naye hazai matunda. 23 Ile mbegu iliyopandwa katika udongo mzuri ni mfano wa mtu
ausikiaye ujumbe huo na kuuelewa, naye huzaa matunda; mmoja mia, mwingine sitini
na mwingine thelathini." 24 Yesu akawaambia watu mfano mwingine: "Ufalme wa
mbinguni unafanana na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake. 25 Lakini watu
wakiwa wamelala, adui yake akaja akapanda magugu kati ya ngano, akaenda zake. 26 Basi,
mimea ilipoota na kuanza kuchanua, magugu pia yakaanza kuonekana. 27 Watumishi wa
yule mwenye shamba wakamwendea, wakamwambia, Mheshimiwa, bila shaka ulipanda

mbegu nzuri katika shamba lako. Sasa magugu yametoka wapi? [28] Yeye akawajibu,
Adui ndiye aliyefanya hivyo. Basi, watumishi wake wakamwuliza, Je, unataka twende
tukayang'oe [29] Naye akawajibu, La, msije labda mnapokusanya magugu, mkang'oa na
ngano pia. [30] Acheni vikue pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati huo nitawaambia
wavunaji: kusanyeni kwanza magugu mkayafunge mafungumafungu ya kuchomwa.
Lakini ngano ikusanyeni mkaiweke ghalani mwangu." [31] Yesu akawaambia watu mfano
mwingine: "Ufalme wa mbinguni unafanana na mbegu ya haradali aliyotwaa mtu
mmoja, akaipanda katika shamba lake. [32] Yenyewe ni ndogo kuliko mbegu zote, lakini
ikishaota huwa kubwa kuliko mimea yote. Hukua ikawa mti, na ndege wa angani huja
na kujenga viota katika matawi yake." [33] Yesu akawaambia mfano mwingine: "Ufalme
wa mbinguni umefanana na chachu aliyotwaa mama mmoja, akaichanganya na unga
pishi tatu, hata unga wote ukaumuka." [34] Yesu aliwaambia watu hayo yote kwa mifano.
Hakuwaambia chochote bila kutumia mifano, [35] ili jambo lililonenwa na nabii litimie:
"Nitasema kwa mifano; nitawaambia mambo yaliyofichika tangu kuumbwa ulimwengu."
[36] Kisha Yesu aliwaaga wale watu, akaingia nyumbani. Wanafunzi wake wakamwendea,
wakamwambia, "Tufafanulie ule mfano wa magugu shambani." [37] Yesu akawaambia,
"Mpanzi wa zile mbegu nzuri ni Mwana wa Mtu. [38] Lile shamba ni ulimwengu. Zile
mbegu nzuri ni watu wale ambao Ufalme ni wao. Lakini yale magugu ni wale watu wa
yule Mwovu. [39] Adui aliyepanda yale magugu ni Ibilisi. Mavuno ni mwisho wa nyakati na
wavunaji ni malaika. [40] Kama vile magugu yanavyokusanywa kuchomwa moto, ndivyo
itakavyokuwa mwishoni mwa nyakati; [41] Mwana wa Mtu atawatuma malaika wake
wawakusanye kutoka katika Ufalme wake wale wote wenye kusababisha dhambi, na wote
wenye kutenda maovu, [42] na kuwatupa katika tanuru ya moto, na huko watalia na kusaga
meno. [43] Kisha, wale wema watang'ara kama jua katika Ufalme wa Baba yao. Sikieni
basi, kama mna masikio! [44] "Ufalme wa mbinguni umefanana na hazina iliyofichika
shambani. Mtu mmoja aliigundua, akaificha tena. Alifurahi sana hata akaenda kuuza
yote aliyokuwa nayo, akalinunua shamba lile. [45] "Tena, Ufalme wa mbinguni umefanana
na mfanyabiashara mmoja mwenye kutafuta lulu nzuri. [46] Alipopata lulu moja ya
thamani kubwa, alienda akauza yote aliyokuwa nayo, akainunua lulu ile. [47] "Tena,
Ufalme wa mbinguni unafanana na wavu uliotupwa baharini, ukanasa samaki wa
kila aina. [48] Ulipojaa, watu waliuvuta pwani, wakaketi, wakachagua samaki wazuri
wakawaweka ndani ya vikapu vyao, na wabaya wakawatupa. [49] Ndivyo itakavyokuwa
mwishoni mwa nyakati: malaika watatokea, watawatenganisha watu wabaya na watu
wema, [50] na kuwatupa hao wabaya katika tanuru ya moto. Huko watalia na kusaga
meno." [51] Yesu akawauliza, "Je, mmeelewa mambo haya yote?" Wakamjibu, "Naam."
[52] Naye akawaambia, "Hivyo basi, kila mwalimu wa Sheria aliye mwanafunzi wa Ufalme
wa mbinguni anafanana na mwenye nyumba atoaye katika hazina yake vitu vipya na vya
kale." [53] Yesu alipomaliza kusema mifano hiyo alitoka mahali hapo, [54] akaenda kijijini
kwake. Huko akawa anawafundisha watu katika sunagogi hata wakashangaa, wakasema,
"Huyu amepata wapi hekima hii na maajabu? [55] Je, huyu si yule mwana wa seremala? Je,
mama yake si anaitwa Maria, na ndugu zake si kina Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda?
[56] Na dada zake je, si wote wako hapa pamoja nasi? Basi amepata wapi haya yote?"
[57] Basi, wakawa na mashaka naye. Lakini Yesu akawaambia, "Nabii hakosi kuheshimiwa,
isipokuwa katika nchi yake na nyumbani mwake!" [58] Kwa hiyo, hakutenda miujiza mingi
pale kwa sababu ya kutoamini kwao.

14

[1] Wakati huo, mtawala Herode alisikia sifa za Yesu. [2] Basi, akawaambia watumishi
wake, "Mtu huyu ni Yohane mbatizaji, amefufuka kutoka wafu; ndiyo maana nguvu za
miujiza zinafanya kazi ndani yake." [3] Herode ndiye aliyekuwa amemtia Yohane nguvuni,
akamfunga minyororo na kumtia gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu
yake. Sababu hasa ni [4] kwamba alikuwa amemwambia Herode, "Si halali kwako kuishi

na huyo mwanamke!” 5 Herode alitaka kumwua Yohane, lakini aliogopa watu kwa
sababu kwao Yohane alikuwa nabii. 6 Katika sherehe za sikukuu ya kuzaliwa kwake
Herode, binti ya Herodia alicheza mbele ya wageni. Herode alifurahiwa, 7 hata akaahidi
kwa kiapo kumpa huyo msichana chochote atakachoomba. 8 Naye, huku akichochewa
na mama yake, akaomba, “Nipe papahapa katika sinia kichwa cha Yohane mbatizaji.”
9 Mfalme alihuzunika, lakini kwa sababu ya kile kiapo chake na kwa sababu ya wale
wageni karamuni, akaamuru apewe. 10 Basi, Herode akatuma mtu gerezani amkate
kichwa Yohane. 11 Kichwa chake kikaletwa katika sinia, wakampa yule msichana, naye
akampelekea mama yake. 12 Wanafunzi wa Yohane wakaja, wakauchukua mwili wake,
wakauzika. Kisha wakaenda kumpasha habari Yesu. 13 Yesu alipopata habari hiyo,
aliondoka mahali pale kwa mashua, akaenda mahali pa faragha peke yake. Lakini watu
walipata habari, wakamfuata kwa miguu toka mijini. 14 Basi, aliposhuka pwani, aliona
umati mkubwa wa watu, akawaonea huruma, akawaponya wagonjwa wao. 15 Kulipokuwa
jioni, wanafunzi wake walimwendea wakamwambia, “Mahali hapa ni nyikani, na saa
zimepita. Basi, uwaage watu ili waende vijijini wakajinunulie chakula.” 16 Yesu
akawaambia, “Si lazima waende, wapeni ninyi chakula.” 17 Lakini wao wakamwambia,
“Tunayo mikate mitano tu na samaki wawili.” 18 Yesu akawaambia, “Nileteeni hapa.”
19 Akawaamuru watu waketi katika nyasi. Kisha akaitwaa ile mikate mitano na wale
samaki wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu. Halafu akaimega hiyo
mikate, akawapa wanafunzi wake, nao wakawapa watu. 20 Watu wote wakala, wakashiba.
Kisha wanafunzi wakakusanya mabaki, wakajaza vikapu kumi na viwili. 21 Jumla ya
waliokula ilikuwa wanaume wapatao elfu tano, bila kuhesabu wanawake na watoto.
22 Mara, Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande mashua, wamtangulie ng'ambo
ya ziwa wakati yeye anawaaga watu. 23 Baada ya kuwaaga, alipanda mlimani peke
yake kusali. Ilipokuwa jioni, yeye alikuwa huko peke yake, 24 na wakati huo ile
mashua ilikwishafika karibu katikati ya ziwa, lakini ilikuwa inakwenda mrama kwa
sababu upepo ulikuwa unaipinga. 25 Usiku, karibu na mapambazuko, Yesu aliwaendea
wanafunzi akitembea juu ya maji. 26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya
maji waliingiwa na hofu, wakasema, “Ni mzimu!” Wakapiga kelele kwa hofu. 27 Mara,
Yesu akasema nao, “Tulieni, ni mimi. Msiogope!” 28 Petro akamwambia, “Bwana, ikiwa
ni wewe kweli, amuru nitembee juu ya maji nije kwako.” 29 Yesu akasema, “Haya, njoo.”
Basi, Petro akashuka kutoka ile mashua, akatembea juu ya maji, akamwendea Yesu.
30 Lakini alipouona ule upepo, aliogopa, akaanza kuzama; akalia kwa sauti, “Bwana,
niokoe!” 31 Hapo, Yesu akaunyosha mkono wake, akamshika na kumwambia, “Ewe
mwenye imani haba! Kwa nini uliona shaka?” 32 Basi, wakapanda mashuani, na upepo
ukatulia. 33 Wote waliokuwa ndani ya mashua walimsujudia, wakasema, “Hakika wewe
ni Mwana wa Mungu.” 34 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti. 35 Watu wa
huko walipomtambua, wakaeneza habari pote katika sehemu hizo. Basi, wakamletea
Yesu wagonjwa wote, 36 wakamwomba awaruhusu waguse tu pindo la vazi lake; wote
waliomgusa walipona.

15

1 Kisha Mafarisayo na walimu wa Sheria wakafika kutoka Yerusalemu, wakamwendea
Yesu, wakamwuliza, 2 “Kwa nini wanafunzi wako hawajali mapokeo tuliyopokea kutoka
kwa wazee wetu? Hawanawi mikono yao kama ipasavyo kabla ya kula!” 3 Yesu
akawajibu, “Kwa nini nanyi mnapendelea mapokeo yenu wenyewe na hamuijali Sheria
ya Mungu? 4 Mungu amesema: Waheshimu baba yako na mama yako, na Anayemkashifu
baba yake au mama yake, lazima auawe. 5 Lakini ninyi mwafundisha ati mtu akiwa
na kitu ambacho angeweza kuwasaidia nacho baba au mama yake, lakini akasema:
Kitu hiki nimemtolea Mungu, 6 basi, hapaswi tena kumheshimu baba yake! Ndivyo
mnavyodharau neno la Mungu kwa kufuata mafundisho yenu wenyewe. 7 Enyi wanafiki!
Isaya alitabiri sawa kabisa juu yenu: 8 Watu hawa, asema Mungu, huniheshimu kwa

maneno tu, lakini mioyoni mwao wako mbali nami. [9] Kuniabudu kwao hakufai, maana
mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibinadamu tu." [10] Yesu aliuita ule umati wa
watu, akawaambia, "Sikilizeni na muelewe! [11] Kitu kinachomtia mtu najisi si kile
kiingiacho kinywani, bali kile kitokacho kinywani. Hicho ndicho kimtiacho mtu najisi."
[12] Kisha wanafunzi wakamwendea, wakamwambia, "Je, unajua kwamba Mafarisayo
walichukizwa waliposikia maneno yako?" [13] Lakini yeye akawajibu, "Kila mmea ambao
Baba yangu aliye mbinguni hakuupanda, utang'olewa. [14] Waacheni wenyewe! Wao ni
vipofu, viongozi wa vipofu; na kipofu akimwongoza kipofu, wote wawili hutumbukia
shimoni." [15] Petro akadakia, "Tufafanulie huo mfano." [16] Yesu akasema, "Hata nyinyi
hamwelewi? [17] Je, hamwelewi kwamba kila kinachoingia kinywani huenda tumboni na
baadaye hutupwa nje chooni? [18] Lakini yale yatokayo kinywani hutoka moyoni, na hayo
ndiyo yanayomtia mtu najisi. [19] Maana moyoni hutoka mawazo maovu yanayosababisha
uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushahidi wa uongo na kashfa. [20] Hayo ndiyo yanayomtia
mtu najisi. Lakini kula chakula bila kunawa mikono hakumtii mtu najisi." [21] Yesu
aliondoka mahali hapo akaenda kukaa katika sehemu za Tiro na Sidoni. [22] Basi, mama
mmoja Mkaanani wa nchi hiyo alimjia, akapaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi,
nionee huruma! Binti yangu anasumbuliwa na pepo." [23] Lakini Yesu hakumjibu neno.
Basi, wanafunzi wake wakamwendea, wakamwambia, "Mwambie aende zake kwa maana
anatufuatafuata akipiga kelele." [24] Yesu akajibu, "Sikutumwa ila kwa watu wa Israeli
waliopotea kama kondoo." [25] Hapo huyo mama akaja, akapiga magoti mbele yake,
akasema, "Mheshimiwa, nisaidie." [26] Yesu akamjibu, "Si sawa kuchukua chakula cha
watoto na kuwatupia mbwa." [27] Huyo mama akajibu, "Ni kweli, Mheshimiwa; lakini
hata mbwa hula makombo yanayoanguka kutoka meza ya bwana wao." [28] Hapo Yesu
akamjibu, "Mama, imani yako ni kubwa; basi, ufanyiwe kama unavyotaka." Yule binti
yake akapona tangu saa hiyo wakati huohuo. [29] Yesu alitoka hapo akaenda kando ya
ziwa Galilaya, akapanda mlimani, akaketi. [30] Watu wengi sana wakamjia wakiwaleta
vilema, vipofu, viwete, bubu na wengine wengi waliokuwa wagonjwa, wakawaweka
mbele ya miguu yake, naye Yesu akawaponya. [31] Umati ule wa watu ulishangaa sana
ulipoona bubu wakiongea, waliokuwa wamelemaa wamepona, viwete wakitembea na
vipofu wakiona; wakamsifu Mungu wa Israeli. [32] Basi, Yesu aliwaita wanafunzi wake,
akasema, "Nawaonea watu hawa huruma kwa sababu kwa siku tatu wamekuwa nami,
wala hawana chakula. Sipendi kuwaacha waende bila kula wasije wakazimia njiani."
[33] Wanafunzi wakamwambia, "Hapa tuko nyikani; tutapata wapi chakula cha kuwatosha
watu wengi hivi?" [34] Yesu akawauliza, "Mnayo mikate mingapi?" Wakamjibu, "Saba
na visamaki vichache." [35] Basi, Yesu akawaamuru watu wakae chini. [36] Akaitwaa ile
mikate saba na vile visamaki, akamshukuru Mungu, akavimega, akawapa wanafunzi,
nao wakawagawia watu. [37] Wote wakala, wakashiba. Kisha wakakusanya makombo,
wakajaza vikapu saba. [38] Hao waliokula walikuwa wanaume elfu nne, bila kuhesabu
wanawake na watoto. [39] Basi, Yesu akawaaga watu, akapanda mashua, akaenda katika
eneo la Magadani.

16

[1] Mafarisayo na Masadukayo walimwendea Yesu, na kwa kumjaribu, wakamwomba
afanye ishara itokayo mbinguni. [2] Lakini Yesu akawajibu, "Wakati wa jioni ukifika ninyi
husema: Hali ya hewa itakuwa nzuri kwa maana anga ni jekundu! [3] Na alfajiri mwasema:
Leo hali ya hewa itakuwa ya dhoruba, maana anga ni jekundu na tena mawingu
yametanda! Basi, ninyi mnajua sana kusoma majira kwa kuangalia anga, lakini kutambua
dalili za nyakati hizi hamjui. [4] Kizazi kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka ishara, lakini
hamtapewa ishara yoyote isipokuwa tu ile ya Yona." Basi, akawaacha, akaenda zake.
[5] Wanafunzi wake walipokwisha vukia upande wa pili wa ziwa, walijikuta wamesahau
kuchukua mikate. [6] Yesu akawaambia, "Muwe macho na mjihadhari na chachu ya
Mafarisayo na Masadukayo!" [7] Lakini wao wakawa wanajadiliana: "Anasema hivyo
kwa kuwa hatukuchukua mikate." [8] Yesu alijua mawazo yao, akawaambia, "Enyi watu

wenye imani haba! Mbona mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate? [9] Je, hamjaelewa
bado? Je, hamkumbuki nilipoimega ile mikate mitano kwa ajili ya wale watu elfu tano?
Je, mlijaza vikapu vingapi vya makombo? [10] Au, ile mikate saba waliyogawiwa wale
watu elfu nne, je, mlikusanya vikapu vingapi vya mabaki? [11] Inawezekanaje hamwelewi
ya kwamba sikuwa nikisema juu ya mikate? Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na
Masadukayo!" [12] Hapo wanafunzi wakafahamu kwamba aliwaambia wajihadhari siyo na
chachu ya mikate, bali na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo. [13] Yesu alipofika
pande za Kaisarea Filipi, aliwauliza wanafunzi wake, "Watu wanasema Mwana wa Mtu
kuwa ni nani?" [14] Wakamjibu, "Wengine wanasema kuwa ni Yohane mbatizaji, wengine
Eliya, wengine Yeremia au mmojawapo wa manabii." [15] Yesu akawauliza, "Na ninyi
je, mwasema mimi ni nani?" [16] Simoni Petro akajibu, "Wewe ndiwe Kristo, Mwana
wa Mungu aliye hai." [17] Yesu akasema, "Heri wewe Simoni mwana wa Yona, kwa
maana si binadamu aliyekufunulia ukweli huu, ila Baba yangu aliye mbinguni. [18] Nami
nakwambia: wewe ni Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; wala
kifo chenyewe hakitaweza kulishinda. [19] Nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni;
kila utakachofunga duniani, kitafungwa pia mbinguni; kila utakachofungua duniani,
kitafunguliwa pia mbinguni." [20] Kisha akawaonya wanafunzi wasimwambie mtu yeyote
kwamba yeye ndiye Kristo. [21] Tangu wakati huo Yesu alianza kuwajulisha waziwazi
wanafunzi wake: "Ni lazima mimi niende Yerusalemu, na huko nikapate mateso mengi
yatakayosababishwa na wazee, makuhani wakuu na walimu wa Sheria. Nitauawa, na siku
ya tatu nitafufuliwa." [22] Hapo Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea: "Isiwe
hivyo Bwana! Jambo hili halitakupata!" [23] Lakini Yesu akageuka, akamwambia Petro,
"Ondoka mbele yangu Shetani! Wewe ni kikwazo kwangu. Mawazo yako si ya mungu
bali ni ya kibinadamu!" [24] Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Kama mtu yeyote
anataka kuwa mfuasi wangu, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake,
anifuate. [25] Maana, mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake mwenyewe, atayapoteza;
[26] lakini mtu anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayapata. Je, mtu atafaidi nini
akiupata utajiri wote wa ulimwengu na hali amepoteza maisha yake? Au, mtu atatoa
kitu gani kiwe badala ya maisha yake? [27] Maana, Mwana wa Mtu atakuja katika utukufu
wa Baba yake pamoja na malaika wake, na hapo ndipo atakapomlipa kila mtu kadiri ya
matendo yake. [28] Kweli nawaambieni, wako wengine papahapa ambao hawatakufa kabla
ya kumwona Mwana wa Mtu akija katika Ufalme wake."

17

[1] Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohane nduguye, akaenda
nao peke yao juu ya mlima mrefu. [2] Huko, wakiwa wanamtazama, akageuka sura,
uso wake ukang'aa kama jua na mavazi yake yakawa meupe kama nuru. [3] Mose na
Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza naye. [4] Hapo Petro akamwambia Yesu,
"Bwana, ni vizuri sana kwamba tupo hapa! Ukipenda nitajenga vibanda vitatu: kimoja
chako, kimoja cha Mose na kimoja cha Eliya." [5] Alipokuwa bado anasema hivyo, wingu
jeupe likawafunika, na sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu: "Huyu ni Mwanangu
mpendwa, ninayependezwa naye, msikilizeni." [6] Wanafunzi waliposikia hivyo wakaan-
guka kifudifudi, wakaogopa sana. [7] Yesu akawaendea, akawagusa, akasema, "Sima-
meni, msiogope!" [8] Walipoinua macho yao hawakumwona mtu, ila Yesu peke yake.
[9] Basi, walipokuwa wanashuka mlimani, Yesu akawaonya: "Msimwambie mtu mambo
mliyoyaona mpaka Mwana wa Mtu atakapofufuliwa kutoka wafu." [10] Kisha wanafunzi
wakamwuliza, "Mbona walimu wa Sheria wanasema ati ni lazima kwanza Eliya aje?"
[11] Yesu akawajibu, "Kweli, Eliya atakuja kutayarisha mambo yote. [12] Lakini nawaambieni,
Eliya amekwisha kuja nao hawakumtambua, bali walimtendea jinsi walivyotaka. Mwana
wa Mtu atateswa vivyo hivyo mikononi mwao." [13] Hapo hao wanafunzi wakafahamu
kwamba alikuwa akiwaambia juu ya Yohane mbatizaji. [14] Walipojiunga tena na ule umati
wa watu, mtu mmoja alimwendea Yesu, akampigia magoti, [15] akasema, "Mheshimiwa,

mwonee huruma mwanangu kwa kuwa ana kifafa, tena anateseka sana; mara nyingi
yeye huanguka motoni na majini. 16 Nilimleta kwa wanafunzi wako lakini hawakuweza
kumponya." 17 Yesu akajibu, "Enyi kizazi kisicho na imani, kilichopotoka! Nitakaa
nanyi mpaka lini? Nitawavumilia ninyi mpaka lini? Mleteni hapa huyo mtoto." 18 Basi,
Yesu akamkemea huyo pepo, naye akamtoka, na yule mtoto akapona wakati huohuo.
19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu kwa faragha, wakamwuliza, "Kwa nini sisi
hatukuweza kumtoa yule pepo?" 20 Yesu akawajibu, "Kwa sababu ya imani yenu haba.
Nawaambieni kweli, kama tu mkiwa na imani, hata iwe ndogo kama mbegu ya haradali,
mtaweza kuuambia mlima huu: Toka hapa uende pale, nao utakwenda. Hakuna chochote
ambacho hakingewezekana kwenu." 21 "Pepo wa namna hii hawezi kuondolewa ila kwa
sala na kufunga." 22 Walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu aliwaambia, "Mwana wa
Mtu atakabidhiwa kwa watu. 23 Watamuua, lakini siku ya tatu atafufuliwa." Wanafunzi
wakahuzunika mno. 24 Walipofika Kafarnaumu watu wenye kukusanya fedha ya zaka
ya Hekalu walimwendea Petro, wakamwuliza, "Je, mwalimu wenu hulipa fedha ya
zaka?" 25 Petro akajibu, "Naam, hulipa." Basi, Petro alipoingia ndani ya nyumba, kabla
hata hajasema neno, Yesu akamwuliza, "Simoni, wewe unaonaje? Wafalme wa dunia
hukusanya ushuru au kodi kutoka kwa kina nani? Kutoka kwa wananchi ama kutoka
kwa wageni?" 26 Petro akajibu, "Kutoka kwa wageni." Yesu akamwambia, "Haya basi,
wananchi hawahusiki. 27 Lakini kusudi tusiwakwaze, nenda ziwani ukatupe ndoana;
chukua samaki wa kwanza atakayenaswa, fungua kinywa chake, na ndani utakuta fedha
taslimu ya zaka. Ichukue ukawape kwa ajili yangu na kwa ajili yako."

18

1 Wakati ule wanafunzi walimwendea Yesu, wakamwuliza, "Ni nani aliye mkuu katika
Ufalme wa mbinguni?" 2 Yesu akamwita mtoto mmoja, akamsimamisha kati yao, 3 kisha
akasema, "Nawaambieni kweli, msipogeuka na kuwa kama watoto, hamtaingia kamwe
katika Ufalme wa mbinguni. 4 Yeyote anayejinyenyekesha kama mtoto huyu, huyo ndiye
aliye mkubwa katika Ufalme wa mbinguni. 5 Yeyote anayemkaribisha mtoto mmoja
kama huyu kwa jina langu, ananikaribisha mimi. 6 "Yeyote atakayemkosesha mmoja
wa hawa wadogo wanaoniamini, ingekuwa afadhali afungwe shingoni jiwe kubwa la
kusagia na kuzamishwa kwenye kilindi cha bahari. 7 Ole wake ulimwengu kwa sababu
ya vikwazo vinavyowaangusha wengine. Vikwazo hivyo ni lazima vitokee lakini ole
wake mtu yule atakayevisababisha. 8 "Kama mkono au mguu wako ukikukosesha, ukate
na kuutupa mbali nawe. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima bila mkono au mguu,
kuliko kutupwa katika moto wa milele ukiwa na mikono miwili na miguu yako miwili.
9 Na kama jicho lako likikukosesha, ling'oe na kulitupa mbali nawe. Ni afadhali kwako
kuingia katika uzima ukiwa chongo, kuliko kutupwa katika moto wa Jehanamu ukiwa na
macho yako yote mawili. 10 "Jihadharini! Msimdharau mmojawapo wa wadogo hawa.
Nawaambieni, malaika wao huko mbinguni wako daima mbele ya Baba yangu aliye
mbinguni. 11 Maana Mwana wa Mtu alikuja kuwaokoa wale waliopotea. 12 Mnaonaje?
Mtu akiwa na kondoo mia, akimpoteza mmoja, hufanyaje? Huwaacha wale tisini na
tisa mlimani, na huenda kumtafuta yule aliyepotea. 13 Akimpata, nawaambieni kweli,
humfurahia huyo kuliko awafurahiavyo wale tisini na tisa ambao hawakupotea. 14 Hali
kadhalika, Baba yenu wa mbinguni hapendi hata mmoja wa hawa wadogo apotee.
15 "Ndugu yako akikukosea, mwendee ukamwonye mkiwa ninyi peke yenu. Akikusikia
utakuwa umempata ndugu yako. 16 Asipokusikia, chukua mtu mmoja au wawili
pamoja nawe, ili kwa mawaidha ya mashahidi wawili au watatu, kila tatizo litatuliwe.
17 Asipowasikia hao, liambie kanisa. Na kama hatalisikia kanisa, na awe kwako kama
watu wasiomjua Mungu na watoza ushuru. 18 "Nawaambieni kweli, mtakachofunga
duniani kitafungwa mbinguni, na mtakachofungua duniani kitafunguliwa mbinguni.
19 Tena nawaambieni, wawili miongoni mwenu wakikubaliana hapa duniani kuhusu
jambo lolote la kuomba, Baba yangu wa mbinguni atawafanyia jambo hilo. 20 Kwa

maana popote pale wanapokusanyika wawili au watatu kwa jina langu, mimi nipo
hapo kati yao.” 21 Kisha Petro akamwendea Yesu, akamwuliza, “Je, ndugu yangu
akinikosea, nimsamehe mara ngapi? Mara saba?” 22 Yesu akamjibu, “Sisemi mara
saba tu, bali sabini mara saba. 23 Ndiyo maana Ufalme wa mbinguni umefanana na
mfalme mmoja aliyeamua kukagua hesabu za watumishi wake. 24 Ukaguzi ulipoanza,
akaletewa mtu mmoja aliyekuwa na deni la fedha talanta elfu kumi. 25 Mtu huyo
hakuwa na chochote cha kulipa; hivyo bwana wake aliamuru wauzwe, yeye, mke wake,
watoto wake na vitu vyote alivyokuwa navyo, ili deni lilipwe. 26 Basi, huyo mtumishi
akapiga magoti mbele yake, akasema, Unisubiri nami nitakulipa deni lote. 27 Yule
bwana alimwonea huruma, akamsamehe lile deni, akamwacha aende zake. 28 “Lakini
huyo mtumishi akaondoka, akamkuta mmoja wa watumishi wenzake aliyekuwa na deni
lake fedha denari mia moja. Akamkamata, akamkaba koo akisema, Lipa deni lako!
29 Huyo mtumishi mwenzake akapiga magoti, akamwomba, Unisubiri nami nitalipa deni
langu lote. 30 Lakini yeye hakutaka, bali alimtia gerezani mpaka hapo atakapolipa lile
deni. 31 “Basi, watumishi wenzake walipoona jambo hilo walisikitika sana, wakaenda
kumpasha habari bwana wao juu ya mambo hayo yaliyotukia. 32 Hapo yule bwana
alimwita huyo mtumishi, akamwambia, Wewe ni mtumishi mbaya sana! Uliniomba,
nami nikakusamehe deni lako lote. 33 Je, haikukupasa nawe kumhurumia mtumishi
mwenzako kama nilivyokuhurumia? 34 “Basi, huyo bwana alikasirika sana, akamtoa
huyo mtumishi aadhibiwe mpaka hapo atakapolipa deni lote. 35 Na baba yangu aliye
mbinguni atawafanyieni vivyo hivyo kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake
kwa moyo wake wote.”

19

1 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, alitoka Galilaya, akaenda katika mkoa wa
Yudea, ng'ambo ya mto Yordani. 2 Watu wengi walimfuata huko, naye akawaponya.
3 Mafarisayo kadhaa walimjia, wakamwuliza kwa kumtega, “Je, ni halali mume kumpa
talaka mkewe kwa kisa chochote?” 4 Yesu akawajibu, “Je, hamkusoma katika Maandiko
Matakatifu kwamba Mungu aliyemuumba mtu tangu mwanzo alimfanya mwanamume
na mwanamke, 5 na akasema: Kwa sababu hiyo mwanamume atamwacha baba yake
na mama yake, ataungana na mke wake, nao wawili watakuwa mwili mmoja? 6 Kwa
hiyo wao si wawili tena, bali mwili mmoja. Basi, alichounganisha Mungu, binadamu
asikitenganishe.” 7 Lakini wao wakamwuliza, “Kwa nini basi, Mose alituagiza mwanamke
apewe hati ya talaka na kuachwa?” 8 Yesu akawajibu, “Mose aliwaruhusu kuwaacha wake
zenu kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. 9 Lakini haikuwa hivyo tangu mwanzo.
Basi nawaambieni, yeyote atakayemwacha mke wake isipokuwa kwa sababu ya uzinzi,
akaoa mke mwingine, anazini.” 10 Wanafunzi wake wakamwambia, “Ikiwa mambo ya
mume na mkewe ni hivyo, ni afadhali kutooa kabisa.” 11 Yesu akawaambia, “Si wote
wanaoweza kulipokea fundisho hili, isipokuwa tu wale waliojaliwa na Mungu. 12 Maana
kuna sababu kadhaa za kutoweza kuoa: wengine ni kwa sababu wamezaliwa hivyo,
wengine kwa sababu wamefanywa hivyo na watu, na wengine wameamua kutooa kwa
ajili ya Ufalme wa mbinguni. Awezaye kulipokea fundisho hili na alipokee.” 13 Kisha
watu wakamletea Yesu watoto wadogo ili awawekee mikono na kuwaombea. Lakini
wanafunzi wakawakemea. 14 Yesu akasema, “Waacheni hao watoto waje kwangu,
wala msiwazuie; maana Ufalme wa mbinguni ni wa watu walio kama watoto hawa.”
15 Basi, akawawekea mikono, kisha akaondoka mahali hapo. 16 Mtu mmoja alimjia Yesu,
akamwuliza, “Mwalimu, nifanye kitu gani chema ili niupate uzima wa milele?” 17 Yesu
akamwambia, “Mbona unaniuliza kuhusu jambo jema? Kuna mmoja tu aliye mwema.
Ukitaka kuingia katika uzima, shika amri.” 18 Yule mtu akamwuliza, “Amri zipi?” Yesu
akasema, “Usiue, usizini, usiibe, usitoe ushahidi wa uongo, 19 waheshimu baba yako
na mama yako; na, mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.” 20 Huyo
kijana akamwambia, “Hayo yote nimeyazingatia tangu utoto wangu; sasa nifanye nini

zaidi?” 21 Yesu akamwambia, “Kama unapenda kuwa mkamilifu, nenda ukauze mali yako
uwape maskini hiyo fedha, nawe utakuwa na hazina mbinguni, kisha njoo unifuate.”
22 Huyo kijana aliposikia hayo, alienda zake akiwa mwenye huzuni, maana alikuwa na
mali nyingi. 23 Hapo Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kweli nawaambieni, itakuwa
vigumu sana kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa mbinguni. 24 Tena nawaambieni, ni
rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri kuingia katika
Ufalme wa mbinguni.” 25 Wale wanafunzi waliposikia hivyo walishangaa, wakamwuliza,
“Ni nani basi, awezaye kuokoka?” 26 Yesu akawatazama, akasema, “Kwa binadamu jambo
hili haliwezekani, lakini kwa Mungu mambo yote huwezekana.” 27 Kisha Petro akasema,
“Na sisi je? Tumeacha yote tukakufuata; tutapata nini basi?” 28 Yesu akawaambia,
“Nawaambieni kweli, Mwana wa Mtu atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu
wake katika ulimwengu mpya, ninyi mlionifuata mtaketi katika viti kumi na viwili
mkiyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli. 29 Na kila aliyeacha nyumba, au
ndugu, au dada, au baba, au mama, au watoto, au mashamba, kwa ajili yangu, atapokea
mara mia zaidi, na kupata uzima wa milele. 30 Lakini walio wa kwanza watakuwa wa
mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20

1 “Ufalme wa mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba la mizabibu, ambaye
alitoka asubuhi na mapema kuwaajiri wafanyakazi katika shamba lake. 2 Akapatana
nao kuwalipa dinari moja kwa siku, kisha akawapeleka katika shamba lake la mizabibu.
3 Akatoka mnamo saa tatu asubuhi, akaona watu wengine wamesimama sokoni, hawana
kazi. 4 Akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la mizabibu, nami
nitawapeni haki yenu. 5 Basi, wakaenda. Huyo mwenye shamba akatoka tena mnamo saa
sita na saa tisa, akafanya vivyo hivyo. 6 Hata mnamo saa kumi na moja jioni, akatoka tena;
akakuta watu wengine wamesimama pale sokoni. Basi, akawauliza, Mbona mmesimama
hapa mchana kutwa bila kazi? 7 Wakamjibu: Kwa sababu hakuna mtu aliyetuajiri. Yeye
akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la mizabibu. 8 “Kulipokuchwa,
huyo mwenye shamba alimwambia mtunza hazina wake, Waite wafanyakazi ukawalipe
mshahara wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho, na kumalizia na wale wa kwanza.
9 Basi, wakaja wale walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakapokea kila mmoja dinari
moja. 10 Wale wa kwanza walipofika, walikuwa wanadhani watapewa zaidi; lakini hata
wao wakapewa kila mmoja dinari moja. 11 Wakazipokea fedha zao, wakaanza kum-
nung'unikia yule bwana. 12 Wakasema, Watu hawa walioajiriwa mwisho walifanya kazi
kwa muda wa saa moja tu, mbona umetutendea sawa na wao hali sisi tumevumilia kazi
ngumu kutwa na jua kali? 13 “Hapo yule bwana akamjibu mmoja wao, Rafiki, sikukupunja
kitu! Je, hukupatana nami mshahara wa denari moja? 14 Chukua haki yako, uende zako.
Napenda kumpa huyu wa mwisho sawa na wewe. 15 Je, sina haki ya kufanya na mali
yangu nipendavyo? Je, unaona kijicho kwa kuwa mimi ni mwema?” 16 Yesu akamaliza
kwa kusema, “Hivyo, walio wa mwisho watakuwa wa kwanza na wa kwanza watakuwa wa
mwisho.” 17 Yesu alipokuwa anakwenda Yerusalemu, aliwachukua wale wanafunzi kumi
na wawili faraghani, na njiani akawaambia, 18 “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na
huko Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa Sheria, nao
watamhukumu auawe. 19 Watamkabidhi kwa watu wa mataifa mengine ili adhihakiwe,
apigwe viboko na kusulubiwa; lakini siku ya tatu atafufuliwa.” 20 Hapo mama yao wana
wa Zebedayo alimjia Yesu pamoja na wanawe, akapiga magoti mbele yake na kumwomba
kitu. 21 Yesu akamwuliza, “Unataka nini?” Huyo mama akamwambia, “Ahidi kwamba
katika Ufalme wako, hawa wanangu wawili watakaa mmoja upande wako wa kulia na
mwingine upande wako wa kushoto.” 22 Yesu akajibu, “Hamjui mnaomba nini. Je,
mnaweza kunywa kikombe nitakachokunywa mimi?” Wakamjibu, “Tunaweza.” 23 Yesu
akawaambia, “Kweli mtakunywa kikombe changu, lakini kuketi kulia au kushoto kwangu
si kazi yangu kupanga; jambo hilo watapewa wale waliowekewa tayari na Baba yangu.”

24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo, wakawakasirikia hao ndugu wawili.
25 Hivyo Yesu akawaita, akawaambia, "Mnajua kwamba watawala wa mataifa hutawala
watu wao kwa mabavu na wakuu hao huwamiliki watu wao. 26 Lakini kwenu isiwe hivyo,
ila yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu sharti awe mtumishi wa wote; 27 na anayetaka
kuwa wa kwanza kati yenu sharti awe mtumishi wenu. 28 Jinsi hiyohiyo, Mwana wa
Mtu hakuja kutumikiwa, bali kutumikia na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu
wengi." 29 Yesu alipokuwa anaondoka mjini Yeriko, umati wa watu ulimfuata. 30 Basi,
kulikuwa na vipofu wawili wameketi kando ya njia, na waliposikia kwamba Yesu alikuwa
anapitia hapo, walipaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!" 31 Ule
umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze. Lakini wao wakazidi kupaaza
sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!" 32 Yesu akasimama, akawaita na
kuwauliza, "Mnataka niwafanyie nini?" 33 Wakamjibu, "Mheshimiwa, tunaomba macho
yetu yafumbuliwe." 34 Basi, Yesu akawaonea huruma, akawagusa macho yao, na papo
hapo wakaweza kuona, wakamfuata.

21

1 Yesu na wanafunzi wake walipokaribia Yerusalemu na kufika Bethfage katika mlima
wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili, 2 akawaambia, "Nendeni hadi kijiji
kilicho mbele yenu na mtamkuta punda amefungwa na mtoto wake. Wafungueni
mkawalete kwangu. 3 Kama mtu akiwauliza sababu, mwambieni, Bwana anawahitaji,
naye atawaachieni mara." 4 Jambo hili lilifanyika ili yale yaliyosemwa na nabii yatimie:
5 "Uambieni mji wa Sioni: Tazama, Mfalme wako anakujia! Ni mpole na amepanda
punda, mwana punda, mtoto wa punda." 6 Hivyo, wale wanafunzi walienda wakafanya
kama Yesu alivyowaagiza. 7 Wakamleta yule punda na mtoto wake, wakatandika nguo
zao juu yao na Yesu akaketi juu yake. 8 Umati mkubwa wa watu ukatandaza nguo
zao barabarani, na watu wengine wakakata matawi ya miti wakayatandaza barabarani.
9 Makundi ya watu waliomtangulia na wale waliomfuata wakapaaza sauti: "Hosana
Mwana wa Daudi! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana! Hosana Mungu juu
mbinguni!" 10 Yesu alipokuwa anaingia Yerusalemu, mji wote ukajaa ghasia. Watu
wakawa wanauliza, "Huyu ni nani?" 11 Watu katika ule umati wakasema, "Huyu
ni nabii Yesu, kutoka Nazareti katika mkoa wa Galilaya." 12 Basi, Yesu akaingia
Hekaluni, akawafukuza nje watu waliokuwa wanauza na kununua vitu ndani ya Hekalu;
akazipindua meza za wale waliokuwa wanavunja fedha, na viti vya wale waliokuwa
wanauza njiwa. 13 Akawaambia, "Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu: Nyumba
yangu itaitwa nyumba ya sala. Lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi."
14 Vipofu na vilema walimwendea huko Hekaluni, naye Yesu akawaponya. 15 Basi,
makuhani wakuu na walimu wa Sheria walipoyaona maajabu aliyoyafanya Yesu, na
pia watoto walipokuwa wanapaaza sauti zao Hekaluni wakisema: "Sifa kwa Mwana
wa Daudi," wakakasirika. 16 Hivyo wakamwambia, "Je, husikii wanachosema?" Yesu
akawajibu, "Naam, nasikia! Je hamjasoma Maandiko haya Matakatifu? Kwa vinywa vya
watoto wadogo na wanyonyao unajipatia sifa kamilifu." 17 Basi, akawaacha, akatoka nje
ya mji na kwenda Bethania, akalala huko. 18 Yesu alipokuwa anarudi mjini asubuhi na
mapema, aliona njaa. 19 Akauona mtini mmoja kando ya njia, akauendea; lakini aliukuta
hauma chochote ila majani matupu. Basi akauambia, "Usizae tena matunda milele!"
Papo hapo huo mtini ukanyauka. 20 Wanafunzi walipouona walishangaa wakisema,
"Kwa nini mtini huu umenyauka ghafla?" 21 Yesu akawajibu, "Kweli nawaambieni,
kama mkiwa na imani bila kuwa na mashaka, mnaweza si tu kufanya hivyo, bali hata
mkiuambia mlima huu: Ng'oka ukajitose baharini, itafanyika hivyo. 22 Na mkiwa na
imani, chochote mtakachoomba katika sala, mtapata." 23 Yesu aliingia Hekaluni, akawa
anafundisha. Alipokuwa akifundisha, makuhani wakuu na wazee wa watu wakamwuliza,
"Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Nani amekupa mamlaka haya?" 24 Yesu
akawajibu, "Na mimi nitawaulizeni swali moja; mkinijibu, basi nami nitawaambieni

ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani. 25 Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza
yalitoka kwa nani? Je, yalitoka mbinguni ama kwa watu?" Lakini wakajadiliana wao
kwa wao hivi: "Tukisema, Yalitoka mbinguni, atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki?
26 Na tukisema, Yalitoka kwa watu, tunaogopa umati wa watu maana wote wanakubali
kwamba Yohane ni nabii." 27 Basi, wakamjibu, "Hatujui!" Naye Yesu akawaambia, "Nami
pia sitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani. 28 "Ninyi mnaonaje;
mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Akamwambia yule wa kwanza, Mwanangu, leo
nenda ukafanye kazi katika shamba la mizabibu. 29 Yule kijana akamwambia, Sitaki!
Lakini baadaye akabadili nia, akaenda kufanya kazi. 30 Yule baba akamwambia mtoto
wake wa pili vivyo hivyo, naye akamjibu, Naam baba! Lakini hakwenda kazini. 31 Je,
ni nani kati ya hawa wawili aliyetimiza matakwa ya baba yake?" Wakamjibu, "Yule
mtoto wa kwanza." Basi, Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, watoza ushuru na
waasherati wataingia katika Ufalme wa Mungu kabla yenu. 32 Maana Yohane alikuja
kwenu akawaonyesha njia njema ya kuishi, nanyi hamkumwamini; lakini watoza ushuru
na waasherati walimwamini. Hata baada ya kuona hayo yote ninyi hamkubadili mioyo
yenu, na hamkusadiki." 33 Yesu akasema, "Sikilizeni mfano mwingine. Mtu mmoja
mwenye nyumba alilima shamba la mizabibu; akalizungushia ukuta, akachimba kisima
cha kusindikia divai, akajenga humo mnara pia. Kisha akalikodisha kwa wakulima,
akasafiri kwenda nchi ya mbali. 34 Wakati wa mavuno ulipofika, aliwatuma watumishi
wake kwa wale wakulima, ili wakachukue sehemu ya mavuno yake. 35 Wale wakulima
wakawakamata hao watumishi; mmoja wakampiga, mwingine wakamwua na mwingine
wakampiga mawe. 36 Huyo mtu akawatuma tena watumishi wengine, wengi kuliko wa
safari ya kwanza. Wale wakulima wakawatendea namna ileile. 37 Mwishowe akam-
tuma mwanawe huku akifikiri: Watamheshimu mwanangu. 38 Lakini wale wakulima
walipomwona mwanawe wakasemezana wao kwa wao: Huyu ndiye mrithi; na tumuue ili
tuuchukue urithi wake! 39 Basi, wakamkamata, wakamtoa nje ya lile shamba la mizabibu,
wakamwua. 40 "Sasa, huyo mwenye shamba la mizabibu atakapokuja, atawafanyaje hao
wakulima?" 41 Wao wakamjibu, "Atawaangamiza vibaya hao waovu, na lile shamba
atawapa wakulima wengine ambao watampa sehemu ya mavuno wakati wa mavuno."
42 Hapo Yesu akawaambia, "Je, hamkusoma jambo hili katika Maandiko Matakatifu?
Jiwe walilokataa waashi sasa limekuwa jiwe kuu la msingi. Bwana ndiye aliyefanya
jambo hili, nalo ni la ajabu sana kwetu! 43 "Kwa hiyo nawaambieni, Ufalme wa Mungu
utaondolewa kwenu na kupewa watu wa mataifa mengine wenye kutoa matunda yake."
44 "Atakayeanguka juu ya jiwe hilo atavunjika vipandevipande; na likimwangukia mtu
yeyote, litamponda." 45 Makuhani wakuu na Mafarisayo waliposikia hiyo mifano yake
walitambua kwamba alikuwa anawasema wao. 46 Kwa hiyo wakawa wanatafuta njia ya
kumtia nguvuni, lakini waliwaogopa watu kwa sababu wao walimtambua yeye kuwa
nabii.

22

1 Yesu alisema nao tena kwa kutumia mifano: 2 "Ufalme wa mbinguni umefanana
na mfalme aliyemwandalia mwanawe karamu ya arusi. 3 Basi, akawatuma watumishi
kuwaita walioalikwa waje arusini, lakini walioalikwa hawakutaka kufika. 4 Akawatuma
tena watumishi wengine, akisema, Waambieni wale walioalikwa: karamu yangu iko
tayari sasa; fahali wangu na ng'ombe wanono wamekwisha chinjwa; kila kitu ni
tayari, njoni arusini. 5 Lakini wao hawakujali, wakaenda zao; mmoja shambani
kwake, mwingine kwenye shughuli zake, 6 na wengine wakawakamata wale watu-
mishi wakawatukana, wakawaua. 7 Yule mfalme akakasirika, akawatuma askari wake
wakawaangamize wauaji hao na kuuteketeza mji wao. 8 Kisha akawaambia watumishi
wake: Karamu ya arusi iko tayari kweli, lakini walioalikwa hawakustahili. 9 Basi, nendeni
kwenye barabara na wowote wale mtakaowakuta waiteni waje arusini. 10 Wale watumishi
wakatoka, wakaenda njiani, wakawaleta watu wote, wabaya na wema. Nyumba ya arusi
ikajaa wageni. 11 "Mfalme alipoingia kuwaona wageni, akamwona mtu mmoja ambaye

hakuvaa mavazi ya arusi. [12] Mfalme akamwuliza, Rafiki, umeingiaje hapa bila vazi la
arusi? Lakini yeye akakaa kimya. [13] Hapo mfalme akawaambia watumishi, Mfungeni
miguu na mikono mkamtupe nje gizani; huko atalia na kusaga meno." [14] Yesu akamaliza
kwa kusema, "Wengi wamealikwa, lakini wachache wameteuliwa." [15] Kisha, Mafarisayo
wakaenda zao, wakashauriana jinsi ya kumnasa Yesu kwa maneno yake. [16] Basi,
wakawatuma wafuasi wao pamoja na wafuasi wa kikundi cha Herode. Wakamwuliza,
"Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwaminifu, na kwamba wafundisha njia ya
Mungu kwa uaminifu; humwogopi mtu yeyote, maana cheo cha mtu si kitu kwako.
[17] Haya, twambie maoni yako. Je, ni halali au la, kulipa Kaisari?" [18] Lakini Yesu alitambua
uovu wao, akawaambia, "Enyi [19] Nionyesheni fedha ya kulipia kodi." Nao wakamtolea
sarafu ya fedha. sarafu ya fedha. [20] Basi, Yesu akawauliza, "Sura na chapa hii ni ya
nani?" [21] Wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Hapo Yesu akawaambia, "Basi, mpeni Kaisari
yaliyo yake Kaisari, na Mungu yaliyo yake Mungu." [22] Waliposikia hivyo wakashangaa;
wakamwacha, wakaenda zao. [23] Siku hiyo, baadhi ya Masadukayo walimwendea Yesu.
Hao ndio wale wasemao kwamba wafu hawafufuki. [24] Basi, wakamwambia, "Mwalimu,
Mose alisema mtu aliyeoa akifa bila kuacha watoto, lazima ndugu yake amwoe huyo
mama mjane, amzalie ndugu yake watoto. [25] Sasa, hapa petu palikuwa na ndugu saba. Wa
kwanza alioa kisha akafa bila kujaliwa watoto, akamwachia ndugu yake huyo mke wake
mjane. [26] Ikawa vivyo hivyo kwa ndugu wa pili, na wa tatu, mpaka wa saba. [27] Baada ya
ndugu hao wote kufa, akafa pia yule mama. [28] Je, siku wafu watakapofufuka mama huyo
atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba? Maana Wote saba walimwoa."
[29] Yesu akawajibu, "Kweli mmekosea kwa sababu hamjui Maandiko Matakatifu wala
nguvu ya Mungu! [30] Maana wafu watakapofufuliwa hawataoa wala kuolewa, watakuwa
kama malaika mbinguni. [31] Lakini kuhusu suala la wafu kufufuka, hamjasoma yale
aliyowaambieni Mungu? [32] Aliwaambia, Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo!
Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai." [33] Ule umati wa watu uliposikia
hivyo ukayastaajabia mafundisho yake. [34] Mafarisayo waliposikia kwamba Yesu alikuwa
amewanyamazisha Masadukayo, wakakutana pamoja. [35] Mmoja wao, mwanasheria,
akamwuliza Yesu kwa kumjaribu, [36] "Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu katika Sheria ya
Mose?" [37] Yesu akamjibu, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa
roho yako yote na kwa akili yako yote. [38] Hii ndiyo amri kuu ya kwanza. [39] Ya pili
inafanana na hiyo: Mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe. [40] Sheria
yote ya Mose na mafundisho ya manabii vinategemea amri hizi mbili." [41] Mafarisayo
walipokusanyika pamoja, Yesu aliwauliza, [42] "Ninyi mwaonaje juu ya Kristo? Je, ni
mwana wa nani?" Wakamjibu, "Wa Daudi." [43] Yesu akawaambia, "Basi, inawezekanaje
kwamba kwa nguvu ya Roho Mtakatifu Daudi anamwita yeye Bwana? Maana alisema:
[44] Bwana alimwambia Bwana wangu: keti upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke adui
zako chini ya miguu yako. [45] Basi, ikiwa Daudi anamwita Kristo Bwana, anawezaje kuwa
mwanawe?" [46] Hakuna mtu yeyote aliyeweza kumjibu neno. Na tangu siku hiyo hakuna
aliyethubutu tena kumwuliza swali.

23

[1] Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na wanafunzi wake, [2] "Walimu
wa Sheria na Mafarisayo wana mamlaka ya kufafanua Sheria ya Mose. [3] Kwa hiyo
shikeni na kutekeleza chochote watakachowaambieni. Lakini msiyaige matendo yao,
maana hawatekelezi yale wanayoyahubiri. [4] Hufunga mizigo mizito na kuwatwika watu
mabegani, lakini wao wenyewe hawataki kunyosha hata kidole wapate kuibeba. [5] Wao
hufanya matendo yao yote ili watu wawaone. Huvaa tepe zenye maandishi ya Sheria
juu ya panda la uso na mikononi na hupanua pindo za makoti yao. [6] Hupenda nafasi za
heshima katika karamu na viti vya heshima katika masunagogi. [7] Hupenda kusalimiwa
kwa heshima sokoni na kupendelea kuitwa na watu: Mwalimu. [8] Lakini ninyi msiitwe
kamwe Mwalimu, maana mwalimu wenu ni mmoja tu, nanyi nyote ni ndugu. [9] Wala

msimwite mtu yeyote Baba hapa duniani, maana Baba yenu ni mmoja tu aliye mbinguni.
10 Wala msiitwe Viongozi, maana kiongozi wenu ni mmoja tu, ndiye Kristo. 11 Aliye
mkubwa miongoni mwenu ni lazima awe mtumishi wenu. 12 Anayejikweza atashushwa,
na anayejishusha atakwezwa. 13 "Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki!
Mnaufunga mlango wa Ufalme wa mbinguni mbele ya macho ya watu. Ninyi wenyewe
hamwingii ndani, wala hamwaruhusu wanaotaka kuingia waingie. 14 Ole wenu walimu
wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnawanyonya wajane na kujisingizia kuwa watu
wema kwa kusali sala ndefu. Kwa sababu hiyo mtapata adhabu kali. 15 "Ole wenu walimu
wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafiri baharini na nchi kavu ili kumpata mtu
mmoja afuate dini yenu. Mnapompata, mnamfanya astahili maradufu kwenda katika
moto wa Jehanamu kuliko ninyi wenyewe. 16 "Ole wenu viongozi vipofu! Ninyi mwasema
ati mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo hicho si kitu; lakini akiapa kwa dhahabu ya Hekalu,
kiapo hicho kinamshika. 17 Enyi vipofu wapumbavu! Kipi kilicho cha maana zaidi:
dhahabu au Hekalu linalofanya hiyo dhahabu kuwa takatifu? 18 Tena mwasema ati mtu
akiapa kwa madhabahu si kitu; lakini akiapa kwa zawadi iliyowekwa juu ya madhabahu,
kiapo hicho humshika. 19 Enyi vipofu! Ni kipi kilicho cha maana zaidi: ile zawadi, au
madhabahu ambayo hufanya hiyo zawadi kuwa takatifu? 20 Anayeapa kwa madhabahu
ameapa kwa hiyo madhabahu, na kwa chochote kilichowekwa juu yake. 21 Na anayeapa
kwa Hekalu ameapa kwa hilo Hekalu na pia kwa yule akaaye ndani yake. 22 Na anayeapa
kwa mbingu ameapa kwa kiti cha enzi cha Mungu, na kwa huyo aketiye juu yake. 23 Ole
wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnatoza watu zaka, hata juu ya majani
yenye harufu nzuri, bizari na jira, na huku mnaacha mambo muhimu ya Sheria kama
vile haki, huruma na imani. Haya ndiyo hasa mliyopaswa kuyazingatia bila kusahau
yale mengine. 24 Viongozi vipofu! Mnatoa nzi katika kinywaji, lakini mnameza ngamia!
25 "Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafisha kikombe na bakuli
kwa nje, lakini ndani mnaacha kumejaa vitu mlivyopata kwa unyang'anyi na uchoyo.
26 Mfarisayo kipofu! Kisafishe kikombe ndani kwanza na nje kutakuwa safi pia. 27 "Ole
wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mko kama makaburi yaliyopakwa
chokaa ambayo kwa nje yanaonekana kuwa mazuri, lakini ndani yamejaa mifupa ya maiti
na kila namna ya uchafu. 28 Hali kadhalika ninyi mnaonekana na watu kwa nje kuwa
wema, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu. 29 "Ole wenu walimu wa Sheria na
Mafarisayo, wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya watu
wema. 30 Mwasema: Kama sisi tungaliishi nyakati za wazee wetu hatungalishirikiana
nao katika mauaji ya manabii! 31 Hivyo mnathibitisha ninyi wenyewe kwamba ninyi
ni watoto wa watu waliowaua manabii. 32 Haya, kamilisheni ile kazi wazee wenu
waliyoianza! 33 Enyi kizazi cha nyoka wenye sumu! Mnawezaje kuiepa hukumu ya moto
wa Jehanamu? 34 Ndiyo maana mimi ninawapelekea ninyi manabii, watu wenye hekima
na walimu; mtawaua na kuwasulubisha baadhi yao, na wengine mtawapiga viboko katika
masunagogi yenu na kuwasaka katika kila mji. 35 Hivyo lawama yote itawapateni kwa
ajili ya damu yote ya watu wema iliyomwagwa juu ya ardhi. Naam, tangu kuuawa
kwa Abeli ambaye hakuwa na hatia, mpaka kuuawa kwa Zakariya, mwana wa Barakia,
ambaye mlimuua Hekaluni kati ya patakatifu na madhabahu. 36 Nawaambieni kweli,
kizazi hiki kitapata adhabu kwa sababu ya mambo haya. 37 "Yerusalemu, Ee Yerusalemu!
Unawaua manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako. Mara ngapi nimejaribu
kuwakusanya watoto wako kwangu, kama vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake
chini ya mabawa yake, lakini hukutaka. 38 Haya basi, nyumba yako itaachwa mahame.
39 Nakwambia kweli, hutaniona tena mpaka wakati utakaposema: Abarikiwe huyo ajaye
kwa jina la Bwana."

24

1 Yesu alitoka Hekaluni, na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake walimwendea,
wakamwonyesha majengo ya Hekalu. 2 Yesu akawaambia, "Sawa, mnaweza kuyatazama

haya yote! Kweli nawaambieni, hakuna hata jiwe moja litakalosalia hapa juu ya lingine;
kila kitu kitaharibiwa.” 3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya mlima wa Mizeituni, wanafunzi
walimwendea faraghani, wakamwuliza, “Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni
ishara gani itakayoonyesha kuja kwako na mwisho wa nyakati?” 4 Yesu akawajibu,
“Jihadharini msije mkadanganywa na mtu. 5 Maana wengi watatokea na kulitumia jina
langu wakisema: Mimi ndiye Kristo, nao watawapotosha watu wengi. 6 Mtasikia juu
ya vita na fununu za vita; lakini msifadhaike, maana hayo hayana budi kutokea, lakini
mwisho wenyewe ungali bado. 7 Taifa moja litapigana na taifa lingine; ufalme mmoja
utapigana na ufalme mwingine. Hapa na pale patakuwa na njaa na mitetemeko ya ardhi.
8 Yote hayo ni kama mwanzo wa maumivu ya kujifungua mtoto. 9 “Kisha watawatoeni
ili mteswe na kuuawa. Mataifa yote yatawachukieni kwa ajili ya jina langu. 10 Tena,
wengi wataiacha imani yao, watasalitiana na kuchukiana. 11 Watatokea manabii wengi
wa uongo watakaowapotosha watu wengi. 12 Kwa sababu ya ongezeko la uhalifu, upendo
wa watu wengi utafifia. 13 Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, ataokoka. 14 Ila, kabla
ya mwisho kufika, hii Habari Njema ya Ufalme wa Mungu itahubiriwa ulimwenguni kote
kama ushuhuda kwa mataifa yote. 15 “Basi, mtakapoona Chukizo Haribifu lililonenwa na
nabii Danieli limesimama mahali patakatifu, (msomaji na atambue maana yake), 16 hapo,
walioko Yudea na wakimbilie milimani. 17 Aliye juu ya paa la nyumba yake asishuke
kuchukua kitu nyumbani mwake. 18 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
19 Ole wao kina mama waja wazito na wanaonyonyesha siku hizo! 20 Ombeni ili kukimbia
kwenu kusiwe siku za baridi au siku ya Sabato! 21 Maana wakati huo kutakuwa na dhiki
kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo wa ulimwengu mpaka leo, wala haitapata
kutokea tena. 22 Kama siku hizo hazingalipunguzwa, hakuna binadamu yeyote ambaye
angeokoka; lakini siku hizo zitapunguzwa kwa ajili ya wale walioteuliwa. 23 “Basi, mtu
akiwaambieni siku hizo: Kristo yuko hapa au Yuko pale, msimsadiki. 24 Maana watatokea
kina Kristo wa uongo na manabii wa uongo. Watafanya ishara kubwa na maajabu ya
kuweza kuwapotosha ikiwezekana hata wateule wa Mungu. 25 Sikilizeni, nimekwisha
kuwaonya kabla ya wakati. 26 Basi, wakiwaambieni, Tazameni, yuko jangwani, msiende
huko; au, Tazameni, amejificha ndani, msisadiki; 27 maana, kama vile umeme uangazavyo
toka mashariki hadi magharibi, ndivyo kutakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Mtu.
28 Pale ulipo mzoga, ndipo watakapokusanyika tai. 29 “Mara baada ya dhiki ya siku
hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautaangaza, nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu
za mbingu zitatikiswa. 30 Kisha, ishara ya Mwana wa Mtu itaonekana angani, na hapo
makabila yote duniani yatalalamika; watamwona Mwana wa Mtu akija juu ya mawingu
ya angani mwenye nguvu na utukufu mwingi. 31 Naye atawatuma malaika wake wenye
tarumbeta la kuvuma sana, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne
za dunia, toka mwisho huu wa mbingu hadi mwisho huu. 32 “Kwa mtini jifunzeni
mfano huu: Mara tu matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani, mnajua
kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 33 Hali kadhalika nanyi mtakapoona mambo
haya yote yakitendeka, jueni kwamba yuko karibu sana. 34 Nawaambieni kweli, kizazi
hiki hakitapita kabla ya mambo hayo yote kutukia. 35 Naam, mbingu na dunia zitapita,
lakini maneno yangu hayatapita kamwe. 36 “Lakini, juu ya siku au saa hiyo, hakuna
mtu ajuaye itakuja lini; wala malaika wa mbinguni, wala Mwana, ila Baba peke yake
ndiye ajuaye. 37 Kwa maana kama ilivyokuwa nyakati za Noa, ndivyo itakavyokuwa
kuja kwake Mwana wa Mtu. 38 Maana nyakati hizo, kabla ya gharika kuu, watu
walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka Noa alipoingia ndani ya ile
safina. 39 Hawakujua kuna nini mpaka ile gharika ilipotokea, ikawakumba wote. Ndivyo
itakavyokuwa wakati Mwana wa Mtu atakapokuja. 40 Wakati huo watu wawili watakuwa
shambani; mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa. 41 Kina mama wawili watakuwa
wanasaga nafaka, mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa. 42 Basi, kesheni, kwa
maana hamjui siku atakayokuja Bwana wenu. 43 Lakini kumbukeni jambo hili: kama
mwenye nyumba angejua siku mwizi atakapofika, angekesha, wala hangeiacha nyumba

yake ivunjwe. 44 Kwa hiyo, nanyi pia muwe tayari, kwa maana Mwana wa Mtu atakuja
saa msiyoitazamia.” 45 Yesu akaendelea kusema, “Ni nani basi mtumishi mwaminifu
na mwenye busara, ambaye bwana wake atamweka juu ya watu wake, awape chakula
kwa wakati wake? 46 Heri mtumishi yule ambaye bwana wake atakapokuja atamkuta
akifanya hivyo. 47 Kweli nawaambieni, atamweka mtumishi huyo aisimamie mali yake
yote. 48 Lakini kama mtumishi mbaya akijisemea moyoni: Bwana wangu anakawia
kurudi, 49 kisha akaanza kuwapiga watumishi wenzake, akaanza kula na kunywa pamoja
na walevi, 50 bwana wake atakuja siku asiyoitazamia na saa asiyoijua. 51 Atamkatilia mbali
na kumweka kundi moja na wanafiki. Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.

25

1 “Wakati huo, Ufalme wa mbinguni utafanana na wasichana kumi waliochukua taa
zao, wakaenda kumlaki bwana arusi. 2 Watano miongoni mwao walikuwa wapumbavu
na watano walikuwa wenye busara. 3 Wale wapumbavu walichukua taa zao, lakini
hawakuchukua akiba ya mafuta. 4 Lakini wale wenye busara walichukua mafuta katika
chupa pamoja na taa zao. 5 Kwa kuwa bwana arusi alikawia kuja, wale wanawali wote
wote walisinzia, wakalala. 6 Usiku wa manane kukawa na kelele: Haya, haya! Bwana arusi
anakuja; nendeni kumlaki. 7 Hapo wale wanawali wote wakaamka, wakazitayarisha taa
zao. 8 Wale wapumbavu wakawaambia wale wenye busara: Tupeni mafuta yenu kidogo
maana taa zetu zinazimika. 9 Lakini wale wenye busara wakawaambia, Hayatatutosha
sisi na ninyi! Afadhali mwende dukani mkajinunulie wenyewe! 10 Basi, wale wanawali
wapumbavu walipokwenda kununua mafuta, bwana arusi akafika, na wale wanawali
waliokuwa tayari wakaingia pamoja naye katika jumba la arusi, kisha mlango ukafungwa.
11 Baadaye wale wanawali wengine wakaja, wakaita: Bwana, bwana, tufungulie! 12 Lakini
yeye akawajibu, Nawaambieni kweli, siwajui ninyi.” 13 Kisha Yesu akasema, “Kesheni
basi, kwa maana hamjui siku wala saa. 14 “Itakuwa kama mtu mmoja aliyetaka kusafiri
ng'ambo: aliwaita watumishi wake, akawakabidhi mali yake. 15 Alimpa kila mmoja kadiri
ya uwezo wake: mmoja sarafu tano za fedha ziitwazo talanta, mwingine talanta mbili
na mwingine talanta moja, kisha akasafiri. 16 Mara yule aliyekabidhiwa talanta tano
akafanya kazi nazo akapata faida talanta tano. 17 Hali kadhalika na yule aliyekabidhiwa
talanta mbili akapata faida talanta mbili. 18 Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja
akaenda akachimba shimo ardhini, akaificha fedha ya bwana wake. 19 “Baada ya
muda mrefu, yule bwana alirudi, akaanza kukagua hesabu ya matumizi na mapato
ya fedha yake. 20 Mtumishi aliyekabidhiwa talanta tano akaja amechukua zile talanta
tano faida, akamwambia, Bwana, ulinikabidhi talanta tano, hapa pana talanta tano
zaidi faida niliyopata. 21 Bwana wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema na
mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika mambo madogo nitakukabidhi makubwa.
Njoo ufurahi pamoja na bwana wako. 22 “Mtumishi aliyekabidhiwa talanta mbili akaja,
akatoa talanta mbili faida, akisema, Bwana, ulinikabidhi talanta mbili. Chukua talanta
mbili zaidi faida niliyopata. 23 Bwana wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema na
mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika mambo madogo, nitakukabidhi makubwa.
Njoo ufurahi pamoja na bwana wako. 24 “Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja akaja,
akasema, Bwana, najua wewe ni mtu mgumu; wewe huvuna pale ambapo hukupanda,
na kukusanya pale ambapo hukutawanya. 25 Niliogopa, nikaificha fedha yako katika
ardhi. Chukua basi mali yako. 26 “Bwana wake akamwambia, Wewe ni mtumishi
mwovu na mvivu! Unajua kuwa mimi huvuna mahali ambapo sikupanda, na hukusanya
pale ambapo sikutawanya. 27 Ilikupasa basi, kuiweka fedha yangu katika benki, nami
ningelichukua mtaji wangu na faida yake! 28 Basi, mnyang'anyeni hiyo fedha mkampe
yule mwenye talanta kumi. 29 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini
yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa. 30 Na kuhusu huyu mtumishi
asiye na faida, mtupeni nje gizani! Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno. 31 “Wakati
Mwana wa Mtu atakapokuja katika utukufu wake na malaika wote wakiwa pamoja naye,

hapo ataketi juu ya kiti chake cha enzi kitukufu, 32 na mataifa yote yatakusanyika mbele
yake, naye atawatenganisha watu kama mchungaji anavyotenganisha kondoo na mbuzi.
33 Atawaweka kondoo upande wake wa kulia na mbuzi upande wake wa kushoto. 34 "Kisha
Mfalme atawaambia wale walio upande wake wa kulia, Njoni enyi mliobarikiwa na Baba
yangu; pokeeni Ufalme mliotayarishiwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu. 35 Maana
nilikuwa na njaa nanyi mkanipa chakula; nilikuwa na kiu nanyi mkanipa maji; nilikuwa
mgeni nanyi mkanikaribisha; 36 nilikuwa uchi, mkanivika; nilikuwa mgonjwa nanyi
mkaja kunitazama; nilikuwa gerezani nanyi mkaja kunitembelea. 37 Hapo, hao watu
wema watamjibu mfalme Bwana, ni lini tulikuona mwenye njaa nasi tukakupa chakula,
au ukiwa na kiu nasi tukakunywesha maji? 38 Ni lini tulikuona ukiwa mgeni nasi
tukakukaribisha, au bila nguo nasi tukakuvika? 39 Ni lini tulikuona ukiwa mgonjwa
au mfungwa nasi tukaja kukutazama? 40 Mfalme atawajibu, Kweli nawaambieni, kila
kitu mlichomtendea mmojawapo wa hawa ndugu zangu wadogo, mlinitendea mimi.
41 "Kisha atawaambia wale walio upande wake wa kushoto, Ondokeni mbele yangu enyi
mliolaaniwa! Nendeni katika moto wa milele aliotayarishiwa Ibilisi na malaika wake.
42 Maana nilikuwa na njaa nanyi hamkunipa chakula; nilikuwa na kiu nanyi hamkunipa
maji. 43 Nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha; nilikuwa mgonjwa na mfungwa
nanyi hamkuja kunitazama. 44 "Hapo nao watajibu, Bwana, ni lini tulikuona ukiwa na
njaa au kiu, ukiwa mgeni au bila nguo, ukiwa mgonjwa au mfungwa, nasi hatukuja
kukuhudumia? 45 Naye atawajibu, Nawaambieni kweli, kila mlipokataa kumtendea
mambo haya mmojawapo wa hawa wadogo, mlikataa kunitendea mimi. 46 Basi, hawa
watakwenda kwenye adhabu ya milele, lakini wale waadilifu watakwenda kwenye uzima
wa milele."

26

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, aliwaambia wanafunzi wake, 2 "Mnajua kwamba
baada ya siku mbili tutakuwa na sikukuu ya Pasaka, na Mwana wa Mtu atatolewa ili
asulubiwe." 3 Wakati huo makuhani wakuu na wazee wa watu walikutana pamoja katika
ukumbi wa Kayafa, Kuhani Mkuu. 4 Wakashauriana jinsi ya kumtia Yesu nguvuni kwa
hila wamuue. 5 Lakini wakaamua jambo hilo lisifanyike wakati wa sikukuu, kusije
kukatokea ghasia kati ya watu. 6 Yesu alipokuwa Bethania, nyumbani kwa Simoni,
aitwaye Mkoma, 7 mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta yenye marashi ya
thamani kubwa, alimjia pale mezani alipokuwa amekaa kula chakula, akammiminia hayo
marashi kichwani. 8 Wanafunzi wake walipoona hayo wakakasirika, wakasema, "Ya nini
hasara hii? 9 Marashi haya yangaliweza kuuzwa kwa bei kubwa, maskini wakapewa
hizo fedha." 10 Yesu alitambua mawazo yao, akawaambia, "Mbona mnamsumbua
huyu mama? Yeye amenitendea jambo jema. 11 Maskini mnao daima pamoja nanyi,
lakini mimi sitakuwapo pamoja nanyi daima. 12 Huyu mama amenimiminia marashi
ili kunitayarisha kwa maziko. 13 Nawaambieni kweli, popote ambapo hii Habari Njema
itahubiriwa ulimwenguni, kitendo hiki alichofanya mama huyu kitatajwa kwa kumkum-
buka yeye." 14 Kisha, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili, akaenda kwa
makuhani wakuu, 15 akawaambia, "Mtanipa kitu gani kama nikimkabidhi Yesu kwenu?"
Wakamhesabia sarafu thelathini za fedha; 16 na tangu wakati huo Yuda akawa anatafuta
nafasi ya kumsaliti. 17 Siku ya kwanza kabla ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu,
wanafunzi walimwendea Yesu wakamwuliza, "Unataka tukuandalie wapi chakula cha
Pasaka?" 18 Yeye akawajibu, "Nendeni mjini kwa mtu fulani, mkamwambie: Mwalimu
anasema, wakati wangu umefika; kwako nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi wangu."
19 Wanafunzi wakafanya kama Yesu alivyowaagiza, wakaandaa Pasaka. 20 Kulipokuwa
jioni, Yesu akakaa mezani pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili. 21 Walipokuwa
wakila, Yesu akasema, "Nawaambieni kweli, mmoja wenu atanisaliti." 22 Wanafunzi
wakahuzunika sana, wakaanza kuuliza mmojammoja, "Bwana! Je, ni mimi?" 23 Yesu aka-
jibu, "Atakayechovya mkate pamoja nami katika bakuli ndiye atakayenisaliti. 24 Naam,

Mwana wa Mtu anakwenda zake kama Maandiko Matakatifu yasemavyo, lakini ole wake
mtu yule atakayemsaliti Mwana wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu huyo kama
hangalizaliwa." 25 Yuda, ambaye ndiye aliyetaka kumsaliti, akamwuliza, "Mwalimu! Je,
ni mimi?" Yesu akamjibu, "Wewe umesema." 26 Walipokuwa wanakula, Yesu akatwaa
mkate, akashukuru, akaumega, akawapa wanafunzi wake akisema, "Twaeni mle; huu
ni mwili wangu." 27 Kisha akatwaa kikombe, akamshukuru Mungu, akawapa akisema,
"Nyweni nyote; 28 maana hii ni damu yangu inayothibitisha agano, damu inayomwagwa
kwa ajili ya watu wengi ili kuwaondolea dhambi. 29 Nawaambieni, sitakunywa tena divai
ya zabibu mpaka siku ile nitakapoinywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa Baba
yangu." 30 Baada ya kuimba wimbo, wakaondoka, wakaenda katika mlima wa Mizeituni.
31 Kisha Yesu akawaambia, "Usiku huu wa leo, ninyi nyote mtakuwa na mashaka
nami, maana Maandiko Matakatifu yasema: Nitampiga mchungaji, na kondoo wa kundi
watatawanyika. 32 Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulieni Galilaya." 33 Petro
akamwambia Yesu "Hata kama wote watakuwa na mashaka nawe na kukuacha, mimi
sitakuacha kamwe." 34 Yesu akamwambia, "Kweli nakwambia, usiku huu kabla jogoo
hajawika, utanikana mara tatu." 35 Petro akamwambia, "Hata kama ni lazima nife
pamoja nawe, sitakukana kamwe." Wale wanafunzi wengine wote wakasema vivyo
hivyo. 36 Kisha Yesu akaenda pamoja nao bustanini Gethsemane, akawaambia wanafunzi
wake, "Kaeni hapa nami niende pale mbele kusali." 37 Akawachukua Petro na wana
wawili wa Zebedayo, akaanza kuwa na huzuni na mahangaiko. 38 Hapo akawaambia,
"Nina huzuni kubwa moyoni hata karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe pamoja nami." 39 Basi,
akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akasali: "Baba yangu, kama inawezekana,
aacha kikombe hiki cha mateso kinipite; lakini isiwe nitakavyo mimi, ila utakavyo wewe."
40 Akawaendea wale wanafunzi, akawakuta wamelala. Akamwambia Petro, "Ndiyo
kusema hamkuweza kukesha pamoja nami hata saa moja? 41 Kesheni na kusali ili msije
mkaingia katika majaribu. Roho i tayari lakini mwili ni dhaifu." 42 Akaenda tena mara ya
pili akasali: "Baba yangu, kama haiwezekani kikombe hiki kinipite bila mimi kukinywa,
basi, mapenzi yako yafanyike." 43 Akawaendea tena, akawakuta wamelala, maana macho
yao yalikuwa yamebanwa na usingizi. 44 Basi, akawaacha, akaenda tena kusali mara
ya tatu kwa maneno yaleyale. 45 Kisha akawaendea wale wanafunzi, akawaambia, "Je,
mngali mmelala na kupumzika? Tazameni! Saa yenyewe imefika, na Mwana wa Mtu
atatolewa kwa watu wenye dhambi. 46 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni! Anakuja
yule atakayenisaliti." 47 Basi, Yesu alipokuwa bado anasema nao, mara akaja Yuda,
mmoja wa wale kumi na wawili. Pamoja naye walikuja watu wengi wenye mapanga na
marungu ambao walitumwa na makuhani wakuu na wazee wa watu. 48 Huyo aliyetaka
kumsaliti Yesu, alikuwa amekwisha wapa ishara akisema: "Yule nitakayembusu ndiye;
mkamateni." 49 Basi, Yuda akamkaribia Yesu, akamwambia, "Shikamoo, Mwalimu!"
Kisha akambusu. 50 Yesu akamwambia, "Rafiki, fanya ulichokuja kufanya." Hapo wale
watu wakaja, wakamkamata Yesu, wakamtia nguvuni. 51 Mmoja wa wale waliokuwa
pamoja na Yesu akanyosha mkono, akauchomoa upanga wake, akampiga mtumishi
wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio. 52 Hapo Yesu akamwambia, "Rudisha upanga wako
alani, maana yeyote anayeutumia upanga, atakufa kwa upanga. 53 Je, hamjui kwamba
ningeweza kumwomba Baba yangu naye mara angeniletea zaidi ya majeshi kumi na
mawili ya malaika? 54 Lakini yatatimiaje Maandiko Matakatifu yasemayo kwamba ndivyo
inavyopaswa kuwa?" 55 Wakati huohuo Yesu akauambia huo umati wa watu waliokuja
kumtia nguvuni, "Je, mmekuja kunikamata kwa mapanga na marungu kama kwamba
mimi ni mnyang'anyi? Kila siku nilikuwa Hekaluni nikifundisha, na hamkunikamata!
56 Lakini haya yote yametendeka ili Maandiko ya manabii yatimie." Kisha wanafunzi
wote wakamwacha, wakakimbia. 57 Basi, hao watu waliomkamata Yesu walimpeleka
nyumbani kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, walikokusanyika walimu wa Sheria na wazee.
58 Petro alimfuata kwa mbali mpaka uani kwa Kuhani Mkuu, akaingia ndani pamoja
na walinzi ili apate kuona mambo yatakavyokuwa. 59 Basi, makuhani wakuu na Baraza

lote wakatafuta ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu wapate kumwua, [60] lakini hawakupata
ushahidi wowote, ingawa walikuja mashahidi wengi wa uongo. Mwishowe wakaja
mashahidi wawili, [61] wakasema, "Mtu huyu alisema: Ninaweza kuliharibu Hekalu la
Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu." [62] Kuhani Mkuu akasimama, akamwuliza
Yesu, "Je, hujibu neno? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi yako?" [63] Lakini Yesu
akakaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia, "Nakuapisha kwa Mungu aliye hai, twambie
kama wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu!" [64] Yesu akamwambia, "Wewe umesema!
Lakini nawaambieni, tangu sasa mtamwona Mwana wa Mtu ameketi upande wa kulia wa
Mwenyezi, akija juu ya mawingu ya mbinguni." [65] Hapo, Kuhani Mkuu akararua mavazi
yake, akasema, "Amekufuru! Tuna haja gani tena ya mashahidi? Sasa mmesikia kufuru
yake. [66] Ninyi mwaonaje?" Wao wakamjibu, "Anastahili kufa!" [67] Kisha wakamtemea
mate usoni, wakampiga makofi. Wengine wakiwa wanampiga makofi, [68] wakasema,
"Haya Kristo, tutabirie; ni nani amekupiga!" [69] Petro alikuwa ameketi nje uani. Basi,
mtumishi mmoja wa kike akamwendea, akasema, "Wewe ulikuwa pamoja na Yesu
wa Galilaya." [70] Petro akakana mbele ya wote akisema, "Sijui hata unasema nini."
[71] Alipokuwa akitoka mlangoni, mtumishi mwingine wa kike akamwona, akawaambia
wale waliokuwa pale, "Mtu huyu alikuwa pamoja na Yesu wa Nazareti." [72] Petro
akakana tena kwa kiapo: "Simjui mtu huyo." [73] Baadaye kidogo, watu waliokuwa pale
wakamwendea Petro, wakamwambia, "Hakika, wewe pia ni mmoja wao, maana msemo
wako unakutambulisha." [74] Hapo Petro akaanza kujilaani na kuapa akisema, "Simjui mtu
huyo!" Mara jogoo akawika. [75] Petro akakumbuka maneno aliyoambiwa na Yesu: "Kabla
jogoo hajawika, utanikana mara tatu." Basi, akatoka nje akalia sana.

27

[1] Kulipopambazuka, makuhani wakuu wote na wazee wa watu walifanya mashauri
juu ya Yesu wapate kumwua. [2] Wakamfunga pingu, wakamchukua, wakamkabidhi kwa
Pilato, mkuu wa mkoa. [3] Hapo, Yuda ambaye ndiye aliyemsaliti, alipoona kwamba
wamekwisha mhukumu Yesu, akajuta, akawarudishia makuhani wakuu zile sarafu
thelathini za fedha. [4] Akawaambia, "Nimekosa kwa kumtoa mtu asiye na hatia auawe."
Lakini wao wakasema, "Yatuhusu nini sisi? Hilo ni shauri lako." [5] Naye akazitupa zile
fedha Hekaluni, akatoka nje, akaenda akajinyonga. [6] Makuhani wakuu wakazichukua
zile fedha, wakasema, "Haifai kuziweka katika hazina ya Hekalu kwa maana ni fedha
za damu." [7] Basi, wakashauriana, wakazitumia kununua shamba la mfinyanzi liwe
mahali pa kuzika wageni. [8] Ndiyo maana mpaka leo shamba hilo linaitwa Shamba la
Damu. [9] Hivyo maneno ya nabii Yeremia yakatimia: "Walizichukua sarafu thelathini
za fedha, thamani ya yule ambaye watu wa Israeli walipanga bei, [10] wakanunua nazo
shamba la mfinyanzi, kama Bwana alivyoniagiza." [11] Yesu alisimamishwa mbele ya mkuu
wa mkoa. Basi, mkuu wa mkoa akamwuliza, "Je, wewe ndiwe Mfalme wa Wayahudi?"
Yesu akamwambia, "Wewe umesema." [12] Lakini makuhani wakuu na wazee walipokuwa
wanamshtaki, hakujibu neno. [13] Hivyo Pilato akamwuliza, "Je, husikii mashtaka hayo
yote wanayotoa juu yako?" [14] Lakini Yesu hakumjibu hata neno moja; hata huyo mkuu
wa mkoa akashangaa sana. [15] Ilikuwa kawaida wakati wa Sikukuu ya Pasaka mkuu wa
mkoa kuwafungulia Wayahudi mfungwa mmoja waliyemtaka. [16] Wakati huo kulikuwa
na mfungwa mmoja, jina lake Baraba. [17] Hivyo, watu walipokusanyika pamoja, Pilato
akawauliza, "Mwataka nimfungue yupi kati ya wawili hawa, Baraba ama Yesu aitwae
Kristo?" [18] Alisema hivyo maana alijua wazi kwamba walimleta kwake kwa sababu
ya wivu. [19] Pilato alipokuwa amekaa katika kiti cha hukumu, mke wake akampelekea
ujumbe: "Usijitie katika shauri la mtu huyu mwema, maana leo nimeteseka sana katika
ndoto kwa sababu yake." [20] Lakini makuhani wakuu na wazee wakawashawishi watu
waombe Baraba afunguliwe na Yesu auawe. [21] Mkuu wa mkoa akawauliza, "Ni yupi kati
ya hawa wawili mnayetaka nimfungue?" Wakamjibu, "Baraba!" [22] Pilato akawauliza,
"Sasa, nifanye nini na Yesu aitwaye Kristo?" Wote wakasema, "Asulubiwe!" [23] Pilato

akauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?” Wao wakazidi kupaaza sauti: “Asulubiwe!”
24 Basi, Pilato alipotambua kwamba hafanikiwi chochote na kwamba maasi yalikuwa
yanaanza, alichukua maji, akanawa mikono mbele ya ule umati wa watu, akasema,
“Mimi sina lawama juu ya kifo cha mtu huyu; shauri lenu wenyewe.” 25 Watu wote
wakasema, “Damu yake na iwe juu yetu na juu ya watoto wetu!” 26 Hapo Pilato
akawafungulia Baraba kutoka gerezani, lakini akamtoa Yesu asulubiwe. 27 Kisha askari
wa mkuu wa mkoa wakamwingiza Yesu ndani ya ikulu, wakamkusanyikia kikosi kizima.
28 Wakamvua nguo zake, wakamvika joho la rangi nyekundu. 29 Kisha wakasokota
taji ya miiba, wakamvika kichwani, wakamwekea pia mwanzi katika mkono wake wa
kulia. Wakapiga magoti mbele yake, wakamdhihaki wakisema, “Shikamoo mfalme
wa Wayahudi!” 30 Wakamtemea mate, wakauchukua ule mwanzi, wakampiga nao
kichwani. 31 Baada ya kumdhihaki, wakamvua lile joho, wakamvika nguo zake, kisha
wakampeleka kumsulubisha. 32 Walipokuwa wakienda, wakamkuta mtu mmoja jina
lake Simoni, mwenyeji wa Kurene, wakamlazimisha kuuchukua msalaba wake Yesu.
33 Walipofika mahali paitwapo Golgotha, maana yake, “Mahali pa Fuvu la kichwa,”
34 wakampa mchanganyiko wa divai na nyongo. Lakini Yesu alipoonja akakataa kunywa.
35 Walimsulubisha, kisha wakagawana mavazi yake kwa kuyapigia kura. 36 Wakaketi,
wakawa wanamchunga. 37 Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka dhidi yake lilioandikwa,
“Huyu ni Yesu, Mfalme wa Wayahudi.” 38 Wanyang'anyi wawili walisulubishwa pia
pamoja naye, mmoja upande wa kushoto na mwingine upande wa kulia. 39 Watu
waliokuwa wanapita mahali hapo walimtukana wakitikisa vichwa vyao na kusema,
40 “Wewe! Si ulijidai kulivunja Hekalu na kulijenga kwa siku tatu? Sasa jiokoe mwenyewe.
Kama wewe ni Mwana wa Mungu, basi shuka msalabani!” 41 Hali kadhalika na makuhani
wakuu pamoja na walimu wa Sheria na wazee walimdhihaki wakisema, 42 “Aliwaokoa
wengine, lakini kujiokoa mwenyewe hawezi! Eti yeye ni mfalme wa Wayahudi! Basi, sasa
na ashuke msalabani, nasi tutamwamini. 43 Alimtumainia Mungu na kusema eti yeye
ni Mwana wa Mungu; basi, Mungu na amwokoe kama anamtaka.” 44 Hali kadhalika na
wale waliosulubiwa pamoja naye wakamtukana. 45 Tangu saa sita mchana mpaka saa tisa,
nchi yote ikawa katika giza. 46 Mnamo saa tisa Yesu akalia kwa sauti kubwa, “Eli, Eli, lema
sabakthani?” Maana yake, “Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?” 47 Lakini
wale waliosimama pale waliposikia hivyo wakasema, “Anamwita Eliya.” 48 Mmoja wao
akakimbia, akachukua sifongo, akaichovya katika siki, akaiweka juu ya mwanzi, akampa
anywe. 49 Wengine wakasema, “Acha tuone kama Eliya anakuja kumwokoa.” 50 Basi,
Yesu akalia tena kwa sauti kubwa, akakata roho. 51 Hapo pazia la Hekalu likapasuka
vipande viwili, toka juu mpaka chini; nchi ikatetemeka; miamba ikapasuka; 52 makaburi
yakafunguka na watu wengi wa Mungu waliokufa wakafufuliwa; 53 nao, baada ya
kufufuka kwake, wakatoka makaburini, wakaingia katika Mji Mtakatifu, wakaonekana
na watu wengi. 54 Basi, jemadari na wale waliokuwa wakimlinda Yesu walipoona
tetemeko la ardhi na yale mambo yaliyotukia, wakaogopa sana, wakasema, “Hakika
mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu.” 55 Mahali hapo walikuwapo wanawake wengi
wakitazama kwa mbali. Hao ndio wale waliomfuata Yesu kutoka Galilaya wakimtumikia.
56 Miongoni mwao walikuwa Maria Magdalene, Maria mama yao Yakobo na Yosefu,
pamoja na mama yao wana wa Zebedayo. 57 Ilipokuwa jioni, akaja mtu mmoja tajiri
mwenyeji wa Armathaya, jina lake Yosefu. Yeye pia alikuwa mwanafunzi wa Yesu.
58 Akamwendea Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu. Basi, Pilato akaamuru apewe.
59 Yosefu akauchukua ule mwili akauzungushia sanda safi ya kitani, 60 akauweka ndani
ya kaburi lake jipya alilokuwa amelichonga katika mwamba. Kisha akavingirisha jiwe
kubwa mbele ya mlango wa kaburi, akaenda zake. 61 Maria Magdalene na yule Maria
mwingine walikuwa wameketi kulielekea kaburi. 62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata
ile ya Maandalio, makuhani wakuu na Mafarisayo walimwendea Pilato, 63 Wakasema,
“Mheshimiwa, tunakumbuka kwamba yule mdanganyifu alisema kabla ya kufa ati, Baada
ya siku tatu nitafufuka. 64 Kwa hiyo amuru kaburi lilindwe mpaka siku ya tatu ili

wanafunzi wake wasije wakamwiba na kuwaambia watu kwamba amefufuka. Uongo
huu wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa awali.”
65 Pilato akawaambia, “Haya,
mnao walinzi; nendeni mkalinde kadiri mjuavyo.”
66 Basi, wakaenda, wakalilinda kaburi,
wakatia mhuri juu ya lile jiwe na kuacha hapo askari walinzi.

28

1 Baada ya Sabato, karibu na mapambazuko ya siku ile ya Jumapili, Maria Magdalene
na yule Maria mwingine walikwenda kutazama lile kaburi.
2 Ghafla kutatokea tetemeko
kubwa la nchi; malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni, akalivingirisha lile jiwe,
akalikalia.
3 Alionekana kama umeme na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji.
4 Walinzi wa lile kaburi wakatetemeka kwa hofu kubwa, hata wakawa kama wamekufa.
5 Lakini yule malaika akawaambia wale wanawake, “Ninyi msiogope! Najua kwamba
mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa.
6 Hayupo hapa maana amefufuka kama alivyosema.
Njoni mkaone mahali alipokuwa amelala.
7 Basi, nendeni upesi mkawaambie wanafunzi
wake kwamba amefufuka kutoka wafu, na sasa anawatangulieni kule Galilaya; huko
mtamwona. Haya, mimi nimekwisha waambieni.”
8 Wakiwa wenye hofu na furaha
kubwa, hao wanawake walitoka upesi kaburini, wakakimbia kwenda kuwaambia wana-
funzi wake.
9 Mara, Yesu akakutana nao, akawasalimu: “Salamu.” Hao wanawake
wakamwendea, wakapiga magoti mbele yake, wakashika miguu yake.
10 Kisha Yesu
akawaambia, “Msiogope! Nendeni mkawaambie ndugu zangu waende Galilaya, na huko
wataniona.”
11 Wale wanawake walipokuwa wanakwenda zao, baadhi ya walinzi wa
lile kaburi walikwenda mjini kutoa taarifa kwa makuhani wakuu juu ya mambo yote
yaliyotukia.
12 Basi, wakakutana pamoja na wazee, na baada ya kushauriana, wakawapa
wale askari kiasi kikubwa cha fedha
13 wakisema, “Ninyi mtasema hivi: Wanafunzi wake
walikuja usiku, wakamwiba sisi tukiwa tumelala.
14 Na kama mkuu wa mkoa akijua
jambo hili, sisi tutasema naye na kuhakikisha kuwa ninyi hamtapata matatizo.”
15 Wale
walinzi wakazichukua zile fedha, wakafanya kama walivyofundishwa. Habari hiyo
imeenea kati ya Wayahudi mpaka leo.
16 Wale wanafunzi kumi na mmoja walikwenda
Galilaya kwenye ule mlima aliowaagiza Yesu.
17 Walipomwona, wakamwabudu, ingawa
wengine walikuwa na mashaka.
18 Yesu akaja karibu, akawaambia, “Nimepewa mamlaka
yote mbinguni na duniani.
19 Nendeni basi, mkawafanye watu wa mataifa yote wawe
wanafunzi wangu; mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu.
20 Wafundisheni kushika maagizo yote niliyowapeni. Nami nipo pamoja nanyi siku zote;
naam, mpaka mwisho wa nyakati.”

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
MARKO MTAKATIFU

1 Habari Njema ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu. 2 Ilianza kama ilivyoandikwa
katika kitabu cha nabii Isaya: "Tazama, namtuma mjumbe wangu akutangulie; yeye
atakutayarishia njia yako. 3 Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia
yake, nyoosheni mapito yake." 4 Yohane Mbatizaji alitokea jangwani, akahubiri kwamba
ni lazima watu watubu na kubatizwa ili Mungu awasamehe dhambi zao. 5 Watu kutoka
sehemu zote za Yudea na wenyeji wote wa Yerusalemu walimwendea, wakaziungama
dhambi zao, naye akawabatiza katika mto Yordani. 6 Yohane alikuwa amevaa vazi
lililofumwa kwa manyoya ya ngamia, na mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula
chake kilikuwa nzige na asali ya mwituni. 7 Naye alihubiri akisema, "Baada yangu
anakuja mwenye uwezo zaidi kuliko mimi, ambaye mimi sistahili hata kuinama na
kufungua kamba za viatu vyake. 8 Mimi ninawabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza
kwa Roho Mtakatifu." 9 Siku hizo, Yesu alifika kutoka Nazareti, mji wa Galilaya,
akabatizwa na Yohane katika mto Yordani. 10 Mara tu alipotoka majini, aliona mbingu
zimefunguliwa, na Roho akishuka juu yake kama njiwa. 11 Sauti ikasikika kutoka
mbinguni: "Wewe ni Mwanangu mpendwa, nimependezwa nawe." 12 Mara akaongozwa
na Roho kwenda jangwani, 13 akakaa huko siku arubaini akijaribiwa na Shetani. Alikuwa
huko pamoja na wanyama wa porini, nao malaika wakawa wanamtumikia. 14 Yohane
alipokwisha fungwa gerezani, Yesu alikwenda Galilaya, akahubiri Habari Njema ya
Mungu, akisema, 15 "Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni
na kuiamini Habari Njema!" 16 Alipokuwa anapita kando ya ziwa Galilaya, aliwaona
wavuvi wawili: Simoni na Andrea ndugu yake wakivua samaki kwa wavu. 17 Yesu
akawaambia, "Nifuateni nami nitawafanya ninyi wavuvi wa watu." 18 Mara wakaziacha
nyavu zao, wakamfuata. 19 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona Yakobo na Yohane,
wana wa Zebedayo. Nao pia walikuwa ndani ya mashua yao wakizitengeneza nyavu
zao. 20 Yesu akawaita mara, nao wakamwacha baba yao Zebedayo katika mashua
pamoja na wafanyakazi, wakamfuata. 21 Wakafika mjini Kafarnaumu, na mara ilipofika
Sabato, Yesu akaingia katika Sunagogi, akaanza kufundisha. 22 Watu wote waliomsikia
walishangazwa na mafundisho yake, maana hakuwa anafundisha kama walimu wao wa
Sheria, bali kama mtu mwenye mamlaka. 23 Mara akatokea mle ndani ya sunagogi
mtu mmoja mwenye pepo mchafu, 24 akapaaza sauti, "Una nini nasi, wewe Yesu wa
Nazareti? Je, umekuja kutuangamiza? Najua wewe ni nani: wewe ni Mtakatifu wa
Mungu!" 25 Yesu akamkemea, "Nyamaza! Mtoke mtu huyu." 26 Basi, huyo pepo mchafu
akamtikisatikisa mtu huyo, kisha akalia kwa sauti kubwa, akamtoka. 27 Watu wote
wakashangaa, wakaulizana, "Ni mambo gani haya? Je, ni mafundisho mapya? Mtu
huyu anayo mamlaka ya kuamuru hata pepo wachafu, nao wanamtii!" 28 Habari za
Yesu zikaenea upesi kila mahali katika wilaya ya Galilaya. 29 Wakatoka katika sunagogi,
wakaenda moja kwa moja hadi nyumbani kwa Simoni na Andrea; Yakobo na Yohane
walikwenda pamoja nao. 30 Basi, mama mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa kitandani
ana homa kali. Wakamwarifu Yesu mara alipowasili. 31 Yesu akamwendea huyo mama,
akamshika mkono, akamwinua. Na ile homa ikamwacha, akaanza kuwatumikia. 32 Jioni,
jua lilipokwisha tua, wakamletea Yesu wagonjwa wote na watu waliopagawa na pepo.
33 Watu wote wa mji ule wakakusanyika nje ya mlango. 34 Naye Yesu akawaponya
watu wengi waliokuwa na magonjwa mbalimbali; aliwafukuza pepo wengi, lakini
hakuwaruhusu kusema kitu maana walikuwa wanamjua yeye ni nani. 35 Kesho yake,
kabla ya mapambazuko, Yesu alitoka, akaenda mahali pa faragha kusali. 36 Simoni na
wenzake wakaenda kumtafuta. 37 Walipomwona wakamwambia, "Kila mtu anakutafuta."
38 Yesu akawaambia, "Twendeni katika miji mingine ya jirani nikahubiri huko pia, maana

nimekuja kwa sababu hiyo.” 39 Basi, akaenda kila mahali Galilaya akihubiri katika
masunagogi na kufukuza pepo. 40 Mtu mmoja mwenye ukoma alimwendea Yesu, akapiga
magoti, akamwomba, “Ukitaka, waweza kunitakasa!” 41 Yesu akamwonea huruma,
akanyosha mkono wake, akamgusa na kumwambia, “Nataka, takasika!” 42 Mara ukoma
ukamwacha mtu huyo, akatakasika. 43 Kisha Yesu akamwambia aende zake upesi na
kumwonya vikali, 44 “Usimwambie mtu yeyote jambo hili, ila nenda ukajionyeshe kwa
kuhani; kisha utoe sadaka kwa ajili ya kutakasika kwako kama alivyoamuru Mose, iwe
uthibitisho kwao kwamba umepona.” 45 Lakini huyo mtu akaenda, akaanza kueneza
habari hiyo kila mahali na kusema mambo mengi hata Yesu hakuweza tena kuingia
katika mji wowote waziwazi; ikamlazimu kukaa nje, mahali pa faragha. Hata hivyo, watu
wakamwendea kutoka kila upande.

2

1 Baada ya siku kadhaa, Yesu alirudi Kafarnaumu, watu wakapata habari kwamba
alikuwa nyumbani. 2 Basi, wakaja watu wengi sana hata nafasi yoyote ikakosekana
mlangoni. Yesu alikuwa akiwahubiria ujumbe wake, 3 wakati mtu mmoja aliyepooza
alipoletwa kwake akiwa amechukuliwa na watu wanne. 4 Kwa sababu ya huo umati
wa watu, hawakuweza kumpeleka karibu na Yesu. Basi, wakatoboa sehemu ya dari
iliyokuwa juu ya mahali alipokuwa Yesu. Walipokwisha pata nafasi, wakamteremsha
huyo mtu akiwa amelala juu ya mkeka. 5 Yesu alipoona imani yao, akamwambia huyo
mtu aliyepooza, “Mwanangu, umesamehewa dhambi zako.” 6 Baadhi ya walimu wa
Sheria waliokuwa wameketi hapo wakawaza mioyoni mwao, 7 “Anathubutuje kusema
hivyo? Anamkufuru Mungu! Hakuna mtu awezaye kusamehe dhambi isipokuwa
Mungu peke yake.” 8 Yesu alitambua mara mawazo yao, akawaambia, “Mbona mnawaza
hivyo mioyoni mwenu? 9 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia mtu huyu aliyepooza,
Umesamehewa dhambi zako, au kumwambia, Inuka! Chukua mkeka wako utembee?
10 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anayo mamlaka ya kuwasamehe watu
dhambi duniani.” Hapo akamwambia huyo mtu aliyepooza, 11 “Nakwambia simama,
chukua mkeka wako uende nyumbani!” 12 Mara, watu wote wakiwa wanamtazama,
huyo mtu akainuka, akauchukua mkeka wake, akaenda zake. Watu wote wakashangaa
na kumtukuza Mungu wakisema, “Hatujapata kamwe kuona jambo kama hili.” 13 Yesu
alikwenda tena kando ya ziwa. Umati wa watu ukamwendea, naye akaanza kuwa-
fundisha. 14 Alipokuwa akipita, akamwona Lawi mwana wa Alfayo, ameketi katika ofisi
ya ushuru. Yesu akamwambia, “Nifuate!” Lawi akasimama, akamfuata. 15 Baadaye,
Yesu alikuwa amekaa mezani, nyumbani kwa Lawi, kula chakula. Watoza ushuru
wengi na wenye dhambi walikuwa wamemfuata Yesu na wengi wao wakawa wamekaa
mezani pamoja naye na wanafunzi wake. 16 Basi, baadhi ya walimu wa Sheria ambao
walikuwa Mafarisayo walipomwona Yesu akila pamoja na watu wenye dhambi na watoza
ushuru, wakawauliza wanafunzi wake, “Kwa nini anakula pamoja na watoza ushuru
na wenye dhambi?” 17 Yesu alipowasikia, akawaambia, “Watu wenye afya hawahitaji
daktari; wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa. Sikuja kuwaita watu wema, ila wenye
dhambi.” 18 Wakati mmoja wanafunzi wa Yohane na wanafunzi wa Mafarisayo walikuwa
wanafunga. Basi, watu wakaja, wakamwuliza Yesu, “Kwa nini wanafunzi wa Yohane
na wa Mafarisayo wanafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?” 19 Yesu akajibu,
“Walioalikwa harusini wanawezaje kufunga kama bwana harusi yupo pamoja nao?
Wakati wote wawapo pamoja na bwana harusi hawawezi kufunga. 20 Lakini wakati
utafika ambapo bwana harusi ataondolewa kati yao; wakati huo ndipo watakapofunga.
21 “Hakuna mtu anayekata kiraka kutoka katika nguo mpya na kukishonea katika nguo
kuukuu. Kama akifanya hivyo, hicho kiraka kipya kitararuka kutoka hilo vazi kuukuu,
nalo litaharibika zaidi. 22 Wala hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba vikuukuu.
Kama akifanya hivyo, divai itavipasua hivyo viriba, nayo divai pamoja na hivyo viriba
vitaharibika. Divai mpya hutiwa katika viriba vipya!” 23 Siku moja ya Sabato, Yesu

alikuwa anapita katika mashamba ya ngano. Walipokuwa wanatembea, wanafunzi wake
wakaanza kukwanyua masuke ya ngano. [24] Mafarisayo wakawaambia, “Tazama! Kwa
nini wanafanya jambo ambalo si halali kufanya wakati wa Sabato?” [25] Yesu akawajibu,
“Je, hamjapata kusoma juu ya kile alichofanya Daudi wakati alipohitaji chakula? Yeye
pamoja na wenzake waliona njaa, [26] naye akaingia ndani ya Nyumba ya Mungu, akala
ile mikate iliyowekwa mbele ya Mungu. Jambo hili lilifanyika wakati Abiathari alikuwa
Kuhani Mkuu. Na ni makuhani tu peke yao waliokuwa wameruhusiwa kula mikate
hiyo. Lakini Daudi aliila, tena akawapa na wenzake.” [27] Basi, Yesu akawaambia, “Sabato
iliwekwa kwa ajili ya binadamu na si binadamu kwa ajili ya Sabato! [28] Kwa hiyo, Mwana
wa Mtu ni Bwana hata wa Sabato.”

3

[1] Yesu aliingia tena katika sunagogi na mle ndani mlikuwa na mtu aliyekuwa na mkono
uliopooza. [2] Humo baadhi ya watu walimngojea amponye mtu huyo siku ya sabato ili
wapate kumshtaki. [3] Yesu akamwambia huyo mtu aliyekuwa na mkono uliopooza, “Njoo
hapa katikati.” [4] Kisha, akawauliza, “Je, ni halali siku ya Sabato kutenda jambo jema au
kutenda jambo baya; kuokoa maisha au kuua?” Lakini wao hawakusema neno. [5] Hapo
akawatazama wote kwa hasira, akaona huzuni kwa sababu ya ugumu wa mioyo yao.
Kisha akamwambia huyo mtu, “Nyosha mkono wako!” Naye akaunyosha mkono wake,
ukawa mzima tena. [6] Mara Mafarisayo wakatoka nje, wakafanya shauri pamoja na watu
wa kikundi cha Herode jinsi ya kumwangamiza Yesu. [7] Yesu aliondoka hapo pamoja na
wanafunzi wake, akaenda kando ya ziwa, na umati wa watu ukamfuata. Watu hao wa-
likuwa wametoka Yerusalemu, Yudea, [8] Idumea, ng'ambo ya mto Yordani, Tiro na Sidoni.
Watu hao wengi walimwendea Yesu kwa sababu ya kusikia mambo mengi aliyokuwa
ameyatenda. [9] Yesu akawaambia wanafunzi wake wamtayarishie mashua moja, ili umati
wa watu usije ukamsonga. [10] Alikuwa amewaponya watu wengi, na wagonjwa wote
wakawa wanamsonga ili wapate kumgusa. [11] Na watu waliokuwa wamepagawa na pepo
wachafu walipomwona, walijitupa chini mbele yake na kupaaza sauti, “Wewe ni Mwana
wa Mungu!” [12] Lakini Yesu akawaamuru kwa ukali wasimjulishe kwa watu. [13] Yesu
alipanda kilimani, akawaita wale aliowataka. Basi, wakamwendea, [14] naye akawateua
watu kumi na wawili ambao aliwaita mitume, wakae naye, awatume kuhubiri [15] na
wawe na mamlaka ya kuwafukuza pepo. [16] Basi, hao kumi na wawili walioteuliwa
ndio hawa: Simoni (ambaye Yesu alimpa jina, Petro), [17] Yakobo na Yohane, wana wa
Zebedayo (Yesu aliwapa hawa ndugu wawili jina Boanerge, maana yake “wanangu-
rumo”), [18] Andrea na Filipo, Batholomayo, Mathayo, Thoma, Yakobo mwana wa Alfayo,
Thadayo, Simoni Mkanani na [19] Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti Yesu. [20] Kisha Yesu
alikwenda nyumbani. Umati wa watu ukakusanyika tena, hata Yesu na wafuasi wake
wasiweze kupata nafasi ya kula chakula. [21] Basi, watu wa jamaa yake walipopata habari
hiyo wakatoka kwenda kumchukua maana walikuwa wanasema kwamba amepatwa na
wazimu. [22] Nao walimu wa Sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu, wakasema, “Ana
Beelzebuli! Tena, anawafukuza pepo kwa nguvu ya mkuu wa pepo.” [23] Hapo Yesu
akawaita, akawaambia kwa mifano, “Shetani anawezaje kumfukuza Shetani? [24] Ikiwa
utawala mmoja umegawanyika makundimakundi yanayopigana, utawala huo hauwezi
kudumu. [25] Tena, ikiwa jamaa moja imegawanyika makundimakundi yanayopingana,
jamaa hiyo itaangamia. [26] Ikiwa basi, utawala wa Shetani umegawanyika vikundivikundi
hauwezi kudumu, bali utaangamia kabisa. [27] “Hakuna mtu awezaye kuivamia nyumba
ya mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya mali yake, isipokuwa kwanza amemfunga
huyo mtu mwenye nguvu; hapo ndipo atakapoweza kumnyang'anya mali yake. [28] “Kweli
nawaambieni, watu watasamehewa dhambi zao zote na kufuru zao zote; [29] lakini
anayesema mabaya dhidi ya Roho Mtakatifu, hatasamehewa kamwe; ana hatia ya
dhambi ya milele.” [30] (Yesu alisema hivyo kwa sababu walikuwa wanasema, “Ana
pepo mchafu.”) [31] Mama yake Yesu na ndugu zake walifika hapo, wakasimama nje,
wakampelekea ujumbe kutaka kumwona. [32] Umati wa watu ulikuwa umekaa hapo

kumzunguka. Basi, wakamwambia, “Mama yako na ndugu zako wako nje, wanataka
kukuona.” 33 Yesu akawaambia, “Mama yangu na ndugu zangu ni kina nani?” 34 Hapo
akawatazama watu waliokuwa wamemzunguka, akasema, “Tazameni! Hawa ndio mama
yangu na ndugu zangu. 35 Mtu yeyote anayefanya anayotaka Mungu, huyo ndiye kaka
yangu, dada yangu na mama yangu.”

4

1 Yesu alianza kufundisha tena akiwa kando ya ziwa. Umati mkubwa wa watu
ulimzunguka hata ikambidi aingie katika mashua na kuketi. Watu wakawa wamekaa
katika nchi kavu, kando ya ziwa. 2 Aliwafundisha mambo mengi kwa mifano, na
katika mafundisho yake aliwaambia, 3 “Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu.
4 Alipokuwa akipanda, nyingine zilianguka njiani, ndege wakaja wakazila. 5 Nyingine
zilianguka penye mawe pasipokuwa na udongo mwingi. Mbegu hizo ziliota mara kwa
kuwa udongo haukuwa na kina. 6 Jua lilipochomoza, zikachomeka; na kwa kuwa mizizi
yake haikuwa na nguvu, zikanyauka. 7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba,
nayo ikakua na kuzisonga, nazo hazikuzaa nafaka. 8 Nyingine zilianguka katika udongo
mzuri, zikakua na kuzaa: moja punje thelathini, moja sitini na nyingine mia.” 9 Kisha
akawaambia, “Mwenye masikio na asikie!” 10 Yesu alipokuwa peke yake, baadhi ya
wale waliomsikia walimwendea pamoja na wale kumi na wawili, wakamwuliza juu ya
hiyo mifano. 11 Naye akawaambia, “Ninyi mmejaliwa kujua siri ya Utawala wa Mungu,
lakini wale walio nje wataambiwa kila kitu kwa mifano, 12 ili, Watazame kweli, lakini
wasione. Wasikie kweli, lakini wasielewe. La sivyo, wangemgeukia Mungu, naye
angewasamehe.” 13 Basi, Yesu akawauliza, “Je, ninyi hamwelewi mfano huu? Mtawezaje
basi, kuelewa mfano wowote? 14 Mpanzi hupanda neno la Mungu. 15 Watu wengine
ni kama wale walio njiani ambapo mbegu zilianguka. Hawa hulisikia hilo neno lakini
mara Shetani huja na kuliondoa neno hilo lililopandwa ndani yao. 16 Watu wengine
ni kama zile mbegu zilizopandwa penye mawe. Mara tu wanapolisikia hilo neno
hulipokea kwa furaha. 17 Lakini haliwaingii na kuwa na mizizi ndani yao; huendelea
kulizingatia kwa kitambo tu, na wakati taabu au udhalimu vinapotokea kwa sababu ya
hilo neno mara wanakata tamaa. 18 Watu wengine ni kama zile mbegu zilizoanguka
penye miti ya miiba. Huo ni mfano wa wale wanaolisikia hilo neno, 19 lakini wasiwasi
wa ulimwengu huu, anasa za mali na tamaa za kila namna huwaingia na kulisonga hilo
neno, nao hawazai matunda. 20 Lakini wengine ni kama zile mbegu zilizopandwa katika
udongo mzuri. Hawa hulisikia hilo neno, wakalipokea, wakazaa matunda: wengine
thelathini, wengine sitini na wengine mia moja.” 21 Yesu akaendelea kuwaambia, “Je,
watu huwasha taa wakaileta ndani na kuifunika kwa pishi au kuiweka mvunguni? La!
Huiweka juu ya kinara. 22 Basi, kila kilichofichwa kitafichuliwa, na kila kilichofunikwa
kitafunuliwa. 23 Mwenye masikio na asikie!” 24 Akawaambia pia, “Sikilizeni kwa makini
mnachosikia! Kipimo kilekile mnachowapimia watu wengine, ndicho mtakachopimiwa;
tena mtazidishiwa. 25 Aliye na kitu atapewa zaidi; asiye na kitu, hata kile alicho nacho
kitachukuliwa.” 26 Yesu akaendelea kusema, “Ufalme wa Mungu ni kama ifuatavyo. Mtu
hupanda mbegu shambani. 27 Usiku hulala, mchana yu macho na wakati huo mbegu
zinaota na kukua; yeye hajui inavyofanyika. 28 Udongo wenyewe huiwezesha mimea
kukua na kuzaa matunda: kwanza huchipua jani changa, kisha suke, na mwishowe
nafaka ndani ya suke. 29 Nafaka inapoiva, huyo mtu huanza kutumia mundu wake,
maana wakati wa mavuno umefika.” 30 Tena, Yesu akasema, “Tuufananishe Utawala
wa Mungu na nini? Tuueleze kwa mifano gani? 31 Ni kama mbegu ya haradali ambayo
ni ndogo kuliko mbegu zote. 32 Lakini ikisha pandwa, huota na kuwa mmea mkubwa
kuliko mimea yote ya shambani. Matawi yake huwa makubwa hata ndege wa angani
huweza kujenga viota vyao katika kivuli chake.” 33 Yesu aliwahubiria ujumbe wake
kwa mifano mingine mingi ya namna hiyo; aliongea nao kadiri walivyoweza kusikia.
34 Hakuongea nao chochote bila kutumia mifano; lakini alipokuwa pamoja na wanafunzi

wake peke yao alikuwa akiwafafanulia kila kitu. 35 Jioni, siku hiyohiyo, Yesu aliwaambia
wanafunzi wake, "Tuvuke ziwa, twende ng'ambo." 36 Basi, wakauacha ule umati wa watu,
wakamchukua Yesu katika mashua alimokuwa. Palikuwapo pia mashua nyingine hapo.
37 Basi, dhoruba kali ikaanza kuvuma, mawimbi yakaipiga ile mashua hata ikaanza kujaa
maji. 38 Yesu alikuwa sehemu ya nyuma ya mashua, amelala juu ya mto. Basi, wanafunzi
wakamwamsha na kumwambia, "Mwalimu, je, hujali kwamba sisi tunaangamia?" 39 Basi,
akaamka, akaukemea ule upepo na kuyaamrisha mawimbi ya ziwa, "Kimya! Tulia!"
Hapo upepo ukakoma, kukawa shwari kabisa. 40 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi
wake, "Mbona mnaogopa? Je, bado hamna imani?" 41 Nao wakaogopa sana, wakawa
wanaulizana, "Huyu ni nani basi, hata upepo na mawimbi vinamtii?"

5

1 Basi, wakafika katika nchi ya Wagerase, ng'ambo ya ziwa. 2 Mara tu Yesu aliposhuka
mashuani, mtu mmoja aliyepagawa na pepo mchafu alitoka makaburini, akakutana naye.
3 Mtu huyo alikuwa akiishi makaburini wala hakuna mtu aliyeweza tena kumfunga kwa
minyororo. 4 Mara nyingi walimfunga kwa pingu na minyororo lakini kila mara aliweza
kuikata hiyo minyororo na kuzivunja hizo pingu, wala hakuna mtu aliyeweza kumzuia.
5 Mchana na usiku alikaa makaburini na milimani akipaaza sauti na kujikatakata kwa
mawe. 6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia, akamwinamia 7 akisema kwa sauti
kubwa, "Una shauri gani nami, wewe Yesu Mwana wa Mungu aliye juu? Kwa jina la
Mungu, nakusihi usinitese!" 8 (Alisema hivyo kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia,
"Pepo mchafu, mtoke mtu huyu.") 9 Basi, Yesu akamwuliza, "Jina lako nani?" Naye
akajibu, "Jina langu ni Jeshi, maana sisi tu wengi." 10 Kisha akamsihi Yesu asiwafukuze
hao pepo katika nchi ile. 11 Kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe malishoni kwenye
mteremko wa mlima. 12 Basi, hao pepo wakamsihi, "Utupeleke kwa hao nguruwe,
tuwaingie." 13 Naye akawaruhusu. Basi, hao pepo wachafu wakatoka, wakawaingia
wale nguruwe. Kundi lote la nguruwe wapatao elfu mbili likaporomoka kwenye ule
mteremko mkali mpaka ziwani, likatumbukia majini. 14 Wachungaji wa hao nguruwe
walikimbia, wakatangaza jambo hilo mjini na mashambani. Watu wakafika kuona
yaliyotukia. 15 Wakamwendea Yesu, wakamwona na mtu yuleyule aliyekuwa amepagawa
na jeshi la pepo ameketi chini, amevaa nguo na ana akili yake sawa, wakaogopa. 16 Watu
walishuhudia tukio hilo wakaeleza wengine mambo yaliyompata huyo mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo na juu ya wale nguruwe. 17 Basi, wakaanza kumwomba aondoke
katika nchi yao. 18 Yesu alipokuwa anapanda mashuani, yule mtu aliyekuwa amepagawa
na pepo akamwomba amruhusu kwenda naye. 19 Lakini Yesu akamkatalia. Badala
yake akamwambia, "Nenda nyumbani kwa jamaa yako, ukawaambie mambo yote Bwana
aliyokutendea na jinsi alivyokuonea huruma." 20 Basi, huyo mtu akaenda, akaanza ku-
tangaza huko Dekapoli mambo yote Yesu aliyomtendea; watu wote wakashangaa. 21 Yesu
alivukia tena upande wa pili wa ziwa kwa mashua. Umati mkubwa wa watu ukakusanyika
mbele yake, naye akawa amesimama kando ya ziwa. 22 Hapo akaja mmojawapo wa
maofisa wa sunagogi, jina lake Yairo. Alipomwona Yesu, akajitupa mbele ya miguu yake,
23 akamsihi akisema, "Binti yangu mdogo ni mgonjwa karibu kufa. Twende tafadhali,
ukamwekee mikono yako, apate kupona na kuishi." 24 Basi, Yesu akaondoka pamoja naye.
Watu wengi sana wakamfuata, wakawa wanamsonga kila upande. 25 Mmojawapo alikuwa
mwanamke mwenye ugonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili.
26 Mwanamke huyo alikuwa amekwisha sumbuka sana kuwaendea waganga wengi. Na
ingawa alikuwa amekwisha tumia mali yake yote, hakupata nafuu bali hali yake ilizidi
kuwa mbaya. 27 Alikuwa amesikia habari za Yesu, na hivyo akaupenya msongamano wa
watu kutoka nyuma, akagusa vazi lake. 28 Alifanya hivyo, maana alijisemea, "Nikigusa
tu vazi lake, nitapona." 29 Mara chemchemi ya damu yake ikakauka, akajisikia mwilini
mwake kwamba ameponywa ugonjwa wake. 30 Yesu alitambua mara kwamba nguvu
imemtoka. Basi akaugeukia ule umati wa watu, akauliza, "Nani aliyegusa mavazi yangu?"

31 Wanafunzi wake wakamjibu, “Unaona jinsi watu wanavyokusonga; mbona wauliza
nani aliyekugusa?” 32 Lakini Yesu akaendelea kutazama amwone huyo aliyefanya hivyo.
33 Hapo huyo mwanamke, akifahamu yaliyompata, akajitokeza akitetemeka kwa hofu,
akajitupa chini mbele ya Yesu na kusema ukweli wote. 34 Yesu akamwambia, “Binti,
imani yako imekuponya. Nenda kwa amani, upone kabisa ugonjwa wako.” 35 Yesu
alipokuwa bado anaongea, watu walifika kutoka nyumbani kwa yule ofisa wa sunagogi,
wakamwambia, “Binti yako amekwisha kufa. Ya nini kuendelea kumsumbua Mwalimu?”
36 Lakini, bila kujali walichosema, Yesu akamwambia mkuu wa sunagogi, “Usiogope,
amini tu.” 37 Wala hakumruhusu mtu yeyote kufuatana naye ila Petro, Yakobo na
Yohane nduguye Yakobo. 38 Wakafika nyumbani kwa ofisa wa sunagogi naye Yesu
akasikia makelele, kilio na maombolezo mengi. 39 Akaingia ndani, akawaambia, “Mbona
mnapiga kelele na kulia? Msichana hakufa, amelala tu.” 40 Lakini wao wakamcheka.
Basi, akawaondoa wote nje, akawachukua baba na mama ya huyo msichana na wale
wanafunzi wake, wakaingia chumbani alimokuwa huyo msichana. 41 Kisha akamshika
mkono, akamwambia, “Talitha, kumi,” maana yake, “Msichana, nakwambia, amka!”
42 Mara msichana akasimama, akaanza kutembea. (Alikuwa na umri wa miaka kumi na
miwili.) Hapo watu wakashangaa kupita kiasi. 43 Yesu akawakataza sana wasimjulishe
mtu jambo hilo. Kisha akawaambia wampe huyo msichana chakula.

6

1 Yesu aliondoka hapo akaenda katika kijiji chake, akifuatwa na wanafunzi wake. 2 Siku
ya Sabato ilipofika, alianza kufundisha katika sunagogi. Wengi waliomsikia walishangaa,
wakasema, “Je, ameyapata wapi mambo haya? Ni hekima gani hii aliyopewa? Tena,
anatendaje maajabu haya anayoyafanya? 3 Je, huyu si yule seremala mwana wa Maria,
na ndugu yao kina Yakobo, Yose, Yuda na Simoni; Je, dada zake si wanaishi papa hapa
kwetu?” Basi, wakawa na mashaka naye. 4 Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima
isipokuwa katika nchi yake, kwa jamaa zake na nyumbani mwake.” 5 Hakuweza kutenda
miujiza hapo, ila aliwawekea mikono wagonjwa wachache, akawaponya. 6 Alishangaa
sana kwa sababu ya kutoamini kwao. Kisha Yesu alivitembelea vijiji vya pale karibu
akiwafundisha watu. 7 Aliwaita wale wanafunzi kumi na wawili, akaanza kuwatuma
wawiliwawili. Aliwapa uwezo wa kuwatoa pepo wachafu, 8 na kuwaamuru, “Msichukue
chochote mnapokwenda isipokuwa fimbo tu. Msichukue mkate, wala mkoba, wala
fedha kibindoni. 9 Vaeni viatu lakini msivae kanzu mbili.” 10 Tena aliwaambia,
“Popote mtakapokaribishwa nyumbani, kaeni humo mpaka mtakapoondoka mahali
hapo. 11 Mahali popote ambapo watu watakataa kuwakaribisheni au kuwasikiliza,
ondokeni hapo na kuyakung'uta mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao.” 12 Basi,
wakaondoka, wakahubiri watu watubu. 13 Waliwafukuza pepo wengi wabaya; wakawa-
paka mafuta wagonjwa wengi, wakawaponya. 14 Basi, mfalme Herode alisikia juu
ya hayo yote, maana sifa za Yesu zilienea kila mahali. Baadhi ya watu walikuwa
wakisema, “Yohane Mbatizaji amefufuka kutoka wafu, ndiyo maana nguvu za miujiza
zinafanya kazi ndani yake.” 15 Wengine walisema, “Mtu huyu ni Eliya.” Wengine
walisema, “Huyu ni nabii kama mmojawapo wa manabii wa kale.” 16 Lakini Herode
alipopata habari hizi alisema, “Huyu ni Yohane! Nilimkata kichwa, lakini amefufuka.”
17 Hapo awali Herode mwenyewe alikuwa ameamuru Yohane atiwe nguvuni, akamfunga
gerezani. Herode alifanya hivyo kwa sababu ya Herodia ambaye Herode alimwoa
ingawaje alikuwa mke wa Filipo, ndugu yake. 18 Yohane alikuwa amemwambia Herode,
“Si halali kwako kumchukua mke wa ndugu yako.” 19 Basi Herodia alimchukia sana
Yohane, akataka kumwua, asiweze. 20 Herode alimwogopa Yohane kwa maana alijua
kwamba yeye ni mtu mwema na mtakatifu, na hivyo akamlinda. Herode alipenda
kumsikiliza Yohane, ingawaje baada ya kumsikiliza, alifadhaika sana. 21 Ikapatikana
nafasi, wakati wa sikukuu ya kuzaliwa kwake Herode. Herode aliwafanyia karamu wazee
wa baraza lake, majemadari na viongozi wa Galilaya. 22 Basi, binti yake Herodia aliingia,
akacheza, akawafurahisha sana Herode na wageni wake. Mfalme akamwambia huyo

msichana, “Niombe chochote utakacho, nami nitakupa.” 23 Tena akamwapia, “Chochote
utakachoniomba, nitakupa: hata ikiwa ni nusu ya ufalme wangu.” 24 Hapo huyo
msichana akatoka, akamwuliza mama yake, “Niombe nini?” Naye akamjibu, “Kichwa
cha Yohane mbatizaji.” 25 Msichana akamrudia mfalme mbio akamwomba, “Nataka
unipe sasa hivi katika sinia kichwa cha Yohane mbatizaji.” 26 Mfalme akahuzunika
sana, lakini kwa sababu ya kiapo chake, na kwa ajili ya wale wageni wake karamuni,
hakutaka kumkatalia. 27 Basi, mfalme akamwamuru askari kukileta kichwa cha Yohane.
Askari akaenda, akamkata kichwa Yohane mle gerezani, 28 akakileta katika sinia, akampa
msichana naye msichana akampa mama yake. 29 Wanafunzi wa Yohane walipopata
habari, walikwenda wakachukua mwili wake, wakauzika kaburini. 30 Wale mitume
walirudi, wakakusanyika mbele ya Yesu wakamwarifu yote waliyotenda na kufundisha.
31 Alisema hivyo kwa kuwa kulikuwa na watu wengi mno walikuwa wanafika hapo na
kuondoka hata Yesu na wanafunzi wake hawakuweza kupata nafasi ya kula chakula. Basi,
Yesu akawaambia, “Twendeni peke yetu mahali pa faragha kula chakula, mkapumzike
kidogo.” 32 Basi, Wakaondoka peke yao kwa mashua, wakaenda mahali pa faragha.
33 Lakini watu wengi waliwaona wakienda, wakawatambua. Hivyo wengi wakatoka
katika kila mji, wakakimbilia huko Yesu na wanafunzi wake walikokuwa wanakwenda,
wakawatangulia kufika. 34 Waliposhuka pwani, Yesu aliona umati mkubwa wa watu,
akawahurumia, kwa sababu walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji. Akaanza
kuwafundisha mambo mengi. 35 Saa za mchana zilikwisha pita. Basi, wanafunzi
wakamwendea Yesu, wakamwambia, “Hapa ni nyikani, na sasa kunakuchwa. 36 Afadhali
uwaage watu waende mashambani na katika vijiji vya jirani, wanunue chakula.” 37 Lakini
Yesu akawaambia, “Wapeni ninyi chakula.” Nao wakamwuliza, “Je, twende kununua
mikate kwa fedha dinari mia mbili, na kuwapa chakula?” 38 Yesu akawauliza, “Mnayo
mikate mingapi? Nendeni mkatazame.” Walipokwisha tazama, wakamwambia, “Kuna
mikate mitano na samaki wawili.” 39 Basi, Yesu akawaamuru wanafunzi wawaketishe
watu wote makundimakundi penye nyasi. 40 Nao wakaketi makundimakundi ya watu
mia moja na ya watu hamsini. 41 Kisha Yesu akaitwaa ile mikate mitano na wale samaki
wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu, akaimega mikate, akawapa
wanafunzi wake wawagawie watu. Na wale samaki wawili pia akawagawia wote. 42 Watu
wote wakala, wakashiba. 43 Wakaokota mabaki ya mikate na samaki pia, wakajaza vikapu
kumi na viwili. 44 Nao waliokula hiyo mikate walikuwa wanaume elfu tano. 45 Mara
Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande mashua, wamtangulie kwenda Bethsaida,
ng'ambo ya ziwa, wakati yeye anauaga umati wa watu. 46 Baada ya kuwaaga watu
alikwenda mlimani kusali. 47 Ilipokuwa jioni, mashua ilikuwa katikati ya ziwa, naye
alikuwa peke yake katika nchi kavu. 48 Basi, akawaona wanafunzi wake wakitaabika
kwa kupiga makasia, maana upepo ulikuwa unawapinga. Karibu na mapambazuko, Yesu
aliwaendea akitembea juu ya maji. Alitaka kuwapita. 49 Lakini walimwona akitembea juu
ya maji, wakadhani ni mzimu, wakapiga yowe. 50 Maana wote walipomwona waliogopa
sana. Mara Yesu akasema nao, “Tulieni, ni mimi. Msiogope!” 51 Kisha akapanda
mashuani walimokuwa, na upepo ukatulia. Nao wakashangaa sana. 52 maana hawakuwa
bado wameelewa maana ya ile mikate. Akili zao zilikuwa bado zimepumbazika.
53 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti, wakatia nanga. 54 Walipotoka mashuani,
mara watu wakamtambua Yesu. 55 Basi, kwa haraka wakazunguka katika nchi ile
yote, wakaanza kuwachukua wagonjwa wamelala juu ya mikeka yao, wakawapeleka
kila mahali waliposikia Yesu yupo. 56 Kila mahali Yesu alipokwenda, vijijini, mijini, au
mashambani, watu waliwaweka wagonjwa uwanjani, wakamsihi waguse walau pindo la
vazi lake. Nao wote waliomgusa walipona.

7

1 Baadhi ya Mafarisayo na walimu wa Sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu
walikusanyika mbele ya Yesu. 2 Waliona kwamba baadhi ya wanafunzi wake walikula
mikate kwa mikono najisi, yaani bila kunawa. 3 Maana Mafarisayo na Wayahudi

wengine wote huzingatia mapokeo ya wazee wao: hawali kitu kabla ya kunawa mikono
ipasavyo. [4] Tena hawali kitu chochote kutoka sokoni mpaka wamekiosha kwanza.
Kuna pia desturi nyingine walizopokea kama vile namna ya kuosha vikombe, sufuria
na vyombo vya shaba. [5] Basi, Mafarisayo na walimu wa Sheria wakamwuliza Yesu,
“Mbona wanafunzi wako hawayajali mapokeo tuliyopokea kwa wazee wetu, bali hula
chakula kwa mikono najisi?” [6] Yesu akawajibu, “Wanafiki ninyi! Nabii Isaya alitabiri
ukweli juu yenu alipoandika: Watu hawa, asema Mungu, huniheshimu kwa maneno
matupu, lakini mioyoni mwao wako mbali nami. [7] Kuniabudu kwao hakufai, maana
mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibinadamu tu. [8] Ninyi mnaiacha amri ya
Mungu na kushikilia maagizo ya watu.” [9] Yesu akaendelea kusema, “Ninyi mnajua
kuepa kwa ujanja sheria ya Mungu kwa ajili ya kufuata mapokeo yenu. [10] Maana Mose
aliamuru: Waheshimu baba yako na mama yako, na, Anayemlaani baba au mama,
lazima afe. [11] Lakini ninyi mwafundisha, Kama mtu anacho kitu ambacho angeweza
kuwasaidia nacho baba au mama yake, lakini akasema kwamba kitu hicho ni Korbani
(yaani ni zawadi kwa Mungu), [12] basi, halazimiki tena kuwasaidia wazazi wake. [13] Hivyo
ndivyo mnavyodharau neno la Mungu kwa ajili ya mafundisho mnayopokezana. Tena
mnafanya mambo mengi ya namna hiyo.” [14] Yesu aliuita tena ule umati wa watu,
akawaambia, “Nisikilizeni nyote, mkaelewe. [15] Hakuna kitu kinachoingia ndani ya mtu
toka nje ambacho chaweza kumtia mtu najisi. Lakini kinachotoka ndani ya mtu ndicho
kinachomtia mtu najisi.” [16] Mwenye masikio na asikie! [17] Alipouacha umati wa watu
na kuingia nyumbani, wanafunzi wake walimwuliza maana ya huo mfano. [18] Naye
akawaambia, “Je, hata ninyi hamwelewi? Je, hamwelewi kwamba kitu kinachomwingia
mtu toka nje hakiwezi kumtia unajisi, [19] kwa maana hakimwingii moyoni, ila tumboni, na
baadaye hutolewa nje chooni?” (Kwa kusema hivyo, Yesu alivihalalisha vyakula vyote.)
[20] Akaendelea kusema, “Kinachotoka ndani ya mtu ndicho kinachomtia najisi. [21] Kwa
maana kutoka ndani, katika moyo wa mtu, hutoka mawazo mabaya, uasherati, wizi,
uuaji, [22] uzinzi, uchoyo, uovu, udanganyifu, ufisadi, wivu, kashfa, kiburi na upumbavu.
[23] Maovu hayo yote yatoka ndani ya mtu, nayo humtia mtu najisi.” [24] Yesu aliondoka
hapo, akaenda hadi wilaya ya Tiro. Huko aliingia katika nyumba moja na hakutaka mtu
ajue; lakini hakuweza kujificha. [25] Mwanamke mmoja ambaye binti yake alikuwa na
pepo, alisikia habari za Yesu. Basi, akaja akajitupa chini mbele ya miguu yake. [26] Mama
huyo alikuwa Mgiriki, mwenyeji wa Sirofoinike. Basi, akamwomba Yesu amtoe binti
yake pepo mchafu. [27] Yesu akamwambia, “Kwanza watoto washibe; kwa maana si vizuri
kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.” [28] Lakini huyo mama akasema,
“Sawa, Bwana, lakini hata mbwa walio chini ya meza hula makombo ya watoto.” [29] Yesu
akamwambia, “Kwa sababu ya neno hilo, nenda. Pepo amemtoka binti yako!” [30] Basi,
akaenda nyumbani kwake, akamkuta mtoto amelala kitandani, na pepo amekwisha
mtoka. [31] Kisha Yesu aliondoka wilayani Tiro, akapitia Sidoni, akafika ziwa Galilaya
kwa kupitia nchi ya Dekapoli. [32] Basi, wakamletea bubu-kiziwi, wakamwomba amwekee
mikono. [33] Yesu akamtenga na umati wa watu, akamtia vidole masikioni, akatema
mate na kumgusa ulimi. [34] Kisha akatazama juu mbinguni, akapiga kite, akamwambia,
“Efatha,” maana yake, “Funguka.” [35] Mara masikio yake yakafunguka na ulimi wake
ukafunguliwa, akaanza kusema sawasawa. [36] Yesu akawaamuru wasimwambie mtu juu
ya jambo hilo. Lakini kadiri alivyowakataza, ndivyo walivyozidi kutangaza habari hiyo.
[37] Watu walishangaa sana, wakasema, “Amefanya yote vyema: amewajalia viziwi kusikia,
na bubu kusema!”

8

[1] Wakati huo umati mkubwa wa watu ulikusanyika tena, na hawakuwa na chakula.
Basi, Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, [2] “Nawahurumia watu hawa kwa
sababu wamekuwa nami kwa muda wa siku tatu, wala hawana chakula. [3] Nikiwaacha
waende nyumbani wakiwa na njaa watazimia njiani, maana baadhi yao wametoka
mbali.” [4] Wanafunzi wake wakamwuliza, “Hapa nyikani itapatikana wapi mikate ya

kuwashibisha watu hawa wote?” 5 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Nao
wakamjibu, “Saba.” 6 Basi, akawaamuru watu wakae chini. Akaitwaa ile mikate
saba, akamshukuru Mungu, akaimega, akawapa wanafunzi wake wawagawie watu, nao
wakawagawia. 7 Walikuwa pia na visamaki vichache. Yesu akavibariki, akaamuru
vigawiwe watu vilevile. 8 Watu wakala, wakashiba. Wakaokota mabaki yaliyosalia
wakajaza makapu saba. 9 Nao waliokula walikuwa watu wapatao elfu nne. Yesu
akawaaga, 10 na mara akapanda mashua pamoja na wanafunzi wake, akaenda wilaya
ya Dalmanutha. 11 Mafarisayo walikuja, wakaanza kujadiliana na Yesu. Kwa kumjaribu,
wakamtaka awafanyie ishara kuonyesha anayo idhini kutoka mbinguni. 12 Yesu akahuzu-
nika rohoni, akasema, “Mbona kizazi hiki kinataka ishara? Kweli nawaambieni, kizazi
hiki hakitapewa ishara yoyote!” 13 Basi, akawaacha, akapanda tena mashua, akaanza
safari kwenda ng'ambo ya pili ya ziwa. 14 Wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua
mikate; walikuwa na mkate mmoja tu katika mashua. 15 Yesu akawaonya, “Angalieni
sana! Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na chachu ya Herode.” 16 Wanafunzi
wakaanza kujadiliana wao kwa wao, “Anasema hivyo kwa kuwa hatuna mikate.” 17 Yesu
alitambua hayo, akawaambia, “Mbona mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate? Je, bado
hamjafahamu, wala hamjaelewa? Je, mioyo yenu imeshupaa? 18 Je, Mnayo macho na
hamwoni? Mnayo masikio na hamsikii? Je, hamkumbuki 19 wakati ule nilipoimega ile
mikate mitano na kuwapa watu elfu tano? Mlikusanya vikapu vingapi vya mabaki ya
makombo?” Wakamjibu, “Kumi na viwili.” 20 “Na nilipoimega ile mikate saba na kuwapa
watu elfu nne, mlikusanya makapu mangapi ya makombo?” Wakamjibu, “Saba.” 21 Basi,
akawaambia, “Na bado hamjaelewa?” 22 Yesu alifika Bethsaida pamoja na wanafunzi
wake. Huko watu wakamletea kipofu mmoja, wakamwomba amguse. 23 Yesu akamshika
mkono huyo kipofu, akampeleka nje ya kijiji. Akamtemea mate machoni, akamwekea
mikono, akamwuliza, “Je, unaweza kuona kitu?” 24 Huyo kipofu akatazama, akasema,
“Ninawaona watu wanaoonekana kama miti inayotembea.” 25 Kisha Yesu akamwekea
tena mikono machoni, naye akakaza macho, uwezo wake wa kuona ukamrudia, akaona
kila kitu sawasawa. 26 Yesu akamwambia aende zake nyumbani na kumwamuru,
“Usirudi kijijini!” 27 Kisha Yesu na wanafunzi wake walikwenda katika vijiji vya Kaisarea
Filipi. Walipokuwa njiani, Yesu aliwauliza wanafunzi wake, “Watu wanasema mimi ni
nani?” 28 Wakamjibu, “Wengine wanasema wewe ni Yohane Mbatizaji, wengine Eliya na
wengine mmojawapo wa manabii.” 29 Naye akawauliza, “Na ninyi je, mnasema mimi ni
nani?” Petro akamjibu, “Wewe ndiwe Kristo.” 30 Kisha Yesu akawaonya wasimwambie
mtu yeyote habari zake. 31 Yesu alianza kuwafundisha wanafunzi wake: “Ni lazima
Mwana wa Mtu apatwe na mateso mengi na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu
na walimu wa Sheria. Atauawa na baada ya siku tatu atafufuka.” 32 Yesu aliwaambia
jambo hilo waziwazi. Basi, Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea. 33 Lakini Yesu
akageuka, akawatazama wanafunzi wake, akamkemea Petro akisema, “Ondoka mbele
yangu, Shetani! Fikira zako si za kimungu ila ni za kibinadamu!” 34 Kisha akauita umati
wa watu pamoja na wanafunzi wake, akawaambia, “Mtu yeyote akitaka kuwa mfuasi
wangu, lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate. 35 Maana mtu
anayetaka kuyaokoa maisha yake mwenyewe, atayapoteza, lakini mtu atakayepoteza
maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Habari Njema, atayaokoa. 36 Je, kuna faida
gani mtu kuupata ulimwengu wote na kuyapoteza maisha yake? 37 Ama mtu atatoa kitu
gani badala ya maisha yake? 38 Mtu yeyote katika kizazi hiki kiovu na kisichomjali Mungu
anayenionea aibu mimi na mafundisho yangu, Mwana wa Mtu atamwonea aibu mtu huyo
wakati atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.”

9

1 Yesu akaendelea kuwaambia, “Kweli nawaambieni, wako wengine papa hapa ambao
hawatakufa kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija kwa enzi.” 2 Baada ya siku sita,
Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohane juu ya mlima mrefu peke yao. Huko,

Yesu akageuka sura mbele yao, 3 mavazi yake yakang'aa, yakawa meupe sana, jinsi
dobi yeyote duniani asingeweza kuyafanya meupe. 4 Eliya na Mose wakawatokea,
wakazungumza na Yesu. 5 Petro akamwambia Yesu, “Mwalimu, ni vizuri sana kwamba
tuko hapa. Basi, afadhali tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Mose na
kimoja cha Eliya.” 6 Yeye na wenzake waliogopa hata hakujua la kusema. 7 Kisha likatokea
wingu likawafunika, na sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu, “Huyu ni Mwanangu
mpendwa, msikilizeni.” 8 Mara wanafunzi hao wakatazama tena, lakini hawakumwona
mtu mwingine, ila Yesu peke yake pamoja nao. 9 Walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu
aliwakataza wasimwambie mtu yeyote mambo waliyoyaona, mpaka Mwana wa Mtu
atakapokuwa amefufuka kutoka wafu. 10 Basi, wakashika agizo hilo, lakini wakawa wana-
jadiliana wao kwa wao maana ya kufufuka kutoka wafu. 11 Wakamwuliza Yesu, “Mbona
walimu wa Sheria wanasema kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?” 12 Naye akawajibu,
“Naam, Eliya anakuja kwanza kutayarisha yote. Hata hivyo, kwa nini basi imeandikwa
katika Maandiko Matakatifu kwamba Mwana wa Mtu atapatwa na mateso mengi
na kudharauliwa? 13 Lakini nawaambieni, Eliya amekwisha kuja, nao wakamtendea
walivyotaka kama ilivyoandikwa juu yake.” 14 Walipowafikia wale wanafunzi wengine,
waliona umati mkubwa wa watu hapo. Na baadhi ya walimu wa Sheria walikuwa
wanajadiliana nao. 15 Mara tu ule umati wa watu ulipomwona, wote walishangaa sana,
wakamkimbilia wamsalimu. 16 Yesu akawauliza, “Mnajadiliana nini nao?” 17 Hapo
mtu mmoja katika ule umati wa watu akamjibu, “Mwalimu, nimemleta mwanangu
kwako, ana pepo aliyemfanya kuwa bubu. 18 Kila mara anapomvamia, humwangusha
chini na kumfanya atokwe na povu kinywani, akisaga meno na kuwa mkavu mwili
wote. Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo lakini hawakuweza.” 19 Yesu
akawaambia, “Enyi kizazi kisicho na imani! Nitakaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia
mpaka lini? Mleteni kwangu.” 20 Wakampeleka. Mara tu huyo pepo alipomwona Yesu,
alimtia mtoto kifafa, naye mtoto akaanguka chini, akagaagaa na kutoka povu kinywani.
Yesu akamwuliza baba yake huyo mtoto, 21 “Amepatwa na mambo hayo tangu lini?” Naye
akamjibu, “Tangu utoto wake. 22 Na mara nyingi pepo huyo amemwangusha motoni
na majini, ili amwangamize kabisa. Basi, ikiwa waweza, utuhurumie na kutusaidia!”
23 Yesu akamwambia, “Eti ikiwa waweza! Mambo yote yanawezekana kwa mtu aliye
na imani.” 24 Hapo, huyo baba akalia kwa sauti, “Naamini! Lakini imani yangu
haitoshi, nisaidie!” 25 Yesu alipouona umati wa watu unaongezeka upesi mbele yake,
alimkemea yule pepo mchafu, “Pepo unayemfanya huyu mtoto kuwa bubu-kiziwi,
nakuamuru, mtoke mtoto huyu wala usimwingie tena!” 26 Hapo huyo pepo alipaaza
sauti, akamwangusha huyo mtoto chini, kisha akamtoka. Mtoto alionekana kama maiti,
hata wengine walisema, “Amekufa!” 27 Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua,
naye akasimama. 28 Yesu alipoingia nyumbani, wanafunzi wake walimwuliza kwa
faragha, “Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa?” 29 Naye akawaambia, “Pepo wa aina
hii hawezi kutoka isipokuwa kwa sala tu.” 30 Yesu na wanafunzi wake waliondoka
hapo, wakaendelea na safari kupitia wilaya ya Galilaya. Yesu hakupenda watu wajue
alipokuwa, 31 kwa sababu alikuwa anawafundisha wanafunzi wake. Aliwaambia, “Mwana
wa Mtu atakabidhiwa kwa watu ambao watamuua; lakini siku ya tatu baada ya kuuawa
atafufuka.” 32 Wanafunzi hawakufahamu jambo hilo. Wakaogopa kumwuliza. 33 Basi,
walifika Kafarnaumu. Na alipokuwa nyumbani, aliwauliza, “Mlikuwa mnajadiliana nini
njiani?” 34 Lakini wao wakanyamaza, maana njiani walikuwa wamebishana ni nani
aliye mkuu kati yao. 35 Yesu akaketi chini, akawaita wale kumi na wawili, akawaambia,
“Yeyote anayetaka kuwa wa kwanza lazima awe wa mwisho na kuwa mtumishi wa
wote.” 36 Kisha akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha kati yao, akamku mbatia,
halafu akawaambia, 37 “Anayempokea mtoto kama huyu kwa jina langu, ananipokea
mimi; na anayenipokea mimi, hanipokei mimi tu, bali anampokea yule aliyenituma.”
38 Yohane akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu mmoja akitoa pepo kwa kulitumia
jina lako, nasi tukajaribu kumkataza kwa kuwa yeye si mmoja wetu.” 39 Lakini Yesu

akasema, "Msimkataze, maana hakuna mtu anayefanya muujiza kwa jina langu, na papo
hapo akaweza kusema mabaya juu yangu. 40 Maana, asiyepingana nasi, yuko upande
wetu. 41 Mtu yeyote atakeyewapeni kikombe cha maji ya kunywa kwa sababu ninyi ni
watu wake Kristo, hakika hatakosa kupata tuzo lake. 42 "Mtu yeyote atakayemfanya
mmoja wa hawa wadogo wanaoniamini atende dhambi, ingekuwa afadhali kwa mtu
huyo kufungiwa shingoni mwake jiwe kubwa la kusagia na kutupwa baharini. 43 Mkono
wako ukikukosesha, ukate! Afadhali kuingia kwenye uzima bila mkono mmoja, kuliko
kuwa na mikono miwili na kwenda katika moto wa Jehanamu. 44 Humo, wadudu wake
hawafi na moto hauzimiki. 45 Na mguu wako ukikukosesha, ukate! Afadhali kuingia
katika uzima bila mguu mmoja, kuliko kuwa na miguu yote miwili na kutupwa katika
moto wa Jehanamu. 46 Humo, wadudu wake hawafi na moto hauzimiki. 47 Na jicho
lako likikukosesha, ling'oe! Afadhali kuingia katika utawala wa Mungu ukiwa na jicho
moja tu, kuliko kuwa na macho yako yote mawili na kutupwa katika moto wa Jehanamu.
48 Humo wadudu wake hawafi, na moto hauzimiki. 49 "Maana kila mmoja atakolezwa
kwa moto. 50 Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake, itakolezwa na nini? Muwe na
chumvi ndani yenu na kudumisha amani kati yenu."

10

1 Yesu alitoka hapo akaenda mkoani Yudea na hata ng'ambo ya mto Yordani. Umati wa
watu ukamwendea tena, naye akawafundisha tena kama ilivyokuwa desturi yake. 2 Basi,
Mafarisayo wakamwendea, na kwa kumjaribu wakamwuliza, "Je, ni halali mtu kumpa
talaka mkewe?" 3 Yesu akawajibu, "Mose aliwapa maagizo gani?" 4 Nao wakasema,
"Mose aliagiza mume kumpatia mkewe hati ya talaka na kumwacha." 5 Yesu akawaambia,
"Mose aliwaandikia amri hiyo kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. 6 Lakini tangu
kuumbwa ulimwengu, Mungu aliumba mwanamume na mwanamke. 7 Hivyo mwana-
mume atawaacha baba yake na mama yake, ataungana na mkewe, 8 nao wawili watakuwa
mwili mmoja. Kwa hiyo, wao si wawili tena bali mwili mmoja. 9 Basi, alichounganisha
Mungu, binadamu asitenganishe." 10 Walipoingia tena ndani ya nyumba, wanafunzi
wake walimwuliza juu ya jambo hilo. 11 Naye akawaambia, "Anayemwacha mkewe na
kuoa mwingine, anazini dhidi ya mkewe. 12 Na mwanamke anayemwacha mumewe na
kuolewa na mwingine anazini." 13 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse,
lakini wanafunzi wakawakemea. 14 Yesu alipoona hivyo, alikasirika akawaambia,
"Waacheni hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu
ni kwa ajili ya watu walio kama watoto hawa. 15 Nawaambieni kweli, mtu yeyote
asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hataingia katika Ufalme huo."
16 Kisha akawapokea watoto hao, akawawekea mikono, akawabariki. 17 Yesu alipoanza
tena safari yake, mtu mmoja alimjia mbio, akapiga magoti mbele yake, akamwuliza,
"Mwalimu mwema, nifanyeje ili niupate uzima wa milele?" 18 Yesu akamjibu, "Mbona
unaniita mwema? Hakuna aliye mwema ila Mungu peke yake. 19 Unazijua amri: Usizini;
Usiue; Usiibe; Usitoe ushahidi wa uongo; Usidanganye; Waheshimu baba na mama
yako." 20 Naye akamjibu, "Mwalimu, hayo yote nimeyazingatia tangu ujana wangu."
21 Yesu akamtazama, akampenda, akamwambia, "Umepungukiwa na kitu kimoja: nenda
ukauze vitu ulivyo navyo, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni; kisha
njoo unifuate." 22 Aliposikia hayo, alisikitika, akaenda zake akiwa na huzuni, kwa
maana alikuwa na mali nyingi. 23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi
wake, "Jinsi gani itakavyokuwa vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!"
24 Wanafunzi walishangazwa na maneno yake. Yesu akawaambia tena, "Watoto wangu,
ni vigumu sana kuingia katika Ufalme wa Mungu! 25 Ni rahisi zaidi ngamia kupenya
katika tundu la sindano, kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu." 26 Wanafunzi
wake wakashangaa sana wakaulizana, "Ni nani basi, atakayeweza kuokoka?" 27 Yesu
akawatazama, akawaambia, "Kwa binadamu haiwezekani, lakini kwa Mungu si hivyo,
maana kwa Mungu mambo yote huwezekana." 28 Petro akamwambia, "Na sisi je?

Tumeacha yote, tukakufuata!" 29 Yesu akasema, "Kweli nawaambieni, kila mtu aliyeacha
nyumba, au ndugu, au dada, au mama, au baba, au watoto au mashamba kwa ajili
yangu na kwa ajili ya Habari Njema, 30 atapokea mara mia zaidi wakati huu wa sasa
nyumba, ndugu, dada, mama, watoto na mashamba pamoja na mateso; na katika
wakati ujao atapokea uzima wa milele. 31 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa
wa mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza." 32 Basi, walikuwa njiani
kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa anawatangulia. Wanafunzi wake walijawa na hofu,
na watu waliofuata waliogopa. Yesu akawachukua tena kando wale kumi na wawili,
akaanza kuwaambia yale yatakayompata: 33 "Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na
huko Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa Sheria, nao
watamhukumu auawe na kumkabidhi kwa watu wa mataifa. 34 Nao watamdhihaki;
watamtemea mate, watampiga mijeledi na kumwua. Na baada ya siku tatu atafufuka."
35 Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo, walimwendea Yesu wakamwambia, "Mwalimu,
tunataka utufanyie kitu tutakachokuomba." 36 Yesu akawauliza, "Mnataka niwafanyie
nini?" 37 Wakamjibu, "Uturuhusu tuketi mmoja upande wako wa kulia na mwingine
upande wako wa kushoto katika utukufu wa Ufalme wako." 38 Yesu akawaambia,
"Hamjui mnachoomba! Je, mnaweza kunywa kikombe nitakachokunywa, au kubatizwa
kama nitakavyobatizwa?" 39 Wakamjibu, "Tunaweza." Yesu akawaambia, "Kikombe
nitakachokunywa mtakinywa kweli, na mtabatizwa kama nitakavyobatizwa. 40 Lakini
ni nani atakayeketi kulia au kushoto kwangu si wajibu wangu kupanga, bali nafasi hizo
watapewa wale waliotayarishiwa." 41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo,
walianza kuchukizwa na Yakobo na Yohane. 42 Yesu akawaita, akawaambia, "Mnajua
kwamba wale wanaofikiriwa kuwa watawala wa mataifa huwatawala watu wao kwa
mabavu, na wakuu hao huwamiliki watu wao. 43 Lakini kwenu isiwe hivyo, ila anayetaka
kuwa mkuu kati yenu, sharti awe mtumishi wenu. 44 Anayetaka kuwa wa kwanza,
sharti awe mtumishi wa wote. 45 Maana Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, ila alikuja
kutumikia, na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi." 46 Basi, wakafika Yeriko,
naye Yesu alipokuwa anatoka katika mji huo akiwa na wanafunzi wake pamoja na umati
mkubwa wa watu, kipofu mwombaji aitwaye Bartimayo mwana wa Timayo alikuwa
ameketi kando ya barabara. 47 Aliposikia kwamba ni Yesu wa Nazareti aliyekuwa anapita
mahali hapo, alianza kupaaza sauti, "Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!" 48 Watu
wengi walimkemea ili anyamaze, lakini yeye akazidi kupaaza sauti, "Mwana wa Daudi,
nihurumie!" 49 Yesu alisimama, akasema, "Mwiteni." Basi, wakamwita huyo kipofu,
wakamwambia, "Jipe moyo! Simama, anakuita." 50 Naye akatupilia mbali vazi lake,
akaruka juu, akamwendea Yesu. 51 Yesu akamwuliza, "Unataka nikufanyie nini?" Huyo
kipofu akamwambia, "Mwalimu, naomba nipate kuona." 52 Yesu akamwambia, "Nenda,
imani yako imekuponya." Mara huyo kipofu akaweza kuona, akamfuata Yesu njiani.

11

1 Walipokuwa wanakaribia Yerusalemu walifika Bethfage na Bethania, karibu na
mlima wa Mizeituni. Hapo aliwatuma wawili wa wanafunzi wake, 2 akawaambia, "Nen-
deni katika kijiji kilicho mbele yenu. Mtakapokuwa mnaingia humo, mtakuta mwana
punda amefungwa ambaye bado hajatumiwa na mtu. Mfungueni mkamlete. 3 Kama mtu
akiwauliza, Mbona mnafanya hivyo? Mwambieni, Bwana anamhitaji na atamrudisha
hapa mara." 4 Basi, wakaenda, wakamkuta mwana punda barabarani amefungwa
mlangoni. Walipokuwa wakimfungua, 5 baadhi ya watu waliokuwa wamesimama hapo
wakawauliza "Kwa nini mnamfungua huyo mwana punda?" 6 Wanafunzi wakajibu
kama Yesu alivyokuwa amewaambia; nao wakawaacha waende zao. 7 Wakampelekea
Yesu huyo mwana punda. Wakatandika mavazi yao juu ya huyo mwana punda, na
Yesu akaketi juu yake. 8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani; wengine
wakatandaza matawi ya miti waliyoyakata mashambani. 9 Watu wote waliotangulia na
wale waliofuata wakapaaza sauti zao wakisema, "Hosana! Abarikiwe huyo ajaye kwa
jina la Bwana! 10 Ubarikiwe Ufalme ujao wa baba yetu Daudi. Hosana juu mbinguni!"

[11] Yesu aliingia mjini Yerusalemu akaenda moja kwa moja mpaka Hekaluni, akatazama
kila kitu kwa makini. Lakini kwa vile ilikwisha kuwa jioni, akaenda Bethania pamoja
na wale kumi na wawili. [12] Kesho yake, walipokuwa wanatoka Bethania, Yesu aliona
njaa. [13] Basi, akaona kwa mbali mtini wenye majani mengi. Akauendea ili aone kama
ulikuwa na tunda lolote. Alipoufikia, aliukuta bila tunda lolote ila majani matupu, kwa
vile hayakuwa majira ya mtini kuzaa matunda. [14] Hapo akauambia mtini, “Tangu leo hata
milele mtu yeyote asile matunda kwako.” Nao wanafunzi wake walisikia maneno hayo.
[15] Basi, wakafika Yerusalemu. Yesu akaingia Hekaluni, akaanza kuwafukuza nje watu
waliokuwa wanauza na kununua vitu humo ndani. Akazipindua meza za wale waliokuwa
wakibadilishana fedha na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa. [16] Hakumruhusu mtu
yeyote kupitia Hekaluni akichukua kitu. [17] Kisha akawafundisha, “Imeandikwa: Nyumba
yangu itaitwa nyumba ya sala kwa ajili ya mataifa yote! Lakini ninyi mmeifanya kuwa
pango la wanyang'anyi!” [18] Makuhani wakuu na walimu wa Sheria waliposikia hayo,
walianza kutafuta njia ya kumwangamiza. Lakini walimwogopa kwa sababu umati wa
watu ulishangazwa na mafundisho yake. [19] Ilipokuwa jioni, Yesu na wanafunzi wake
waliondoka mjini. [20] Asubuhi na mapema, walipokuwa wanapita, waliuona ule mtini
umenyauka wote, hata mizizi. [21] Petro aliukumbuka, akamwambia Yesu, “Mwalimu,
tazama! Ule mtini ulioulaani, umenyauka!” [22] Yesu akawaambia, “Mwaminini Mungu.
[23] Nawaambieni kweli, mtu akiuambia mlima huu: Ng'oka ukajitose baharini bila kuona
shaka moyoni mwake, ila akaamini kwamba mambo yote anayosema yanafanyika,
atafanyiwa jambo hilo. [24] Kwa hiyo nawaambieni, mnaposali na kuomba kitu, aminini
kwamba mmekipokea, nanyi mtapewa. [25] Mnaposimama kusali, sameheni kila mtu
aliyewakosea chochote, ili Baba yenu aliye mbinguni awasamehe ninyi makosa yenu.
[26] Lakini msipowasamehe wengine, hata Baba yenu aliye mbinguni hatawasamehe ninyi
makosa yenu.” [27] Basi, wakafika tena Yerusalemu. Yesu alipokuwa akitembea Hekaluni,
makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee walimwendea, [28] wakamwuliza, “Unafanya
mambo haya kwa mamlaka gani? Nani aliyekupa mamlaka ya kufanya mambo haya?”
[29] Lakini Yesu akawaambia, “Nitawaulizeni swali moja; mkinijibu, na pia nitawaambieni
ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. [30] Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza
yalitoka mbinguni ama kwa watu? Nijibuni.” [31] Wakaanza kujadiliana, “Tukisema,
Yalitoka mbinguni, atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki? [32] Na tukisema, Yalitoka
kwa watu...” (Waliogopa umati wa watu maana wote waliamini kwamba Yohane alikuwa
kweli nabii.) [33] Basi, wakamjibu Yesu, “Sisi hatujui.” Naye Yesu akawaambia, “Nami pia
sitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani.”

12

[1] Yesu alianza kusema nao kwa mifano: “Mtu mmoja alilima shamba la mizabibu.
Akalizungushia ukuta, na katikati yake akachimba kisima cha kusindikia divai, akajenga
mnara pia. Akalikodisha shamba hilo kwa wakulima, akasafiri hadi nchi ya mbali.
[2] Wakati wa mavuno, alimtuma mtumishi wake kwa wale wakulima akamletee sehemu
ya mazao ya shamba lake. [3] Wale wakulima wakamkamata, wakampiga, wakamrudisha
mikono mitupu. [4] Akatuma tena mtumishi mwingine; huyu wakamuumiza kichwa na
kumtendea vibaya. [5] Mwenye shamba akatuma mtumishi mwingine tena, na huyo
wakamuua. Wengine wengi waliotumwa, baadhi yao walipigwa, na wengi wakauawa.
[6] Alibakiwa bado na mtu mmoja, yaani mwanawe mpendwa. Mwishowe akamtuma huyo
akisema, Watamheshimu mwanangu. [7] Lakini hao wakulima wakaambiana, Huyu ndiye
mrithi, basi, tumuue ili urithi wake uwe wetu! [8] Kwa hiyo wakamkamata, wakamuua
na kumtupa nje ya lile shamba la mizabibu. [9] “Basi, mwenye shamba atafanya nini?
Atakuja kuwaangamiza hao wakulima na kulikodisha hilo shamba la mizabibu kwa watu
wengine. [10] Je, hamjasoma Maandiko haya? Jiwe walilokataa waashi sasa limekuwa
jiwe kuu la msingi. [11] Bwana ndiye aliyefanya jambo hili, nalo ni la ajabu sana kwetu.”
[12] Makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee walifahamu ya kwamba mfano huo

ulikuwa unawahusu. Kwa hiyo walijaribu kumtia nguvuni, lakini waliogopa umati wa
watu. Basi, wakamwacha wakaenda zao. 13 Basi, baadhi ya Mafarisayo na wafuasi wa
kikundi cha Herode walitumwa ili wamtege Yesu kwa maneno yake. 14 Wakamwendea,
wakamwambia, "Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwaminifu unayesema ukweli
mtupu, wala humjali mtu yeyote. Wala cheo cha mtu si kitu kwako, lakini wafundisha
ukweli kuhusu njia ya Mungu. Je, ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la? Tulipe
au tusilipe?" 15 Lakini Yesu alijua unafiki wao, akawaambia, "Mbona mnanijaribu?
Nionyesheni sarafu." 16 Wakamwonyesha. Naye akawauliza, "Sura na chapa hii ni ya
nani?" Wakamjibu, "Ni ya Kaisari." 17 Basi, Yesu akawaambia, "Mpeni Kaisari yaliyo
yake Kaisari na Mungu yaliyo yake Mungu." Wakashangazwa sana naye. 18 Masadukayo
wasemao kwamba hakuna ufufuo walimwendea Yesu, wakamwuliza, 19 "Mwalimu, Mose
alituagiza hivi: Mtu akifa na kuacha mke bila mtoto, ndugu yake lazima amchukue
huyo mama mjane amzalie watoto ndugu yake marehemu. 20 Basi, kulikuwa na ndugu
saba. Wa kwanza alioa, akafa bila kuacha mtoto. 21 Ndugu wa pili akamwoa huyo
mjane, naye pia akafa bila kuacha mtoto; na ndugu watatu hali kadhalika. 22 Wote
saba walikufa bila kuacha mtoto. Mwishowe yule mama mjane naye akafa. 23 Basi,
siku watu watakapofufuka, mama huyo atakuwa mke wa nani? Maana wote saba
walikuwa wamemwoa." 24 Yesu akawaambia, "Ninyi mmekosea sana, kwa sababu hamjui
Maandiko Matakatifu wala nguvu ya Mungu. 25 Maana wafu watakapofufuka, hawataoa
wala kuolewa; watakuwa kama malaika wa mbinguni. 26 Lakini kuhusu kufufuliwa kwa
wafu, je, hamjasoma kitabu cha Mose katika sehemu inayohusu kile kichaka kilichokuwa
kinawaka moto? Mungu alimwambia Mose, Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Mungu wa
Isaka, na Mungu wa Yakobo. 27 Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai.
Ninyi mmekosea sana!" 28 Mmojawapo wa walimu wa Sheria alifika, akasikia mabishano
yao. Alipoona kwamba Yesu aliwajibu vyema, akajitokeza akamwuliza, "Katika amri
zote ni ipi iliyo ya kwanza?" 29 Yesu akamjibu, "Ya kwanza ndiyo hii: Sikiliza, Israeli!
Bwana Mungu wetu ndiye peke yake Bwana. 30 Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo
wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili yako yote na kwa nguvu zako zote. 31 Na
ya pili ndiyo hii: Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe. Hakuna amri
nyingine iliyo kuu kuliko hizi." 32 Basi, yule mwalimu wa Sheria akamwambia, "Vyema
Mwalimu! Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja tu wala hakuna mwingine ila
yeye. 33 Na ni lazima mtu kumpenda Mungu kwa moyo wote, kwa akili yote, na kwa
nguvu zote, na kumpenda jirani yake kama anavyojipenda mwenyewe. Jambo hili
ni muhimu zaidi kuliko dhabihu na sadaka zote za kuteketezwa." 34 Yesu alipoona
kwamba huyu mtu alimjibu kwa ujasiri, akamwambia, "Wewe huko mbali na Ufalme
wa Mungu." Baada ya hayo, hakuna mtu aliyethubutu tena kumwuliza kitu. 35 Wakati
Yesu alipokuwa akifundisha Hekaluni, aliuliza, "Mbona walimu wa Sheria wanasema
ya kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? 36 Daudi mwenyewe akiongozwa na Roho
Mtakatifu alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu wa kulia,
Mpaka nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako." 37 "Daudi mwenyewe anamwita
Kristo Bwana. Basi, Kristo atakuwaje mwanae?" Umati wa watu ulikuwa ukimsikiliza
kwa furaha. 38 Katika mafundisho yake, Yesu alisema, "Jihadharini na walimu wa
Sheria ambao hupenda kupitapita wamejivalia kanzu ndefu na kusalimiwa na watu kwa
heshima sokoni; hupenda kuketi mahali pa heshima katika masunagogi, 39 na kuchukua
nafasi za heshima katika karamu. 40 Huwanyonya wajane huku wakijisingizia kusali
sala ndefu. Siku ya hukumu watapata adhabu kali!" 41 Yesu alikuwa ameketi karibu na
sanduku la hazina. Akawa anatazama jinsi watu wengi walivyokuwa wakitoa fedha na
kuzitia katika hazina ya Hekalu. Matajiri wengi walitoa fedha nyingi. 42 Hapo akaja mama
mmoja mjane maskini, akatoa sarafu mbili ndogo za fedha. 43 Yesu akawaita wanafunzi
wake, akawaambia, "Kweli nawaambieni, huyu mama mjane maskini ametoa zaidi kuliko
wengine wote waliotia fedha katika sanduku la hazina. 44 Maana wote walitoa kutokana
na ziada ya mali zao, lakini huyu mama, ingawa ni maskini, ametoa yote aliyokuwa nayo,

ametoa kila kitu alichohitaji kwa kuishi."

13

1 Yesu alipokuwa anatoka Hekaluni, mmoja wa wanafunzi wake alimwambia, "Mwal-
imu, tazama jinsi mawe haya na majengo haya yalivyo ya ajabu!" 2 Yesu akamwambia,
"Je, unayaona majengo haya makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalosalia juu
ya lingine; kila kitu kitabomolewa." 3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya mlima wa
Mizeituni akielekea Hekalu, Petro, Yakobo, Yohane na Andrea wakamwuliza kwa
faragha, 4 "Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni ishara gani itakayoonyesha
kwamba mambo haya karibu yatimizwe?" 5 Yesu akaanza kuwaambia, "Jihadharini msije
mkadanganywa na mtu. 6 Maana wengi watakuja wakilitumia jina langu, wakisema,
Mimi ndiye! nao watawapotosha watu wengi. 7 Mtakaposikia juu ya vita na fununu za
vita, msifadhaike. Mambo hayo lazima yatokee, lakini mwisho wenyewe ungali bado.
8 Taifa moja litapigana na taifa lingine; utawala mmoja utapigana na utawala mwingine;
kila mahali kutakuwa na mitetemeko ya ardhi na njaa. Mambo haya ni kama tu maumivu
ya kwanza ya kujifungua mtoto. 9 "Lakini ninyi jihadharini. Maana watu watawapelekeni
mahakamani, na kuwapigeni katika masunagogi. Mtapelekwa mbele ya watawala na
wafalme kwa sababu yangu ili mpate kunishuhudia kwao. 10 Lakini lazima kwanza Habari
Njema ihubiriwe kwa mataifa yote. 11 Nao watakapowatieni nguvuni na kuwapeleka
mahakamani, msiwe na wasiwasi juu ya yale mtakayosema; saa ile itakapofika, semeni
chochote mtakachopewa, maana si ninyi mtakaosema, bali Roho Mtakatifu. 12 Ndugu
atamsaliti ndugu yake auawe; baba atamsaliti mwanae; watoto watawashambulia wazazi
wao na kuwaua. 13 Watu wote watawachukieni ninyi kwa sababu ya jina langu. Lakini
atakayevumilia mpaka mwisho ndiye atakayeokolewa. 14 "Mtakapoona Chukizo Haribifu
limesimama mahali ambapo si pake, (msomaji na atambue maana yake!) Hapo watu
walioko Yudea wakimbilie milimani. 15 Mtu aliye juu ya paa la nyumba asishuke kuingia
nyumbani mwake kuchukua kitu. 16 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
17 Ole wao waja wazito na wanaonyonyesha siku hizo! 18 Ombeni ili mambo hayo
yasitukie nyakati za baridi. 19 Maana wakati huo kutakuwa na dhiki ambayo haijatokea
tangu Mungu alipoumba ulimwengu mpaka leo, wala haitatokea tena. 20 Kama Bwana
asingepunguza siku hizo, hakuna binadamu ambaye angeokolewa. Lakini kwa ajili ya
wateule wake, Bwana amezipunguza siku hizo. 21 "Basi mtu akiwaambieni, Tazama,
Kristo yupo hapa! au Yupo pale! msimsadiki. 22 Maana watatokea kina Kristo wa
uongo na manabii wa uongo, watafanya ishara na maajabu, ili kuwapotosha wateule wa
Mungu, kama ikiwezekana. 23 Lakini ninyi jihadharini. Mimi nimewaambieni mambo
yote kabla hayajatokea. 24 "Basi, siku hizo baada ya dhiki hiyo, jua litatiwa giza na
mwezi hautaangaza. 25 Nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbingu zitatikiswa.
26 Hapo watamwona Mwana wa Mtu akija katika mawingu kwa nguvu nyingi na utukufu.
27 Kisha atawatuma malaika wake; atawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne
za dunia, kutoka mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu. 28 "Kwa mtini jifunzeni
mfano huu: Mara tu matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani, mnajua
kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 29 Hali kadhalika nanyi mtakapoona mambo
hayo yakitendeka, jueni kwamba Mwana wa Mtu yuko karibu sana. 30 Nawaambieni
kweli, kizazi hiki hakitapita kabla ya mambo hayo yote kutukia. 31 Mbingu na dunia
zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe. 32 "Lakini hakuna mtu ajuaye siku
au saa hiyo itakuja lini; wala malaika wa mbinguni, wala Mwana; Baba peke yake
ndiye ajuaye. 33 Muwe waangalifu na kesheni, maana hamjui wakati huo utafika lini.
34 Itakuwa kama mtu anayeondoka nyumbani kwenda safari akiwaachia watumishi
wake madaraka, kila mmoja na kazi yake; akamwambia mlinzi wa mlango awe macho.
35 Kesheni, basi, kwa maana hamjui mwenye nyumba atarudi lini; huenda ikawa jioni,
usiku wa manane, alfajiri au asubuhi. 36 Kesheni ili akija ghafla asije akawakuta mmelala.
37 Ninayowaambieni ninyi, nawaambia wote: Kesheni!"

14

1 Ilikuwa siku mbili tu kabla ya sikukuu ya Pasaka na ya Mikate Isiyotiwa Chachu.
Makuhani wakuu na walimu wa Sheria walikuwa wakitafuta njia ya kumtia Yesu nguvuni
kwa hila wamuue. 2 Lakini walisema, "Tusimtie nguvuni wakati wa sikukuu, watu wasije
wakafanya ghasia." 3 Yesu alikuwa Bethania, nyumbani kwa Simoni, Mkoma. Alipokuwa
mezani kula chakula, mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta yenye marashi ya
nardo safi ya thamani kubwa alikuja, akaivunja hiyo chupa, akammiminia Yesu marashi
hayo kichwani. 4 Baadhi ya watu waliokuwa hapo walikasirika wakajisemea, "Kwa
nini kupoteza ovyo marashi haya? 5 Yangaliweza kuuzwa kwa fedha kiasi cha denari
mia tatu, wakapewa maskini!" Wakamkemea huyo mama. 6 Lakini Yesu akawaambia,
"Mwacheni; kwa nini mnamsumbua? Amenitendea jambo jema. 7 Maskini mnao
daima pamoja nanyi; mnaweza kuwasaidia wakati wowote mnaopenda. Lakini mimi
sitakuwapo pamoja nanyi daima. 8 Yeye amefanya alivyoweza; ameupaka mwili wangu
marashi kuutayarisha kwa maziko. 9 Nawaambieni kweli, popote ulimwenguni Habari
Njema itakapohubiriwa, kitendo hiki alichofanya kitatajwa kwa ajili ya kumkumbuka."
10 Kisha Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili, alienda kwa makuhani wakuu
ili kumsaliti Yesu. 11 Makuhani wakuu waliposikia habari hiyo, walifurahi, wakaahidi
kumpa fedha. Basi, Yuda akaanza kutafuta nafasi ya kumsaliti Yesu. 12 Siku ya
kwanza ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, wakati ambapo mwana kondoo wa
Pasaka huchinjwa, wanafunzi wake walimwuliza, "Wataka tukuandalie wapi karamu ya
Pasaka?" 13 Basi Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi wake akiwaambia, "Nendeni
mjini, nanyi mtakutana na mtu anayebeba mtungi wa maji. Mfuateni 14 mpaka
katika nyumba atakayoingia, mkamwambie mwenye nyumba, Mwalimu anasema: wapi
chumba changu ambamo nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi wangu? 15 Naye
atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani kilichotayarishwa na kupambwa. Tuandalieni
humo." 16 Wanafunzi wakaondoka, wakaenda mjini, wakakuta kila kitu sawa kama
Yesu alivyokuwa amewaambia. Wakaandaa karamu ya Pasaka. 17 Ilipokuwa jioni, Yesu
alifika pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili. 18 Walipokuwa mezani wakila,
Yesu alisema, "Kweli nawaambieni, mmoja wenu anayekula pamoja nami, atanisaliti."
19 Hapo wanafunzi wake wakaanza kuhuzunika, wakamwuliza mmojammoja, "Je, ni
mimi?" 20 Yesu akawaambia, "Ni mmoja wenu ninyi kumi na wawili, anayechovya
mkate pamoja nami katika bakuli. 21 Kweli Mwana wa Mtu anakwenda zake kama
Maandiko Matakatifu yanavyosema juu yake; lakini, ole wake mtu yule anayemsaliti
Mwana wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu huyo kama hangalizaliwa!" 22 Walipokuwa
wanakula, Yesu alitwaa mkate, akashukuru, akaumega na kuwapa wanafunzi wake
akisema, "Twaeni; huu ni mwili wangu." 23 Kisha akatwaa kikombe, akamshukuru
Mungu, akawapa; nao wote wakanywa katika kikombe hicho. 24 Akawaambia, "Hii
ni damu yangu inayothibitisha agano la Mungu, damu inayomwagwa kwa ajili ya
watu wengi. 25 Kweli nawaambieni, sitakunywa tena divai ya zabibu mpaka siku ile
nitakapoinywa upya katika Ufalme wa Mungu." 26 Kisha wakaimba wimbo, wakaondoka,
wakaenda katika mlima wa Mizeituni. 27 Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Ninyi nyote
mtakuwa na mashaka nami; maana Maandiko Matakatifu yasema: Nitampiga mchungaji
nao kondoo watatawanyika. 28 Lakini nikisha fufuka, nitawatangulieni kule Galilaya."
29 Petro akamwambia "Hata kama wote watakuwa na mashaka nawe na kukuacha,
mimi sitakukana kamwe!" 30 Yesu akamwambia, "Kweli nakwambia, usiku huu, kabla
jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu." 31 Lakini Petro akasisitiza, "Hata
kama ni lazima nife pamoja nawe, sitakuacha kamwe." Wanafunzi wote pia wakasema
vivyo hivyo. 32 Basi, wakafika katika bustani iitwayo Gethsemane. Yesu akawaambia
wanafunzi wake, "Kaeni hapa wakati mimi nasali." 33 Kisha akawachukua Petro, Yakobo
na Yohane; akaanza kufadhaika sana na kuhangaika. 34 Akawaambia, "Nina huzuni
kubwa moyoni hata karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe." 35 Akaenda mbele kidogo,
akajitupa chini kifudifudi, akasali kwamba, kama ingewezekana, asiipitie saa hiyo ya

mateso. 36 Akasema, “Baba yangu, kwako mambo yote yanawezekana. Uniondolee
kikombe hiki; lakini isiwe kama nitakavyo mimi, bali utakavyo wewe.” 37 Kisha akarudi
kwa wanafunzi wale watatu, akawakuta wamelala. Basi, akamwuliza Petro, “Simoni, je
umelala? Hukuweza kukesha hata saa moja?” 38 Kisha akawaambia, “Kesheni na kusali ili
msije mkaingia katika majaribu. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.” 39 Akaenda kusali
tena akirudia maneno yaleyale. 40 Kisha akarudi tena, akawakuta wamelala. Macho
yao yalikuwa yamebanwa na usingizi. Hawakujua la kumjibu. 41 Alipowajia mara ya
tatu aliwaambia, “Mnalala bado na kupumzika? Sasa imetosha! Saa imefika! Mwana
wa Mtu anakabidhiwa kwa watu waovu. 42 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni, yule
atakayenisaliti amekaribia.” 43 Yesu alipokuwa bado anasema, Yuda, mmoja wa wale
kumi na wawili, akafika pamoja na umati wa watu wenye mapanga na marungu. Watu
hao walikuwa wametumwa na makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee. 44 Msaliti
Yuda alikuwa amewapa ishara: “Yule nitakayembusu ndiye; mkamateni, mkampeleke
chini ya ulinzi.” 45 Yuda alipofika tu, alimwendea Yesu moja kwa moja, akasema,
“Mwalimu!” Kisha akambusu. 46 Basi, hao watu wakamkamata Yesu, wakamtia nguvuni.
47 Mmoja wa wale waliokuwa wamesimama hapo pamoja na Yesu akauchomoa upanga
wake, akampiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio. 48 Yesu akawaambia, “Je,
mmekuja na mapanga na marungu kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang'anyi?
49 Kila siku nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha Hekaluni, wala hamkunikamata. Lakini
sasa lazima Maandiko Matakatifu yatimie.” 50 Hapo wanafunzi wote wakamwacha,
wakakimbia. 51 Kulikuwa na kijana mmoja aliyekuwa anamfuata Yesu akiwa amevaa
shuka. Nao wakajaribu kumkamata. 52 Lakini yeye akaponyoka, akaiachilia ile shuka,
akakimbia uchi. 53 Basi, wakampeleka Yesu kwa Kuhani Mkuu ambapo makuhani wakuu
wote, wazee na walimu wa Sheria walikuwa wamekutanika. 54 Petro alimfuata Yesu
kwa mbali, akaingia ndani ya ya wa Kuhani Mkuu, akaketi pamoja na walinzi akiota
moto. 55 Makuhani wakuu na Baraza lote wakatafuta ushahidi wa kumshtaki Yesu wapate
kumwua, lakini hawakupata. 56 Watu wengi walitoa ushahidi wa uongo juu ya Yesu,
lakini ushahidi wao haukupatana. 57 Kisha wengine walisimama, wakatoa ushahidi wa
uongo wakisema: 58 “Tulimsikia mtu huyu akisema, Nitaliharibu Hekalu hili lililojengwa
kwa mikono, na kwa siku tatu nitajenga lingine lisilojengwa kwa mikono.” 59 Lakini
hata hivyo, ushahidi wao haukupatana. 60 Basi, Kuhani Mkuu akasimama katikati
yao, akamwuliza Yesu, “Je, hujibu neno? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi yako?”
61 Lakini yeye akakaa kimya; hakusema hata neno moja. Kuhani Mkuu akamwuliza tena,
“Je, wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu Mtukufu?” 62 Yesu akajibu, “Naam, mimi
ndiye. Tena, mtamwona Mwana wa Mtu amekaa upande wa kulia wa Mwenyezi, akija
katika mawingu ya mbinguni.” 63 Hapo Kuhani Mkuu akararua joho lake, akasema,
“Tuna haja gani tena ya mashahidi? 64 Mmesikia kufuru yake! Ninyi mwaonaje?”
Wote wakaamua kwamba anastahili kuuawa. 65 Basi, baadhi yao wakaanza kumtemea
mate, wakamfunika uso, wakampiga na kumwambia, “Bashiri ni nani aliyekupiga!” Hata
watumishi wakamchukua, wakampiga makofi. 66 Petro alipokuwa bado chini ukumbini,
mmoja wa wajakazi wa kuhani Mkuu alikuja. 67 Alipomwona Petro akiota moto,
alimtazama, akamwambia, “Hata wewe ulikuwa pamoja na Yesu Mnazareti.” 68 Lakini
Petro akakana, “Sijui, wala sielewi unayosema!” Kisha Petro akaondoka, akaenda nje
uani. Hapo jogoo akawika. 69 Yule mjakazi alipomwona tena Petro, akaanza tena
kuwaambia watu waliokuwa wamesimama hapo, “Mtu huyu ni mmoja wao.” 70 Petro
akakana tena. Baadaye kidogo, watu waliokuwa wamesimama hapo wakamwambia
Petro, “Hakika wewe ni mmoja wao, maana wewe ni Mgalilaya.” 71 Lakini Petro akaanza
kulaani na kuapa akisema, “Mimi simjui mtu huyu mnayesema habari zake.” 72 Hapo
jogoo akawika mara ya pili. Basi, Petro akakumbuka jinsi Yesu alivyokuwa amemwambia:
“Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.” Petro akabubujika machozi.

15

[1] Kulipopambazuka, makuhani wakuu walifanya shauri pamoja na wazee, walimu wa
Sheria na Baraza lote, wakamfunga Yesu pingu, wakampeleka na kumkabidhi kwa Pilato.
[2] Pilato akamwuliza Yesu, "Je, wewe ni mfalme wa Wayahudi?" Yesu akajibu, "Wewe
umesema." [3] Makuhani wakuu wakamshtaki Yesu mambo mengi. [4] Pilato akamwuliza
tena Yesu, "Je, hujibu neno? Tazama wanavyotoa mashtaka mengi juu yako." [5] Lakini
Yesu hakujibu neno, hata pilato akashangaa. [6] Kila wakati wa sikukuu ya Pasaka, Pilato
alikuwa na desturi ya kuwafungulia mfungwa mmoja waliyemtaka. [7] Basi, kulikuwa
na mtu mmoja aitwaye Baraba, ambaye alikuwa amefungwa pamoja na waasi wengine
kwa kusababisha uasi na mauaji. [8] Watu wengi wakamwendea Pilato wakamwomba
awafanyie kama kawaida yake. [9] Pilato akawauliza, "Je, mwataka niwafungulieni
Mfalme wa Wayahudi?" [10] Alisema hivyo kwa sababu alijua wazi kwamba makuhani
wakuu walimkabidhi Yesu kwake kwa sababu ya wivu. [11] Lakini makuhani wakuu
wakawachochea watu wamwombe Pilato awafungulie Baraba. [12] Pilato akawauliza tena,
"Basi, sasa mwataka nifanye nini na mtu huyu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?"
[13] Watu wote wakapaaza sauti tena: "Msulubishe!" [14] Lakini Pilato akawauliza, "Kwa nini!
Amefanya kosa gani?" Lakini wao wakazidi kupaaza sauti, "Msulubishe!" [15] Pilato alitaka
kuuridhisha huo umati wa watu; basi, akamwachilia Baraba kutoka gerezani. Akaamuru
Yesu apigwe viboko, kisha akamtoa asulubiwe. [16] Kisha askari walimpeleka Yesu ndani
ukumbini, katika ikulu, wakakusanya kikosi kizima cha askari. [17] Wakamvika vazi la rangi
ya zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamwekea kichwani. [18] Wakaanza kumsalimu,
"Shikamoo Mfalme wa Wayahudi!" [19] Wakampiga kichwani kwa mwanzi, wakamtemea
mate; wakampigia magoti na kumsujudia. [20] Baada ya kumdhihaki, walimvua lile
joho, wakamvika nguo zake, kisha wakampeleka kumsulubisha. [21] Walipokuwa njiani,
walikutana na mtu mmoja aitwaye Simoni, mwenyeji wa Kurene. Yeye alikuwa baba
wa Aleksanda na Rufo, na wakati huo alikuwa akitoka shambani. Basi, wakamlazimisha
auchukue msalaba wa Yesu. [22] Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa
Golgotha, maana yake, "Mahali pa Fuvu la Kichwa." [23] Wakampa divai iliyochanganywa
na manemane, lakini yeye akaikataa. [24] Basi, wakamsulubisha, wakagawana mavazi
yake kwa kuyapigia kura waamue nani angepata nini. [25] Ilikuwa saa tatu asubuhi
walipomsulubisha. [26] Na mshtaka wake ulikuwa umeandikwa: "Mfalme wa Wayahudi."
[27] Pamoja naye waliwasulubisha wanyang'anyi wawili, mmoja upande wake wa kulia
na mwingine upande wake wa kushoto. [28] Hapo yakatimia Maandiko Matakatifu
yanayosema, "Aliwekwa kundi moja na waovu." [29] Watu waliokuwa wanapita mahali
hapo walimtukana, wakitikisa vichwa vyao na kusema, "Aha! Wewe mwenye kuvunja
Hekalu na kulijenga kwa siku tatu! [30] Sasa, shuka msalabani ujiokoe mwenyewe!" [31] Nao
makuhani wakuu pamoja na walimu wa Sheria walimdhihaki wakisema, "Aliwaokoa
wengine, lakini kujiokoa mwenyewe hawezi! [32] Eti yeye ni Kristo, Mfalme wa Israeli!
Basi, na ashuke msalabani ili tuone na kuamini." Hata watu wale waliosulubiwa pamoja
naye walimtukana. [33] Tangu saa sita mchana mpaka saa tisa kulikuwa giza nchini kote.
[34] Saa tisa alasiri Yesu akalia kwa sauti kubwa, "Eloi, Eloi, lema sabakthani?" Maana yake,
"Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?" [35] Baadhi ya watu waliosimama
pale waliposikia hivyo, walisema, "Sikiliza! Anamwita Eliya!" [36] Mtu mmoja akakimbia,
akachovya sifongo katika siki, akaiweka juu ya mwanzi, akampa anywe akisema, "Hebu
tuone kama Eliya atakuja kumteremsha msalabani!" [37] Yesu akapaaza sauti kubwa,
akakata roho. [38] Basi, pazia la Hekalu likapasuka vipande viwili toka juu mpaka
chini. [39] Jemadari mmoja aliyekuwa amesimama mbele yake aliona jinsi Yesu alivyolia
kwa sauti na kukata roho, akasema, "Kweli mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!"
[40] Walikuwako pia wanawake waliotazama kwa mbali, miongoni mwao akiwa Maria toka
mji wa Magdala, Salome, na Maria mama wa kina Yakobo mdogo na Yose. [41] Hawa
walimfuata Yesu alipokuwa Galilaya na kumtumikia. Kulikuwa na wanawake wengine
wengi waliokuja Yerusalemu pamoja naye. [42] Wakati wa jioni ulikuwa umekwisha fika.

Hiyo ilikuwa siku ya Maandalio, yaani siku inayotangulia Sabato. 43 Hapo akaja Yosefu
mwenyeji wa Armathaya, mjumbe wa Baraza Kuu, aliyeheshimika sana. Yeye pia alikuwa
anatazamia kuja kwa Ufalme wa Mungu. Basi, alimwendea Pilato bila uoga, akaomba
apewe mwili wa Yesu. 44 Pilato alishangaa kusikia kwamba Yesu alikuwa amekwisha kufa.
Basi, akamwita jemadari, akamwuliza kama Yesu alikuwa amekufa kitambo. 45 Pilato
alipoarifiwa na huyo jemadari kwamba Yesu alikuwa amekwisha kufa, akamruhusu
Yosefu auchukue mwili wake. 46 Hapo Yosefu akanunua sanda ya kitani, akauteremsha
chini huo mwili, akauzungushia sanda. Akauweka katika kaburi lililokuwa limechongwa
mwambani, kisha akavingirisha jiwe kubwa mbele ya mlango. 47 Nao Maria Magdalene
na Maria mama yake Yose walipaona hapo alipolazwa.

16

1 Baada ya siku ya Sabato, Maria Magdalene, Salome na Maria mama yake Yakobo
walinunua manukato ili wakaupake mwili wa Yesu. 2 Basi, alfajiri na mapema siku ya
Jumapili, jua lilipoanza kuchomoza, walienda kaburini. 3 Nao wakawa wanaambiana,
"Nani atakayetuondolea lile jiwe mlangoni mwa kaburi?" 4 Lakini walipotazama,
waliona jiwe limekwisha ondolewa. (Nalo lilikuwa kubwa mno.) 5 Walipoingia kaburini,
walimwona kijana mmoja aliyevaa vazi jeupe, ameketi upande wa kulia; wakashangaa
sana. 6 Lakini huyo kijana akawaambia, "Msishangae. Mnamtafuta Yesu wa Nazareti
aliyesulubiwa. Amefufuka, hayumo hapa. Tazameni mahali walipokuwa wamemlaza.
7 Nendeni mkawaambie wanafunzi wake pamoja na Petro ya kwamba anawatangulieni
kule Galilaya. Huko mtamwona kama alivyowaambieni." 8 Basi, wakatoka pale kaburini
mbio, maana walitetemeka kwa hofu na kushangaa. Hawakumwambia mtu yeyote kitu,
kwa sababu waliogopa mno. 9 Yesu alipofufuka mapema Jumapili, alijionyesha kwanza
kwa Maria Magdalene, ambaye Yesu alikuwa amemtoa pepo saba. 10 Maria Magdalene
akaenda, akawajulisha wale waliokuwa pamoja na Yesu, na wakati huo walikuwa
wanaomboleza na kulia. 11 Lakini waliposikia ya kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria
Magdalene amemwona, hawakuamini. 12 Baadaye Yesu aliwatokea wanafunzi wawili
akiwa na sura nyingine. Wanafunzi hao walikuwa wanakwenda shambani. 13 Nao
pia wakaenda wakawaambia wenzao. Hata hivyo hawakuamini. 14 Mwishowe, Yesu
aliwatokea wanafunzi kumi na mmoja walipokuwa pamoja mezani. Akawakemea sana
kwa sababu ya kutoamini kwao na ukaidi wao, maana hawakuwaamini wale waliokuwa
wamemwona baada ya kufufuka. 15 Basi, akawaambia, "Nendeni ulimwenguni kote
mkahubiri Habari Njema kwa kila mtu. 16 Anayeamini na kubatizwa ataokolewa;
asiyeamini atahukumiwa. 17 Na ishara hizi zitaandamana na wale wanaoamini: kwa jina
langu watatoa pepo na watasema kwa lugha mpya. 18 Wakishika nyoka au wakinywa
kitu chochote chenye sumu, hakitawadhuru. Watawawekea wagonjwa mikono, nao
watapona." 19 Basi, Bwana Yesu alipokwisha sema nao, akachukuliwa mbinguni, akaketi
upande wa kulia wa Mungu. 20 Wanafunzi wakaenda wakihubiri kila mahali. Bwana
akafanya kazi pamoja nao na kuimarisha ujumbe huo kwa ishara zilizoandamana nao.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
LUKA MTAKATIFU

1 Mheshimiwa Theofilo: Watu wengi wamejitahidi kuandika juu ya mambo yale yaliy-
otendeka kati yetu. 2 Waliandika kama tulivyoelezwa na wale walioyaona kwa macho yao
tangu mwanzo, na waliotangaza ujumbe huo. 3 Inafaa nami pia, Mheshimiwa, baada ya
kuchunguza kwa makini mambo yote tangu mwanzo, nikuandikie kwa mpango, 4 ili nawe
uweze kujionea mwenyewe ukweli wa mambo yale uliyofundishwa. 5 Wakati Herode
alipokuwa mfalme wa Yudea, kulikuwa na kuhani mmoja jina lake Zakaria, wa kikundi
cha Abia. Mke wake alikuwa anaitwa Elisabeti, naye alikuwa wa ukoo wa kuhani Aroni.
6 Wote wawili walikuwa wanyofu mbele ya Mungu, wakiishi kwa kufuata amri na maagizo
yote ya Bwana bila lawama. 7 Lakini hawakuwa wamejaliwa watoto kwa vile Elisabeti
alikuwa tasa, nao wote wawili walikuwa wazee sana. 8 Siku moja, ilipokuwa zamu yake
ya kutoa huduma ya ukuhani mbele ya Mungu, 9 Zakariya alichaguliwa kwa kura, kama
ilivyokuwa desturi, kuingia hekaluni ili afukize ubani. 10 Watu, umati mkubwa, walikuwa
wamekusanyika nje wanasali wakati huo wa kufukiza ubani. 11 Malaika wa Bwana
akamtokea humo ndani, akasimama upande wa kulia wa madhabahu ya kufukizia ubani.
12 Zakariya alipomwona alifadhaika, hofu ikamwingia. 13 Lakini malaika akamwambia,
“Zakariya, usiogope, kwa maana sala yako imesikilizwa, na Elisabeti mkeo atakuzalia
mtoto wa kiume, nawe utampa jina Yohane. 14 Utakuwa na furaha kubwa na watu
wengi watashangilia kwa sababu ya kuzaliwa kwake. 15 Atakuwa mkuu mbele ya Bwana.
Hatakunywa divai wala kileo, atajazwa Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa mama yake.
16 Atawaelekeza wengi wa watu wa Israeli kwa Bwana Mungu wao. 17 Atamtangulia
Bwana akiongozwa na nguvu na roho kama Eliya. Atawapatanisha kina baba na watoto
wao; atawafanya wasiotii wawe na fikira za uadilifu, na hivyo amtayarishie Bwana watu
wake.” 18 Zakariya akamwambia huyo malaika, “Ni kitu gani kitakachonihakikishia
jambo hilo? Mimi ni mzee, hali kadhalika na mke wangu.” 19 Malaika akamjibu, “Mimi ni
Gabrieli, nisimamaye mbele ya Mungu, na nimetumwa niseme nawe, nikuletee hii habari
njema. 20 Sikiliza, utakuwa bubu kwa sababu huyasadiki haya maneno yatakayotimia
kwa wakati wake. Hutaweza kusema mpaka hayo niliyokuambia yatakapotimia.”
21 Wakati huo, wale watu walikuwa wanamngoja Zakariya huku wakishangaa juu ya
kukawia kwake Hekaluni. 22 Alipotoka nje, hakuweza kusema nao. Ikawa dhahiri kwao
kwamba alikuwa ameona maono Hekaluni. Lakini akawa anawapa ishara kwa mikono,
akabaki bubu. 23 Zamu yake ya kuhudumu ilipokwisha, alirudi nyumbani. 24 Baadaye
Elisabeti mkewe akapata mimba. Akajificha nyumbani kwa muda wa miezi mitano,
akisema: 25 “Hivi ndivyo alivyonitendea Bwana; ameniangalia na kuniondolea aibu
niliyokuwa nayo mbele ya watu.” 26 Mnamo mwezi wa sita, malaika Gabrieli alitumwa
na Mungu aende kwenye mji uitwao Nazareti huko Galilaya, 27 kwa msichana mmoja
aitwaye Maria, mchumba wa mtu mmoja jina lake Yosefu, wa ukoo wa Daudi. 28 Malaika
akamwendea, akamwambia, “Salamu Maria! Umejaliwa neema nyingi! Bwana yu
pamoja nawe.” 29 Maria aliposikia maneno hayo alifadhaika sana, akawaza: maneno
haya yanamaanisha nini? 30 Malaika akamwambia, “Usiogope Maria, kwa maana Mungu
amekujalia neema. 31 Utachukua mimba, utamzaa mtoto wa kiume na utampa jina Yesu.
32 Yeye atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Mungu Mkuu. Bwana Mungu atampa
kiti cha mfalme Daudi, babu yake. 33 Kwa hivyo atautawala ukoo wa Yakobo milele,
na ufalme wake hautakuwa na mwisho.” 34 Maria akamjibu, “Yatawezekanaje hayo,
hali mimi ni bikira?” 35 Malaika akamjibu, “Roho Mtakatifu atakushukia, na uwezo
wake Mungu Mkuu utakujia kama kivuli; kwa sababu hiyo, mtoto atakayezaliwa ataitwa
Mtakatifu, Mwana wa Mungu. 36 Ujue pia kwamba hata Elisabeti, jamaa yako, naye
amepata mimba ingawa ni mzee, na sasa ni mwezi wa sita kwake yeye ambaye watu

walimfahamu kuwa tasa. 37 Kwa maana hakuna jambo lisilowezekana kwa Mungu.”
38 Maria akasema, “Mimi ni mtumishi wa Bwana, nitendewe kama ulivyosema.” Kisha
yule malaika akaenda zake. 39 Siku kadhaa baadaye, Maria alifunga safari akaenda kwa
haraka hadi mji mmoja ulioko katika milima ya Yuda. 40 Huko, aliingia katika nyumba
ya Zakariya, akamsalimu Elisabeti. 41 Mara tu Elisabeti aliposikia sauti ya Maria, mtoto
mchanga tumboni mwake Elisabeti akaruka. Naye Elisabeti akajazwa Roho Mtakatifiu,
42 akasema kwa sauti kubwa, “Umebarikiwa kuliko wanawake wote, naye utakayemzaa
amebarikiwa. 43 Mimi ni nani hata mama wa Bwana wangu afike kwangu? 44 Nakwambia,
mara tu niliposikia sauti yako, mtoto mchanga tumboni mwangu aliruka kwa furaha.
45 Heri yako wewe uliyesadiki kwamba yatatimia yale Bwana aliyokwambia.” 46 Naye
Maria akasema, 47 “Moyo wangu wamtukuza Bwana, roho yangu inafurahi kwa sababu
ya Mungu Mwokozi wangu. 48 Kwa kuwa amemwangalia kwa huruma mtumishi wake
mnyenyekevu. Hivyo tangu sasa watu wote wataniita mwenye heri. 49 Kwa kuwa
Mwenyezi Mungu amenitendea makuu, jina lake ni takatifu. 50 Huruma yake kwa
watu wanaomcha hudumu kizazi hata kizazi. 51 Amefanya mambo makuu kwa mkono
wake: amewatawanya wenye kiburi katika mawazo ya mioyo yao; 52 amewashusha
wenye nguvu kutoka vitu vyao vya enzi, akawakweza wanyenyekevu. 53 Wenye njaa
amewashibisha mema, matajiri amewaacha waende mikono mitupu. 54 Amemsaidia
Israeli mtumishi wake, akikumbuka huruma yake. 55 Kama alivyowaahidia wazee wetu
Abrahamu na wazawa wake hata milele.” 56 Maria alikaa na Elisabeti kwa muda upatao
miezi mitatu, halafu akarudi nyumbani kwake. 57 Wakati wa kujifungua kwake Elisabeti
ulifika, akajifungua mtoto wa kiume. 58 Jirani na watu wa jamaa yake walipopata habari
kwamba Bwana amemwonea huruma kubwa, walifurahi pamoja naye. 59 Halafu siku ya
nane walifika kumtahiri mtoto, wakataka kumpa jina la baba yake, Zakariya. 60 Lakini
mama yake akasema, “La, sivyo, bali ataitwa Yohane.” 61 Wakamwambia, “Mbona
hakuna yeyote katika ukoo wake mwenye jina hilo?” 62 Basi, wakamwashiria baba yake
wapate kujua alitaka mtoto wake apewe jina gani. 63 Naye akaomba kibao cha kuandikia,
akaandika hivi: “Yohane ndilo jina lake.” Wote wakastaajabu. 64 Papo hapo midomo
na ulimi wake Zakariya vikafunguliwa, akawa anaongea akimsifu Mungu. 65 Hofu
ikawaingia jirani wote, na habari hizo zikaenea kila mahali katika milima ya Yudea.
66 Wote waliosikia mambo hayo waliyatafakari mioyoni mwao wakisema: “Mtoto huyu
atakuwa mtu wa namna gani?” Maana, hakika nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja naye.
67 Zakariya, baba yake mtoto, akajazwa Roho Mtakatifu, akatamka ujumbe wa Mungu:
68 “Asifiwe Bwana Mungu wa Israeli, kwani amekuja kuwasaidia na kuwakomboa watu
wake. 69 Ametupatia Mwokozi shujaa, mzawa wa Daudi mtumishi wake. 70 Aliahidi hapo
kale kwa njia ya manabii wake watakatifu, 71 kwamba atatuokoa mikononi mwa adui zetu
na kutoka mikononi mwa wote wanaotuchukia. 72 Alisema atawahurumia wazee wetu, na
kukumbuka agano lake takatifu. 73 Kiapo alichomwapia Abrahamu baba yetu, ni kwamba
atatujalia sisi 74 tukombolewe kutoka adui zetu, tupate kumtumikia bila hofu, 75 kwa
unyofu na uadilifu mbele yake, siku zote za maisha yetu. 76 Nawe mwanangu, utaitwa,
nabii wa Mungu Mkuu, utamtangulia Bwana kumtayarishia njia yake; 77 kuwatangazia
watu kwamba wataokolewa kwa kuondolewa dhambi zao. 78 Mungu wetu ni mpole na
mwenye huruma. Atasababisha pambazuko angavu la ukombozi litujie kutoka juu, 79 na
kuwaangazia wote wanaokaa katika giza kuu la kifo, aongoze hatua zetu katika njia ya
amani.” 80 Mtoto akakua, akapata nguvu rohoni. Alikaa jangwani mpaka alipojionyesha
rasmi kwa watu wa Israeli.

2

1 Siku zile, tangazo rasmi lilitolewa na Kaisari Augusto kuwataka watu wote chini ya
utawala wake wajiandikishe. 2 Kuandikishwa huku kulikuwa mara ya kwanza, wakati
Kirenio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Siria. 3 Basi, wote waliohusika walikwenda
kujiandikisha, kila mtu katika mji wake. 4 Yosefu pia alifanya safari kutoka mjini Nazareti
mkoani Galilaya. Kwa kuwa alikuwa wa jamaa na ukoo wa Daudi alikwenda mjini

Bethlehemu mkoani Yuda alikozaliwa Mfalme Daudi. 5 Alikwenda kujiandikisha pamoja
na mchumba wake Maria ambaye alikuwa mja mzito. 6 Walipokuwa huko, siku yake ya
kujifungua ikawadia, 7 akajifungua mtoto wake wa kwanza wa kiume, akamvika nguo
za kitoto, akamlaza horini kwa sababu hawakupata nafasi katika nyumba ya wageni.
8 Katika sehemu hizo, walikuwako wachungaji wakikesha usiku mbugani kulinda mifugo
yao. 9 Malaika wa Bwana akawatokea ghafla, na utukufu wa Bwana ukawaangazia
pande zote. Wakaogopa sana. 10 Malaika akawaambia, “Msiogope! Nimewaleteeni
habari njema ya furaha kuu kwa watu wote. 11 Kwa maana, leo hii katika mji wa
Daudi, amezaliwa Mwokozi kwa ajili yenu, ndiye Kristo Bwana. 12 Na hiki kitakuwa
kitambulisho kwenu: mtamkuta mtoto mchanga amevikwa nguo za kitoto, amelazwa
horini.” 13 Mara kundi kubwa la jeshi la mbinguni likajiunga na huyo malaika, wakamsifu
Mungu wakisema: 14 “Utukufu kwa Mungu juu mbinguni, na amani duniani kwa watu
aliopendezwa nao!” 15 Baada ya hao malaika kuondoka na kurudi mbinguni, wachungaji
wakaambiana: “Twendeni moja kwa moja mpaka Bethlehemu tukalione tukio hili Bwana
alilotujulisha.” 16 Basi, wakaenda mbio, wakamkuta Maria na Yosefu na yule mtoto
mchanga amelazwa horini. 17 Hao wachungaji walipomwona mtoto huyo wakawajulisha
wote habari waliyokuwa wamesikia juu yake. 18 Wote waliosikia hayo walishangaa juu ya
habari walizoambiwa na wachungaji. 19 Lakini Maria aliyaweka na kuyatafakari mambo
hayo yote moyoni mwake. 20 Wale wachungaji walirudi makwao huku wakimtukuza
na kumsifu Mungu kwa yote waliyokuwa wamesikia na kuona; yote yalikuwa kama
walivyokuwa wameambiwa. 21 Siku nane baadaye, wakati wa kumtahiri mtoto ulipofika,
walimpa jina Yesu, jina ambalo alikuwa amepewa na malaika kabla hajachukuliwa
mimba. 22 Siku zilipotimia za Yosefu na Maria kutakaswa kama walivyotakiwa na Sheria
ya Mose, wazazi hao walimchukua mtoto, wakaenda naye Yerusalemu ili wamweke
mbele ya Bwana. 23 Katika Sheria ya Bwana imeandikwa: “Kila mzaliwa wa kwanza wa
kiume atawekwa wakfu kwa Bwana.” 24 Pia walikwenda ili watoe sadaka: hua wawili
au makinda wawili ya njiwa, kama ilivyotakiwa katika Sheria ya Bwana. 25 Wakati huo
huko Yerusalemu kulikuwa na mtu mmoja, mwema na mcha Mungu, jina lake Simeoni.
Yeye alikuwa akitazamia kwa hamu ukombozi wa Israeli. Roho Mtakatifu alikuwa pamoja
naye. 26 Roho Mtakatifu alikuwa amemhakikishia kwamba hatakufa kabla ya kumwona
Masiha wa Bwana. 27 Basi, akiongozwa na Roho Mtakatifu, Simeoni aliingia Hekaluni;
na wazazi wa Yesu walipomleta Hekaluni mtoto wao ili wamfanyie kama ilivyotakiwa
na Sheria, 28 Simeoni alimpokea mtoto Yesu mikononi mwake huku akimtukuza Mungu
na kusema: 29 “Sasa Bwana, umetimiza ahadi yako, waweza kumruhusu mtumishi wako
aende kwa amani. 30 Maana kwa macho yangu nimeuona wokovu utokao kwako, 31 ambao
umeutayarisha mbele ya watu wote: 32 Mwanga utakaowaangazia watu wa mataifa, na
utukufu kwa watu wako Israeli.” 33 Baba na mama yake Yesu walikuwa wakistaajabia
maneno aliyosema Simeoni juu ya mtoto. 34 Simeoni akawabariki, akamwambia Maria
mama yake, “Mtoto huyu atakuwa sababu ya kupotea na kuokoka kwa watu wengi
katika Israeli. Naye atakuwa ishara itakayopingwa na watu; 35 na hivyo mawazo ya
watu wengi yataonekana wazi. Nawe mwenyewe, uchungu ulio kama upanga mkali
utauchoma moyo wako.” 36 Palikuwa na nabii mmoja mwanamke, mzee sana, jina
lake Ana, binti Fanueli, wa kabila la Asheri. Alikuwa ameishi na mumewe kwa miaka
saba tangu alipoolewa. 37 Halafu alibaki mjane hadi wakati huo akiwa mzee wa miaka
themanini na minne. Wakati huo wote alikaa Hekaluni akifunga na kusali usiku na
mchana. 38 Saa hiyohiyo alijitokeza mbele, akamshukuru Mungu, na akaeleza habari za
huyo mtoto kwa watu wote waliokuwa wanatazamia ukombozi wa Yerusalemu. 39 Hao
wazazi walipokwisha fanya yote yaliyoamriwa na Sheria ya Bwana, walirudi makwao
Nazareti, mkoani Galilaya. 40 Mtoto akakua, akazidi kupata nguvu, akajaa hekima, na
neema ya Mungu ilikuwa pamoja naye. 41 Wazazi wa Yesu walikuwa na desturi ya kwenda
Yerusalemu kila mwaka wakati wa sikukuu ya Pasaka. 42 Mtoto alipokuwa na umri wa
miaka kumi na miwili, wote walikwenda kwenye sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.

43 Baada ya sikukuu, walianza safari ya kurudi makwao, lakini Yesu alibaki Yerusalemu
bila wazazi wake kuwa na habari. 44 Walidhani alikuwa pamoja na kundi la wasafiri,
wakaenda mwendo wa kutwa, halafu wakaanza kumtafuta miongoni mwa jamaa na
marafiki. 45 Kwa kuwa hawakumwona, walirudi Yerusalemu wakimtafuta. 46 Siku ya
tatu walimkuta Hekaluni kati ya walimu, akiwasikiliza na kuwauliza maswali. 47 Wote
waliosikia maneno yake walistaajabia akili yake na majibu yake ya hekima. 48 Wazazi
wake walipomwona walishangaa. Maria, mama yake, akamwuliza, "Mwanangu, kwa nini
umetutenda hivyo? Baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta kwa huzuni." 49 Yeye
akawajibu, "Kwa nini mlinitafuta? Hamkujua kwamba inanipasa kuwa katika nyumba
ya Baba yangu?" 50 Lakini wazazi wake hawakuelewa maana ya maneno aliyowaambia.
51 Basi, akarudi pamoja nao hadi Nazareti, akawa anawatii. Mama yake akaweka mambo
hayo yote moyoni mwake. 52 Naye Yesu akaendelea kukua katika hekima na kimo; akazidi
kupendwa na Mungu na watu.

3

1 Mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio, Pontio Pilato alikuwa
anatawala mkoa wa Yudea. Herode alikuwa mkuu wa mkoa wa Galilaya, na Filipo,
ndugu yake, alikuwa mkuu wa mikoa ya Iturea na Trakoniti. Lusania alikuwa mkuu
wa mkoa wa Abilene, 2 na Anasi na Kayafa walikuwa makuhani wakuu mjini Yerusalem.
Wakati huo ndipo neno la Mungu lilipomjia Yohane, mwana wa Zakariya, kule jangwani.
3 Basi, Yohane akaenda katika sehemu zote zilizopakana na mto Yordani, akihubiri watu
watubu na kubatizwa ili Mungu awaondolee dhambi. 4 Ndivyo ilivyoandikwa katika
kitabu cha nabii Isaya: "Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia yake;
nyosheni mapito yake. 5 Kila bonde litafukiwa, kila mlima na kilima vitasawazishwa;
palipopindika patanyooshwa, njia mbaya zitatengenezwa. 6 Na, watu wote watauona
wokovu utokao kwa Mungu." 7 Basi, Yohane akawa anawaambia watu wengi waliofika ili
awabatize: "Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani aliyewadokezea kwamba mngeweza kuiepuka
ghadhabu inayokuja? 8 Basi, onyesheni kwa matendo kwamba mmetubu. Msianze sasa
kusema: Sisi ni watoto wa Abrahamu. Nawaambieni hakika, Mungu anaweza kuyageuza
mawe haya yawe watoto wa Abrahamu! 9 Lakini, sasa hivi shoka limewekwa tayari
kukata mizizi ya miti. Kila mti usiozaa matunda mazuri utakatwa na kutupwa motoni."
10 Umati wa watu ukamwuliza, "Tufanye nini basi?" 11 Akawajibu, "Aliye na nguo mbili
amgawie yule asiye na nguo; aliye na chakula afanye vivyo hivyo." 12 Nao watoza
ushuru wakaja pia ili wabatizwe, wakamwuliza, "Mwalimu, tufanye nini?" 13 Naye
akawaambia, "Msitoze ushuru zaidi ya kima kilichowekwa." 14 Nao askari wakamwuliza,
"Na sisi tufanye nini?" Naye akawajibu, "Msichukue vitu vya mtu yeyote kwa nguvu
wala kumshtaki yeyote kwa uongo. Toshekeni na mishahara yenu." 15 Wote walikuwa
wanatazamia kitu fulani; basi, wakaanza kujiuliza mioyoni mwao kuhusu Yohane: kuwa
labda yeye ndiye Kristo. 16 Hapo Yohane akawaambia wote, "Mimi ninawabatiza kwa
maji, lakini anakuja mwenye uwezo zaidi kuliko mimi ambaye sistahili hata kumfungulia
kamba za viatu vyake. Yeye atawabatizeni kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. 17 Yeye ni
kama mtu anayeshika mikononi mwake chombo cha kupuria nafaka, aipure nafaka yake,
akusanye ngano ghalani mwake, na makapi ayachome kwa moto usiozimika." 18 Hivyo,
pamoja na mawaidha mengine mengi, Yohane aliwahimiza watu akiwahubiria Habari
Njema. 19 Lakini Yohane alimgombeza Herode, mkuu wa mkoa, kwa sababu alikuwa
amemchukua Herodia, mke wa ndugu yake, na kumfanya mke wake; na pia kwa ajili ya
mabaya yote aliyokuwa amefanya. 20 Kisha Herode akazidisha ubaya wake kwa kumtia
Yohane gerezani. 21 Watu wote walipokuwa wamekwisha batizwa, Yesu naye alibatizwa.
Na alipokuwa akisali, mbingu zilifunguka, 22 na Roho Mtakatifu akamshukia akiwa
na umbo kama la njiwa. Sauti ikasikika kutoka mbinguni: "Wewe ndiwe Mwanangu
mpendwa, nimependezwa nawe." 23 Yesu alipoanza kazi yake hadharani, alikuwa na
umri upatao miaka thelathini, na watu walidhani yeye ni mwana wa Yosefu, mwana wa

Heli. [24] Heli alikuwa mwana wa Mathati, mwana wa Lawi, mwana wa Melki, mwana wa
Yanai, mwana wa Yosefu, [25] mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu,
mwana wa Hesli, mwana wa Nagai, [26] mwana wa Maathi, mwana wa Matathia, mwana
wa Shemeni, mwana wa Yoseki, mwana wa Yuda, [27] mwana wa Yohanani, mwana wa
Resa, mwana wa Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri, [28] mwana wa Melki,
mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri, [29] mwana wa
Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa Mathati, mwana wa Lawi,
[30] mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yosefu, mwana wa Yonamu, mwana
wa Eliakimu, [31] mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa
Nathani, mwana wa Daudi, [32] mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana
wa Salmoni, mwana wa Nashoni, [33] mwana wa Aminadabu, mwana wa Admini, mwana
wa Arni, mwana wa Hesroni, mwana wa Feresi, mwana wa Yuda, [34] mwana wa Yakobo,
mwana wa Isaka, mwana wa Abrahamu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori, [35] mwana
wa Serugi, mwana wa Reu, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, [36] mwana
wa Kainani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Noa, mwana wa Lameki,
[37] mwana wa Mathusala, mwana wa Henoki, mwana wa Yaredi, mwana wa Mahalaleli,
mwana wa Kenani, [38] mwana wa Enosi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu, aliyekuwa
wa Mungu.

4

[1] Yesu alitoka katika mto Yordani akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akaongozwa na Roho
mpaka jangwani. [2] Huko alijaribiwa na Ibilisi kwa muda wa siku arubaini. Wakati huo
wote hakula chochote, na baada ya siku hizo akasikia njaa. [3] Ndipo Ibilisi akamwambia,
“Kama wewe ni Mwana wa Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate.” [4] Yesu akamjibu,
“Imeandikwa: Mtu haishi kwa mkate tu.” [5] Kisha Ibilisi akamchukua hadi mahali pa juu,
akamwonyesha kwa mara moja falme zote za ulimwengu. Huyo Shetani akamwambia,
[6] “Nitakupa uwezo juu ya falme zote hizi na fahari zake, kwa maana nimepewa hivi
vyote; nikitaka kumpa mtu ninaweza. [7] Hivi vyote vitakuwa mali yako wewe, kama
ukiniabudu.” [8] Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Utamwabudu Bwana Mungu wako, na
utamtumikia yeye peke yake.” [9] Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu, kwenye mnara
wa Hekalu, akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, [10] kwa maana imeandikwa:
Atawaamuru malaika wake wakulinde, [11] na tena, Watakuchukua mikononi mwao usije
ukajikwaa mguu wako kwenye jiwe.” [12] Lakini Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Usimjaribu
Bwana Mungu wako.” [13] Ibilisi alipokwishamjaribu kwa kila njia, akamwacha kwa muda.
[14] Yesu alirudi Galilaya akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu, na habari zake zikaenea
katika sehemu zote za jirani. [15] Naye akawa anawafundisha watu katika masunagogi
yao, akasifiwa na wote. [16] Basi, Yesu alikwenda Nazareti, mahali alipolelewa, na siku ya
Sabato, aliingia katika sunagogi, kama ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome
Maandiko Matakatifu kwa sauti. [17] Akapokea kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na
akakuta mahali palipoandikwa: [18] “Roho wa Bwana yu juu yangu, kwani amenipaka
mafuta niwahubirie maskini Habari Njema. Amenituma niwatangazie mateka watapata
uhuru, vipofu watapata kuona tena; amenituma niwakomboe wanaoonewa, [19] na
kutangaza mwaka wa neema ya Bwana.” [20] Baada ya kusoma, akafunga kile kitabu,
akampa mtumishi, kisha akaketi; watu wote wakamkodolea macho. [21] Naye akaanza
kuwaambia, “Andiko hili mlilosikia likisomwa, limetimia leo.” [22] Wote wakavutiwa sana
naye, wakastaajabia maneno mazuri aliyosema. Wakanena, “Je, huyu si mwana wa
Yosefu?” [23] Naye akawaambia, “Bila shaka mtaniambia msemo huu: Mganga jiponye
mwenyewe, na pia mtasema: Yote tuliyosikia umeyafanya kule Kafarnaumu, yafanye
hapa pia katika kijiji chako.” [24] Akaendelea kusema, “Hakika nawaambieni, nabii
hatambuliwi katika kijiji chake. [25] Lakini, sikilizeni! Kweli kulikuwa na wajane wengi
katika nchi ya Israeli nyakati za Eliya. Wakati huo mvua iliacha kunyesha kwa muda
wa miaka mitatu na nusu; kukawa na njaa kubwa katika nchi yote. [26] Hata hivyo, Eliya
hakutumwa kwa mjane yeyote ila kwa mwanamke mjane wa Sarepta, Sidoni. [27] Tena,
katika nchi ya Israeli nyakati za Elisha kulikuwa na wenye ukoma wengi. Hata hivyo,
hakuna yeyote aliyetakaswa ila tu Naamani, mwenyeji wa Siria.” [28] Wote waliokuwa

katika lile sunagogi waliposikia hayo walikasirika sana. [29] Wakasimama, wakamtoa nje
ya mji wao uliokuwa umejengwa juu ya kilima, wakampeleka mpaka kwenye ukingo wa
kilima hicho ili wamtupe chini. [30] Lakini Yesu akapita katikati yao, akaenda zake. [31] Kisha
Yesu akashuka mpaka Kafarnaumu katika mkoa wa Galilaya, akawa anawafundisha watu
siku ya Sabato. [32] Wakastaajabia uwezo aliokuwa nao katika kufundisha. [33] Na katika
lile sunagogi kulikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa na roho ya pepo mchafu; akapiga
ukelele wa kuziba masikio: [34] "We! Yesu wa Nazareti! Kwa nini unatuingilia? Je,
umekuja kutuangamiza? Ninakufahamu wewe ni nani. Wewe ni mjumbe Mtakatifu wa
Mungu!" [35] Lakini Yesu akamkemea huyo pepo akisema: "Nyamaza! Mtoke mtu huyu!"
Basi, huyo pepo baada ya kumwangusha yule mtu chini, akamtoka bila kumdhuru
hata kidogo. [36] Watu wote wakashangaa, wakawa wanaambiana, "Hili ni jambo la
ajabu, maana kwa uwezo na nguvu anawaamuru pepo wachafu watoke, nao wanatoka!"
[37] Habari zake zikaenea mahali pote katika mkoa ule. [38] Yesu alitoka katika lile sunagogi,
akaenda nyumbani kwa Simoni. Mama mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa na homa
kali; wakamwomba amponye. [39] Yesu akaenda akasimama karibu naye, akaikemea ile
homa, nayo ikamwacha. Mara yule mama akainuka, akawatumikia. [40] Jua lilipokuwa
linatua, wote waliokuwa na wagonjwa wao mbalimbali waliwaleta kwake; naye akaweka
mikono yake juu ya kila mmoja wao, akawaponya wote. [41] Pepo waliwatoka watu wengi,
wakapiga kelele wakisema: "Wewe u Mwana wa Mungu!" Lakini Yesu akawakemea,
wala hakuwaruhusu kusema, maana walimfahamu kwamba yeye ndiye Kristo. [42] Kesho
yake asubuhi Yesu aliondoka akaenda mahali pa faragha. Watu wakawa wanamtafuta,
na walipofika mahali alipokuwa, wakajaribu kumzuia ili asiondoke kwao. [43] Lakini
yeye akawaambia, "Ninapaswa kuhubiri Habari Njema za Ufalme wa Mungu katika miji
mingine pia, maana nilitumwa kwa ajili hiyo." [44] Akawa anahubiri katika masunagogi ya
Yudea.

5

[1] Siku moja Yesu alikuwa amesimama kando ya ziwa Genesareti, na watu wengi
walikuwa wamemzunguka wakisongana wanalisikiliza neno la Mungu. [2] Akaona mashua
mbili ukingoni mwa ziwa; wavuvi wenyewe walikuwa wametoka, wanaosha nyavu zao.
[3] Baada ya Yesu kuingia katika mashua moja, iliyokuwa ya Simoni, alimtaka Simoni
aisogeze majini, mbali kidogo na ukingo wa ziwa. Akaketi, akafundisha umati wa
watu akiwa ndani ya mashua. [4] Alipomaliza kufundisha, akamwambia Simoni, "Peleka
mashua mpaka kilindini, mkatupe nyavu zenu mpate kuvua samaki." [5] Simoni akamjibu,
"Bwana, tumejitahidi kuvua samaki usiku kucha bila kupata kitu, lakini kwa kuwa
umesema, nitatupa nyavu." [6] Baada ya kufanya hivyo, wakavua samaki wengi, hata
nyavu zao zikaanza kukatika. [7] Wakawaita wenzao waliokuwa katika mashua nyingine
waje kuwasaidia. Wakaja, wakazijaza mashua zote mbili samaki, hata karibu zingezama.
[8] Simoni Petro alipoona hayo, akapiga magoti mbele ya Yesu akisema, "Ondoka mbele
yangu, ee Bwana, kwa kuwa mimi ni mwenye dhambi!" [9] Simoni pamoja na wenzake
wote walishangaa kwa kupata samaki wengi vile. [10] Hali kadhalika Yakobo na Yohane,
wana wa Zebedayo, waliokuwa wavuvi wenzake Simoni. Yesu akamwambia Simoni,
"Usiogope; tangu sasa utakuwa ukivua watu." [11] Basi, baada ya kuzileta zile mashua
ukingoni mwa ziwa, wakaacha yote, wakamfuata. [12] Ikawa, Yesu alipokuwa katika
mmojawapo wa miji ya huko, mtu mmoja mwenye ukoma mwili mzima akamwona.
Basi, mtu huyo akaanguka kifudifudi akamwomba Yesu: "Mheshimiwa, ukitaka, waweza
kunitakasa." [13] Yesu akaunyosha mkono wake, akamgusa na kusema, "Nataka, takasika!"
Mara ule ukoma ukamwacha. [14] Yesu akamwamuru: "Usimwambie mtu yeyote; bali
nenda ukajionyeshe kwa kuhani, ukatoe sadaka kwa ajili ya kutakasika kwako kama
inavyotakiwa na Sheria ya Mose, iwe uthibitisho kwao kwamba umepona." [15] Lakini
habari za Yesu zilizidi kuenea kila mahali. Watu makundi mengi wakakusanyika ili
kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao. [16] Lakini yeye alikwenda zake mahali pasipo

na watu, akawa anasali huko. [17] Siku moja Yesu alikuwa akifundisha. Mafarisayo na
walimu wa Sheria kutoka katika kila kijiji cha Galilaya, Yudea na Yerusalemu, walikuwa
wameketi hapo. Nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja naye kwa ajili ya kuponyea wagonjwa.
[18] Mara watu wakaja wamemchukua mtu mmoja aliyepooza maungo, amelala kitandani;
wakajaribu kumwingiza ndani wamweke mbele ya Yesu. [19] Lakini kwa sababu ya wingi
wa watu, hawakuweza kuingia ndani. Basi, wakapanda juu ya dari, wakaondoa vigae,
wakamshusha huyo aliyepooza pamoja na kitanda chake, wakamweka mbele ya Yesu.
[20] Yesu alipoona jinsi walivyokuwa na imani kubwa, akamwambia huyo mtu, "Rafiki,
umesamehewa dhambi zako." [21] Walimu wa Sheria na Mafarisayo wakaanza kujiuliza:
"Nani huyu anayemkufuru Mungu kwa maneno yake? Hakuna mtu awezaye kusamehe
dhambi ila Mungu peke yake!" [22] Yesu alitambua mawazo yao, akawauliza, "Mnawaza
nini mioyoni mwenu? [23] Ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi, au
kusema, Simama utembee? [24] Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo wa
kusamehe dhambi duniani." Hapo akamwambia huyo mtu aliyepooza, "Simama, chukua
kitanda chako uende zako nyumbani." [25] Mara, huyo mtu aliyepooza akasimama mbele
yao wote, akachukua kitanda chake akaenda zake nyumbani huku akimtukuza Mungu.
[26] Wote wakashangaa na kushikwa na hofu; wakamtukuza Mungu wakisema: "Tumeona
maajabu leo." [27] Baada ya hayo, Yesu akatoka nje, akamwona mtoza ushuru mmoja
aitwaye Lawi, ameketi ofisini. Yesu akamwambia, "Nifuate!" [28] Lawi akaacha yote,
akamfuata. [29] Kisha Lawi akamwandalia Yesu karamu kubwa nyumbani mwake; na kundi
kubwa la watoza ushuru na watu wengine walikuwa wameketi pamoja nao. [30] Mafarisayo
na walimu wa Sheria wakawanung'unikia wafuasi wake wakisema: "Mbona mnakula
na kunywa pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?" [31] Yesu akawajibu, "Wenye
afya hawahitaji daktari, lakini wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa. [32] Sikuja kuwaita
watu wema, bali wenye dhambi, ili wapate kutubu." [33] Watu wengine wakamwambia
Yesu, "Wafuasi wa Yohane mbatizaji hufunga mara nyingi na kusali; hata wafuasi
wa Mafarisayo hufanya vivyo hivyo. Lakini wafuasi wako hula na kunywa." [34] Yesu
akawajibu, "Je, mnaweza kuwataka wale walioalikwa arusini wafunge hali bwana arusi
yuko pamoja nao? [35] Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kati yao,
na wakati huo ndipo watakapofunga." [36] Yesu akawaambia mfano huu: "Hakuna mtu
akataye kiraka cha nguo mpya na kukitia katika vazi kuukuu; kama akifanya hivyo,
atakuwa amelikata hilo vazi jipya, na hicho kiraka hakitachukuana na hilo vazi kuukuu.
[37] Wala hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba vikuukuu; kwani hiyo divai mpya
itavipasua hivyo viriba, divai itamwagika, na viriba vitaharibika. [38] Divai mpya hutiwa
katika viriba vipya! [39] Wala hakuna mtu ambaye hutamani kunywa divai mpya baada ya
kunywa ya zamani, kwani husema: Ile ya zamani ni nzuri zaidi."

6

[1] Siku moja ya Sabato, Yesu alikuwa anapita katika mashamba ya ngano, na wanafunzi
wake wakaanza kukwanyua masuke ya ngano, wakaondoa punje zake kwa mikono,
wakala. [2] Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza, "Mbona mnafanya jambo ambalo si halali
siku ya Sabato?" [3] Yesu akawajibu, "Je, hamjasoma jinsi alivyofanya Daudi pamoja
na wenzake wakati walipokuwa na njaa? [4] Yeye aliingia ndani ya nyumba ya Mungu,
akachukua ile mikate iliyowekwa mbele ya Mungu, akala na kuwapa wenzake. Kisheria,
ni makuhani tu peke yao ndio walioruhusiwa kula mikate hiyo." [5] Hivyo akawaambia,
"Mwana wa Mtu ni Bwana wa Sabato." [6] Siku nyingine ya Sabato, Yesu aliingia katika
sunagogi, akafundisha. Mle ndani mlikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kuume
ulikuwa umepooza. [7] Walimu wa Sheria na Mafarisayo walitaka kupata kisingizio cha
kumshtaki Yesu na hivyo wakawa wanangojea waone kama angemponya mtu siku ya
Sabato. [8] Lakini Yesu alijua mawazo yao, akamwambia yule mwenye mkono uliopooza,
"Inuka, simama katikati." Yule mtu akaenda akasimama katikati. [9] Kisha Yesu akawaam-
bia, "Nawaulizeni, je, ni halali siku ya Sabato kutenda jambo jema au kutenda jambo

baya; kuokoa maisha au kuyaangamiza?” 10 Baada ya kuwatazama wote waliokuwa pale,
akamwambia yule mtu, “Nyosha mkono wako.” Naye akafanya hivyo, na mkono wake
ukawa mzima tena. 11 Lakini wao wakakasirika sana, wakajadiliana jinsi ya kumtendea
Yesu maovu. 12 Siku moja Yesu alikwenda mlimani kusali, akakesha huko usiku kucha
akimwomba Mungu. 13 Kesho yake aliwaita wanafunzi wake, na miongoni mwao
akachagua kumi na wawili ambao aliwaita mitume: 14 Simoni (ambaye Yesu alimpa jina
Petro) na Andrea ndugu yake, Yakobo na Yohane, Filipo na Bartholomayo, 15 Mathayo
na Thoma, Yakobo wa Alfayo na Simoni (aliyeitwa Zelote), 16 Yuda wa Yakobo na Yuda
Iskarioti ambaye baadaye alikuwa msaliti. 17 Baada ya kushuka mlimani pamoja na
mitume, Yesu alisimama mahali palipokuwa tambarare. Hapo palikuwa na kundi kubwa
la wanafunzi wake na umati wa watu waliotoka pande zote za Yudea na Yerusalemu
na pwani ya Tiro na Sidoni. Wote walifika kumsikiliza Yesu na kuponywa magonjwa
yao. 18 Aliwaponya pia wote waliokuwa wanasumbuliwa na pepo wachafu. 19 Watu
wote walitaka kumgusa, kwa maana nguvu ilikuwa inatoka ndani yake na kuwaponya
wote. 20 Yesu akawageukia wanafunzi wake, akasema: “Heri ninyi mlio maskini, maana
Ufalme wa Mungu ni wenu. 21 Heri ninyi mnaosikia njaa sasa, maana baadaye mtashiba.
Heri ninyi mnaolia sasa, maana baadaye mtacheka kwa furaha. 22 “Heri yenu ninyi
iwapo watu watawachukia, watawatenga, watawatukana na kuwaharibieni jina kwa
ajili ya Mwana wa Mtu! 23 Wakati hayo yatakapotokea, furahini na kucheza, maana
hakika tuzo lenu ni kubwa mbinguni. Kwa maana wazee wao waliwatendea manabii
vivyo hivyo. 24 Lakini ole wenu ninyi mlio matajiri, maana mmekwisha pata faraja
yenu. 25 Ole wenu ninyi mnaoshiba sasa, maana baadaye mtasikia njaa. Ole wenu ninyi
mnaocheka kwa furaha sasa, maana baadaye mtaomboleza na kulia. 26 Ole wenu ninyi
iwapo watu wote wanawasifu, maana wazee wao waliwafanyia manabii wa uongo vivyo
hivyo. 27 “Lakini nawaambieni ninyi mnaonisikiliza: wapendeni adui zenu, watendeeni
mema wale wanaowachukieni. 28 Watakieni baraka wale wanaowalaani, na waombeeni
wale wanaowatendea vibaya. 29 Mtu akikupiga shavu moja mgeuzie na la pili. Mtu
akikunyang'anya koti lako mwachie pia shati lako. 30 Yeyote anayekuomba mpe, na
mtu akikunyang'anya mali yako usimtake akurudishie. 31 Watendeeni wengine kama
mnavyotaka wawatendee ninyi. 32 “Na ikiwa mnawapenda tu wale wanaowapenda
ninyi, je, mtapata tuzo gani? Hakuna! Kwa maana hata wenye dhambi huwapenda
wale wanaowapenda wao. 33 Tena, kama mkiwatendea mema wale tu wanaowatendeeni
mema, mtapata tuzo gani? Hata wenye dhambi hufanya vivyo hivyo! 34 Na kama
mnawakopesha wale tu mnaotumaini watawalipeni, je, mtapata tuzo gani? Hata
wenye dhambi huwakopesha wenye dhambi wenzao ili warudishiwe kima kilekile!
35 Ila nyinyi wapendeni adui zenu, na kuwatendea mema; kopesheni bila kutazamia
malipo, na tuzo lenu litakuwa kubwa, nanyi mtakuwa watoto wa Mungu aliye juu.
Kwa maana yeye ni mwema kwa wale wasio na shukrani na walio wabaya. 36 Muwe
na huruma kama Baba yenu alivyo na huruma. 37 “Msiwahukumu wengine, nanyi
hamtahukumiwa; msiwalaumu wengine, nanyi hamtalaumiwa; wasameheni wengine,
nanyi mtasamehewa. 38 Wapeni wengine wanavyohitaji, nanyi mtapewa. Naam,
mtapokea mikononi mwenu kipimo kilichojaa, kikashindiliwa na kusukwasukwa hata
kumwagika. Kwa maana kipimo kilekile mnachotumia kwa wengine ndicho ambacho
Mungu atatumia kwenu.” 39 Akawaambia mfano huu: “Je, kipofu anaweza kumwongoza
kipofu mwenzake? La! Wote wataanguka shimoni. 40 Mwanafunzi hamshindi mwalimu
wake, lakini kila mwanafunzi akisha hitimu huwa kama mwalimu wake. 41 Unawezaje
kukiona kibanzi kilicho katika jicho la mwenzio, usione boriti iliyo katika jicho lako
mwenyewe? 42 Au, unawezaje kumwambia mwenzako, Ndugu, ngoja nikuondoe kibanzi
katika jicho lako, na huku huioni boriti iliyoko katika jicho lako mwenyewe? Mnafiki
wewe! Toa kwanza boriti iliyoko jichoni mwako, na hivyo utaona sawasawa kiasi cha
kuweza kuondoa kibanzi kilicho katika jicho la ndugu yako. 43 “Mti mwema hauzai
matunda mabaya, wala mti mbaya hauzai matunda mazuri. 44 Watu huutambua mti

kutokana na matunda yake. Ni wazi kwamba watu hawachumi tini katika michongoma,
wala hawachumi zabibu katika mbigili. 45 Mtu mwema hutoa yaliyo mema kutoka katika
hazina bora iliyo moyoni mwake; na mtu mbaya hutoa yaliyo mabaya katika hazina
mbaya iliyo moyoni mwake, kwa maana mtu huongea kutokana na yale yaliyojaa moyoni
mwake. 46 "Mbona mwaniita Bwana, Bwana, na huku hamtimizi yale ninayosema?
47 Nitawapeni mfano unaofaa kuonyesha alivyo yeyote yule anayekuja kwangu, akasikia
maneno yangu na kuyatimiza: 48 Huyo anafanana na mtu ajengaye nyumba, ambaye
amechimba chini na kuweka msingi wake juu ya mwamba; kukatokea mafuriko ya mto,
mkondo wa maji ukaipiga nyumba ile, lakini haukuweza kuitikisa, kwa sababu ilikuwa
imejengwa imara. 49 Lakini yeyote anayesikia maneno yangu lakini asifanye chochote,
huyo anafanana na mtu aliyejenga nyumba juu ya udongo, bila msingi. Mafuriko ya mto
yakatokea, mkondo wa maji ukaipiga nyumba ile, ikaanguka na kuharibika kabisa!"

7

1 Baada ya kusema yale aliyotaka watu wasikie, Yesu alikwenda Kafarnaumu. 2 Huko
kulikuwa na jemadari mmoja Mroma ambaye alikuwa na mtumishi wake aliyempenda
sana. Huyu mtumishi alikuwa mgonjwa karibu kufa. 3 Yule jemadari aliposikia habari
za Yesu, aliwatuma wazee fulani Wayahudi waende kumwomba aje amponye mtumishi
wake. 4 Walipofika kwa Yesu, walimsihi sana, wakasema: "Huyu anastahili afanyiwe
jambo hilo, 5 maana analipenda taifa letu, na ndiye aliyetujengea lile sunagogi." 6 Basi,
Yesu akaenda pamoja nao. Alipokuwa karibu kufika nyumbani kwa yule jemadari
Mroma, yule jemadari aliwatuma marafiki zake wamwambie Yesu: "Bwana, usijisumbue
zaidi, maana mimi sistahili uingie nyumbani mwangu. 7 Ndio maana sikujiona nastahili
hata kuja kwako; amuru tu, na mtumishi wangu atapona. 8 Mimi pia ni mtu niliye
chini ya mamlaka, na ninao askari chini yangu. Namwambia mmoja, Nenda!, naye
huenda; namwambia mwingine, Njoo! naye huja; na nikimwambia mtumishi wangu,
Fanya hiki!, hufanya." 9 Yesu aliposikia hayo, alishangaa; halafu akauelekea ule umati
wa watu uliokuwa unamfuata, akasema, "Sijaona imani kubwa namna hii hata katika
Israeli." 10 Wale watu walipowasili nyumbani walimkuta yule mtumishi hajambo kabisa.
11 Baadaye kidogo Yesu alikwenda katika mji mmoja uitwao Naini, na wafuasi wake
pamoja na kundi kubwa la watu waliandamana naye. 12 Basi, alipokuwa anakaribia
lango la mji, walitokea watu wamebeba maiti ya kijana mmoja, mtoto wa pekee wa
mama mjane. Watu wengi wa mji ule walikuwa pamoja na huyo mama. 13 Bwana
alipomwona mama huyo, alimwonea huruma, akamwambia, "Usilie." 14 Kisha akaenda,
akaligusa lile jeneza, na wale waliokuwa wanalichukua wakasimama. Halafu akasema,
"Kijana! Nakuamuru, amka!" 15 Yule aliyekufa akaketi, akaanza kuongea. Na Yesu
akamkabidhi kwa mama yake. 16 Watu wote walishikwa na hofu, wakawa wanamtukuza
Mungu wakisema: "Nabii mkuu ametokea kati yetu. Mungu amekuja kuwakomboa watu
wake." 17 Habari hizo zikaenea kote katika Uyahudi na katika nchi za jirani. 18 Wanafunzi
wa Yohane walimpa habari Yohane juu ya mambo hayo yote. Naye Yohane, baada ya
kuwaita wawili kati ya wanafunzi wake, 19 aliwatuma kwa Bwana wamwulize: "Wewe
ndiye yule ajaye, au tumtazamie mwingine?" 20 Wale wanafunzi walipomfikia Yesu
wakamwambia, "Yohane Mbatizaji ametutuma kwako tukuulize: Wewe ndiye yule ajaye,
au tumtazamie mwingine?" 21 Wakati huohuo, Yesu alikuwa anawaponya watu wengi
waliokuwa wanateseka kwa magonjwa na waliopagawa na pepo wabaya, akawawezesha
vipofu wengi kuona tena. 22 Basi, Yesu akawajibu, "Nendeni mkamwambie Yohane
yale mliyojionea na kuyasikia: vipofu wanaona, viwete wanatembea, wenye ukoma
wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa, na maskini wanahubiriwa Habari
njema. 23 Heri mtu yule ambaye hana mashaka nami!" 24 Hapo wajumbe wa Yohane
walipokwisha kwenda zao, Yesu alianza kuyaambia makundi ya watu juu ya Yohane:
"Mlikwenda kule jangwani, hivi mlitaka kuona kitu gani? Mlitaka kuona unyasi
unaotikiswa na upepo? 25 Basi, mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona mtu

aliyevalia mavazi maridadi? La hasha! Wanaovaa mavazi maridadi na kuishi maisha
ya anasa, hukaa katika majumba ya wafalme! 26 Basi, niambieni, mlikwenda kuona
nini? Mlikwenda kumwona nabii? Naam, hakika ni zaidi ya nabii. 27 Huyu Yohane
ndiye anayesemwa katika Maandiko Matakatifu: Hapa ni mtumishi wangu, asema
Bwana; ninamtuma akutangulie, akutayarishie njia." 28 Yesu akamalizia kwa kusema,
"Nawaambieni, kati ya binadamu wote hakuna aliye mkubwa zaidi kuliko Yohane
Mbatizaji. Hata hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika ufalme wa Mungu ni mkubwa
zaidi kuliko yeye." 29 Waliposikia hayo watu wote na watoza ushuru waliusifu wema
wa Mungu; hao ndio wale waliokuwa wameupokea ubatizo wa Yohane. 30 Lakini
Mafarisayo na walimu wa Sheria walikataa mpango wa Mungu uliowahusu wakakataa
kubatizwa na Yohane. 31 Yesu akaendelea kusema, "Basi, nitawafananisha watu wa
kizazi hiki na kitu gani? Ni watu wa namna gani? 32 Ni kama vijana waliokuwa
wamekaa sokoni na kuambiana, kikundi kimoja na kingine: Tumewapigieni ngoma,
lakini hamkucheza! Tumeomboleza, lakini hamkulia! 33 Kwa maana Yohane alikuja, yeye
alifunga na hakunywa divai, nanyi mkasema: Amepagawa na pepo! 34 Akaja Mwana
wa Mtu; anakula na kunywa, mkasema: Mwangalieni mlafi huyu na mlevi; rafiki ya
watoza ushuru na wenye dhambi! 35 Hata hivyo, hekima ya Mungu imethibitishwa kuwa
njema na wote wale wanaoikubali." 36 Mfarisayo mmoja alimwalika Yesu kula chakula
nyumbani kwake. Akaingia nyumbani mwa huyo Mfarisayo, akakaa kula chakula.
37 Basi, katika mji ule kulikuwa na mama mmoja aliyekuwa anaishi maisha mabaya.
Alipopata habari kwamba Yesu yuko nyumbani kwa huyo Mfarisayo, alichukua chupa
ya alabasta yenye marashi. 38 Akaja, akasimama karibu na miguu yake Yesu, akilia,
na machozi yake yakamdondokea Yesu miguuni. Huyo mwanamke akaipangusa miguu
ya Yesu kwa nywele zake. Kisha akaibusu na kuipaka yale marashi. 39 Yule Mfarisayo
aliyemwalika Yesu alipoona hayo, akawaza moyoni mwake, "Kama mtu huyu angekuwa
kweli nabii angejua huyu mwanamke ni wa namna gani, ya kwamba ni mwenye dhambi."
40 Yesu akamwambia huyo Mfarisayo, "Simoni, ninacho kitu cha kukwambia." Naye
Simoni akamwambia, "Ndio Mwalimu, sema." Yesu akasema, 41 "Watu wawili walikuwa
wamemkopa mtu fedha: mmoja alikuwa amekopa dinari mia tano, na mwingine hamsini.
42 Waliposhindwa kulipa madeni yao, huyo mtu aliwasamehe wote wawili. Sasa ni yupi
kati ya hao wawili atampenda zaidi huyo bwana?" 43 Simoni akamjibu, "Ni dhahiri
kwamba yule aliyesamehewa deni kubwa zaidi atampenda zaidi yule bwana." Yesu
akamwambia, "Sawa." 44 Halafu akamgeukia yule mwanamke na kumwambia Simoni,
"Unamwona huyu mwanamke, sivyo? Basi, mimi nilipoingia hapa nyumbani kwako
hukunipa maji ya kunawa miguu yangu; lakini mwanamke huyu ameniosha miguu
yangu kwa machozi yake na kunipangusa kwa nywele zake. 45 Wewe hukunisalimu
kwa kunibusu, lakini huyu mwanamke tangu nilipoingia hapa amekuwa akiibusu
miguu yangu. 46 Wewe hukunionyesha ukarimu wako kwa kunipaka mafuta kichwani,
lakini huyu mwanamke amefanya hivyo kwa kunipaka mafuta miguu yangu. 47 Kwa
hiyo nakwambia amesamehewa dhambi zake nyingi kwa kuwa ameonyesha upendo
mkubwa. Mwenye kusamehe kidogo, hupenda kidogo." 48 Basi, Yesu akamwambia yule
mwanamke, "Umesamehewa dhambi zako." 49 Na hapo wale waliokuwa pamoja naye
mezani wakaulizana, "Ni mtu wa namna gani huyu awezaye kusamehe dhambi?" 50 Naye
Yesu akamwambia yule mwanamke, "Imani yako imekuokoa; nenda kwa amani."

8

1 Baada ya hayo, Yesu alipitia katika miji na vijiji akitangaza Habari Njema za Ufalme
wa Mungu. Wale kumi na wawili waliandamana naye. 2 Pia wanawake kadhaa ambao
Yesu alikuwa amewatoa pepo wabaya na kuwaponya magonjwa, waliandamana naye.
Hao ndio akina Maria (aitwaye Magdalene), ambaye alitolewa pepo wabaya saba; 3 Yoana,
mke wa Kuza, mfanyakazi mkuu wa Herode; Susana na wengine kadhaa. Hao wanawake
walikuwa wakiwatumikia kwa mali yao wenyewe. 4 Kundi kubwa la watu lilikuwa

linakusanyika, na watu walikuwa wanamjia Yesu kutoka kila mji. Naye akawaambia
mfano huu: 5 “Mpanzi alikwenda kupanda mbegu zake. Alipokuwa akipanda zile
mbegu, nyingine zilianguka njiani, na wapita njia wakazikanyaga, na ndege wakazila.
6 Nyingine zilianguka penye mawe, na baada ya kuota zikanyauka kwa kukosa maji.
7 Nyingine zilianguka kati ya miti ya miiba. Ile miti ya miiba ilipoota ikazisonga.
8 Nyingine zilianguka katika udongo mzuri, zikaota na kuzaa asilimia mia.” Baada ya
kusema hayo, akapaaza sauti, akasema, “Mwenye masikio na asikie!” 9 Wanafunzi wake
wakamwuliza Yesu maana ya mfano huo. 10 Naye akajibu, “Ninyi mmejaliwa kujua
siri za Ufalme wa Mungu, lakini hao wengine sivyo; ila hao huambiwa kwa mifano, ili
wakitazama wasiweze kuona, na wakisikia wasifahamu. 11 “Basi, maana ya mfano huu
ni hii: mbegu ni neno la Mungu. 12 Zile zilizoanguka njiani zinaonyesha watu wale
wanaosikia lile neno, halafu Ibilisi akaja na kuliondoa mioyoni mwao wasije wakaamini
na hivyo wakaokoka. 13 Zile zilizoanguka penye mawe zinaonyesha watu wale ambao
wanaposikia juu ya lile neno hulipokea kwa furaha. Hata hivyo, kama zile mbegu, watu
hao hawana mizizi maana husadiki kwa kitambo tu, na wanapojaribiwa hukata tamaa.
14 Zile zilizoanguka kwenye miti ya miiba ni watu wale wanaosikia lile neno, lakini
muda si muda, wanapokwenda zao, husongwa na wasiwasi, mali na anasa za maisha,
na hawazai matunda yakakomaa. 15 Na zile zilizoanguka kwenye udongo mzuri ndio
watu wale wanaolisikia lile neno, wakalizingatia kwa moyo mwema na wa utii. Hao
huvumilia mpaka wakazaa matunda. 16 “Watu hawawashi taa na kuifunika kwa chombo
au kuiweka mvunguni. Lakini huiweka juu ya kinara ili watu wanapoingia ndani wapate
kuona mwanga. 17 “Chochote kilichofichwa kitafichuliwa na siri yoyote itagunduliwa
na kujulikana hadharani. 18 “Kwa hiyo, jihadharini jinsi mnavyosikia; maana aliye
na kitu ataongezewa, lakini yule asiye na kitu, hata kile anachodhani kuwa anacho,
kitachukuliwa.” 19 Hapo mama na ndugu zake Yesu wakamjia, lakini hawakuweza
kumkaribia kwa sababu ya umati wa watu. 20 Yesu akapewa habari kwamba mama na
ndugu zake walikuwa nje, wanataka kumwona. 21 Lakini Yesu akawaambia watu wote,
“Mama yangu na ndugu zangu ni wale wanaolisikia neno la Mungu na kulishika.” 22 Siku
moja, Yesu alipanda mashua pamoja na wanafunzi wake, akawaambia, “Tuvuke ziwa
twende mpaka ng'ambo.” Basi, wakaanza safari. 23 Walipokuwa wanasafiri kwa mashua,
Yesu alishikwa na usingizi, akalala. Dhoruba kali ikaanza kuvuma, maji yakaanza
kuingia ndani ya mashua, wakawa katika hatari. 24 Wale wanafunzi wakamwendea Yesu,
wakamwamsha wakisema, “Bwana, Bwana! Tunaangamia!” Yesu akaamka, akaikemea
dhoruba na mawimbi, navyo vikatulia, kukawa shwari. 25 Kisha akawaambia, “Iko
wapi imani yenu?” Lakini wao walishangaa na kuogopa huku wakiambiana, “Huyu
ni nani basi, hata anaamuru dhoruba na mawimbi, navyo vinamtii?” 26 Wakaendelea
na safari, wakafika pwani ya nchi ya Wagerase inayokabiliana na Galilaya, ng'ambo
ya ziwa. 27 Alipokuwa anashuka pwani, mtu mmoja aliyekuwa amepagawa na pepo
alimjia kutoka mjini. Kwa muda mrefu mtu huyo, hakuwa anavaa nguo, wala hakuwa
anaishi nyumbani bali makaburini. 28 Alipomwona Yesu, alipiga kelele na kujitupa
chini mbele yake, na kusema kwa sauti kubwa “We, Yesu Mwana wa Mungu Aliye
Juu una shauri gani nami? Ninakusihi usinitese!” 29 Alisema hivyo kwa kuwa Yesu
alikwishamwambia huyo pepo mchafu amtoke mtu huyo. Pepo huyo mchafu alikuwa
anamvamia mtu huyo mara nyingi, na ingawa watu walimweka ndani na kumfunga
kwa minyororo na pingu, lakini kila mara alivivunja vifungo hivyo, akakimbizwa na
pepo huyo mchafu hadi jangwani. 30 Basi, Yesu akamwuliza, “Jina lako nani?” Yeye
akajibu, “Jina langu ni Jeshi” —kwa sababu pepo wengi walikuwa wamempagaa. 31 Hao
pepo wakamsihi asiwaamuru wamtoke na kwenda kwenye shimo lisilo na mwisho.
32 Kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe wakilisha mlimani. Basi, hao pepo wakamsihi
awaruhusu wawaingie. Naye Yesu akawapa ruhusa. 33 Kwa hiyo pepo hao wakamtoka
yule mtu, wakawaingia wale nguruwe, nao wakaporomoka kwenye ule mteremko mkali,
wakatumbukia ziwani, wakazama majini. 34 Wale wachungaji walipoona yote yaliyotokea

walikimbia, wakaenda kuwapa watu habari, mjini na mashambani. 35 Watu wakaja kuona
yaliyotokea. Wakamwendea Yesu, wakamwona yule mtu aliyetokwa na pepo ameketi
karibu na Yesu, amevaa nguo, ana akili zake, wakaogopa. 36 Wale watu walioshuhudia
tukio hilo waliwaeleza hao jinsi yule mtu alivyoponywa. 37 Wakazi wa nchi ya Gerase
walishikwa na hofu kubwa. Kwa hiyo wakamwomba Yesu aondoke, aende zake. Hivyo
Yesu alipanda tena mashua, akaondoka. 38 Yule mtu aliyetokwa na wale pepo akamsihi
aende pamoja naye. Lakini Yesu hakumruhusu, bali akamwambia, 39 "Rudi nyumbani
ukaeleze yote Mungu aliyokutendea." Basi, yule mtu akaenda akitangaza kila mahali
katika mji ule mambo yote Yesu aliyomtendea. 40 Yesu aliporudi upande mwingine
wa ziwa, kundi la watu lilimkaribisha, kwa maana wote walikuwa wanamngojea.
41 Hapo akaja mtu mmoja aitwaye Yairo, ofisa wa sunagogi. Alijitupa miguuni pa Yesu,
akamwomba aende nyumbani kwake, 42 kwa kuwa binti yake wa pekee, mwana wa pekee
mwenye umri wa miaka kumi na miwili, alikuwa mahututi. Yesu alipokuwa akienda,
watu wakawa wanamsonga kila upande. 43 Kulikuwa na mwanamke mmoja kati ya lile
kundi la watu, ambaye alikuwa na ugonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka
kumi na miwili, ingawa alikuwa amekwisha tumia mali yake yote kwa waganga, hakuna
aliyefaulu kumponya. 44 Huyo mwanamke alimfuata Yesu nyuma, akagusa pindo la
vazi lake. Papo hapo akaponywa ugonjwa wake wa kutokwa damu. 45 Yesu akasema,
"Ni nani aliyenigusa?" Wote wakasema kwamba hapakuwa na mtu aliyemgusa. Naye
Petro akasema, "Mwalimu, umati wa watu umekuzunguka na kukusonga!" 46 Lakini Yesu
akasema, "Kuna mtu aliyenigusa, maana nimehisi nguvu imenitoka." 47 Yule mwanamke
alipoona kwamba hawezi kujificha, akajitokeza akitetemeka kwa hofu, akajitupa mbele
ya Yesu. Hapo akaeleza mbele ya wote kisa cha kumgusa Yesu na jinsi alivyoponyeshwa
mara moja. 48 Yesu akamwambia, "Binti, imani yako imekuponya. Nenda kwa amani."
49 Alipokuwa bado akiongea, Yairo akaletewa habari kutoka nyumbani: "Binti yako
ameshakufa, ya nini kumsumbua Mwalimu zaidi?" 50 Yesu aliposikia hayo akamwambia
Yairo, "Usiogope; amini tu, naye atapona." 51 Alipofika nyumbani hakumruhusu mtu
kuingia ndani pamoja naye, isipokuwa Petro, Yohane, Yakobo na wazazi wa huyo
msichana. 52 Watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili yake. Lakini Yesu
akawaambia, "Msilie, kwa maana mtoto hajafa, amelala tu!" 53 Nao wakamcheka kwa
sababu walijua kwamba alikuwa amekufa. 54 Lakini Yesu akamshika mkono akasema,
"Mtoto amka!" 55 Roho yake ikamrudia, akaamka mara. Yesu akaamuru wampe chakula.
56 Wazazi wake walishangaa, lakini Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote hayo
yaliyotendeka.

9

1 Yesu aliwaita wale kumi na wawili, akawapa uwezo juu ya pepo wote, na uwezo
wa kuponya wagonjwa. 2 Halafu akawatuma waende kuhubiri Ufalme wa Mungu na
kuponya wagonjwa. 3 Akawaambia, "Mnaposafiri msichukue chochote: msichukue
fimbo, wala mkoba, wala chakula, wala fedha, wala hata koti la ziada. 4 Nyumba yoyote
mtakayoingia na kukaribishwa, kaeni humo mpaka mtakapoondoka katika kijiji hicho.
5 Watu wakikataa kuwakaribisha, tokeni katika mji huo, nanyi mnapotoka kung'uteni
mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao." 6 Basi, wakaanza safari, wakapitia
vijijini wakihubiri Habari Njema na kuponya wagonjwa kila mahali. 7 Sasa, mtawala
Herode, alipata habari za mambo yote yaliyokuwa yanatendeka, akawa na wasiwasi
kwa vile walikuwa wakisema: "Yohane amefufuka kutoka wafu!" 8 Wengine walisema
kwamba Eliya ametokea, na wengine walisema kwamba mmojawapo wa manabii wa
kale amerudi duniani. 9 Lakini Herode akasema, "Huyo Yohane nilimkata kichwa;
sasa ni nani huyu ninayesikia habari zake?" Akawa na hamu ya kumwona. 10 Wale
mitume waliporudi, walimweleza yote waliyoyafanya. Yesu akawachukua, wakaenda
peke yao mjini Bethsaida. 11 Lakini wale watu walipojua alikokwenda, walimfuata.
Yesu akawakaribisha akawazungumzia juu ya Ufalme wa Mungu, akawaponya wale

waliohitaji kuponywa. 12 Jua lilipokuwa linaanza kutua, wale kumi na wawili wal-
imwendea wakamwambia, “Waage watu waende kwenye vijiji na mashamba ya karibu,
wakajipatie chakula na mahali pa kulala, kwa maana hapa tulipo ni nyikani.” 13 Lakini
Yesu akawaambia, “Wapeni ninyi chakula.” Wakamjibu, “Hatuna chochote ila mikate
mitano na samaki wawili. Labda twende wenyewe tukawanunulie chakula watu wote
hawa!” 14 (Walikuwepo pale wanaume wapatao elfu tano.) Basi, Yesu akawaambia
wanafunzi wake, “Waambieni watu waketi katika makundi ya watu hamsinihamsini.”
15 Wanafunzi wakafanya walivyoambiwa, wakawaketisha wote. 16 Kisha Yesu akaitwaa ile
mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu,
akavimega, akawapa wanafunzi wake wawagawie watu. 17 Wakala wote, wakashiba;
wakakusanya makombo ya chakula, wakajaza vikapu kumi na viwili. 18 Siku moja, Yesu
alikuwa anasali peke yake, na wanafunzi wake walikuwa karibu. Basi, akawauliza, “Eti
watu wanasema mimi ni nani?” 19 Nao wakamjibu, “Wengine wanasema kuwa wewe ni
Yohane mbatizaji, wengine wanasema wewe ni Eliya, hali wengine wanasema kuwa wewe
ni mmoja wa manabii wa kale ambaye amefufuka.” 20 Hapo akawauliza, “Na ninyi je,
mwasema mimi ni nani?” Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo wa Mungu.” 21 Halafu Yesu
akawaamuru wasimwambie mtu yeyote habari hiyo. 22 Akaendelea kusema: “Ni lazima
Mwana wa Mtu apate mateso mengi na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu na
walimu wa Sheria; atauawa, lakini siku ya tatu atafufuliwa.” 23 Kisha akawaambia watu
wote, “Mtu yeyote akitaka kuwa mfuasi wangu, ni lazima ajikane nafsi yake, auchukue
msalaba wake kila siku, anifuate. 24 Maana, mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake
mwenyewe, atayapoteza; lakini atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayaokoa.
25 Je, kuna faida gani mtu kuupata utajiri wote wa dunia kwa kujipoteza au kujiangamiza
yeye mwenyewe? 26 Mtu akinionea aibu mimi na mafundisho yangu, Mwana wa Mtu
atamwonea aibu mtu huyo wakati atakapokuja katika utukufu wake na wa Baba na wa
malaika watakatifu. 27 Nawaambieni kweli, kuna wengine papa hapa ambao hawatakufa
kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu.” 28 Yapata siku nane baada ya kusema hayo,
Yesu aliwachukua Petro, Yohane na Yakobo, akaenda nao mlimani kusali. 29 Alipokuwa
akisali, sura yake ilibadilika, mavazi yake yakawa meupe na kung'aa sana. 30 Na watu
wawili wakaonekana wakizungumza naye, nao ni Mose na Eliya, 31 ambao walitokea
wakiwa wenye utukufu, wakazungumza naye juu ya kifo chake ambacho angekikamilisha
huko Yerusalemu. 32 Petro na wenzake walikuwa wamelemewa na usingizi mzito, hata
hivyo waliamka, wakauona utukufu wake, wakawaona na wale watu wawili waliokuwa
wamesimama pamoja naye. 33 Basi, watu hao wawili walipokuwa wakiondoka, Petro
alimwambia Yesu, “Bwana, ni vizuri kwamba tupo hapa: basi, tujenge vibanda vitatu:
kimoja chako, kimoja cha Mose na kimoja cha Eliya.” —Kwa kweli hakujua anasema
nini. 34 Petro alipokuwa akisema hayo, mara wingu likatokea na kuwafunika; na wingu
hilo lilipowajia, wale wanafunzi waliogopa sana. 35 Sauti ikasikika kutoka katika hilo
wingu: “Huyu ndiye Mwanangu niliyemchagua, msikilizeni.” 36 Baada ya hiyo sauti
kusikika, Yesu alionekana akiwa peke yake. Wanafunzi walikaa kimya juu ya tukio hilo,
na wakati ule hawakumwambia mtu yeyote mambo hayo waliyoyaona. 37 Kesho yake
walipokuwa wakishuka kutoka kule mlimani, kundi kubwa la watu lilikutana na Yesu.
38 Hapo, mtu mmoja katika lile kundi akapaaza sauti, akasema, “Mwalimu! Ninakusihi
umwangalie mwanangu—mwanangu wa pekee! 39 Pepo huwa anamshambulia, na mara
humfanya apige kelele; humtia kifafa, na povu likamtoka kinywani. Huendelea kumtesa
sana, asimwache upesi. 40 Niliwaomba wanafunzi wako wamfukuze, lakini hawakuweza.”
41 Yesu akasema, “Enyi kizazi kisicho na imani, kilichopotoka! Nitakaa nanyi na
kuwavumilia mpaka lini?” Kisha akamwambia huyo mtu, “Mlete mtoto wako hapa.”
42 Wakati mtoto huyo alipokuwa anamjia Yesu, yule pepo alimwangusha chini na kumtia
kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu akamponya mtoto na kumkabidhi
kwa baba yake. 43 Watu wote wakashangazwa na uwezo mkuu wa Mungu. Wale
watu walipokuwa bado wanashangaa juu ya mambo yote aliyofanya, Yesu aliwaambia

wanafunzi wake, 44 “Tegeni masikio, myasikie mambo haya: Mwana wa Mtu anakwenda
kutiwa mikononi mwa watu.” 45 Lakini wao hawakuelewa maana ya usemi huo. Jambo
hilo lilikuwa limefichwa kwao ili wasitambue; nao wakaogopa kumwuliza juu ya msemo
huo. 46 Kukatokea majadiliano kati ya wale wanafunzi kuhusu nani kati yao aliyekuwa
mkuu zaidi. 47 Yesu aliyajua mawazo yaliyokuwa mioyoni mwao; basi akamchukua mtoto
mdogo akamweka karibu naye, 48 akawaambia, “Mtu yeyote anayempokea mtoto huyu
mdogo kwa jina langu, ananipokea mimi; na yeyote anayenipokea mimi, anampokea
yule aliyenituma. Maana yule aliye mdogo kuliko wote kati yenu ndiye aliye mkubwa
kuliko wote.” 49 Yohane alidakia na kusema, “Bwana, tumemwona mtu mmoja akitoa
pepo kwa kulitumia jina lako nasi tukajaribu kumkataza kwa kuwa yeye si mmoja wetu.”
50 Lakini Yesu akamwambia, “Msimkataze; kwani asiyepingana nanyi yuko upande
wenu.” 51 Wakati ulipokaribia ambapo Yesu angechukuliwa juu mbinguni, yeye alikata
shauri kwenda Yerusalemu. 52 Basi, akawatuma wajumbe wamtangulie, nao wakaenda
wakaingia kijiji kimoja cha Wasamaria ili wamtayarishie mahali. 53 Lakini wenyeji
wa hapo hawakutaka kumpokea kwa sababu alikuwa anaelekea Yerusalemu. 54 Basi,
wanafunzi wake, kina Yohane na Yakobo, walipoona hayo, wakasema, “Bwana, wataka
tuamuru moto ushuke kutoka mbinguni uwateketeze?” 55 Lakini yeye akawageukia,
akawakemea akasema, “Hamjui ni roho ya namna gani mliyo nayo; 56 kwa maana Mwana
wa Mtu hakuja kuyaangamiza maisha ya watu, bali kuyaokoa.” Wakatoka, wakaenda kijiji
kingine. 57 Walipokuwa wakisafiri njiani, mtu mmoja akamwambia Yesu, “Nitakufuata
kokote utakakokwenda.” 58 Yesu akasema, “Mbweha wana mapango, na ndege wana
viota; lakini Mwana wa Mtu hana mahali pa kupumzikia.” 59 Kisha akamwambia mtu
mwingine, “Nifuate.” Lakini huyo akasema, “Bwana, niruhusu kwanza niende kumzika
baba yangu.” 60 Yesu akamwambia, “Waache wafu wazike wafu wao; bali wewe nenda
ukatangaze Ufalme wa Mungu.” 61 Na mtu mwingine akamwambia, “Nitakufuata, lakini
niruhusu kwanza nikawaage wale walio nyumbani kwangu.” 62 Yesu akamwambia,
“Yeyote anayeshika jembe tayari kulima na huku anaangalia nyuma, hafai kwa Ufalme
wa Mungu.”

10

1 Baada ya hayo, Bwana aliwachagua wengine sabini na wawili, akawatuma wawili-
wawili, wamtangulie katika kila kijiji na mahali ambapo yeye mwenyewe alitaka kwenda.
2 Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini wavunaji ni wachache. Kwa hivyo, mwombeni
mwenye shamba atume wavunaji shambani mwake. 3 Sasa nendeni; fahamuni kwamba
ninawatuma ninyi kama kondoo wanaokwenda kati ya mbwa mwitu. 4 Msichukue
mfuko wa fedha, mkoba, wala viatu; msimsalimu mtu yeyote njiani. 5 Mkiingia katika
nyumba yoyote, kwanza wasalimuni hivi: Amani iwe katika nyumba hii! 6 Kama akiwako
mwenye kupenda amani, amani yenu itakaa naye, la sivyo, itawarudieni. 7 Kaeni
katika nyumba hiyo mkila na kunywa wanavyowapeni, maana mfanyakazi anastahili
mshahara wake. Msiende mara nyumba hii mara nyumba ile. 8 Kama mkifika mji
fulani na watu wakiwakaribisha, kuleni wanavyowapeni. 9 Ponyeni wagonjwa walioko
huko, waambieni watu: Ufalme wa Mungu umekaribia kwenu. 10 Lakini mkiingia katika
mji wowote, wasipowakaribisheni, tokeni; nanyi mpitapo katika barabara zao semeni:
11 Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na miguu yetu tunawakung'utieni.
Lakini, jueni kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia. 12 Hakika nawaambieni, siku ile mji
huo utapata adhabu kubwa zaidi kuliko ile ya watu wa Sodoma. 13 “Ole wako Korazini!
Ole wako Bethsaida! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwenu ingalifanyika kule Tiro na
Sidoni, watu wake wangalikwishavaa mavazi ya gunia kitambo, na kukaa katika majivu
kuonyesha kwamba wametubu. 14 Hata hivyo, Siku ya Hukumu ninyi mtapata adhabu
kubwa zaidi kuliko ile ya watu wa Tiro na Sidoni. 15 Na wewe Kafarnaumu, unataka
kujikweza mpaka mbinguni? La; utaporomoshwa mpaka Kuzimu.” 16 Halafu akasema,
“Anayewasikiliza ninyi, ananisikiliza mimi; na anayekataa kuwapokea ninyi, anakataa

kunipokea mimi. Yeyote anayekataa kunipokea, anakataa kumpokea yule aliyenituma."
17 Baadaye, wale sabini na wawili walirudi wamejaa furaha, wakisema, "Bwana, hata
pepo wametutii tulipolitaja jina lako." 18 Yeye akawaambia, "Nilimwona Shetani jinsi
alivyokuwa anaporomoka kama umeme kutoka mbinguni. 19 Naam, nimewapeni uwezo
wa kukanyaga nyoka na ng'e, na uwezo juu ya nguvu zote za yule adui; hakuna chochote
kitakachowadhuru. 20 Hata hivyo, msifurahi kwa sababu pepo wamewatii, bali furahini
kwa sababu majina yenu yameandikwa mbinguni." 21 Saa ileile, Yesu akafurahi kwa
uwezo wa Roho Mtakatifu, akasema, "Nakushukuru ee Baba, Bwana wa mbingu na
dunia, kwa kuwa umewaficha wenye hekima na elimu mambo haya, ukawafumbulia
wadogo. Naam, Baba, ndivyo ilivyokupendeza." 22 Kisha akasema, "Baba yangu ameweka
yote mikononi mwangu. Hakuna amjuaye Mwana ni nani ila Baba, wala amjuaye
Baba ni nani ila Mwana, na yeyote yule ambaye Mwana anataka kumfunulia hayo."
23 Halafu akawaelekea wafuasi wake akawaambia, "Heri wanaoona yale mnayoyaona
ninyi! 24 Hakika, manabii na wafalme walitamani kuona yale mnayoyaona ninyi
wasiyaone, na kusikia yale mnayoyasikia wasiyasikie." 25 Baadaye mwalimu mmoja
wa Sheria alisimama akamwuliza akitaka kumtega, "Mwalimu, nifanye nini ili nipate
uzima wa milele?" 26 Yesu akamwuliza, "Imeandikwa nini katika Sheria? Unaelewaje?"
27 Akamjibu, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote,
kwa nguvu zako zote na kwa akili yako yote. Na, mpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe." 28 Yesu akawaambia, "Vema! Fanya hivyo, nawe utaishi." 29 Lakini
yeye akitaka kujihakikishia kuwa mwema akamwuliza Yesu, "Na jirani yangu ni nani?"
30 Yesu akamjibu, "Mtu mmoja alikuwa anashuka kutoka Yerusalemu kwenda Yeriko.
Alipokuwa njiani, alivamiwa na majambazi, wakamnyang'anya mali yake na kumpiga,
wakamwacha amelala pale nusu mfu. 31 Kumbe, kuhani mmoja akawa anapita barabara
ileile, akamwona, akapita kando. 32 Hali kadhalika na Mlawi mmoja, alipofika mahali
akamwona, akapita kando. 33 Lakini Msamaria mmoja aliyekuwa anasafiri, alifika pale
yule mtu alipokuwa, naye alipomwona, alimwonea huruma. 34 Akamwendea, akamtibu
majeraha yake kwa kumtia mafuta na divai; na kuyafunga halafu akampandisha juu
ya punda wake akampeleka katika nyumba moja ya wageni akamuuguza. 35 Kesho
yake akatoa fedha dinari mbili akampa yule mwenye nyumba, akamwambia, Muuguze
mtu huyu; na chochote utakachotumia zaidi, nitakulipa nitakaporudi." 36 Kisha Yesu
akauliza, "Kati ya hao watatu, ni yupi aliyeonyesha kuwa jirani yake yule aliyevamiwa
na majambazi?" 37 Yule mwalimu wa Sheria akamjibu, "Ni yule aliyemwonea huruma."
Yesu akamwambia, "Nenda ukafanye vivyo hivyo." 38 Walipokuwa safarini, waliingia
katika kijiji kimoja na mwanamke mmoja, aitwaye Martha, alimkaribisha nyumbani
kwake. 39 Martha alikuwa na dada yake aitwaye Maria; huyu aliketi karibu na Yesu
akisikiliza mafundisho yake. 40 Lakini Martha alikuwa anashughulika na mambo mengi.
Basi, akamwendea Yesu, akamwambia, "Bwana, hivi hujali kwamba dada yangu ameni-
acha nishughulike peke yangu? Mwambie basi, anisaidie." 41 Lakini Bwana akamjibu,
"Martha, Martha, unahangaika na kusumbuka kwa mambo mengi. 42 Kitu kimoja tu ni
muhimu. Maria amechagua kitu bora zaidi ambacho hakuna mtu atakayemnyag'anya."

11

1 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akisali. Alipomaliza kusali, mmoja wa
wanafunzi wake akamwambia, "Bwana, tunakuomba utufundishe kusali kama Yohane
mbatizaji alivyowafundisha wanafunzi wake." 2 Yesu akawaambia, "Mnaposali, semeni:
Baba! Jina lako litukuzwe; Ufalme wako ufike. 3 Utupe daima chakula chetu cha kila
siku. 4 Utusamehe dhambi zetu, maana sisi tunawasamehe wote waliotukosea; wala
usitutie katika majaribu." 5 Kisha akawaambia, "Tuseme mmoja wenu anaye rafiki,
akaenda kwake usiku wa manane, akamwambia: Rafiki, tafadhali niazime mikate mitatu,
6 kwa kuwa rafiki yangu amepitia kwangu akiwa safarini nami sina cha kumpa. 7 Naye,
akiwa ndani angemjibu: Usinisumbue! Nimekwisha funga mlango. Mimi na watoto
wangu tumelala; siwezi kuamka nikupe! 8 Hakika, ingawa hataamka ampe kwa sababu

yeye ni rafiki yake, lakini, kwa sababu ya huyo mtu kuendelea kumwomba, ataamka
ampe chochote anachohitaji. 9 Kwa hiyo, ombeni, nanyi mtapewa, tafuteni, nanyi
mtapata, bisheni nanyi mtafunguliwa. 10 Maana yeyote aombaye hupewa, atafutaye
hupata na abishaye hufunguliwa. 11 Mtoto akimwomba baba yake samaki, je, atampa
nyoka badala ya samaki? 12 Na kama akimwomba yai, je, atampa ng'e? 13 Ninyi,
ingawa ni waovu, mnajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri. Basi, baba yenu wa
mbinguni atafanya zaidi; atawapa Roho Mtakatifu wale wanaomwomba." 14 Siku moja
Yesu alikuwa anamfukuza pepo aliyemfanya mtu mmoja kuwa bubu. Basi, huyo pepo
alipomtoka, yule mtu akaweza kuongea hata umati wa watu ukashangaa. 15 Lakini
baadhi ya watu hao wakasema, "Anamfukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa
pepo." 16 Wengine, wakimjaribu, wakamtaka afanye ishara kuonyesha kama alikuwa
na idhini kutoka mbinguni. 17 Lakini yeye, akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia,
"Ufalme wowote uliofarakana wenyewe, hauwezi kudumu; kadhalika, jamaa yeyote
inayofarakana huangamia. 18 Kama Shetani anajipinga mwenyewe, utawala wake
utasimamaje? Mnasemaje, basi, kwamba ninawafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli?
19 Kama ninafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, watoto wenu huwafukuza kwa
uwezo wa nani? Kwa sababu hiyo, wao ndio watakaowahukumu ninyi. 20 Lakini
ikiwa ninawafukuza pepo kwa uwezo wa Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu
umekwisha fika kwenu. 21 "Mtu mwenye nguvu anapolinda jumba lake kwa silaha, mali
yake yote iko salama. 22 Lakini akija mwenye nguvu zaidi akamshambulia na kumshinda,
huyo huziteka silaha zake alizotegemea na kugawanya nyara. 23 Yeyote asiyejiunga
nami, ananipinga; na yeyote asiyekusanya pamoja nami, hutawanya. 24 "Pepo mchafu
akifukuzwa kwa mtu fulani, huzururazurura jangwani akitafuta mahali pa kupumzikia.
Asipopata, hujisemea: Nitarudi kwenye makao yangu nilikotoka. 25 Anaporudi, huikuta
ile nyumba imefagiwa na kupambwa. 26 Basi, huenda na kuwachukua pepo wengine
saba waovu zaidi kuliko yeye; wote huenda na kumwingia mtu yule. Hivyo, basi hali
ya mtu huyo sasa huwa mbaya zaidi kuliko pale mwanzo." 27 Alipokuwa akisema hayo,
mwanamke mmoja katika lile kundi la watu, akasema kwa sauti kubwa: "Heri tumbo
lililokuzaa, na maziwa yaliyokunyonyesha!" 28 Lakini Yesu akasema, "Lakini heri zaidi
wale wanaolisikia neno la Mungu na kulishika." 29 Umati wa watu ulipozidi kuongezeka,
Yesu akawaambia, "Kizazi hiki ni kizazi kiovu. Kinataka ishara, lakini hakitapewa ishara
yoyote isipokuwa ile ya Yona. 30 Jinsi Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninewi,
ndivyo pia Mwana wa Mtu atakavyokuwa ishara kwa kizazi hiki. 31 Malkia wa kusini
atatokea wakati kizazi hiki kitakapohukumiwa, naye atashuhudia kwamba kina hatia.
Yeye alisafiri kutoka mbali, akaja kusikiliza maneno ya hekima ya Solomoni; kumbe
hapa pana mkuu zaidi kuliko Solomoni. 32 Watu wa Ninewi watatokea wakati kizazi
hiki kitakapohukumiwa, na watashuhudia kwamba kizazi hiki kina hatia. Hao watu wa
Ninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya Yona; na hapa pana mkuu zaidi kuliko Yona!
33 "Hakuna mtu anayewasha taa na kuifunika kwa pishi, bali huiweka juu ya kinara ili
watu wanaoingia ndani wapate kuona mwanga. 34 Jicho lako ni kama taa ya mwili wako;
likiwa zima, mwili wako wote utakuwa katika mwanga. Jicho lako likiwa bovu, na mwili
wako pia utakuwa katika giza. 35 Uwe mwangalifu basi mwanga ulio ndani yako usije
ukawa giza. 36 Basi, kama mwili wako wote una mwanga, bila kuwa na sehemu yoyote
yenye giza, mwili huo utang'aa kikamilifu kama vile taa inavyokuangazia kwa mwanga
wake." 37 Yesu alipokuwa akiongea, Mfarisayo mmoja alimkaribisha chakula nyumbani
kwake, naye akaenda, akaketi kula chakula. 38 Huyo Mfarisayo alistaajabu kuona kwamba
alikula chakula bila kunawa. 39 Bwana akamwambia, "Ninyi Mafarisayo huosha kikombe
na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa udhalimu na uovu. 40 Wapumbavu ninyi!
Je, aliyetengeneza nje si ndiye aliyetengeneza ndani pia? 41 Toeni kwa maskini vile
vitu vilivyomo ndani, na vingine vyote vitakuwa halali kwenu. 42 "Lakini ole wenu
Mafarisayo, kwa sababu mnatoza watu zaka hata juu ya majani ya kukolezea chakula,
mchicha na majani mengine, na huku hamjali juu ya haki na upendo kwa Mungu.

Mambo haya iliwapasa muwe mmeyazingatia bila kuyasahau yale mengine. 43 “Ole
wenu ninyi Mafarisayo, kwa sababu mnapenda kuketi mbele mahali pa heshima katika
masunagogi, na kusalimiwa kwa heshima hadharani. 44 Ole wenu, kwa sababu mko kama
makaburi yaliyofichika; watu hutembea juu yake bila kufahamu.” 45 Mmoja wa walimu
wa Sheria akamwambia, “Mwalimu, maneno yako yanatukashifu na sisi pia.” 46 Yesu
akamjibu, “Na ninyi walimu wa Sheria, ole wenu; maana mnawatwika watu mizigo
isiyochukulika, huku ninyi wenyewe hamnyoshi hata kidole kuwasaidia. 47 Ole wenu,
kwa kuwa mnajenga makaburi ya manabii wale ambao wazee wenu waliwaua. 48 Kwa
hiyo mnashuhudia na kukubaliana na matendo ya wazee wenu; maana wao waliwaua
hao manabii, nanyi mnajenga makaburi yao. 49 Kwa hiyo, Hekima ya Mungu ilisema hivi:
Nitawapelekea manabii na mitume, lakini watawaua baadhi yao, na kuwatesa wengine.
50 Matokeo yake ni kwamba kizazi hiki kitaadhibiwa kwa sababu ya damu ya manabii
wote iliyomwagika tangu mwanzo wa ulimwengu; 51 tangu kumwagwa damu ya Abeli
mpaka kifo cha Zakariya ambaye walimuua kati ya madhabahu na mahali patakatifu.
Naam, hakika kizazi hiki kitaadhibiwa kwa matendo haya. 52 “Ole wenu ninyi walimu
wa Sheria, kwa sababu mmeuficha ule ufunguo wa mlango wa elimu; ninyi wenyewe
hamkuingia na mmewazuia waliokuwa wanaingia wasiingie.” 53 Alipokuwa akitoka pale,
wale Mafarisayo na walimu wa Sheria wakaanza kumshambulia vikali na kumsonga kwa
maswali mengi 54 ili wapate kumnasa kwa maneno yake.

12

1 Wakati watu kwa maelfu walipokuwa wamekusanyika hata wakawa wanakanyagana,
Yesu aliwaambia kwanza wanafunzi wake, “Jihadharini na chachu ya Mafarisayo, yaani
unafiki. 2 Kila kilichofunikwa kitafunuliwa, kila kilichofichika kitafichuliwa. 3 Kwa
hiyo, kila mliyosema gizani, watu watayasikia katika mwanga, na kila mliyonong'ona
faraghani milango imefungwa, yatatangazwa juu ya nyumba. 4 “Nawaambieni ninyi
rafiki zangu: msiwaogope wale wanaoua mwili, wasiweze kufanya kitu kingine zaidi.
5 Nitawaonyesheni yule ambaye ni lazima kumwogopa: mwogopeni yule ambaye baada
ya kuua ana uwezo wa kumtupa mtu katika moto wa Jehanamu. Naam, ninawaambieni,
mwogopeni huyo. 6 Inajulikana kwamba shomoro watano huuzwa kwa senti kumi, au
sivyo? Lakini mbele ya Mungu hasahauliki hata mmoja. 7 Lakini hata nywele za vichwa
vyenu zimehesabiwa zote. Msiogope, basi, ninyi mna thamani zaidi kuliko shomoro
wengi! 8 “Nawaambieni kweli, kila mtu anayekiri hadharani kwamba yeye ni wangu,
Mwana wa Mtu naye atakiri mbele ya malaika wa Mungu kwamba mtu huyo ni wake.
9 Lakini, mtu yeyote anayenikana mbele ya watu, naye atakanwa mbele ya malaika
wa Mungu. 10 “Yeyote anayesema neno la kumpinga Mwana wa Mtu atasamehewa;
lakini anayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa. 11 “Watakapowapeleka ninyi
mbele ya masunagogi na mbele ya wakuu na watawala msiwe na wasiwasi juu ya jinsi
mtakavyojitetea au jinsi mtakavyosema. 12 Kwa maana wakati huo Roho Mtakatifu
atawafundisheni kile mnachopaswa kusema.” 13 Mtu mmoja katika ule umati wa watu
akamwambia, “Mwalimu, mwambie ndugu yangu tugawane urithi aliotuachia baba.”
14 Yesu akamjibu, “Rafiki, ni nani aliyeniweka mimi mwamuzi au msuluhishi kati yenu?”
15 Basi, akawaambia wote, “Jihadharini na kila aina ya tamaa; maana uzima wa mtu
hautegemei wingi wa vitu alivyo navyo.” 16 Kisha akawaambia mfano: “Kulikuwa na
tajiri mmoja ambaye shamba lake lilizaa mavuno mengi. 17 Tajiri huyo akafikiri moyoni
mwake: Nitafanyaje nami sina mahali pa kuhifadhia mavuno yangu? 18 Nitafanya hivi:
nitabomoa ghala zangu na kujenga kubwa zaidi, na humo nitahifadhi mavuno yangu
yote na mali yangu. 19 Hapo nitaweza kuiambia roho yangu: sasa unayo akiba ya
matumizi kwa miaka na miaka. Ponda mali, ule, unywe na kufurahi. 20 Lakini Mungu
akamwambia: Mpumbavu wewe; leo usiku roho yako itachukuliwa. Na vitu vile vyote
ulivyojilundikia vitakuwa vya nani?” 21 Yesu akamaliza kwa kusema “Ndivyo ilivyo kwa
mtu anayejilundikia mali kwa ajili yake mwenyewe, lakini si tajiri mbele ya Mungu.”

22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kwa sababu hiyo nawaambieni, msiwe
na wasiwasi juu ya chakula mnachohitaji ili kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji
kwa ajili ya miili yenu. 23 Kwa sababu uzima ni bora kuliko chakula, na mwili ni bora
kuliko mavazi. 24 Chukueni kwa mfano, kunguru: hawapandi, hawavuni wala hawana
ghala yoyote. Hata hivyo, Mungu huwalisha. Ninyi mna thamani zaidi kuliko ndege!
25 Ni nani kati yenu kwa kuwa na wasiwasi anaweza kuongeza urefu wa maisha yake?
26 Basi, kama hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa nini kuwa na wasiwasi
juu ya yale mengine? 27 Angalieni maua jinsi yanavyomea. Hayafanyi kazi wala
hayafumi. Hata hivyo, nawahakikishieni kwamba hata Solomoni mwenyewe na fahari
zake zote hakupata kuvikwa vizuri kama ua mojawapo. 28 Lakini, kama Mungu hulivika
vizuri jani la shambani ambalo leo liko na kesho latupwa motoni, je, hatawafanyia
ninyi zaidi? Enyi watu wenye imani haba! 29 “Basi, msivurugike akili, mkihangaika
daima juu ya mtakachokula au mtakachokunywa. 30 Kwa maana hayo yote ndiyo
yanayohangaikiwa na watu wasiomjua Mungu. Baba yenu anajua kwamba mnahitaji vitu
hivyo. 31 Shughulikieni kwanza Ufalme wa Mungu, na hayo yote mtapewa kwa ziada.
32 “Msiogope, enyi kundi dogo! Maana Baba yenu amependa kuwapeni Ufalme. 33 Uzeni
mali yenu mkawape maskini misaada. Jifanyieni mifuko isiyochakaa, na jiwekeeni hazina
mbinguni ambako haitapungua. Huko wezi hawakaribii, wala nondo hawaharibu. 34 Pale
ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa moyo wako. 35 “Muwe tayari! Jifungeni
mkanda kiunoni, na taa zenu ziwe zinawaka; 36 muwe kama watumishi wanaomngojea
bwana wao arudi kutoka arusini, ili wamfungulie mara atakapobisha hodi. 37 Heri yao
watumishi wale ambao bwana wao atakaporudi atawakuta wanakesha! Nawaambieni
hakika, huyo bwana atajifunga mkanda kiunoni, atawaketisha mezani na kuwahudumia.
38 Heri yao watumishi hao ikiwa bwana wao atawakuta wanakesha hata ikiwa atarudi
usiku wa manane au alfajiri. 39 Jueni kwamba, kama mwenye nyumba angejua saa
ambayo mwizi atakuja, angekesha, wala hangeiacha nyumba yake ivunjwe. 40 Nanyi,
kadhalika muwe tayari, maana Mwana wa Mtu atakuja saa msiyoitazamia.” 41 Petro
akamwambia, “Bwana, mfano huo ni kwa ajili yetu tu, au ni kwa ajili ya watu wote?”
42 Bwana akajibu, “Ni nani basi, mtumishi aliye mwaminifu na mwenye busara, ambaye
bwana wake atamweka juu ya watumishi wake ili awape chakula wakati ufaao? 43 Heri
yake mtumishi huyo ikiwa bwana wake atakaporudi atamkuta akifanya hivyo. 44 Hakika
atampa madaraka juu ya mali yake yote. 45 Lakini, kama mtumishi huyo atafikiri
moyoni mwake: na kusema: Bwana wangu amekawia sana kurudi halafu aanze kuwapiga
watumishi wenzake, wa kiume au wa kike, na kula, kunywa na kulewa, 46 bwana wake
atarudi siku asiyoitazamia na saa asiyoijua; atamkatilia mbali na kumweka fungu moja na
wasioamini. 47 Mtumishi ambaye anajua matakwa ya bwana wake lakini hajiweki tayari
kufanya anavyotakiwa, atapigwa sana. 48 Lakini yule afanyaye yanayostahili adhabu
bila kujua, atapigwa kidogo. Aliyepewa vingi atatakiwa vingi; aliyekabidhiwa vingi
zaidi atatakiwa kutoa vingi zaidi. 49 “Nimekuja kuwasha moto duniani, laiti ungekuwa
umewaka tayari! 50 Ninao ubatizo ambao inanipasa niupokee; jinsi gani ninavyohangaika
mpaka ukamilike! 51 Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? Hata kidogo; si amani
bali utengano. 52 Na tangu sasa, jamaa ya watu watano itagawanyika; watatu dhidi
ya wawili, na wawili dhidi ya watatu. 53 Baba atakuwa dhidi ya mwanawe, mwana
dhidi ya baba yake; mama dhidi ya bintiye, binti dhidi ya mama yake; mama mkwe
dhidi ya mke wa mwanawe na huyo dhidi ya mama mkwe wake.” 54 Yesu akayaambia
tena makundi ya watu, “Mnapoona mawingu yakitokea upande wa magharibi, mara
mwasema: Mvua itanyesha, na kweli hunyesha. 55 Mnapoona upepo wa kusi unavuma,
mwasema Kutakuwa na hali ya joto na ndivyo inavyokuwa. 56 Enyi wanafiki! Mnajua
kutabiri hali ya hewa kwa kuangalia dunia na anga; kwa nini basi, hamwezi kujua
maana ya nyakati hizi? 57 “Na kwa nini hamwezi kujiamulia wenyewe jambo jema la
kufanya? 58 Maana kama mshtaki wako anakupeleka mahakamani, ingekuwa afadhali
kwako kupatana naye mkiwa bado njiani, ili asije akakupeleka mbele ya hakimu, naye

hakimu akakutoa kwa polisi, nao wakakutia ndani. 59 Hakika hutatoka huko nakwambia,
mpaka utakapomaliza kulipa senti ya mwisho."

13

1 Wakati huo watu fulani walikuja, wakamweleza Yesu juu ya watu wa Galilaya ambao
Pilato alikuwa amewaua wakati walipokuwa wanachinja wanyama wao wa tambiko.
2 Naye Yesu akawaambia, "Mnadhani Wagalilaya hao walikuwa wahalifu zaidi kuliko
Wagalilaya wengine, ati kwa sababu wameteseka hivyo? 3 Nawaambieni hakika sivyo;
lakini nanyi, hali kadhalika, msipotubu, mtaangamia kama wao. 4 Au wale kumi
na wanane walioangukiwa na mnara kule Siloamu wakafa; mnadhani wao walikuwa
wakosefu zaidi kuliko wengine wote walioishi Yerusalemu? 5 Nawaambieni sivyo;
lakini nanyi msipotubu, mtaangamia kama wao." 6 Kisha, Yesu akawaambia mfano
huu: "Mtu mmoja alikuwa na mtini katika shamba lake. Mtu huyu akaenda akitaka
kuchuma matunda yake, lakini akaukuta haujazaa hata tunda moja. 7 Basi, akamwambia
mfanyakazi wake: Angalia! Kwa miaka mitatu nimekuwa nikija kuchuma matunda
ya mtini huu, nami nisiambulie kitu. Ukate! Kwa nini uitumie ardhi bure? 8 Lakini
naye akamjibu: Bwana, tuuache tena mwaka huu; nitauzungushia mtaro na kuutilia
mbolea. 9 Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vema; la sivyo, basi utaweza kuukata."
10 Yesu alikuwa akifundisha katika sunagogi moja siku ya Sabato. 11 Na hapo palikuwa
na mwanamke mmoja aliyekuwa mgonjwa kwa miaka kumi na minane kutokana na
pepo aliyekuwa amempagaa. Kwa sababu hiyo, mwili wake ulikuwa umepindika vibaya
hata asiweze kusimama wima. 12 Yesu alipomwona, alimwita, akamwambia, "Mama,
umeponywa ugonjwa wako." 13 Akamwekea mikono, na mara mwili wake ukawa wima
tena, akawa anamtukuza Mungu. 14 Lakini mkuu wa sunagogi alikasirika kwa sababu
Yesu alikuwa amemponya siku ya Sabato. Hivyo akawaambia wale watu walikusanyika
pale, "Mnazo siku sita za kufanya kazi. Basi, fikeni siku hizo mkaponywe magonjwa
yenu; lakini msije siku ya Sabato." 15 Hapo Bwana akamjibu, "Enyi wanafiki! Nani kati
yenu hangemfungua ng'ombe au punda wake kutoka zizini ampeleke kunywa maji, hata
kama siku hiyo ni ya Sabato? 16 Sasa, hapa yupo binti wa Abrahamu ambaye Shetani
alimfanya kilema kwa muda wa miaka kumi na minane. Je, haikuwa vizuri kumfungulia
vifungo vyake siku ya Sabato?" 17 Alipokwisha sema hayo, wapinzani wake waliona
aibu lakini watu wengine wote wakajaa furaha kwa sababu ya mambo yote aliyotenda.
18 Yesu akauliza: "Ufalme wa Mungu unafanana na nini? Nitaulinganisha na nini? 19 NI
kama mbegu ya haradali aliyotwaa mtu mmoja na kuipanda shambani mwake; ikaota
hata ikawa mti. Ndege wa angani wakajenga viota vyao katika matawi yake." 20 Tena
akauliza: "Nitaulinganisha Ufalme wa Mungu na nini? 21 Ni kama chachu aliyoitwaa
mama mmoja na kuichanganya pamoja na unga debe moja kisha unga wote ukaumuka
wote." 22 Yesu alindelea na safari yake kwenda Yerusalemu huku akipitia mijini na
vijijini, akihubiri. 23 Mtu mmoja akamwuliza, "Je, Mwalimu, watu watakaookoka ni
wachache?" 24 Yesu akawaambia, "Jitahidini kuingia kwa kupitia mlango mwembamba;
maana nawaambieni, wengi watajaribu kuingia lakini hawataweza. 25 "Wakati utakuja
ambapo mwenye nyumba atainuka na kufunga mlango. Ninyi mtasimama nje na kuanza
kupiga hodi mkisema: Bwana, tufungulie mlango. Lakini yeye atawajibu: Sijui mmetoka
wapi. 26 Nanyi mtaanza kumwambia: Sisi ndio wale tuliokula na kunywa pamoja nawe;
na wewe ulifundisha katika vijiji vyetu. 27 Lakini yeye atasema: Sijui ninyi mmetoka
wapi; ondokeni mbele yangu, enyi nyote watenda maovu. 28 Ndipo mtakuwa na kulia na
kusaga meno, wakati mtakapowaona Abrahamu, Isaka na Yakobo, na manabii wote wapo
katika Ufalme wa Mungu, lakini ninyi wenyewe mmetupwa nje! 29 Watu watakuja kutoka
mashariki na magharibi, kutoka kaskazini na kusini, watakuja na kukaa kwenye karamu
katika Ufalme wa Mungu. 30 Naam, wale walio wa mwisho watakuwa wa kwanza; na wale
walio wa kwanza watakuwa wa mwisho." 31 Wakati huohuo, Mafarisayo na watu wengine
walimwendea Yesu wakamwambia, "Ondoka hapa uende mahali pengine, kwa maana

Herode anataka kukuua.” 32 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie huyo mbweha hivi:
Leo na kesho ninafukuza pepo na kuponya wagonjwa, na siku ya tatu nitakamilisha kazi
yangu. 33 Hata hivyo, kwa leo, kesho na kesho kutwa, ni lazima niendelee na safari yangu,
kwa sababu si sawa nabii auawe nje ya Yerusalemu. 34 “Yerusalemu! We Yerusalemu!
Unawaua manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetaka
kuwakusanya watoto wako pamoja kama kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya
mabawa yake, Lakini wewe umekataa. 35 Haya, utaachiwa mwenyewe nyumba yako.
Naam, hakika nawaambieni, hamtaniona mpaka wakati utakapofika mseme: Abarikiwe
huyo ajaye kwa jina la Bwana.”

14

1 Siku moja ya Sabato, Yesu alikwenda kula chakula nyumbani kwa mmoja wa viongozi
wa Mafarisayo; watu waliokuwapo hapo wakawa wanamchunguza. 2 Mbele yake Yesu
palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na ugonjwa wa kuvimba mwili. 3 Yesu akawauliza
walimu wa Sheria na Mafarisayo, “Je, ni halali au la kumponya mtu siku ya sabato?”
4 Lakini wao wakakaa kimya. Yesu akamshika huyo mgonjwa, akamponya, akamwacha
aende zake. 5 Halafu akawaambia, “Ni nani kati yenu ambaye mtoto wake au ng'ombe
wake akitumbukia shimoni, hangemtoa hata kama ni siku ya Sabato?” 6 Nao hawakuweza
kumjibu swali hilo. 7 Yesu aliona jinsi wale walioalikwa walivyokuwa wanajichagulia
nafasi za heshima, akawaambia mfano: 8 “Kama mtu akikualika arusini, usiketi mahali pa
heshima isije ikawa amealikwa mwingine mheshimiwa kuliko wewe; 9 na mwenyeji wenu
ninyi wawili atakuja na kukwambia: Mwachie huyu nafasi. Hapo utaaibika mbele ya wote
na kulazimika kwenda kuchukua nafasi ya mwisho. 10 Bali ukialikwa kwenye karamu, keti
mahali pa mwisho, ili mwenyeji wako atakapokuja akwambie: Rafiki, njoo hapa mbele,
mahali pazuri zaidi. Hapo utakuwa umeheshimika mbele ya wote wanaoketi pamoja
nawe. 11 Kwa maana yeyote anayejikweza atashushwa, na anayejishusha, atakwezwa.”
12 Halafu akamwambia na yule aliyemwalika, “Kama ukiwaandalia watu karamu mchana
au jioni, usiwaalike rafiki zako au jamaa zako au jirani zako walio matajiri, wasije nao
wakakualika nawe ukawa umelipwa kile ulichowatendea. 13 Badala yake, unapofanya
karamu, waalike maskini, vilema viwete na vipofu, 14 nawe utakuwa umepata baraka,
kwa kuwa hao hawana cha kukulipa. Maana Mungu atakupa tuzo lako wakati watu wema
watakapofufuka.” 15 Mmoja wa wale waliokuwa wameketi pamoja na Yesu akasema, “Ana
heri mtu yule atakayekula chakula katika Ufalme wa Mungu.” 16 Yesu akamjibu, “Mtu
mmoja alifanya karamu kubwa, akaalika watu wengi. 17 Wakati wa karamu ulipofika
alimtuma mtumishi wake awaambie walioalikwa, Njoni, kila kitu ni tayari. 18 Lakini
wote, kwa namna moja, wakaanza kuomba radhi. Wa kwanza akamwambia mtumishi:
Nimenunua shamba, kwa hiyo sina budi kwenda kuliangalia; nakuomba uniwie radhi.
19 Mwingine akasema: Nimenunua ng'ombe jozi tano wa kulima; sasa nimo njiani
kwenda kuwajaribu; nakuomba uniwie radhi. 20 Na mwingine akasema: Nimeoa mke,
kwa hiyo siwezi kuja. 21 Mtumishi huyo akarudi na kumwarifu bwana wake jambo
hilo. Yule mwenye nyumba alikasirika, akamwambia mtumishi wake: Nenda upesi
kwenye barabara na vichochoro vya mji, uwalete hapa ndani maskini, viwete, vipofu
na waliolemaa. 22 Baadaye, mtumishi huyo akasema: Bwana mambo yamefanyika kama
ulivyoamuru, lakini bado iko nafasi. 23 Yule bwana akamwambia mtumishi: Nenda
katika barabara na vichochoro vya mji uwashurutishe watu kuingia ili nyumba yangu
ijae. 24 Kwa maana, nawaambieni, hakuna hata mmoja wa wale walioalikwa atakayeonja
karamu yangu.” 25 Hapo, makundi mengi yakawa yanaandamana pamoja na Yesu. Basi,
akawageukia akawaambia, 26 “Mtu yeyote akija kwangu, asipowachukia baba na mama
yake, mke wake, watoto, ndugu na dada zake, naam, hata na nafsi yake mwenyewe,
hawezi kuwa mwanafunzi wangu. 27 Mtu asipochukua msalaba wake na kunifuata hawezi
kuwa mwanafunzi wangu. 28 Kwa maana, ni nani miongoni mwenu ambaye akitaka
kujenga mnara hataketi kwanza akadirie gharama zake ili ajue kama ana kiasi cha

kutosha cha kumalizia? 29 La sivyo, baada ya kuweka msingi na kushindwa kumaliza,
watu watamcheka 30 wakisema: Mtu huyu alianza kujenga, lakini hakumalizia. 31 "Au, ni
mfalme gani ambaye, akitaka kwenda kupigana na mfalme mwingine, hataketi kwanza
chini na kufikiri kama ataweza, kwa askari wake elfu ishirini? 32 Kama anaona hataweza,
atawatuma wajumbe kutaka masharti ya amani wakati mfalme huyo mwingine angali
mbali. 33 Vivyo hivyo, basi, hakuna hata mmoja wenu atakayekuwa mwanafunzi wangu
kama asipoachilia kila kitu alicho nacho. 34 "Chumvi ni nzuri; lakini ikipoteza ladha yake,
itakolezwa na nini? 35 Haifai kitu wala kwa udongo wala kwa mbolea. Watu huitupilia
mbali. Sikieni basi, kama mna masikio!"

15

1 Siku moja, watoza ushuru na wahalifu wengi walikwenda kumsikiliza Yesu.
2 Mafarisayo na walimu wa Sheria wakaanza kunung'unika: "Mtazameni mtu huyu!
Anawakaribisha wenye dhambi, na tena anakula nao." 3 Yesu akawajibu kwa mfano:
4 "Hivi, mtu akiwa na kondoo mia, akigundua kwamba mmoja wao amepotea, atafanya
nini? Atawaacha wale tisini na tisa mbugani, na kwenda kumtafuta yule aliyepotea
mpaka ampate. 5 Akimpata, atambeba mabegani kwa furaha. 6 Anapofika nyumbani,
atawaita rafiki zake akiwaambia, Furahini pamoja nami, kwa sababu nimempata yule
kondoo wangu aliyepotea. 7 Kadhalika nawaambieni, ndivyo kutakavyokuwa na furaha
mbinguni kwa ajili ya kutubu kwa mwenye dhambi mmoja, kuliko kwa ajili ya watu
tisini na tisa wanaojiona kuwa wema, wasiohitaji kutubu. 8 "Au mwaonaje? Tuseme
mwanamke fulani ana sarafu kumi za fedha, akipoteza moja, atafanya nini? Atawasha
taa, aifagie nyumba na kuitafuta kwa uangalifu mpaka aipate. 9 Akiipata, atawaita
rafiki na jirani zake akisema, Furahini pamoja nami, kwa sababu nimeipata ile sarafu
yangu iliyopotea. 10 Kadhalika nawaambieni, ndivyo watakavyofurahi malaika wa
Mungu kwa sababu ya mwenye dhambi mmoja anayetubu." 11 Yesu akaendelea kusema,
"Kulikuwa na mtu mmoja mwenye wana wawili. 12 Yule mdogo, alimwambia baba yake:
Baba, nipe urithi wangu. Naye akawagawia mali yake. 13 Baada ya siku chache, yule
mdogo aliuza urithi wake, akasafiri na fedha aliyopata, akaenda nchi ya mbali ambako
aliitumia ovyo. 14 Alipomaliza kutumia kila kitu, kukatokea njaa kali katika nchi ile,
naye akaanza kuhangaika. 15 Akaomba kazi kwa mwananchi mtu mmoja wa huko naye
akampeleka shambani mwake kulisha nguruwe. 16 Alitamani kula maganda waliyokula
wale nguruwe, ila hakuna mtu aliyempa kitu. 17 Alipoanza kupata akili akafikiri: Mbona
kuna wafanyakazi wengi wa baba yangu wanaokula na kusaza, nami ninakufa njaa?
18 Nitarudi kwa baba yangu na kumwambia: Baba, nimemkosea Mungu, na nimekukosea
wewe pia. 19 Sistahili hata kuitwa mwanao. Nifanye kama mmoja wa wafanyakazi
wako. 20 Basi, akaanza safari ya kurudi kwa baba yake. Alipokuwa bado yu mbali, baba
yake alimwona, na kwa moyo wa huruma alimkimbilia, akamkumbatia na kumbusu.
21 "Mwanawe akamwambia: Baba, nimemkosea Mungu, na nimekukosea wewe pia.
Sistahili hata kuitwa mwanao. 22 Lakini baba yake akawaambia watumishi wake: Haraka!
Leteni nguo nzuri mkamvike! Mvisheni pete na viatu! 23 Mchinjeni ndama mnono;
tule kusherehekea! 24 Kwa sababu huyu mwanangu alikuwa amekufa, kumbe yu mzima
alikuwa amepotea, lakini sasa amepatikana. Wakaanza kufanya sherehe. 25 "Wakati huo
kaka yake alikuwa bado shambani. Alipokuwa akirudi na kukaribia nyumbani akasikia
vifijo na ngoma. 26 Akamwita mmoja wa watumishi, akamwuliza: Kuna nini? 27 Huyo
mtumishi akamwambia: Ndugu yako amerudi nyumbani, na baba yako amemchinjia
ndama mnono kwa kuwa amempata akiwa salama salimini. 28 Huyo kijana mkubwa
akawaka hasira hata akakataa kuingia nyumbani. Baba yake akatoka nje na kumsihi
aingie. 29 Lakini yeye akamjibu: Kumbuka! Miaka yote nimekutumikia, sijavunja
amri yako hata mara moja. Umenipa nini? Hujanipa hata mwana mbuzi mmoja
nikafanye sherehe pamoja na rafiki zangu! 30 Lakini mtoto wako huyu aliyekula mali
yako pamoja na makahaba, mara tu alipokuja umemchinjia yule ndama mnono. 31 Baba

yake akamjibu: Mwanangu, wewe uko pamoja nami siku zote, na kila nilicho nacho ni
chako. 32 Ilitubidi kufanya sherehe na kufurahi, kwa sababu huyu ndugu yako alikuwa
amekufa, kumbe yu mzima; alikuwa amepotea, lakini sasa amepatikana."

16

1 Yesu aliwaambia wanafunzi wake: "Tajiri mmoja alikuwa na karani wake. Huyu
karani alichongewa kwamba alitumia ovyo mali ya tajiri wake. 2 Yule tajiri akamwita
akamwambia: Ni mambo gani haya ninayosikia juu yako? Toa hesabu ya mapato
na matumizi ya mali yangu, kwa maana huwezi kuwa karani tena. 3 Yule karani
akafikiri: Bwana wangu amenifukuza kazi ya ukarani; nitafanya nini? Kwenda kulima
siwezi; kwenda kuombaomba kama maskini ni aibu. 4 Naam, najua la kufanya, ili
nitakapofukuzwa kazi, watu waweze kunikaribisha nyumbani kwao. 5 Basi, akawaita
wadeni wa bwana wake, mmoja mmoja, akamwambia yule wa kwanza: Unadaiwa kiasi
gani na bwana wangu? 6 Yeye akamjibu: Mapipa mia ya mafuta ya zeituni. Yule
karani akamwambia: Chukua hati yako ya deni, keti haraka, andika hamsini. 7 Kisha
akamwuliza mdeni mwingine: Wewe unadaiwa kiasi gani? Yeye akamjibu: Magunia
mia ya ngano. Yule karani akamwambia: Chukua hati yako ya deni, andika themanini.
8 "Basi, yule bwana akamsifu huyo karani asiye mwaminifu, kwa kuwa alitumia busara.
Kwa maana watu wa dunia hii wana busara zaidi na mambo yao kuliko watu wa mwanga."
9 Naye Yesu akaendelea kusema, "Nami nawaambieni, jifanyieni marafiki kutokana na
mali ya dunia, ili zitakapowaishieni, mweze kupokewa nao katika makao ya milele.
10 Yeyote aliye mwaminifu katika mambo madogo, atakuwa mwaminifu katika mambo
makubwa; na yeyote asiye mwaminifu katika mambo madogo, hatakuwa mwaminifu
katika mambo makubwa. 11 Kama basi, ninyi si hamjawa waaminifu mali mbaya za
dunia, ni nani atakayewakabidhi zile mali za kweli? 12 Na kama hamjakuwa waaminifu
katika mali ya mtu mwingine, ni nani atakayewakabidhi mali yenu wenyewe? 13 "Hakuna
mtumishi awezaye kuwatumikia mabwana wawili; kwa maana atamchukia mmoja na
kumpenda mwingine, au ataambatana na mmoja na kumdharau mwingine. Hamwezi
kumtumikia Mungu na mali." 14 Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, kwa vile wao
walikuwa wanapenda sana fedha, wakamdharau Yesu. 15 Hapo akawaambia, "Ninyi
mnajifanya wema mbele ya watu, lakini Mungu anaijua mioyo yenu. Kwa maana
kile kinachoonekana kuwa kitukufu mbele ya watu, Mungu anakiona kuwa takataka.
16 "Sheria na maandishi ya manabii vilikuweko mpaka wakati wa Yohane mbatizaji.
Tangu hapo, Ufalme wa Mungu unahubiriwa, na kila mmoja anauingia kwa nguvu.
17 Lakini ni rahisi zaidi mbingu na dunia kupita, kuliko hata herufi moja ya Sheria
kufutwa. 18 "Yeyote anayemwacha mke wake na kuoa mwingine, anazini; na yeyote
anayemwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini. 19 "Palikuwa na mtu mmoja tajiri,
ambaye alikuwa anavaa mavazi ya bei kubwa sana ya rangi ya zambarau, na ya kitani
safi, na kufanya sherehe kila siku. 20 Kulikuwa pia na maskini mmoja jina lake Lazaro,
aliyekuwa amejaa vidonda na alikuwa analazwa mlangoni pa nyumba ya huyo tajiri.
21 Lazaro alitamani kula makombo yaliyoanguka kutoka meza ya tajiri; na zaidi ya
hayo, mbwa walikuwa wanakuja na kulamba vidonda vyake! 22 "Ikatokea kwamba huyo
maskini akafa, malaika wakamchukua, wakamweka karibu na Abrahamu. Na yule tajiri
pia akafa, akazikwa. 23 Huyo tajiri, alikuwa na mateso makali huko kuzimu, akainua
macho yake, akamwona Abrahamu kwa mbali na Lazaro karibu naye. 24 Basi, akaita
kwa sauti: Baba Abrahamu, nionee huruma; umtume Lazaro angalau achovye ncha
ya kidole chake katika maji, auburudishe ulimi wangu, maana ninateseka mno katika
moto huu. 25 Lakini Abrahamu akamjibu: Kumbuka mwanangu, kwamba ulipokea mema
yako katika maisha, naye Lazaro akapokea mabaya. Sasa lakini, yeye anatulizwa, nawe
unateswa. 26 Licha ya hayo, kati yetu na ninyi kumewekwa shimo kubwa, ili wanaotaka
kuja kwenu kutoka huku wasiweze, wala wanaotaka kutoka kwenu kuja kwetu wasiweze.
27 Huyo aliyekuwa tajiri akasema: Basi baba, nakuomba umtume aende nyumbani kwa

baba yangu, 28 maana ninao ndugu watano, ili awaonye wasije wakaja huku kwenye
mateso. 29 Lakini Abrahamu akamwambia: Ndugu zako wanao Mose na manabii; waache
wawasikilize hao. 30 Lakini yeye akasema: Sivyo baba Abrahamu, ila kama mtu atafufuka
kutoka wafu na kuwaendea, watatubu. 31 Naye Abrahamu akasema: Kama hawawasikilizi
Mose na manabii, hawatajali hata kama mtu angefufuka kutoka wafu."

17

1 Kisha, Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Haiwezekani kabisa kusitokee vikwazo
vinavyosababisha dhambi; lakini ole wake mtu yule atakayevisababisha. 2 Ingekuwa
afadhali kwake kufungiwa shingoni jiwe kubwa la kusagia na kutoswa baharini, kuliko
kumkwaza mmoja wa wadogo hawa. 3 Jihadharini! Kama ndugu yako akikukosea,
mwonye; akitubu, msamehe. 4 Na kama akikukosea mara saba kwa siku, na kila mara
akarudi kwako akisema Nimetubu, lazima umsamehe." 5 Mitume wakamwambia Bwana,
"Utuongezee imani." 6 Naye Bwana akajibu, "Kama imani yenu ingekuwa ndogo hata
kama chembe ndogo ya haradali, mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu: Ng'oka
ukajipandikize baharini, nao ungewatii. 7 "Tuseme mmoja wenu ana mtumishi ambaye
analima shambani au anachunga kondoo. Je, anaporudi kutoka shambani, atamwambia:
Haraka, njoo ule chakula? 8 La! Atamwambia: Nitayarishie chakula, ujifunge tayari
kunitumikia mpaka nitakapomaliza kula na kunywa, ndipo nawe ule na unywe. 9 Je
utamshukuru huyo mtumishi kwa sababu ametimiza aliyoamriwa? 10 Hali kadhalika
na ninyi mkisha fanya yote mliyoamriwa, semeni: Sisi ni watumishi tusio na faida,
tumetimiza tu yale tuliyotakiwa kufanya." 11 Yesu akiwa safarini kwenda Yerusalemu
alipitia mipakani mwa Samaria na Galilaya. 12 Alipokuwa anaingia katika kijiji kimoja,
watu kumi wenye ukoma walikutana naye, wakasimama kwa mbali. 13 Wakapaza sauti
wakisema, "Yesu Mwalimu, tuonee huruma!" 14 Alipowaona akawaambia, "Nendeni
mkajionyeshe kwa makuhani." Basi, ikawa walipokuwa wanakwenda, wakatakasika.
15 Mmoja wao alipoona kwamba ameponywa alirudi akimtukuza Mungu kwa sauti
kubwa. 16 Akajitupa chini mbele ya miguu ya Yesu huku akimshukuru. Huyo alikuwa
Msamaria. 17 Hapo Yesu akasema, "Je, si watu kumi walitakaswa? Wale tisa wako
wapi? 18 Hakupatikana mwingine aliyerudi kumtukuza Mungu ila tu huyu mgeni?"
19 Halafu akamwambia huyo mtu, "Simama, uende zako; imani yako imekuponya."
20 Wakati mmoja, Mafarisayo walimwuliza Yesu, "Ufalme wa Mungu utakuja lini?" Naye
akawajibu, "Ufalme wa Mungu hauji kwa namna itakayoweza kuonekana. 21 Wala hakuna
atakayeweza kusema, Uko hapa, au Uko pale. Kwa kweli Ufalme wa Mungu uko kati
yenu." 22 Halafu akawaambia wanafunzi wake, "Siku zinakuja ambapo mtatamani kuona
mojawapo ya siku za Mwana wa Mtu, lakini hamtaiona. 23 Na watu watawaambieni:
Tazameni yuko hapa; ninyi msitoke wala msiwafuate. 24 Kwa maana kama vile umeme
unavyotokea ghafla na kuangaza anga upande mmoja hadi mwingine, ndivyo Mwana
wa Mtu atakavyokuwa siku yake. 25 Lakini kabla ya hayo, itambidi ateseke sana na
kukataliwa na kizazi hiki. 26 Kama ilivyokuwa nyakati za Noa, ndivyo itakavyokuwa
katika siku za Mwana wa Mtu. 27 Watu waliendelea kula na kunywa, kuoa na kuolewa
mpaka wakati ule Noa alipoingia katika safina. Gharika ikatokea na kuwaangamiza
wote. 28 Itakuwa kama ilivyotokea wakati wa Loti. Watu waliendelea kula na kunywa,
kununua na kuuza, kupanda mbegu na kujenga. 29 Lakini siku ile Loti alipoondoka
Sodoma, moto na kiberiti vikanyesha kama mvua kutoka mbinguni na kuwaangamiza
wote. 30 Ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana wa Mtu atakapofunuliwa. 31 "Siku hiyo,
yeyote atakayekuwa juu ya paa asishuke nyumbani kuchukua mali yake. Kadhalika,
naye atakayekuwa shambani asirudi nyuma. 32 Kumbukeni yaliyompata mke wa
Loti. 33 Yeyote anayetaka kuiokoa nafsi yake, ataipoteza; na yeyote anayeipoteza,
ataiokoa. 34 Nawaambieni, siku ile usiku watu wawili watakuwa wanalala pamoja, mmoja
atachukuliwa na yule mwingine ataachwa. 35 Wanawake wawili watakuwa wakisaga
nafaka pamoja; mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa." 36 Watu wawili watakuwa

shambani; mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa. 37 Hapo wakamwuliza, “Ni wapi
Bwana?” Naye akawaambia, “Ulipo mzoga, ndipo tai watakapokusanyikia.”

18

1 Basi, Yesu aliwasimulia mfano kuonyesha kwamba ni lazima kusali daima bila kukata
tamaa. 2 Alisema: “Katika mji mmoja kulikuwa na hakimu ambaye hakuwa anamcha
Mungu wala kumjali binadamu. 3 Katika mji huohuo, kulikuwa pia na mama mmoja
mjane, ambaye alimwendea huyo hakimu mara nyingi akimwomba amtetee apate haki
yake kutoka kwa adui yake. 4 Kwa muda mrefu huyo hakimu hakupenda kumtetea
huyo mjane; lakini, mwishowe akajisemea: Ingawa mimi simchi Mungu wala simjali
binadamu, 5 lakini kwa vile huyu mjane ananisumbua, nitamtetea; la sivyo ataendelea
kufika hapa, na mwisho atanichosha kabisa!” 6 Basi, Bwana akaendelea kusema,
“Sikieni jinsi alivyosema huyo hakimu mbaya. 7 Je, ndio kusema Mungu hatawatetea
wale aliowachagua, ambao wanamlilia mchana na usiku? Je, atakawia kuwasikiliza?
8 Nawaambieni atawatetea upesi. Hata hivyo, je, kutakuwako na imani duniani wakati
Mwana wa Mtu atakapokuja?” 9 Halafu Yesu aliwaambia pia mfano wa wale ambao
walijiona kuwa wema na kuwadharau wengine. 10 “Watu wawili walipanda kwenda
Hekaluni kusali: mmoja Mfarisayo, na mwingine mtoza ushuru. 11 Huyo Mfarisayo
akasimama, akasali kimoyomoyo: Ee Mungu, nakushukuru kwa vile mimi si kama watu
wengine: walafi, wadanganyifu au wazinzi. Nakushukuru kwamba mimi si kama huyu
mtoza ushuru. 12 Nafunga mara mbili kwa juma, natoa zaka sehemu ya kumi ya pato
langu. 13 Lakini yule mtoza ushuru, akiwa amesimama kwa mbali bila hata kuinua macho
yake mbinguni, ila tu akijipiga kifua kwa huzuni, alisema: Ee Mungu, unionee huruma
mimi mwenye dhambi. 14 Nawaambieni, huyu mtoza ushuru alirudi nyumbani akiwa
amesamehewa. Lakini yule mwingine, sivyo. Kwa maana kila anayejikweza atashushwa,
na kila anayejishusha atakwezwa.” 15 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awawekee
mikono yake. Wanafunzi walipowaona, wakawazuia kwa maneno makali. 16 Lakini Yesu
akawaita kwake akisema: “Waacheni hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie, kwa
maana Ufalme wa Mungu ni kwa ajili ya watu kama hawa. 17 Nawaambieni kweli, mtu
yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, hataingia katika Ufalme
huo.” 18 Kiongozi mmoja, Myahudi, alimwuliza Yesu, “Mwalimu mwema, nifanye nini
ili niweze kuupata uzima wa milele?” 19 Yesu akamwambia, “Mbona waniita mwema?
Hakuna aliye mwema ila Mungu peke yake. 20 Unazijua amri: Usizini; usiue; usiibe;
usitoe ushahidi wa uongo; waheshimu baba yako na mama yako.” 21 Yeye akasema,
“Hayo yote nimeyazingatia tangu ujana wangu.” 22 Yesu aliposikia hayo akamwambia,
“Unatakiwa bado kufanya kitu kimoja: uza kila ulicho nacho, wagawie maskini, na hivyo
utakuwa na hazina yako mbinguni; halafu njoo unifuate.” 23 Lakini huyo mtu aliposikia
hayo, alihuzunika sana kwa sababu alikuwa tajiri sana. 24 Yesu alipoona akihuzunika
hivyo, akasema, “Jinsi gani ilivyo vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!
25 Naam, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko tajiri kuingia
katika Ufalme wa Mungu.” 26 Wale watu waliposikia hayo, wakasema, “Nani basi,
atakayeokolewa?” 27 Yesu akajibu, “Yasiyowezekana kwa binadamu, yanawezekana kwa
Mungu.” 28 Naye Petro akamwuliza, “Na sisi je? Tumeacha vitu vyote tukakufuata!”
29 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, mtu yeyote aliyeacha nyumba au mke au
kaka au wazazi au watoto kwa ajili ya Ufalme wa Mungu, 30 atapokea mengi zaidi
wakati huu wa sasa, na kupokea uzima wa milele wakati ujao.” 31 Yesu aliwachukua
kando wale kumi na wawili, akawaambia, “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu na huko
kila kitu kilichoandikwa na manabii kuhusu Mwana wa Mtu kitakamilishwa. 32 Kwa
maana atakabidhiwa kwa watu wa mataifa nao watamtendea vibaya na kumtemea
mate. 33 Watampiga mijeledi, watamuua; lakini siku ya tatu atafufuka.” 34 Lakini wao
hawakuelewa hata kidogo jambo hilo; walikuwa wamefichwa maana ya maneno hayo,
na hawakutambua yaliyosemwa. 35 Wakati Yesu alipokaribia Yeriko, kulikuwa na mtu

mmoja kipofu ameketi njiani akiomba. 36 Aliposikia umati wa watu ukipita aliuliza,
"Kuna nini?" 37 Wakamwambia, "Yesu wa Nazareti anapita." 38 Naye akapaza sauti
akisema, "Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!" 39 Wale watu waliotangulia wakamkemea
wakimwambia anyamaze; lakini yeye akazidi kupaza sauti: "Mwana wa Daudi, nihuru-
mie;" 40 Yesu alisimama, akaamuru wamlete mbele yake. Yule kipofu alipofika karibu,
Yesu akamwuliza, 41 "Unataka nikufanyie nini?" Naye akamjibu, "Bwana, naomba
nipate kuona tena." 42 Yesu akamwambia, "Ona! Imani yako imekuponya." 43 Na mara
yule aliyekuwa kipofu akapata kuona, akamfuata Yesu akimtukuza Mungu. Watu wote
walipoona hayo, wakamsifu Mungu.

19

1 Yesu aliingia mjini Yeriko, akawa anapita katika njia za mji huo. 2 Kulikuwa na
mtu mmoja mjini, jina lake Zakayo ambaye alikuwa mkuu wa watoza ushuru tena
mtu tajiri. 3 Alitaka kuona Yesu alikuwa nani, lakini kwa sababu ya umati wa watu,
na kwa vile alikuwa mfupi, hakufaulu. 4 Hivyo, alitangulia mbio, akapanda juu ya
mkuyu ili aweze kumwona Yesu, kwa maana alikuwa apitie hapo. 5 Basi, Yesu alipofika
mahali pale, aliangalia juu akamwambia, "Zakayo, shuka upesi, maana leo ni lazima
nishinde nyumbani mwako." 6 Zakayo akashuka haraka, akamkaribisha kwa furaha.
7 Watu wote walipoona hayo, wakaanza kunung'unika wakisema, "Amekwenda kukaa
kwa mtu mwenye dhambi." 8 Lakini Zakayo akasimama akamwambia Yesu, "Sikiliza
Bwana! Mimi nitawapa maskini nusu ya mali yangu, na kama nimenyang'anya mtu
yeyote kitu, nitamrudishia mara nne." 9 Yesu akamwambia, "Leo wokovu umefika
katika nyumba hii, kwa vile huyu pia ni wa ukoo wa Abrahamu. 10 Kwa maana Mwana
wa Mtu amekuja kutafuta na kuokoa waliopotea." 11 Wakati watu walipokuwa bado
wanasikiliza hayo, Yesu akawaambia mfano. (Hapo alikuwa anakaribia Yerusalemu, na
watu wale walidhani kwamba muda si muda, Ufalme wa Mungu ungefika.) 12 Hivyo
akawaambia, "Kulikuwa na mtu mmoja wa ukoo wa kifalme aliyefanya safari kwenda
nchi ya mbali ili apokee madaraka ya ufalme, halafu arudi. 13 Basi, kabla ya kuondoka
aliwaita watumishi wake kumi, akawapa kiasi cha fedha kila mmoja na kumwambia:
Fanyeni nazo biashara mpaka nitakaporudi. 14 Lakini wananchi wenzake walimchukia
na hivyo wakatuma wajumbe waende wakaseme: Hatumtaki huyu atutawale. 15 "Huyo
mtu mashuhuri alirudi nyumbani baada ya kufanywa mfalme, na mara akaamuru wale
watumishi aliowapa zile fedha waitwe ili aweze kujua kila mmoja amepata faida gani.
16 Mtumishi wa kwanza akatokea, akasema: Mheshimiwa, faida iliyopatikana ni mara
kumi ya zile fedha ulizonipa. 17 Naye akamwambia: Vema; wewe ni mtumishi mwema.
Kwa kuwa umekuwa mwaminifu katika jambo dogo, utakuwa na madaraka juu ya miji
kumi! 18 Mtumishi wa pili akaja, akasema: Mheshimiwa, faida iliyopatikana ni mara tano
ya zile fedha ulizonipa. 19 Naye akamwambia pia: Nawe utakuwa na madaraka juu ya miji
mitano. 20 "Mtumishi mwingine akaja, akasema: Chukua fedha yako; niliificha salama
katika kitambaa, 21 kwa maana niliogopa kwa sababu wewe ni mtu mkali. Wewe ni mtu
ambaye huchukua yasiyo yako, na huchuma ambacho hukupanda. 22 Naye akamwambia:
Nakuhukumu kutokana na msemo wako, ewe mtumishi mbaya! Ulijua kwamba mimi
ni mtu mkali, ambaye huchukua yasiyo yangu na kuchuma nisichopanda. 23 Kwa nini
basi, hukuiweka fedha yangu benki, nami ningeichukua pamoja na faida baada ya
kurudi kwangu? 24 Hapo akawaambia wale waliokuwa pale: Mnyang'anyeni hizo fedha,
mkampe yule aliyepata faida mara kumi. 25 Nao wakamwambia: Lakini Mheshimiwa,
huyo ana faida ya kiasi hicho mara kumi! 26 Naye akawajibu: Kila aliye na kitu
atapewa na kuzidishiwa. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa.
27 Na sasa, kuhusu hao maadui wangu ambao hawapendi niwe mfalme wao, waleteni
hapa, mkawaue papa hapa mbele yangu." 28 Yesu alisema hayo, kisha akatangulia
mbele yao kuelekea Yerusalemu. 29 Alipokaribia kufika Bethfage na Bethania, karibu
na mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili, 30 akawaambia: "Nendeni

katika kijiji kilicho mbele yenu. Mtakapokuwa mnaingia kijijini, mtamkuta mwana
punda amefungwa ambaye hajatumiwa na mtu. Mfungeni, mkamlete hapa. 31 Kama
mtu akiwauliza, kwa nini mnamfungua, mwambieni, Bwana ana haja naye." 32 Basi,
wakaenda, wakakuta sawa kama alivyowaambia. 33 Walipokuwa wanamfungua yule
mwana punda, wenyewe wakawauliza, "Kwa nini mnamfungua mwana punda huyu?"
34 Nao wakawajibu, "Bwana anamhitaji." 35 Basi, wakampelekea Yesu yule mwana punda.
Kisha wakatandika mavazi yao juu yake wakampandisha Yesu. 36 Yesu akaendelea na
safari, na watu wakatandaza mavazi yao barabarani. 37 Alipofika karibu na Yerusalemu,
katika mteremko wa mlima wa Mizeituni, umati wote na wanafunzi wake, wakaanza
kushangilia na kumtukuza Mungu kwa sauti kubwa, kwa sababu ya mambo makuu
waliyoyaona; 38 wakawa wanasema: "Abarikiwe Mfalme ajaye kwa jina la Bwana. Amani
mbinguni, na utukufu juu mbinguni!" 39 Hapo baadhi ya Mafarisayo waliokuwako
katika lile kundi la watu, wakamwambia Yesu, "Mwalimu, wanyamazishe wanafunzi
wako!" 40 Yesu akawajibu, "Nawaambieni, kama hawa wakinyamaza, hakika hayo mawe
yatapaza sauti." 41 Alipokaribia zaidi na kuuona ule mji, Yesu aliulilia 42 akisema:
"Laiti ungelijua leo hii yale yaletayo amani! Lakini sasa yamefichika machoni pako.
43 Maana siku zaja ambapo adui zako watakuzungushia maboma, watakuzingira na
kukusonga pande zote. 44 Watakupondaponda wewe pamoja na watoto wako ndani ya
kuta zako; hawatakuachia hata jiwe moja juu jingine, kwa sababu hukuutambua wakati
Mungu alipokujia kukuokoa." 45 Kisha, Yesu aliingia Hekaluni, akaanza kuwafukuzia
nje wafanyabiashara 46 akisema, "Imeandikwa: Nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala;
lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi." 47 Yesu akawa anafundisha kila
siku Hekaluni. Makuhani wakuu, walimu wa Sheria na viongozi wa watu walitaka
kumwangamiza, 48 lakini hawakuwa na la kufanya, maana watu wote walikuwa wakim-
sikiliza kwa makini kabisa.

20

1 Siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha watu Hekaluni na kuwahubiria juu ya
Habari Njema, makuhani wakuu na walimu wa Sheria pamoja na wazee walifika,
2 wakasema, "Tuambie! Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani?" 3 Yesu akawaambia,
"Na mimi nitawaulizeni swali: 4 mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka kwa Mungu
au kwa watu?" 5 Lakini wao wakajadiliana hivi: "Tukisema yalitoka mbinguni, yeye
atatuuliza: Mbona hamkumsadiki? 6 Na tukisema yalitoka kwa binadamu, watu wote
hapa watatupiga mawe, maana wote wanaamini kwamba Yohane alikuwa nabii." 7 Basi,
wakamwambia, "Hatujui mamlaka hayo yalitoka wapi." 8 Yesu akawaambia, "Hata
mimi sitawaambia ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani." 9 Yesu akaendelea
kuwaambia watu mfano huu: "Mtu mmoja alilima shamba la mizabibu, akalikodisha kwa
wakulima; kisha akasafiri hadi nchi ya mbali, akakaa huko kwa muda mrefu. 10 Wakati
wa mavuno, mtu huyo alimtuma mtumishi wake kwa wale wakulima, akachukue sehemu
ya matunda ya shamba la mizabibu. Lakini wale wakulima wakampiga mtumishi huyo
wakamrudisha mikono mitupu. 11 Yule bwana akamtuma tena mtumishi mwingine;
lakini wao wakampiga huyo vilevile na kumtendea vibaya, wakamrudisha mikono
mitupu. 12 Akamtuma tena wa tatu; huyu naye, baada ya kumwumiza, wakamfukuza.
13 Yule mwenye shamba akafikiri: Nitafanya nini? Nitamtuma mwanangu mpenzi;
labda watamjali yeye. 14 Wale wakulima walipomwona tu, wakasemezana: Huyu ndiye
mrithi. Basi, tumwue ili urithi wake uwe wetu. 15 Basi, wakamtoa nje ya lile shamba
la mizabibu, wakamwua." Yesu akauliza, "Yule mwenye shamba atawafanya nini hao
wakulima? 16 Atakuja kuwaangamiza wakulima hao, na atawapa wakulima wengine hilo
shamba la mizabibu." Watu waliposikia maneno hayo, walisema: "Hasha! Yasitukie
hata kidogo!" 17 Lakini Yesu akawatazama, akawaambia, "Maandiko haya Matakatifu
yana maana gani basi? Jiwe walilokataa waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la msingi!
18 Mtu yeyote akianguka juu ya jiwe hilo, atavunjika vipandevipande; na likimwangukia
mtu yeyote, litamsaga kabisa." 19 Walimu wa Sheria na makuhani wakuu walifahamu

kwamba mfano huo ulikuwa unawahusu, na hivyo walitaka kumkamata palepale, ila
tu waliogopa watu. [20] Basi, wakawa wanatafuta wakati wa kufaa. Wakawahonga watu
fulani wajisingizie kuwa wema, wakawatuma wamnase Yesu kwa maswali, na hivyo
waweze kumtia nguvuni na kumpeleka kwa wakuu wa serikali. [21] Hao wapelelezi
wakamwambia, "Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha mambo ya kweli;
tunajua kwamba wewe huna ubaguzi; wewe wafundisha ukweli juu ya njia ya Mungu.
[22] Basi, twambie kama ni halali, au la, kulipa kodi kwa Kaisari!" [23] Yesu alitambua
mtego wao, akawaambia, [24] "Nionyesheni sarafu. Je, sura na chapa ni vya nani?" [25] Nao
wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Yesu akawaambia, "Basi, mpeni Kaisari vilivyo vyake
Kaisari, na Mungu vilivyo vyake Mungu." [26] Hawakufaulu kumnasa kwa neno lolote pale
mbele ya watu na hivyo wakakaa kimya wakilistaajabia jibu lake. [27] Kisha Masadukayo,
ambao husema kwamba wafu hawafufuki, wakamjia Yesu, wakasema: [28] "Mwalimu, Mose
alituandikia kwamba kama ndugu ya mtu fulani akifa na kumwacha mjane wake bila
watoto, ni lazima ndugu yake amchukue huyo mama mjane, amzalie watoto ndugu yake
marehemu. [29] Sasa, wakati mmoja kulikuwa na ndugu saba. Yule wa kwanza alioa na
baadaye akafa bila kuacha mtoto. [30] Yule ndugu wa pili akamwoa yule mjane, naye
pia, akafa; [31] na ndugu wa tatu vilevile. Mambo yakawa yaleyale kwa wote saba—wote
walikufa bila kuacha watoto. [32] Mwishowe akafa pia yule mwanamke. [33] Je, siku wafu
watakapofufuliwa, mwanamke huyo atakuwa mke wa nani? Alikuwa ameolewa na wote
saba." [34] Yesu akawaambia, "Watu wa nyakati hizi huoa na kuolewa; [35] lakini wale
ambao Mungu atawawezesha kushiriki ule wakati wa ufufuo, hawataoa wala kuolewa.
[36] Ama hakika, hawawezi kufa tena, kwa sababu watakuwa kama malaika, na ni watoto
wa Mungu kwa vile wamefufuliwa katika wafu. [37] Lakini, kwamba kuna kufufuka kutoka
wafu, hata Mose alithibitisha jambo hilo katika Maandiko Matakatifu. Katika sehemu ya
Maandiko Matakatifu juu ya kile kichaka kilichokuwa kinawaka moto, anamtaja Bwana
kama Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo. [38] Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni
Mungu wa wale walio hai; maana wale aliowaita kwake, wanaishi naye." [39] Baadhi ya
wale walimu wa Sheria wakasema, "Mwalimu, umejibu vema kabisa." [40] Walisema hivyo
kwa sababu hawakuthubutu kumwuliza tena maswali mengine. [41] Yesu akawauliza,
"Yasemekanaje kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? [42] Maana Daudi mwenyewe anasema
katika Zaburi: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu wa kulia [43] mpaka
niwafanye adui zako kama kiti cha kuwekea miguu yako. [44] Ikiwa Daudi anamwita yeye,
Bwana, basi atakuwaje mwanawe?" [45] Yesu aliwaambia wanafunzi wake mbele ya watu
wote, [46] "Jihadharini na walimu wa Sheria ambao hupenda kupitapita wamevalia kanzu.
Hupenda kusalimiwa na watu kwa heshima masokoni, huketi mahali pa heshima katika
masunagogi na kuchukua nafasi za heshima katika karamu. [47] Huwadhulumu wajane
huku wakisingizia kuwa wema kwa kusali sala ndefu. Hao watapata hukumu kali zaidi!"

21

[1] Yesu alitazama kwa makini, akawaona matajiri walivyokuwa wanatia sadaka zao
katika hazina ya Hekalu, [2] akamwona pia mama mmoja mjane akitumbukiza humo
sarafu mbili ndogo. [3] Basi, akasema, "Nawaambieni kweli, mama huyu mjane ametia
zaidi katika hazina kuliko wote. [4] Kwa maana, wengine wote wametoa sadaka zao
kutokana na ziada ya mali zao, lakini huyu mama, ingawa ni maskini, ametoa kila
kitu alichohitaji kwa kuishi." [5] Baadhi ya wanafunzi walikuwa wanazungumza juu ya
Hekalu, jinsi lilivyopambwa kwa mawe ya thamani, pamoja na sadaka zilizotolewa kwa
Mungu. Yesu akasema, [6] "Haya yote mnayoyaona—zitakuja siku ambapo hakuna hata
jiwe moja litakalosalia juu ya lingine; kila kitu kitaharibiwa." [7] Basi, wakamwuliza,
"Mwalimu, mambo hayo yatatokea lini? Na ni ishara gani zitakazoonyesha kwamba
karibu mambo hayo yatokee?" [8] Yesu akawajibu, "Jihadharini, msije mkadanganyika.
Maana wengi watatokea na kulitumia jina langu wakisema: Mimi ndiye, na, Wakati ule
umekaribia. Lakini ninyi msiwafuate! [9] Basi, mtakaposikia habari za vita na misukosuko,

msitishike; maana ni lazima hayo yatokee kwanza, lakini mwisho wa yote, bado.”
10 Halafu akaendelea kusema: “Taifa moja litapigana na taifa lingine, na ufalme mmoja
utapigana na ufalme mwingine. 11 Kila mahali kutakuwa na mitetemeko mikubwa ya
ardhi, kutakuwa na njaa na tauni. Kutakuwa na vituko vya kutisha na ishara kubwa
angani. 12 Lakini kabla ya kutokea hayo yote, watawatieni nguvuni, watawatesa na
kuwapelekeni katika masunagogi na kuwatia gerezani; mtapelekwa mbele ya wafalme
na watawala kwa ajili ya jina langu. 13 Hii itawapeni fursa ya kushuhudia Habari Njema.
14 Muwe na msimamo huu mioyoni mwenu: hakuna kufikiria kabla ya wakati juu ya
jinsi mtakavyojitetea, 15 kwa sababu mimi mwenyewe nitawapeni ufasaha wa maneno
na hekima, hivyo kwamba zenu hawataweza kustahimili wala kupinga. 16 Wazazi wenu,
ndugu, jamaa na rafiki zenu watawasaliti ninyi; na baadhi yenu mtauawa. 17 Watu wote
watawachukieni kwa sababu ya jina langu. 18 Lakini, hata unywele mmoja wa vichwa
vyenu hautapotea. 19 Kwa uvumilivu wenu, mtayaokoa maisha yenu. 20 “Mtakapoona
mji wa Yerusalemu umezungukwa na majeshi, ndipo mtambue ya kwamba wakati
umefika ambapo mji huo utaharibiwa. 21 Hapo walioko Yudea wakimbilie milimani;
wale walio mjini watoke; na wale walio mashambani wasirudi mjini. 22 Kwa maana
siku hizo ni siku za adhabu, ili yote yaliyoandikwa yatimie. 23 Ole wao waja wazito
na wanyonyeshao siku hizo! Kwa maana kutakuwa na dhiki kubwa katika nchi, na
hasira ya Mungu itawajia watu hawa. 24 Wengine watauawa kwa upanga, wengine
watachukuliwa mateka katika nchi zote; na mji wa Yerusalemu utakanyagwa na watu
wa mataifa mengine, hadi nyakati zao zitakapotimia. 25 “Kutakuwa na ishara katika jua
na mwezi na nyota. Mataifa duniani yatakuwa na dhiki kwa sababu ya wasiwasi kutokana
na mshindo wa mawimbi ya bahari. 26 Watu watazirai kwa sababu ya uoga, wakitazamia
mambo yatakayoupata ulimwengu; kwa maana nguvu za mbingu zitatikiswa. 27 Halafu,
watamwona Mwana wa Mtu akija katika wingu, mwenye nguvu na utukufu mwingi.
28 Wakati mambo hayo yatakapoanza kutukia, simameni na kuinua vichwa vyenu juu,
kwa maana ukombozi wenu umekaribia.” 29 Kisha akawaambia mfano: “Angalieni mtini
na miti mingine yote. 30 Mnapoona kwamba imeanza kuchipua majani, mwatambua
kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 31 Vivyo hivyo, mtakapoona mambo hayo
yanatendeka, mtatambua kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia. 32 Nawaambieni
hakika, kizazi hiki cha sasa hakitapita kabla ya hayo yote kutendeka. 33 Mbingu na dunia
vitapita, lakini maneno yangu hayatapita. 34 “Muwe macho, mioyo yenu isije ikalemewa
na anasa, ulevi na shughuli za maisha haya. La sivyo, Siku ile itawajieni ghafla. 35 Kwa
maana itawajia kama mtego, wote wanaoishi duniani pote. 36 Muwe waangalifu basi,
na salini daima ili muweze kupata nguvu ya kupita salama katika mambo haya yote
yatakayotokea, na kusimama mbele ya Mwana wa Mtu.” 37 Wakati wa mchana, siku
hizo, Yesu alikuwa akifundisha watu Hekaluni; lakini usiku alikuwa akienda katika mlima
wa Mizeituni na kukaa huko. 38 Watu wote walikuwa wanakwenda Hekaluni asubuhi na
mapema, wapate kumsikiliza.

22

1 Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu, iitwayo Pasaka, ilikuwa inakaribia. 2 Makuhani
wakuu na walimu wa Sheria wakawa wanatafuta njia ya kumwua Yesu, lakini wali-
waogopa watu. 3 Basi, Shetani akamwingia Yuda aitwae Iskarioti, mmoja wa wale
mitume kumi na wawili. 4 Yuda akaenda akajadiliana na makuhani wakuu na walinzi
wa Hekalu kuhusu atakavyomsaliti Yesu kwao. 5 Nao wakafurahi na kupatana naye
kumlipa fedha. 6 Yuda akakubali, na akawa anatafuta nafasi nzuri ya kumkabidhi kwao
bila umati wa watu kujua. 7 Basi, siku ya Mikate Isiyotiwa chachu ikafika. Hiyo ndiyo
siku ambayo mwana kondoo wa Pasaka huchinjwa. 8 Hivyo Yesu akawatuma Petro na
Yohane, akawaambia, “Nendeni mkatuandalie karamu ili tupate kula Pasaka.” 9 Nao
wakamwuliza, “Unataka tuiandae wapi?” 10 Akawaambia, “Sikilizeni! Mtakapokuwa
mnakwenda mjini, mtakutana na mwanamume anayebeba mtungi wa maji. Mfuateni
mpaka ndani ya nyumba atakayoingia. 11 Mwambieni mwenye nyumba: Mwalimu

anakuuliza, kiko wapi kile chumba ambamo nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi
wangu? [12] Naye atawaonyesheni chumba kikubwa ghorofani ambacho kimepambwa.
Andalieni humo." [13] Basi, wakaenda, wakakuta kila kitu sawa kama Yesu alivyokuwa
amewaambia; wakaandaa karamu ya Pasaka. [14] Saa ilipotimia, Yesu akakaa kula
chakula pamoja na mitume wake. [15] Akawaambia, "Nimetamani sana kula Pasaka hii
pamoja nanyi kabla ya kuteswa kwangu. [16] Maana nawaambieni, sitaila tena hadi hapo
itakapokamilika katika Ufalme wa Mungu." [17] Kisha akatwaa kikombe, akashukuru
akasema, "Pokeeni, mgawanye ninyi kwa ninyi. [18] Kwa maana nawaambieni, sitakunywa
tena divai ya zabibu mpaka Ufalme wa Mungu utakapokuja." [19] Halafu akatwaa mkate,
akashukuru, akaumega, akawapa akisema, "Huu ni mwili wangu, unaotolewa kwa ajili
yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka." [20] Akafanya vivyo hivyo na kikombe, baada
ya chakula, akisema, "Kikombe hiki ni agano jipya linalothibitishwa kwa damu yangu
inayomwagika kwa ajili yenu. [21] "Lakini, tazameni! Yule atakayenisaliti yuko nami
hapa mezani. [22] Kweli Mwana wa Mtu anakwenda kuuawa kama ilivyopangwa, lakini
ole wake mtu anayemsaliti." [23] Hapo wakaanza kuulizana wao kwa wao ni nani kati
yao atakayefanya jambo hilo. [24] Kulitokea ubishi kati ya hao mitume kuhusu nani
miongoni mwao anayefikiriwa kuwa mkuu zaidi kuliko wengine. [25] Yesu akawaambia,
"Wafalme wa mataifa huwatawala watu wao kwa mabavu, nao huitwa wafadhili wa
watu. [26] Lakini isiwe hivyo kati yenu; bali, yule aliye mkuu kati yenu ni lazima awe
mdogo wa wote, na aliye kiongozi lazima awe kama mtumishi. [27] Kwa maana, ni
nani aliye mkuu: yule anayeketi mezani kula chakula, ama yule anayetumikia? Bila
shaka ni yule anayeketi mezani kula chakula! Hata hivyo, mimi niko hapa kati yenu
kama mtumishi. [28] "Ninyi ndio mliobaki nami wakati wote wa majaribu yangu; [29] na,
kama vile Baba yangu alivyonikabidhi Ufalme, vivyo hivyo nami nitawakabidhi ninyi
Ufalme. [30] Mtakula na kunywa mezani pangu katika ufalme wangu, na mtaketi katika
viti vya enzi kuyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli. [31] "Simoni, Simoni!
Sikiliza! Shetani alitaka kuwapepeta ninyi kama mtu anavyopepeta ngano. [32] Lakini
mimi nimekuombea ili imani yako isipungue. Nawe utakaponirudia, watie moyo ndugu
zako." [33] Naye Petro akamjibu, "Bwana, mimi niko tayari kwenda pamoja nawe gerezani,
na hata kufa." [34] Yesu akamjibu, "Nakwambia wewe Petro, kabla jogoo hajawika leo
utakuwa umenikana mara tatu." [35] Kisha, Yesu akawauliza wanafunzi wake, "Wakati
nilipowatuma bila mfuko wa fedha wala mkoba wala viatu, mlitindikiwa chochote?"
Wakajibu, "La." [36] Naye akawaambia, "Lakini sasa, yule aliye na mfuko wa fedha
auchukue; na aliye na mkoba, hali kadhalika. Na yeyote asiye na upanga, auze koti
lake anunue mmoja. [37] Maana nawaambieni, haya maneno ya Maandiko Matakatifu:
Aliwekwa kundi moja na wahalifu, ni lazima yatimie. Naam, yale yanayonihusu yanafikia
ukamilifu wake." [38] Nao wakasema, "Bwana, tazama; hapa kuna panga mbili." Naye
akasema, "Basi!" [39] Yesu akatoka, na kama ilivyokuwa desturi yake, akaenda katika
mlima wa Mizeituni; wanafunzi wake wakamfuata. [40] Alipofika huko akawaambia,
"Salini, msije mkaingia katika kishawishi." [41] Kisha akawaacha, akaenda umbali wa mtu
kuweza kutupa jiwe, akapiga magoti, akasali: [42] "Baba, kama wapenda, ukiondoe kwangu
kikombe hiki; hata hivyo, mapenzi yako yatimizwe, wala siyo yangu." [43] Hapo, malaika
kutoka mbinguni, akamtokea ili kumtia moyo. [44] Akiwa katika uchungu mkubwa, alisali
kwa bidii zaidi; na jasho likamtoka, kama matone ya damu, likatiririka mpaka chini.
[45] Baada ya kusali, aliwarudia wanafunzi wake, akawakuta wamelala, kwani walikuwa
na huzuni. [46] Akawaambia, "Mbona mnalala? Amkeni msali, msije mkaingia katika
kishawishi." [47] Alipokuwa bado anaongea, kundi la watu likaja likiongozwa na yule
aliyeitwa Yuda, mmoja wa wale mitume kumi na wawili. Yuda akaenda kumsalimu
Yesu kwa kumbusu. [48] Lakini Yesu akamwambia, "Yuda! Je, unamsaliti Mwana wa
Mtu kwa kumbusu?" [49] Wale wanafunzi wake walipoona hayo wakasema, "Bwana,
tutumie panga zetu?" [50] Na mmoja wao akampiga upanga mtumishi wa Kuhani Mkuu,
akamkata sikio lake la kulia. [51] Hapo, Yesu akasema, "Acha! Hii inatosha." Akaligusa

sikio la mtu huyo akaliponya. 52 Kisha Yesu akawaambia makuhani wakuu, wakubwa
wa walinzi wa Hekalu na wazee waliokuja kumkamata: "Je, mmekuja na mapanga
na marungu kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang'anyi? 53 Nilipokuwa pamoja
nanyi kila siku Hekaluni hamkunitia nguvuni. Lakini, huu ndio wakati wenu hasa,
ndio wakati wa utawala wa giza." 54 Basi, wakamkamata, wakamchukua na kwenda
naye nyumbani kwa Kuhani Mkuu. Petro akawa anamfuata nyuma kwa mbali. 55 Moto
ulikuwa umewashwa katikati ya ua, nao wakawa wameketi pamoja Petro akiwa miongoni
mwao. 56 Mjakazi mmoja alipomwona Petro ameketi karibu na moto, akamkodolea
macho, akasema, "Mtu huyu alikuwa pia pamoja na Yesu." 57 Lakini Petro akakana
akisema, "Wee! simjui mimi." 58 Baadaye kidogo, mtu mwingine akamwona Petro,
akasema, "Wewe ni mmoja wao." Lakini Petro akajibu "Bwana we; si mimi!" 59 Kama saa
moja baadaye, mtu mwingine akasisitiza, "Hakika huyu alikuwa pamoja naye; ametoka
Galilaya ati." 60 Lakini Petro akasema, "Bwana wee; sijui hata unachosema!" Na
papo hapo, akiwa bado anaongea, jogoo akawika. 61 Bwana akageuka na kumtazama
Petro, naye Petro akakumbuka yale aliyokuwa ameambiwa na Bwana: "Leo kabla jogoo
hajawika, utanikana mara tatu." 62 Hapo akatoka nje, akalia sana. 63 Wale watu
waliokuwa wanamchunga Yesu, walimpiga na kumdhihaki. 64 Walimfunga kitambaa
usoni, wakawa wanamwuliza, "Ni nani aliyekupiga? Hebu bashiri tuone!" 65 Wakamtolea
maneno mengi ya matusi. 66 Kulipokucha, kikao cha wazee wa watu kilifanyika, ambacho
kilihudhuriwa na makuhani wakuu na walimu wa Sheria. Yesu akaletwa mbele ya
Baraza hilo. 67 Nao wakamwambia, "Twambie! Je, wewe ndiwe Kristo?" Lakini Yesu
akawaambia, "Hata kama nikiwaambieni, hamtasadiki; 68 na hata kama nikiwaulizeni
swali, hamtanijibu. 69 Lakini tangu sasa, Mwana wa Mtu atakuwa ameketi upande wa
kulia wa Mungu Mwenyezi." 70 Hapo wote wakasema, "Ndiyo kusema wewe ni Mwana
wa Mungu?" Naye akasema, "Ninyi mnasema kwamba mimi ndiye." 71 Nao wakasema,
"Je, tunahitaji ushahidi mwingine? Sisi wenyewe tumesikia akisema kwa mdomo wake
mwenyewe."

23

1 Kisha, wote kwa jumla, wakasimama, wakampeleka Yesu mbele ya Pilato. 2 Wakaanza
kumshtaki wakisema: "Tulimkuta mtu huyu akiwapotosha watu wetu, akipinga kulipa
kodi kwa Kaisari na kujiita ati yeye ni Kristo, Mfalme." 3 Pilato akamwuliza Yesu, "Wewe
ni Mfalme wa Wayahudi?" Yesu akamjibu, "Wewe umesema." 4 Pilato akawaambia
makuhani wakuu na umati wa watu, "Sioni kosa lolote katika mtu huyu." 5 Lakini
wao wakasisitiza wakisema: "Anawachochea watu kwa mafundisho yake katika nchi
yote ya Yudea; alianza Galilaya, na sasa yuko hapa." 6 Pilato aliposikia hayo, akauliza,
"Je, mtu huyu ni mwenyeji wa Galilaya?" 7 Alipojua kwamba Yesu alikuwa chini ya
utawala wa Herode, akampeleka kwa Herode, ambaye wakati huo alikuwa Yerusalemu.
8 Herode alifurahi sana alipomwona Yesu. Alikuwa amekwisha sikia habari zake, na
hivyo alikuwa anatazamia kwa muda mrefu kumwona kwa macho yake mwenyewe. Zaidi
ya hayo, alikuwa anatumaini kumwona Yesu akitenda mwujiza. 9 Basi, akamwuliza
maswali mengi kwa muda mrefu, lakini Yesu hakumjibu neno. 10 Makuhani wakuu na
walimu wa Sheria wakajitokeza mbele, wakatoa mashtaka yao kwa nguvu sana. 11 Basi,
herode pamoja na maaskari wake, wakamwaibisha Yesu na kumfanyia mzaha; kisha
wakamvika vazi la kifalme, wakamrudisha kwa Pilato. 12 Herode na Pilato, ambao hapo
awali walikuwa maadui, tangu siku hiyo wakawa marafiki. 13 Basi, Pilato akaitisha
mkutano wa makuhani wakuu, viongozi na watu, 14 akawaambia, "Mmemleta mtu
huyu kwangu mkisema kwamba alikuwa anawapotosha watu. Sasa sikilizeni! Baada
ya kuchunguza jambo hilo mbele yenu, sikumpata na kosa lolote kuhusu mashtaka
yenu juu yake. 15 Wala si mimi tu, bali hata Herode hakuona kosa lolote, kwa maana
amemrudisha kwangu. Ni dhahiri kwamba mtu huyu hakufanya chochote kinachostahili
adhabu ya kifo. 16 Hivyo, nitaamuru apigwe viboko, halafu nitamwachilia." 17 Kila

sikukuu ya Pasaka, ilimlazimu Pilato kuwafungulia mfungwa mmoja. 18 Lakini wote
wakapiga kelele pamoja: "Mwondoe huyo, utufungulie Baraba!" 19 (Baraba alikuwa
ametiwa ndani kwa kusababisha uasi katika mji na pia kwa sababu ya kuua.) 20 Pilato
alitaka kumwachilia Yesu, hivyo akasema nao tena; 21 lakini wao wakapiga kelele:
"Msulubishe, msulubishe!" 22 Pilato akawaambia mara ya tatu, "Amefanya kosa gani?
Sioni kosa lolote kwake linalomstahili auawe; kwa hiyo nitampiga viboko, halafu
nimwachilie." 23 Lakini wao wakazidi kupiga kelele kwa nguvu sana, kwamba Yesu ni
lazima asulubiwe. Mwishowe, sauti zao zikashinda. 24 Basi, Pilato akaamua kwamba
matakwa yao yatimizwe. 25 Akamfungua kutoka gerezani yule waliyemtaka, ambaye
alikuwa ametiwa gerezani kwa sababu ya uasi na kuua; akamtoa Yesu kwao, wamfanyie
walivyotaka. 26 Walipokuwa wakimpeleka, walikutana na mtu mmoja, aitwaye Simoni
wa Kurene, aliyekuwa anatoka shambani. Basi, walimkamata, wakamtwika ule msalaba
auchukue nyuma ya Yesu. 27 Watu, umati kwa umati, walimfuata; miongoni mwao
wakiwemo wanawake waliokuwa wanaomboleza na kumlilia. 28 Yesu akawageukia,
akasema, "Enyi kina mama wa Yerusalemu! Msinililie mimi, ila lieni kwa ajili yenu
wenyewe na kwa ajili ya watoto wenu. 29 Maana, hakika siku zitakuja ambapo watasema:
Heri yao wale walio tasa, ambao hawakupata kuzaa wala kunyonyesha watoto! 30 Wakati
huo, ndipo watu wataanza kuiambia milima: Tuangukieni! na vilima, Tufunikeni!
31 Kwa maana, kama watu wanautendea mti mbichi namna hiyo, itakuwaje kwa mti
mkavu?" 32 Waliwachukua pia watu wengine wawili, wahalifu, wauawe pamoja naye.
33 Walipofika mahali paitwapo, "Fuvu la Kichwa," ndipo wakamsulubisha Yesu pamoja
na wale wahalifu wawili, mmoja upande wake wa kulia na mwingine upande wake
wa kushoto. 34 Yesu akasema, "Baba, uwasamehe kwa maana hawajui wanalofanya."
Kisha wakagawana mavazi yake kwa kuyapigia kura. 35 Watu wakawa wamesimama
pale wakitazama. Nao viongozi wakamdhihaki wakisema: "Amewaokoa wengine;
sasa na ajiokoe mwenyewe, kama yeye ndiye Kristo, mteule wa Mungu!" 36 Askari
nao walimdhihaki pia; walimwendea wakampa siki 37 wakisema: "Kama kweli wewe
ni Mfalme wa Wayahudi, jiokoe mwenyewe." 38 Vilevile maandishi haya yalikuwa
yameandikwa na kuwekwa juu yake: "Huyu ndiye Mfalme wa Wayahudi." 39 Mmoja
wa wale wahalifu waliotundikwa msalabani, alimtukana akisema: "Je, si kweli kwamba
wewe ndiwe Kristo? Basi, jiokoe mwenyewe, utuokoe na sisi pia." 40 Lakini yule mhalifu
mwingine akamkemea mwenzake akisema: "Wewe humwogopi Mungu hata kidogo?
Wewe umepata adhabu hiyohiyo. 41 Wewe na mimi tunastahili, maana haya ni malipo
ya yale tuliyotenda. Lakini mtu huyu hakufanya chochote kibaya." 42 Kisha akasema,
"Ee Yesu! Unikumbuke wakati utakapoingia katika ufalme wako." 43 Yesu akamwambia,
"Nakwambia kwa hakika, leo utakuwa pamoja nami peponi." 44 Ilikuwa yapata saa sita
mchana; jua likaacha kuangaza, giza likafunika nchi yote mpaka saa tisa, 45 na pazia
lililokuwa limetundikwa Hekaluni likapasuka vipande viwili. 46 Yesu akalia kwa sauti
kubwa: "Baba, naiweka roho yangu mikononi mwako." Alipokwisha sema hayo, akakata
roho. 47 Hapo, yule jemadari alipoona yaliyotukia akamsifu Mungu akisema: "Hakika
huyu alikuwa mtu mwema." 48 Watu wale wote waliokuwa wamekusanyika hapo kwa ajili
ya tukio hilo, walipoona hayo yaliyotukia, walirudi makwao wakijipiga vifua kwa huzuni.
49 Marafiki zake wote pamoja na wale wanawake walioandamana naye kutoka Galilaya,
walisimama kwa mbali kutazama tukio hilo. 50 Kulikuwa na mtu mmoja jina lake Yosefu,
mwenyeji wa kijiji kimoja cha Wayahudi kiitwacho Armathaya. Alikuwa mtu mwema
anayeheshimika; 51 Alikuwa akitazamia kuja kwa Ufalme wa Mungu. Ingawa alikuwa
mmoja wa Baraza kuu la Wayahudi, hakuwa amekubaliana nao katika kitendo chao.
52 Basi, yeye alikwenda kwa Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu. 53 Kisha, akaushusha
mwili huo kutoka msalabani, akauzungushia sanda ya kitani, akauweka katika kaburi
lililokuwa limechongwa kwenye mwamba, ambalo halikuwa limetumika. 54 Siku hiyo
ilikuwa Ijumaa, na maandalio ya siku ya Sabato yalikuwa yanaanza. 55 Wale wanawake
walioandamana na Yesu kutoka Galilaya walimfuata Yosefu, wakaliona lile kaburi na jinsi

mwili wake Yesu ulivyowekwa [56] Halafu, walirudi nyumbani, wakatayarisha manukato
na marashi kuyapaka mwili wa Yesu. Siku ya Sabato walipumzika kama ilivyoamriwa na
sheria.

24

[1] Jumapili, alfajiri na mapema, wale wanawake walikwenda kaburini wakichukua
yale manukato waliyotayarisha. [2] Walikuta lile jiwe limeviringishwa mbali na kaburi.
[3] Walipoingia ndani, hawakuona mwili wa Bwana Yesu. [4] Walipokuwa bado wanashangaa
juu ya jambo hilo, mara watu wawili waliovaa mavazi yenye kung'aa sana, wakasimama
karibu nao. [5] Hao wanawake wakaingiwa na hofu, wakainama chini. Ndipo wale
watu wakawaambia, "Kwa nini mnamtafuta aliye hai kati ya wafu? [6] Hayuko hapa;
amefufuka. Kumbukeni aliyowaambieni alipokuwa kule Galilaya: [7] Ni lazima Mwana
wa Mtu atolewe kwa watu waovu, nao watamsulubisha, na siku ya tatu atafufuka."
[8] Hapo wanawake wakayakumbuka maneno yake, [9] wakarudi kutoka kaburini, wakawapa
mitume wale kumi na mmoja na wengine habari za mambo hayo yote. [10] Hao waliotoa
habari hizo kwa mitume ni: Maria Magdalene, Yoana na Maria mama wa Yakobo,
pamoja na wanawake wengine walioandamana nao. [11] Mitume waliyachukua maneno
hayo kama yasiyo na msingi, hivyo hawakuamini. [12] Lakini Petro alitoka, akaenda
mbio hadi kaburini. Alipoinama kuchungulia ndani, akaiona tu ile sanda. Akarudi
nyumbani huku akiwa anashangaa juu ya hayo yaliyotokea. [13] Siku hiyohiyo, wawili
kati ya wafuasi wake Yesu wakawa wanakwenda katika kijiji kimoja kiitwacho Emau,
umbali wa kilomita kumi na moja kutoka Yerusalemu. [14] Wakawa wanazungumza juu
ya hayo yote yaliyotukia. [15] Walipokuwa wakizungumza na kujadiliana, Yesu mwenyewe
akatokea, akatembea pamoja nao. [16] Walimwona kwa macho, lakini hawakumtambua.
[17] Akawauliza, "Mnazungumza nini huku mnatembea?" Nao wakasimama kimya, nyuso
zao wamezikunja kwa huzuni. [18] Mmoja, aitwaye Kleopa, akamjibu, "Je, wewe ni mgeni
peke yako Yerusalemu ambaye hujui yaliyotukia huko siku hizi?" [19] Naye akawajibu,
"Mambo gani?" Wao wakamjibu, "Mambo yaliyompata Yesu wa Nazareti. Yeye alikuwa
nabii mwenye uwezo wa kutenda na kufundisha mbele ya Mungu na mbele ya watu
wote. [20] Makuhani na watawala wetu walimtoa ahukumiwe kufa, wakamsulubisha.
[21] Lakini sisi tulitumaini kwamba yeye ndiye angeikomboa Israeli. Zaidi ya hayo yote,
leo ni siku ya tatu tangu mambo hayo yalipotendeka. [22] Tena, wanawake wengine
wa kwetu wametushtua. Walikwenda kaburini mapema asubuhi, [23] wasiukute mwili
wake. Wakarudi wakasema kwamba walitokewa na malaika waliowaambia kwamba
alikuwa hai. [24] Wengine wetu walikwenda kaburini wakashuhudia yale waliyosema
hao wanawake; ila yeye hawakumwona." [25] Kisha Yesu akawaambia, "Mbona mu
wapumbavu kiasi hicho na mioyo yenu ni mizito hivyo kusadiki yote yaliyonenwa na
manabii? [26] Je, haikumpasa Kristo kuteswa, na hivyo aingie katika utukufu wake?"
[27] Akawafafanulia mambo yote yaliyomhusu yeye katika Maandiko Matakatifu kuanzia
Mose hadi manabii wote. [28] Walipokikaribia kile kijiji walikokuwa wanakwenda, Yesu
akafanya kana kwamba anaendelea na safari; [29] lakini wao wakamsihi wakisema, "Kaa
pamoja nasi, maana kunakuchwa, na usiku unakaribia." Basi, akaingia kijijini, akakaa
pamoja nao. [30] Alipoketi kula chakula pamoja nao, akachukua mkate, akaubariki,
akaumega, akawapa. [31] Mara macho yao yakafumbuliwa, wakamtambua; lakini yeye
akatoweka kati yao. [32] Basi, wakaambiana, "Je, mioyo yetu haikuwa inawaka ndani yetu
wakati alipokuwa anatufafanulia Maandiko Matakatifu kule njiani?" [33] Wakaondoka saa
ileile, wakarudi Yerusalemu: wakawakuta wale mitume kumi na mmoja na wale wengine
waliokuwa pamoja nao, wamekusanyika [34] wakisema, "Hakika Bwana amefufuka, amem-
tokea Simoni." [35] Basi, hao wafuasi wawili wakawajulisha yale yaliyowapata njiani, na
jinsi walivyomtambua katika kumega mkate. [36] Wanafunzi wote wawili walipokuwa
wakiwaambia hayo, Yesu mwenyewe akasimama kati yao, akawaambia "Amani kwenu."
[37] Wakashtuka na kushikwa na hofu wakidhani wameona mzimu. [38] Lakini yeye
akawaambia, "Kwa nini mnafadhaika? Mbona mnakuwa na mashaka mioyoni mwenu?

[39] Angalieni mikono na miguu yangu, ya kwamba ni mimi mwenyewe. Nipapaseni
mkanione, maana mzimu hauna mwili na mifupa kama mnionavyo.” [40] Baada ya kusema
hayo, akawaonyesha mikono na miguu. [41] Wakiwa bado katika hali ya kutosadiki
kwa sababu ya furaha yao, na wakiwa wanastaajabu, akawauliza, “Mnacho chakula
chochote hapa?” [42] Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa. [43] Akakichukua, akala,
wote wakimwona. [44] Halafu akawaambia, “Hii ndiyo maana ya maneno niliyowaambia
nilipokuwa pamoja nanyi: kwamba ilikuwa lazima kukamilisha yote yaliyoandikwa juu
yangu katika Sheria ya Mose na katika vitabu vya manabii na katika kitabu cha Zaburi.”
[45] Kisha, akaziangazia akili zao ili wapate kuelewa Maandiko Matakatifu. [46] Akawaambia,
“Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na siku ya tatu atafufuka kutoka wafu,
[47] na kwamba ni lazima, kwa jina lake, mataifa yote kuanzia na Yerusalemu yahubiriwe
juu ya kutubu na kusamehewa dhambi. [48] Ninyi ni mashahidi wa mambo hayo. [49] Nami
mwenyewe nitawapelekeeni yule ambaye Baba aliahidi kumtuma, lakini ngojeni huku
mjini mpaka mtakapopewa ile nguvu itokayo juu.” [50] Kisha akawaongoza nje ya mji hadi
Bethania, akainua mikono yake juu, akawabariki. [51] Alipokuwa anawabariki, akawaacha;
akachukuliwa mbinguni. [52] Wao wakamwabudu, wakarudi Yerusalemu wakiwa na furaha
kubwa: [53] wakakaa muda wote Hekaluni wakimsifu Mungu.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
YOHANA MTAKATIFU

1 Hapo Mwanzo, Neno alikuwako; naye alikuwa na Mungu, naye alikuwa Mungu.
2 Tangu mwanzo Neno alikuwa na Mungu. 3 Kwa njia yake vitu vyote viliumbwa; hakuna
hata kiumbe kimoja kilichoumbwa pasipo yeye. 4 Yeye alikuwa chanzo cha uhai na
uhai huo ulikuwa mwanga wa watu. 5 Na mwanga huo huangaza gizani, nalo giza
halikuweza kuushinda. 6 Mungu alimtuma mtu mmoja jina lake Yohane, 7 ambaye alikuja
kuwaambia watu juu ya huo mwanga. Alikuja ili kwa ujumbe wake watu wote wapate
kuamini. 8 Yeye hakuwa huo mwanga, ila alikuja tu kuwaambia watu juu ya huo mwanga.
9 Huu ndio mwanga halisi, mwanga unaokuja ulimwenguni, na kuwaangazia watu wote.
10 Basi, Neno alikuwako ulimwenguni; na kwa njia yake ulimwengu uliumbwa, lakini
ulimwengu haukumtambua. 11 Alikuja katika nchi yake mwenyewe, nao walio wake
hawakumpokea. 12 Lakini wale wote waliompokea na kumwamini, hao aliwapa uwezo
wa kuwa watoto wa Mungu. 13 Hawa wamekuwa watoto wa Mungu si kwa uwezo
wa kibinadamu, wala kwa nguvu za kimwili, wala kwa mapenzi ya mtu, bali Mungu
mwenyewe ndiye baba yao. 14 Naye Neno akawa mwanadamu, akakaa kwetu. Nasi
tumeuona utukufu wake, utukufu wake yeye aliye Mwana wa pekee wa Baba; amejaa
neema na ukweli. 15 Yohane aliwaambia watu habari zake, akasema kwa sauti, "Huyu
ndiye niliyemtaja wakati niliposema: Anakuja mtu mmoja baada yangu ambaye ni mkuu
kuliko mimi, maana alikuwako kabla mimi sijazaliwa." 16 Kutokana na ukamilifu wake
sisi tumepokea neema mfululizo. 17 Maana Mungu alitoa Sheria kwa njia ya Mose, lakini
neema na kweli vimekuja kwa njia ya Kristo. 18 Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati
wowote ule. Mwana wa pekee aliye sawa na Mungu ambaye ameungana na Baba, ndiye
aliyetujulisha habari za Mungu. 19 Huu ndio ushahidi Yohane alioutoa wakati viongozi
wa Wayahudi kule Yerusalemu walipowatuma makuhani wa Walawi kwake wamwulize:
"Wewe u nani?" 20 Yohane hakukataa kujibu swali hilo, bali alisema waziwazi, "Mimi
siye Kristo." 21 Hapo wakamwuliza, "Basi, wewe ni nani? Je, wewe ni Eliya?" Yohane
akajibu, "La, mimi siye." Wakamwuliza, "Je, wewe ni yule nabii?" Yohane akawajibu,
"La!" 22 Nao wakamwuliza, "Basi, wewe ni nani? Wasema nini juu yako mwenyewe?
Tuambie, ili tuwapelekee jibu wale waliotutuma." 23 Yohane akawajibu, "Mimi ndiye yule
ambaye nabii Isaya alisema habari zake: Sauti ya mtu imesikika jangwani: Nyoosheni
njia ya Bwana." 24 Hao watu walikuwa wametumwa na Mafarisayo. 25 Basi, wakamwuliza
Yohane, "Kama wewe si Kristo, wala Eliya, wala yule nabii, mbona wabatiza?" 26 Yohane
akawajibu, "Mimi nabatiza kwa maji, lakini yuko mmoja kati yenu, msiyemjua bado.
27 Huyo anakuja baada yangu, lakini mimi sistahili hata kumfungua kamba za viatu
vyake." 28 Mambo haya yalifanyika huko Bethania, ng'ambo ya mto Yordani ambako
Yohane alikuwa anabatiza. 29 Kesho yake, Yohane alimwona Yesu akimjia, akasema,
"Huyu ndiye Mwana-kondoo wa Mungu aondoaye dhambi ya ulimwengu! 30 Huyu
ndiye niliyesema juu yake: Baada yangu anakuja mtu mmoja aliye mkuu zaidi kuliko
mimi, maana alikuwako kabla mimi sijazaliwa! 31 Mimi mwenyewe sikumfahamu,
lakini nimekuja kubatiza kwa maji ili watu wa Israeli wapate kumjua." 32 Huu ndio
ushahidi Yohane alioutoa: "Nilimwona Roho akishuka kama njiwa kutoka mbinguni
na kutua juu yake. 33 Mimi sikumjua, lakini yule aliyenituma nikabatize watu kwa
maji alikuwa ameniambia: Mtu yule utakayemwona Roho akimshukia kutoka mbinguni
na kukaa juu yake, huyo ndiye anayebatiza kwa Roho Mtakatifu. 34 Mimi nimeona
na ninawaambieni kwamba huyu ndiye Mwana wa Mungu." 35 Kesho yake, Yohane
alikuwa tena mahali hapo pamoja na wanafunzi wake wawili. 36 Alipomwona Yesu
akipita akasema, "Tazameni! Huyu ndiye Mwana-kondoo wa Mungu." 37 Hao wanafunzi
walimsikia Yohane akisema maneno hayo, wakamfuata Yesu. 38 Basi, Yesu aligeuka, na

alipowaona hao wanafunzi wanamfuata, akawauliza, "Mnatafuta nini?" Nao wakamjibu,
"Rabi (yaani Mwalimu), unakaa wapi?" 39 Yesu akawaambia, "Njoni, nanyi mtaona."
Hao wanafunzi wakamfuata, wakaona mahali alipokuwa anakaa, wakashinda naye siku
hiyo. Ilikuwa yapata saa kumi jioni. 40 Andrea, nduguye Simoni Petro, alikuwa mmoja wa
hao wawili waliokuwa wamemsikia Yohane akisema hivyo, wakamfuata Yesu. 41 Andrea
alimkuta kwanza Simoni, ndugu yake, akamwambia, "Tumemwona Masiha" (maana
yake Kristo). 42 Kisha akampeleka Simoni kwa Yesu. Naye Yesu akamtazama Simoni
akasema, "Wewe ni Simoni mwana wa Yohane. Sasa utaitwa Kefa." (maana yake ni Petro,
yaani, "Mwamba.") 43 Kesho yake Yesu aliamua kwenda Galilaya. Basi, akamkuta Filipo,
akamwambia, "Nifuate." 44 Filipo alikuwa mwenyeji wa Bethsaida, mji wa akina Andrea
na Petro. 45 Naye Filipo akamkuta Nathanieli, akamwambia, "Tumemwona yule ambaye
Mose aliandika juu yake katika kitabu cha Sheria, na ambaye manabii waliandika habari
zake, yaani Yesu Mwana wa Yosefu, kutoka Nazareti." 46 Naye Nathanieli akamwuliza
Filipo, "Je, kitu chema chaweza kutoka Nazareti?" Filipo akamwambia, "Njoo uone."
47 Yesu alipomwona Nathanieli akimjia alisema juu yake, "Tazameni! Huyo ni Mwisraeli
halisi: hamna hila ndani yake." 48 Naye Nathanieli akamwuliza, "Umepataje kunijua?"
Yesu akamwambia, "Ulipokuwa chini ya mtini hata kabla Filipo hajakuita, nilikuona."
49 Hapo Nathanieli akamwambia, "Mwalimu, wewe ni Mwana wa Mungu. Wewe ni
Mfalme wa Israeli!" 50 Yesu akamwambia, "Je, umeamini kwa kuwa nimekwambia
kwamba nilikuona chini ya mtini? Utaona makubwa zaidi kuliko haya." 51 Yesu
akaendelea kusema, "Nawaambieni kweli, mtaona mbingu zinafunguka na malaika wa
Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Mtu."

2

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi mjini Kana, mkoani Galilaya. Mama yake Yesu
alikuwapo, 2 naye Yesu alikuwa amealikwa arusini pamoja na wanafunzi wake. 3 Divai
ilipokwisha, mama yake akamwambia, "Hawana divai!" 4 Yesu akamjibu, "Mama,
usiniambie la kufanya. Saa yangu bado." 5 Hapo mama yake akawaambia watumishi,
"Lolote atakalowaambieni, fanyeni." 6 Hapo palikuwa na mitungi sita ya mawe, ambayo
kila mmoja uliweza kuchukua kiasi cha madebe mawili au matatu. Ilikuwa imewekwa
hapo kufuatana na desturi ya Kiyahudi ya kutawadha. 7 Yesu akawaambia, "Ijazeni
mitungi hiyo maji." Nao wakaijaza mpaka juu. 8 Kisha akawaambia, "Sasa choteni
mkampelekee mkuu wa karamu." 9 Mkuu wa karamu alipoonja hayo maji, kumbe
yalikuwa yamegeuka kuwa divai. Yeye hakujua ilikotoka, (lakini wale watumishi
waliochota maji walijua). Mkuu wa karamu akamwita bwana arusi, 10 akamwambia,
"Kila mtu huandaa divai nzuri kwanza hata wakisha tosheka huandaa ile hafifu. Lakini
wewe umeiweka divai nzuri mpaka sasa!" 11 Yesu alifanya ishara hii ya kwanza
huko Kana, Galilaya, akaonyesha utukufu wake; nao wanafunzi wake wakamwamini.
12 Baada ya hayo, Yesu alishuka pamoja na mama yake, ndugu zake na wanafunzi wake,
wakaenda Kafarnaumu ambako walikaa kwa siku chache. 13 Sikukuu ya Wayahudi ya
Pasaka ilikuwa imekaribia; hivyo Yesu akaenda Yerusalemu. 14 Hekaluni aliwakuta watu
wakiuza ng'ombe, kondoo na njiwa, na wavunja fedha walikuwa wamekaa kwenye meza
zao. 15 Akatengeneza mjeledi wa kamba, akawafukuza wote nje ya Hekalu pamoja na
kondoo na ng'ombe wao, akazimwaga sarafu za wenye kuvunja fedha na kupindua
meza zao. 16 Akawaambia wale waliokuwa wanauza njiwa, "Ondoeni vitu hivi hapa.
Msiifanye nyumba ya Baba yangu kuwa soko!" 17 Wanafunzi wake wakakumbuka
kwamba Maandiko yasema: "Upendo wangu kwa nyumba yako waniua." 18 Baadhi ya
Wayahudi wakamwuliza Yesu, "Utafanya muujiza gani kuonyesha kwamba unayo haki
kufanya mambo haya?" 19 Yesu akawaambia, "Vunjeni Hekalu hili, nami nitalijenga kwa
siku tatu." 20 Hapo Wayahudi wakasema, "Hekalu hili lilijengwa kwa muda wa miaka
arobaini na sita. Je, wewe utalijenga kwa siku tatu?" 21 Lakini Yesu alikuwa anaongea
juu ya Hekalu ambalo ni mwili wake. 22 Basi, alipofufuliwa kutoka wafu, wanafunzi wake

walikumbuka kwamba alikuwa amesema hayo, wakaamini Maandiko Matakatifu na yale
maneno aliyokuwa akisema Yesu. [23] Yesu alipokuwa Yerusalemu kwa sikukuu ya Pasaka,
watu wengi walimwamini walipoona ishara alizozifanya. [24] Lakini Yesu hakuwa na imani
nao kwa sababu aliwajua wote. [25] Hakuhitaji kuambiwa chochote juu ya watu, maana
aliyajua barabara mambo yote yaliyomo mioyoni mwao.

3

[1] Kulikuwa na kiongozi mmoja Myahudi, wa kikundi cha Mafarisayo, jina lake
Nikodemo. [2] Siku moja alimwendea Yesu usiku, akamwambia, "Rabi, tunajua kwamba
wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, maana hakuna mtu awezaye kufanya ishara
unazozifanya Mungu asipokuwa pamoja naye." [3] Yesu akamwambia, "Kweli nakwambia,
mtu asipozaliwa upya hataweza kuuona ufalme wa Mungu." [4] Nikodemo akamwuliza,
"Mtu mzima awezaje kuzaliwa tena? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake na
kuzaliwa mara ya pili!" [5] Yesu akamjibu, "Kweli nakwambia, mtu asipozaliwa kwa maji
na Roho, hawezi kamwe kuingia katika ufalme wa Mungu. [6] Mtu huzaliwa kimwili kwa
baba na mama, lakini huzaliwa kiroho kwa Roho. [7] Usistaajabu kwamba nimekwambia
kuwa ni lazima kuzaliwa upya. [8] Upepo huvuma kuelekea upendako; waisikia sauti
yake, lakini hujui unakotoka wala unakokwenda. Ndivyo ilivyo kwa mtu aliyezaliwa
kwa Roho." [9] Nikodemo akamwuliza, "Mambo haya yanawezekanaje?" [10] Yesu akamjibu,
"Je, wewe ni mwalimu katika Israel na huyajui mambo haya? [11] Kweli nakwambia, sisi
twasema tunayoyajua na kushuhudia tuliyoyaona, lakini ninyi hamkubali ujumbe wetu.
[12] Ikiwa nimewaambieni mambo ya kidunia nanyi hamniamini, mtawezaje kuamini
nikiwaambieni mambo ya mbinguni? [13] Hakuna mtu aliyepata kwenda juu mbinguni
isipokuwa Mwana wa Mtu ambaye ameshuka kutoka mbinguni. [14] "Kama vile Mose
alivyomwinua juu nyoka wa shaba kule jangwani, naye Mwana wa Mtu atainuliwa juu
vivyo hivyo, [15] ili kila anayemwamini awe na uzima wa milele. [16] Maana Mungu aliupenda
ulimwengu hivi hata akamtoa Mwana wake wa pekee, ili kila amwaminiye asipotee,
bali awe na uzima wa milele. [17] Maana Mungu hakumtuma Mwanae ulimwenguni
ili auhukumu ulimwengu, bali aukomboe ulimwengu. [18] "Anayemwamini Mwana
hahukumiwi; asiyemwamini amekwisha hukumiwa kwa sababu hakumwamini Mwana
wa pekee wa Mungu. [19] Na hukumu yenyewe ndiyo hii: Mwanga umekuja ulimwenguni
lakini watu wakapenda giza kuliko mwanga, kwani matendo yao ni maovu. [20] Kila
mtu atendaye maovu anauchukia mwanga, wala haji kwenye mwanga, maana hapendi
matendo yake maovu yamulikwe. [21] Lakini mwenye kuuzingatia ukweli huja kwenye
mwanga, ili matendo yake yaonekane yametendwa kwa kumtii Mungu." [22] Baada ya
hayo, Yesu alifika mkoani Yudea pamoja na wanafunzi wake. Alikaa huko pamoja nao
kwa muda, akibatiza watu. [23] Yohane pia alikuwa akibatiza watu huko Ainoni, karibu na
Salemu, maana huko kulikuwa na maji mengi. Watu walimwendea, naye akawabatiza.
[24] (Wakati huo Yohane alikuwa bado hajafungwa gerezani.) [25] Ubishi ulitokea kati ya
baadhi ya wanafunzi wa Yohane na Myahudi mmoja kuhusu desturi za kutawadha.
[26] Basi, wanafunzi hao wakamwendea Yohane na kumwambia, "Mwalimu, yule mtu
aliyekuwa pamoja nawe ng'ambo ya Yordani na ambaye wewe ulimshuhudia, sasa naye
anabatiza, na watu wote wanamwendea." [27] Yohane akawaambia, "Mtu hawezi kuwa
na kitu asipopewa na Mungu. [28] Nanyi wenyewe mwaweza kushuhudia kuwa nilisema:
Mimi siye Kristo, lakini nimetumwa ili nimtangulie! [29] Bibiarusi ni wake bwanaarusi,
lakini rafiki yake bwana arusi, anayesimama na kusikiliza, hufurahi sana anapomsikia
bwana arusi akisema. Ndivyo furaha yangu ilivyokamilishwa. [30] Ni lazima yeye azidi
kuwa maarufu, na mimi nipungue. [31] "Anayekuja kutoka juu ni mkuu kuliko wote;
atokaye duniani ni wa dunia, na huongea mambo ya kidunia. Lakini anayekuja kutoka
mbinguni ni mkuu kuliko wote. [32] Yeye husema yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini
hakuna mtu anayekubali ujumbe wake. [33] Lakini mtu yeyote anayekubali ujumbe wake
anathibitisha kwamba Mungu ni kweli. [34] Yule aliyetumwa na Mungu husema maneno ya

Mungu, maana Mungu humjalia mtu huyo Roho wake bila kipimo. 35 Baba anampenda
Mwana na amemkabidhi vitu vyote. 36 Anayemwamini Mwana anao uzima wa milele;
asiyemtii Mwana hatakuwa na uzima wa milele, bali ghadhabu ya Mungu hubaki juu
yake."

4

1 Mafarisayo walisikia kwamba Yesu alikuwa anabatiza na kuwapata wanafunzi wengi
kuliko Yohane. 2 (Lakini ukweli ni kwamba Yesu hakuwa anabatiza ila wanafunzi wake.)
3 Basi, Yesu aliposikia hayo, alitoka Yudea akarudi Galilaya; 4 na katika safari hiyo ilimbidi
apitie Samaria. 5 Basi, akafika Sukari, mji mmoja wa Samaria, karibu na shamba ambalo
Yakobo alikuwa amempa mwanawe, Yosefu. 6 Mahali hapo palikuwa na kisima cha
Yakobo, naye Yesu, kutokana na uchovu wa safari, akaketi kando ya kisima. Ilikuwa
yapata saa sita mchana. 7 Basi, mwanamke mmoja Msamaria akafika kuteka maji.
Yesu akamwambia, "Nipatie maji ninywe." 8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa
wamekwenda mjini kununua chakula.) 9 Lakini huyo mwanamke akamwambia, "Wewe
ni Myahudi; mimi ni mwanamke Msamaria! Unawezaje kuniomba maji?" (Wayahudi
hawakuwa na ushirikiano na Wasamaria katika matumizi ya vitu.) 10 Yesu akamjibu,
"Kama tu ungalijua zawadi ya Mungu na ni nani anayekwambia: Nipatie maji ninywe,
ungalikwisha mwomba, naye angekupa maji yaliyo hai." 11 Huyo mama akasema,
"Mheshimiwa, wewe huna chombo cha kutekea maji, nacho kisima ni kirefu; utapata
wapi maji yaliyo hai? 12 Au, labda wewe wajifanya mkuu kuliko babu yetu Yakobo? Yeye
alitupa sisi kisima hiki; na yeye mwenyewe, watoto wake na mifugo yake walikunywa
maji ya kisima hiki." 13 Yesu akamjibu, "Kila anayekunywa maji haya ataona kiu
tena. 14 Lakini atakayekunywa maji nitakayompa mimi, hataona kiu milele. Maji
nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji ya uzima na kumpatia uzima
wa milele." 15 Huyo mwanamke akamwambia, "Mheshimiwa, nipe maji hayo ili nisione
kiu tena; nisije tena mpaka hapa kuteka maji." 16 Yesu akamwambia, "Nenda ukamwite
mumeo uje naye hapa." 17 Huyo mwanamke akamwambia, "Mimi sina mume." Yesu
akamwambia, "Umesema kweli, kwamba huna mume. 18 Maana umekuwa na waume
watano, na huyo unayeishi naye sasa si mume wako. Hapo umesema kweli." 19 Huyo
Mwanamke akamwambia, "Mheshimiwa, naona ya kuwa wewe u nabii. 20 Babu zetu
waliabudu juu ya mlima huu, lakini ninyi mwasema kwamba mahali pa kumwabudu
Mungu ni kule Yerusalemu." 21 Yesu akamwambia, "Niamini; wakati unakuja ambapo
hamtamwabudu Baba juu ya mlima huu, wala kule Yerusalemu. 22 Ninyi Wasamaria
mnamwabudu yule msiyemjua, lakini sisi tunamjua huyo tunayemwabudu, kwa maana
wokovu unatoka kwa Wayahudi. 23 Lakini wakati unakuja, tena umekwisha fika, ambapo
wanaoabudu kweli, watamwabudu Baba kwa nguvu ya Roho; watu wanaomwabudu
hivyo ndio Baba anaotaka. 24 Mungu ni Roho, na watu wataweza tu kumwabudu kweli
kwa nguvu ya Roho wake." 25 Huyo mama akamwambia, "Najua kwamba Masiha,
aitwaye Kristo, anakuja. Atakapokuja atatujulisha kila kitu." 26 Yesu akamwambia,
"Mimi ninayesema nawe, ndiye." 27 Hapo wanafunzi wake wakarudi, wakastaajabu
sana kuona anaongea na mwanamke. Lakini hakuna mtu aliyesema: "Unataka nini?"
au, "Kwa nini unaongea na mwanamke?" 28 Huyo mama akauacha mtungi wake pale,
akaenda mjini na kuwaambia watu, 29 "Njoni mkamwone mtu aliyeniambia mambo
yote niliyotenda! Je, yawezekana kuwa yeye ndiye Kristo?" 30 Watu wakatoka mjini,
wakamwendea Yesu. 31 Wakati huohuo wanafunzi wake walikuwa wanamsihi Yesu:
"Mwalimu, ule chakula." 32 Lakini Yesu akawaambia, "Mimi ninacho chakula msi-
chokijua ninyi." 33 Wanafunzi wake wakaulizana, "Je, kuna mtu aliyemletea chakula?"
34 Yesu akawaambia, "Chakula changu ni kufanya anachotaka yule aliyenituma na
kuitimiza kazi yake. 35 Ninyi mwasema: Bado miezi minne tu, na wakati wa mavuno
utafika! Lakini mimi nawaambieni, yatazameni mashamba; mazao yako tayari kuvunwa.
36 Mvunaji anapata mshahara wake, na anakusanya mavuno kwa ajili ya uzima wa
milele; hivyo mpandaji na mvunaji watafurahi pamoja. 37 Kwa sababu hiyo msemo

huu ni kweli: Mmoja hupanda na mwingine huvuna. 38 Mimi nimewatuma mkavune
mavuno ambayo hamkuyatolea jasho, wengine walifanya kazi, lakini ninyi mnafaidika
kutokana na jasho lao." 39 Wasamaria wengi wa kijiji kile waliamini kwa sababu ya
maneno aliyosema huyo mama: "Ameniambia mambo yote niliyofanya." 40 Wasamaria
walimwendea Yesu wakamwomba akae nao; naye akakaa hapo siku mbili. 41 Watu wengi
zaidi walimwamini kwa sababu ya ujumbe wake. 42 Wakamwambia yule mama, "Sisi
hatuamini tu kwa sababu ya maneno yako; sisi wenyewe tumesikia, na tunajua kwamba
huyu ndiye kweli Mwokozi wa ulimwengu." 43 Baada ya siku mbili Yesu aliondoka hapo,
akaenda Galilaya. 44 Maana Yesu mwenyewe alisema waziwazi kwamba, "Nabii hapati
heshima katika nchi yake." 45 Basi, alipofika Galilaya, Wagalilaya wengi walimkaribisha.
Maana nao pia walikuwa kwenye sikukuu ya Pasaka, wakayaona mambo yote Yesu
aliyotenda huko Yerusalemu wakati wa sikukuu hiyo. 46 Yesu alifika tena huko mjini
Kana, mkoani Galilaya, mahali alipogeuza maji kuwa divai. Kulikuwa na ofisa mmoja
aliyekuwa na mtoto mgonjwa huko Kafarnaumu. 47 Basi, huyo ofisa aliposikia kuwa Yesu
alikuwa ametoka Yudea na kufika Galilaya, alimwendea akamwomba aende kumponya
mtoto wake aliyekuwa mgonjwa mahututi. 48 Yesu akamwambia, "Msipoona ishara na
maajabu hamtaamini!" 49 Huyo ofisa akamwambia, "Mheshimiwa, tafadhali twende
kabla mwanangu hajafa." 50 Yesu akamwambia, "Nenda tu, mwanao yu mzima." Huyo
mtu akaamini maneno ya Yesu, akaenda zake. 51 Alipokuwa bado njiani, watumishi
wake walikutana naye, wakamwambia kwamba mwanawe alikuwa mzima. 52 Naye
akawauliza saa mtoto alipopata nafuu; nao wakamwambia, "Jana saa saba mchana,
homa ilimwacha." 53 Huyo baba akakumbuka kwamba ilikuwa ni saa ileile ambapo Yesu
alimwambia: "Mwanao yu mzima." Basi, yeye akaamini pamoja na jamaa yake yote.
54 Hii ilikuwa ishara ya pili aliyoifanya Yesu alipokuwa anatoka Yudea kwenda Galilaya.

5

1 Baada ya hayo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi, naye Yesu akaenda Yerusalemu.
2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa Kondoo, kulikuwa na bwawa
la maji liitwalo kwa Kiebrania Bethzatha, ambalo lilikuwa na baraza tano zenye matao.
3 Humo barazani mlikuwa na wagonjwa wengi wamekaa: vipofu, viwete na waliopooza.
Walikuwa wakingojea maji yatibuliwe, 4 maana mara kwa mara malaika alishuka majini
nyakati fulani na kuyatibua. Mtu yeyote aliyekuwa wa kwanza kuingia majini baada
ya maji kutibuliwa, alipona ugonjwa wowote aliokuwa nao. 5 Basi, hapo palikuwa na
mtu mmoja aliyekuwa mgonjwa kwa muda wa miaka thelathini na minane. 6 Naye
alipomwona huyo mtu amelala hapo, akatambua kwamba alikuwa amekaa hapo kwa
muda mrefu, akamwuliza, "Je, wataka kupona?" 7 Naye akajibu, "Mheshimiwa, mimi
sina mtu wa kunipeleka majini wakati yanapotibuliwa. Kila nikijaribu kuingia, mtu
mwingine hunitangulia." 8 Yesu akamwambia, "Inuka, chukua mkeka wako utembee."
9 Mara huyo mtu akapona, akachukua mkeka wake, akatembea. Jambo hili lilifanyika
siku ya Sabato. 10 Kwa hiyo baadhi ya Wayahudi wakamwambia huyo mtu aliyeponywa,
"Leo ni Sabato, si halali kubeba mkeka wako." 11 Lakini yeye akawaambia, "Yule mtu
aliyeniponya ndiye aliyeniambia: Chukua mkeka wako, tembea." 12 Nao wakamwuliza,
"Huyo mtu aliyekwambia: Chukua mkeka wako, tembea, ni nani?" 13 Lakini yeye
hakumjua huyo mtu aliyemponya, maana Yesu alikuwa amekwisha ondoka mahali
hapo, kwani palikuwa na umati mkubwa wa watu. 14 Basi, baadaye Yesu alimkuta
huyo aliyeponywa Hekaluni, akamwambia, "Sasa umepona; usitende dhambi tena,
usije ukapatwa na jambo baya zaidi." 15 Huyo mtu akaenda, akawaambia viongozi
wa Wayahudi kwamba Yesu ndiye aliyemponya. 16 Kwa vile Yesu alifanya jambo
hilo siku ya Sabato, Wayahudi walianza kumdhulumu. 17 Basi, Yesu akawaambia,
"Baba yangu anafanya kazi daima, nami pia nafanya kazi." 18 Kwa sababu ya maneno
haya, viongozi wa Wayahudi walizidi kutafuta njia ya kumwua Yesu: si kwa kuwa
aliivunja Sheria ya Sabato tu, bali pia kwa kuwa alisema kwamba Mungu ni Baba

yake, na hivyo akajifanya sawa na Mungu. [19] Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni,
Mwana hawezi kufanya kitu peke yake; anaweza tu kufanya kile anachomwona Baba
akikifanya. Maana kile anachofanya Baba, Mwana hukifanya vilevile. [20] Baba ampenda
Mwana, na humwonyesha kila kitu anachokifanya yeye mwenyewe, tena atamwonyesha
mambo makuu kuliko haya, nanyi mtastaajabu. [21] Kama vile Baba huwafufua wafu
na kuwapa uzima, vivyo hivyo naye Mwana huwapa uzima wale anaopenda. [22] Baba
hamhukumu mtu yeyote; shughuli yote ya hukumu amemkabidhi Mwana, [23] ili watu
wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba. Asiyemheshimu Mwana
hamheshimu Baba ambaye amemtuma. [24] "Kweli nawaambieni, anayesikia neno langu,
na kumwamini yule aliyenituma, anao uzima wa milele. Hatahukumiwa kamwe, bali
amekwisha pita kutoka kifo na kuingia katika uzima. [25] Kweli nawaambieni, wakati
unakuja, tena umekwisha fika, ambapo wafu wataisikia sauti ya Mwana wa Mungu, nao
watakaoisikia, wataishi. [26] Kama vile Baba alivyo asili ya uhai, ndivyo pia alivyomjalia
Mwanawe kuwa asili ya uhai. [27] Tena amempa mamlaka ya kuhukumu kwa sababu
yeye ni Mwana wa Mtu. [28] Msistaajabie jambo hili; maana wakati unakuja ambapo
wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake, [29] nao watafufuka: wale waliotenda
mema watafufuka na kuishi, na wale waliotenda maovu watafufuka na kuhukumiwa.
[30] "Mimi siwezi kufanya kitu kwa uwezo wangu mwenyewe. Mimi nina hukumu
kama ninavyosikia kutoka kwa Baba, nayo hukumu yangu ni ya haki. Nia yangu si
kufanya nipendavyo mwenyewe, bali apendavyo yule aliyenituma. [31] Nikijishuhudia
mimi mwenyewe, ushahidi wangu hauwezi kukubaliwa kuwa wa kweli. [32] Lakini yuko
mwingine ambaye hutoa ushahidi juu yangu, nami najua kwamba yote anayosema juu
yangu ni ya kweli. [33] Ninyi mlituma ujumbe kwa Yohane naye aliushuhudia ukweli.
[34] Si kwamba mimi nautegemea ushahidi wa wanadamu, lakini nasema mambo haya ili
mpate kuokolewa. [35] Yohane alikuwa kama taa iliyokuwa ikiwaka na kuangaza, nanyi
mlikuwa tayari kufurahia mwanga huo kwa kitambo. [36] Lakini mimi nina ushahidi
juu yangu ambao ni mkuu zaidi kuliko ule wa Yohane. Kwa maana kazi ninazofanya,
kazi alizonipa Baba nizifanye, ndizo zinazonishuhudia kwamba Baba ndiye aliyenituma.
[37] Naye Baba aliyenituma hunishuhudia. Ninyi hamjapata kamwe kusikia sauti yake,
wala kuuona uso wake, [38] na ujumbe wake haukai ndani yenu maana hamkumwamini
yule aliyemtuma. [39] Ninyi huyachunguza Maandiko Matakatifu mkidhani kwamba ndani
yake mtapata uzima wa milele; na kumbe maandiko hayohayo yananishuhudia! [40] Hata
hivyo, ninyi hamtaki kuja kwangu ili mpate uzima. [41] "Shabaha yangu si kupata sifa
kutoka kwa watu. [42] Lakini nawajua ninyi, najua kwamba upendo kwa Mungu haumo
mioyoni mwenu. [43] Mimi nimekuja kwa mamlaka ya Baba yangu, lakini hamnipokei; bali
mtu mwingine akija kwa mamlaka yake mwenyewe, mtampokea. [44] Mwawezaje kuamini,
hali ninyi mnapenda kupokea sifa kutoka kwenu ninyi wenyewe, wala hamtafuti sifa
kutoka kwake yeye aliye peke yake Mungu? [45] Msifikiri kwamba mimi nitawashtaki
kwa Baba. Mose ambaye ninyi mmemtumainia ndiye atakayewashtaki. [46] Kama kweli
mngemwamini Mose, mngeniamini na mimi pia; maana Mose aliandika juu yangu.
[47] Lakini hamuyaamini yale aliyoandika, mtawezaje basi, kuamini maneno yangu?"

6

[1] Baada ya hayo, Yesu alivuka ziwa Galilaya (au Ziwa Tiberia). [2] Umati mkubwa wa
watu ulimfuata kwa sababu watu hao walikuwa wameona ishara alizokuwa akifanya kwa
kuwaponya wagonjwa. [3] Yesu alipanda mlimani, akaketi pamoja na wanafunzi wake.
[4] Sikukuu ya Wayahudi iitwayo Pasaka ilikuwa imekaribia. [5] Basi, Yesu na alipotazama
na kuona umati wa watu ukija kwake, alimwambia Filipo, "Tununue wapi mikate ili watu
hawa wapate kula?" [6] (Alisema hivyo kwa kumjaribu Filipo, kwani alijua mwenyewe
atakalofanya.) [7] Filipo akamjibu, "Mikate ya denari mia mbili za fedha haiwatoshi watu
hawa hata kama ila mmoja atapata kipande kidogo tu!" [8] Mmoja wa wanafunzi wake
aitwaye Andrea, nduguye Simoni Petro, akamwambia, [9] "Yupo hapa mtoto mmoja aliye

na mikate mitano ya shayiri na samaki wawili; lakini hivi vyatosha nini kwa watu wengi
kama hawa?" 10 Yesu akasema, "Waketisheni watu." Palikuwa na nyasi tele mahali
hapo. Basi, watu wakaketi, jumla yapata wanaume elfu tano. 11 Yesu akaitwaa ile mikate,
akamshukuru Mungu, akawagawia watu waliokuwa wameketi; akafanya vivyo hivyo na
wale samaki, kila mtu akapata kadiri alivyotaka. 12 Watu waliposhiba Yesu akawaambia
wanafunzi wake, "Kusanyeni vipande vilivyobaki visipotee." 13 Basi, wakakusanya
vipande vya mikate ya shayiri walivyobakiza wale watu waliokula, wakajaza vikapu kumi
na viwili. 14 Watu walipoiona ishara hiyo aliyoifanya Yesu, wakasema, "Hakika huyu
ndiye nabii anayekuja ulimwenguni." 15 Yesu akajua ya kuwa watu walitaka kumchukua
wamfanye mfalme, akaondoka tena, akaenda mlimani peke yake. 16 Ilipokuwa jioni
wanafunzi wake waliteremka hadi ziwani, 17 wakapanda mashua ili wavuke kwenda
Kafarnaumu. Giza lilikuwa limeingia, na Yesu alikuwa hajawafikia bado. 18 Ziwa likaanza
kuchafuka kwa sababu upepo mkali ulikuwa unavuma. 19 Wanafunzi walipokuwa
wamekwenda umbali wa kilomita tano au sita, walimwona Yesu akitembea juu ya
maji, anakaribia mashua; wakaogopa sana. 20 Yesu akawaambia, "Ni mimi, msiogope!"
21 Walifurahi kumchukua Yesu katika mashua; na mara mashua ikawasili nchi kavu
walipokuwa wanakwenda. 22 Kesho yake umati wa watu wale waliobaki upande wa
pili wa ziwa walitambua kwamba kulikuwa na mashua moja tu pale, na Yesu hakuingia
katika mashua pamoja na wanafunzi wake, ila wanafunzi hao walikuwa wamekwenda
zao peke yao. 23 Mashua nyingine kutoka Tiberia zilifika mahali hapo watu walipokula ile
mikate, Bwana alipokwisha mshukuru Mungu. 24 Basi, hao watu walipogundua kwamba
Yesu na wanafunzi wake hawakuwapo mahali hapo, walipanda mashua, wakaenda
Kafarnaumu wakimtafuta. 25 Wale watu walipomkuta Yesu ng'ambo ya pili wa ziwa
walimwuliza, "Mwalimu, ulifika lini hapa?" 26 Yesu akawajibu, "Kweli nawaambieni,
mnanitafuta si kwa kuwa mmeona ishara, bali kwa sababu mlikula ile mikate mkashiba.
27 Msikishughulikie chakula kiharibikacho; kishugulikieni chakula kidumucho kwa ajili
ya uzima wa milele. Mwana wa Mtu ambaye Baba amemthibitisha atawapeni chakula
hicho." 28 Wao wakamwuliza, "Tufanye nini ili tuweze kuzitenda kazi za Mungu?" 29 Yesu
akawajibu, "Hii ndiyo kazi anayotaka Mungu muifanye: kumwamini yule aliyemtuma."
30 Hapo wakamwambia, "Utafanya ishara gani ili tuione tupate kukuamini? Utafanya
kitu gani? 31 Wazee wetu walikula mana kule jangwani, kama yasemavyo Maandiko:
Aliwalisha mkate kutoka mbinguni." 32 Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, Mose
hakuwapeni mkate kutoka mbinguni; Baba yangu ndiye awapaye ninyi mkate halisi
kutoka mbinguni. 33 Maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye kutoka mbinguni
na aupaye ulimwengu uzima." 34 Basi, wakamwambia, "Mheshimiwa, tupe daima
mkate huo." 35 Yesu akawaambia, "Mimi ndimi mkate wa uzima. Anayekuja kwangu
hataona njaa; anayeniamini hataona kiu kamwe. 36 Lakini niliwaambieni kwamba ingawa
mmeniona hamniamini. 37 Wote anaonipa Baba watakuja kwangu; nami sitamtupa nje
yeyote anayekuja kwangu, 38 kwani nimeshuka kutoka mbinguni si kwa ajili ya kufanya
matakwa yangu, ila kutimiza matakwa ya yule aliyenituma. 39 Na matakwa ya yule
aliyenituma ndiyo haya: nisimpoteze hata mmoja kati ya wale alionipa, ila niwafufue
wote Siku ya mwisho. 40 Maana anachotaka Baba yangu ndicho hiki: kila amwonaye
Mwana na kumwamini awe na uzima wa milele; nami nitamfufua Siku ya mwisho."
41 Basi, Wayahudi wakaanza kunung'unika kwa kuwa alisema: "Mimi ni mkate ulioshuka
kutoka mbinguni." 42 Wakasema, "Je, huyu si mwana wa Yosefu? Tunawajua baba
yake na mama yake! Basi, anawezaje kusema kwamba ameshuka kutoka mbinguni?"
43 Yesu akawaambia, "Acheni kunung'unika ninyi kwa ninyi. 44 Hakuna mtu awezaye
kuja kwangu, Baba aliyenituma asipomvuta kwangu; nami nitamfufua mtu huyo Siku
ya mwisho. 45 Manabii wameandika: Watu wote watafundishwa na Mungu. Kila
mtu anayemsikia Baba na kujifunza kutoka kwake, huja kwangu. 46 Hii haina maana
kwamba yupo mtu aliyemwona Baba, isipokuwa yule aliyetoka kwa Mungu; huyo ndiye
aliyemwona Baba. 47 Kweli, nawaambieni, anayeamini anao uzima wa milele. 48 Mimi ni

mkate wa uzima. 49 Wazee wenu walikula mana kule jangwani, lakini walikufa. 50 Huu
ndio mkate kutoka mbinguni; mkate ambao anayekula hatakufa. 51 Mimi ni mkate hai
ulioshuka kutoka mbinguni. Mtu yeyote akila mkate huu ataishi milele. Na mkate
nitakaompa ni mwili wangu ninaoutoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu." 52 Ndipo
Wayahudi wakaanza kubishana kati yao: 53 Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni,
msipokula mwili wa Mwana wa Mtu na kunywa damu yake, hamtakuwa na uzima ndani
yenu. 54 Anayekula mwili wangu na kunywa damu yangu anao uzima wa milele nami
nitamfufua siku ya mwisho. 55 Maana mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu
yangu ni kinywaji cha kweli. 56 Aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, akaa ndani
yangu, nami nakaa ndani yake. 57 Baba aliye hai alinituma, nami naishi kwa sababu
yake; vivyo hivyo anilaye mimi ataishi pia kwa sababu yangu. 58 Basi, huu ndio mkate
ulioshuka kutoka mbinguni; si kama mana waliyokula babu zetu, wakafa. Aulaye mkate
huu ataishi milele." 59 Yesu alisema hayo alipokuwa akifundisha katika sunagogi kule
Kafarnaumu. 60 Basi, wengi wa wafuasi wake waliposikia hayo, wakasema, "Haya ni
mambo magumu! Nani awezaye kuyasikiliza?" 61 Yesu alijua bila kuambiwa na mtu
kwamba wanafunzi wake walikuwa wananung'unika juu ya jambo hilo, akawauliza, "Je,
jambo hili linawafanya muwe na mashaka? 62 Itakuwaje basi, mtakapomwona Mwana wa
Mtu akipanda kwenda kule alikokuwa kwanza? 63 Roho ndiye atiaye uzima; binadamu
peke yake hawezi. Maneno niliyowaambieni ni Roho, ni uzima. 64 Hata hivyo, wako
baadhi yenu wasioamini." (Yesu alisema hivyo kwani alijua tangu mwanzo ni kina
nani wasioamini, na pia ni nani atakayemsaliti.) 65 Kisha akasema, "Ndiyo maana
niliwaambieni kwamba hakuna awezaye kuja kwangu asipowezeshwa na Baba yangu."
66 Kutokana na hayo, wengi wa wafuasi wake walirudi nyuma wasiandamane naye tena.
67 Basi, Yesu akawauliza wale kumi na wawili, "Je, nanyi pia mwataka kwenda zenu?"
68 Simoni Petro akamjibu, "Bwana, tutakwenda kwa nani? Wewe unayo maneno yaletayo
uzima wa milele. 69 Sisi tunaamini, na tunajua kwamba wewe ndiwe yule Mtakatifu wa
Mungu." 70 Yesu akawaambia, "Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili? Hata hivyo,
mmoja wenu ni Ibilisi!" 71 Yesu alisema hayo juu ya Yuda, mwana wa Simoni Iskarioti;
maana huyu alikuwa ndiye atakayemsaliti, ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na
wawili.

7

1 Baada ya hayo, Yesu alikuwa akitembea katika Galilaya. Hakutaka kutembea mkoani
Yudea kwa sababu viongozi wa Wayahudi walikuwa wanataka kumwua. 2 Sikukuu ya
Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia. 3 Basi ndugu zake wakamwambia, "Ondoka
hapa uende Yudea ili wanafunzi wako wazione kazi unazozifanya. 4 Mtu hafanyi mambo
kwa siri kama anataka kujulikana kwa watu. Maadam unafanya mambo haya, basi,
jidhihirishe kwa ulimwengu." 5 (Hata ndugu zake hawakumwamini!) 6 Basi, Yesu
akawaambia, "Wakati wangu ufaao haujafika bado. Lakini kwenu ninyi kila wakati
unafaa. 7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini mimi wanichukia kwa sababu
mimi nauambia wazi kwamba matendo yake ni maovu. 8 Ninyi nendeni kwenye sikukuu
hiyo. Mimi siendi kwenye sikukuu hiyo, maana saa yangu ifaayo haijafika." 9 Alisema
hayo kisha akabaki huko Galilaya. 10 Baada ya ndugu zake kwenda kwenye sikukuu, Yesu
naye alikwenda, lakini hakuenda kwa hadhara bali kwa siri. 11 Viongozi wa Wayahudi
walikuwa wanamtafuta kwenye sikukuu hiyo; Wakauliza: "Yuko wapi?" 12 Kulikuwa
na minong'ono mingi katika umati wa watu. Baadhi yao walisema, "Ni mtu mwema."
Wengine walisema, "La! Anawapotosha watu." 13 Hata hivyo hakuna mtu aliyethubutu
kusema, habari zake hadharani kwa kuwaogopa viongozi wa Wayahudi. 14 Sikukuu hiyo
ilipofikia katikati, Yesu naye alikwenda Hekaluni, akaanza kufundisha. 15 Basi, Wayahudi
wakashangaa na kusema "Mtu huyu amepataje elimu naye hakusoma shuleni?" 16 Hapo
Yesu akawajibu, "Mafundisho ninayofundisha si yangu, bali ni yake yeye aliyenituma.
17 Mtu anayependa kufanya yale anayotaka Mungu, atajua kama mafundisho yangu

yametoka kwa Mungu, au mimi najisemea tu mwenyewe. 18 Yeye anayejisemea tu
mwenyewe anatafuta sifa yake mwenyewe; lakini anayetafuta sifa ya yule aliyemtuma,
huyo ni mwaminifu, na ndani yake hamna uovu wowote. 19 Je, Mose hakuwapeni Sheria?
Hata hivyo, hakuna hata mmoja wenu anayeishika Sheria. Kwa nini mnataka kuniua?"
20 Hapo watu wakamjibu, "Una wazimu wewe! Nani anataka kukuua?" 21 Yesu akawajibu,
"Kuna jambo moja nililofanya, nanyi mnalistaajabia. 22 Mose aliwapeni ile desturi ya
kutahiri. (Si kwamba desturi hiyo ilitoka kwa Mose, bali ilitoka kwa mababu). Sasa ninyi
humtahiri mtu hata siku ya Sabato. 23 Ikiwa basi, mtu hutahiriwa hata siku ya Sabato
kusudi Sheria ya Mose isivunjwe, mbona mnanikasirikia kwa sababu nimemfanya mtu
kuwa mzima kabisa siku ya Sabato? 24 Msihukumu mambo kwa nje tu; toeni hukumu ya
haki." 25 Baadhi ya watu wa Yerusalemu walisema, "Je, yule mtu wanayemtafuta wamuue
si huyu? 26 Tazameni sasa! Anawaonya hadharani, wala hakuna mtu anayemwambia
hata neno. Je, yawezekana kuwa viongozi wametambua kweli kwamba huyu ndiye
Kristo? 27 Kristo atakapokuja hakuna mtu atakayejua mahali alikotoka, lakini sisi tunajua
alikotoka mtu huyu!" 28 Basi, Yesu alipokuwa anafundisha Hekaluni alipaaza sauti na
kusema, "Ati mnanijua; hata nilikotoka mnakujua! Hata hivyo, sikuja kwa mamlaka
yangu mwenyewe; ila yeye aliyenituma mimi ni wa kweli, nanyi hamumjui. 29 Lakini
mimi namjua kwa sababu nimetoka kwake, naye ndiye aliyenituma." 30 Basi, watu
wakataka kumtia nguvuni, lakini hakuna mtu aliyethubutu kumkamata kwa sababu
saa yake ilikuwa haijafika bado. 31 Wengi katika ule umati wa watu walimwamini,
wakasema, "Je, Kristo akija atafanya ishara kubwa zaidi kuliko alizozifanya huyu?"
32 Mafarisayo waliwasikia watu wakinong'ona maneno hayo juu ya Yesu. Basi, wao
pamoja na makuhani wakuu wakawatuma walinzi wamtie nguvuni. 33 Yesu akasema,
"Bado niko nanyi kwa muda mfupi, kisha nitamwendea yule aliyenituma. 34 Mtanitafuta
lakini hamtaniona, maana pale nitakapokuwa ninyi hamwezi kufika." 35 Viongozi wa
Wayahudi wakasema wao kwa wao, "Mtu huyu atakwenda wapi ambapo hatutaweza
kumpata? Atakwenda kwa Wayahudi waliotawanyika kati ya Wagiriki, na kuwafundisha
Wagiriki? 36 Ana maana gani anaposema: Mtanitafuta lakini hamtanipata, na mahali
nitakapokuwa ninyi hamwezi kufika?" 37 Siku ya mwisho ya sikukuu hiyo ilikuwa siku
maalum. Yesu alisimama, akasema kwa sauti kubwa, "Aliye na kiu na aje kwangu anywe.
38 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: Anayeniamini mimi, mito ya maji yenye
uzima itatiririka kutoka moyoni mwake!" 39 (Alisema hayo kumhusu Roho ambaye wale
waliomwamini yeye watampokea. Wakati huo Roho alikuwa hajafika kwa sababu Yesu
alikuwa hajatukuzwa bado.) 40 Baadhi ya watu katika ule umati walisikia maneno hayo,
wakasema, "Kweli mtu huyu ndiye yule nabii!" 41 Wengine wakasema, "Huyu ndiye
Kristo!" Lakini wengine walisema, "Je, yawezekana Kristo akatoka Galilaya? 42 Maandiko
Matakatifu yasemaje? Yanasema: Kristo atatoka katika ukoo wa Daudi, na atazaliwa
Bethlehemu, mji wa Daudi!" 43 Basi, kukatokea mafarakano juu yake katika ule umati wa
watu. 44 Baadhi ya watu walitaka kumtia nguvuni lakini hakuna aliyejaribu kumkamata.
45 Kisha wale walinzi wakarudi kwa makuhani wakuu na Mafarisayo; nao wakawauliza,
"Kwa nini hamkumleta?" 46 Walinzi wakawajibu, "Hakuna mtu aliyepata kamwe kusema
kama asemavyo mtu huyu!" 47 Mafarisayo wakawauliza, "Je, nanyi pia mmedanganyika?
48 Je, mmekwisha mwona hata mmoja wa viongozi wa watu, au mmoja wa Mafarisayo
aliyemwamini? 49 Lakini umati huu haujui Sheria ya Mose; umelaaniwa!" 50 Mmoja
wao alikuwa Nikodemo ambaye hapo awali alikuwa amemwendea Yesu. Basi, yeye
akawaambia, 51 "Je, Sheria yetu humhukumu mtu kabla ya kumsikia kwanza na kujua
anafanya nini?" 52 Nao wakamjibu, "Je, wewe pia umetoka Galilaya? Haya, kayachunguze
Maandiko Matakatifu nawe utaona kwamba Galilaya hakutoki kamwe nabii!" 53 Basi,
wote wakaondoka, kila mtu akaenda zake;

8

1 lakini Yesu akaenda kwenye mlima wa Mizeituni. 2 Kesho yake asubuhi na

mapema alikwenda tena Hekaluni. Watu wote wakamwendea, naye akaketi akawa
anawafundisha. 3 Basi, walimu wa Sheria na Mafarisayo wakamletea mwanamke mmoja
aliyefumaniwa katika uzinzi. Wakamsimamisha katikati yao. 4 Kisha wakamwuliza Yesu,
"Mwalimu! Mwanamke huyu alifumaniwa katika uzinzi. 5 Katika Sheria yetu Mose
alituamuru mwanamke kama huyu apigwe mawe. Basi, wewe wasemaje?" 6 Walisema
hivyo kumjaribu, wapate kisa cha kumshtaki. Lakini Yesu akainama chini, akaandika
ardhini kwa kidole. 7 Walipozidi kumwuliza, Yesu akainuka, akawaambia, "Mtu asiye
na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza kumpiga jiwe." 8 Kisha akainama
tena, akawa anaandika ardhini. 9 Waliposikia hivyo, wakaanza kutoweka mmojammoja,
wakitanguliwa na wazee. Yesu akabaki peke yake, na yule mwanamke amesimama
palepale. 10 Yesu alipoinuka akamwuliza huyo mwanamke, "Wako wapi wale watu? Je,
hakuna hata mmoja aliyekuhukumu?" 11 Huyo mwanamke akamjibu, "Mheshimiwa,
hakuna hata mmoja!" Naye Yesu akamwambia, "Wala mimi sikuhukumu. Nenda zako;
na tangu sasa usitende dhambi tena." 12 Yesu alipozungumza nao tena, aliwaambia,
"Mimi ndimi mwanga wa ulimwengu. Anayenifuata mimi hatembei kamwe gizani,
bali atakuwa na mwanga wa uzima." 13 Basi, Mafarisayo wakamwambia, "Wewe
unajishuhudia mwenyewe; kwa hiyo ushahidi wako si halali." 14 Yesu akawajibu,
"Hata kama ninajishuhudia mwenyewe, ushahidi wangu ni wa kweli kwa sababu mimi
najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui nilikotoka wala ninakokwenda.
15 Ninyi mnahukumu kwa fikira za kibinadamu, lakini mimi simhukumu mtu. 16 Hata
nikihukumu, hukumu yangu ni ya haki kwa sababu mimi siko peke yangu; Baba
aliyenituma yuko pamoja nami. 17 Imeandikwa katika Sheria yenu ya kwamba ushahidi
wa watu wawili ni halali. 18 Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba aliyenituma,
ananishuhudia pia." 19 Hapo wakamwuliza, "Baba yako yuko wapi?" Yesu akawajibu
"Ninyi hamnijui mimi wala hamumjui Baba. Kama mngenijua mimi, mngemjua na
Baba yangu pia." 20 Yesu alisema maneno hayo kwenye chumba cha hazina alipokuwa
anafundisha Hekaluni. Wala hakuna mtu aliyemtia nguvuni, kwa sababu saa yake ilikuwa
haijafika bado. 21 Yesu akawaambia tena, "Naenda zangu nanyi mtanitafuta, lakini
mtakufa katika dhambi zenu. Niendako mimi, ninyi hamwezi kufika." 22 Basi, viongozi
wa Wayahudi wakasema, "Je, atajiua? Mbona anasema: Niendako ninyi hamwezi
kufika?" 23 Yesu akawaambia, "Ninyi mmetoka papa hapa chini, mimi nimetoka juu;
ninyi ni wa ulimwengu huu, mimi si wa ulimwengu huu. 24 Ndiyo maana niliwaambieni
mtakufa katika dhambi zenu. Kama msipoamini kwamba Mimi ndimi, mtakufa katika
dhambi zenu." 25 Nao wakamwuliza, "Wewe ni nani?" Yesu akawajibu, "Nimewaambieni
tangu mwanzo! 26 Ninayo mengi ya kusema na kuhukumu juu yenu. Lakini yule
aliyenituma ni kweli; nami nauambia ulimwengu mambo yale tu niliyoyasikia kutoka
kwake." 27 Hawakuelewa kwamba Yesu alikuwa akisema nao juu ya Baba. 28 Basi,
Yesu akawaambia, "Mtakapokwisha mwinua Mwana wa Mtu hapo ndipo mtakapojua
kwamba Mimi ndimi, na kwamba sifanyi chochote mimi mwenyewe, ila nasema tu yale
Baba aliyonifundisha. 29 Yule aliyenituma yuko pamoja nami; yeye hakuniacha peke
yangu kwani nafanya daima yale yanayompendeza." 30 Baada ya kusema hayo watu
wengi walimwamini. 31 Basi, Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini, "Kama
mkiyazingatia mafundisho yangu mtakuwa kweli wanafunzi wangu. 32 Mtaujua ukweli,
nao ukweli utawapeni uhuru." 33 Nao wakamjibu, "Sisi ni wazawa wa Abrahamu, na
hatujapata kamwe kuwa watumwa wa mtu yeyote yule. Una maana gani unaposema:
mtakuwa huru?" 34 Yesu akawajibu, "Kweli nawaambieni, kila mtu anayetenda dhambi
ni mtumwa wa dhambi. 35 Mtumwa hana makao ya kudumu nyumbani, lakini mwana
anayo makao ya kudumu. 36 Kama mwana akiwapeni uhuru mtakuwa huru kweli.
37 Najua kwamba ninyi ni wazawa wa Abrahamu. Hata hivyo, mnataka kuniua kwa
sababu hamuyakubali mafundisho yangu. 38 Mimi nasema yale aliyonionyesha Baba,
lakini ninyi mwafanya yale aliyowaambieni baba yenu." 39 Wao wakamjibu, "Baba
yetu ni Abrahamu!" Yesu akawaambia, "Kama ninyi mngekuwa watoto wa Abrahamu,

mngefanya kama alivyofanya Abrahamu, 40 Mimi nimewaambieni ukweli niliousikia
kwa Mungu; hata hivyo, ninyi mwataka kuniua. Abrahamu hakufanya hivyo! 41 Ninyi
mnafanya mambo yaleyale aliyofanya babu yenu." Wao wakamwambia, "Sisi si watoto
haramu! Tunaye baba mmoja tu, yaani Mungu." 42 Yesu akawaambia, "Kama Mungu
angekuwa Baba yenu, mngenipenda mimi, maana mimi nilitoka kwa Mungu na sasa niko
hapa. Sikuja kwa mamlaka yangu mwenyewe, ila yeye alinituma. 43 Kwa nini hamwelewi
hayo ninayosema? Ni kwa kuwa hamwezi kuusikiliza ujumbe wangu. 44 Ninyi ni watoto
wa baba yenu Ibilisi na mnataka tu kutekeleza tamaa za baba yenu. Yeye alikuwa muuaji
tangu mwanzo; hana msimamo katika ukweli, kwani ukweli haumo ndani yake. Kila
asemapo uongo, husema kutokana na hali yake ya maumbile, maana yeye ni mwongo na
baba wa uongo. 45 Mimi nasema ukweli, na ndiyo maana ninyi hamniamini. 46 Nani
kati yenu awezaye kuthibitisha kuwa mimi nina dhambi? Ikiwa basi nasema ukweli,
kwa nini hamniamini? 47 Aliye wa Mungu husikiliza maneno ya Mungu. Lakini ninyi
hamsikilizi kwa sababu ninyi si (watu wa) Mungu." 48 Wayahudi wakamwambia, "Je,
hatukusema kweli kwamba wewe ni Msamaria, na tena una pepo?" 49 Yesu akajibu,
"Mimi sina pepo; mimi namheshimu Baba yangu, lakini ninyi hamniheshimu. 50 Mimi
sijitafutii utukufu wangu mwenyewe; yuko mmoja mwenye kuutafuta utukufu huo, naye
ni hakimu. 51 Kweli nawaambieni, anayeuzingatia ujumbe wangu hatakufa milele."
52 Basi, Wayahudi wakasema, "Sasa tunajua kweli kwamba wewe ni mwendawazimu!
Abrahamu alikufa, na manabii pia walikufa, nawe wasema ati, Anayeuzingatia ujumbe
wangu hatakufa milele! 53 Je, unajifanya mkuu zaidi kuliko baba yetu Abrahamu ambaye
alikufa? Hata na manabii walikufa. Wewe unajifanya kuwa nani?" 54 Yesu akawajibu,
"Nikijitukuza mwenyewe, utukufu wangu si kitu. Baba yangu ambaye ninyi mwasema ni
Baba yenu, ndiye anayenitukuza. 55 Ninyi hamjapata kumjua, lakini mimi namjua. Na,
nikisema simjui, nitakuwa mwongo kama ninyi. Mimi namjua na ninashika neno lake.
56 Abrahamu, baba yenu, alishangilia aione siku yangu; naye aliiona, akafurahi." 57 Basi,
Wayahudi wakamwambia, "Wewe hujatimiza miaka hamsini bado, nawe umemwona
Abrahamu?" 58 Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, kabla Abrahamu hajazaliwa,
mimi niko." 59 Hapo wakaokota mawe ili wamtupie, lakini Yesu akajificha, akatoka
Hekaluni.

9

1 Yesu alipokuwa akipita alimwona mtu mmoja, kipofu tangu kuzaliwa. 2 Basi,
wanafunzi wakamwuliza, "Mwalimu! Ni nani aliyetenda dhambi: mtu huyu, ama wazazi
wake, hata akazaliwa kipofu?" 3 Yesu akajibu, "Jambo hili halikutukia kwa sababu
ya dhambi zake yeye, wala dhambi za wazazi wake; ila alizaliwa kipofu ili nguvu ya
Mungu ionekane ikifanya kazi ndani yake. 4 Kukiwa bado mchana yatupasa kuendelea
kufanya kazi za yule aliyenituma; maana usiku unakuja ambapo mtu hawezi kufanya
kazi. 5 Wakati ningali ulimwenguni, mimi ni mwanga wa ulimwengu." 6 Baada ya
kusema hayo, akatema mate chini, akafanyiza tope, akampaka yule kipofu machoni,
7 akamwambia, "Nenda ukanawe katika bwawa la Siloamu." (maana ya jina hili ni
"aliyetumwa"). Basi, huyo kipofu akaenda, akanawa, kisha akarudi akiwa anaona.
8 Basi, jirani zake na wale waliokuwa wanajua kwamba hapo awali alikuwa maskini
mwombaji, wakasema, "Je, huyu siye yule maskini aliyekuwa akiketi na kuomba?"
9 Baadhi yao wakasema, "Ndiye." Wengine wakasema, "La! Ila anafanana naye."
Lakini huyo aliyekuwa kipofu akasema, "Ni mimi!" 10 Basi, wakamwuliza, "Sasa, macho
yako yalipataje kufumbuliwa?" 11 Naye akawajibu, "Yule mtu aitwaye Yesu alifanya
tope, akanipaka machoni na kuniambia: Nenda ukanawe katika bwawa la Siloamu.
Basi, mimi nikaenda, nikanawa, nikapata kuona." 12 Wakamwuliza, "Yeye yuko wapi?"
Naye akawajibu, "Mimi sijui!" 13 Kisha wakampeleka huyo mtu aliyekuwa kipofu kwa
Mafarisayo. 14 Siku hiyo Yesu alipofanya tope na kumfumbua macho mtu huyo, ilikuwa
siku ya Sabato. 15 Basi, Mafarisayo wakamwuliza mtu huyo, "Umepataje kuona?" Naye

akawaambia, “Alinipaka tope machoni, nami nikanawa na sasa naona.” 16 Baadhi
ya Mafarisayo wakasema, “Mtu huyu hakutoka kwa Mungu, maana hashiki sheria ya
Sabato.” Lakini wengine wakasema, “Mtu mwenye dhambi awezaje kufanya ishara
za namna hii?” Kukawa na mafarakano kati yao. 17 Wakamwuliza tena huyo mtu
aliyekuwa kipofu, “Maadam yeye amekufungua macho, wasemaje juu yake?” Naye
akawaambia, “Yeye ni nabii!” 18 Viongozi wa Wayahudi hawakusadiki kwamba mtu huyo
alikuwa kipofu hapo awali na sasa anaona mpaka walipowaita wazazi wake. 19 Basi,
wakawauliza hao wazazi, “Je, huyu ndiye mtoto wenu ambaye ninyi mwasema alizaliwa
kipofu? Sasa amepataje kuona?” 20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua kwamba huyu ni
mtoto wetu, na kwamba alizaliwa kipofu. 21 Lakini amepataje kuona, hatujui; na wala
hatumjui yule aliyemfumbua macho. Mwulizeni yeye mwenyewe; yeye ni mtu mzima,
anaweza kujitetea mwenyewe.” 22 Wazazi wake walisema hivyo kwa sababu waliwaogopa
viongozi wa Wayahudi kwani viongozi hao walikuwa wamepatana ya kwamba mtu
yeyote atakayekiri kwamba Yesu ni Kristo atafukuzwa nje ya sunagogi. 23 Ndiyo maana
wazazi wake walisema: “Yeye ni mtu mzima, mwulizeni.” 24 Basi, wakamwita tena
aliyekuwa kipofu, wakamwambia, “Sema ukweli mbele ya Mungu! Sisi tunajua kwamba
mtu huyu ni mwenye dhambi.” 25 Yeye akajibu, “Kama ni mwenye dhambi mimi sijui.
Lakini kitu kimoja najua: Nilikuwa kipofu, na sasa naona.” 26 Basi, wakamwuliza,
“Alikufanyia nini? Alikufumbuaje macho yako?” 27 Huyo mtu akawajibu, “Nimekwisha
waambieni, nanyi hamkusikiliza; kwa nini mwataka kusikia tena? Je, ninyi pia mnataka
kuwa wafuasi wake?” 28 Lakini wao wakamtukana wakisema, “Wewe ni mfuasi wake;
sisi ni wafuasi wa Mose. 29 Sisi tunajua kwamba Mungu alisema na Mose, lakini mtu
huyu hatujui ametoka wapi!” 30 Naye akawajibu, “Hili ni jambo la kushangaza! Ninyi
hamjui ametoka wapi, lakini amenifumbua macho yangu! 31 Tunajua kwamba Mungu
hawasikilizi watu wenye dhambi, ila humsikiliza yeyote mwenye kumcha na kutimiza
mapenzi yake. 32 Tangu mwanzo wa ulimwengu haijasikika kwamba mtu ameyafumbua
macho ya mtu aliyezaliwa kipofu. 33 Kama mtu huyu hakutoka kwa Mungu, hangeweza
kufanya chochote!” 34 Wao wakamjibu, “Wewe ulizaliwa na kulelewa katika dhambi;
unawezaje kutufundisha sisi?” Basi, wakamfukuzia mbali. 35 Yesu alisikia kwamba
walikuwa wamemfukuzia mbali, naye alipomkuta akamwuliza, “Je, wewe unamwamini
Mwana wa Mtu?” 36 Huyo mtu akajibu, “Mheshimiwa, niambie yeye ni nani, ili
nipate kumwamini.” 37 Yesu akamwambia, “Umekwisha mwona, naye ndiye anayesema
nawe sasa.” 38 Basi, huyo mtu akasema, “Ninaamini Bwana!” Akamsujudia. 39 Yesu
akasema, “Mimi nimekuja ulimwenguni kutoa hukumu, kusudi wasioona wapate kuona,
na wale wanaoona wawe vipofu.” 40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa pamoja naye
walisikia maneno hayo, wakamwuliza, “Je, sisi pia ni vipofu?” 41 Yesu akawajibu, “Kama
mngekuwa vipofu, hamngekuwa na hatia; lakini sasa ninyi mwasema: Sisi tunaona, na
hiyo yaonyesha kwamba mna hatia bado.

10

1 Yesu alisema “Kweli nawaambieni, yeyote yule asiyeingia katika zizi la kondoo
kwa kupitia mlangoni, bali hupenya na kuingia kwa njia nyingine, huyo ni mwizi na
mnyang'anyi. 2 Lakini anayeingia kwa kupitia mlangoni, huyo ndiye mchungaji wa
kondoo. 3 Mngoja mlango wa zizi humfungulia, na kondoo husikia sauti yake, naye
huwaita kondoo wake kila mmoja kwa jina lake na kuwaongoza nje. 4 Akisha watoa
nje huwatangulia mbele nao kondoo humfuata, kwani wanaijua sauti yake. 5 Kondoo
hao hawawezi kumfuata mgeni, bali watamkimbia kwa sababu hawaijui sauti yake.”
6 Yesu aliwaambia mfano huo, lakini wao hawakuelewa alichotaka kuwaambia. 7 Basi,
akasema tena, “Kweli nawaambieni, mimi ni mlango wa kondoo. 8 Wale wengine wote
waliokuja kabla yangu ni wezi na wanyang'anyi, nao kondoo hawakuwasikiliza. 9 Mimi
ni mlango. Anayeingia kwa kupitia kwangu ataokolewa; ataingia na kutoka, na kupata
malisho. 10 Mwizi huja kwa shabaha ya kuiba, kuua na kuharibu. Mimi nimekuja mpate

kuwa na uzima—uzima kamili. 11 “Mimi ni mchungaji mwema. Mchungaji mwema
huutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo wake. 12 Mtu wa kuajiriwa ambaye si mchungaji,
na wala kondoo si mali yake, anapoona mbwa mwitu anakuja, huwaacha kondoo na
kukimbia. Kisha mbwa mwitu huwakamata na kuwatawanya. 13 Yeye hajali kitu juu
ya kondoo kwa sababu yeye ni mtu wa mshahara tu. 14 Mimi ni mchungaji mwema.
Nawajua walio wangu, nao walio wangu wananijua mimi, 15 kama vile Baba anijuavyo,
nami nimjuavyo Baba. Mimi nayatoa maisha yangu kwa ajili yao. 16 Tena ninao kondoo
wengine ambao hawamo zizini humu. Inanibidi kuwaleta hao pia, nao wataisikia sauti
yangu, na kutakuwako kundi moja na mchungaji mmoja. 17 “Baba ananipenda kwani
nautoa uhai wangu ili nipate kuupokea tena. 18 Hakuna mtu anayeninyang'anya uhai
wangu; mimi na nautoa kwa hiari yangu mwenyewe. Ninao uwezo wa kuutoa na uwezo
wa kuuchukua tena. Hivi ndivyo Baba alivyoniamuru nifanye.” 19 Kukawa tena na
mafarakano kati ya Wayahudi kwa sababu ya maneno haya. 20 Wengi wao wakasema,
“Ana pepo; tena ni mwendawazimu! Ya nini kumsikiliza?” 21 Wengine wakasema,
“Haya si maneno ya mwenye pepo. Je, pepo anaweza kuyafumbua macho ya vipofu?”
22 Huko Yerusalemu kulikuwa na sikukuu ya Kutabaruku. Wakati huo ulikuwa wa
baridi. 23 Naye Yesu akawa anatembea Hekaluni katika ukumbi wa Solomoni. 24 Basi,
Wayahudi wakamzunguka, wakamwuliza, “Utatuacha katika mashaka mpaka lini? Kama
wewe ndiye Kristo, basi, tuambie wazi.” 25 Yesu akawajibu, “Nimewaambieni, lakini
hamsadiki. Kazi ninazozifanya mimi kwa jina la Baba yangu zinanishuhudia. 26 Lakini
ninyi hamsadiki kwa sababu ninyi si kondoo wangu. 27 Kondoo wangu huisikia sauti
yangu; mimi nawajua, nao hunifuata. 28 Mimi nawapa uzima wa milele; nao hawatapotea
milele, wala hakuna mtu atakayeweza kuwatoa mkononi mwangu. 29 Baba yangu ambaye
ndiye aliyenipa hao ni mkuu kuliko wote, wale hakuna awezaye kuwatoa mikononi
mwake Baba. 30 Mimi na Baba, tu mmoja.” 31 Basi, Wayahudi wakachukua mawe ili
wamtupie. 32 Yesu akawaambia, “Nimewaonyesheni kazi nyingi kutoka kwa Baba. Ni
ipi kati ya hizo inayowafanya mnipige mawe?” 33 Wayahudi wakamjibu, “Hatukupigi
mawe kwa ajili ya tendo jema, ila kwa sababu ya kukufuru! Maana wajifanya kuwa
Mungu hali wewe ni binadamu tu.” 34 Yesu akawajibu, “Je, haikuandikwa katika Sheria
yenu: Mimi nimesema, ninyi ni miungu? 35 Mungu aliwaita miungu wale waliopewa
neno lake; nasi twajua kwamba Maandiko Matakatifu yasema ukweli daima. 36 Je, yeye
ambaye Baba alimweka wakfu na kumtuma ulimwenguni, mnamwambia: Unakufuru,
eti kwa sababu nilisema: Mimi ni Mwana wa Mungu? 37 Kama sifanyi kazi za Baba
yangu msiniamini. 38 Lakini ikiwa ninazifanya, hata kama hamniamini, walau ziaminini
hizo kazi mpate kujua na kutambua kwamba Baba yuko ndani yangu, nami niko ndani
yake.” 39 Wakajaribu tena kumkamata lakini akachopoka mikononi mwao. 40 Yesu
akaenda tena ng'ambo ya mto Yordani, mahali Yohane alipokuwa akibatiza, akakaa huko.
41 Watu wengi walimwendea wakasema, “Yohane hakufanya ishara yoyote. Lakini yale
yote Yohane aliyosema juu ya mtu huyu ni kweli kabisa.” 42 Watu wengi mahali hapo
wakamwamini.

11

1 Mtu mmoja aitwaye Lazaro, mwenyeji wa Bethania, alikuwa mgonjwa. (Kijiji cha
Bethania kilikuwa mahali walipokaa Maria na Martha, dada yake. 2 Maria ndiye yule
aliyempaka Bwana marashi na kumpangusa kwa nywele zake. Lazaro, kaka yake, ndiye
aliyekuwa mgonjwa.) 3 Basi, hao dada wakatuma ujumbe huu kwa Yesu: “Bwana,
rafiki yako ni mgonjwa!” 4 Yesu aliposikia hivyo akasema, “Ugonjwa huo hautaleta
kifo, ila ni kwa ajili ya kumtukuza Mungu; ameugua ili kwa njia hiyo Mwana wa
Mungu atukuzwe.” 5 Yesu aliwapenda Martha, dada yake na Lazaro. 6 Alipopata habari
kwamba Lazaro ni mgonjwa, Yesu aliendelea kukaa mahali hapo alipokuwa kwa siku
mbili zaidi. 7 Kisha akawaambia wanafunzi wake, “Twendeni tena Yudea!” 8 Wanafunzi
wakamwambia, “Mwalimu! Muda mfupi tu umepita tangu Wayahudi walipotaka kukuua

kwa mawe, nawe unataka kwenda huko tena?” 9 Yesu akajibu, “Je, saa za mchana
si kumi na mbili? Basi, mtu akitembea mchana hawezi kujikwaa kwa kuwa anauona
mwanga wa ulimwengu huu. 10 Lakini mtu akitembea usiku atajikwaa kwa maana
mwanga haumo ndani yake.” 11 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, akawaambia,
“Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini mimi nitakwenda kumwamsha.” 12 Wanafunzi wake
wakamwambia, “Bwana, ikiwa amelala, basi atapona.” 13 Wao walidhani kwamba
alikuwa amesema juu ya kulala usingizi, kumbe alikuwa amesema juu ya kifo cha
Lazaro. 14 Basi, Yesu akawaambia waziwazi, “Lazaro amekufa; 15 Lakini nafurahi kwa ajili
yenu kwamba sikuwako huko, ili mpate kuamini. Haya, twendeni kwake.” 16 Thoma
(aitwaye Pacha) akawaambia wanafunzi wenzake, “Twendeni nasi tukafe pamoja naye!”
17 Yesu alipofika huko alikuta Lazaro amekwisha kaa kaburini kwa siku nne. 18 Kijiji
cha Bethania kilikuwa karibu na Yerusalemu umbali upatao kilomita tatu. 19 Wayahudi
wengi walikuwa wamefika kwa Martha na Maria kuwafariji kwa kifo cha kaka yao. 20 Basi,
Martha aliposikia kwamba Yesu alikuwa anakuja, akaenda kumlaki; lakini Maria alibaki
nyumbani. 21 Martha akamwambia Yesu, “Bwana, kama ungalikuwa hapa, kaka yangu
hangalikufa! 22 Lakini najua kwamba hata sasa chochote utakachomwomba Mungu,
atakupa.” 23 Yesu akamwambia, “Kaka yako atafufuka.” 24 Martha akamjibu, “Najua
kwamba atafufuka wakati wa ufufuo, siku ya mwisho.” 25 Yesu akamwambia, “Mimi
ndimi ufufuo na uzima. Anayeniamini mimi hata kama anakufa, ataishi: 26 na kila
anayeishi na kuniamini, hatakufa kamwe. Je, waamini hayo?” 27 Martha akamwambia,
“Ndiyo Bwana! Naamini kwamba wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu, yule ajaye
ulimwenguni.” 28 Baada ya kusema hayo, Martha alikwenda kumwita Maria, dada
yake, akamwabia faraghani, “Mwalimu yuko hapa, anakuita.” 29 Naye aliposikia hivyo,
akainuka mara, akamwendea Yesu. 30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini, ila alikuwa bado
mahali palepale Martha alipomlaki. 31 Basi, Wayahudi waliokuwa nyumbani pamoja na
Maria wakimfariji walipomwona ameinuka na kutoka nje ghafla, walimfuata. Walidhani
alikuwa anakwenda kaburini kuomboleza. 32 Basi, Maria alipofika mahali pale Yesu
alipokuwa na kumwona, alipiga magoti, akamwabia, “Bwana, kama ungalikuwa hapa,
kaka yangu hangalikufa!” 33 Yesu alipomwona analia, na wale Wayahudi waliokuja
pamoja naye wanalia pia, alijawa na huzuni na kufadhaika moyoni. 34 Kisha akawauliza,
“Mlimweka wapi?” Wakamwambia, “Bwana, njoo uone.” 35 Yesu akalia machozi. 36 Basi,
Wayahudi wakasema, “Tazameni jinsi alivyompenda!” 37 Lakini baadhi yao wakasema,
“Je, huyu aliyemfumbua macho yule kipofu, hakuweza kumfanya Lazaro asife?” 38 Basi,
Yesu akiwa amehuzunika tena moyoni, akafika kaburini. Kaburi lenyewe lilikuwa pango,
na lilikuwa limefunikwa kwa jiwe. 39 Yesu akasema, “Ondoeni hilo jiwe!” Martha, dada
yake huyo aliyekufa, akamwambia, “Bwana, amekwishaanza kunuka; amekaa kaburini
siku nne!” 40 Yesu akamwambia, “Je, sikukwambia kwamba ukiamini utaona utukufu
wa Mungu?” 41 Basi, wakaliondoa lile jiwe. Yesu akatazama juu mbinguni, akasema,
“Nakushukuru Baba kwa kuwa wewe wanisikiliza. 42 Najua kwamba unanisikiliza daima.
Lakini nimesema hayo kwa ajili ya watu hawa waliopo hapa ili wapate kuamini kwamba
wewe ndiwe uliyenituma.” 43 Alipokwisha sema hayo, akaita kwa sauti kubwa: “Lazaro!
Toka nje!” 44 Huyo aliyekuwa amekufa akatoka nje, huku amefungwa sanda miguu
na mikono, na uso wake umefunikwa. Yesu akawaambia, “Mfungueni, mkamwache
aende zake.” 45 Basi, Wayahudi wengi waliokuwa wamefika kwa Maria walipoona
kitendo hicho alichokifanya Yesu wakamwamini. 46 Lakini baadhi yao walikwenda kwa
Mafarisayo wakatoa taarifa ya jambo hilo alilofanya Yesu. 47 kwa hiyo makuhani wakuu
na Mafarisayo wakafanya kikao cha Baraza kuu, wakasema, “Tufanye nini? Mtu huyu
anafanya ishara nyingi mno. 48 Tukimwacha tu watu wote watamwamini, nao Waroma
watakuja kuliharibu Hekalu letu na taifa letu!” 49 Hapo, mmoja wao aitwaye Kayafa,
ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo, akawaambia, “Ninyi hamjui kitu! 50 Je,
hamwoni kwamba ni afadhali kwenu mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, kuliko taifa
zima liangamizwe?” 51 Yeye hakusema hivyo kwa hiari yake mwenyewe, bali kwa vile

alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo, alibashiri kwamba Yesu atakufa kwa ajili ya taifa
lao; 52 na wala si kwa ajili yao tu, bali pia apate kuwaleta pamoja watoto wa Mungu
waliotawanyika. 53 Basi, tangu siku hiyo viongozi wa Wayahudi walifanya mipango ya
kumwua Yesu. 54 Kwa hiyo, Yesu hakutembea tena hadharani kati ya Wayahudi, bali
alitoka hapo, akaenda mahali karibu na jangwa, katika mji uitwao Efraimu. Akakaa huko
pamoja na wanafunzi wake. 55 Sikukuu ya Wayahudi ya Pasaka ilikuwa karibu, na watu
wengi walikwenda Yerusalemu ili wajitakase kabla ya sikukuu hiyo. 56 Basi, wakawa
wanamtafuta Yesu; nao walipokusanyika pamoja Hekaluni wakaulizana, "Mwaonaje?
Yaonekana kwamba haji kabisa kwenye sikukuu, au sivyo?" 57 Makuhani wakuu na
Mafarisayo walikuwa wametoa amri kwamba mtu akijua mahali aliko Yesu awaarifu
kusudi wamtie nguvuni.

12

1 Siku sita kabla ya sikukuu ya Pasaka, Yesu alifika Bethania alikoishi Lazaro ambaye
Yesu alikuwa amemfufua kutoka wafu. 2 Huko walimwandalia chakula cha jioni, naye
Martha akawa anawatumikia. Lazaro alikuwa mmoja wa wale waliokuwa mezani pamoja
na Yesu. 3 Basi, Maria alichukua chupa ya marashi ya nardo safi ya thamani kubwa,
akampaka Yesu miguu na kuipangusa kwa nywele zake. Nyumba yote ikajaa harufu
ya marashi. 4 Basi, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili ambaye ndiye
atakayemsaliti Yesu, akasema, 5 "Kwa nini marashi hayo hayakuuzwa kwa fedha dinari
mia tatu, wakapewa maskini?" 6 Alisema hivyo, si kwa kuwa alijali chochote juu ya
maskini, bali kwa sababu alikuwa mweka hazina, na kwa kuwa alikuwa mwizi, mara
kwa mara aliiba kutoka katika hiyo hazina. 7 Lakini Yesu akasema, "Msimsumbue
huyu mama! Mwacheni ayaweke kwa ajili ya siku ya mazishi yangu. 8 Maskini
mtakuwa nao siku zote, lakini hamtakuwa nami siku zote." 9 Wayahudi wengi walisikia
kwamba Yesu alikuwa Bethania. Basi, wakafika huko si tu kwa ajili ya kumwona Yesu,
ila pia wapate kumwona Lazaro ambaye Yesu alimfufua kutoka wafu. 10 Makuhani
wakuu waliamua pia kumwua Lazaro, 11 Maana kwa sababu ya Lazaro Wayahudi wengi
waliwaasi viongozi wao, wakamwamini Yesu. 12 Kesho yake, kundi kubwa la watu
waliokuja kwenye sikukuu walisikia kuwa Yesu alikuwa njiani kuja Yerusalemu. 13 Basi,
wakachukua matawi ya mitende, wakatoka kwenda kumlaki; wakapaaza sauti wakisema:
"Hosana! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana. Abarikiwe mfalme wa Israeli."
14 Yesu akampata mwana punda mmoja akapanda juu yake kama yasemavyo Maandiko:
15 "Usiogope mji wa Sioni! Tazama, Mfalme wako anakuja, Amepanda mwana punda."
16 Wakati huo wanafunzi wake hawakuelewa mambo hayo, lakini Yesu alipokwisha
tukuzwa, ndipo walipokumbuka kwamba hayo yalikuwa yameandikwa juu yake, na
kwamba watu walikuwa wamemtendea hivyo. 17 Kundi la watu wale waliokuwa pamoja
naye wakati alipomwita Lazaro kutoka kaburini, akamfufua kutoka wafu, walisema
yaliyotukia. 18 Kwa hiyo umati huo wa watu ulimlaki, maana wote walisikia kwamba
Yesu alikuwa amefanya ishara hiyo. 19 Basi, Mafarisayo wakaambiana, "Mnaona?
Hatuwezi kufanya chochote! Tazameni, ulimwengu wote unamfuata." 20 Kulikuwa na
Wagiriki kadhaa miongoni mwa watu waliokuwa wamefika Yerusalemu kuabudu wakati
wa sikukuu hiyo. 21 Hao walimwendea Filipo, mwenyeji wa Bethsaida katika Galilaya,
wakasema, "Mheshimiwa, tunataka kumwona Yesu." 22 Filipo akaenda akamwambia
Andrea, nao wawili wakaenda kumwambia Yesu. 23 Yesu akawaambia, "Saa ya kutukuzwa
kwa Mwana wa Mtu imefika! 24 Kweli nawaambieni, punje ya ngano hubaki punje
tu isipokuwa ikianguka katika udongo na kufa. Kama ikifa, basi huzaa matunda
mengi. 25 Anayependa maisha yake, atayapoteza; anayeyachukia maisha yake katika
ulimwengu huu, atayaweka kwa ajili ya uzima wa milele. 26 Anayetaka kunitumikia
ni lazima anifuate, hivyo kwamba popote pale nilipo mimi ndipo na mtumishi wangu
atakapokuwa. Mtu yeyote anayenitumikia Baba yangu atampa heshima. 27 "Sasa roho
yangu imefadhaika, na niseme nini? Je, niseme: Baba, usiruhusu saa hii inifikie?

Lakini ndiyo maana nimekuja—ili nipite katika saa hii. 28 Baba, ulitukuze jina lako."
Hapo sauti ikasema kutoka mbinguni, "Nimelitukuza, na nitalitukuza tena." 29 Umati
wa watu waliokuwa wamesimama hapo walisikia sauti hiyo, na baadhi yao walisema,
"Malaika ameongea naye!" 30 Lakini Yesu akawaambia, "Sauti hiyo haikutokea kwa ajili
yangu mimi, ila kwa ajili yenu. 31 Sasa ndio wakati wa ulimwengu huu kuhukumiwa;
sasa mtawala wa ulimwengu huu atapinduliwa. 32 Nami nitakapoinuliwa juu ya nchi
nitamvuta kila mmoja kwangu." 33 (Kwa kusema hivyo alionyesha atakufa kifo gani).
34 Basi, umati huo ukamjibu, "Sisi tunaambiwa na Sheria yetu kwamba Kristo atadumu
milele. Wawezaje basi, kusema ati Mwana wa Mtu anapaswa kuinuliwa? Huyo Mwana
wa Mtu ni nani?" 35 Yesu akawaambia, "Mwanga bado uko nanyi kwa muda mfupi.
Tembeeni mngali mnao huo mwanga ili giza lisiwapate; maana atembeaye gizani hajui
aendako. 36 Basi, wakati mnao huo mwanga uaminini ili mpate kuwa watu wa mwanga."
Baada ya kusema maneno hayo, Yesu alikwenda zake na kujificha mbali nao. 37 Ingawa
Yesu alifanya miujiza hii yote mbele yao, wao hawakumwamini. 38 Hivyo maneno
aliyosema nabii Isaya yakatimia: "Bwana, nani aliyeuamini ujumbe wetu? Na uwezo
wa Bwana umedhihirishwa kwa nani?" 39 Hivyo hawakuweza kuamini, kwani Isaya
tena alisema: 40 "Mungu ameyapofusha macho yao, amezipumbaza akili zao; wasione
kwa macho yao, wasielewe kwa akili zao; wala wasinigeukie, asema Bwana, ili nipate
kuwaponya." 41 Isaya alisema maneno haya kwa sababu aliuona utukufu wa Yesu,
akasema habari zake. 42 Hata hivyo, wengi wa viongozi wa Wayahudi walimwamini
Yesu. Lakini kwa sababu ya Mafarisayo, hawakumkiri hadharani kwa kuogopa kwamba
watatengwa na sunagogi. 43 Walipendelea kusifiwa na watu kuliko kusifiwa na Mungu
44 Kisha Yesu akasema kwa sauti kubwa, "Mtu aliyeniamini, haniamini mimi tu, ila
anamwamini pia yule aliyenituma. 45 Anayeniona mimi anamwona pia yule aliyenituma.
46 Mimi ni mwanga, nami nimekuja ulimwenguni ili wote wanaoniamini wasibaki
gizani. 47 Anayeyasikia maneno yangu lakini hayashiki mimi sitamhukumu; maana
sikuja kuhukumu ulimwengu bali kuuokoa. 48 Asiyeyashika maneno yangu anaye wa
kumhukumu: neno lile nililosema ni hakimu wake siku ya mwisho. 49 Mimi sikunena
kwa mamlaka yangu mwenyewe, ila Baba aliyenituma ndiye aliyeniamuru niseme nini na
niongee nini. 50 Nami najua kuwa amri yake huleta uzima wa milele. Basi, mimi nasema
tu yale Baba aliyoniagiza niyaseme."

13

1 Ilikuwa kabla ya sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua kwamba saa yake ya kuondoka
ulimwenguni na kwenda kwa Baba ilikuwa imefika. Alikuwa amewapenda daima watu
wake walioko duniani; naam, aliwapenda mpaka mwisho! 2 Basi, Yesu na wanafunzi
wake walikuwa mezani kwa chakula cha jioni. Ibilisi alikwisha mtia Yuda, mwana wa
Simoni Iskarioti, nia ya kumsaliti Yesu. 3 Yesu alijua kwamba Baba alikuwa amemkabidhi
kila kitu, na kwamba alikuwa ametoka kwa Mungu na anarudi kwa Mungu. 4 Basi,
Yesu aliondoka mezani, akaweka kando vazi lake, akachukua kitambaa na kujifunga
kiunoni. 5 Kisha akatia maji katika bakuli, akaanza kuwaosha wanafunzi wake miguu
na kuipangusa kwa kile kitambaa alichojifungia. 6 Basi, akamfikia Simoni Petro; naye
Petro akasema, "Bwana, wewe utaniosha miguu mimi?" 7 Yesu akamjibu, "Huelewi
sasa ninachofanya lakini utaelewa baadaye." 8 Petro akamwambia, "Wewe hutaniosha
miguu kamwe!" Yesu akamjibu, "Nisipokuosha hutakuwa na uhusiano nami tena."
9 Simoni Petro akamwambia, "Bwana, nioshe, si miguu tu, bali na mikono yangu
na kichwa pia." 10 Yesu akamwambia, "Aliyekwisha oga hana lazima ya kunawa
isipokuwa miguu, maana amekwisha takata mwili wote. Ninyi mmetakata, lakini
si nyote." 11 (Yesu alimjua yule ambaye atamsaliti, ndiyo maana alisema: "Ninyi
mmetakata, lakini si nyote.") 12 Alipokwisha waosha miguu na kuvaa tena vazi lake,
aliketi mezani, akawaambia, "Je, mmeelewa hayo niliyowatendeeni? 13 Ninyi mwaniita
Mwalimu na Bwana, nanyi mwasema vyema, kwa kuwa ndimi. 14 Basi, ikiwa mimi

niliye Bwana na Mwalimu, nimewaosha ninyi miguu, nanyi pia mnapaswa kuoshana
miguu. 15 Nimewapeni mfano, ili nanyi pia mfanye kama nilivyowafanyieni. 16 Kweli
nawaambieni, mtumishi si mkuu zaidi kuliko bwana wake, wala mtume si mkuu zaidi
kuliko yule aliyemtuma. 17 Basi, ikiwa mwayajua hayo, mtakuwa na heri mkiyatekeleza.
18 "Haya nisemayo hayawahusu ninyi nyote. Mimi nawajua wale niliowachagua. Lakini
lazima yatimie Maandiko Matakatifu yasemayo: Yule aliyeshiriki chakula changu
amegeuka kunishambulia. 19 Mimi nimewaambieni mambo haya sasa kabla hayajatokea,
ili yatakapotokea mpate kuamini kuwa mimi ndimi. 20 Kweli nawaambieni anayem-
pokea yule ninayemtuma anaponipokea mimi; na anayenipokea mimi, anampokea yule
aliyenituma." 21 Alipokwisha sema hayo, Yesu alifadhaika sana rohoni, akasema wazi,
"Kweli nawaambieni, mmoja wenu atanisaliti!" 22 Wanafunzi wakatazama wasiweze
kabisa kujua anasema nani. 23 Mmoja wa wanafunzi, ambaye Yesu alikuwa anampenda
sana, alikuwa ameketi karibu na Yesu. 24 Basi, Simoni Petro akamwashiria na kusema:
"Mwulize anasema juu ya nani." 25 Mwanafunzi huyo akasogea karibu zaidi na Yesu,
akamwuliza, "Bwana, ni nani?" 26 Yesu akajibu, "Yule nitakayempa kipande cha mkate
nilichochovya katika sahani, ndiye." Basi, akatwaa kipande cha mkate, akakichovya
katika sahani, akampa Yuda, mwana wa Simoni Iskarioti. 27 Yuda alipokwisha pokea
kipande hicho, Shetani akamwingia. Basi Yesu akamwambia, "Unachotaka kufanya,
kifanye haraka!" 28 Lakini hakuna hata mmoja wa wale waliokaa pale mezani aliyefa-
hamu kwa nini alikuwa amemwambia hivyo. 29 Kwa kuwa Yuda alikuwa na wajibu wa
kuutunza mfuko wa fedha, baadhi yao walidhani kwamba Yesu alikuwa amemwambia
anunue vilivyohitajiwa kwa sikukuu, au kwamba alikuwa amemwambia akatoe chochote
kwa maskini. 30 Basi, Yuda alipokwisha twaa kile kipande cha mkate, akatoka nje mara.
Na ilikuwa usiku. 31 Baada ya Yuda kuondoka, Yesu akasema, "Sasa Mwana wa Mtu
ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani yake. 32 Na kama utukufu wa Mungu
umefunuliwa ndani ya Mwana, basi, naye Mungu ataudhihirisha utukufu wa Mwana
ndani yake mwenyewe, na atafanya hivyo mara. 33 "Watoto wangu, bado niko nanyi
kwa muda mfupi tu. Mtanitafuta, lakini sasa nawaambieni yale niliyowaambia viongozi
wa Wayahudi: Niendako ninyi hamwezi kwenda! 34 Nawapeni amri mpya: pendaneni;
pendaneni kama nilivyowapenda ninyi. 35 Mkipendana, watu wote watajua kwamba
ninyi ni wanafunzi wangu." 36 Simoni Petro akamwuliza, "Bwana, unakwenda wapi?"
Yesu akajibu, "Niendako huwezi kunifuata sasa, lakini utanifuata baadaye." 37 Petro
akamwambia "Bwana, kwa nini siwezi kukufuata sasa? Niko tayari kufa kwa ajili yako!"
38 Yesu akajibu, "Je, uko tayari kweli kufa kwa ajili yangu? Kweli nakwambia, kabla jogoo
hajawika utanikana mara tatu!"

14

1 Yesu aliwaambia, "Msifadhaike mioyoni mwenu. Mwaminini Mungu, niaminini na
mimi pia. 2 Nyumbani mwa Baba yangu mna makao mengi; la sivyo ningalikwisha
waambieni. Sasa nakwenda kuwatayarishieni nafasi. 3 Na nikienda na kuwatayarishieni
nafasi, nitarudi na kuwachukueni kwangu, ili nanyi muwe pale nilipo mimi. 4 Mnajua njia
ya kwenda huko ninakokwenda." 5 Thoma akamwuliza, "Bwana, hatujui unakokwenda,
tutawezaje basi, kuijua hiyo njia?" 6 Yesu akamjibu, "Mimi ni njia, na ukweli na uzima.
Hakuna awezaye kwenda kwa Baba ila kwa kupitia kwangu. 7 Ikiwa mnanijua mimi
mnamjua na Baba yangu pia. Na tangu sasa, mnamjua, tena mmekwisha mwona."
8 Filipo akamwambia, "Bwana, tuonyeshe Baba, nasi tutatosheka." 9 Yesu akamwambia,
"Filipo, nimekaa nanyi muda wote huu, nawe hujanijua? Aliyekwisha niona mimi
amemwona Baba. Unawezaje basi, kusema: Tuonyeshe Baba? 10 Je, huamini kwamba
mimi niko ndani ya Baba, naye Baba yuko ndani yangu? Maneno ninayowaambieni nyote
siyasemi kwa mamlaka yangu; Baba aliye ndani yangu anafanya kazi yake. 11 Mnapaswa
kuniamini ninaposema kwamba mimi niko ndani ya Baba naye Baba yuko ndani
yangu. Ama sivyo, aminini kwa sababu ya mambo ninayofanya. 12 Kweli nawaambieni,

anayeniamini atafanya mambo ninayofanya mimi; naam, atafanya hata makuu zaidi,
maana nakwenda kwa Baba. 13 Na chochote mtakachoomba kwa jina langu nitafanya, ili
Baba atukuzwe ndani ya Mwana. 14 Mkiniomba chochote kwa jina langu, nitawafanyieni.
15 "Mkinipenda mtazishika amri zangu. 16 Nami nitamwomba Baba naye atawapeni
Msaidizi mwingine, atakayekaa nanyi milele. 17 Yeye ni Roho wa kweli. Ulimwengu
hauwezi kumpokea kwa sababu hauwezi kumwona wala kumjua. Lakini ninyi mnamjua
kwa sababu anabaki nanyi na yu ndani yenu. 18 "Sitawaacha ninyi yatima; nitakuja
tena kwenu. 19 Bado kidogo nao ulimwengu hautaniona tena, lakini ninyi mtaniona; na
kwa kuwa mimi ni hai, nanyi pia mtakuwa hai. 20 Siku ile itakapofika mtajua kwamba
mimi niko ndani ya Baba, nanyi mko ndani yangu, nami ndani yenu. 21 Azipokeaye
amri zangu na kuzishika, yeye ndiye anipendaye. Naye anipendaye mimi atapendwa
na Baba yangu, nami nitampenda na kujidhihirisha kwake." 22 Yuda (si yule Iskarioti)
akamwambia, "Bwana, itawezekanaje wewe kujidhihirisha kwetu na si kwa ulimwengu?"
23 Yesu akamjibu, "Mtu akinipenda atashika neno langu, na Baba yangu atampenda,
nasi tutakuja kwake na kukaa naye. 24 Asiyenipenda hashiki maneno yangu. Na neno
mlilosikia si langu, bali ni lake Baba aliyenituma. 25 "Nimewaambieni mambo haya
nikiwa bado pamoja nanyi 26 lakini Msaidizi, Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma
kwa jina langu, atawafundisheni kila kitu na kuwakumbusheni yote niliyowaambieni.
27 "Nawaachieni amani; nawapeni amani yangu. Siwapi ninyi kama vile ulimwengu
ufanyavyo. Msiwe na wasiwasi, wala msifadhaike. 28 Mlikwisha sikia nikiwaambieni:
Ninakwenda zangu, kisha nitarudi tena kwenu. Kama mngalinipenda mngalifurahi kwa
sababu ninakwenda kwa Baba, maana yeye ni mkuu kuliko mimi. 29 Nimewaambieni
haya sasa kabla hayajatokea, ili yatakapotokea mpate kuamini. 30 Sitasema nanyi tena
mambo mengi, maana mtawala wa ulimwengu huu anakuja. Kwangu mimi hawezi kitu;
31 lakini ulimwengu unapaswa kujua kwamba nampenda Baba, na ndiyo maana nafanya
kila kitu kama Baba alivyoniamuru. Simameni, tutoke hapa!"

15

1 "Mimi ni mzabibu wa kweli, na Baba yangu ndiye mkulima. 2 Yeye huliondoa ndani
yangu kila tawi lisilozaa matunda, na kila tawi lizaalo hulisafisha lipate kuzaa zaidi.
3 Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya ule ujumbe niliowaambieni. 4 Kaeni ndani
yangu, nami nikae ndani yenu. Tawi haliwezi peke yake kuzaa matunda lisipokaa katika
mzabibu hali kadhalika nanyi hamwezi kuzaa matunda msipokaa ndani yangu. 5 "Mimi
ni mzabibu, nanyi ni matawi yake. Akaaye ndani yangu, nami ndani yake, huyo atazaa
matunda mengi, maana bila mimi hamwezi kufanya chochote. 6 Mtu yeyote asipokaa
ndani yangu hutupwa nje kama tawi litupwalo nje hata likakauka. Watu huliokota tawi la
namna hiyo na kulitupa motoni liungue. 7 Mkikaa ndani yangu na maneno yangu yakikaa
ndani yenu, basi, ombeni chochote mtakacho nanyi mtapewa. 8 Baba yangu hutukuzwa
kama mkizaa matunda mengi na kuwa wanafunzi wangu. 9 Mimi nimewapenda ninyi
kama vile Baba alivyonipenda mimi. Kaeni katika pendo langu. 10 Mkizishika amri
zangu mtakaa katika pendo langu, kama vile nami nilivyozishika amri za Baba yangu
na kukaa katika pendo lake. 11 Nimewaambieni mambo haya ili furaha yangu ikae ndani
yenu, na furaha yenu ikamilike. 12 Hii ndiyo amri yangu: pendaneni; pendaneni kama
nilivyowapenda ninyi. 13 Hakuna upendo mkuu zaidi kuliko upendo wa mtu atoaye
uhai wake kwa ajili ya rafiki zake. 14 Ninyi ni rafiki zangu mkifanya ninayowaamuru.
15 Ninyi siwaiti tena watumishi, maana mtumishi hajui anachofanya bwana wake. Lakini
mimi nimewaita ninyi rafiki, kwa sababu nimewajulisha yote ambayo nimeyasikia
kutoka kwa Baba yangu. 16 Ninyi hamkunichagua mimi; mimi niliwachagueni na
kuwatuma mwende mkazae matunda, matunda yadumuyo, naye Baba apate kuwapa
ninyi chochote mumwombacho kwa jina langu. 17 Basi, amri yangu kwenu ndiyo hii:
pendaneni. 18 "Kama ulimwengu ukiwachukia ninyi, kumbukeni kwamba umenichukia
mimi kabla haujawachukia ninyi. 19 Kama mngalikuwa watu wa ulimwengu, ulimwengu

ungaliwapenda ninyi kama watu wake. Lakini kwa vile ninyi si wa ulimwengu, ila mimi
nimewachagueni kutoka ulimwenguni, kwa sababu hiyo ulimwengu unawachukieni.
20 Kumbukeni niliyowaambieni: mtumishi si mkuu zaidi kuliko bwana wake. Ikiwa
wamenitesa mimi, watawatesa na ninyi pia; kama wameshika neno langu, watalishika
na lenu pia. 21 Lakini hayo yote watawatendeeni ninyi kwa sababu ya jina langu,
kwani hawamjui yeye aliyenituma. 22 Kama nisingalikuja na kusema nao wasingalikuwa
na hatia; lakini sasa hawawezi kujitetea kwamba hawana dhambi. 23 Anayenichukia
mimi, anamchukia na Baba yangu pia. 24 Kama nisingalifanya kwao mambo ambayo
hakuna mtu mwingine amekwisha yafanya wasingalikuwa na hatia; lakini sasa wameona
niliyoyafanya wakinichukia mimi, wakamchukia na Baba yangu pia. 25 Na hivi ni lazima
yatimie yale yaliyoandikwa katika Sheria yao: Wamenichukia bure! 26 "Atakapokuja huyo
Msaidizi nitakayemtuma kwenu kutoka kwa Baba, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba,
yeye atanishuhudia mimi. 27 Nanyi pia mtanishuhudia kwa kuwa mmekuwa nami tangu
mwanzo.

16

1 "Nimewaambieni hayo kusudi msiiache imani yenu. 2 Watu watawatenga ninyi
na masunagogi yao. Tena, wakati unakuja ambapo kila atakayewaua ninyi atadhani
anamhudumia Mungu. 3 Watawatendeeni mambo hayo kwa sababu hawamjui Baba,
wala hawanijui mimi. 4 Basi, nimewaambieni mambo haya ili saa yake itakapofika
mkumbuke kwamba niliwaambieni. "Sikuwaambieni mambo haya tangu mwanzo kwa
sababu nilikuwa pamoja nanyi. 5 Lakini sasa namwendea yule aliyenituma; na hakuna
hata mmoja wenu anayeniuliza: Unakwenda wapi? 6 Kwa kuwa nimewaambieni mambo
hayo mmejaa huzuni mioyoni mwenu. 7 Lakini, nawaambieni ukweli: afadhali kwenu
mimi niende zangu, maana nisipokwenda Msaidizi hatakuja kwenu. Lakini nikienda,
basi, nitamtuma kwenu. 8 Naye atakapokuja atawathibitishia walimwengu kwamba
wamekosea kuhusu dhambi, uadilifu na hukumu ya Mungu. 9 Wamekosea kuhusu
dhambi kwa sababu hawaniamini; 10 kuhusu uadilifu, kwa sababu naenda zangu kwa
Baba, nanyi hamtaniona tena; 11 kuhusu hukumu kwa sababu mkuu wa ulimwengu
huu amekwisha hukumiwa. 12 "Ninayo bado mengi ya kuwaambieni, ila kwa sasa
hamwezi kuyastahimili. 13 Lakini atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaongoza kwenye
ukweli wote; maana hatasema kwa mamlaka yake mwenyewe, bali atawaambieni yote
atakayosikia, na atasema mambo yatakayokuwa yanakuja. 14 Yeye atanitukuza mimi
kwa kuwa atawaambieni yale atakayopata kutoka kwangu. 15 Vyote alivyo navyo Baba
ni vyangu; ndiyo maana nimesema kwamba huyo Roho Mtakatifu atawaambieni yale
atakayopata kutoka kwangu. 16 "Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya
kitambo kidogo tena mtaniona!" 17 Hapo baadhi ya wanafunzi wake wakaulizana, "Ana
maana gani anapotwambia: Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kita-
mbo kidogo tena mtaniona? Tena anasema: Kwa kuwa ninakwenda kwa Baba!" 18 Basi,
wakawa wanaulizana, "Ana maana gani anaposema: Bado kitambo kidogo? Hatuelewi
anaongelea nini." 19 Yesu alijua kwamba walitaka kumwuliza, basi akawaambia, "Je,
mnaulizana juu ya yale niliyosema: Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada
ya kitambo kidogo tena mtaniona? 20 Nawaambieni kweli, ninyi mtalia na kuomboleza,
lakini ulimwengu utafurahi: mtaona huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha.
21 Wakati mama anapojifungua huona huzuni kwa sababu saa ya maumivu imefika; lakini
akisha jifungua hayakumbuki tena maumivu hayo kwa sababu ya furaha kwamba mtu
amezaliwa duniani. 22 Ninyi pia mna huzuni sasa; lakini nitawajieni tena, nanyi mtajaa
furaha mioyoni mwenu, na furaha hiyo hakuna mtu atakayeiondoa kwenu. 23 Siku hiyo
hamtaniomba chochote. Kweli nawaambieni, chochote mtakachomwomba Baba kwa
jina langu, atawapeni. 24 Mpaka sasa hamjaomba chochote kwa jina langu. Ombeni nanyi
mtapata ili furaha yenu ikamilike. 25 "Nimewaambieni mambo hayo kwa mafumbo.
Lakini wakati utakuja ambapo sitasema tena nanyi kwa mafumbo, bali nitawaambieni
waziwazi juu ya Baba. 26 Siku hiyo mtaomba kwa jina langu, na siwaambii kwamba

nitamwomba Baba kwa niaba yenu; 27 maana yeye mwenyewe anawapenda ninyi, kwa
sababu ninyi mmenipenda mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa Mungu. 28 Mimi
nilitoka kwa Baba, nikaja ulimwenguni; na sasa nauacha ulimwengu na kurudi kwa
Baba." 29 Basi, wanafunzi wake wakamwambia, "Ahaa! Sasa unasema waziwazi kabisa
bila kutumia mafumbo. 30 Sasa tunajua kwamba wewe unajua kila kitu, na huna haja ya
kuulizwa maswali na mtu yeyote; kwa hiyo tunaamini kwamba umetoka kwa Mungu."
31 Yesu akawajibu, "Je, mnaamini sasa? 32 Wakati unakuja, tena umekwisha fika, ambapo
ninyi nyote mtatawanyika kila mtu kwake, nami nitaachwa peke yangu. Kumbe, lakini
mimi siko peke yangu, maana Baba yu pamoja nami. 33 Nimewaambieni mambo haya ili
mpate kuwa na amani katika kuungana nami. Ulimwenguni mtapata masumbuko; lakini
jipeni moyo! Mimi nimeushinda ulimwengu!"

17

1 Yesu alipokwisha sema hayo, alitazama juu mbinguni, akasema, "Baba, saa imefika!
Mtukuze Mwanao ili naye Mwana apate kukutukuza. 2 Maana ulimpa Mwanao mamlaka
juu ya watu wote ili awape uzima wa milele wote hao uliompa. 3 Na uzima wa milele
ndio huu: kukujua wewe uliye peke yako Mungu wa kweli, na kumjua Yesu Kristo
uliyemtuma. 4 Mimi nimekutukuza hapa duniani; nimeikamilisha ile kazi uliyonipa
nifanye. 5 Sasa, Baba, nitukuze mbele yako kwa ule utukufu niliokuwa nao kabla
ya kuumbwa ulimwengu. 6 "Nimekufanya ujulikane kwa watu wale ulionipa kutoka
duniani. Walikuwa watu wako, nawe ukanipa wawe wangu; nao wamelishika neno lako.
7 Sasa wanajua kwamba kila ulichonipa kimetoka kwako. 8 Mimi nimewapa ule ujumbe
ulionipa nao wameupokea; wanajua kwamba kweli nimetoka kwako, na wanaamini
kwamba wewe ulinituma. 9 "Nawaombea hao; siuombei ulimwengu, ila nawaombea
hao ulionipa, maana ni wako. 10 Yote niliyo nayo ni yako, na yako ni yangu; na
utukufu wangu umeonekana ndani yao. 11 Na sasa naja kwako; simo tena ulimwenguni,
lakini wao wamo ulimwenguni. Baba Mtakatifu! Kwa nguvu ya jina lako ulilonipa,
tafadhali uwaweke salama ili wawe kitu kimoja kama sisi tulivyo mmoja. 12 Nilipokuwa
nao, mimi niliwaweka salama kwa nguvu ya jina lako ulilonipa. Mimi nimewalinda,
wala hakuna hata mmoja wao aliyepotea, isipokuwa yule aliyelazimika kupotea ili
Maandiko Matakatifu yapate kutimia. 13 Basi, sasa naja kwako, na nimesema mambo
haya ulimwenguni, ili waweze kushiriki kikamilifu furaha yangu. 14 Mimi nimewapa
neno lako, nao ulimwengu ukawachukia, kwa sababu wao si wa ulimwengu kama vile
nami nisivyo wa ulimwengu. 15 Siombi uwatoe ulimwenguni, bali naomba uwakinge na
yule Mwovu. 16 Wao si wa ulimwengu, kama vile nami nisivyo wa ulimwengu. 17 Waweke
wakfu kwa ukweli; neno lako ni ukweli. 18 Kama vile ulivyonituma ulimwenguni, nami
pia nimewatuma wao ulimwenguni; 19 na kwa ajili yao mimi mwenyewe najiweka wakfu
ili nao pia wafanywe wakfu katika ukweli. 20 "Siwaombei hao tu, bali nawaombea pia
wote watakaoamini kutokana na ujumbe wao. 21 Naomba ili wote wawe kitu kimoja.
Baba! Naomba wawe ndani yetu kama vile wewe ulivyo ndani yangu nami ndani yako.
Naomba wawe kitu kimoja kusudi ulimwengu upate kuamini kwamba wewe ulinituma.
22 Mimi nimewapa utukufu uleule ulionipa mimi, ili wawe kitu kimoja kama nasi tulivyo
mmoja; 23 mimi niwe ndani yao, nawe uwe ndani yangu; naomba wakamilishwe na
kuwa kitu kimoja, ili ulimwengu upate kujua kwamba wewe ulinituma, na kwamba
unawapenda wao kama unavyonipenda mimi. 24 "Baba! Nataka wao ulionipa wawe
pamoja nami pale nilipo, ili wauone utukufu wangu ulionipa; kwa kuwa ulinipenda
kabla ya kuumbwa ulimwengu. 25 Baba Mwema! Ulimwengu haukujui, lakini mimi
nakujua. Hawa nao wanajua kwamba wewe ulinituma. 26 Nimekufanya ujulikane kwao
na nitaendelea kufanya hivyo, ili upendo ulio nao kwangu uwe ndani yao, nami niwe
ndani yao."

18

1 Yesu alipokwisha sema hayo, alikwenda ng'ambo ya kijito Kedroni, pamoja na

wanafunzi wake. Mahali hapo palikuwa na bustani, naye Yesu akaingia humo pamoja na
wanafunzi wake. 2 Yuda, aliyemsaliti Yesu, alipajua mahali hapo kwani mara nyingi Yesu
alikutana na wanafunzi wake huko. 3 Basi, Yuda alichukua kikosi cha askari na walinzi
kutoka kwa makuhani wakuu na Mafarisayo, akaja nao bustanini wakiwa na taa, mienge
na silaha. 4 Yesu, hali akijua yote yatakayompata, akatokea, akawauliza, “Mnamtafuta
nani?” 5 Nao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti!” Yesu akawaambia, “Mimi ndiye.” Msaliti
Yuda alikuwa amesimama hapo pamoja nao. 6 Basi, Yesu alipowaambia: “Mimi ndiye”,
wakarudi nyuma, wakaanguka chini. 7 Yesu akawauliza tena, “Mnamtafuta nani?”
Wakamjibu, “Yesu wa Nazareti!” 8 Yesu akawaambia, “Nimekwisha waambieni kwamba
mimi ndiye. Basi, kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa waende zao.” 9 (Alisema hayo
ili yapate kutimia yale aliyosema: “Wale ulionipa sikumpoteza hata mmoja.”) 10 Simoni
Petro alikuwa na upanga; basi, akauchomoa, akamkata sikio la kulia mtumishi wa Kuhani
Mkuu. Mtumishi huyo aliitwa Malko. 11 Basi, Yesu akamwambia Petro, “Rudisha upanga
wako alani. Je, nisinywe kikombe alichonipa Baba?” 12 Kile kikosi cha askari, mkuu wake
na walinzi wa Wayahudi walimkamata Yesu, wakamfunga 13 na kumpeleka kwanza kwa
Anasi; Anasi alikuwa baba mkwe wa Kayafa ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo.
14 Huyo Kayafa ndiye aliyekuwa amewashauri Wayahudi kwamba ni afadhali mtu mmoja
afe kwa ajili ya taifa. 15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine walimfuata
Yesu. Huyo mwanafunzi mwingine alikuwa anajulikana kwa Kuhani Mkuu, hivyo aliingia
pamoja na Yesu ndani ya ukumbi wa Kuhani Mkuu. 16 Lakini Petro alikuwa amesimama
nje, karibu na mlango. Basi, huyo mwanafunzi mwingine aliyekuwa anajulikana kwa
Kuhani Mkuu alitoka nje akasema na mjakazi, mngoja mlango, akamwingiza Petro
ndani. 17 Huyo msichana mngoja mlango akamwuliza Petro, “Je, nawe pia ni mmoja
wa wanafunzi wa mtu huyu?” Petro akamwambia, “Si mimi!” 18 Watumishi na walinzi
walikuwa wamewasha moto kwa sababu kulikuwa na baridi, wakawa wanaota moto.
Naye Petro alikuwa amesimama pamoja nao akiota moto. 19 Basi, Kuhani akamwuliza
Yesu juu ya wanafunzi wake na mafundisho yake. 20 Yesu akamjibu, “Nimesema na
kila mtu daima hadharani. Kila mara nimefundisha katika masunagogi na Hekaluni,
mahali wakutanikiapo Wayahudi wote; na wala sijasema chochote kwa siri. 21 Kwa nini
waniuliza mimi? Waulize wale waliosikia nini niliwaambia. Wao wanajua nilivyosema.”
22 Alipokwisha sema hayo mlinzi mmoja aliyekuwa amesimama hapo akampiga kofi
akisema, “Je, ndivyo unavyomjibu Kuhani Mkuu?” 23 Yesu akamjibu, “Kama nimesema
vibaya, onyesha huo ubaya; lakini ikiwa nimesema vema, mbona wanipiga?” 24 Basi,
Anasi akampeleka Yesu akiwa amefungwa, kwa Kuhani Mkuu Kayafa. 25 Petro alikuwa
hapo akiota moto. Basi, wakamwuliza, “Je, nawe pia si mmoja wa wanafunzi wake?”
Yeye akakana na kusema, “Si mimi!” 26 Mmoja wa watumishi wa Kuhani Mkuu, jamaa
wa yule aliyekatwa sikio na Petro, akamwuliza, “Je, mimi sikukuona wewe bustanini
pamoja naye?” 27 Petro akakana tena; mara jogoo akawika. 28 Basi, walimchukua Yesu
kutoka kwa Kayafa, wakampeleka ikulu. Ilikuwa alfajiri, nao ili waweze kula Pasaka,
hawakuingia ndani ya ikulu wasije wakatiwa najisi. 29 Kwa hiyo, Pilato aliwaendea
nje, akasema, “Mna mashtaka gani juu ya mtu huyu?” 30 Wakamjibu, “Kama huyu
hangalikuwa mwovu hatungalimleta kwako.” 31 Pilato akawaambia, “Haya, mchukueni
ninyi wenyewe, mkamhukumu kufuatana na Sheria yenu.” Wayahudi wakamjibu,
“Sisi hatuna mamlaka ya kumwua mtu yeyote.” 32 (Ilifanyika hivyo yapate kutimia
maneno aliyosema Yesu kuonyesha atakufa kifo gani.) 33 Pilato akaingia tena ndani
ya ikulu, akamwita Yesu na kumwuliza: “Ati wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?”
34 Yesu akamjibu, “Je, hayo ni maneno yako au wengine wamekwambia habari zangu?”
35 Pilato akamjibu, “Je, ni Myahudi mimi? Taifa lako na makuhani wamekuleta kwangu.
Umefanya nini?” 36 Yesu akamjibu, “Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama
ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu watumishi wangu wangenipigania nisitiwe
mikononi mwa Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu si wa hapa.” 37 Hapo Pilato
akamwambia, “Basi, wewe ni Mfalme?” Yesu akajibu, “Wewe umesema kwamba mimi

ni Mfalme. Mimi nimezaliwa kwa ajili hiyo; na kwa ajili hiyo nimekuja ulimwenguni
kuwaambia watu juu ya ukweli. Kila mtu wa ukweli hunisikiliza.” 38 Pilato akamwambia,
“Ukweli ni kitu gani?” Pilato alipokwisha sema hayo, aliwaendea tena Wayahudi nje,
akawaambia, “Mimi sioni hatia yoyote kwake. 39 Lakini, mnayo desturi kwamba mimi
niwafungulie mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Basi, mwataka niwafungulieni Mfalme
wa Wayahudi?” 40 Hapo wakapiga kelele: “La! Si huyu ila Baraba!” Naye Baraba alikuwa
mnyang'anyi.

19

1 Basi, Pilato akaamuru Yesu achukuliwe, apigwe viboko. 2 Nao askari wakasokota
taji ya miiba, wakamtia kichwani, wakamvika na joho la rangi ya zambarau. 3 Wakawa
wanakuja mbele yake na kusema: “Shikamoo, Mfalme wa Wayahudi!” Wakampiga
makofi. 4 Pilato akatoka tena nje, akawaambia, “Tazameni, namleta nje kwenu, mpate
kujua kwamba mimi sikuona hatia yoyote kwake.” 5 Basi, Yesu akatoka nje amevaa taji
ya miiba na joho la rangi ya zambarau. Pilato akawaambia, “Tazameni! Mtu mwenyewe
ni huyo.” 6 Makuhani wakuu na walinzi walipomwona wakapaaza sauti: “Msulubishe!
Msulubishe!” Pilato akawaambia, “Mchukueni basi, ninyi wenyewe mkamsulubishe,
kwa maana mimi sikuona hatia yoyote kwake.” 7 Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo
Sheria, na kufuatana na Sheria hiyo, ni lazima afe, kwa sababu alijifanya kuwa Mwana wa
Mungu.” 8 Pilato aliposikia maneno hayo akazidi kuogopa. 9 Basi, akaingia tena ndani ya
ikulu, akamwuliza Yesu, “Umetoka wapi wewe?” Lakini Yesu hakumjibu neno. 10 Hivyo
Pilato akamwambia, “Husemi nami? Je, hujui kwamba ninayo mamlaka ya kukufungua
na mamlaka ya kukusulubisha?” 11 Yesu akamjibu, “Hungekuwa na mamlaka yoyote juu
yangu kama hungepewa na Mungu. Kwa sababu hiyo, yule aliyenikabidhi kwako ana
dhambi kubwa zaidi.” 12 Tangu hapo, Pilato akawa anatafuta njia ya kumwachilia, lakini
Wayahudi wakapiga kelele: “Ukimwachilia huyu mtu, wewe si rafiki yake Kaisari; kila
mtu anayejifanya kuwa Mfalme humpinga Kaisari!” 13 Basi, Pilato aliposikia maneno
hayo akamleta Yesu nje, akaketi juu ya kiti cha hukumu, mahali paitwapo: “Sakafu ya
Mawe” (kwa Kiebrania, Gabatha). 14 Ilikuwa yapata saa sita mchana, siku ya maandalio
ya Pasaka. Pilato akawaambia Wayahudi, “Tazameni, Mfalme wenu!” 15 Wao wakapaaza
sauti: “Mwondoe! Mwondoe! Msulubishe!” Makuhani wakuu wakajibu, “Sisi hatuna
Mfalme isipokuwa Kaisari!” 16 Basi, hapo Pilato akamtia Yesu mikononi mwao ili
asulubiwe. Basi, wakamchukua Yesu. 17 Naye akatoka akiwa amejichukulia msalaba
wake kwenda mahali paitwapo “Fuvu la Kichwa”, (kwa Kiebrania Golgotha). 18 Hapo
ndipo walipomsulubisha, na pamoja naye waliwasulubisha watu wengine wawili; mmoja
upande wake wa kulia na mwingine upande wake wa kushoto, naye Yesu katikati.
19 Pilato aliandika ilani akaiweka juu ya msalaba. Nayo ilikuwa imeandikwa hivi:
“Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi.” 20 Wayahudi wengi waliisoma ilani hiyo,
maana mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa karibu na mji. Tena ilani hiyo ilikuwa
imeandikwa kwa Kiebrania, Kilatini, na Kigiriki. 21 Basi, makuhani wakuu wakamwambia
Pilato, “Usiandike: Mfalme wa Wayahudi, ila Yeye alisema, Mimi ni Mfalme wa
Wayahudi.” 22 Pilato akajibu, “Niliyoandika, nimeandika!” 23 Askari walipokwisha
msulubisha Yesu, walizichukua nguo zake, wakazigawa mafungu manne, fungu moja kwa
kila askari. Walichukua pia na kanzu yake; kanzu hiyo ilikuwa imefumwa kwa kipande
kimoja tu, bila mshono. 24 Basi, hao askari wakashauriana: “Tusiipasue, ila tuipigie
kura itakuwa ya nani.” Jambo hilo lilifanyika ili yatimie Maandiko Matakatifu yasemayo:
“Waligawana mavazi yangu, na nguo yangu wakaipigia kura.” Basi, ndivyo walivyofanya
hao askari. 25 Karibu na msalaba wake Yesu walikuwa wamesimama mama yake, na
dada ya mama yake, Maria mke wa Kleopa, na Maria Magdalene. 26 Yesu alipomwona
mama yake, na karibu naye amesimama yule mwanafunzi aliyempenda, akamwambia
mama yake: “Mama! Tazama, huyo ndiye mwanao.” 27 Halafu akamwambia yule
mwanafunzi: “Tazama, huyo ndiye mama yako.” Na tangu saa ile huyo mwanafunzi

alimchukua akae nyumbani kwake. 28 Yesu alijua kwamba yote yalikuwa yametimia;
na, ili Maandiko Matakatifu yapate kutimia, akasema, “Naona kiu.” 29 Hapo palikuwa
na bakuli limejaa siki. Basi, wakachovya sifongo katika hiyo siki, wakaitia juu ya ufito
wa husopo, wakamwekea mdomoni. 30 Yesu alipokwisha pokea hiyo siki, akasema,
“Yametimia!” Kisha akainama kichwa, akatoa roho. 31 Ilikuwa Ijumaa, siku ya Maandalio.
Kwa hiyo, kusudi miili isikae msalabani siku ya Sabato, maana siku hiyo ya Sabato
ilikuwa siku kubwa, Wayahudi walimwomba Pilato miguu ya hao waliosulubiwa ivunjwe
na miili yao iondolewe. 32 Basi, askari walikwenda, wakaivunja miguu ya yule mtu
wa kwanza na yule wa pili ambao walikuwa wamesulubiwa pamoja na Yesu. 33 Lakini
walipomfikia Yesu waliona kwamba alikwisha kufa, na hivyo hawakumvunja miguu.
34 Lakini askari mmoja alimtoboa ubavuni kwa mkuki, na mara ikatoka damu na maji.
35 (Naye aliyeona tukio hilo ametoa habari zake ili nanyi mpate kuamini. Na hayo
aliyosema ni ukweli, tena yeye anajua kwamba anasema ukweli.) 36 Jambo hilo lilitendwa
ili Maandiko Matakatifu yatimie: “Hapana hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa.”
37 Tena Maandiko mengine yanasema: “Watamtazama yule waliyemtoboa.” 38 Baada
ya hayo, Yosefu, mwenyeji wa Armathaya, alimwomba Pilato ruhusa ya kuuchukua
mwili wa Yesu. (Yosefu alikuwa mfuasi wa Yesu, lakini kwa siri, maana aliwaogopa
viongozi wa Wayahudi). Basi, Pilato akamruhusu. Hivyo Yosefu alikwenda, akauondoa
mwili wa Yesu. 39 Naye Nikodemo ambaye hapo awali alikuwa amemwendea Yesu usiku,
akaja akiwa amechukua mchanganyiko wa manemane na ubani kiasi cha kilo thelathini.
40 Basi, waliutwaa mwili wa Yesu, wakaufunga sanda pamoja na manukato kufuatana
na desturi ya Wayahudi katika kuzika. 41 Mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa na
bustani, na katika bustani hiyo kulikuwa na kaburi jipya ambalo hakutiwa bado mtu
yeyote ndani yake. 42 Basi, kwa sababu ya shughuli za Wayahudi za maandalio ya Sabato,
na kwa vile kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamweka Yesu humo.

20

1 Alfajiri na mapema Jumapili, kukiwa bado na giza, Maria Magdalene alikwenda
kaburini, akaliona lile jiwe limeondolewa mlangoni pa kaburi. 2 Basi, akaenda mbio
hadi kwa Petro na yule mwanafunzi mwingine ambaye Yesu alimpenda, akawaambia,
“Wamemwondoa Bwana kaburini, na wala hatujui walikomweka.” 3 Petro pamoja na
yule mwanafunzi mwingine wakaenda kaburini. 4 Wote wawili walikimbia lakini yule
mwanafunzi mwingine alikimbia mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia kufika kaburini.
5 Alipoinama na kuchungulia ndani, aliona sanda, lakini hakuingia ndani. 6 Simoni
Petro naye akaja akimfuata, akaingia kaburini; humo akaona sanda, 7 na kile kitambaa
alichofungwa Yesu kichwani. Hicho kitambaa hakikuwekwa pamoja na hiyo sanda, bali
kilikuwa kimekunjwa na kuwekwa mahali peke yake. 8 Kisha yule mwanafunzi mwingine
aliyemtangulia kufika kaburini, akaingia pia ndani, akaona, akaaamini. 9 (Walikuwa bado
hawajaelewa Maandiko Matakatifu yaliyosema kwamba ilikuwa lazima afufuke kutoka
wafu). 10 Basi, hao wanafunzi wakarudi nyumbani. 11 Maria alikuwa amesimama nje ya
kaburi, akilia. Huku akiwa bado analia, aliinama na kuchungulia kaburini, 12 akawaona
malaika wawili waliovaa mavazi meupe, wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa
umelazwa, mmoja kichwani na wa pili miguuni. 13 Hao malaika wakamwuliza, “Mama,
kwa nini unalia?” Naye akawaambia, “Wamemwondoa Bwana wangu, na wala sijui
walikomweka!” 14 Baada ya kusema hayo, aligeuka nyuma, akamwona Yesu amesimama
hapo, lakini asitambue ya kuwa ni Yesu. 15 Yesu akamwuliza, “Mama, kwa nini unalia?
Unamtafuta nani?” Maria, akidhani kwamba huyo ni mtunza bustani, akamwambia,
“Mheshimiwa, kama ni wewe umemwondoa, niambie ulikomweka, nami nitamchukua.”
16 Yesu akamwambia, “Maria!” Naye Maria akageuka, akamwambia kwa Kiebrania,
“Raboni” (yaani “Mwalimu”). 17 Yesu akamwambia, “Usinishike; sijakwenda bado juu
kwa Baba. Lakini nenda kwa ndugu zangu uwaambie: nakwenda juu kwa Baba yangu na
Baba yenu, Mungu wangu na Mungu wenu.” 18 Hivyo Maria Magdalene akaenda akawapa

habari wale wanafunzi kuwa amemwona Bwana, na kwamba alikuwa amemwambia
hivyo. 19 Ilikuwa jioni ya siku hiyo ya Jumapili. Wanafunzi walikuwa wamekutana
pamoja ndani ya nyumba, na milango ilikuwa imefungwa kwa sababu waliwaogopa
viongozi wa Wayahudi. Basi, Yesu akaja, akasimama kati yao, akawaambia, “Amani
kwenu!” 20 Alipokwisha sema hayo, akawaonyesha mikono yake na ubavu wake. Basi,
hao wanafunzi wakafurahi mno kumwona Bwana. 21 Yesu akawaambia tena, “Amani
kwenu! Kama vile Baba alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.” 22 Alipokwisha sema
hayo, akawapulizia na kuwaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu. 23 Mkiwasamehe watu
dhambi zao, wamesamehewa; msipowaondolea, hawasamehewi.” 24 Thoma mmoja wa
wale kumi na wawili (aitwaye Pacha), hakuwa pamoja nao wakati Yesu alipokuja. 25 Basi,
wale wanafunzi wengine wakamwambia, “Tumemwona Bwana.” Thoma akawaambia,
“Nisipoona mikononi mwake alama za misumari, na kutia kidole changu katika kovu
hizo, na kutia mkono wangu ubavuni mwake, sitasadiki.” 26 Basi, baada ya siku nane hao
wanafunzi walikuwa tena pamoja mle ndani, na Thoma alikuwa pamoja nao. Milango
ilikuwa imefungwa, lakini Yesu akaja, akasimama kati yao, akasema, “Amani kwenu!”
27 Kisha akamwambia Thoma, “Lete kidole chako hapa uitazame mikono yangu; lete
mkono wako ukautie ubavuni mwangu. Usiwe na mashaka, ila amini!” 28 Thoma
akamjibu, “Bwana wangu na Mungu wangu!” 29 Yesu akamwambia, “Je, unaamini kwa
kuwa umeniona? Heri yao wale ambao hawajaona, lakini wameamini.” 30 Yesu alifanya
mbele ya wanafunzi wake ishara nyingine nyingi ambazo hazikuandikwa katika kitabu
hiki. 31 Lakini hizi zimeandikwa ili mpate kuamini kwamba Yesu ni Kristo, Mwana wa
Mungu; na kwa kuamini mpate kuwa na uzima kwa nguvu ya jina lake.

21

1 Baada ya hayo Yesu aliwatokea tena wanafunzi wake kando ya ziwa Tiberia. Aliwa-
tokea hivi: 2 Simoni Petro, Thoma (aitwaye Pacha), na Nathanieli mwenyeji wa Kana
Galilaya, wana wawili wa Zebedayo na wanafunzi wake wengine wawili, walikuwa wote
pamoja. 3 Simoni Petro aliwaambia, “Nakwenda kuvua samaki.” Nao wakamwambia,
“Nasi tutafuatana nawe.” Basi, wakaenda, wakapanda mashua, lakini usiku huo
hawakupata chochote. 4 Kulipoanza kupambazuka, Yesu alisimama kando ya ziwa, lakini
wanafunzi hawakujua kwamba alikuwa yeye. 5 Basi, Yesu akawauliza, “Vijana, hamjapata
samaki wowote sio?” Wao wakamjibu, “La! Hatujapata kitu.” 6 Yesu akawaambia,
“Tupeni wavu upande wa kulia wa mashua nanyi mtapata samaki.” Basi, wakatupa wavu
lakini sasa hawakuweza kuuvuta tena kwa wingi wa samaki. 7 Hapo yule mwanafunzi
aliyependwa na Yesu akamwambia Petro, “Ni Bwana!” Simoni Petro aliposikia ya kuwa
ni Bwana, akajifunga vazi lake (maana hakuwa amelivaa), akarukia majini. 8 Lakini wale
wanafunzi wengine walikuja pwani kwa mashua huku wanauvuta wavu uliojaa samaki;
hawakuwa mbali na nchi kavu, ila walikuwa yapata mita mia moja kutoka ukingoni.
9 Walipofika nchi kavu waliona moto wa makaa umewashwa na juu yake pamewekwa
samaki na mkate. 10 Yesu akawaambia, “Leteni hapa baadhi ya samaki mliovua.” 11 Basi,
Simoni Petro akapanda mashuani, akavuta hadi nchi kavu ule wavu uliokuwa umejaa
samaki wakubwa mia moja na hamsini na watatu. Na ingawa walikuwa wengi hivyo wavu
haukukatika. 12 Yesu akawaambia, “Njoni mkafungue kinywa.” Hakuna hata mmoja wao
aliyethubutu kumwuliza: “Wewe ni nani?” Maana walijua alikuwa Bwana. 13 Yesu akaja,
akatwaa mkate akawapa; akafanya vivyo hivyo na wale samaki. 14 Hii ilikuwa mara ya
tatu Yesu kuwatokea wanafunzi wake baada ya kufufuka kutoka wafu. 15 Walipokwisha
kula, Yesu alimwuliza Simoni Petro, “Simoni, mwana wa Yohane! Je, wanipenda mimi
zaidi kuliko hawa?” Naye akajibu, “Naam, Bwana; wajua kwamba mimi nakupenda.”
Yesu akamwambia, “Tunza wana kondoo wangu.” 16 Kisha akamwambia mara ya pili,
“Simoni mwana wa Yohane! Je, wanipenda?” Petro akamjibu, “Naam, Bwana; wajua
kwamba nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza kondoo wangu.” 17 Akamwuliza mara
ya tatu, “Simoni mwana wa Yohane! Je, wanipenda?” Hapo Petro akahuzunika kwa

sababu alimwuliza mara ya tatu: “Wanipenda?” akamwambia, “Bwana, wewe wajua
yote; wewe wajua kwamba mimi nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza kondoo
wangu! 18 Kweli nakwambia, ulipokuwa kijana ulizoea kujifunga mshipi na kwenda
kokote ulikotaka. Lakini utakapokuwa mzee utanyosha mikono yako, na mtu mwingine
atakufunga na kukupeleka usikopenda kwenda.” 19 (Kwa kusema hivyo, alionyesha jinsi
Petro atakavyokufa na kumtukuza Mungu.) Kisha akamwambia, “Nifuate.” 20 Hapo
Petro akageuka, akamwona yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda, anafuata (Huyu
mwanafunzi ndiye yule ambaye wakati wa chakula cha jioni, alikaa karibu sana na
Yesu na kumwuliza: “Bwana ni nani atakayekusaliti?”) 21 Basi, Petro alipomwona
huyo akamwuliza Yesu, “Bwana, na huyu je?” 22 Yesu akamjibu, “Kama nataka abaki
mpaka nitakapokuja, yakuhusu nini? Wewe nifuate mimi.” 23 Basi, habari hiyo ikaenea
miongoni mwa wale ndugu kwamba mwanafunzi huyo hafi. Lakini Yesu hakumwambia
kwamba mwanafunzi huyo hafi, ila, “Kama nataka abaki mpaka nitakapokuja, yakuhusu
nini?” 24 Huyo ndiye yule aliyeshuhudia mambo haya na kuyaandika. Nasi twajua
kwamba aliyoyasema ni kweli. 25 Kuna mambo mengine mengi aliyofanya Yesu, ambayo
kama yangeandikwa yote, moja baada ya lingine, nadhani hata ulimwengu wenyewe
usingetosha kuviweka vitabu ambavyo vingeandikwa.

MATENDO YA MITUME

1 Ndugu Theofilo, Katika kitabu cha kwanza niliandika juu ya mambo yote Yesu
aliyotenda na kufundisha tangu mwanzo wa kazi yake 2 mpaka siku ile alipochukuliwa
mbinguni. Kabla ya kuchukuliwa mbinguni aliwapa maagizo kwa njia ya Roho Mtakatifu
wale mitume aliowachagua. 3 Kwa muda wa siku arobaini baada ya kifo chake aliwatokea
mara nyingi kwa namna ambazo zilithibitisha kabisa kwamba alikuwa hai. Walimwona,
naye aliongea nao juu ya ufalme wa Mungu. 4 Wakati walipokutana pamoja aliwaamuru
hivi: “Msiondoke Yerusalemu, bali ngojeeni ile zawadi aliyoahidi Baba, zawadi ambayo
mlikwisha nisikia nikiongea juu yake. 5 Kwani Yohane alibatiza kwa maji, lakini baada
ya siku chache, ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu.” 6 Basi, mitume walipokutana
pamoja na Yesu, walimwuliza, “Je Bwana, wakati huu ndipo utakaporudisha ule ufalme
kwa Israeli?” 7 Lakini Yesu akawaambia, “Nyakati na majira ya mambo hayo viko chini
ya mamlaka ya Baba yangu, wala si shauri lenu kujua yatakuwa lini. 8 Lakini wakati
Roho Mtakatifu atakapowashukieni ninyi, mtajazwa nguvu na mtakuwa mashahidi
wangu katika Yerusalemu, katika nchi yote ya Yudea na Samaria, na hata miisho ya
dunia.” 9 Baada ya kusema hayo, wote wakiwa wanamtazama, alichukuliwa mbinguni;
wingu likamficha wasimwone tena. 10 Walipokuwa bado wanatazama juu angani, akiwa
anakwenda zake, mara watu wawili waliokuwa wamevaa nguo nyeupe walisimama
karibu nao, 11 wakasema, “Enyi wananchi wa Galilaya! Mbona mnasimama mkitazama
angani? Yesu huyu ambaye amechukuliwa kutoka kwenu kwenda mbinguni atakuja
tena namna hiyohiyo mliivyomwona akienda mbinguni.” 12 Kisha mitume wakarudi
Yerusalemu kutoka mlima wa Mizeituni ulioko karibu kilomita moja kutoka mjini.
13 Walipofika mjini waliingia katika chumba ghorofani ambamo walikuwa wanakaa; nao
walikuwa Petro, Yohane, Yakobo, Andrea, Filipo na Thoma, Bartholomayo na Mathayo,
Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda mwana wa Yakobo. 14 Hawa wote
walikusanyika pamoja kusali, pamoja na wanawake kadha wa kadha, na Maria mama
yake Yesu, na ndugu zake. 15 Siku chache baadaye, kulikuwa na mkutano wa waumini,
karibu watu mia moja na ishirini. Petro alisimama mbele yao, 16 akasema, “Ndugu
zangu, ilikuwa lazima ile sehemu ya Maandiko Matakatifu itimie, sehemu ambayo Roho
Mtakatifu, kwa maneno ya Daudi, alibashiri habari za Yuda ambaye aliwaongoza wale
waliomtia Yesu nguvuni. 17 Yuda alikuwa mmoja wa kikundi chetu maana alichaguliwa
ashiriki huduma yetu. 18 (“Mnajua kwamba yeye alinunua shamba kwa zile fedha
alizopata kutokana na kitendo chake kiovu. Akaanguka chini, akapasuka na matumbo
yake yakamwagika nje. 19 Kila mtu katika Yerusalemu alisikia habari za tukio hilo
na hivyo, kwa lugha yao, wakaliita lile shamba Hekeli Dama, maana yake, Shamba la
Damu.) 20 Basi, imeandikwa katika kitabu cha Zaburi: Nyumba yake ibaki mahame;
mtu yeyote asiishi ndani yake. Tena imeandikwa: Mtu mwingine achukue nafasi yake
katika huduma hiyo. 21 Kwa hiyo, ni lazima mtu mwingine ajiunge nasi kama shahidi wa
ufufuo wake Bwana Yesu. 22 Anapaswa kuwa mmoja wa wale waliokuwa katika kundi letu
wakati wote Bwana alipokuwa anasafiri pamoja nasi, tangu wakati Yohane alipokuwa
anabatiza mpaka siku ile Yesu alipochukuliwa kutoka kwetu kwenda mbinguni.” 23 Basi,
wakataja majina ya watu wawili; wa kwanza Yosefu aliyeitwa Barsaba (au pia Yusto),
na wa pili Mathia. 24 Kisha wakasali: “Bwana, wewe unajua mioyo ya watu wote. Hivyo,
utuonyeshe ni yupi kati ya hawa wawili uliyemchagua 25 ili achukue nafasi hii ya huduma
ya kitume aliyoacha Yuda akaenda mahali pake mwenyewe.” 26 Hapo, wakapiga kura;
kura ikampata Mathia, naye akaongezwa katika idadi ya wale mitume wengine kumi na
mmoja.

2

1 Siku ya Pentekoste ilipofika, waumini wote walikuwa wamekusanyika pamoja.

2 Ghafla, sauti ikasikika kutoka angani; sauti iliyokuwa kama ya upepo mkali, ikajaza
ile nyumba yote walimokuwa wamekaa. 3 Kisha, vikatokea vitu vilivyoonekana kama
ndimi za moto, vikagawanyika na kutua juu ya kila mmoja wao. 4 Wote wakajazwa
Roho Mtakatifu, wakaanza kusema lugha mbalimbali kadiri Roho alivyowawezesha.
5 Na huko Yerusalemu walikuwako Wayahudi, watu wamchao Mungu, waliotoka katika
kila nchi duniani. 6 Waliposikia sauti hiyo, kundi kubwa la watu lilikusanyika. Wote
walishtuka sana kwani kila mmoja wao aliwasikia hao waumini wakisema kwa lugha
yake mwenyewe. 7 Walistaajabu na kushangaa, wakisema, "Je, hawa wote tunaowasikia
wakisema hivi, si wenyeji wa Galilaya? 8 Imekuwaje, basi, kwamba kila mmoja wetu
anawasikia wakisema kwa lugha yake mwenyewe? 9 Baadhi yetu ni Waparthi, Wamedi
na Waelami; wengine ni wenyeji wa Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto na Asia,
10 Frugia na Pamfulia, Misri na sehemu za Libya karibu na Kurene; wengine wetu ni
wageni kutoka Roma, 11 Wayahudi na watu walioongokea dini ya Kiyahudi; wengine
wametoka Krete na Arabia. Sisi sote tunasikia wakisema kwa lugha zetu wenyewe
mambo makuu ya Mungu." 12 Wote walishangaa na kufadhaika huku wakiulizana, "Hii
ina maana gani?" 13 Lakini wengine wakawadhihaki wakisema, "Watu hawa wamelewa
divai mpya!" 14 Lakini Petro alisimama pamoja na wale kumi na mmoja akaanza
kuwahutubia watu kwa sauti kubwa: "Ndugu Wayahudi nanyi nyote mnaokaa hapa
Yerusalemu, sikilizeni kwa makini maneno yangu. 15 Watu hawa hawakulewa kama
mnavyodhani; mbona ni saa tatu tu asubuhi? 16 Ukweli ni kwamba jambo hili ni lile
alilosema nabii Yoeli: 17 Katika siku zile za mwisho, asema Bwana, nitawamiminia
binadamu wote Roho wangu. Watoto wenu, wanaume kwa wanawake, watautangaza
ujumbe wangu; vijana wenu wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto. 18 Naam,
hata watumishi wangu, wanaume kwa wanawake, nitawamiminia Roho wangu, siku
zile, nao watautangaza ujumbe wangu. 19 Nitatenda miujiza juu angani, na ishara chini
duniani; kutakuwa na damu, moto na moshi mzito; 20 jua litatiwa giza, na mwezi utakuwa
mwekundu kama damu, kabla ya kutokea ile siku kuu na tukufu ya Bwana. 21 Hapo,
yeyote atakayeomba kwa jina la Bwana, ataokolewa. 22 "Wananchi wa Israeli, sikilizeni
maneno haya! Yesu wa Nazareti alikuwa mtu ambaye mamlaka yake ya kimungu
yalithibitishwa kwenu kwa miujiza, maajabu na ishara Mungu alizofanya kati yenu kwa
njia yake, kama mnavyojua. 23 Kufuatana na mpango wake mwenyewe Mungu alikwisha
amua kwamba Yesu angetiwa mikononi mwenu; nanyi mkamuua kwa kuwaachia watu
wabaya wamsulubishe. 24 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu akamwokoa katika
maumivu ya kifo kwa maana haingewezekana kabisa kifo kimfunge. 25 Maana Daudi
alisema juu yake hivi: Nilimwona Bwana mbele yangu daima; yuko nami upande wangu
wa kulia, na hivyo sitatikisika. 26 Kwa hiyo, moyo wangu ulifurahi; tena nilipiga
vigelegele vya furaha. Mwili wangu utakaa katika tumaini; 27 kwa kuwa hutaiacha
roho yangu katika kuzimu, wala kumruhusu mtakatifu wako aoze. 28 Umenionyesha
njia za kuufikia uzima, kuwako kwako kwanijaza furaha! 29 "Ndugu zangu, napenda
kuwaambieni waziwazi juu ya mambo yaliyompata Daudi, babu yetu. Yeye alikufa,
akazikwa, tena kaburi lake liko papa hapa petu mpaka leo. 30 Lakini kwa vile Daudi
alikuwa nabii, alijua kuwa Mungu alimwapia kiapo kwamba atamtawaza mmoja wa
uzawa wake kuwa mfalme mahali pake. 31 Daudi aliona kabla mambo yatakayofanywa na
Mungu na hivyo akasema juu ya ufufuo wa Kristo wakati aliposema: Hakuachwa kuzimu,
mwili wake haukuoza. 32 Basi, Mungu alimfufua huyo Yesu na sisi sote ni mashahidi
wa tukio hilo. 33 Yesu aliinuliwa juu mpaka upande wa kulia wa Mungu, akapokea
kutoka kwa Baba ile zawadi aliyoahidi yaani Roho Mtakatifu; na mnachoona sasa na
kusikia ni mmiminiko wa huyo Roho. 34 Maana Daudi mwenyewe, hakupanda mpaka
mbinguni; ila yeye alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu wa
kulia, 35 hadi nitakapowafanya adui zako kibao cha kukanyagia miguu yako. 36 "Watu
wote wa Israeli wanapaswa kufahamu kwa hakika kwamba huyo Yesu mliyemsulubisha
ninyi, ndiye huyo ambaye Mungu amemfanya kuwa Bwana na Kristo." 37 Basi, watu

waliposikia hayo, walichomwa moyo, wakawauliza Petro na wale mitume wenzake:
“Ndugu zetu, tufanye nini?” [38] Petro akajibu, “Tubuni na kila mmoja wenu abatizwe kwa
jina la Yesu Kristo ili mpate kuondolewa dhambi zenu na kupokea ile zawadi ya Roho
Mtakatifu. [39] Maana, ahadi ile ilikuwa kwa ajili yenu, kwa ajili ya watoto wenu, kwa ajili
ya wote wanaokaa mbali; na kwa ajili ya kila mtu ambaye Bwana Mungu wetu atamwita
kwake.” [40] Kwa maneno mengine mengi, Petro alisisitiza na kuwahimiza watu akisema,
“Jiokoeni katika kizazi hiki kiovu.” [41] Wengi waliyakubali maneno yake, wakabatizwa.
Watu wapatao elfu tatu wakaongezeka katika kile kikundi siku hiyo. [42] Hawa wote
waliendelea kujifunza kutoka kwa mitume, kuishi pamoja kidugu, kumega mkate na
kusali. [43] Miujiza na maajabu mengi yalifanyika kwa njia ya mitume hata kila mtu
akajawa na hofu. [44] Waumini wote waliendelea kuwa kitu kimoja na mali zao waligawana
pamoja. [45] Walikuwa wakiuza mali na vitu vyao kisha wakagawana fedha kadiri ya
mahitaji ya kila mmoja. [46] Waliendelea kukutana pamoja kila siku Hekaluni. Lakini
wakati wa kumega mkate, walikutana katika nyumba zao na wakakishiriki chakula hicho
kwa furaha na moyo mkunjufu. [47] Walimtukuza Mungu, wakapendwa na watu wote. Kila
siku Bwana aliwaongezea idadi ya watu waliokuwa wakiokolewa.

3

[1] Siku moja, saa tisa alasiri, Petro na Yohane walikuwa wanakwenda Hekaluni, wakati
wa sala. [2] Na pale karibu na mlango wa Hekalu uitwao “Mlango Mzuri”, palikuwa na mtu
mmoja, kiwete tangu kuzaliwa. Watu walimbeba huyo mtu kila siku na kumweka hapo ili
aombe chochote kwa wale waliokuwa wakiingia Hekaluni. [3] Alipowaona Petro na Yohane
wakiingia Hekaluni, aliwaomba wampe chochote. [4] Petro na Yohane walimkodolea
macho, naye Petro akamwambia, “Tutazame!” [5] Naye akawageukia, akitazamia kupata
kitu kutoka kwao. [6] Kisha Petro akamwambia, “Sina fedha wala dhahabu lakini kile
nilicho nacho nitakupa. Kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, tembea!” [7] Halafu,
akamshika mkono wa kulia, akamwinua. Papo hapo miguu na magoti yake yakapata
nguvu. [8] Akaruka, akasimama na kuanza kutembea. Halafu akaingia pamoja nao
Hekaluni, akitembea na kurukaruka huku akimtukuza Mungu. [9] Watu wote waliokuwa
hapo walimwona akitembea na kumsifu Mungu. [10] Walipomtambua kuwa ndiye yule
aliyekuwa anaombaomba karibu na ule “Mlango Mzuri” wa Hekalu, wakashangaa mno
hata wasiweze kuelewa yaliyompata. [11] Watu wote, wakiwa na mshangao mkubwa
wakaanza kukimbilia mahali palipoitwa “Ukumbi wa Solomoni,” ambapo yule mtu
alikuwa bado anaandamana na Petro na Yohane. [12] Basi, Petro alipowaona watu hao
akawaambia, “Wananchi wa Israeli, kwa nini mnashangazwa na jambo hili? Mbona
mnatukodolea macho kana kwamba ni kwa nguvu zetu au utakatifu wetu sisi wenyewe
tumemfanya mtu huyu aweze kutembea? [13] Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo,
Mungu wa baba zetu amemtukuza Yesu mtumishi wake. Yeye ndiye yuleyule mliyemtia
mikononi mwa wakuu na kumkataa mbele ya Pilato hata baada ya Pilato kuamua
kumwacha huru. [14] Alikuwa mtakatifu na mwema; lakini ninyi mlimkataa, mkataka mtu
mwingine aliyekuwa muuaji afunguliwe. [15] Basi, mlimuua yule ambaye ni chanzo cha
uzima. Lakini Mungu alimfufua, na sisi ni mashahidi wa tukio hilo. [16] Jina la Yesu na
imani katika jina hilo ndivyo vilivyompa nguvu mtu huyu mnayemwona na kumfahamu.
Imani kwa Yesu ndiyo iliyomponya kabisa mtu huyu kama mnavyoona nyote. [17] “Sasa
ndugu zangu, nafahamu kwamba ninyi na wakuu wenu mlitenda hayo kwa sababu ya
kutojua kwenu. [18] Lakini ndivyo Mungu alivyotimiza yale aliyotangaza zamani kwa njia
ya manabii wote, kwamba ilikuwa lazima Kristo wake ateseke. [19] Basi, tubuni mkamrudie
Mungu ili afute dhambi zenu. [20] Fanyeni hivyo ili Bwana awape nyakati za kuburudika
rohoni na kuwaletea yule Kristo aliyemteua ambaye ndiye Yesu. [21] Ni lazima yeye abaki
huko mbinguni mpaka utakapofika wakati wa kurekebishwa vitu vyote, kama Mungu
alivyosema kwa njia ya manabii wake watakatifu wa tangu zamani. [22] Kwa maana Mose
alisema, Bwana Mungu wenu atawapelekeeni nabii kama mimi kutoka kati yenu ninyi

wenyewe. 23 Yeyote yule ambaye hatamsikiliza nabii huyo atatengwa mbali na watu
wa Mungu na kuangamizwa. 24 Manabii wote, kuanzia Samweli na wale waliomfuata,
walitangaza habari za mambo haya ambayo yamekuwa yakitendeka siku hizi. 25 Ahadi
zile Mungu alizotoa kwa njia ya manabii ni kwa ajili yenu; na mnashiriki lile agano
Mungu alilofanya na babu zenu, kama alivyomwambia Abrahamu: Kwa njia ya wazawa
wako, jamaa zote za dunia zitabarikiwa. 26 Basi, ilikuwa kwa ajili yenu kwanza kwamba
Mungu alimfufua mtumishi wake, alimtuma awabariki kwa kumfanya kila mmoja wenu
aachane kabisa na maovu yake."

4

1 Petro na Yohane walipokuwa bado wanawahutubia watu, makuhani na mkuu
wa walinzi wa Hekalu pamoja na Masadukayo walifika. 2 Walikasirika sana, maana
hao mitume walikuwa wanawahubiria watu kwamba Yesu alifufuka, jambo ambalo
linaonyesha wazi kwamba wafu watafufuka. 3 Basi, waliwatia nguvuni na kwa kuwa usiku
ulikuwa umekaribia, wakawaweka chini ya ulinzi mpaka kesho yake. 4 Lakini wengi kati
ya wale waliosikia ujumbe wao waliamini, na idadi ya waumini ikawa imefika karibu elfu
tano. 5 Kesho yake, viongozi wa Wayahudi, wazee na walimu wa Sheria, walikusanyika
pamoja huko Yerusalemu. 6 Walikutana pamoja na Anasi, Kayafa, Yohane, Aleksanda
na wengine waliokuwa wa ukoo wa Kuhani Mkuu. 7 Waliwasimamisha mitume mbele
yao, wakawauliza, "Ninyi mmefanya jambo hili kwa nguvu gani na kwa jina la nani?"
8 Hapo, Petro, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu, akawaambia, "Viongozi na wazee wa
watu! 9 Ikiwa mnatuuliza leo juu ya kile kitendo chema alichofanyiwa yule mtu aliyekuwa
kiwete na jinsi alivyopata kuwa mzima, 10 basi, ninyi na watu wote wa Israeli mnapaswa
kujua kwamba mtu huyu anasimama mbele yenu leo, mzima kabisa, kwa nguvu ya jina
lake Yesu wa Nazareti ambaye ninyi mlimsulubisha, lakini Mungu akamfufua kutoka
wafu. 11 Huyu ndiye ambaye Maandiko Matakatifu yanasema: Jiwe mlilokataa ninyi
waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la msingi. 12 Wokovu haupatikani kwa mtu mwingine
yeyote, kwa maana duniani pote, binadamu hawakupewa jina la mtu mwingine ambaye
sisi tunaweza kuokolewa naye." 13 Hao wazee wa baraza, wakiwa wanajua kwamba
Petro na Yohane walikuwa watu wasio na kisomo wala elimu yoyote, walishangaa juu ya
jinsi walivyosema kwa uhodari. Wakatambua kwamba walikuwa wamejiunga na Yesu.
14 Lakini walipomwona yule mtu aliyeponywa amesimama pamoja nao, hawakuweza
kusema kitu. 15 Hivyo, waliwaamuru watoke nje ya baraza, nao wakabaki ndani
wakizungumza kwa faragha. 16 Wakaulizana, "Tufanye nini na watu hawa? Kila mtu
anayeishi Yerusalemu anajua kwamba mwujiza huu wa ajabu umefanyika, nasi hatuwezi
kukana jambo hilo. 17 Lakini ili tupate kuzuia jambo hili lisienee zaidi kati ya watu,
tuwaonye wasiongee na mtu yeyote kwa jina la Yesu." 18 Kwa hiyo wakawaita tena ndani,
wakawaonya wasiongee tena hadharani, wala kufundisha kwa jina la Yesu. 19 Lakini
Petro na Yohane wakawajibu, "Amueni ninyi wenyewe kama ni haki mbele ya Mungu
kuwatii ninyi kuliko kumtii yeye. 20 Kwa maana hatuwezi kuacha kusema juu ya mambo
yale tuliyoyaona na kuyasikia." 21 Basi, hao wazee wa Baraza wakawaonya kwa ukali
zaidi, halafu wakawaacha huru. Hawakuweza kuwapa adhabu kwa sababu watu wote
walikuwa wakimtukuza Mungu kwa sababu ya tukio hilo. 22 Huyo mtu aliyeponywa
alikuwa na umri wa miaka zaidi ya arobaini. 23 Mara tu walipoachwa huru, Petro na
Yohane walirudi kwa wenzao, wakawaeleza yale waliyoambiwa na makuhani wakuu
na wazee. 24 Waliposikia habari hiyo waliungana pamoja katika kumwomba Mungu
wakisema, "Bwana, wewe ni Muumba wa mbingu na nchi, bahari na vyote vilivyomo!
25 Ndiwe uliyemfanya mtumishi wako, babu yetu Daudi, aseme kwa nguvu ya Roho
Mtakatifu: Kwa nini mataifa yameghadhibika? Mbona watu wamefanya mipango ya
bure? 26 Wafalme wa dunia walijiweka tayari, na watawala walikutana pamoja, ili
kumwasi Bwana na Kristo wake. 27 "Maana, kwa hakika, ndivyo Herode, Pontio Pilato,
watu wa Israeli na watu wa mataifa walivyokutanika papa hapa mjini, kumpinga Yesu

Mtumishi wako Mtakatifu ambaye umemtia mafuta. 28 Naam, walikutana ili wafanye
yale ambayo ulikusudia na kupanga tangu mwanzo kwa uwezo wako na mapenzi yako.
29 Lakini sasa, ee Bwana, angalia vitisho vyao. Utuwezeshe sisi watumishi wako kuhubiri
neno lako kwa uhodari. 30 Nyosha mkono wako uponye watu. Fanya ishara na maajabu
kwa jina la Yesu Mtumishi wako Mtakatifu." 31 Walipomaliza kusali, pale mahali
walipokuwa wamekutanika pakatikiswa, nao wote wakajazwa Roho Mtakatifu. Wote
wakaanza kuhubiri neno la Mungu bila uoga. 32 Jumuiya yote ya waumini ilikuwa moyo
mmoja na roho moja. Hakuna hata mmoja aliyekuwa na kitu chochote akakiweka kuwa
mali yake binafsi, ila waligawana vyote walivyokuwa navyo. 33 Mitume walishuhudia kwa
nguvu nyingi kufufuka kwa Bwana Yesu, naye Mungu akawapa baraka nyingi. 34 Hakuna
mtu yeyote aliyetindikiwa kitu, maana waliokuwa na mashamba au nyumba walikuwa
wanaviuza 35 na kuwakabidhi mitume fedha hizo, zikagawiwa kila mmoja kadiri ya
mahitaji yake. 36 Kulikuwa na Mlawi mmoja, mzaliwa wa Kupro, jina lake Yosefu, ambaye
mitume walimwita jina Barnaba (maana yake, "Mtu mwenye kutia moyo"). 37 Yeye pia
alikuwa na shamba lake, akaliuza; akazichukua zile fedha, akawakabidhi mitume.

5

1 Mtu mmoja aitwaye Anania na mkewe Safira waliuza shamba lao vilevile. 2 Lakini,
mkewe akiwa anajua, Anania akajiwekea sehemu ya fedha alizopata na ile sehemu
nyingine akawakabidhi mitume. 3 Basi, Petro akamwuliza, "Anania, mbona Shetani
ameuingia moyo wako na kukufanya umdanganye Roho Mtakatifu kwa kujiwekea
sehemu ya fedha ulizopata kutokana na lile shamba? 4 Kabla ya kuliuza lilikuwa mali
yako, na baada ya kuliuza, bado hizo fedha zilikuwa zako uzitumie utakavyo. Kwa
nini basi, uliamua moyoni mwako kufanya jambo la namna hii? Hukumdanganya mtu;
umemdanganya Mungu!" 5 Anania aliposikia hayo, akaanguka chini, akafa. Watu wote
waliosikia habari ya tukio hilo waliogopa sana. 6 Vijana wakafika wakaufunika mwili
wake, wakamtoa nje, wakamzika. 7 Baada ya muda wa saa tatu hivi, mke wake, bila
kufahamu mambo yaliyotukia, akaingia mle ndani. 8 Petro akamwambia, "Niambie! Je,
kiasi hiki cha fedha ndicho mlichopata kwa kuuza lile shamba?" Yeye akamjibu, "Naam,
ni kiasi hicho." 9 Naye Petro akamwambia, "Mbona mmekula njama kumjaribu Roho wa
Bwana? Sikiliza! Wale watu waliokwenda kumzika mume wako, sasa wako mlangoni na
watakuchukua wewe pia." 10 Mara Safira akaanguka mbele ya miguu ya Petro, akafa.
Wale vijana walipoingia, walimkuta amekwisha kufa; hivyo wakamtoa nje, wakamzika
karibu na mume wake. 11 Kanisa lote pamoja na wote waliosikia habari ya tukio hilo,
waliogopa sana. 12 Mitume walifanya miujiza na maajabu mengi kati ya watu. Waumini
walikuwa wakikutana pamoja katika ukumbi wa Solomoni. 13 Mtu yeyote mwingine
ambaye hakuwa mwamini hakuthubutu kujiunga nao. Hata hivyo, watu wengine
wasiokuwa wa imani hiyo waliwasifu. 14 Idadi ya watu waliomwamini Bwana, wanaume
kwa wanawake, iliongezeka zaidi na zaidi. 15 Kwa sababu hiyo, watu walikuwa wakipeleka
wagonjwa barabarani na kuwalaza juu ya vitanda na mikeka ili Petro akipita, walau kivuli
chake kiwaguse baadhi yao. 16 Watu wengi walifika kutoka katika miji ya kando kando ya
Yerusalemu, wakiwaleta wagonjwa wao na wale waliokuwa na pepo wachafu, nao wote
wakaponywa. 17 Kisha, Kuhani Mkuu na wenzake waliokuwa wa kikundi cha Masadukayo
wa mahali hapo, wakawaonea mitume wivu. 18 Basi, wakawatia nguvuni, wakawafunga
ndani ya gereza kuu. 19 Lakini usiku malaika wa Bwana aliifungua milango ya gereza,
akawatoa nje, akawaambia, 20 "Nendeni mkasimame Hekaluni na kuwaambia watu kila
kitu kuhusu maisha haya mapya." 21 Mitume walitii, wakaingia Hekaluni asubuhi na
mapema, wakaanza kufundisha. Kuhani Mkuu na wenzake walipofika, waliita mkutano
wa Baraza kuu, yaani halmashauri yote ya wazee wa Wayahudi halafu wakawatuma
watu gerezani wawalete wale mitume. 22 Lakini hao watumishi walipofika huko
hawakuwakuta mle gerezani. Hivyo walirudi, wakatoa taarifa mkutanoni, 23 wakisema,

“Tulikuta gereza limefungwa kila upande na walinzi wakilinda milango. Lakini tulipo-
fungua hatukumkuta mtu yeyote ndani.” 24 Mkuu wa walinzi wa Hekalu na makuhani
wakuu waliposikia habari hiyo wakawa na wasiwasi, wasijue yaliyowapata. 25 Akafika
mtu mmoja, akawaambia, “Wale watu mliowafunga gerezani, hivi sasa wamo Hekaluni,
wanawafundisha watu.” 26 Hapo mkuu wa walinzi wa Hekalu pamoja na watu wake
walikwenda Hekaluni, akawaleta. Lakini hawakuwakamata kwa kutumia nguvu, maana
waliogopa kwamba watu wangewapiga mawe. 27 Basi, wakawapeleka, wakawasimamisha
mbele ya Baraza. Kuhani Mkuu akawaambia, 28 “Tuliwakatazeni waziwazi kufundisha
kwa jina la mtu huyu; sasa mmeyaeneza mafundisho yenu pote katika Yerusalemu na
mnakusudia kutuwekea lawama ya kifo cha mtu huyo.” 29 Hapo Petro, akiwa pamoja na
wale mitume wengine, akajibu, “Lazima tumtii Mungu, na siyo binadamu. 30 Mungu wa
babu zetu alimfufua Yesu baada ya ninyi kumwua kwa kumtundika msalabani. 31 Huyu
ndiye yule aliyekwezwa na Mungu mpaka upande wake wa kulia, akawa kiongozi na
Mwokozi, ili awawezeshe watu wa Israeli watubu, wapate kusamehewa dhambi zao.
32 Sisi ni mashahidi wa tukio hilo, naye Roho Mtakatifu ambaye Mungu amewapa wale
wanaomtii, anashuhudia pia tukio hilo.” 33 Wajumbe wote wa lile Baraza waliposikia
hayo, wakawaka hasira, hata wakaamua kuwaua. 34 Lakini Mfarisayo mmoja aitwaye
Gamalieli ambaye alikuwa mwalimu wa Sheria na aliyeheshimika sana mbele ya watu
wote, alisimama mbele ya lile Baraza, akataka wale mitume watolewe nje kwa muda
mfupi. 35 Kisha akawaambia wale wajumbe wa Baraza, “Wananchi wa Israeli, tahadhari
kabla ya kutekeleza hicho mnachotaka kuwatenda watu hawa! 36 Zamani kidogo,
kulitokea mtu mmoja jina lake Theuda, akajisema kuwa mtu wa maana na watu karibu
mia nne wakajiunga naye. Lakini aliuawa, kisha wafuasi wake wote wakatawanyika
na kikundi chake kikafa. 37 Tena, baadaye, wakati ule wa kuhesabiwa watu, alitokea
Yuda wa Galilaya. Huyu naye, aliwavuta watu wakamfuata; lakini naye pia aliuawa, na
wafuasi wake wakatawanyika. 38 Na sasa pia mimi nawaambieni, msiwachukulie watu
hawa hatua yoyote; waacheni! Kwa maana, ikiwa mpango huu au shughuli hii yao
imeanzishwa na binadamu, itatoweka yenyewe. 39 Lakini kama imeanzishwa na Mungu,
siyo tu kwamba hamtaweza kuwashinda, bali mtajikuta mnapigana na Mungu.” Basi,
wakakubaliana naye. 40 Hivyo wakawaita wale mitume, wakaamuru wachapwe viboko
na kuwaonya wasifundishe tena kwa jina la Yesu; kisha wakawaacha waende zao. 41 Basi,
mitume wakatoka nje ya ule mkutano wa halmashauri wakiwa wamejaa furaha, kwani
walistahili kuaibishwa kwa ajili ya jina la Yesu. 42 Wakaendelea kila siku kufundisha na
kuhubiri Habari Njema ya Kristo, Hekaluni na nyumbani mwa watu.

6

1 Baadaye, idadi ya wanafunzi ilipokuwa inazidi kuongezeka, kulitokea manung'uniko
kati ya wanafunzi waliosema Kigiriki na wale waliosema Kiebrania. Wale waliosema
Kigiriki walinung'unika kwamba wajane wao walikuwa wanasahauliwa katika ugawaji
wa mahitaji ya kila siku. 2 Kwa hiyo, mitume kumi na wawili waliita jumuiya yote ya
wanafunzi, wakasema, “Si vizuri sisi tuache kulihubiri neno la Mungu ili tushughulikie
ugawaji wa mahitaji. 3 Hivyo, ndugu zetu, chagueni miongoni mwenu watu saba wenye
sifa njema, waliojawa na Roho na wenye hekima; nasi tutawakabidhi jukumu hilo.
4 Sisi, lakini, tutashughulika na sala na kazi ya kuhubiri neno la Mungu.” 5 Jambo
hilo likaipendeza jumuiya yote ya waumini. Wakawachagua Stefano, mtu mwenye
imani kubwa na mwenye kujawa na Roho Mtakatifu, Filipo, Prokoro, Nikanora, Timona,
Parmena na Nikolao wa Antiokia ambaye hapo awali alikuwa ameongokea dini ya
Kiyahudi. 6 Wakawaweka mbele ya mitume, nao wakawaombea na kuwawekea mikono.
7 Neno la Mungu likazidi kuenea na idadi ya waumini huko Yerusalemu ikaongezeka
zaidi, na kundi kubwa la makuhani wakaipokea imani. 8 Mungu alimjalia Stefano
neema tele, akampa nguvu nyingi hata akawa anatenda miujiza na maajabu kati ya
watu. 9 Lakini watu fulani wakatokea ili wabishane na Stefano. Baadhi ya watu hao

walikuwa wa sunagogi moja lililoitwa “Sunagogi la Watu Huru”, nao walitoka Kurene
na Aleksandria; wengine walitoka Kilikia na Asia. [10] Lakini hawakuweza kumshinda
kwa sababu ya hekima yake na kwa sababu ya yule Roho aliyeongoza maneno yake.
[11] Kwa hiyo waliwahonga watu kadhaa waseme: “Tumemsikia Stefano akisema maneno
ya kumkashifu Mose na kumkashifu Mungu.” [12] Kwa namna hiyo, waliwachochea watu,
wazee na walimu wa Sheria. Basi, wakamjia Stefano, wakamkamata na kumleta mbele
ya Baraza kuu. [13] Walileta Barazani mashahidi wa uongo ambao walisema, “Mtu huyu
haachi kamwe kusema maneno ya kupakashifu mahali hapa patakatifu na Sheria ya
Mose. [14] Kwa maana tulikwisha msikia akisema eti huyo Yesu wa Nazareti atapaharibu
kabisa mahali hapa na kufutilia mbali desturi zile tulizopokea kutoka kwa Mose.” [15] Wote
waliokuwa katika kile kikao cha Baraza walimkodolea macho Stefano, wakauona uso
wake umekuwa kama wa malaika.

7

[1] Basi, Kuhani Mkuu akamwuliza, “Je, mambo haya ni kweli?” [2] Naye Stefano
akasema, “Ndugu zangu na akina baba, nisikilizeni! Mungu alimtokea baba yetu
Abrahamu alipokuwa kule Mesopotamia kabla hajaenda kukaa kule Harani. [3] Mungu
alimwambia: Ondoka katika nchi yako; waache watu wa ukoo wako; nenda katika nchi
nitakayokuonyesha! [4] Kwa hivyo, Abrahamu alihama nchi ya Kaldayo, akaenda kukaa
Harani. Baada ya kifo cha baba yake, Mungu alimtoa tena Harani akaja kukaa katika
nchi hii mnayokaa sasa. [5] Mungu hakumpa hata sehemu moja ya nchi hii iwe mali yake;
hata hivyo, alimwahidia kumpa nchi hii iwe yake na ya wazawa wake, ingawaje wakati
huu hakuwa na mtoto. [6] Mungu alimwambia hivi: Wazao wako watapelekwa katika nchi
inayotawaliwa na watu wengine, na huko watafanywa watumwa na kutendewa vibaya
kwa muda wa miaka mia nne. [7] Lakini mimi nitalihukumu taifa hilo litakalowafanya
watumwa. Kisha nitawatoa katika nchi hiyo ili waje kuniabudu mahali hapa. [8] Halafu
Mungu aliifanya tohara iwe ishara ya agano. Hivyo, Abrahamu alimtahiri mtoto wake
Isaka, siku ya nane baada ya kuzaliwa. Na Isaka, vivyo hivyo, alimtahiri Yakobo.
Naye Yakobo aliwatendea wale mababu kumi na wawili vivyo hivyo. [9] “Wale mababu
walimwonea wivu Yosefu, wakamuuza utumwani Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja
naye, [10] akamwokoa katika taabu zake zote. Mungu alimjalia fadhili na hekima mbele
ya Farao, mfalme wa Misri, hata Farao akamweka awe mkuu wa ile nchi na nyumba ya
kifalme. [11] Kisha, kulizuka njaa kubwa katika nchi yote ya Misri na Kanaani, ikasababisha
dhiki kubwa. Babu zetu hawakuweza kupata chakula chochote. [12] Basi, Yakobo alipopata
habari kwamba huko Misri kulikuwa na nafaka, aliwatuma watoto wake, yaani babu zetu,
waende huko Misri mara ya kwanza. [13] Katika safari yao ya pili, Yosefu alijitambulisha
kwa ndugu zake, na Farao akaifahamu jamaa ya Yosefu. [14] Yosefu alituma ujumbe kwa
baba yake na jamaa yote, jumla watu sabini na tano, waje Misri. [15] Hivyo, Yakobo
alikwenda Misri ambako yeye na babu zetu wengine walikufa. [16] Miili yao ililetwa
mpaka Shekemu, ikazikwa katika kaburi Abrahamu alilonunua kutoka kwa kabila la
Hamori kwa kiasi fulani cha fedha. [17] “Wakati ulipotimia Mungu aitimize ahadi aliyompa
Abrahamu, idadi ya wale watu kule Misri ilikwisha ongezeka na kuwa kubwa zaidi.
[18] Mwishowe, mfalme mmoja ambaye hakumtambua Yosefu alianza kutawala huko Misri.
[19] Alilifanyia taifa letu ukatili, akawatendea vibaya babu zetu kwa kuwalazimisha waweke
nje watoto wao wachanga ili wafe. [20] Mose alizaliwa wakati huo. Alikuwa mtoto
mzuri sana. Alilelewa nyumbani kwa muda wa miezi mitatu, [21] na alipotolewa nje,
binti wa Farao alimchukua, akamlea kama mtoto wake. [22] Mose alifundishwa mambo
yote ya hekima ya Wamisri akawa mashuhuri kwa maneno na matendo. [23] “Alipokuwa
na umri wa miaka arobaini aliamua kwenda kuwaona ndugu zake Waisraeli. [24] Huko
alimwona mmoja wao akitendewa vibaya, akaenda kumwokoa, na kulipiza kisasi,
akamuua yule Mmisri. [25] (Alidhani kwamba Waisraeli wenzake wangeelewa kwamba
Mungu angemtumia yeye kuwakomboa, lakini hawakuelewa hivyo.) [26] Kesho yake,
aliwaona Waisraeli wawili wakipigana, akajaribu kuwapatanisha, akisema: Ninyi ni

ndugu; kwa nini basi, kutendeana vibaya ninyi kwa ninyi? 27 Yule aliyekuwa anampiga
mwenzake alimsukuma Mose kando akisema: Ni nani aliyekuweka wewe kuwa kiongozi
na mwamuzi wa watu? 28 Je, unataka kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri jana?
29 Baada ya kusikia hayo Mose alikimbia, akaenda kukaa katika nchi ya Midiani na huko
akapata watoto wawili. 30 "Miaka arobaini ilipotimia, malaika wa Bwana alimtokea
Mose katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto kule jangwani karibu na mlima Sinai.
31 Mose alistaajabu sana kuona jambo hilo hata akasogea karibu ili achungulie; lakini
alisikia sauti ya Bwana: 32 Mimi ni Mungu wa baba zako, Mungu wa Abrahamu,
Isaka na Yakobo! Mose akatetemeka kwa hofu na wala hakuthubutu kutazama zaidi.
33 Bwana akamwambia: Vua viatu vyako maana hapa unaposimama ni mahali patakatifu.
34 Nimeyaona mabaya wanayotendewa watu wangu kule Misri. Nimesikia kilio chao,
nami nimekuja kuwaokoa. Basi sasa, nitakutuma Misri. 35 "Huyu Mose ndiye yule
watu wa Israeli waliyemkataa waliposema: Ni nani aliyekuweka wewe kuwa kiongozi
na mwamuzi wetu? Kwa njia ya yule malaika aliyemtokea katika kichaka kilichokuwa
kinawaka moto, Mungu alimtuma Mose huyo awe kiongozi na mkombozi. 36 Ndiye
aliyewaongoza wale watu watoke Misri kwa kufanya miujiza na maajabu katika nchi
ya Misri, katika bahari ya Shamu na jangwani kwa muda wa miaka arobaini. 37 Mose
ndiye aliyewaambia watu wa Israeli: Mungu atawateulieni nabii kama mimi kutoka
katika ndugu zenu ninyi wenyewe. 38 Wakati watu wa Israeli walipokutana pamoja kule
jangwani, Mose ndiye aliyekuwako huko pamoja nao. Alikuwa huko pamoja na babu
zetu na yule malaika aliyeongea naye mlimani Sinai; ndiye aliyekabidhiwa yale maneno
yaletayo uzima atupe sisi. 39 "Lakini yeye ndiye babu zetu waliyemkataa kumsikiliza;
walimsukuma kando, wakatamani kurudi Misri. 40 Walimwambia Aroni: Tutengenezee
miungu itakayotuongoza njiani, maana hatujui yaliyompata Mose huyu aliyetuongoza
kutoka Misri! 41 Hapo ndipo walipojitengenezea sanamu ya ndama, wakaitambikia na
kukifanyia sherehe kitu ambacho ni kazi ya mikono yao wenyewe. 42 Lakini Mungu
aliondoka kati yao, akawaacha waabudu nyota za anga, kama ilivyoandikwa katika kitabu
cha manabii: Enyi watu wa Israeli! Si mimi mliyenitolea dhabihu na sadaka kwa muda
wa miaka arobaini kule jangwani! 43 Ninyi mlikibeba kibanda cha mungu Moloki, na
sanamu ya nyota ya mungu wenu Refani. Sanamu mlizozifanya ndizo mlizoabudu. Kwa
sababu hiyo nitakupeleka mateka mbali kupita Babuloni! 44 Kule jangwani babu zetu
walikuwa na lile hema lililoshuhudia kuweko kwa Mungu. Lilitengenezwa kama Mungu
alivyomwambia Mose alifanye; nakala kamili ya kile alichoonyeshwa. 45 Kisha babu zetu
walilipokezana wao kwa wao mpaka wakati wa Yoshua, walipoinyakua ile nchi kutoka
kwa mataifa ambayo Mungu aliyafukuza mbele yao. Hapo lilikaa mpaka nyakati za Daudi.
46 Daudi alipata upendeleo kwa Mungu, akamwomba Mungu ruhusa ya kumjengea
makao yeye aliye Mungu wa Yakobo. 47 Lakini Solomoni ndiye aliyemjengea Mungu
nyumba. 48 "Hata hivyo, Mungu Mkuu haishi katika nyumba zilizojengwa na binadamu;
kama nabii asemavyo: 49 Bwana asema: Mbingu ni kiti changu cha enzi na dunia ni kiti
changu cha kuwekea miguu. 50 Ni nyumba ya namna gani basi mnayoweza kunijengea,
na ni mahali gani nitakapopumzika? Vitu hivi vyote ni mimi nimevifanya, au sivyo?
51 "Enyi wakaidi wakuu! Mioyo na masikio yenu ni kama ya watu wa mataifa. Ninyi ni
kama baba zenu. Siku zote mnampinga Roho Mtakatifu. 52 Je, yuko nabii yeyote ambaye
baba zenu hawakumtesa? Waliwaua hao Mungu aliowatuma watangaze kuja kwake yule
Mwenye Haki. Na sasa, ninyi mmemsaliti, mkamuua. 53 Ninyi mliipokea ile Sheria
iliyoletwa kwenu na Malaika, lakini hamkuitii." 54 Wale wazee wa Baraza waliposikia
hayo, walighadhibika sana, wakamsagia meno kwa hasira. 55 Lakini Stefano akiwa
amejawa na Roho Mtakatifu, akatazama juu mbinguni, akauona utukufu wa Mungu na
Yesu amekaa upande wa kulia wa Mungu. 56 Akasema, "Tazameni! Ninaona mbingu
zimefunuliwa na Mwana wa Mtu amesimama upande wa kulia wa Mungu." 57 Hapo, watu
wote katika kile kikao cha Baraza, wakapiga kelele na kuziba masikio yao kwa mikono
yao. Kisha wakamrukia wote kwa pamoja, 58 wakamtoa nje ya mji, wakampiga mawe.

Wale mashahidi wakayaweka makoti yao chini ya ulinzi wa kijana mmoja jina lake Saulo.
59 Waliendelea kumpiga mawe Stefano, huku akiwa anasali: "Bwana Yesu, ipokee roho
yangu!" 60 Akapiga magoti, akalia kwa sauti kubwa: "Bwana, usiwalaumu kwa sababu ya
dhambi hii." Baada ya kusema hivyo, akafa.

8

1 Saulo naye alikiona kitendo hicho cha kumwua Stefano kuwa sawa. Siku hiyo
kanisa la Yerusalemu lilianza kuteswa vibaya. Waumini wote, isipokuwa tu wale
mitume, walilazimika kutawanyika katika sehemu za mashambani za Yudea na Samaria.
2 Watu wamchao Mungu, walimzika Stefano na kumfanyia maombolezo makubwa.
3 Wakati huohuo, Saulo alijaribu kuliangamiza kanisa. Alikwenda katika kila nyumba,
akawatoa nje waumini, wanaume kwa wanawake, akawatia gerezani. 4 Wale waumini
waliotawanyika, walikwenda kila mahali wakihubiri ule ujumbe. 5 Naye Filipo aliingia
katika mji wa Samaria na kumhubiri Kristo kwa wenyeji wa hapo. 6 Watu walijiunga
kusikiliza kwa makini ule ujumbe wa Filipo na kuona ile miujiza aliyoifanya. 7 Maana
pepo wachafu waliokuwa wamewapagaa watu wengi waliwatoka wakipiga kelele kubwa;
na pia watu wengi waliokuwa wamepooza viungo na waliolemaa waliponywa. 8 Kukawa
na furaha kubwa katika mji ule. 9 Basi, kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Simoni ambaye
alikuwa amekwisha fanya uchawi wake katika mji huo kwa muda na kuwashangaza watu
wa Samaria, akijiona kuwa yeye ni mtu maarufu. 10 Watu wote, wadogo na wakubwa,
walimsikiliza kwa makini wakisema, "Simoni ndiye ile nguvu ya kimungu inayoitwa
Nguvu Kubwa." 11 Walivutiwa sana naye kwa vile alikuwa amewashangaza kwa uchawi
wake kwa muda mrefu. 12 Lakini walipouamini ujumbe wa Filipo juu ya Habari Njema ya
Ufalme wa Mungu na jina la Yesu Kristo, walibatizwa, wanawake na wanaume. 13 Hata Si-
moni aliamini; baada ya kubatizwa ilikuwa akiandamana na Filipo, akastaajabia maajabu
na miujiza iliyokuwa inafanyika. 14 Wale mitume waliokuwa kule Yerusalemu walipopata
habari kwamba wenyeji wa Samaria nao wamelipokea neno la Mungu, waliwatuma kwao
Petro na Yohane. 15 Walipofika waliwaombea hao waumini ili wampokee Roho Mtakatifu;
16 maana wakati huo Roho Mtakatifu hakuwa ameshukia yeyote kati yao; walikuwa
wamebatizwa tu kwa jina la Bwana Yesu. 17 Basi, Petro na Yohane wakawawekea mikono
hao waumini, nao wakampokea Roho Mtakatifu. 18 Hapo Simoni aling'amua kwamba kwa
kuwekewa mikono ya mitume waumini walipewa Roho Mtakatifu. Hivyo aliwapa Petro
na Yohane fedha akisema, 19 "Nipeni na mimi uwezo huo ili yeyote nitakayemwekea
mikono, apokee Roho Mtakatifu." 20 Lakini Petro akamjibu, "Potelea mbali na fedha zako
kwa vile unafikiri kwamba unaweza kununua karama ya Mungu kwa fedha! 21 Huna
sehemu yoyote wala haki katika kazi hiyo kwa maana moyo wako hauko sawa mbele
ya macho ya Mungu. 22 Kwa hiyo, tubu ubaya wako huu na umwombe Bwana naye
anaweza kukusamehe fikira kama hizo. 23 Ni dhahiri kwangu kwamba umejaa wivu
mkali na mfungwa wa dhambi!" 24 Simoni akajibu, "Tafadhali, niombeeni kwa Bwana
lisije likanipata lolote kati ya hayo mliyosema." 25 Baada ya Petro na Yohane kutoa
ushuhuda wao na kuutangaza ujumbe wa Bwana, walirudi Yerusalemu. Walipokuwa
wanarudi walihubiri Habari Njema katika vijiji vingi vya Samaria. 26 Malaika wa Bwana
alimwambia Filipo, "Jitayarishe uende kusini kupitia njia inayotoka Yerusalemu kwenda
Gaza." (Njia hiyo hupita jangwani.) 27 Basi, Filipo akajiweka tayari, akaanza safari.
Wakati huohuo kulikuwa na Mwethiopia mmoja, towashi, ambaye alikuwa anasafiri
kuelekea nyumbani. Huyo mtu alikuwa ofisa maarufu wa hazina ya Kandake, malkia
wa Ethiopia. Alikuwa amekwenda huko Yerusalemu kuabudu na wakati huo alikuwa
anarudi akiwa amepanda gari la kukokotwa. 28 Alipokuwa anasafiri, alikuwa akijisomea
kitabu cha nabii Isaya. 29 Basi, Roho Mtakatifu akamwambia Filipo, "Nenda karibu na gari
hilo ukafuatane nalo." 30 Filipo akakimbilia karibu na gari, akamsikia huyo mtu akisoma
katika kitabu cha nabii Isaya. Hapo Filipo akamwuliza, "Je, unaelewa hayo unayosoma?"
31 Huyo mtu akamjibu, "Ninawezaje kuelewa bila mtu kunielewesha?" Hapo akamwalika

Filipo apande juu, aketi pamoja naye. [32] Basi, sehemu ya Maandiko Matakatifu aliyokuwa
anasoma ilikuwa hii: "Alikuwa kama kondoo anayepelekwa kuchinjwa; kimya kama
vile mwana kondoo anaponyolewa manyoya, yeye naye hakutoa sauti hata kidogo.
[33] Alifedheheshwa na kunyimwa haki. Hakuna atakayeweza kuongea juu ya kizazi chake,
kwa maana maisha yake yameondolewa duniani." [34] Huyo Mwethiopia akamwambia
Filipo, "Niambie, huyu nabii anasema juu ya nani? Anasema mambo haya juu yake
yeye mwenyewe au juu ya mtu mwingine?" [35] Basi, Filipo akianzia na sehemu hiyo
ya Maandiko Matakatifu, akamweleza Habari Njema juu ya Yesu. [36] Walipokuwa bado
wanaendelea na safari walifika mahali penye maji na huyo ofisa akasema, "Mahali hapa
pana maji; je, kuna chochote cha kunizuia nisibatizwe?" [37] Filipo akasema, "Kama
unaamini kwa moyo wako wote unaweza kubatizwa." Naye akajibu, "Naam, ninaamini
kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu." [38] Basi, huyo ofisa akaamuru lile gari
lisimame; na wote wawili, Filipo na huyo ofisa wakashuka majini, naye Filipo akambatiza.
[39] Walipotoka majini Roho wa Bwana akamfanya Filipo atoweke. Na huyo Mwethiopia
hakumwona tena; lakini akaendelea na safari yake akiwa amejaa furaha. [40] Filipo
akajikuta yuko Azoto, akapita katika miji yote akihubiri Habari Njema mpaka alipofika
Kaisarea.

9

[1] Wakati huo Saulo alikuwa akizidisha vitisho vikali vya kuwaua wafuasi wa Bwana.
Alikwenda kwa Kuhani Mkuu, [2] akaomba apatiwe barua za utambulisho kwa masunagogi
ya Kiyahudi kule Damasko, ili akikuta huko wanaume au wanawake wanaofuata Njia ya
Bwana, awakamate na kuwaleta Yerusalemu. [3] Lakini alipokuwa njiani karibu kufika
Damasko, ghafla mwanga kutoka angani ulimwangazia pande zote. [4] Akaanguka chini na
kusikia sauti ikimwambia: "Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa?" [5] Naye Saulo akauliza, "Ni
nani wewe Bwana?" Na ile sauti ikajibu, "Mimi ni Yesu ambaye wewe unamtesa. [6] Lakini
simama sasa, uingie mjini na huko utaambiwa unachopaswa kufanya." [7] Wale watu
waliokuwa wanasafiri pamoja na Saulo walisimama pale, wakiwa hawana la kusema;
walisikia ile sauti lakini hawakumwona mtu. [8] Saulo aliinuka, na alipofumbua macho
yake hakuweza kuona chochote; hivyo wale watu wakamwongoza kwa kumshika mkono
mpaka mjini Damasko. [9] Saulo alikaa siku tatu bila kuona, na wakati huo hakula au
kunywa chochote. [10] Basi, huko Damasko kulikuwa na mfuasi mmoja aitwaye Anania.
Bwana akamwambia katika maono, "Anania!" Anania akaitika, "Niko hapa, Bwana."
[11] Naye Bwana akamwambia, "Jitayarishe uende kwenye barabara inayoitwa Barabara
ya Moja kwa Moja, na katika nyumba ya Yuda umtake mtu mmoja kutoka Tarso aitwaye
Saulo. Sasa anasali; [12] na katika maono ameona mtu aitwaye Anania akiingia ndani na
kumwekea mikono ili apate kuona tena." [13] Lakini Anania akajibu, "Bwana, nimesikia
habari za mtu huyu kutoka kwa watu wengi; nimesikia juu ya mabaya aliyowatendea
watu wako huko Yerusalemu. [14] Na amekuja hapa akiwa na mamlaka kutoka kwa
makuhani wakuu kuwatia nguvuni wote wanaoomba kwa jina lako." [15] Lakini Bwana
akamwambia, "Nenda tu, kwa maana nimemchagua awe chombo changu, alitangaze
jina langu kwa mataifa na wafalme wao na kwa watu wa Israeli. [16] Mimi mwenyewe
nitamwonyesha mengi yatakayomlazimu kuteswa kwa ajili ya jina langu." [17] Basi,
Anania akaenda, akaingia katika hiyo nyumba. Kisha akaweka mikono yake juu ya
Saulo, akasema, "Ndugu Saulo, Bwana ambaye ndiye Yesu mwenyewe aliyekutokea
ulipokuwa njiani kuja hapa, amenituma ili upate kuona tena na kujazwa Roho Mtakat-
ifu." [18] Mara vitu kama magamba vikaanguka kutoka macho ya Saulo, akaweza kuona
tena. Akasimama, akabatizwa. [19] Na baada ya kula chakula, nguvu zake zikamrudia.
Saulo alikaa siku chache pamoja na wafuasi huko Damasko. [20] Mara alianza kuhubiri
katika masunagogi kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. [21] Watu wote waliomsikia
walishangaa, wakasema, "Je, mtu huyu si yuleyule aliyewaua wale waliokuwa wanaomba
kwa jina hili kule Yerusalemu? Tena alikuja hapa akiwa na madhumuni ya kuwatia
nguvuni watu hao na kuwapeleka kwa makuhani!" [22] Saulo alizidi kupata nguvu, na

kwa jinsi alivyothibitisha wazi kwamba Yesu ndiye Kristo, Wayahudi wa huko Damasko
walivurugika kabisa. 23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi walikusanyika na kufanya
mpango wa kumwua Saulo. 24 Lakini Saulo alipata habari ya mpango huo. Usiku na
mchana walilinda milango ya kuingia mjini ili wapate kumwua. 25 Lakini wakati wa
usiku wanafunzi wake walimchukua, wakamteremsha chini ndani ya kapu kubwa kwa
kupitia nafasi iliyokuwako ukutani. 26 Saulo alipofika Yerusalemu alijaribu kujiunga
na wale wanafunzi. Lakini wote walimwogopa, na hawakuweza kuamini kwamba yeye
amekuwa mfuasi. 27 Hapo, Barnaba alikuja akamchukua Saulo, akampeleka kwa mitume
na kuwaeleza jinsi Saulo alivyomwona Bwana njiani na jinsi Bwana alivyoongea naye.
Aliwaambia pia jinsi Saulo alivyokuwa amehubiri bila uoga kule Damasko. 28 Basi,
Saulo alikaa pamoja nao, akatembelea Yerusalemu yote akihubiri neno la Bwana bila
hofu. 29 Pia aliongea na kubishana na Wayahudi wasemao Kigiriki, lakini wao walijaribu
kumwua. 30 Wale ndugu walipogundua jambo hilo walimchukua Saulo, wakampeleka
Kaisarea, wakamwacha aende zake Tarso. 31 Wakati huo kanisa likawa na amani popote
katika Yudea, Galilaya, na Samaria. Lilijengwa na kukua katika kumcha Bwana, na
kuongezeka likitiwa moyo na Roho Mtakatifu. 32 Petro alipokuwa anasafirisafiri kila
mahali alifika pia kwa watu wa Mungu waliokuwa wanaishi Luda. 33 Huko alimkuta mtu
mmoja aitwaye Enea ambaye kwa muda wa miaka minane alikuwa amelala kitandani kwa
sababu alikuwa amepooza. 34 Basi, Petro akamwambia, "Enea, Yesu Kristo anakuponya.
Amka utandike kitanda chako." Enea akaamka mara. 35 Wakazi wote wa Luda na
Saroni walimwona Enea, na wote wakamgeukia Bwana. 36 Kulikuwa na mfuasi mmoja
mwanamke mjini Yopa aitwaye Tabitha (kwa Kigiriki ni Dorka, maana yake, Paa).
Huyo mwanamke alikuwa akitenda mema na kuwasaidia maskini daima. 37 Wakati
huo ikawa kwamba aliugua, akafa. Watu wakauosha mwili wake, wakauzika katika
chumba ghorofani. 38 Yopa si mbali sana na Luda; kwa hiyo wafuasi waliposikia
kwamba Petro alikuwa Luda, wakawatuma watu wawili kwake na ujumbe: "Njoo kwetu
haraka iwezekanavyo." 39 Basi, Petro akaenda pamoja nao. Alipofika alipelekwa
ghorofani katika kile chumba. Huko wajane wengi walimzunguka Petro wakilia na
kumwonyesha makoti na nguo ambazo Dorka alikuwa akitengeneza wakati alipokuwa
hai. 40 Petro aliwatoa nje wote, akapiga magoti, akasali. Kisha akamgeukia yule maiti,
akasema, "Tabitha, amka" Naye akafumbua macho yake na alipomwona Petro, akaketi.
41 Petro akamsaidia kusimama, halafu akawaita wale watu wa Mungu na wale wajane,
akamkabidhi kwao akiwa mzima. 42 Habari ya tukio hili ilienea kila mahali huko Yopa,
na watu wengi wakamwamini Bwana. 43 Petro alikaa siku kadhaa huko Yopa, akiishi kwa
mtu mmoja mtengenezaji wa ngozi aitwaye Simoni.

10

1 Kulikuwa na mtu mmoja huko Kaisarea aitwaye Kornelio, Jemadari wa kikosi kimoja
kiitwacho "Kikosi cha Italia." 2 Alikuwa mtu mwema; naye pamoja na jamaa yake yote
walimcha Mungu; alikuwa anafanya mengi kusaidia maskini wa Kiyahudi na alikuwa
anasali daima. 3 Yapata saa tisa mchana, aliona dhahiri katika maono malaika wa
Mungu akiingia ndani na kumwambia, "Kornelio!" 4 Kornelio alimkodolea macho huyo
malaika kwa hofu, akamwambia, "Kuna nini Mheshimiwa?" Huyo malaika akamwambia,
"Mungu amezipokea sala na sadaka zako kwa maskini. 5 Sasa, watume watu Yopa
wakamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine Petro. 6 Yeye yumo nyumbani
kwa Simoni mtengenezaji wa ngozi ambaye nyumba yake iko karibu na bahari." 7 Huyo
malaika aliyesema hayo alipokwisha kwenda zake, Kornelio aliwaita watumishi wawili
wa nyumbani na mmoja wa askari zake ambaye alikuwa mcha Mungu, 8 akawaeleza yote
yaliyotukia, akawatuma Yopa. 9 Kesho yake, hao watu watatu wakiwa bado safarini,
lakini karibu kufika Yopa, Petro alipanda juu ya paa la nyumba yapata saa sita mchana
ili kusali. 10 Aliona njaa, akatamani kupata chakula. Chakula kilipokuwa kinatayarishwa,
alipatwa na usingizi mzito akaona maono. 11 Aliona mbingu zimefunguliwa na kitu

kama shuka kubwa inateremshwa chini ikiwa imeshikwa pembe zake nne. 12 Ndani
ya shuka hiyo kulikuwa na kila aina ya wanyama: wanyama wenye miguu minne,
wanyama watambaao na ndege wa angani. 13 Akasikia sauti ikimwambia: “Petro, amka
uchinje, ule!” 14 Petro akajibu, “La, Bwana; mimi sijaonja kamwe chochote ambacho ni
najisi au kichafu.” 15 Ile sauti ikasikika tena ikimwambia: “Usiviite najisi vitu ambavyo
Mungu amevitakasa!” 16 Jambo hili lilifanyika mara tatu, kisha ile shuka ikarudishwa
juu mbinguni. 17 Petro alipokuwa bado anashangaa juu ya maana ya hilo maono
alilokuwa ameliona, wale watu waliotumwa na Kornelio, baada ya kuigundua nyumba
ya Simoni, walifika mlangoni, 18 Wakaita kwa sauti: “Je, kuna mgeni humu aitwaye
Simoni Petro?” 19 Petro alikuwa bado anajaribu kuelewa lile maono, na hapo Roho
akamwambia, “Sikiliza! kuna watu watatu hapa, wanakutafuta. 20 Shuka upesi na wala
usisite kwenda pamoja nao kwa maana ni mimi niliyewatuma.” 21 Basi, Petro akateremka
chini, akawaambia hao watu, “Mimi ndiye mnayemtafuta. Kwa nini mmekuja?” 22 Wao
wakamjibu, “Jemadari Kornelio ambaye ni mtu mwema, mcha Mungu na mwenye
kuheshimika mbele ya Wayahudi wote ametutuma. Aliambiwa na malaika mtakatifu
akualike nyumbani kwake ili asikilize chochote ulicho nacho cha kusema.” 23 Petro
akawaalika ndani, akawapa mahali pa kulala usiku ule. Kesho yake, Petro alianza safari
pamoja nao, na baadhi ya ndugu wa huko Yopa walifuatana naye. 24 Siku ya pili yake,
walifika Kaisarea na huko Kornelio alikuwa anawangojea pamoja na jamaa na marafiki
aliokuwa amewaalika. 25 Petro alipokuwa anaingia, Kornelio alitoka nje kumlaki, akapiga
magoti mbele yake na kuinama chini kabisa. 26 Lakini Petro alimwinua, akamwambia,
“Simama, kwa maana mimi ni binadamu tu.” 27 Petro aliendelea kuongea na Kornelio
wakiwa wanaingia nyumbani ambamo aliwakuta watu wengi wamekusanyika. 28 Petro
akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua kwamba Myahudi yeyote amekatazwa na Sheria
yake ya dini kushirikiana na watu wa mataifa mengine. Lakini Mungu amenijulisha
nisimfikirie mtu yeyote kuwa najisi au mchafu. 29 Kwa sababu hiyo, mliponiita nimekuja
bila kusita. Basi, nawaulizeni: kwa nini mmeniita?” 30 Kornelio akasema, “Siku tatu
zilizopita saa kama hii, saa tisa alasiri, nilikuwa nikisali chumbani mwangu. Ghafla, mtu
aliyekuwa amevaa mavazi yenye kun'gaa alisimama mbele yangu, 31 akasema: Kornelio!
Sala yako na sadaka zako kwa maskini vimekubaliwa na Mungu. 32 Mtume mtu Yopa
akamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine Petroi; yuko nyumbani kwa
Simoni mtengenezaji wa ngozi karibu na bahari. 33 Kwa hiyo nilikutumia ujumbe bila
kuchelewa, nawe umefanya vyema kuja. Sasa, sisi tuko mbele ya Mungu, kusikiliza
chochote ambacho bwana amekuamuru kusema.” 34 Hapo Petro akaanza kusema:
“Sasa nimetambua kwamba hakika Mungu hana ubaguzi. 35 Mtu wa taifa lolote
anayemcha Mungu na kutenda haki anapokelewa naye. 36 Huu ndio ule ujumbe Mungu
alioupeleka kwa watu wa Israeli, akitangaza Habari Njema iletayo amani kwa njia ya
Yesu Kristo ambaye ni Bwana wa wote. 37 Ninyi mnajua jambo lililotukia katika nchi
yote ya Wayahudi kuanzia Galilaya baada ya ule ubatizo aliohubiri Yohane. 38 Mnajua
Yesu wa Nazareti na jinsi Mungu alivyomteua kwa kummiminia Roho Mtakatifu na
nguvu. Mungu alikuwa pamoja naye; yeye alikwenda huko na huko akitenda mema na
kuwaponya wote waliokuwa wamevamiwa na Ibilisi. 39 Sisi ni mashahidi wa mambo yote
aliyotenda katika nchi ya Wayahudi na katika Yerusalemu. Walimuua kwa kumtundika
msalabani; 40 lakini Mungu alimfufua siku ya tatu, akamfanya aonekane 41 si kwa
watu wote ila kwa wale Mungu aliokwisha wachagua wawe mashahidi wake, yaani sisi
tuliokula na kunywa pamoja naye baada ya kufufuka kwake kutoka wafu. 42 Alituamuru
kuihubiri Habari Njema kwa watu wote na kushuhudia kwamba yeye ndiye aliyeteuliwa
na Mungu awe Mwamuzi wa wazima na wafu. 43 Manabii wote waliongea juu yake
kwamba kila mtu atakayemwamini atasamehewa dhambi zake zote kwa jina lake.”
44 Wakati Petro alipokuwa bado anasema maneno hayo, Roho Mtakatifu aliwashukia
wote waliokuwa wanasikiliza ujumbe huo. 45 Wale Wayahudi waumini waliokuja pamoja
na Petro kutoka Yopa walishangaa kuona kuwa Mungu aliwamiminia zawadi ya Roho

Mtakatifu watu wa mataifa mengine pia; [46] maana waliwasikia wakiongea kwa lugha
mbalimbali wakimtukuza Mungu. Hapo Petro akasema, [47] "Watu hawa wamempokea
Roho Mtakatifu kama sisi wenyewe tulivyompokea. Je, kuna yeyote atakayeweza
kuwazuia wasibatizwe kwa maji?" [48] Basi, akaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo.
Kisha wakamwomba akae nao kwa siku chache.

11

[1] Mitume na ndugu kule Yudea walisikia kwamba watu wa mataifa mengine pia
walikuwa wamelipokea neno la Mungu. [2] Basi, Petro aliporudi Yerusalemu, wale
Wayahudi waumini waliopendelea watu wa mataifa mengine watahiriwe, walimlaumu
wakisema: [3] "Wewe umekwenda kukaa na watu wasiotahiriwa na hata umekula pamoja
nao! [4] Hapo Petro akawaeleza kinaganaga juu ya yale yaliyotendeka tangu mwanzo:
[5] "Siku moja nikiwa nasali mjini Yopa, niliona maono; niliona kitu kama shuka kubwa
likishushwa chini kutoka mbinguni likiwa limeshikwa pembe zake nne, likawekwa kando
yangu. [6] Nilichungulia ndani kwa makini nikaona wanyama wenye miguu minne,
wanyama wa mwituni, wanyama watambaao na ndege wa angani. [7] Kisha nikasikia sauti
ikiniambia: Petro amka, chinja, ule. [8] Lakini mimi nikasema: La, Bwana; maana chochote
kilicho najisi au kichafu hakijapata kamwe kuingia kinywani mwangu. [9] Ile sauti ikasikika
tena kutoka mbinguni: Usiviite najisi vitu ambavyo Mungu amevitakasa. [10] Jambo hilo
lilifanyika mara tatu, na mwishowe vyote vilirudishwa juu mbinguni. [11] Ghafla, watu
watatu waliokuwa wametumwa kwangu kutoka Kaisarea waliwasili kwenye nyumba
niliyokuwa nakaa. [12] Roho aliniambia niende pamoja nao bila kusita. Hawa ndugu sita
waliandamana nami pia kwenda Kaisarea na huko tuliingia nyumbani mwa Kornelio.
[13] Yeye alitueleza jinsi alivyokuwa amemwona malaika amesimama nyumbani mwake na
kumwambia: Mtume mtu Yopa akamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine
Petro. [14] Yeye atakuambia maneno ambayo kwayo wewe na jamaa yako yote mtaokolewa.
[15] Na nilipoanza tu kuongea, Roho Mtakatifu aliwashukia kama alivyotushukia sisi pale
awali. [16] Hapo nilikumbuka yale maneno Bwana aliyosema: Yohane alibatiza kwa maji,
lakini ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu. [17] Basi, kama Mungu amewapa pia watu
wa mataifa mengine zawadi ileile aliyotupa sisi tulipomwamini Bwana Yesu Kristo, je,
mimi ni nani hata nijaribu kumpinga Mungu?" [18] Waliposikia hayo, waliacha ubishi,
wakamtukuza Mungu wakisema, "Mungu amewapa watu wa mataifa mengine nafasi
ya kutubu na kuwa na uzima!" [19] Kutokana na mateso yaliyotokea wakati Stefano
alipouawa, waumini walitawanyika. Wengine walikwenda mpaka Foinike, Kupro na
Antiokia wakihubiri ule ujumbe kwa Wayahudi tu. [20] Lakini baadhi ya waumini waliotoka
Kupro na Kurene, walikwenda Antiokia wakautangaza huo ujumbe kwa watu wa mataifa
mengine wakiwahubiria ile Habari Njema juu ya Bwana Yesu. [21] Bwana aliwasaidia na
idadi kubwa ya watu iliamini na kumgeukia Bwana. [22] Habari ya jambo hilo ikasikika
kwa lile kanisa la Yerusalemu. Hivyo wakamtuma Barnaba aende Antiokia. [23] Alipofika
huko na kuona jinsi Mungu alivyowaneemesha wale watu, alifurahi na kuwahimiza
wote wadumu katika uaminifu wao kwa Bwana. [24] Barnaba alikuwa mtu mwema na
mwenye kujaa Roho Mtakatifu na imani. Kundi kubwa la watu lilivutwa kwa Bwana.
[25] Kisha, Barnaba alikwenda Tarso kumtafuta Saulo [26] Alipompata, alimleta Antiokia.
Nao wote wawili walikaa na lile kanisa kwa mwaka wote mzima wakifundisha kundi
kubwa la watu. Huko Antiokia, ndiko, kwa mara ya kwanza, wafuasi waliitwa Wakristo.
[27] Wakati huohuo, manabii kadhaa walikuja Antiokia kutoka Yerusalemu. [28] Basi, mmoja
wao aitwaye Agabo alisimama, na kwa uwezo wa Roho akabashiri kwamba kutakuwa
na njaa kubwa katika nchi yote (Njaa hiyo ilitokea wakati Klaudio alipokuwa akitawala).
[29] Wale wanafunzi waliamua kila mmoja kwa kadiri ya uwezo wake apeleke chochote ili
kuwasaidia wale ndugu waliokuwa wanaishi Yudea. [30] Basi, wakafanya hivyo na kupeleka
mchango wao kwa wazee wa kanisa kwa mikono ya Barnaba na Saulo.

12

[1] Karibu wakati huohuo, mfalme Herode alianza kuwatesa baadhi ya Wakristo.
[2] Alimwua kwa upanga Yakobo ndugu yake Yohane. [3] Alipoona kuwa kitendo hiki
kiliwapendeza Wayahudi, aliendelea, akamkamata Petro. (Hiyo ilifanyika wakati wa
sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu.) [4] Baada ya kutiwa nguvuni, Petro alifungwa
gerezani, akawekwa chini ya ulinzi wa vikundi vinne vya askari wannewanne. Herode
alikusudia kumtoa hadharani baada ya sikukuu ya Pasaka. [5] Basi, Petro alipokuwa
gerezani, kanisa lilikuwa linamwombea kwa Mungu kwa moyo. [6] Usiku, kabla ya siku
ile ambayo Herode angemtoa Petro hadharani, Petro alikuwa amelala kati ya askari
wawili. Alikuwa amefungwa minyororo miwili, na walinzi walikuwa wanalinda lango
la gereza. [7] Ghafla, malaika wa Bwana akasimama karibu naye na mwanga ukaangaza
kile chumba cha gereza. Malaika akamgusa akisema, "Amka upesi!" Mara ile minyororo
ikaanguka kutoka katika mikono yake. [8] Malaika akamwambia, "Jifunge mshipi wako,
vaa viatu vyako." Akafanya hivyo. Kisha huyo malaika akamwambia, "Vaa koti lako,
unifuate." [9] Petro akamfuata nje lakini hakujua kama hayo yaliyofanywa na huyo
malaika yalikuwa ya kweli; alidhani alikuwa anaota ndoto. [10] Walipita kituo cha kwanza
cha ulinzi na cha pili, halafu wakafika kwenye mlango wa chuma wa kuingilia mjini.
Huo mlango ukawafungukia wenyewe, nao wakatoka nje. Wakawa wanatembea katika
barabara moja na mara yule malaika akamwacha Petro peke yake. [11] Hapo ndipo Petro
alipotambua yaliyotukia, akasema, "Sasa najua kwa hakika kwamba Bwana amemtuma
malaika wake akaniokoa kutoka katika mkono wa Herode na kutoka katika mambo
yale yote watu wa Israeli waliyotazamia." [12] Alipotambua hivyo alikwenda moja kwa
moja mpaka nyumbani kwa Maria mama yake Yohane aitwaye Marko. Humo watu
wengi walikuwa wamekusanyika wakisali. [13] Petro alibisha mlango wa nje na mtumishi
mmoja msichana aitwaye Roda, akaenda mlangoni kuitikia. [14] Huyo msichana aliitambua
sauti ya Petro akafurahi mno, hata badala ya kuufungua ule mlango, akakimbilia ndani
na kuwaambia kwamba Petro alikuwa amesimama nje mlangoni. [15] Wakamwambia
yule msichana, "Una wazimu!" Lakini yeye akasisitiza kwamba ilikuwa kweli. Nao
wakamwambia, "Huyo ni malaika wake." [16] Wakati huo Petro alikuwa anaendelea
kupiga hodi. Mwishowe walifungua mlango, wakamwona, wakashangaa. [17] Petro
aliwaashiria kwa mkono wakae kimya, akawaeleza jinsi Bwana alivyomtoa gerezani.
Kisha akawaambia watoe taarifa ya jambo hilo kwa Yakobo na wale ndugu wengine,
halafu akatoka akaenda mahali pengine. [18] Kulipokucha, ulitokea wasiwasi mkubwa
kati ya wale askari kuhusu yaliyokuwa yamempata Petro. [19] Herode aliamuru ufanywe
msako lakini hawakuweza kumpata. Hivyo aliamuru wale askari wahojiwe, akatoa
amri wauawe. Halafu akatoka huko Yudea akaenda Kaisarea ambako alikaa. [20] Herode
alikasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni. Lakini wao walimpelekea wajumbe. Nao
wakafaulu kwanza kumpata Blasto awe upande wao. Blasto alikuwa msimamizi mkuu
wa ikulu ya mfalme. Kisha, wakamwendea Herode wakamwomba kuwe na amani, kwa
maana nchi yao ilitegemea nchi ya mfalme kwa chakula. [21] Siku moja iliyochaguliwa,
Herode akiwa amevaa mavazi rasmi na kuketi katika kiti cha kifalme aliwahutubia watu.
[22] Wale watu walimpigia kelele za shangwe wakisema, "Hii ni sauti ya mungu, si ya mtu."
[23] Papo hapo malaika wa Bwana akamwangusha Herode chini kwa sababu hakumpa
Mungu hizo sifa. Akaliwa na wadudu, akafa. [24] Neno la Mungu likazidi kuenea na
kukua. [25] Baada ya Barnaba na Saulo kutekeleza shughuli zao, walitoka tena Yerusalemu
wakamchukua Yohane aitwaye pia Marko.

13

[1] Katika kanisa la Antiokia kulikuwa na watu wengine waliokuwa manabii na walimu;
miongoni mwao akiwa Barnaba, Simoni aitwaye pia Mweusi, Lukio wa Kurene, Manaeni
ambaye alikuwa amelelewa pamoja na mfalme Herode, na Saulo. [2] Walipokuwa
wanafanya ibada yao kwa Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu alisema: "Niteulieni
Barnaba na Saulo kwa ajili ya kazi niliyowaitia." [3] Basi, baada ya kusali na kufunga zaidi,

wakawawekea mikono, wakawaacha waende zao. 4 Basi, Barnaba na Saulo walipokwisha
tumwa na Roho Mtakatifu, walishuka hadi Seleukia, na kutoka huko walipanda meli hadi
kisiwa cha Kupro. 5 Walipofika Salami walihubiri neno la Mungu katika masunagogi ya
Kiyahudi. Yohane (Marko) alikuwa msaidizi wao. 6 Walitembea toka upande mmoja wa
kisiwa mpaka Pafo upande wa pili, na huko walimkuta mchawi mmoja Myahudi aitwaye
Baryesu ambaye alijisingizia kuwa nabii. 7 Huyu alikuwa pamoja na Sergio Paulo, mkuu
wa kile kisiwa, ambaye alikuwa mtu mwelewa sana. Sergio Paulo aliwaita Barnaba na
Saulo ili asikie neno la Mungu. 8 Lakini huyo mchawi Elima (kama alivyokuwa anaitwa
kwa Kigiriki), alijaribu kuwapinga ili kumzuia huyo mkuu wa kisiwa asije akaigeukia
imani ya Kikristo. 9 Basi, Saulo ambaye aliitwa pia Paulo, akiwa amejaa Roho Mtakatifu,
alimkodolea macho huyo mchawi, 10 akasema, "Mdanganyifu wa kupindukia na mlaghai
wewe! Wewe ni mtoto wa Ibilisi! Wewe ni adui wa chochote kile kilicho cha kweli;
hukomi hata mara moja kujaribu kuzipotosha njia za Bwana zilizonyoka. 11 Sasa, mkono
wa Bwana utakuadhibu: utakuwa kipofu na hutaweza kuuona mwanga wa jua kwa
kitambo." Mara kila kitu kikawa kama ukungu na giza kwake, akaanza kwenda huku
na huku akitafuta mtu wa kumshika mkono amwongoze. 12 Yule mkuu wa kisiwa
alipoona hayo, aliongoka akawa muumini; akastaajabia sana mafundisho aliyosikia juu
ya Bwana. 13 Kutoka Pafo, Paulo na wenzake walipanda meli wakaenda hadi Perga
katika Pamfulia; lakini Yohane (Marko) aliwaacha, akarudi Yerusalemu. 14 Lakini wao
waliendelea na safari toka Pisga hadi mjini Antiokia Pisidia. Siku ya Sabato waliingia
ndani ya Sunagogi, wakakaa. 15 Baada ya masomo katika kitabu cha Sheria ya Mose
na katika maandiko ya manabii, wakuu wa lile sunagogi waliwapelekea ujumbe huu:
"Ndugu, kama mnalo jambo la kuwaambia watu ili kuwapa moyo, semeni." 16 Basi,
Paulo alisimama, akatoa ishara kwa mkono, akaanza kuongea: "Wananchi wa Israeli na
wengine wote mnaomcha Mungu, sikilizeni! 17 Mungu wa taifa hili la Israeli aliwateua
babu zetu na kuwafanya wawe taifa kubwa walipokuwa ugenini kule Misri. Mungu
aliwatoa huko kwa uwezo wake mkuu. 18 Aliwavumilia kwa muda wa miaka arobaini
kule jangwani. 19 Aliyaangamiza mataifa ya nchi ya Kanaani akawapa hao watu wake ile
nchi kuwa mali yao. 20 Miaka mia nne na hamsini ilipita, halafu akawapatia waamuzi
wawaongoze mpaka wakati wa nabii Samweli. 21 Hapo wakapendelea kuwa na mfalme,
na Mungu akawapa Saulo, mtoto wa Kishi wa kabila la Benyamini, awe mfalme wao
kwa muda wa miaka arobaini. 22 Baada ya kumwondoa Saulo, Mungu alimteua Daudi
kuwa mfalme wao. Mungu alionyesha kibali chake kwake akisema: Nimemwona Daudi
mtoto wa Yese; ni mtu anayepatana na moyo wangu; mtu ambaye atatimiza yale yote
ninayotaka kuyatenda. 23 Kutokana na ukoo wake mtu huyu, Mungu, kama alivyoahidi,
amewapelekea watu wa Israeli Mwokozi, ndiye Yesu. 24 Kabla ya kuja kwake Yesu,
Yohane alimtangulia akiwahubiria watu wote wa Israeli kwamba ni lazima watubu na
kubatizwa. 25 Yohane alipokuwa anamaliza ujumbe wake aliwaambia watu: Mnadhani
mimi ni nani? Mimi si yule mnayemtazamia. Huyo anakuja baada yangu na mimi
sistahili hata kuzifungua kamba za viatu vyake. 26 "Ndugu, ninyi mlio watoto wa ukoo
wa Abrahamu, na wengine wote mnaomcha Mungu! Ujumbe huu wa wokovu umeletwa
kwetu. 27 Kwa maana wenyeji wa Yerusalemu na wakuu wao hawakumtambua yeye
kuwa Mwokozi. Wala hawakuelewa maneno ya manabii yanayosomwa kila Sabato.
Hata hivyo, waliyafanya maneno ya manabii yatimie kwa kumhukumu Yesu adhabu
ya kifo. 28 Ingawa hawakumpata na hatia inayostahili auawe, walimwomba Pilato
amhukumu auawe. 29 Na baada ya kutekeleza yote yaliyokuwa yameandikwa kumhusu
yeye, walimshusha kutoka msalabani, wakamweka kaburini. 30 Lakini Mungu alimfufua
kutoka wafu. 31 Naye, kwa siku nyingi aliwatokea wale waliofuatana naye kutoka
Galilaya mpaka Yerusalemu. Hao ndio walio sasa mashahidi wake kwa watu wa Israeli.
32 Sisi tumekuja hapa kuwaleteeni Habari Njema: jambo lile Mungu alilowaahidia babu
zetu amelitimiza sasa kwa ajili yetu sisi tulio wajukuu wao kwa kumfufua Yesu kutoka
wafu. 33 Kama ilivyoandikwa katika zaburi ya pili: Wewe ni Mwanangu, mimi leo

nimekuwa baba yako. [34] Na juu ya kumfufua kutoka wafu, asipate tena kurudi huko
na kuoza, Mungu alisema hivi: Nitakupa baraka takatifu na za kweli nilizomwahidia
Daudi. [35] Naam, na katika sehemu nyingine za zaburi asema: Hutamwacha Mtakatifu
wako aoze. [36] Sasa, Daudi mwenyewe alitimiza mapenzi ya Mungu wakati wake; kisha
akafa na kuzikwa karibu na wazee wake, na mwili wake ukaoza. [37] Lakini yule ambaye
Mungu alimfufua kutoka wafu hakupata kuoza. [38] Jueni wazi, ndugu zangu, kwamba
ujumbe kuhusu kusamehewa dhambi unahubiriwa kwenu kwa njia ya Yesu Kristo; [39] na
ya kwamba kila mmoja anayemwamini Yesu anasamehewa dhambi zote, jambo ambalo
halingewezekana kwa njia ya Sheria ya Mose. [40] Jihadharini basi, msije mkapatwa na yale
yaliyosemwa na manabii: [41] Sikilizeni enyi wenye madharau, shangaeni mpotee! Kwa
maana kitu ninachofanya sasa, nyakati zenu, ni kitu ambacho hamtakiamini hata kama
mtu akiwaelezeni." [42] Paulo na Barnaba walipokuwa wanatoka katika ile sunagogi, wale
watu waliwaalika waje tena siku ya Sabato iliyofuata, waongee zaidi juu ya mambo hayo.
[43] Mkutano huo ulipomalizika, Wayahudi wengi na watu wa mataifa mengine waliokuwa
wameongokea dini ya Kiyahudi waliwafuata Paulo na Barnaba. Hao mitume waliongea
nao, wakawatia moyo waendelee kuishi wakitegemea neema ya Mungu. [44] Siku ya Sabato
iliyofuata, karibu kila mtu katika ule mji alikuja kusikiliza neno la Bwana. [45] Lakini
Wayahudi walipoliona hilo kundi la watu walijaa wivu, wakapinga alichokuwa anasema
Paulo na kumtukana. [46] Hata hivyo, Paulo na Barnaba waliongea kwa uhodari zaidi,
wakasema, "Ilikuwa ni lazima neno la Mungu liwafikieni ninyi kwanza; lakini kwa kuwa
mmelikataa na kujiona hamstahili uzima wa milele, basi, tunawaacheni na kuwaendea
watu wa mataifa mengine. [47] Maana Bwana alituagiza hivi: Nimekuteua wewe uwe
mwanga kwa mataifa, uwe njia ya wokovu kwa ulimwengu wote." [48] Watu wa mataifa
mengine waliposikia jambo hilo walifurahi, wakausifu ujumbe wa Mungu; na wale
waliokuwa wamechaguliwa kupata uzima wa milele, wakawa waumini. [49] Neno la Bwana
likaenea kila mahali katika sehemu ile. [50] Lakini Wayahudi waliwachochea wanawake
wa tabaka ya juu wa mataifa mengine ambao walikuwa wacha Mungu, na wanaume
maarufu wa mji huo. Wakaanza kuwatesa Paulo na Barnaba, wakawafukuza kutoka
katika eneo lao. [51] Basi, mitume wakayakung'uta mavumbi yaliyokuwa katika miguu yao
kama onyo, kisha wakaenda Ikonio. [52] Lakini hao wafuasi walikuwa wamejaa furaha na
Roho Mtakatifu.

14

[1] Kule Ikonio, mambo yalikuwa kama yalivyokuwa kule Antiokia; Paulo na Barnaba
walikwenda katika sunagogi la Wayahudi wakaongea kwa uhodari hata Wayahudi wengi
na Wagiriki wakawa waumini. [2] Lakini Wayahudi wengine waliokataa kuwa waumini
walichochea na kutia chuki katika mioyo ya watu wa mataifa mengine ili wawapinge
hao ndugu. [3] Paulo na Barnaba waliendelea kukaa huko kwa muda mrefu. Waliongea
kwa uhodari juu ya Bwana, naye Bwana akathibitisha ukweli wa ujumbe walioutoa
juu ya neema yake, kwa kuwawezesha kutenda miujiza na maajabu. [4] Watu wa mji
huo waligawanyika: wengine waliwaunga mkono Wayahudi, na wengine walikuwa
upande wa mitume. [5] Mwishowe, baadhi ya watu wa mataifa mengine na Wayahudi,
wakishirikiana na wakuu wao, waliazimu kuwatendea vibaya hao mitume na kuwapiga
mawe. [6] Mitume walipogundua jambo hilo, walikimbilia Lustra na Derbe, miji ya
Lukaonia, na katika sehemu za jirani, [7] wakawa wanahubiri Habari Njema huko.
[8] Kulikuwa na mtu mmoja huko Lustra ambaye alikuwa amelemaa miguu tangu kuzaliwa,
na alikuwa hajapata kutembea kamwe. [9] Mtu huyo alikuwa anamsikiliza Paulo alipokuwa
anahubiri. Paulo alimtazama kwa makini, na alipoona kuwa alikuwa na imani ya kuweza
kuponywa, [10] akasema kwa sauti kubwa, "Simama wima kwa miguu yako!" Huyo mtu
aliyelemaa akainuka ghafla, akaanza kutembea. [11] Umati wa watu walipoona alichofanya
Paulo, ulianza kupiga kelele kwa lugha ya Kilukaonia: "Miungu imetujia katika sura za
binadamu!" [12] Barnaba akaitwa Zeu, na Paulo, kwa vile yeye ndiye aliyekuwa anaongea,

akaitwa Herme. [13] Naye kuhani wa hekalu la Zeu lililokuwa nje ya mji akaleta fahali
na shada za maua mbele ya mlango mkuu wa mji, na pamoja na ule umati wa watu
akataka kuwatambikia mitume. [14] Barnaba na Paulo walipopata habari hiyo waliyararua
mavazi yao na kukimbilia katika lile kundi la watu wakisema kwa sauti kubwa: [15] "Ndugu,
kwa nini mnafanya mambo hayo? Sisi pia ni binadamu kama ninyi. Na, tuko hapa
kuwahubirieni Habari Njema, mpate kuziacha hizi sanamu tupu, mkamgeukie Mungu
aliye hai, Mungu aliyeumba mbingu na nchi, bahari na vyote vilivyomo. [16] Zamani
Mungu aliruhusu kila taifa lifanye lilivyopenda. [17] Hata hivyo, Mungu hakuacha
kujidhihirisha kwa mambo mema anayowatendea: huwanyeshea mvua toka angani,
huwapa mavuno kwa wakati wake, huwapa chakula na kuijaza mioyo yenu furaha."
[18] Ingawa walisema hivyo haikuwa rahisi kuwazuia wale watu wasiwatambikie. [19] Lakini
Wayahudi kadhaa walikuja kutoka Antiokia na Ikonio, wakawafanya watu wajiunge nao,
wakampiga mawe Paulo na kumburuta hadi nje ya mji wakidhani amekwisha kufa.
[20] Lakini waumini walipokusanyika na kumzunguka, aliamka akarudi mjini. Kesho yake,
yeye pamoja na Barnaba walikwenda Derbe. [21] Baada ya Paulo na Barnabas kuhubiri
Habari Njema huko Derbe na kupata wafuasi wengi, walifunga safari kwenda Antiokia
kwa kupitia Lustra na Ikonio. [22] Waliwaimarisha waumini wa miji hiyo na kuwatia moyo
wabaki imara katika imani. Wakawaambia, "Ni lazima sisi sote tupitie katika taabu
nyingi ili tuingie katika ufalme wa Mungu." [23] Waliteua wazee katika kila kanisa kwa
ajili ya waumini, na baada ya kusali na kufunga, wakawaweka chini ya ulinzi wa Bwana
ambaye walikuwa wanamwamini. [24] Baada ya kupitia katika nchi ya Pisidia, walifika
Pamfulia. [25] Baada ya kuhubiri ule ujumbe huko Perga, walikwenda Atalia. [26] Kutoka
huko walisafiri kwa meli wakarudi Antiokia ambako hapo awali walikuwa wamewekwa
chini ya ulinzi wa neema ya Mungu kwa ajili ya kazi ambayo sasa walikuwa wameitimiza.
[27] Walipofika huko Antiokia walifanya mkutano wa kanisa la mahali hapo, wakawapa
taarifa juu ya mambo Mungu aliyofanya pamoja nao, na jinsi alivyowafungulia mlango
watu wa mataifa mengine mlango wa kuingia katika imani. [28] Wakakaa pamoja na wale
waumini kwa muda mrefu.

15

[1] Basi, watu wengine walifika Antiokia kutoka Yudea wakaanza kuwafundisha wale
ndugu wakisema, "Kama hamtatahiriwa kufuatana na mapokeo ya Sheria ya Mose,
hamtaweza kuokolewa." [2] Jambo hili lilisababisha ubishi mkubwa, na baada ya Paulo
na Barnaba kujadiliana nao, ikaamuliwa Paulo na Barnaba pamoja na waumini kad-
haa wa lile kanisa la Antiokia waende Yerusalemu kuwaona wale mitume na wazee
kuhusu jambo hilo. [3] Basi, kanisa liliwaaga, nao walipokuwa wanapitia Foinike na
Samaria waliwaeleza watu jinsi mataifa mengine yalivyomgeukia Mungu. Habari hizo
zikawafurahisha sana ndugu hao wote. [4] Walipofika Yerusalemu walikaribishwa na
kanisa, mitume na wazee; nao wakawapa taarifa juu ya yote Mungu aliyoyafanya pamoja
nao. [5] Lakini waumini wengine waliokuwa wa kikundi cha Mafarisayo walisimama,
wakasema, "Ni lazima watu wa mataifa mengine watahiriwe na kufundishwa kuifuata
Sheria ya Mose." [6] Basi, mitume na wazee walifanya mkutano maalum wa kuchunguza
jambo hilo. [7] Baada ya majadiliano marefu, Petro alisimama, akasema, "Ndugu zangu,
ninyi mnafahamu kwamba hapo awali Mungu alipenda kunichagua mimi miongoni
mwenu niihubiri Habari Njema, ili watu wa mataifa wapate kusikia na kuamini. [8] Naye
Mungu anayejua mioyo ya watu, alithibitisha kwamba amewakubali kwa kuwapa nao
Roho Mtakatifu kama alivyotupa sisi. [9] Hakufanya ubaguzi wowote kati yetu na wao;
aliitakasa mioyo yao kwa imani. [10] Sasa basi, kwa nini kumjaribu Mungu kwa kuwatwika
hao waumini mzigo ambao wala babu zetu, wala sisi hatukuweza kuubeba? [11] Isiwe
hivyo, ila tunaamini kwamba, sisi kama vile wao, tunaokolewa kwa njia ya neema ya
Bwana Yesu." [12] Kikundi chote kilikaa kimya, kikawasikiliza Barnaba na Paulo wakieleza
miujiza na maajabu ambayo Mungu alitenda kwa mikono yao kati ya watu wa mataifa
mengine. [13] Walipomaliza kuongea, Yakobo alianza kusema: "Ndugu zangu, nisikilizeni!

14 Simoni ameeleza jinsi Mungu hapo awali alivyojishughulisha na watu wa mataifa
mengine, akachagua baadhi yao wawe watu wake. 15 Jambo hili ni sawa kabisa na
maneno ya manabii, kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: 16 Baada ya mambo haya
nitarudi. Nitaijenga tena ile nyumba ya Daudi iliyoanguka; nitayatengeneza magofu
yake na kuijenga tena. 17 Hapo watu wengine wote, watu wa mataifa yote niliowaita
wawe wangu, watamtafuta Bwana. 18 Ndivyo asemavyo Bwana, aliyefanya jambo hili
lijulikane tangu kale. 19 "Kwa hiyo, uamuzi wangu ni huu: tusiwataabishe watu wa
mataifa wanomgeukia Mungu. 20 Bali tuwapelekee barua kuwaambia wasile vyakula
vilivyotiwa najisi kwa kutambikiwa sanamu za miungu; wajiepushe na uasherati; wasile
mnyama yeyote aliyenyongwa, na wasinywe damu. 21 Kwa maana kwa muda mrefu
maneno ya Mose yamekuwa yakihubiriwa katika kila mji na kusomwa katika masunagogi
yote kila siku ya Sabato." 22 Mitume, wazee na kanisa lote waliamua kuwachagua
watu fulani miongoni mwao na kuwatuma Antiokia pamoja na Paulo na Barnaba. Basi,
wakamchagua Yuda aitwaye pia Barsaba, na Sila ambao wote walikuwa wanajulikana
zaidi kati ya ndugu. 23 Wakawapa barua hii: "Sisi mitume na wazee, ndugu zenu,
tunawasalimuni ninyi ndugu wa mataifa mengine mlioko huko Antiokia, Siria na Kilikia.
24 Tumesikia kwamba watu wengine kutoka huku kwetu waliwavurugeni kwa maneno
yao, wakaitia mioyo yenu katika wasiwasi. Lakini wamefanya hivyo bila ya idhini
yoyote kutoka kwetu. 25 Hivyo, tumeamua kwa pamoja kuwachagua watu kadhaa na
kuwatuma kwenu pamoja na wapenzi wetu Barnaba na Paulo, 26 ambao wamehatarisha
maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana wetu Yesu Kristo. 27 Kwa hiyo, tunawatuma
Yuda na Sila kwenu; hawa watawaambieni wao wenyewe haya tuliyoandika. 28 Basi,
Roho Mtakatifu na sisi tumekubali tusiwatwike mzigo zaidi ya mambo haya muhimu:
29 Msile vyakula vilivyotambikiwa sanamu; msinywe damu; msile nyama ya mnyama
aliyenyongwa; na mjiepushe na uasherati. Mtakuwa mmefanya vema kama mkiepa
kufanya mambo hayo. Wasalaam!" 30 Baada ya kuwaaga, hao wajumbe walielekea
Antiokia ambako waliita mkutano wa waumini, wakawapa hiyo barua. 31 Walipoisoma
hiyo barua, maneno yake yaliwatia moyo, wakafurahi sana. 32 Yuda na Sila, ambao nao
walikuwa manabii, walizungumza na hao ndugu kwa muda mrefu wakiwatia moyo na
kuwaimarisha. 33 Baada ya kukaa huko kwa muda fulani, ndugu wa Antiokia waliwaaga
wakiwatakia amani, kisha wakarudi kwa wale waliokuwa wamewatuma. 34 Lakini Sila
aliamua kubaki. 35 Paulo na Barnaba walibaki huko Antiokia kwa muda; wakafundisha na
kuhubiri neno la Bwana, pamoja na watu wengine wengi. 36 Baada ya siku kadhaa, Paulo
alimwambia Barnaba, "Turudi tukawatembelee wale ndugu katika kila mji tulikolihubiri
neno la Bwana tukajionee jinsi wanavyoendelea." 37 Barnaba alitaka wamchukue pia
Yohane aitwaye Marko. 38 Lakini Paulo hakupendelea kumchukua Marko, ambaye awali
aliwaacha kule Pamfulia na kukataa kushiriki katika kazi yao. 39 Basi kukatokea ubishi
mkali kati yao, na wakaachana. Barnaba akamchukua Marko, wakapanda meli kwenda
Kupro. 40 Naye Paulo akamchagua Sila, na baada ya ndugu wa mahali hapo kumweka
chini ya ulinzi wa neema ya Bwana, akaondoka. 41 Katika safari hiyo alipitia Siria na
Kilikia akiyaimarisha makanisa.

16

1 Paulo alifika Derbe na Lustra, ambako aliishi mfuasi mmoja aitwaye Timotheo. Mama
yake ambaye pia alikuwa mfuasi, alikuwa Myahudi; lakini baba yake alikuwa Mgiriki.
2 Timotheo alikuwa na sifa kubwa kati ya wale ndugu wa Lustra na Ikonio. 3 Paulo alitaka
Timotheo aandamane naye safarini, kwa hiyo alimtahiri. Alifanya hivyo kwa sababu
Wayahudi wote walioishi sehemu hizo walijua kwamba baba yake Timotheo alikuwa
Mgiriki. 4 Walipokuwa wanapita katika ile miji waliwapa watu yale maagizo yaliyotolewa
na mitume na wazee kule Yerusalemu, wakawaambia wayazingatie. 5 Hivyo, yale
makanisa yalizidi kuwa imara katika imani, na idadi ya waumini ikaongezeka kila
siku. 6 Walipitia sehemu za Frugia na Galatia kwani Roho Mtakatifu hakuwaruhusu

kuhubiri huo ujumbe mkoani Asia. 7 Walipofika kwenye mipaka ya Musia, walijaribu
kuingia mkoani Bithunia, lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu. 8 Basi, walipitia Musia,
wakaenda moja kwa moja mpaka Troa. 9 Usiku huo, Paulo aliona ono ambalo alimwona
mtu mmoja wa Makedonia amesimama pale na kumwomba: "Vuka, uje Makedonia
ukatusaidie." 10 Mara baada ya Paulo kuona ono hilo, tulijitayarisha kwenda Makedonia
bila kukawia, tukiwa na hakika kwamba Mungu ametuita tuwapelekee Habari Njema.
11 Kutoka Troa, tulisafiri kwa meli moja kwa moja mpaka Samothrake, na kesho yake
tukatia nanga Neapoli. 12 Kutoka huko, tulikwenda mpaka Filipi, mji wa wilaya ya
kwanza ya Makedonia, na ambao pia ni koloni la Waroma. Tulikaa katika mji huo
siku kadhaa. 13 Siku ya Sabato tulitoka nje ya mji, tukaenda kando ya mto ambapo
tulidhani ya kuwa ni mahali pa kusali. Tuliketi, tukaongea na wanawake waliokusanyika
mahali hapo. 14 Miongoni mwa wale waliotusikiliza alikuwa mwanamke mmoja mcha
Mungu aitwaye Ludia mwenyeji wa Thuatira, ambaye alikuwa mfanyabiashara ya nguo
za kitani za rangi ya zambarau. Bwana aliufungua moyo wake hata akayapokea yale
maneno Paulo aliyokuwa anasema. 15 Baada ya huyo mama pamoja na jamaa yake
kubatizwa, alitualika akisema, "Kama kweli mmeona kwamba mimi namwamini Bwana,
karibuni nyumbani kwangu mkakae." Akatuhimiza twende. 16 Siku moja, tulipokuwa
tunakwenda mahali pa kusali, msichana mmoja aliyekuwa na pepo mwenye uwezo
wa kuagua alikutana nasi. Msichana huyo alikuwa anawapatia matajiri wake fedha
nyingi kwa uaguzi wake. 17 Basi, huyo msichana alimfuata Paulo na sisi, akipiga kelele
na kusema, "Hawa watu ni watumishi wa Mungu Mkuu. Wanawatangazieni njia ya
wokovu." 18 Akawa anafanya hivyo kwa siku nyingi hata siku moja Paulo alikasirika,
akamgeukia na kumwambia huyo pepo, "Nakuamuru kwa jina la Yesu Kristo, mtoke
huyu!" Mara huyo pepo akamtoka. 19 Matajiri wa yule msichana walipoona kwamba
tumaini lao la kupata mali limekwisha, waliwakamata Paulo na Sila, wakawaburuta
mpaka hadharani, mbele ya wakuu. 20 Wakawashtaki kwa mahakimu wakisema, "Watu
hawa ni Wayahudi na wanafanya fujo katika mji wetu. 21 Wanafundisha desturi
ambazo sisi raia wa Roma haturuhusiwi kuzikubali wala kuzifuata." 22 Kundi la watu
likajiunga nao, likawashambulia. Wale mahakimu wakawatatulia Paulo na Sila mavazi
yao, wakaamuru wapigwe viboko. 23 Baada ya kupigwa sana wakatiwa ndani, na askari
wa gereza akaamriwa kuwaweka chini ya ulinzi mkali. 24 Kutokana na maagizo hayo,
huyo askari aliwaweka katika chumba cha ndani kabisa cha gereza na kuifunga miguu
yao kwenye nguzo. 25 Karibu na usiku wa manane Paulo na Sila walikuwa wakisali
na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, huku wafungwa wengine wakiwa wanasikiliza.
26 Ghafla, kulitokea mtetemeko mkuu wa ardhi ambao uliitikisa misingi ya gereza.
Mara, milango yote ikafunguka na minyororo iliyowafunga hao wafungwa ikaachana.
27 Askari wa gereza alipoamka na kuiona milango ya gereza imefunguliwa, alidhani
kwamba wafungwa wote walikuwa wametoroka na hivyo akauchomoa upanga wake,
akataka kujiua. 28 Lakini Paulo akaita kwa sauti kubwa: "Usijidhuru mwenyewe kwa
maana sisi sote tuko hapa." 29 Baada ya kumwita mtu alete taa, huyo askari wa
gereza alikimbilia ndani, akajitupa mbele ya miguu ya Paulo na Sila huku akitetemeka
kwa hofu. 30 Halafu aliwaongoza nje, akawauliza, "Waheshimiwa, nifanye nini nipate
kuokoka?" 31 Wao wakamjibu, "Mwamini Bwana Yesu nawe utaokolewa pamoja na
jamaa yako yote." 32 Basi, wakamhubiria neno la Bwana yeye pamoja na jamaa yake.
33 Yule askari aliwachukua saa ileile ya usiku akawasafisha majeraha yao, kisha yeye na
jamaa yake wakabatizwa papo hapo. 34 Halafu akawachukua Paulo na Sila nyumbani
kwake, akawapa chakula. Yeye na jamaa yake yote wakafanya sherehe kwa vile sasa
walikuwa wanamwamini Mungu. 35 Kesho yake asubuhi, mahakimu waliwatuma maofisa
wao wakisema, "Wafungueni wale watu." 36 Yule askari wa gereza alimpasha habari
Paulo: "Mahakimu wametuma ujumbe ili mfunguliwe. Sasa mnaweza kutoka na kwenda
zenu kwa amani." 37 Lakini Paulo alimjibu, "Ati nini? Ingawa hatukuwa na kosa,
walitupiga viboko hadharani hali sisi ni raia wa Roma. Tena, walitutia ndani na

sasa wanataka kutufungulia kwa siri! Hata kidogo! Ni lazima wao wenyewe waje
hapa watufungulie." [38] Hao maofisa waliwapasha habari mahakimu juu ya jambo hilo,
nao waliposikia kwamba Paulo na Sila walikuwa raia wa Roma, waliogopa. [39] Hivyo,
walikwenda kuwataka radhi na baada ya kuwatoa ndani waliwaomba watoke katika mji
ule. [40] Paulo na Sila walitoka gerezani, wakaenda nyumbani kwa Ludia. Huko walionana
na ndugu waumini na baada ya kuwatia moyo wakaondoka.

17

[1] Kwa kupitia Amfipoli na Apolonia, walisafiri mpaka Thesalonika ambako kulikuwa na
sunagogi la Wayahudi. [2] Paulo alijiunga nao kama ilivyokuwa desturi yake akajadiliana
nao Sabato tatu mfululizo, akatumia Maandiko Matakatifu. [3] Aliyaeleza na kuonyesha
kwamba ilimbidi Kristo kuteswa na kufufuka kutoka wafu. Akawaambia, "Yesu ambaye
mimi namhubiri kwenu ndiye Kristo." [4] Baadhi yao walikubali wakajiunga na Paulo
na Sila. Kadhalika, idadi kubwa ya Wagiriki waliomcha Mungu pamoja na wanawake
wengi wa tabaka la juu, walijiunga nao. [5] Lakini Wayahudi wakaona wivu; wakawakodi
wafidhuli sokoni, wakafanya kikundi na kuzusha fujo mjini kote. Wakaivamia nyumba
ya Yasoni wakitumaini kuwapata humo Paulo na Sila ili wawalete hadharani. [6] Lakini
hawakuwapata na hivyo walimburuta Yasoni pamoja na ndugu wengine mpaka kwa
wakuu wa mji, wakapiga kelele: "Watu hawa wamekuwa wakivuruga dunia yote na
sasa wako hapa mjini. [7] Yasoni amewakaribisha nyumbani kwake. Wote wanafanya
kinyume cha amri ya Kaisari wakisema eti Kuna mfalme mwingine aitwaye Yesu." [8] Kwa
maneno hayo waliwatia wasiwasi wakuu wa mji na kundi la watu. [9] Wakawafanya
Yasoni na wenzake watoe dhamana, kisha wakawaacha waende zao. [10] Usiku, wale
ndugu waliwahimiza Paulo na Sila waende Berea. Mara tu walipofika huko, walikwenda
katika sunagogi la Wayahudi. [11] Watu wa huko walikuwa wasikivu zaidi kuliko wale
wa Thesalonika. Waliupokea ule ujumbe kwa hamu kubwa, wakawa wanayachunguza
Maandiko Matakatifu kila siku, ili kuona kama yale waliyosema Paulo na Sila yalikuwa
kweli. [12] Wengi wao waliamini na pia wanawake wa Kigiriki wa tabaka la juu na wanaume
pia. [13] Lakini, Wayahudi wa Thesalonika walipogundua kwamba Paulo alikuwa anahubiri
neno la Mungu huko Berea, walikwenda huko, wakaanza kufanya fujo na kuchochea
makundi ya watu. [14] Wale ndugu wakamsindikiza haraka aende pwani lakini Sila na
Timotheo walibaki Berea. [15] Wale ndugu waliomsindikiza Paulo walikwenda pamoja
naye mpaka Athene. Kisha, wakarudi pamoja na maagizo kutoka kwa Paulo kwamba Sila
na Timotheo wamfuate upesi iwezekanavyo. [16] Paulo alipokuwa anawasubiri Sila na Tim-
otheo huko Athene, moyo wake ulighadhibika sana alipoona jinsi mji huo ulivyokuwa
umejaa sanamu za miungu. [17] Alijadiliana na Wayahudi na watu wengine waliomcha
Mungu katika sunagogi; na kila siku alikuwa na majadiliano sokoni pamoja na wowote
wale waliojitokeza. [18] Wengine waliofuata falsafa ya Epikuro na Stoiki walibishana
naye. Wengine walisema, "Anataka kusema nini huyu bwanamaneno?" Kwa kuwa
Paulo alikuwa anahubiri juu ya Yesu na juu ya ufufuo, wengine walisema, "Inaonekana
kama anahubiri juu ya miungu ya kigeni." [19] Hivyo walimchukua Paulo, wakampeleka
Areopago, wakasema, "Tunataka kujua jambo hili jipya ulilokuwa unazungumzia. [20] Vitu
vingine tulivyosikia kwa masikio yetu vinaonekana kuwa viroja kwetu. Tungependa
kujua mambo haya yana maana gani." [21] Wananchi wa Athene na wakazi wengine
wa huko walikuwa wanatumia wakati wao wote kuhadithiana na kusikiliza habari
mpyampya. [22] Basi, Paulo alisimama mbele ya baraza la Areopago, akasema, "Wananchi
wa Athene! Ninaona kwamba ninyi, kwa vyovyote, ni watu wa dini sana. [23] Sababu
yenyewe ni kwamba katika pitapita yangu niliangalia sanamu zenu za ibada nikakuta
madhabahu moja ambayo imeandikwa: Kwa ajili ya Mungu yule Asiyejulikana. Basi,
huyo mnayemwabudu bila kujua, ndiye ninayemhubiri kwenu. [24] Mungu, aliyeumba
ulimwengu na vyote vilivyomo, ni Bwana wa mbingu na nchi; yeye hakai katika hekalu
zilizojengwa na watu. [25] Wala hatumikiwi kwa mikono ya watu kana kwamba anahitaji

chochote kile, kwa maana yeye mwenyewe ndiye anayewapa watu uhai, anawawezesha
kupumua na anawapa kila kitu. [26] Kutokana na mtu mmoja aliumba mataifa yote na
kuyawezesha kuishi duniani kote. Aliamua na kupanga kabla kabisa lini na wapi mataifa
hayo yangeishi. [27] Alifanya hivyo, ili mataifa hayo yapate kumfuata, na kama vile kwa
kupapasapapasa, yapate kumfikia. Hata hivyo lakini, Mungu hayuko mbali na kila mmoja
wetu. [28] Kama alivyosema mtu mmoja: Ndani yake yeye sisi tunaishi, tunajimudu, na
tuko! Ni kama washairi wenu wengine walivyosema: Sisi ni watoto wake. [29] Ikiwa basi,
sisi ni watoto wa Mungu, haifai kumfikiria Mungu kuwa kama dhahabu, fedha au hata
jiwe lililochongwa na kutiwa nakshi na binadamu. [30] Mungu alifanya kama kwamba
haoni nyakati zile watu walipokuwa wajinga. Lakini sasa, anaamuru watu wote kila
mahali watubu. [31] Kwa maana amekwisha weka siku ambayo atauhukumu ulimwengu
kwa haki kwa njia ya mtu mmoja aliyemteua. Mungu amewathibitishia wote jambo
hili kwa kumfufua mtu huyo kutoka wafu!" [32] Walipomsikia Paulo anasema juu ya
jambo la kufufuka kwa wafu, wengine wao waliangua kicheko; lakini wengine walisema,
"Tunataka kukusikia tena juu ya jambo hili!" [33] Hivyo, Paulo aliwaacha, akatoka
barazani. [34] Lakini watu kadhaa waliandamana naye, wakawa waumini. Miongoni mwao
walikuwa Dionisio wa Areopago, mwanamke mmoja aitwaye Damari na wengineo.

18

[1] Baada ya hayo, Paulo aliondoka Athene, akaenda Korintho. [2] Huko Korintho,
alimkuta Myahudi mmoja aitwaye Akula, mzaliwa wa Ponto. Akula pamoja na mkewe
aitwaye Priskila, walikuwa wamerudi kutoka Italia siku hizohizo kwa sababu Kaisari
Klaudio alikuwa ameamuru Wayahudi wote waondoke Roma. Paulo alikwenda kuwaona,
[3] na kwa vile wao walikuwa mafundi wa kushona mahema kama alivyokuwa yeye,
Paulo alikaa nao akafanya kazi. [4] Kila Sabato alifanya majadiliano katika sunagogi
akijaribu kuwavuta Wayahudi na Wagiriki. [5] Baada ya Sila na Timotheo kuwasili
kutoka Makedonia, Paulo alianza kutumia wakati wake wote kwa ajili ya kuhubiri,
akawathibitishia Wayahudi kwamba Yesu ndiye Kristo. [6] Walipompinga na kuanza
kumtukana, aliyakung'uta mavazi yake mbele yao akisema, "Mkipotea ni shauri lenu
wenyewe; mimi sina lawama yoyote juu ya jambo hilo. Na tangu sasa nitawaendea watu
na mataifa mengine." [7] Basi, akatoka hapo akaenda kukaa nyumbani kwa mtu mmoja
mcha Mungu aitwaye Tito Yusto. Nyumba yake Tito ilikuwa karibu na lile sunagogi.
[8] Lakini Krispo, mkuu wa sunagogi, alimwamini Bwana yeye pamoja na jamaa yake yote.
Wakorintho wengi waliusikiliza ujumbe huo, wakaamini na kubatizwa. [9] Siku moja usiku,
Bwana alimwambia Paulo katika maono: "Usiogope, endelea kuhubiri tu bila kufa moyo,
[10] maana mimi niko pamoja nawe. Hakuna mtu atakayejaribu kukudhuru maana hapa
mjini pana watu wengi walio upande wangu." [11] Basi, Paulo alikaa huko akifundisha neno
la Mungu kati yao kwa muda wa mwaka mmoja na nusu. [12] Lakini wakati Galio alipokuwa
mkuu wa mkoa wa Akaya, Wayahudi walimvamia Paulo kwa pamoja na kumpeleka
mahakamani. [13] Wakasema, "Tunamshtaki mtu huyu kwa sababu ya kuwashawishi watu
wamwabudu Mungu kwa namna inayopingana na Sheria." [14] Kabla tu Paulo hajaanza
kusema, Galio aliwaambia Wayahudi, "Sikilizeni enyi Wayahudi! Kama kweli jambo
hili lingekuwa juu ya uhalifu au uovu ningekuwa tayari kuwasikilizeni. [15] Lakini kama
ni shauri la ubishi kuhusu maneno na majina ya Sheria yenu, amueni ninyi wenyewe.
Mimi sitaki kuwa hakimu wa mambo haya!" [16] Basi, akawafukuza kutoka mahakamani.
[17] Nao wote wakamkamata Sosthene ambaye alikuwa kiongozi wa sunagogi, wakampiga
palepale mbele ya mahakama. Lakini Galio hakujali kitendo hicho hata kidogo. [18] Paulo
alikaa bado na wale ndugu huko Korintho kwa siku nyingi. Kisha aliwaaga, akapanda
meli kwenda Siria pamoja na Priskila na Akula. Huko Kenkrea, alinyoa nywele zake kwa
sababu ya nadhiri aliyokuwa ameweka. [19] Walifika Efeso na hapo Paulo aliwaacha Priskila
na Akula, akaenda katika sunagogi, akajadiliana na Wayahudi. [20] Walimwomba akae nao
muda mrefu zaidi, lakini hakupenda. [21] Bali alipokuwa anaondoka, alisema, "Mungu

akipenda nitakuja kwenu tena." Akaondoka Efeso kwa meli. 22 Meli ilitia nanga Kaisarea,
naye Paulo akaenda Yerusalemu kulisalimia lile kanisa, kisha akaenda Antiokia. 23 Alikaa
huko muda mfupi, halafu akaendelea na safari kwa kupitia sehemu za Galatia na Frugia
akiwatia moyo wafuasi wote. 24 Myahudi mmoja aitwaye Apolo, mzaliwa wa Aleksandria,
alifika Efeso. Alikuwa mtu mwenye ufasaha wa kuongea na mwenye ujuzi mkubwa wa
Maandiko Matakatifu. 25 Alikuwa amefundishwa juu ya hiyo njia ya Bwana, na akiwa
motomoto, aliongea juu ya habari za Yesu. Akafundisha kwa usahihi ingawa alikuwa
amepata ubatizo wa Yohane tu. 26 Priskila na Akula walipomsikia akiongea kwa uhodari
ndani ya sunagogi, walimchukua kwao wakamfundisha hiyo Njia ya Mungu kwa usahihi
zaidi. 27 Apolo alipoamua kwenda Akaya, wale ndugu walimtia moyo kwa kuwaandikia
wafuasi kule Akaya wampokee. Alipofika huko, aliweza kwa msaada wa neema ya Mungu,
kuwasaidia sana wale ndugu waliopata kuwa waumini; 28 kwa maana aliendelea kwa
uhodari kuwashinda Wayahudi hadharani akithibitisha kwa Maandiko Matakatifu kuwa
Yesu ni Kristo.

19

1 Wakati Apolo alipokuwa Korintho, Paulo alisafiri sehemu za bara, akafika Efeso
ambako aliwakuta wanafunzi kadhaa. 2 Akauliza, "Je, mlipopata kuwa waumini mlipokea
Roho Mtakatifu?" Nao wakamjibu, "La! Hata kusikia kwamba kuna Roho Mtakatifu
hatujasikia." 3 Naye akasema, "Sasa mlipata ubatizo wa namna gani?" Wakamjibu,
"Ubatizo wa Yohane." 4 Naye Paulo akasema, "Ubatizo wa Yohane ulikuwa wa kuonyesha
kwamba watu wametubu. Yohane aliwaambia watu wamwamini yule ambaye alikuwa
anakuja baada yake, yaani Yesu." 5 Baada ya kusikia hayo, walibatizwa kwa jina la Bwana
Yesu. 6 Basi, Paulo akawawekea mikono, na Roho Mtakatifu akawashukia, wakaanza
kusema lugha mbalimbali na kutangaza ujumbe wa Mungu. 7 Wote jumla, walikuwa watu
wapatao kumi na wawili. 8 Kwa muda wa miezi mitatu Paulo alikuwa akienda katika
sunagogi, akawa na majadiliano ya kuvutia sana juu ya Ufalme wa Mungu. 9 Lakini
wengine walikuwa wakaidi, wakakataa kuamini, wakaanza kuongea vibaya hadharani
juu ya Njia ya Bwana. Hapo Paulo alivunja uhusiano nao, akawachukua pembeni wale
wanafunzi wake, akawa anazungumza nao kila siku katika jumba la masomo la Turano.
10 Aliendelea kufanya hivyo kwa muda wa miaka miwili hata wakazi wote wa Asia,
Wayahudi na watu wa mataifa mengine, wakaweza kusikia neno la Bwana. 11 Mungu
alifanya miujiza ya ajabu kwa mikono ya Paulo. 12 Watu walikuwa wakichukua leso na
nguo nyingine za kazi ambazo Paulo alikuwa amezitumia, wakazipeleka kwa wagonjwa,
nao wakaponywa magonjwa yao; na wale waliokuwa na pepo wabaya wakatokwa na
pepo hao. 13 Wayahudi kadhaa wenye kupunga pepo wabaya, walisafiri huko na
huko, wakijaribu kulitumia jina la Bwana Yesu kwa wale waliokuwa wamepagawa na
pepo wabaya. Walikuwa wakisema: "Ninawaamuru kwa jina la Yesu ambaye Paulo
anamhubiri." 14 Watoto saba wa Skewa, Kuhani Mkuu wa Kiyahudi, walikuwa miongoni
mwa hao waliokuwa wanafanya hivyo. 15 Lakini pepo mbaya aliwajibu, "Ninamfahamu
Yesu, ninamjua pia Paulo, lakini ninyi ni nani?" 16 Kisha yule mtu aliyepagawa aliwarukia
wote kwa kishindo, akawashinda nguvu. Na hao watoto wa Skewa wakakimbia kutoka
ile nyumba wakiwa uchi na wamejaa majeraha. 17 Kila mtu huko Efeso, Myahudi na
asiye Myahudi, alisikia juu ya tukio hilo. Wote waliingiwa na hofu, wakalitukuza jina
la Bwana Yesu. 18 Waumini wengi walijitokeza wakakiri hadharani mambo waliyokuwa
wametenda. 19 Wengine waliokuwa wameshughulikia mambo ya uchawi hapo awali,
walikusanya vitabu vyao, wakavichoma mbele ya wote. Walikisia gharama ya vitabu
hivyo, wakaona yafikia vipande vya fedha elfu hamsini. 20 Kwa namna hiyo, neno la
Bwana lilizidi kuenea na kuwa na nguvu zaidi. 21 Baada ya mambo hayo, Paulo aliamua
kwenda Yerusalemu kwa kupitia Makedonia na Akaya. Alisema, "Baada ya kufika
huko, itanilazimu kuona Roma pia." 22 Hivyo, aliwatuma wawili wa wasaidizi wake,
Timotheo na Erasto, wamtangulie kwenda Makedonia, naye akabaki kwa muda huko
Asia. 23 Wakati huo ndipo kulipotokea ghasia kubwa huko Efeso kwa sababu ya hiyo Njia

ya Bwana. [24] Kulikuwa na mfua fedha mmoja aitwaye Demetrio, ambaye alikuwa na kazi
ya kutengeneza sanamu za nyumba ya mungu wa kike aitwaye Artemi. Shughuli hiyo
iliwapatia mafundi faida kubwa. [25] Demetrio aliwakusanya hao wafanyakazi pamoja na
wengine waliokuwa na kazi kama hiyo, akawaambia, “Wananchi, mnafahamu kwamba
kipato chetu kinatokana na biashara hii. [26] Sasa, mnaweza kusikia na kujionea wenyewe
mambo Paulo anayofanya, si tu hapa Efeso, ila pia kote katika Asia. Yeye amewashawishi
na kuwageuza watu wakakubali kwamba miungu ile iliyotengenezwa na watu si miungu
hata kidogo. [27] Hivyo iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa na jina baya. Si
hivyo tu, bali pia jambo hilo linaweza kuifanya nyumba ya mungu Artemi kuwa si
kitu cha maana. Hatimaye sifa zake huyo ambaye Asia na dunia yote inamwabudu,
zitakwisha.” [28] Waliposikia hayo, waliwaka hasira, wakaanza kupiga kelele: “Mkuu ni
Artemi, wa Efeso!” [29] Mji wote ukajaa ghasia. Wakawavamia Gayo na Aristarko, wenyeji
wa Makedonia, ambao walikuwa wasafiri wenzake Paulo, wakakimbia nao mpaka kwenye
ukumbi wa michezo. [30] Paulo mwenyewe alitaka kuukabili huo umati wa watu, lakini
wale waumini walimzuia. [31] Maofisa wengine wa huo mkoa wa Asia, waliokuwa rafiki
zake, walimtumia Paulo ujumbe wakimsihi asijihatarishe kwa kwenda kwenye ukumbi
wa michezo. [32] Wakati huo, kila mtu alikuwa anapayuka; wengine hili na wengine lile,
mpaka hata ule mkutano ukavurugika. Wengi hawakujua hata sababu ya kukutana
kwao. [33] Kwa vile Wayahudi walimfanya Aleksanda ajitokeze mbele, baadhi ya watu
katika ule umati walidhani kuwa ndiye. Basi, Aleksanda aliwaashiria watu kwa mkono
akitaka kujitetea mbele ya ule umati wa watu. [34] Lakini walipotambua kuwa yeye ni
Myahudi, wote kwa sauti moja walipiga kelele: “Mkuu ni Artemi wa Efeso!” Wakaendelea
kupayukapayuka hivyo kwa muda wa saa mbili. [35] Hatimaye karani wa mji alifaulu
kuwanyamazisha, akawaambia, “Wananchi wa Efeso, kila mtu anajua kwamba mji huu
wa Efeso ni mlinzi wa nyumba ya mungu Artemi na mlinzi wa ile sanamu iliyoanguka
kutoka mbinguni. [36] Hakuna anayeweza kukana mambo haya. Hivyo basi, tulieni;
msifanye chochote bila hadhari. [37] Mmewaita watu hawa hapa ingawaje hawakuikufuru
nyumba ya mungu wala kumtukana mungu wetu wa kike. [38] Kama, basi Demetrio na
wafanyakazi wake wana mashtaka yao kuhusu watu hawa, yapo mahakama na wakuu wa
mikoa; wanaweza kushtakiana huko. [39] Kama mna matatizo mengine, yapelekeni katika
kikao halali. [40] Kwa maana tungaliweza kushtakiwa kwa kusababisha ghasia kutokana
na vituko vya leo. Ghasia hii haina msingi halali na hatungeweza kutoa sababu za
kuridhisha za ghasia hiyo.” [41] Baada ya kusema hayo aliuvunja mkutano.

20

[1] Ile ghasia ya Efeso ilipokwisha tulia Paulo aliwaita pamoja wale waumini, akawatia
moyo. Kisha akawaaga, akasafiri kwenda Makedonia. [2] Alipitia sehemu za nchi zile
akiwatia watu moyo kwa maneno mengi. Halafu akafika Ugiriki. [3] ambako alikaa kwa
miezi mitatu. Alipokuwa anajitayarisha kwenda Siria, aligundua kwamba Wayahudi
walikuwa wanamfanyia mpango mbaya; hivyo aliamua kurudi kwa kupitia Makedonia.
[4] Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea, aliandamana naye; pia Aristarko na Sekundo
kutoka Thesalonika, Gayo kutoka Derbe, Timotheo, Tukiko na Trofimo wa mkoa wa Asia.
[5] Hao walitutangulia na kutungojea kule Troa. [6] Sisi, baada ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
chachu, tulipanda meli kutoka Filipi na baada ya siku tatu tukawafikia kule Troa. Huko
tulikaa kwa muda wa juma moja. [7] Jumamosi jioni, tulikutana ili kumega mkate. Kwa
vile Paulo alikuwa amekusudia kuondoka kesho yake, aliwahutubia watu na kuendelea
kuongea nao hadi usiku wa manane. [8] Katika chumba tulimokuwa, ghorofani, kulikuwa
na taa nyingi zinawaka. [9] Kijana mmoja aitwaye Eutuko alikuwa ameketi dirishani
wakati Paulo alipokuwa anaendelea kuhutubu. Eutuko alianza kusinzia kidogokidogo na
hatimaye usingizi ukambana, akaanguka chini kutoka ghorofa ya tatu. Wakamwokota
amekwisha kufa. [10] Lakini Paulo alishuka chini, akainama, akamkumbatia na kusema,
“Msiwe na wasiwasi maana kuna uhai bado ndani yake.” [11] Kisha akapanda tena

ghorofani, akamega mkate, akala. Aliendelea kuhubiri kwa muda mrefu hadi alfajiri,
halafu akaondoka. 12 Wale watu walimchukua yule kijana nyumbani akiwa mzima
kabisa, wakapata kitulizo kikubwa. 13 Sisi tulipanda meli tukatangulia kwenda Aso
ambako tungemchukua Paulo. Ndivyo alivyopanga; maana alitaka kufika huko kwa
kupitia nchi kavu. 14 Basi, alitukuta kule Aso, tukampandisha melini, tukaenda Mitulene.
15 Kutoka huko tulisafiri tukafika Kio kesho yake. Siku ya pili, tulitia nanga Samo
na kesho yake tukafika Mileto. 16 Paulo alikuwa amekusudia kuendelea na safari kwa
meli bila kupitia Efeso ili asikawie zaidi huko Asia. Alikuwa na haraka ya kufika
Yerusalemu kwa sikukuu ya Pentekoste kama ingewezekana. 17 Kutoka Mileto Paulo
alituma ujumbe kwa wazee wa Efeso wakutane naye. 18 Walipofika kwake aliwaambia,
“Mnajua jinsi nilivyotumia wakati wote pamoja nanyi tangu siku ile ya kwanza nilipofika
Asia. 19 Mnajua jinsi nilivyomtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote, kwa machozi na
matatizo yaliyonipata kutokana na mipango ya hila ya Wayahudi. 20 Mnajua kwamba
sikusita hata kidogo kuwahubiria hadharani na nyumbani mwenu na kuwafundisha
chochote ambacho kingewasaidieni. 21 Niliwaonya wote—Wayahudi kadhalika na watu
wa mataifa, wamgeukie Mungu na kumwamini Bwana wetu Yesu. 22 Sasa, sikilizeni!
Mimi, nikiwa ninamtii Roho, nakwenda Yerusalemu bila kufahamu yatakayonipata huko.
23 Ninachojua tu ni kwamba Roho Mtakatifu ananithibitishia katika kila mji kwamba
vifungo na mateso ndivyo vinavyoningojea. 24 Lakini, siuthamini uhai wangu kuwa ni
kitu sana kwangu. Nataka tu nikamilishe ule utume wangu na kumaliza ile kazi aliyonipa
Bwana Yesu niifanye, yaani nitangaze Habari Njema ya neema ya Mungu. 25 “Nimekuwa
nikienda huko na huko kati yenu nikiuhubiri Ufalme wa Mungu. Sasa lakini, najua
hakuna hata mmoja wenu atakayeniona tena. 26 Hivyo, leo hii ninawathibitishieni rasmi
kwamba ikijatokea akapotea mmoja wenu, mimi sina lawama yoyote. 27 Kwa maana
sikusita hata kidogo kuwatangazieni azimio lote la Mungu. 28 Jihadharini wenyewe;
lilindeni lile kundi ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi muwe walezi wake.
Lichungeni kanisa la Mungu ambalo amejipatia kwa damu ya Mwanae. 29 Nafahamu
vizuri sana kwamba baada ya kuondoka kwangu mbwa mwitu wakali watawavamieni,
na hawatakuwa na huruma kwa kundi hilo. 30 Hata kutoka miongoni mwenu watatokea
watu ambao watasema mambo ya uongo ili kuwapotosha watu na kuwafanya wawafuate
wao tu. 31 Kwa hiyo, muwe macho mkikumbuka kwamba kwa muda wa miaka mitatu,
usiku na mchana, sikuchoka kumwonya kila mmoja wenu kwa machozi. 32 “Na sasa
basi, ninawaweka ninyi chini ya ulinzi wa Mungu na ujumbe wa neema yake. Yeye
anao uwezo wa kuwajenga ninyi na kuwawezesha mzipate zile baraka alizowawekea watu
wake. 33 Mimi sikutamani hata mara moja fedha, wala dhahabu, wala nguo za mtu yeyote.
34 Mnajua ninyi wenyewe kwamba nimefanya kazi kwa mikono yangu mwenyewe, ili
kujipatia mahitaji yangu na ya wenzangu. 35 Nimekuwa nikiwapeni daima mfano
kwamba kwa kufanya kazi mithili hiyo tunapaswa kuwasaidia walio dhaifu, tukikumbuka
maneno ya Bwana Yesu mwenyewe: Heri zaidi kutoa kuliko kupokea.” 36 Baada ya
kusema hayo, Paulo alipiga magoti pamoja nao wote, akasali. 37 Wote walikuwa wanalia;
wakamwaga kwa kumkumbatia na kumbusu. 38 Jambo lililowahuzunisha zaidi lilikuwa
neno alilosema kwamba hawangemwona tena. Basi, wakamsindikiza hadi melini.

21

1 Tulipokwisha agana nao, tulipanda meli tukaenda moja kwa moja mpaka Kosi.
Kesho yake tulifika Rodo, na kutoka huko tulikwenda Patara. 2 Huko, tulikuta meli
iliyokuwa inakwenda Foinike, hivyo tulipanda, tukasafiri. 3 Baada ya kufika mahali
ambapo tuliweza kuona Kupro, tulipitia upande wake wa kusini tukaelekea Siria. Tulitia
nanga katika mji wa Tiro ambapo ile meli ilikuwa ipakuliwe shehena yake. 4 Tulikuta
waumini huko, tukakaa pamoja nao kwa muda wa juma moja. Waumini hao wakawa
waongea kwa nguvu ya Roho, wakamwambia Paulo asiende Yerusalemu. 5 Lakini muda
wetu ulipokwisha tuliondoka. Wote pamoja na wanawake na watoto wao walitusindikiza

mpaka nje ya mji. Tulipofika pwani, sote tulipiga magoti tukasali. 6 Kisha tuliagana;
sisi tukapanda meli nao wakarudi makwao. 7 Sisi tuliendelea na safari yetu kutoka Tiro
tukafika Tolemai ambapo tuliwasalimu ndugu zetu, tukakaa nao siku moja. 8 Kesho
yake tuliondoka tukaenda Kaisarea. Huko Kaisarea tulikwenda nyumbani kwa mhubiri
Filipo. Yeye alikuwa mmoja wa wale saba waliochaguliwa kule Yerusalemu. 9 Alikuwa na
binti watatu ambao walikuwa na kipaji cha unabii. 10 Baada ya kukaa huko siku kadhaa,
nabii mmoja aitwaye Agabo alifika kutoka Yudea. 11 Alitujia, akachukua mkanda wa
Paulo, akajifunga mikono na miguu, akasema “Roho Mtakatifu asema hivi: Wayahudi
kule Yerusalemu watamfunga namna hii mtu mwenye ukanda na kumtia mikononi mwa
watu wa mataifa.” 12 Tuliposikia hayo, sisi na wale watu wengine waliokuwa hapo
tulimsihi Paulo asiende Yerusalemu. 13 Lakini yeye alijibu, “Mnataka kufanya nini?
Mnataka kuvunja moyo wangu kwa machozi? Niko tayari siyo tu kutiwa ndani kule
Yerusalemu, ila hata kufa kwa ajili ya Bwana Yesu.” 14 Tuliposhindwa kumshawishi
tulinyamaza, tukasema tu: “Mapenzi ya Bwana yafanyike” 15 Baada ya kukaa pale kwa
muda, tulifunga mizigo yetu, tukaendelea na safari kwenda Yerusalemu. 16 Wengine
kati ya wale wafuasi wa Kaisarea walienda pamoja nasi, wakatupeleka nyumbani kwa
Mnasoni ambaye tulikuwa tunakwenda kukaa naye kwa muda. Mnasoni alikuwa
mwenyeji wa Kupro na alikuwa amekuwa muumini kwa siku nyingi. 17 Tulipofika
Yerusalemu, ndugu waumini walitupokea vizuri sana. 18 Kesho yake Paulo alikwenda
pamoja nasi kumwamkia Yakobo, na wazee wote wa kanisa walikuwako pia. 19 Baada
ya kuwasalimu, Paulo aliwapa taarifa kamili kuhusu yote Mungu aliyokuwa ametenda
kati ya mataifa kwa njia ya utumishi wake. 20 Waliposikia hayo, walimtukuza Mungu.
Kisha wakamwambia Paulo, “Ndugu, unaweza kuona kwamba kuna maelfu ya Wayahudi
ambao sasa wamekuwa waumini na wote hao wanashika kwa makini Sheria ya Mose.
21 Wamepata habari zako kwamba umekuwa ukiwafundisha Wayahudi wanaoishi kati ya
mataifa mengine kuwa wasiijali Sheria ya Mose, wasiwatahiri watoto wao na kwamba
wasizifuate mila za Wayahudi. 22 Sasa, mambo yatakuwaje? Ni dhahiri kuwa watapata
habari kwamba umekwisha wasili hapa. 23 Basi, fanya kama tunavyokushauri. Tunao
hapa watu wanne ambao wameweka nadhiri. 24 Jiunge nao katika ibada ya kujitakasa,
ukalipe na gharama zinazohusika, kisha wanyolewe nywele zao. Hivyo watu wote
watatambua kwamba habari zile walizoambiwa juu yako hazina msingi wowote, na
kwamba wewe binafsi bado unaishi kufuatana na maagizo ya Sheria za Mose. 25 Kuhusu
wale watu wa mataifa mengine ambao wamekuwa waumini, tumekwisha wapelekea
barua tukiwaambia mambo tuliyoamua: wasile chochote kilichotambikiwa miungu ya
uongo, wasinywe damu, wasile nyama ya mnyama aliyenyongwa, na wajiepushe na
uasherati.” 26 Basi, kesho yake Paulo aliwachukua wale watu akafanya ibada ya kujitakasa
pamoja nao. Kisha akaingia Hekaluni kutoa taarifa kuhusu mwisho wa siku za kujitakasa
na kuhusu dhabihu itakayotolewa kwa ajili ya kila mmoja wao. 27 Wakati siku hizo saba
zilipokaribia kuisha, Wayahudi waliokuwa wametoka katika mkoa wa Asia walimwona
Paulo Hekaluni. Wakachochea hasira kati ya kundi lote la watu, wakamtia nguvuni
28 wakipiga kelele: “Wananchi wa Israeli, msaada, msaada! Huyu ndiye yule mtu
anayewafundisha watu kila mahali mambo yanayopinga watu wa Israeli, yanayopinga
Sheria ya Mose na mahali hapa patakatifu. Hata sasa amewaingiza watu wa mataifa
mengine Hekaluni na kupatia najisi mahali hapa patakatifu.” 29 Sababu ya kusema hivyo
ni kwamba walikuwa wamemwona Trofimo mwenyeji, wa Efeso, akiwa pamoja na Paulo
mjini, wakadhani kwamba Paulo alikuwa amemwingiza Hekaluni. 30 Mji wote ulienea
ghasia; watu wakaja kutoka pande zote, wakamkamata Paulo, wakamburuta, wakamtoa
nje ya Hekalu na papo hapo milango ya Hekalu ikafungwa. 31 Walikuwa tayari kumuua,
lakini habari zilimfikia mkuu wa jeshi la Kiroma kuwa Yerusalemu yote ilikuwa imejaa
ghasia. 32 Mara, mkuu wa jeshi akawachukua askari na jemadari, akalikabili lile kundi la
watu. Nao walipomwona mkuu wa jeshi na askari, wakaacha kumpiga Paulo. 33 Mkuu
wa jeshi alimwendea Paulo, akamtia nguvuni na kuamuru afungwe minyororo miwili.

Kisha akauliza, “Ni mtu gani huyu, na amefanya nini?” 34 Wengine katika lile kundi la
watu walikuwa wanapayuka kitu hiki na wengine kitu kingine. Kwa sababu ya ghasia
hiyo, mkuu wa jeshi hakufaulu kujua kisa kamili. Hivyo, aliamuru watu wake wampeleke
Paulo ndani ya ngome. 35 Paulo alipofika kwenye ngazi, askari walilazimika kumbeba kwa
sababu ya fujo za watu. 36 Kwa maana kundi kubwa la watu walimfuata wakipiga kelele,
“Muulie mbali!” 37 Walipokuwa wanamwingiza ndani ya ngome, Paulo alimwomba
mkuu wa jeshi akisema, “Naweza kukwambia kitu?” Yule mkuu wa jeshi akamjibu, “Je
unajua Kigiriki? 38 Kwani wewe si yule Mmisri ambaye hivi majuzi alianzisha uasi na
kuwaongoza majahili elfu nne hadi jangwani?” 39 Paulo akajibu, “Mimi ni Myahudi,
mzaliwa wa Tarso katika Kilikia; mimi ni raia wa mji maarufu. Tafadhali, niruhusu
niongee na watu. 40 Yule mkuu wa jeshi akamruhusu. Hivyo Paulo alisimama juu ya
ngazi, akawapungia mkono wale watu na walipokaa kimya, akaanza kuongea nao kwa
Kiebrania.

22

1 “Ndugu zangu na akina baba, nisikilizeni sasa nikijitetea mbele yenu!” 2 Waliposikia
akiongea nao kwa Kiebrania wakazidi kukaa kimya zaidi kuliko hapo awali. Naye Paulo
akaendelea kusema, 3 “Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso katika Kilikia. Lakini
nililelewa papa hapa mjini Yerusalemu chini ya mkufunzi Gamalieli. Nilifundishwa
kufuata kwa uthabiti Sheria ya wazee wetu. Nilijitolea kwa moyo wote kwa Mungu
kama ninyi wenyewe mlivyo hivi leo. 4 Niliwatesa hata kuwaua wale watu waliofuata
Njia hii. Niliwatia nguvuni wanaume kwa wanawake na kuwafunga gerezani. 5 Kuhani
Mkuu na baraza lote la wazee wanaweza kushuhudia jambo hilo. Kutoka kwao nilipokea
barua walioandikiwa wale ndugu Wayahudi waliokuwa huko Damasko. Nilikwenda
Damasko ili niwatie nguvuni watu hao na kuwaleta wamefungwa mpaka Yerusalemu ili
waadhibiwe. 6 “Basi, nilipokuwa njiani karibu kufika Damasko, yapata saa sita mchana,
mwangu mkubwa kutoka mbinguni ulitokea ghafla ukaniangazia pande zote. 7 Hapo
nilianguka chini, nikasikia sauti ikiniambia: Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa? 8 Nami
nikauliza: Nani wewe, Bwana? Naye akaniambia: Mimi ni Yesu wa Nazareti ambaye
wewe unamtesa. 9 Wale wenzangu waliuona ule mwanga lakini hawakusikia sauti ya
yule aliyeongea nami. 10 Basi, mimi nikauliza: Nifanye nini Bwana? Naye Bwana
akaniambia: Simama, nenda Damasko na huko utaambiwa yote ambayo umepangiwa
kufanya. 11 Kutokana na ule mwanga mkali sikuweza kuona na hivyo iliwabidi wale
wenzangu kuniongoza kwa kunishika mkono mpaka nikafika Damasko. 12 “Huko
kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Anania, mtu mcha Mungu, mwenye kuitii Sheria yetu
na aliyeheshimika sana mbele ya Wayahudi waliokuwa wanaishi Damasko. 13 Yeye alikuja
kuniona, akasimama karibu nami, akasema: Ndugu Saulo! Ona tena. Papo hapo nikaona
tena, nikamwangalia. 14 Halafu Anania akasema: Mungu wa babu zetu amekuchagua
upate kujua matakwa yake na kumwona yule mtumishi wake mwadilifu na kumsikia
yeye mwenyewe akiongea. 15 Kwa maana utamshuhudia kwa watu wote ukiwaambia
yale uliyoyaona na kuyasikia. 16 Sasa basi, ya nini kukawia zaidi? Simama ubatizwe
na uondolewe dhambi zako kwa kuliungama jina lake. 17 “Basi, nilirudi Yerusalemu, na
nilipokuwa nikisali Hekaluni, niliona maono. 18 Nilimwona Bwana akiniambia: Haraka!
Ondoka Yerusalemu upesi kwa maana watu wa hapa binadamu hawataukubali ushuhuda
wako juu yangu. 19 Nami nikamjibu: Bwana, wao wanajua wazi kwamba mimi ni
yule aliyekuwa anapitapita katika masunagogi na kuwatia nguvuni na kuwapiga wale
waliokuwa wanakuamini. 20 Na kwamba wakati shahidi wako Stefano alipouawa, mimi
binafsi nilikuwako pale nikakubaliana na kitendo hicho na kuyalinda makoti ya wale
waliokuwa wanamuua. 21 Naye Bwana akaniambia: Nenda; ninakutuma mbali kwa
mataifa mengine.” 22 Mpaka hapa, wale watu walikuwa wanamsikiza, lakini aliposema
maneno haya, walianza kusema kwa sauti kubwa, “Mwondoe duniani! Mtu wa namna
hiyo hastahili kuishi.” 23 Waliendelea kupayukapayuka huku wakitikisa makoti yao na

kurusha vumbi angani. 24 Mkuu wa jeshi aliwaamuru watu wake wampeleke Paulo
ndani ya ngome, akawaambia wamchape viboko ili wapate kujua kisa cha Wayahudi
kumpigia kelele. 25 Lakini walipokwisha mfunga ili wamchape viboko, Paulo alimwuliza
jemadari mmoja aliyesimama hapo, “Je, ni halali kwenu kumpiga viboko raia wa Roma
kabla hajahukumiwa?” 26 Yule jemadari aliposikia hayo, alimpasha habari mkuu wa
jeshi akisema, “Unataka kufanya nini? Mtu huyu ni raia wa Roma!” 27 Basi, mkuu wa
jeshi alimwendea Paulo, akamwambia, “Niambie; je, wewe ni raia wa Roma?” Paulo
akamjibu, “Naam.” 28 Mkuu wa jeshi akasema, “Mimi nami nimekuwa raia wa Roma kwa
kulipa gharama kubwa.” Paulo akasema, “Lakini mimi ni raia wa Roma kwa kuzaliwa.”
29 Wale watu ambao walikuwa tayari kumchunguza Paulo walitoweka mara. Hata yule
mkuu wa jeshi aliogopa alipojua kwamba Paulo ni raia wa Roma na kwamba alikuwa
amekwisha mfunga minyororo. 30 Kesho yake, mkuu wa jeshi alitaka kujua mashtaka
kamili ambayo Wayahudi walikuwa wamemwekea Paulo. Hivyo, alimfungua Paulo
minyororo, akaamuru makuhani wakuu na Baraza lote wafanye kikao. Kisha alimleta
Paulo, akamsimamisha mbele ya Baraza.

23

1 Paulo aliwakodolea macho wale wanabaraza, halafu akaanza kusema, “Ndugu zangu,
mpaka hivi leo nimekuwa nikiishi na dhamiri njema mbele ya Mungu.” 2 Hapo Kuhani
Mkuu Anania akaamuru wale waliokuwa wamesimama karibu na Paulo wampige kofi
mdomoni. 3 Basi, Paulo akamwambia, “Mungu mwenyewe atakupiga kofi wewe uliye
kama ukuta uliopakwa chokaa! Unawezaje kukaa hapo ili unihukumu kisheria na
huku wewe mwenyewe unaivunja Sheria kwa kuamuru nipigwe?” 4 Watu waliokuwa
wamesimama pale wakamwambia Paulo, “Unamtukana Kuhani Mkuu wa Mungu!”
5 Paulo akajibu, “Ndugu zangu, sikujua kama yeye ni Kuhani Mkuu. Maana Maandiko
yasema hivi: Usiseme vibaya juu ya mtawala wa watu wako.” 6 Wakati huo Paulo
alikwisha tambua kwamba sehemu moja ya wanabaraza wale ilikuwa ni Masadukayo
na nyingine Mafarisayo. Basi, alipaaza sauti yake mbele ya Baraza: “Ndugu zangu,
mimi ni Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Mimi nimeletwa mahakamani kwa kuwa
ninatumaini kwamba wafu watafufuka.” 7 Baada ya kusema hivyo, mzozo mkali ulitokea
kati ya Mafarisayo na Masadukayo na mkutano ukagawanyika sehemu mbili. 8 Kisa
chenyewe kilikuwa hiki: Masadukayo hushikilia kwamba wafu hawafufuki, hakuna
malaika, na roho nazo hazipo. Lakini Mafarisayo husadiki hayo yote matatu. 9 Kelele
ziliongezeka na baadhi ya walimu wa Sheria wa kikundi cha Mafarisayo walisimama
na kutoa malalamiko yao kwa nguvu: “Hatuoni chochote kilicho kiovu katika mtu
huyu; huenda ikawa kwamba roho au malaika ameongea naye.” 10 Mzozo ulizidi kuwa
mwingi hata mkuu wa jeshi akaogopa kwamba Paulo angeraruliwa vipandevipande. Kwa
hiyo, aliwaamuru askari wake kuingia kati ya lile kundi, wamtoe Paulo na kumrudisha
ndani ya ngome. 11 Usiku uliofuata, Bwana alisimama karibu na Paulo, akamwambia,
“Jipe moyo! Umenishuhudia katika Yerusalemu, utafanya vivyo hivyo mjini Roma.”
12 Kulipokucha, Wayahudi walifanya kikao cha faragha. Wakala kiapo: “Hatutakula
wala kunywa mpaka tutakapokuwa tumekwisha muua Paulo.” 13 Watu zaidi ya arobaini
ndio waliokula njama kufanya hivyo. 14 Basi, walikwenda kwa makuhani wakuu na
wazee, wakasema, “Sisi tumeapa kwamba hatutaonja chochote kwa vinywa vyetu mpaka
hapo tutakapokuwa tumemuua Paulo. 15 Sasa basi, ninyi pamoja na Baraza tumeni
ujumbe kwa mkuu wa jeshi ili amlete Paulo kwenu mkijisingizia kwamba mnataka
kupata habari kamili zaidi juu yake. Tuko tayari kumuua hata kabla hajafika karibu.”
16 Lakini mtoto wa kiume wa dada yake Paulo alisikia juu ya mpango huo; hivyo akaenda
ndani ya ngome, akamjulisha Paulo juu ya njama hiyo. 17 Hapo Paulo akamwita mmoja
wa askari, akamwambia, “Mchukue kijana huyu kwa mkuu wa jeshi; ana kitu cha
kumwambia.” 18 Askari akamchukua huyo kijana, akamwongoza mpaka kwa mkuu
wa jeshi, akasema, “Yule mfungwa Paulo ameniita akaniomba nimlete kijana huyu

kwako kwa maana ana jambo la kukwambia.” [19] Mkuu wa jeshi alimshika huyo kijana
mkono, akampeleka mahali pa faragha, akamwuliza, “Una nini cha kuniambia?” [20] Yeye
akasema, “Wayahudi wamepatana wakuombe umpeleke Paulo Barazani wakijisingizia
kwamba Baraza lingependa kupata habari kamili zaidi juu yake. [21] Lakini wewe usikubali
kwa maana kuna watu zaidi ya arobaini walio tayari kumvamia. Wameapa kutokula
wala kunywa mpaka watakapokuwa wamemuua. Sasa wako tayari, wanangojea tu
uamuzi wako.” [22] Mkuu wa jeshi alimwacha aende zake akimwonya asimwambie mtu
yeyote kwamba amemletea habari hizo. [23] Basi, mkuu wa jeshi aliwaita askari wawili
akawaambia, “Wekeni tayari askari mia mbili, wapanda farasi sabini na askari mia
mbili wa mikuki, waende Kaisarea; muwe tayari kuondoka kabla ya saa tatu leo usiku.
[24] Wekeni farasi kadhaa kwa ajili ya Paulo; mfikisheni salama kwa Felisi, mkuu wa mkoa.”
[25] Halafu mkuu huyo wa jeshi akaandika barua hivi: [26] “Mimi Klaudio Lusia ninakuandikia
wewe Mheshimiwa Felisi, mkuu wa mkoa. Salamu! [27] “Wayahudi walimkamata mtu
huyu na karibu wangemuua kama nisingalifahamishwa kwamba yeye ni raia wa Roma
na hivyo nikaenda pamoja na askari nikamwokoa. [28] Nilimpeleka mbele ya Baraza lao
kuu nikitaka kujua kisa cha mashtaka yao. [29] Niligundua kwamba mashtaka yenyewe
yalihusu ubishi juu ya sehemu kadha wa kadha za Sheria yao na hivyo sikuona kwamba
amefanya chochote kinachostahili auawe au afungwe gerezani. [30] Nilipofahamishwa
kwamba Wayahudi walikuwa wamefanya njama za kumuua, niliamua kumleta kwako.
Nikamwambia washtaki wake walete mashtaka yao mbele yako.” [31] Basi, hao askari
walimchukua Paulo kama walivyoamriwa; wakampeleka usiku uleule mpaka Antipatri.
[32] Kesho yake askari wa miguu walirudi ngomeni, wakawaacha wale askari wapanda
farasi waendelee na safari pamoja na Paulo. [33] Walipofika Kaisarea walimpa mkuu wa
mkoa ile barua na kumweka Paulo chini ya mamlaka yake. [34] Felisi alipoisoma hiyo barua
aliwauliza Paulo ametoka mkoa gani. Alipofahamishwa kwamba alikuwa ametoka mkoa
wa Kilikia, [35] akasema, “Nitasikiliza kesi yako baada ya washtaki wako kufika.” Kisha
akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi ndani ya ukumbi wa Herode.

24

[1] Baada ya siku tano, Kuhani Mkuu Anania aliwasili Kaisarea pamoja na wazee
kadhaa na wakili mmoja wa sheria aitwaye Tertulo. Walimwendea yule mkuu wa mkoa
wakamweleza mashtaka yao juu ya Paulo. [2] Paulo aliitwa na Tertulo akafungua mashtaka
hivi: “Mheshimiwa Felisi, uongozi wako bora umeleta amani kubwa na marekebisho ya
lazima yanafanywa kwa manufaa ya taifa letu. [3] Tunalipokea jambo hili kwa furaha
daima na kutoa shukrani nyingi kwako kila mahali. [4] Lakini, bila kupoteza wakati
wako zaidi, tunakusihi kwa wema wako, usikilize taarifa yetu fupi. [5] Tumegundua
kwamba mtu huyu ni wa hatari mno. Yeye huanzisha ghasia kati ya Wayahudi kila
mahali duniani na pia ni kiongozi wa kile chama cha Wanazareti. [6] Tena alijaribu
kulikufuru Hekalu nasi tukamtia nguvuni. Kama ukimhoji wewe mwenyewe, utaweza
kubainisha mambo haya yote tunayomshtaki kwayo.” Tulitaka kumhukumu kufuatana
na Sheria yetu. [7] Lakini Lusia, mkuu wa jeshi, aliingilia kati, akamchukua kwa nguvu
kutoka mikononi mwetu. [8] Kisha akaamuru washtaki wake waje mbele yako. [9] Nao
Wayahudi waliunga mkono mashtaka hayo wakisema kwamba hayo yote yalikuwa kweli.
[10] Basi, mkuu wa mkoa alimwashiria Paulo aseme. Naye Paulo akasema, “Nafurahi
kujitetea mbele yako nikijua kwamba umekuwa hakimu wa taifa hili kwa miaka mingi.
[11] Unaweza kujihakikishia kwamba si zaidi ya siku kumi na mbili tu zimepita tangu
nilipokwenda kuabudu Yerusalemu. [12] Wayahudi hawakunikuta nikijadiliana na mtu
yeyote. Hawakunikuta nikichochea watu Hekaluni wala katika masunagogi yao, wala
mahali pengine popote katika mji huo. [13] Wala hawawezi kuthibitisha mashtaka
waliyotoa juu yangu. [14] Ninachokubali mbele yako ni hiki: Mimi ninamwabudu Mungu
na wazee wetu nikiishi kufuatana na Njia ile ambayo wao wanaiita chama cha uzushi.
Ninaamini mambo yote yaliyoandikwa katika vitabu vya Sheria na manabii. [15] Mimi

namtumainia Mungu, na wao wanalo tumaini hilo, kwamba watu, wema na wabaya,
watafufuka. 16 Kwa hiyo ninajitahidi daima kuwa na dhamiri njema mbele ya Mungu
na mbele ya watu. 17 "Baada ya kukaa mbali kwa miaka kadhaa, nilirudi Yerusalemu
ili kuwapelekea wananchi wenzangu msaada na kutoa dhabihu. 18 Wakati nilipokuwa
nikifanya hayo ndipo waliponikuta Hekaluni, nilipokuwa nimekwisha fanya ile ibada ya
kujitakasa. Hakukuwako kundi la watu wala ghasia. 19 Lakini kulikuwa na Wayahudi
wengine kutoka mkoa wa Asia; hao ndio wangepaswa kuwa hapa mbele yako na kutoa
mashtaka yao kama wana chochote cha kusema dhidi yangu. 20 Au, waache hawa
walio hapa waseme kosa waliloliona kwangu wakati niliposimama mbele ya Baraza lao
kuu, 21 isipokuwa tu maneno haya niliyosema niliposimama mbele yao: Mnanihukumu
leo hii kwa sababu ya kushikilia kwamba wafu watafufuliwa!" 22 Hapo, Felisi, ambaye
mwenyewe alikuwa anaifahamu hiyo Njia vizuri, aliahirisha kesi hiyo. Akawaambia,
"Nitatoa hukumu juu ya kesi hiyo wakati Luisa, mkuu wa jeshi, atakapokuja hapa."
23 Kisha akamwamuru yule jemadari amweke Paulo kizuizini, lakini awe na uhuru
kiasi, na rafiki zake wasizuiwe kumpatia mahitaji yake. 24 Baada ya siku chache, Felisi
alifika pamoja na mkewe Drusila ambaye alikuwa Myahudi. Aliamuru Paulo aletwe,
akamsikiliza akiongea juu ya kumwamini Yesu Kristo. 25 Lakini wakati Paulo alipoanza
kuongea juu ya uadilifu, juu ya kuwa na kiasi na juu ya siku ya hukumu inayokuja, Felisi
aliogopa, akasema, "Kwa sasa unaweza kwenda; nitakuita tena nitakapopata nafasi."
26 Wakati huohuo alikuwa anatumaini kwamba Paulo angempa fedha. Kwa sababu hii
alimwita Paulo mara kwa mara na kuzungumza naye. 27 Baada ya miaka miwili, Porkio
Festo alichukua nafasi ya Felisi, akawa mkuu wa Mkoa. Kwa kuwa alitaka kujipendekeza
kwa Wayahudi, Felisi alimwacha Paulo kizuizini.

25

1 Siku tatu baada ya kufika mkoani, Festo alitoka Kaisarea, akaenda Yerusalemu.
2 Makuhani wakuu pamoja na viongozi wa Wayahudi walimpa habari kuhusu mashtaka
yaliyokuwa yanamkabili Paulo. Walimsihi Festo 3 awafanyie fadhili kwa kumleta Paulo
Yerusalemu; walikuwa wamekula njama wamuue akiwa njiani. 4 Lakini Festo alijibu,
"Paulo atabaki kizuizini kule Kaisarea na mimi nitakwenda huko karibuni. 5 Waacheni
viongozi wenu waende huko pamoja nami wakatoe mashtaka yao juu yake kama
amefanya chochote kiovu." 6 Festo alikaa nao kwa muda wa siku nane au kumi hivi,
kisha akarudi Kaisarea. Kesho yake alikwenda barazani, akaamuru Paulo aletwe ndani.
7 Wakati Paulo alipofika, Wayahudi waliokuwa wametoka Yerusalemu walimzunguka
wakaanza kutoa mashtaka mengi mazitomazito ambayo hawakuweza kuthibitisha. 8 Kwa
kujitetea, Paulo alisema, "Mimi sikufanya kosa lolote kuhusu Sheria ya Wayahudi, wala
kuhusu Hekalu, wala kumhusu Kaisari." 9 Festo alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi
na hivyo akamwuliza Paulo, "Je, ungependa kwenda Yerusalemu na huko ukahukumiwe
mbele yangu kuhusu mashtaka haya?" 10 Paulo akajibu, "Nasimama mbele ya mahakama
ya Kaisari na papa hapa ndipo ninapopaswa kupewa hukumu. Kama unavyojua vizuri,
sikuwatendea Wayahudi ubaya wowote. 11 Basi, ikiwa nimepatikana na kosa linalostahili
adhabu ya kifo, siombi kusamehewa adhabu hiyo. Lakini kama hakuna ukweli katika
mashtaka waliyotoa watu hawa, hakuna awezaye kunikabidhi kwao. Nakata rufani kwa
Kaisari!" 12 Basi, baada ya Festo kuzungumza na washauri wake, akamwambia Paulo,
"Umekata rufani kwa Kaisari, basi, utakwenda kwa Kaisari." 13 Siku chache baadaye,
mfalme Agripa na Bernike walifika Kaisarea ili kutoa heshima zao kwa Festo. 14 Walikuwa
huko siku kadhaa naye Festo akamweleza mfalme kesi ya Paulo: "Kuna mtu mmoja hapa
ambaye Felisi alimwacha kizuizini. 15 Nilipokwenda Yerusalemu makuhani wakuu na
wazee wa Wayahudi walimshtaki na kuniomba nimhukumu. 16 Lakini mimi niliwajibu
kwamba si desturi ya Waroma kumtoa mtu aadhibiwe kabla mshtakiwa hajakutana na
washtaki wake ana kwa ana na kupewa fursa ya kujitetea kuhusu hayo mashtaka. 17 Basi,
walipofika hapa sikukawia, ila nilifanya kikao mahakamani kesho yake, nikaamuru mtu

huyo aletwe. [18] Washtaki wake walisimama lakini hawakutoa mashtaka maovu kama
nilivyokuwa ninatazamia. [19] Ila tu walikuwa na mabishano kadhaa pamoja naye kuhusu
dini yao na kuhusu mtu mmoja aitwaye Yesu ambaye alikufa, lakini Paulo anashikilia
kwamba yu hai. [20] Sikujua la kufanya kuhusu shauri hilo. Basi, nilimwuliza Paulo kama
angependa kwenda mahakamani kule Yerusalemu kwa ajili ya mashtaka hayo. [21] Lakini
Paulo alikata rufani, akaomba aachwe kizuizini mpaka uamuzi wa shauri hilo ufanywe na
Kaisari. Kwa hiyo niliamua akae kizuizini mpaka nitakapoweza kumpeleka kwa Kaisari."
[22] Basi Agripa akamwambia Festo, "Ningependa kumsikia mtu huyu mimi mwenyewe."
Festo akamwambia, "Utamsikia kesho." [23] Hivyo, kesho yake, Agripa na Bernike walifika
kwa shangwe katika ukumbi wa mkutano wakiwa wameandamana na wakuu wa majeshi
na viongozi wa mji. Festo aliamuru Paulo aletwe ndani, [24] Kisha akasema, "Mfalme
Agripa na wote mlioko hapa pamoja nasi! Hapa mbele yenu yuko mtu ambaye jumuiya
yote ya Wayahudi hapa na kule Yerusalemu walinilalamikia wakipiga kelele kwamba
hastahili kuishi tena. [25] Lakini mimi sikuona kuwa alikuwa ametenda chochote kibaya
hata astahili kupewa adhabu ya kifo. Lakini, kwa vile Paulo mwenyewe alikata rufani kwa
Kaisari, niliamua kumpeleka. [26] Kwa upande wangu sina habari kamili ambayo naweza
kumwandikia Kaisari juu yake. Ndiyo maana nimemleta hapa mbele yenu na mbele
yako mfalme Agripa, ili baada ya kumchunguza, niweze kuwa na la kuandika. [27] Kwa
maana nadhani itakuwa kichekesho kumpeleka mfungwa bila kutaja wazi mashtaka
yanayomkabili."

26

[1] Basi, Agripa akamwambia Paulo, "Unaruhusiwa kujitetea." Hapo Paulo alinyosha
mkono wake akajitetea hivi: [2] "Mfalme Agripa, ninajiona mwenye bahati leo kujitetea
mbele yako kuhusu yale mashtaka yote ambayo Wayahudi walikuwa wamesema juu
yangu. [3] Hasa kwa vile wewe mwenyewe ni mtaalamu wa desturi za Wayahudi na
migogoro yao, ninakuomba basi unisikilize kwa uvumilivu. [4] "Wayahudi wanajua
habari za maisha yangu tangu utoto, jinsi nilivyoishi tangu mwanzo kati ya taifa langu
huko Yerusalemu. [5] Wananifahamu kwa muda mrefu, na wanaweza kushuhudia, kama
wakipenda, kwamba tangu mwanzo niliishi kama mmoja wa kikundi chenye siasa kali
zaidi katika dini yetu, yaani kikundi cha Mafarisayo. [6] Na sasa niko hapa nihukumiwe kwa
sababu ninaitumainia ile ahadi ambayo Mungu aliwaahidia babu zetu. [7] Ahadi hiyo ndiyo
ileile inayotumainiwa na makabila kumi na mawili ya taifa letu, wakimtumikia Mungu
kwa dhati mchana na usiku. Mheshimiwa mfalme, Wayahudi wananishtaki kwa sababu
ya tumaini hilo! [8] Kwa nini ninyi mnaona shida sana kuamini kwamba Mungu huwafufua
wafu? [9] Kwa kweli mimi mwenyewe niliamini kwamba ni wajibu wangu kufanya mambo
mengi kulipinga jina la Yesu wa Nazareti. [10] Mambo hayo ndiyo niliyoyafanya huko
Yerusalemu. Mimi binafsi, nikiwa nimepewa mamlaka kutoka kwa makuhani wakuu,
nilipata kuwatia gerezani wengi wa watu wa Mungu. Nao walipohukumiwa kuuawa,
nilipiga kura ya kukubali. [11] Mara nyingi niliwafanya waadhibiwe katika masunagogi
yote nikiwashurutisha waikane imani yao. Hasira yangu kwao ilikuwa kubwa hata
nikawasaka mpaka miji ya mbali. [12] "Kwa mujibu huohuo, nilikwenda Damasko wakati
mmoja, nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa makuhani wakuu. [13] Mheshimiwa,
wakati nilipokuwa njiani, saa sita mchana, niliona mwanga mkubwa kuliko wa jua
ukiangaza kutoka mbinguni, ukanizunguka mimi na wale wasafiri wenzangu. [14] Sisi
sote tulianguka chini, nami nikasikia sauti ikiniambia kwa Kiebrania: Saulo, Saulo! Kwa
nini unanitesa? Unajiumiza bure kama punda anayepiga teke fimbo ya bwana wake.
[15] Mimi nikauliza: Ni nani wewe Bwana? Naye Bwana akajibu: Mimi ni Yesu ambaye
wewe unamtesa. [16] Haidhuru, inuka sasa; simama wima. Nimekutokea ili nikuweke
rasmi kuwa mtumishi wangu. Utawathibitishia watu wengine mambo uliyoyaona leo na
yale ambayo bado nitakuonyesha. [17] Nitakuokoa na watu wa Israeli na watu wa mataifa
mengine ambao mimi ninakutuma kwao. [18] Utayafumbua macho yao na kuwawezesha

watoke gizani na kuingia katika mwanga; watoke katika utawala wa Shetani, wamgeukie
Mungu; ili kwa kuamini, wapate kusamehewa dhambi na kuchukua nafasi yao kati ya
wale ambao wamepata kuwa watu wa Mungu. [19] "Hivyo, mfalme Agripa, sikuweza kuwa
mkaidi kwa maono hilo la mbinguni. [20] Ila nilianza kuhubiri kwanza kwa watu wa
Damasko, halafu kwa wale wa Yerusalemu na nchi yote ya Yudea, na pia kwa watu wa
mataifa mengine. Niliwahimiza wamgeukie Mungu na kuonyesha kwa vitendo kwamba
wamebadilisha mioyo yao. [21] Kwa sababu hiyo, Wayahudi walinikamata nikiwa Hekaluni,
wakajaribu kuniua. [22] Lakini Mungu alinisaidia; na hivyo mpaka siku ya leo nimesimama
imara nikitoa ushuhuda kwa wote, wakubwa na wadogo. Ninayosema ni yale ambayo
manabii na Mose walisema yatatukia; [23] yaani ilimpasa Kristo ateseke na kuwa wa
kwanza kufufuka kutoka wafu, ili atangaze kwamba mwanga wa ukombozi unawaangazia
sasa watu wote, Wayahudi na pia watu wa mataifa mengine." [24] Paulo alipofika hapa
katika kujitetea kwake, Festo alisema kwa sauti kubwa, "Paulo! Una wazimu! Kusoma
kwako kwingi kunakutia wazimu!" [25] Lakini Paulo akasema, "Sina wazimu mheshimiwa
Festo: Ninachosema ni ukweli mtupu. [26] Wewe Mfalme unayafahamu mambo haya, kwa
hiyo ninaweza kuongea bila uoga mbele yako. Sina mashaka kwamba matukio hayo
yanajulikana kwako maana jambo hili halikutendeka mafichoni. [27] Mfalme Agripa, je,
una imani na manabii? Najua kwamba unaamini." [28] Agripa akamjibu Paulo, "Kidogo
tu utanifanya Mkristo!" [29] Paulo akamjibu, "Namwomba Mungu kwamba, kwa muda
mfupi au mrefu, si wewe tu bali wote wanaonisikia leo wapate kuwa kama nilivyo mimi,
lakini bila hii minyororo." [30] Hapo mfalme Agripa, mkuu wa mkoa, Bernike na wale
wote waliokuwa pamoja nao, walisimama. [31] Walipokwisha ondoka, waliambiana, "Mtu
huyu hakufanya chochote kinachostahili adhabu ya kifo au kifungo." [32] Naye Agripa
akamwambia Festo, "Mtu huyu angeweza kufunguliwa kama asingalikuwa amekata
rufani kwa Kaisari."

27

[1] Walipokwisha amua tusafiri mpaka Italia, walimweka Paulo pamoja na wafungwa
wengine chini ya ulinzi wa Yulio aliyekuwa ofisa wa jeshi katika kikosi kiitwacho
"Kikosi cha Augusto." [2] Tulipanda meli ya Adiramito iliyokuwa inasafiri na kupitia
bandari kadhaa za mkoa wa Asia, tukaanza safari. Aristarko, mwenyeji wa Makedonia
kutoka Thesalonika, alikuwa pamoja nasi. [3] Kesho yake tulitia nanga katika bandari ya
Sidoni. Yulio alimtendea Paulo vizuri kwa kumruhusu awaone rafiki zake na kupata
mahitaji yake. [4] Kutoka huko tuliendelea na safari, lakini kwa kuwa upepo ulikuwa
unavuma kwa kasi kutujia kwa mbele, tulipitia upande wa kisiwa cha Kupro ambapo
upepo haukuwa mwingi. [5] Halafu tulivuka bahari ya Kilikia na Pamfulia, tukatia nanga
Mura, mji wa Lukia. [6] Hapo yule ofisa alikuta meli moja ya Aleksandria iliyokuwa
inakwenda Italia, na hivyo akatupandisha ndani. [7] Kwa muda wa siku nyingi tulisafiri
polepole, na kwa shida tulifika karibu na Nido. Kwa sababu upepo ulikuwa bado
unatupinga, tuliendelea mbele moja kwa moja tukapitia upande wa Krete karibu na
rasi Salmone ambapo upepo haukuwa mwingi. [8] Tulipita kando yake polepole tukafika
mahali paitwapo "Bandari Nzuri", karibu na mji wa Lasea. [9] Muda mrefu ulikuwa
umepita, na hata siku ya kufunga ilikuwa imekwisha pita. Sasa ilikuwa hatari sana
kusafiri kwa meli. Basi, Paulo aliwapa onyo: [10] "Waheshimiwa, nahisi kwamba safari
hii itakuwa ya shida na hasara nyingi si kwa shehena na meli tu, bali pia kwa maisha
yetu." [11] Lakini yule ofisa alivutiwa zaidi na maoni ya nahodha na ya mwenye meli
kuliko yale aliyosema Paulo. [12] Kwa kuwa bandari hiyo haikuwa mahali pazuri pa kukaa
wakati wa baridi, wengi walipendelea kuendelea na safari, ikiwezekana mpaka Foinike.
Foinike ni bandari ya Krete inayoelekea kusini-magharibi na kaskazini-magharibi; na
huko wangeweza kukaa wakati wa baridi. [13] Basi, upepo mzuri wa kusi ulianza kuvuma,
nao wakadhani wamefanikiwa lengo lao; hivyo wakang'oa nanga, wakaiendesha meli
karibu sana na pwani ya Krete. [14] Lakini haukupita muda, upepo mkali uitwao "Upepo

wa Kaskazi" ulianza kuvuma kutoka kisiwani. 15 Upepo uliipiga ile meli, na kwa kuwa
hatukuweza kuukabili, tukaiacha ikokotwe na huo upepo. 16 Kisiwa kimoja kiitwacho
Kanda kilitukinga kidogo na ule upepo; na tulipopita kusini mwake tulifaulu, ingawa
kwa shida, kuusalimisha ule mtumbwi wa meli. 17 Wale wanamaji waliuvuta mtumbwi
ndani, kisha wakaizungushia meli kamba na kuifunga kwa nguvu. Waliogopa kwamba
wangeweza kukwama kwenye ufuko wa bahari, pwani ya Libya. Kwa hiyo walishusha
matanga na kuiacha meli ikokotwe na upepo. 18 Dhoruba iliendelea kuvuma na kesho
yake wakaanza kutupa nje shehena ya meli. 19 Siku ya tatu, wakaanza pia kutupa majini
vifaa vya meli kwa mikono yao wenyewe. 20 Kwa muda wa siku nyingi hatukuweza
kuona jua wala nyota; dhoruba iliendelea kuvuma sana, hata matumaini yote ya kuokoka
yakatuishia. 21 Baada ya kukaa muda mrefu bila kula chakula, Paulo alisimama kati
yao, akasema, "Waheshimiwa, ingalikuwa afadhali kama mngalinisikiliza na kuacha
kusafiri kutoka Krete. Kama mngalifanya hivyo tungaliiepuka shida hii na hasara
hizi zote. 22 Lakini sasa ninawaombeni muwe na moyo; hakuna hata mmoja wenu
atakayepoteza maisha yake; meli tu ndiyo itakayopotea. 23 Kwa maana jana usiku
malaika wa yule Mungu ambaye mimi ni wake na ambaye mimi ninamwabudu alinitokea,
24 akaniambia: Paulo usiogope! Ni lazima utasimama mbele ya Kaisari; naye Mungu, kwa
wema wake, amekufadhili kwa kuwaokoa wote wanaosafiri nawe wasiangamie. 25 Hivyo,
waheshimiwa, jipeni moyo! Maana ninamwamini Mungu kwamba itakuwa sawa kama
nilivyoambiwa. 26 Lakini ni lazima tutatupwa ufukoni mwa kisiwa fulani." 27 Usiku
wa siku ya kumi na nne, tulikuwa tunakokotwa huku na huku katika bahari ya Adria.
Karibu na usiku wa manane wanamaji walijihisi kuwa karibu na nchi kavu. 28 Hivyo
walitafuta kina cha bahari kwa kuteremsha kamba iliyokuwa imefungiwa kitu kizito,
wakapata kina cha mita arobaini. Baadaye wakapima tena wakapata mita thelathini.
29 Kwa sababu ya kuogopa kukwama kwenye miamba, waliteremsha nanga nne nyuma ya
meli; wakaomba kuche upesi. 30 Wanamaji walitaka kutoroka, na walikwisha kuteremsha
ule mtumbwi majini, wakijisingizia kwamba wanakwenda kuteremsha nanga upande wa
mbele wa meli. 31 Lakini Paulo alimwambia yule ofisa wa jeshi na askari wake, "Kama
wanamaji hawa hawabaki ndani ya meli, hamtaokoka." 32 Hapo wale askari walizikata
kamba zilizokuwa zimeshikilia ule mtumbwi, wakauacha uchukuliwe na maji. 33 Karibu
na alfajiri, Paulo aliwahimiza wote wale chakula: "Kwa siku kumi na nne sasa mmekuwa
katika mashaka na bila kula; hamjala kitu chochote. 34 Basi, ninawasihi mle chakula kwa
maana mnakihitaji ili mweze kuendelea kuishi. Maana hata unywele mmoja wa vichwa
vyenu hautapotea." 35 Baada ya kusema hivyo, Paulo alichukua mkate, akamshukuru
Mungu mbele yao wote, akaumega, akaanza kula. 36 Hapo wote wakapata moyo, nao
pia wakala chakula. 37 Jumla tulikuwa watu mia mbili na sabini na sita katika meli.
38 Baada ya kila mmoja kula chakula cha kutosha, walipunguza uzito wa meli kwa kutupa
nafaka baharini. 39 Kulipokucha, wanamaji hawakuweza kuitambua nchi ile, ila waliona
ghuba moja yenye ufuko; wakaamua kutia nanga huko kama ikiwezekana. 40 Hivyo
walikata nanga na kuziacha baharini, na wakati huohuo wakazifungua kamba zilizokuwa
zimeufunga usukani, kisha wakatweka tanga moja mbele kushika upepo, wakaelekea
ufukoni. 41 Lakini walifika mahali ambapo mikondo miwili ya bahari hukutana, na meli
ikakwama. Sehemu ya mbele ilikuwa imezama mchangani bila kutikisika. Sehemu ya
nyuma ya meli ilianza kuvunjika vipandevipande kwa mapigo ya nguvu ya mawimbi.
42 Askari walitaka kuwaua wafungwa wote kwa kuogopa kwamba wangeogelea hadi
pwani na kutoroka. 43 Lakini kwa vile yule ofisajeshi alitaka kumwokoa Paulo, aliwazuia
wasifanye hivyo. Aliamuru wale waliojua kuogelea waruke kutoka melini na kuogelea
hadi pwani, 44 na wengine wafuate wakijishikilia kwenye mbao au kwenye vipande vya
meli iliyovunjika. Ndivyo sisi sote tulivyofika salama pwani.

28

1 Tulipokwisha fika salama kwenye nchi kavu, tuligundua kwamba kile kisiwa kinaitwa

Malta. 2 Wenyeji wa hapo walikuwa wema sana kwetu. Mvua ilikuwa inaanza kunyesha
na kulikuwa na baridi, hivyo waliwasha moto, wakatukaribisha. 3 Paulo aliokota mzigo
mdogo wa kuni akawa anazitia motoni. Hapo, kwa sababu ya lile joto la moto, nyoka
akatoka katika kuni akamnasa Paulo mkononi na kujishikilia hapo. 4 Wenyeji wa
pale walipokiona kile kiumbe kinaning'inia kwenye mkono wake waliambiana, “Bila
shaka mtu huyu amekwisha ua mtu, na ingawa ameokoka kuangamia baharini, Haki
haitamwacha aendelee kuishi!” 5 Lakini Paulo alikikung'utia kile kiumbe motoni na
hakuumizwa hata kidogo. 6 Wale watu walikuwa wakitazamia kwamba angevimba au
hapohapo angeanguka chini na kufa. Baada ya kungojea kwa muda mrefu bila kuona
kwamba Paulo amepatwa na jambo lolote lisilo la kawaida, walibadilisha fikira zao juu
yake, wakasema kuwa ni mungu. 7 Karibu na mahali pale palikuwa na mashamba ya
Publio, mkuu wa kile kisiwa. Publio alitukaribisha kirafiki, tukawa wageni wake kwa siku
tatu. 8 Basi, ikawa kwamba baba yake Publio alikuwa amelala kitandani, mgonjwa, ana
homa na kuhara. Paulo alikwenda kumwona na baada ya kusali, akaweka mikono yake
juu ya mgonjwa, akamponya. 9 Kutokana na tukio hilo, wagonjwa wote katika kile kisiwa
walikuja wakaponywa. 10 Watu walitupatia zawadi mbalimbali na wakati tulipoanza tena
safari, walitia ndani ya meli masurufu tuliyohitaji. 11 Baada ya miezi mitatu tulianza tena
safari yetu kwa meli moja ya Aleksandria iitwayo “Miungu Pacha”. Meli hiyo ilikuwa
imetia nanga kisiwani wakati wote wa baridi. 12 Tulifika katika mji wa Sirakusa, tukakaa
hapo kwa siku tatu. 13 Toka huko tuling'oa nanga, tukazunguka na kufika Regio. Baada ya
siku moja, upepo ulianza kuvuma kutoka kusini, na baada ya siku mbili tulifika bandari
ya Potioli. 14 Huko tuliwakuta ndugu kadhaa ambao walituomba tukae nao kwa juma
moja. Hivi ndivyo tulivyopata kufika Roma. 15 Ndugu wa kule Roma walipopata habari
zetu, wakaja kutulaki kwenye soko la Apio na Mikahawa Mitatu. Paulo alipowaona
alimshukuru Mungu, akapata moyo. 16 Tulipofika Roma, Paulo aliruhusiwa kukaa peke
yake pamoja na askari mmoja wa kumlinda. 17 Baada ya siku tatu, Paulo aliwaita pamoja
viongozi wa Kiyahudi wa mahali hapo. Walipokusanyika, Paulo aliwaambia, “Wananchi
wenzangu, mimi, ingawa sikufanya chochote kibaya wala kupinga desturi za wazee wetu,
nilitiwa nguvuni kule Yerusalemu na kutiwa mikononi mwa Waroma. 18 Waliponihoji na
kuona kwamba sikuwa na hatia yeyote, walitaka kuniacha. 19 Lakini Wayahudi wengine
walipinga jambo hilo, nami nikalazimika kukata rufani kwa Kaisari, ingawa sikuwa
na chochote cha kuwashtaki wananchi wenzangu. 20 Ni kwa sababu hiyo nimeomba
kuonana na kuongea nanyi, maana nimefungwa minyororo hii kwa sababu ya tumaini
lile la Israeli.” 21 Wao wakamwambia, “Sisi hatujapokea barua yoyote kutoka Yudea, wala
hakuna ndugu yeyote aliyefika hapa na kutoa habari rasmi au kusema chochote kibaya
juu yako. 22 Lakini tunafikiri inafaa tusikie kutoka kwako mwenyewe mambo yaliyo
kichwani mwako. Kwa maana tujualo sisi kuhusu hicho kikundi ni kwamba kinapingwa
kila mahali.” 23 Basi, walipanga naye siku kamili ya kukutana, na wengi wakafika huko
alikokuwa anakaa. Tangu asubuhi mpaka jioni Paulo aliwaeleza na kuwafafanulia juu ya
Ufalme wa Mungu akijaribu kuwafanya wakubali habari juu ya Yesu kwa kutumia Sheria
ya Mose na maandiko ya manabii. 24 Baadhi yao walikubali maneno yake, lakini wengine
hawakuamini. 25 Basi, kukawa na mtengano wa fikira kati yao. Walipokuwa wanakwenda
zao, Paulo alisema jambo hili, “Kweli ni sawa yale aliyoyanena Roho Mtakatifu kwa
wazee wenu kwa njia ya nabii Isaya 26 akisema: Nenda kwa watu hawa ukawaambie:
kusikia mtasikia, lakini hamtaelewa; kutazama mtatazama, lakini hamtaona. 27 Maana
akili za watu hawa zimepumbaa, wameziba masikio yao, wamefumba macho yao. La
sivyo, wangeona kwa macho yao, wangesikia kwa masikio yao. Wangeelewa kwa akili
zao, na kunigeukia, asema Bwana, nami ningewaponya.” 28 Halafu Paulo akamaliza na
kusema, “Jueni basi, kwamba ujumbe wa Mungu juu ya wokovu umepelekwa kwa watu
wa mataifa. Wao watasikiliza!” 29 Paulo alipokwisha sema hayo, Wayahudi walijiondokea
huku wakiwa wanabishana vikali wao kwa wao. 30 Kwa muda wa miaka miwili mizima
Paulo aliishi katika nyumba aliyoipanga yeye mwenyewe; akawa anawakaribisha wote

waliofika kumsalimu.
31 Alikuwa akihubiri Ufalme wa Mungu na kufundisha juu ya
Bwana Yesu Kristo kwa uhodari, bila kizuizi.

WARAKA WA PAULO KWA WARUMI

1 Kutoka kwangu mimi Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, na mtume niliyeteuliwa na
kuitwa kwa ajili ya kuhubiri Habari Njema ya Mungu. 2 Hapo kale, Mungu aliwaahidia
watu hii Habari Njema kwa njia ya manabii wake katika Maandiko Matakatifu. 3 Hii
Habari Njema inamhusu Mwana wa Mungu, Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye mintarafu
ubinadamu wake, alikuwa mzawa wa Daudi; 4 mintarafu utakatifu wake wa kimungu,
alithibitishwa kwa uwezo mkuu kwamba ni Mwana wa Mungu kwa kufufuliwa kutoka
wafu. 5 Kwa njia yake, mimi nimepewa neema ya kuwa mtume, ili kwa ajili yake
niwaongoze watu wa mataifa yote wapate kuamini na kutii. 6 Ninyi ni miongoni mwa
watu hao; mmeitwa muwe watu wake Yesu Kristo. 7 Basi, ninawaandikia ninyi nyote
mlioko Roma ambao Mungu anawapenda, akawateua muwe watu wake. Nawatakieni
neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. 8 Awali ya
yote, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya Yesu Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa
sababu imani yenu inasikika duniani kote. 9 Mungu, ambaye ninamtumikia kwa moyo
wangu wote katika kuhubiri Habari Njema ya Mwanae, ni shahidi wangu kwamba
ninawakumbukeni 10 daima katika sala zangu. Namwomba Mungu akipenda, anipatie
nafasi nzuri ya kuja kwenu sasa. 11 Kwa maana ninatamani sana kuwaoneni ili nipate
kuwagawieni zawadi ya kiroho na kuwaimarisha. 12 Ndiyo kusema, tutaimarishana:
imani yenu itaniimarisha mimi, na yangu itawaimarisha ninyi. 13 Ndugu zangu, nataka
mjue kwamba mara nyingi nilikusudia kuwatembeleeni, lakini mpaka sasa nimezuiwa.
Ningependa kupata mafanikio mema kati yenu kama nilivyopata kati ya watu wa mataifa
mengine. 14 Ninalo jukumu kwa watu wote, waliostaarabika na wasiostaarabika, wenye
elimu na wasio na elimu. 15 Ndiyo maana ninatamani pia kuihubiri Habari Njema
kwenu ninyi mlioko huko Roma. 16 Sioni aibu kutangaza Habari Njema; yenyewe ni
nguvu ya Mungu inayowaokoa wote wanaoamini: Wayahudi kwanza, na wasio Wayahudi
pia. 17 Kwa maana Habari Njema inaonyesha wazi jinsi Mungu anavyowakubali watu
kuwa waadilifu; jambo hili hufanyika kwa imani, tangu mwanzo mpaka mwisho. Kama
ilivyoandikwa: "Mwadilifu kwa imani ataishi." 18 Ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa
kutoka mbinguni dhidi ya uasi na uovu wote wa binadamu ambao kwa njia zao mbaya
wanaupinga ukweli usijulikane. 19 Kwa maana, yote yanayoweza kujulikana juu ya
Mungu ni wazi kwao; maana Mungu mwenyewe ameyadhirisha. 20 Tangu Mungu
alipoumba ulimwengu, uwezo wake wa milele na uungu wake, ingawa havionekani kwa
macho, vinafahamika wazi. Watu wanaweza kuyajua mambo hayo kutokana na vitu
hivyo alivyoumba Mungu. Kwa hiyo hawana njia yoyote ya kujitetea! 21 Ingawa wanajua
kuna Mungu, lakini hawampi heshima anayostahili, wala hawamshukuru. Badala yake,
fikira zao zimekuwa batili na akili zao tupu zimejaa giza. 22 Wanajidai kuwa wenye
hekima, kumbe ni wapumbavu. 23 Wanaacha kumwabudu Mungu aishiye milele, na
badala yake, wanaabudu sanamu zilizo mfano wa binadamu ambaye hufa, mfano wa
wanyama, ndege, au wanyama watambaao. 24 Kwa sababu hiyo, Mungu amewaacha
wafuate tamaa mbaya za mioyo yao na kufanyiana mambo ya aibu kwa miili yao.
25 Wanaubadili ukweli juu ya Mungu kwa uongo; wanaheshimu na kuabudu kiumbe
badala ya Muumba mwenyewe, ambaye ndiye astahiliye sifa milele! Amina. 26 Kwa hiyo,
Mungu amewaacha wafuate tamaa mbaya. Hata wanawake wanabadili matumizi yanay-
opatana na maumbile. 27 Nao wanaume hali kadhalika, wanaacha kufuata matumizi ya
maumbile ya mume na mke wakawakiana tamaa wao kwa wao. Wanaume wanafanyiana
mambo ya aibu, na hivyo wanajiletea wenyewe adhabu wanayostahili kwa vitendo vyao
viovu. 28 Kwa vile watu walikataa kumtambua Mungu, Mungu amewaacha katika fikira
zao potovu, wakafanya yale ambayo hawangestahili kufanya. 29 Wamejaa kila aina ya

uovu, dhuluma, ulafi na ufisadi. Wamejaa wivu, uuaji, ugomvi, udanganyifu na nia
mbaya; husengenya, 30 na kusingiziana; ni watu wa kuchukiza kwa Mungu, wafidhuli,
wenye kiburi na majivuno; hodari sana katika kutenda mabaya, na hawawatii wazazi
wao; 31 hawana dhamiri, hawatimizi ahadi zao, hawana wema wala huruma kwa wengine.
32 Wanajua kwamba Sheria ya Mungu yasema kwamba watu wanaoishi mithili hiyo,
wanastahili kifo. Zaidi ya hayo, siyo tu kwamba wanafanya mambo hayo wao wenyewe,
bali hata huwapongeza wale wanaofanya mambo hayohayo.

2

1 Basi, rafiki, kama unawahukumu wengine, huwezi kamwe kujitetea haidhuru wewe
ni nani. Kwa maana, kwa kuwahukumu wengine, unajilaani wewe mwenyewe kwa
vile nawe unayafanya mambo yaleyale unayohukumu. 2 Tunajua kwamba hukumu
ya Mungu kwa wale wanaofanya mambo kama hayo ni hukumu ya haki. 3 Lakini
wewe, rafiki, unayewahukumu wale wanaofanya mambo kama hayo bali wewe pia
unayafanya, je unadhani utaiepa hukumu ya Mungu? 4 Au labda unaudharau wema
wake mkuu, uvumilivu wake na saburi yake, bila kutambua kwamba wema wake huo
una shabaha ya kukuongoza upate kutubu? 5 Lakini unao ugumu na ukaidi wa moyo,
na hivyo unajilundikia adhabu kwa Siku ile ambayo ghadhabu ya Mungu na hukumu
zake za haki vitadhihirishwa. 6 Siku hiyo Mungu atamlipa kila mmoja kufuatana na
matendo yake. 7 Wale wanaozingatia kutenda mema, kutafuta utukufu na heshima
ya Mungu na kutokufa, watapata uzima wa milele. 8 Lakini wale wengine wenye
ubinafsi, wenye kukataa mambo ya haki na kufuata uovu, wataangukiwa na ghadhabu
na hasira ya Mungu. 9 Mateso na maumivu yatampata binadamu yeyote atendaye
uovu. Yatawapata Wayahudi kwanza, na watu wa mataifa mengine pia. 10 Lakini
Mungu atawapa utukufu, heshima na amani wale wanaotenda mema; Wayahudi kwanza,
na watu wa mataifa mengine pia. 11 Maana Mungu hambagui mtu yeyote. 12 Wale
wanaotenda dhambi bila kuijua Sheria ya Mose wataangamia ingawaje hawajui Sheria.
Na wale wanaotenda dhambi wakiwa wanaijua Sheria watahukumiwa kisheria. 13 Mtu
hafanywi kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa kuisikia Sheria, bali kwa kuitii Sheria.
14 Mathalan: watu wa mataifa mengine hawana Sheria ya Mose; lakini kila wanapotimiza
matakwa ya Sheria wakiongozwa na dhamiri zao, wao wenyewe wanakuwa kipimo cha
Sheria ingawa hawaijui Sheria. 15 Mwenendo wao unaonyesha kwamba matakwa ya
Sheria yameandikwa mioyoni mwao. Dhamiri zao zinashuhudia pia jambo hilo, maana
fikira zao mara nyingine huwashtaki, na mara nyingine huwatetea. 16 Hivyo, kufuatana
na hii Habari Njema ninayohubiri, ndivyo itakavyokuwa wakati Mungu atakapohukumu
mambo ya siri ya binadamu kwa njia ya Yesu Kristo. 17 Na wewe, je? Wewe mwenyewe
unajiita Myahudi; unaitumainia Sheria na kujivunia kuwa wa Mungu; 18 kwa njia ya
Sheria unajua matakwa ya Mungu na unaweza kuchagua jambo jema; 19 wewe unajiona
kuwa kiongozi wa vipofu na mwanga kwa wale walio gizani; 20 unajiona kuwa mkufunzi
wa wajinga na mwalimu wa wale wasiokomaa bado. Unayo katika Sheria picha kamili ya
elimu na ukweli. 21 Basi, wewe unawafundisha wengine; kwa nini hujifundishi wewe
mwenyewe? Unawahubiria wengine wasiibe, lakini kumbe wewe mwenyewe unaiba.
22 Unasema: "Msizini," na huku wewe unazini; unachukia sanamu za miungu hali wewe
unajitajirisha kwa kuiba katika nyumba za miungu. 23 Kwa kujigamba ati unayo Sheria
ya Mungu, je huoni kwamba kwa kuivunja Sheria unamdharau Mungu? 24 Kama vile
Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Watu wa mataifa mengine wamelikufuru jina la
Mungu kwa sababu yenu ninyi Wayahudi!" 25 Kutahiriwa kwako kutakuwa na maana
kama ukiitii Sheria. Lakini kama unaivunja Sheria, basi, ni afadhali ungalibaki bila
kutahiriwa. 26 Kama mtu wa mataifa mengine ambaye hakutahiriwa akitimiza matakwa
ya Sheria, hakika atafikiriwa kana kwamba ametahiriwa. 27 Watu wa mataifa mengine
watakuhukumu wewe Myahudi kama ukiivunja Sheria, ingawaje unayo maandishi ya
Sheria na umetahiriwa, hali wao wanaitii Sheria ingawa hawakutahiriwa. 28 Ndiyo

kusema, si kila anayeonekana kwa nje kuwa Myahudi ni Myahudi wa kweli, wala mtu
hawi Myahudi wa kweli ati kwa kuwa ametahiriwa kimwili. 29 Myahudi wa kweli ni yule
aliye Myahudi kwa ndani, yaani yule ambaye ametahiriwa moyoni. Hili ni jambo la Roho,
na si jambo la maandishi ya Sheria. Mtu wa namna hiyo anapata sifa, si kutoka kwa watu,
bali kutoka kwa Mungu.

3

1 Basi, Myahudi ana nini zaidi kuliko watu wengine? Au kutahiriwa kuna faida gani?
2 Naam, iko faida kwa kila upande. Kwanza, Mungu aliwakabidhi Wayahudi ujumbe wake.
3 Lakini itakuwaje iwapo baadhi yao hawakuwa waaminifu? Je, jambo hilo litaondoa
uaminifu wa Mungu? 4 Hata kidogo! Mungu hubaki mwaminifu daima, ingawaje
kila binadamu ni mwongo. Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Kila usemapo,
maneno yako ni ya haki; na katika hukumu, wewe hushinda." 5 Lakini, ikiwa uovu wetu
unathibitisha kwamba Mungu anatenda kwa haki, tutasema nini? Je, tutasema kwamba
anakosa haki akituadhibu? (Hapa naongea kibinadamu). 6 Hata kidogo! Ingekuwa
hivyo, Mungu angewezaje kuuhukumu ulimwengu? 7 Labda utasema: "Ikiwa ukosefu wa
uaminifu kwa upande wangu unamdhihirisha Mungu kuwa mwaminifu zaidi na hivyo
kumpatia utukufu, basi singepaswa kuhukumiwa kuwa mwenye dhambi!" 8 Ni sawa
na kusema: tufanye maovu ili tupate mema! Ndivyo wengine walivyotukashifu kwa
kutushtaki kwamba tumefundisha hivyo. Watahukumiwa wanavyostahili! 9 Tuseme
nini, basi? Je, sisi Wayahudi ni bora zaidi kuliko wengine? Hata kidogo! Kwa maana
nimekwisha bainisha hapo mwanzoni kwamba Wayahudi na watu wa mataifa mengine
wote wako chini ya utawala wa dhambi. 10 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo:
"Hakuna hata mmoja aliye mwadilifu! 11 Hakuna mtu anayeelewa, wala anayemtafuta
Mungu. 12 Wote wamepotoka wote wamekosa; hakuna atendaye mema, hakuna hata
mmoja. 13 Makoo yao ni kama kaburi wazi, ndimi zao zimejaa udanganyifu, midomoni
mwao mwatoka maneno yenye sumu kama ya nyoka. 14 Vinywa vyao vimejaa laana
chungu. 15 Miguu yao iko mbioni kumwaga damu, 16 popote waendapo husababisha
maafa na mateso; 17 njia ya amani hawaijui. 18 Hawajali kabisa kumcha Mungu."
19 Tunajua kwamba Sheria huwahusu walio chini ya Sheria hiyo, hata hawawezi kuwa
na kisingizio chochote, na ulimwengu wote uko chini ya hukumu ya Mungu. 20 Maana
hakuna binadamu yeyote anayekubaliwa kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa
kuishika Sheria; kazi ya Sheria ni kumwonyesha tu mtu kwamba ametenda dhambi.
21 Lakini sasa, njia ya Mungu ya kuwakubali watu kuwa waadilifu imekwisha dhihirishwa,
tena bila kutegemea Sheria. Sheria na manabii hushuhudia jambo hili. 22 Mungu
huwakubali watu kuwa waadilifu kwa njia ya imani yao kwa Yesu Kristo; Mungu hufanya
hivyo kwa wote wanaoamini; hakuna ubaguzi wowote. 23 Watu wote wametenda dhambi
na wametindikiwa utukufu wa Mungu. 24 Lakini kwa zawadi ya neema ya Mungu, watu
wote hukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya Yesu Kristo anayewakomboa. 25 Mungu
alimtoa Yesu kusudi, kwa damu yake, awe njia ya kuwaondolea watu dhambi zao kwa
imani yao kwake. Alifanya hivyo ili apate kuonyesha kwamba yeye ni mwadilifu. Hapo
zamani Mungu alikuwa mvumilivu bila kuzijali dhambi za watu; 26 lakini sasa, wakati
huu, anazikabili dhambi za watu apate kuonyesha uadilifu wake. Kwa namna hiyo
Mungu mwenyewe huonyesha kwamba yeye ni mwadilifu na kwamba humkubali kuwa
mwadilifu mtu yeyote anayemwamini Yesu. 27 Basi, tunaweza kujivunia nini? Hakuna!
Kwa nini? Je, kwa sababu ya kutimiza Sheria? La! Bali kwa sababu tunaamini. 28 Maana
mtu hukubaliwa kuwa mwadilifu kwa imani, wala si kwa kutimiza matakwa ya Sheria.
29 Au je, Mungu nu Mungu wa Wayahudi tu, ama pia wa watu wa mataifa mengine?
Naam, wa mataifa mengine pia. 30 Mungu ni mmoja, naye atawakubali Wayahudi
kuwa waadilifu kwa imani yao, na watu wa mataifa mengine pia kwa imani yao. 31 Je,
tunaitumia imani kuibatilisha Sheria? Hata kidogo; bali tunaipa Sheria thamani yake
kamili.

4

1 Tuseme nini basi, juu ya Abrahamu baba yetu? 2 Kama Abrahamu alikubaliwa
kuwa mwadilifu kutokana na matendo yake, basi, anacho kitu cha kujivunia mbele ya
Mungu. 3 Kwa maana, Maandiko Matakatifu yasema: "Abrahamu alimwamini Mungu,
naye Mungu akamkubali kuwa mwadilifu." 4 Mfanyakazi hulipwa mshahara; mshahara
wake si zawadi bali ni haki yake. 5 Lakini mtu asiyetegemea matendo yake mwenyewe,
bali anamwamini Mungu ambaye huwasamehe waovu, basi, Mungu huijali imani ya mtu
huyo, na hivi humkubali kuwa mwadilifu. 6 Naye Daudi asema hivi juu ya furaha ya
mtu ambaye Mungu amemkubali kuwa mwadilifu bila kuyajali matendo yake: 7 "Heri
wale waliosamehewa makosa yao ambao makosa yao yamefutwa. 8 Heri mtu yule
ambaye Bwana hataziweka dhambi zake katika kumbukumbu." 9 Je, hiyo ni kwa wale
waliotahiriwa tu, ama pia kwa wale wasiotahiriwa? Ni kwa wale wasiotahiriwa pia.
Kwa maana tumekwisha sema: "Abrahamu aliamini, naye Mungu akamkubali kuwa
mwadilifu." 10 Je, Abrahamu alikubaliwa kabla ya kutahiriwa ama baada ya kutahiriwa?
Kabla ya kutahiriwa, na si baada ya kutahiriwa. 11 Abrahamu alitahiriwa baadaye,
na kutahiriwa huko kulikuwa alama iliyothibitisha kwamba Mungu alimkubali kuwa
mwadilifu kwa sababu ya imani yake aliyokuwa nayo kabla ya kutahiriwa. Kwa hiyo,
Abrahamu amekuwa baba wa wale wote ambao, ingawa hawakutahiriwa, wamemwamini
Mungu, wakafanywa waadilifu. 12 Vilevile yeye ni baba wa wale waliotahiriwa; lakini
si kwa kuwa wametahiriwa, bali kwa sababu wanafuata njia ileile ya imani baba yetu
Abrahamu aliyofuata kabla ya kutahiriwa. 13 Mungu alimwahidi Abrahamu na wazawa
wake kwamba ulimwengu ungekuwa mali yao. Ahadi hiyo haikufanywa kwa sababu
Abrahamu aliitii Sheria, bali kwa kuwa aliamini, akakubaliwa kuwa mwadilifu. 14 Maana
kama watakaopewa hayo aliyoahidi Mungu ni wale tu wanaoitii Sheria, basi, imani haina
maana yoyote, nayo ahadi ya Mungu si kitu. 15 Sheria husababisha ghadhabu; lakini
kama hakuna Sheria, haiwezekani kuivunja. 16 Kwa sababu hiyo, jambo hili lategemea
imani, hivyo kwamba ahadi hiyo yatokana na neema ya Mungu, na kwamba ni hakika
kuwa ahadi hiyo ni kwa ajili ya wote: si kwa wale tu wanaoishika Sheria, bali pia
kwa wale waishio kwa imani kama Abrahamu. Yeye ni baba yetu sisi sote. 17 Kama
Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Nimekuweka uwe baba wa mataifa mengi." Ahadi
hiyo ni kweli mbele ya Mungu ambaye Abrahamu alimwamini—Mungu ambaye huwapa
wafu uzima, na kwa amri yake, vitu ambavyo havikuwapo huwa. 18 Abrahamu aliamini
na kutumaini ingawa hali yenyewe ilikuwa bila matumaini, na hivyo amekuwa baba
wa mataifa mengi kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Wazao wako watakuwa
wengi kama nyota!" 19 Alikuwa mzee wa karibu miaka mia moja, lakini imani yake
haikufifia ingawa alijua kwamba mwili wake ulikuwa kama umekufa, na pia mkewe,
Sara, alikuwa tasa. 20 Abrahamu hakuionea mashaka ile ahadi ya Mungu; alipata nguvu
kutokana na imani, akamtukuza Mungu. 21 Alijua kwamba Mungu anaweza kuyatekeleza
yale aliyoahidi. 22 Ndiyo maana Mungu alimkubali kuwa mwadilifu. 23 Inaposemwa,
"Alimkubali," haisemwi kwa ajili yake mwenyewe tu. 24 Jambo hili linatuhusu sisi pia
ambao tunamwamini Mungu aliyemfufua Yesu, Bwana wetu, kutoka wafu. 25 Yeye
alitolewa auawe kwa ajili ya dhambi zetu, akafufuka ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu
na Mungu.

5

1 Sasa, kwa vile tumekubaliwa kuwa wadilifu kwa imani, basi, tunayo amani na Mungu
kwa ajili ya Bwana wetu Yesu Kristo. 2 Kwa imani yetu, yeye ametuleta katika hali hii
ya neema ya Mungu ambamo sasa tunaishi. Basi, tunajivunia tumaini tulilo nalo la
kushiriki utukufu wa Mungu. 3 Naam, si hayo tu, bali tunafurahi pia katika taabu tukijua
kwamba taabu huleta saburi, 4 nayo saburi huleta uthabiti, na uthabiti huleta tumaini.
5 Tumaini hilo haliwezi kutuhadaa, maana Mungu amekwisha miminia mioyoni mwetu
upendo wake kwa njia ya Roho Mtakatifu aliyetujalia. 6 Tulipokuwa bado wanyonge,
Kristo, wakati ulipotimia, alikufa kwa ajili yetu sisi waovu. 7 Si rahisi mtu kufa kwa

ajili ya mtu mwadilifu; labda mtu anaweza kuthubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema.
8 Lakini Mungu amethibitisha kwamba anatupenda, maana wakati tulipokuwa bado
wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu. 9 Kwa kuwa sasa tumekubaliwa kuwa
waadilifu kwa damu ya Kristo, ni dhahiri zaidi kwamba atatuokoa katika ghadhabu ya
Mungu. 10 Maana, tulipokuwa bado adui zake, Mungu alitupatanisha naye kwa kifo cha
Mwanae. Na kwa vile sasa tumepatanishwa naye, ni dhahiri zaidi kwamba tutaokolewa
kwa uzima wa Kristo. 11 Wala si hayo tu, ila tunafurahi pia katika Mungu kwa njia
ya Bwana wetu Yesu Kristo ambaye ametupatanisha na Mungu. 12 Kwa njia ya mtu
mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, nayo ikasababisha kifo. Hivyo kifo kimeenea katika
jumuiya yote ya binadamu, kwa maana wote wametenda dhambi. 13 Kabla ya Sheria
kuwako, dhambi ilikuwako ulimwenguni; lakini dhambi haiwekwi katika kumbukumbu
bila sheria. 14 Lakini tangu wakati wa Adamu mpaka wakati wa Mose, kifo kiliwatawala
hata wale ambao hawakutenda dhambi kama ile ya Adamu, ya kumwasi Mungu. Adamu
alikuwa kielelezo cha yule ambaye atakuja baadaye. 15 Lakini ipo tofauti: neema ya
Mungu si kama dhambi ya Adamu. Maana, ingawa dhambi ya mtu mmoja ilisababisha
kifo kwa wote, kwa fadhili ya mtu mmoja, yaani Yesu Kristo, Mungu amewazidishia
wote neema na zawadi zake. 16 Kuna tofauti baina ya zawadi ya Mungu, na dhambi ya
mtu yule mmoja. Maana, baada ya kosa la mtu mmoja, Mungu alitoa hukumu; lakini
baada ya makosa ya watu wengi, Mungu aliwapa zawadi yake kwa kuwasamehe. 17 Kweli,
kwa dhambi ya mtu mmoja kifo kilianza kutawala kwa sababu ya huyo mtu mmoja;
lakini, ni dhahiri zaidi kwamba alichokifanya yule mtu mmoja, yaani Yesu Kristo, ni
bora zaidi. Wote wanaopokea neema na zawadi hiyo ya kukubaliwa kuwa waadilifu,
watatawala katika uzima kwa njia ya huyo mmoja, yaani Yesu Kristo. 18 Basi, kama
vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta hukumu kwa binadamu wote, kadhalika kitendo
kimoja kiadilifu kinawapa uhuru na uzima. 19 Na kama kwa kutotii kwa mtu mmoja
watu wengi walifanywa wenye dhambi, kadhalika kutii kwa mtu mmoja kutawafanya
wengi wakubaliwe kuwa waadilifu. 20 Sheria ilitokea, ikasababisha kuongezeka kwa
uhalifu; lakini pale dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi. 21 Kama vile dhambi
ilivyotawala kwa kifo, kadhalika neema inatawala kwa njia ya uadilifu, na kuleta uzima
wa milele kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu.

6

1 Tuseme nini basi? Je, twendelee kubaki katika dhambi ili neema ya Mungu
iongezeke? 2 Hata kidogo! Kuhusu dhambi sisi tumekufa—tutaendeleaje kuishi tena
katika dhambi? 3 Maana, mnajua kwamba sisi tuliobatizwa tukaungana na Kristo Yesu,
tulibatizwa na kuungana na kifo chake. 4 Tulipobatizwa tuliungana na kifo chake,
tukazikwa pamoja naye, ili kama vile Kristo alivyofufuliwa kutoka wafu kwa kitendo
kitukufu cha Baba, sisi pia tuweze kuishi maisha mapya. 5 Maana, kama sisi tumeungana
naye katika kufa kama yeye, vivyo hivyo tutaungana naye kwa kufufuliwa kutoka
wafu kama yeye. 6 Tunajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja na Kristo,
ili hali ya dhambi iharibiwe, tusiwe tena watumwa wa dhambi. 7 Kwa maana, mtu
aliyekufa, amenasuliwa kutoka katika nguvu ya dhambi. 8 Basi, ikiwa tumekufa pamoja
na Kristo, tunaamini kwamba tutaishi pia pamoja naye. 9 Maana, tunajua kwamba Kristo
amekwisha fufuliwa kutoka wafu na hafi tena; kifo hakimtawali tena. 10 Hivyo, kwa
kuwa alikufa—mara moja tu—dhambi haina nguvu tena juu yake; na sasa anaishi maisha
yake katika umoja na Mungu. 11 Hali kadhalika nanyi lazima mjione kuwa mmekufa
kuhusu dhambi, lakini kama mnaoishi katika umoja na Mungu kwa njia ya Kristo Yesu.
12 Kwa hiyo, dhambi isiitawale tena miili yenu ambayo hufa, na hivyo kuzitii tamaa zake.
13 Wala msitoe hata sehemu moja ya miili yenu iwe chombo cha kutenda uovu na dhambi.
Badala yake, jitoleeni ninyi wenyewe kwa Mungu kama watu waliofufuliwa kutoka wafu;
toeni nafsi zenu zote kwa Mungu kwa ajili ya uadilifu. 14 Maana, dhambi haitawatawala
ninyi tena, kwani hamko chini ya Sheria, bali chini ya neema. 15 Basi, tuseme nini?

Je, tutende dhambi ati kwa sababu hatuko chini ya Sheria bali chini ya neema? Hata
kidogo! 16 Mnajua kwamba mkijitolea ninyi wenyewe kama watumwa na kumtii fulani,
mnakuwa kweli watumwa wake mtu huyo—au watumwa wa dhambi, na matokeo yake
ni kifo, au wa utii, na matokeo yake ni kukubaliwa kuwa waadilifu. 17 Ingawa mlikuwa
watumwa wa dhambi zamani, sasa lakini—namshukuru Mungu—mmetii kwa moyo
wote yale maazimio na mafundisho mliyopokea. 18 Mlikombolewa kutoka utumwa wa
dhambi, mkawa watumwa wa uadilifu. 19 (Hapa natumia lugha ya kawaida ya watu kwa
sababu ya udhaifu wenu wenyewe.) Kama vile wakati fulani mlivyojitolea ninyi wenyewe
kutumikia uchafu na uhalifu kwa ajili ya uovu, vivyo hivyo sasa jitoleeni nafsi zenu
wenyewe kutumikia uadilifu kwa ajili ya utakatifu. 20 Mlipokuwa watumwa wa dhambi,
mlikuwa huru mbali na uadilifu. 21 Sasa, mlipata faida gani siku zile kutokana na mambo
yale ambayo mnayaonea aibu sasa? Maana, matokeo ya mambo haya ni kifo! 22 Lakini
sasa, mmekwisha kombolewa kutoka utumwa wa dhambi na mmekuwa watumishi wa
Mungu; faida mliyo nayo sasa ni utakatifu, na matokeo yake ni uzima wa milele. 23 Kwa
maana mshahara wa dhambi ni kifo; lakini zawadi anayotoa Mungu ni uzima wa milele
katika kuungana na Kristo Yesu, Bwana wetu.

7

1 Ndugu zangu, bila shaka mtaelewa yafuatayo, maana ninawazungumzia watu
wanaojua Sheria. Sheria humtawala mtu wakati akiwa hai. 2 Mathalan: mwanamke
aliyeolewa anafungwa na sheria muda wote mumewe anapokuw hai; lakini mumewe
akifa, hiyo sheria haimtawali tena huyo mwanamke. 3 Hivyo mwanamke huyo akiishi na
mwanamume mwingine wakati mumewe yungali hai, ataitwa mzinzi; lakini mumewe
akifa, mwanamke huyo yu huru kisheria, na akiolewa na mwanamume mwingine, yeye
si mzinzi. 4 Hali kadhalika ninyi ndugu zangu: ninyi pia mmekufa kuhusu Sheria kwa
kuwa ninyi ni sehemu ya mwili wa Kristo; sasa mmekuwa wake yeye aliyefufuliwa kutoka
wafu ili tupate kuzaa matunda mema kwa ajili ya Mungu. 5 Maana, tulipokuwa tukiishi
kimaumbile tu, tamaa mbaya zikichochewa na Sheria, zilifanya kazi katika miili yetu,
na kuchuma pato la kifo. 6 Lakini sasa tumekuwa huru kutoka vifungo vya Sheria,
kwa sababu tumekufa kuhusu lile jambo lililotufanya sisi watumwa. Sasa tunatumikia
kufuatana na maisha mapya ya Roho, na si kufuatana na hali ile ya kale ya Sheria
iliyoandikwa. 7 Je, tuseme basi, kwamba Sheria ni dhambi? Hata kidogo! Lakini bila
Sheria, mimi nisingalijua dhambi ni kitu gani. Maana, nisingalijua ni nini hasa kutamani
mabaya, kama Sheria isingalikuwa imesema: “Usitamani.” 8 Kwa kuitumia hiyo amri,
dhambi ilipata fursa ya kuamsha kila aina ya tamaa mbaya ndani yangu. Maana, bila
Sheria dhambi ni kitu kilichokufa. 9 Wakati mmoja mimi nilikuwa hai mbali na Sheria;
lakini amri ilipokuja, dhambi ilifufuka, 10 nami nikafa. Hiyo amri ambayo shabaha yake
ilikuwa kuleta uhai, kwangu imeleta kifo. 11 Maana, dhambi ilichukua fursa iliyopatiwa
na amri hiyo, ikanidanganya na kuniua. 12 Basi, Sheria yenyewe ni takatifu, na amri
yenyewe ni takatifu, ni ya haki na nzuri. 13 Je, hii inamaanisha kwamba kile kilicho
kizuri kimesababisha kifo changu? Hata kidogo! Iliyo ni kwamba, dhambi, ili ionekane
dhahiri kuwa ni dhambi, imekitumia kile kilicho kizuri na kusababisha kifo changu.
Hivyo dhambi, kwa njia ya ile amri, ilijionyesha kikamilifu jinsi ilivyo mbaya mno.
14 Tunajua kwamba Sheria ni ya kiroho, lakini mimi ni wa kidunia, mimi nimeuzwa
kuwa mtumwa wa dhambi. 15 Sielewi nifanyacho, maana kile ninachotaka sikifanyi, bali
kile ninachochukia ndicho nikifanyacho. 16 Ikiwa basi, ninatenda kinyume cha matakwa
yangu, hii inamaanisha kwamba nakubali kuwa ile Sheria ni nzuri. 17 Basi, si mimi hasa
ninayefanya kitu hicho, bali ile dhambi iliyo ndani yangu. 18 Najua kwamba hamna
jema lolote ndani yangu mimi, kadiri ya ubinadamu wangu. Kwa maana, ingawa nataka
kufanya jambo jema, siwezi kulitekeleza. 19 Yaani, badala ya kufanya lile jambo jema
ninalotaka, nafanya lile baya nisilotaka. 20 Basi, kama ninafanya kinyume cha matakwa
yangu, hii inamaanisha kwamba si mimi ninayefanya hayo, bali ni ile dhambi iliyo ndani

yangu. [21] Basi, nimegundua kanuni hii: ninataka kufanya jema, lakini najikuta kwamba
lile lililo baya ndilo ninalochagua. [22] Ndani kabisa katika moyo wangu naifurahia sheria
ya Mungu. [23] Lakini naona kwamba kuna sheria nyingine inayofanya kazi mwilini
mwangu, sheria ambayo inapingana na ile inayokubaliwa na akili yangu. Hiyo inanifanya
niwe mtumwa wa sheria ya dhambi ifanyayo kazi mwilini mwangu. [24] Maskini miye!
Nani atakayeniokoa kutoka katika mwili huu unaonipeleka kifoni? [25] Shukrani kwa
Mungu afanyaye hayo kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo! Hii basi, ndiyo hali yangu:
mimi binafsi, kwa akili yangu, ninaitumikia sheria ya dhambi.

8

[1] Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu kwa wale ambao katika maisha yao wameungana
na Kristo. [2] Maana, sheria ya Roho iletayo uzima kwa kuungana na Kristo Yesu
imenikomboa kutoka katika sheria ya dhambi na kifo. [3] Mungu ametekeleza jambo
lile ambalo Sheria haikuweza kutekeleza kwa sababu ya udhaifu w binadamu. Mungu
alimtuma Mwanae akiwa mwenye mwili sawa na miili yetu sisi wenye dhambi, ili aikabili
dhambi, na kwa mwili huo akaiangamiza dhambi. [4] Mungu alifanya hivyo kusudi
matakwa ya haki ya Sheria yatekelezwe kikamilifu ndani yetu sisi ambao tunaishi, si
kwa nguvu za kibinadamu, bali kwa nguvu ya Roho. [5] Maana, wale wanaoishi kufuatana
na matakwa ya mwili, hutawaliwa na fikira za mwili. Lakini wale wanaoishi kufuatana
na matakwa ya Roho Mtakatifu, hutawaliwa na fikira za Roho. [6] Fikira za mwili huleta
kifo; fikira za Roho huleta uzima na amani. [7] Maana, mwenye kutawaliwa na fikira za
mwili ni adui wa Mungu; haitii sheria ya Mungu, wala hawezi kuitii. [8] Watu wanaotii
matakwa ya mwili hawawezi kumpendeza Mungu. [9] Lakini ninyi hamuishi kufuatana na
matakwa ya mwili, bali kufuatana na matakwa ya Roho, ikiwa Roho wa Mungu anaishi
ndani yenu. Yeyote asiye na Roho wa Kristo, huyo si wake Kristo. [10] Lakini kama Kristo
yumo ndani yenu, ingawa miili yenu itakufa kwa sababu ya dhambi, kwenu Roho ndiye
uhai kwa sababu mmekubaliwa kuwa waadilifu. [11] Ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua
Kristo kutoka wafu anaishi ndani yenu, basi huyo aliyemfufua Kristo kutoka wafu ataipa
uzima miili yenu yenye hali ya kufa; atafanya hivyo kwa njia ya Roho wake akaaye
ndani yenu. [12] Hivyo basi, ndugu zangu, tunalo jukumu, lakini si la kuishi kufuatana
na maumbile ya kibinadamu. [13] Kwa maana, kama mkiishi kufuatana na matakwa ya
maumbile ya kibinadamu, hakika mtakufa. Lakini, kama kwa njia ya Roho mnayaua
matendo yenu maovu, basi, mtaishi. [14] Wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu ni
watoto wa Mungu. [15] Kwa maana, Roho mliyempokea si Roho mwenye kuwafanya ninyi
watumwa na kuwatia tena hofu; sivyo, bali mmempokea Roho mwenye kuwafanya ninyi
watoto wa Mungu, na kwa nguvu ya huyo Roho, sisi tunaweza kumwita Mungu, "Aba,"
yaani "Baba!" [16] Naye Roho mwenyewe anajiunga na roho zetu na kuthibitisha kwamba
sisi ni watoto wa Mungu. [17] Basi, kwa vile sisi ni watoto wa Mungu, tutapokea baraka
zote Mungu alizowawekea watu wake, na tutashiriki urithi huo pamoja na Kristo; maana,
tukiyashiriki mateso yake Kristo, tutaushiriki pia utukufu wake. [18] Naona kuwa mateso
ya wakati huu wa sasa si kitu kamwe kama tukiyafananisha na ule utukufu utakaodhi-
hirishwa kwetu. [19] Viumbe vyote vinatazamia kwa hamu Mungu awadhihirishe watoto
wake. [20] Kwa maana, viumbe viliwekwa katika hali ya kutojiweza kabisa, si kwa hiari yao,
ila vilifanywa hivyo kwa mapenzi ya Mungu. Hata hivyo yapo matumaini, [21] maana hivyo
viumbe navyo vitaokolewa kutoka katika utumwa wa uharibifu, vishiriki uhuru mtukufu
wa watoto wa Mungu. [22] Kwa maana tunajua kwamba mpaka hivi sasa, viumbe vyote
vinalia kwa maumivu kama ya kujifungua mtoto. [23] Wala si hivyo viumbe peke yake, bali
hata sisi tulio na huyo Roho, aliye wa kwanza wa zawadi za Mungu; sisi pia tunalalamika
ndani yetu, tukitazamia kufanywa watoto wa Mungu, nazo nafsi zenu zikombolewe.
[24] Maana kwa matumaini hayo sisi tumekombolewa; lakini tumaini halina maana ikiwa
tunakiona kile tunachotumainia. Maana ni nani anayetumaini kile ambacho tayari
anakiona? [25] Kama tunakitumaini kile ambacho hatujakiona bado, basi, tunakingojea

kwa uvumilivu. [26] Hali kadhalika, naye Roho anatusaidia katika udhaifu wetu. Maana
hatujui inavyotupasa kuomba; lakini Roho mwenyewe anatuombea kwa Mungu kwa
mlio wa huzuni usioelezeka. [27] Naye Mungu aonaye mpaka ndani ya mioyo ya watu,
anajua fikira ya huyo Roho; kwani huyo Roho huwaombea watu wa Mungu kufuatana
na mapenzi ya Mungu. [28] Tunajua kwamba, katika mambo yote, Mungu hufanya kazi
na kuifanikisha pamoja na wote wampendao, yaani wale aliowaita kufuatana na kusudi
lake. [29] Maana hao aliowachagua tangu mwanzo, ndio aliowateua wapate kufanana
na Mwanae, ili Mwana awe wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi. [30] Basi, Mungu
aliwaita wale aliokuwa amewateua; na hao aliowaita aliwakubali kuwa waadilifu; na hao
aliowakubali kuwa waadilifu aliwashirikisha pia utukufu wake. [31] Kutokana na hayo,
tuseme nini zaidi? Ikiwa Mungu yuko upande wetu, nani awezaye kutupinga? [32] Mungu
hakumhurumia hata mwanae wa pekee, bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote. Ikiwa
amefanya hivyo, je, hatatujalia pia mema yote? [33] Ni nani atakayewashtaki wateule wa
Mungu? Mungu mwenyewe huwaondolea hatia! [34] Ni nani atakayewahukumu? Hakuna!
Maana Kristo ndiye aliyekufa, tena alifufuka kutoka wafu na anakaa upande wa kulia
wa Mungu. Yeye anatuombea! [35] Ni nani awezaye kututenga na mapendo ya Kristo?
Je, ni taabu, au dhiki, au mateso, au njaa, au ukosefu wa nguo, au hatari, au kuuawa?
[36] Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Kwa ajili yako, twakikabili kifo kutwa kucha:
tunatendewa kama kondoo wa kuchinjwa.” [37] Lakini, katika mambo haya yote, tumepata
ushindi mkubwa kwa msaada wake yeye aliyetupenda. [38] Maana ninajua hakika kwamba
hakuna kitu kiwezacho kututenganisha na upendo wake: wala kifo, wala uhai; wala
malaika, au nguvu nyingine za mbinguni; wala yanayotokea sasa, wala yatakayotokea
baadaye; wala mamlaka; [39] Wala ulimwengu wa juu, wala wa chini kabisa. Hakuna
kiumbe chochote kitakachoweza kututenga na upendo wa Mungu kwetu kwa njia ya
Kristo Yesu Bwana wetu.

9

[1] Nasema ukweli mtupu; nimeungana na Kristo nami sisemi uongo. Dhamiri yangu
ikiongozwa na Roho Mtakatifu inanithibitishia jambo hili pia. [2] Nataka kusema hivi:
nina huzuni kubwa na maumivu yasiyopimika moyoni mwangu [3] kwa ajili ya watu
wangu, walio damu moja nami! Kama ingekuwa kwa faida yao, ningekuwa radhi
kulaaniwa na kutengwa na Kristo. [4] Hao ndio watu wa Israeli ambao Mungu aliwateua
wawe watoto wake, akawashirikisha utukufu wake; aliagana nao, akawapa Sheria yake,
imani ya kweli na ahadi zake. [5] Wao ni wajukuu wa mababu, naye Kristo, kadiri ya
ubinadamu wake, ametoka katika ukoo wao. Mungu atawalaye juu ya yote, na atukuzwe
milele! Amina. [6] Sisemi kwamba ahadi ya Mungu imebatilika; maana si watu wote wa
Israeli ni wateule wa Mungu. [7] Wala, si wazawa wote wa Abrahamu ni watoto wake
wa kweli. Ila, kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Wazao wake watatokana na
Isaka.” [8] Nido kusema, wale waliozaliwa kimaumbile ndio watoto wa Mungu, bali wale
waliozaliwa kutokana na ahadi ya Mungu ndio watakaoitwa watoto wake. [9] Maana
ahadi yenyewe ni hii: “Nitakujia wakati maalum, naye Sara atapata mtoto.” [10] Tena
si hayo tu ila pia Rebeka naye alipata mapacha kwa baba mmoja, yaani Isaka, babu
yetu. [11] Lakini, ili Mungu aonekane kwamba anao uhuru wa kuchagua, hata kabla
wale ndugu hawajazaliwa na kabla hawajaweza kupambanua jema na baya, [12] Rebeka
aliambiwa kwamba yule mtoto wa kwanza atamtumikia yule wa nyuma. Hivyo uchaguzi
wa Mungu unategemea jinsi anavyoita mwenyewe, na si matendo ya binadamu. [13] Kama
Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Yakobo nilimpenda, lakini Esau nilimchukia.” [14] Basi,
tuseme nini? Je, Mungu amekosa haki? Hata kidogo! [15] Maana alimwambia Mose:
“Nitamhurumia mtu yeyote ninayetaka kumhurumia; nitamwonea huruma mtu yeyote
ninayetaka.” [16] Kwa hiyo, yote hutegemea huruma ya Mungu, na si bidii au mapenzi
ya mtu. [17] Maana Maandiko Matakatifu yasema hivi kwa Farao: “Nilikufanya mfalme ili
kwa njia yako, uwezo wangu ujulikane, na jina langu litangazwe popote duniani.” [18] Ni
wazi, basi, kwamba Mungu humhurumia yeyote anayetaka kumhurumia, na akipenda

kumfanya mtu awe mkaidi, hufanya hivyo. 19 Labda utaniuliza: “Ikiwa mambo yako
hivyo, Mungu anawezaje kumlaumu mtu? Nani awezaye kuyapinga mapenzi yake?”
20 Lakini, ewe binadamu, u nani hata uthubutu kumhoji Mungu? Je, chungu chaweza
kumwuliza mfinyanzi wake: “Kwa nini umenitengeneza namna hii?” 21 Mfinyanzi
anaweza kuutumia udongo apendavyo na kufinyanga vyungu viwili kwa udongo uleule;
kimoja kwa matumizi ya heshima, na kingine kwa matumizi ya kawaida. 22 Hivyo ndivyo
ilivyo kwa Mungu. Alitaka kuonyesha ghadhabu yake na kujulisha uwezo wake, Basi,
alikuwa na saburi sana, akiwavumilia wale ambao walikuwa lengo la ghadhabu yake,
ambao walistahili kuangamizwa. 23 Alitaka pia kudhihirisha wingi wa utukufu wake
ambao alitumiminia sisi tulio lengo la huruma yake; sisi ambao alikwisha kututayarisha
kuupokea utukufu wake. 24 Maana sisi ndio hao aliowaita, si tu kutoka miongoni mwa
Wayahudi bali pia kutoka kwa watu wa mataifa mengine. 25 Maana ndivyo asemavyo
katika kitabu cha Hosea: “Wale waliokuwa Si watu wangu nitawaita: Watu wangu!
Naye Sikupendi ataitwa: Mpenzi wangu! 26 Na pale walipoambiwa: Ninyi si wangu
hapo wataitwa: Watoto wa Mungu hai.” 27 Naye nabii Isaya, kuhusu Israeli anapaaza
sauti: “Hata kama watoto wa Israeli ni wengi kama mchanga wa pwani, ni wachache
tu watakaookolewa; 28 maana, Bwana ataitekeleza upesi hukumu yake kamili juu ya
ulimwengu wote.” 29 Ni kama Isaya alivyosema hapo awali: “Kama Bwana Mwenye
Nguvu asingalituachia baadhi ya watoto wa Israeli, tungalikwisha kuwa kama Sodoma,
tungalikwisha kuwa ma Gomora.” 30 Basi, tuseme nini? Ni hivi: watu wa mataifa ambao
hawakutafuta kukubaliwa kuwa waadilifu, wamekubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya
imani, 31 hali watu wa Israeli waliokuwa wakitafuta Sheria iletayo kukubaliwa kuwa
waadilifu, hawakuipata. 32 Kwa nini? Kwa sababu walitegemea matendo yao badala
ya kutegemea imani. Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa 33 kama yesemavyo Maandiko
Matakatifu: “Tazama! Naweka huko Sioni jiwe likwazalo, mwamba utakaowafanya watu
waanguke. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe, hataaibishwa!”

10

1 Ndugu zangu, ninataka na kutazamia kwa moyo wangu wote hao wananchi wen-
zangu wakombolewe. Tena nawaombea kwa Mungu daima. 2 Maana naweza kuthibitisha
kwa niaba yao kwamba wanayo bidii ya kumtafuta Mungu; lakini bidii hiyo haikujengwa
juu ya ujuzi wa kweli. 3 Maana hawakufahamu jinsi Mungu anavyowafanya watu wawe
waadilifu, na wamejaribu kuanzisha mtindo wao wenyewe, na hivyo hawakuikubali
njia hiyo ya Mungu ya kuwafanya wawe waadilifu. 4 Maana kwa kuja kwake Kristo,
Sheria imefikia kikomo chake, ili kila mtu anayeamini akubaliwe kuwa mwadilifu.
5 Kuhusu kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa kuitii Sheria, Mose aliandika hivi: “Mtu
yeyote anayetimiza matakwa ya Sheria ataishi.” 6 Lakini, kuhusu kukubaliwa kuwa
mwadilifu kwa njia ya imani, yasemwa hivi: “Usiseme moyoni mwako: Nani atapanda
mpaka mbinguni? (yaani, kumleta Kristo chini); 7 wala usiseme: Nani atashuka mpaka
Kuzimu (yaani, kumleta Kristo kutoka kwa wafu).” 8 Maandiko Matakatifu yesema hivi,
“Ujumbe huo wa Mungu uko karibu nawe, uko kinywani mwako na moyoni mwako”
nao ndio ile imani tunayoihubiri. 9 Kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba Yesu ni
Bwana na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka wafu, utaokoka.
10 Maana tunaamini kwa moyo na kukubaliwa kuwa waadilifu; na tunakiri kwa midomo
yetu na kuokolewa. 11 Maandiko Matakatifu yasema: “Kila amwaminiye hatakuwa na
sababu ya kuaibika.” 12 Jambo hili ni kwa wote, kwani hakuna tofauti kati ya Wayahudi
na wasio Wayahudi; Bwana wa wote ni mmoja, naye ni mkarimu sana kwao wote
wamwombao. 13 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Kila mtu atakayeomba kwa jina
la Bwana, ataokolewa.” 14 Basi, watamwombaje yeye ambaye hawamwamini? Tena,
watamwaminije kama hawajapata kusikia habari zake? Na watasikiaje habari zake kama
hakuna mhubiri? 15 Na watu watahubirije kama hawakutumwa? Kama yasemavyo
Maandiko Matakatifu: “Ni jambo la kupendeza mno kuja kwa wale wanaohubiri Habari

Njema!” 16 Lakini wote hawakuipokea hiyo Habari Njema. Maana Isaya alisema: “Bwana,
ni nani aliyeamini ujumbe wetu?” 17 Hivyo basi, imani inatokana na kuusikiliza ujumbe,
na huo ujumbe unatokana na neno la Kristo. 18 Lakini nauliza: je, hawakuusikia huo
ujumbe? Naam, waliusikia; kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Sauti yao imeenea
duniani kote; maneno yao yamefika mpaka kingo za ulimwengu.” 19 Tena nauliza: je,
yawezekana kwamba watu wa Israeli hawakufahamu? Mose mwenyewe ni kwa kwanza
kujibu: “Nitawafanyeni mwaonee wivu watu ambao si taifa; nitawafanyeni muwe na
hasira juu ya taifa la watu wapumbavu.” 20 Tena Isaya anathubutu hata kusema: “Wale
ambao hawakunitafuta wamenipata; nimejionyesha kwao wasiouliza habari zangu.”
21 Lakini kuhusu Israeli anasema: “Mchana kutwa niliwanyoshea mikono yangu watu
waasi na wasiotii.”

11

1 Basi, nauliza: je, Mungu amewakataa watu wake? Hata kidogo! Mini binafsi
ni Mwisraeli mzawa wa Abrahamu, wa kabila la Benyamini. 2 Mungu hakuwakataa
watu wake aliowateua tangu mwanzo. Mnakumbuka yasemavyo Maandiko Matakatifu
juu ya Eliya wakati alipomnung'unikia Mungu kuhusu Israeli: 3 “Bwana, wamewaua
manabii wako na kubomoa madhabahu yako. Ni mimi tu peke yangu niliyebaki, nao
wanataka kuniua?” 4 Je, Mungu alimjibu nini? Alimwambia: “Nimejiwekea elfu saba
ambao hawakumwabudu Baali.” 5 Basi, ndivyo ilivyo pia wakati huu wa sasa: ipo
idadi ya waliobaki ambao Mungu aliwateua kwa sababu ya neema yake. 6 Uteuzi wake
unatokana na neema yake, na si kwa sababu ya matendo yao. Maana, kama uteuzi
wake ungetegemea matendo ya watu, neema yake haingekuwa neema tena. 7 Sasa, je?
Watu wa Israeli hawakukipata kile walichokuwa wanakitafuta; lakini wote walioteuliwa
walikipata. Wengine walipumbazwa, 8 kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Mungu
ameifanya mioyo yao kuwa mizito, na mpaka leo hii hawawezi kuona kwa macho yao
wala kusikia kwa masikio yao.” 9 Naye Daudi anasema: “Karamu zao na ziwe mtego
wa kuwanasa, waanguke na kuadhibiwa. 10 Macho yao yatiwe giza wasiweze kuona.
Migongo yao ipindike kwa taabu daima!” 11 Basi, nauliza: je, Wayahudi wamejikwaa
hata wakaangamia kabisa? Hata kidogo! Kutokana na kosa lao ukombozi umewajia
watu wa mataifa mengine, ili Wayahudi wapate kuwaonea wivu. 12 Kosa la Wayahudi
limesababisha baraka nyingi kwa ulimwengu, na utovu wao kwa kiroho umeleta baraka
nyingi kwa watu wa mataifa mengine. Basi, ni dhahiri zaidi kwamba utimilifu wao
utasababisha baraka nyingi zaidi. 13 Basi, sasa nawaambieni ninyi watu wa mataifa
mengine: Maadamu mimi nimekuwa mtume kwa watu wa mataifa mengine, ninajivunia
huduma yangu, 14 nipate kuwafanya wananchi wenzangu wawaonee ninyi wivu, na hivyo
nipate kuwaokoa baadhi yao. 15 Maana ikiwa kukataliwa kwao kulisababisha ulimwengu
upatanishwe na Mungu, itakuwaje wakati watakapokubaliwa na Mungu? Wafu watafu-
fuka! 16 Ikiwa kipande cha kwanza cha mkate kimewekwa wakfu, mkate wote umewekwa
wakfu; mizizi ya mti ikiwa mizuri, na matawi yake huwa mazuri pia. 17 Naam, baadhi
ya matawi ya mzeituni bustanini yalikatwa, na mahali pake tawi la mzeituni mwitu
likapandikizwa. Ninyi watu wa mataifa mengine ndio hilo tawi la mzeituni mwitu; na
sasa mnashiriki nguvu na utomvu wa mzeituni bustanini. 18 Basi, msiwadharau wale
waliokatwa kama matawi! Na, hata kama kuna la kujivunia, kumbukeni kwamba si ninyi
mnaoitegemeza mizizi, bali mizizi ndiyo inayowategemeza ninyi. 19 Lakini utasema:
“Matawi yalikatwa kusudi mimi nipandikizwe mahali pake.” 20 Sawa! Yalikatwa kwa
sababu ya kukosa imani, bali wewe unasimama kwa imani yako. Lakini usijivune; ila
uwe na tahadhari. 21 Kwa maana, ikiwa Mungu hakuwahurumia Wayahudi ambao ni
kama matawi ya asili, je, unadhani atakuhurumia wewe? 22 Kumbuka, basi, jinsi Mungu
alivyo mwema na mkali. Yeye ni mkali kwa wale walioanguka, na ni mwema kwako wewe
ikiwa utaendelea katika wema wake; la sivyo, nawe pia utakatwa. 23 Nao Wayahudi, hali
kadhalika; wakiacha utovu wao wa imani, watapandikizwa tena. Maana Mungu anao

uwezo wa kuwapandikiza tena.
24 Ninyi watu wa mataifa mengine, kwa asili ni kama
tawi la mzeituni mwitu, lakini mmeondolewa huko, mkapandikizwa katika mzeituni
bustanini mahali ambapo kwa asili si penu. Lakini, Wayahudi kwa asili ni kama mzeituni
bustanini, na itakuwa jambo rahisi zaidi kwao kupandikizwa tena katika mti huohuo
wao.
25 Ndugu zangu, napenda mjue ukweli huu uliofichika msije mkajiona wenye akili
sana. Ukaidi wa Wayahudi ulikuwa ni wa muda tu, mpaka watu wa mataifa mengine
watakapokuwa wamemfikia Mungu.
26 Hapo ndipo taifa lote la Israeli litakapookolewa,
kama yesemavyo Maandiko Matakatifu: "Mkombozi atakuja kutoka Sioni, atauondoa
uovu wa Yakobo.
27 Hili ndilo agano nitakalofanya nao wakati nitakapoziondoa dhambi
zao."
28 Kwa sababu wanaikataa Habari Njema, Wayahudi wamekuwa adui wa Mungu,
lakini kwa faida yenu nyinyi watu wa mataifa. Lakini, kwa kuwa waliteuliwa, bado ni
rafiki wa Mungu kwa sababu ya baba zao.
29 Maana Mungu akisha wapa watu zawadi zake
na kuwateua, hajuti kwamba amefanya hivyo.
30 Hapo awali ninyi mlikuwa mmemwasi
Mungu, lakini sasa mmepata huruma yake kutokana na kuasi kwao.
31 Hali kadhalika,
kutokana na huruma mliyojaliwa ninyi, Wayahudi wanamwasi Mungu sasa ili nao pia
wapokee sasa huruma ya Mungu.
32 Maana Mungu amewafunga watu wote katika uasi
wao ili wapate kuwahurumia wote.
33 Utajiri, hekima na elimu ya Mungu ni kuu mno!
Huruma zake hazichunguziki, na njia zake hazieleweki! Kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu:
34 "Nani aliyepata kuyajua mawazo ya Bwana? Nani awezaye kuwa mshauri
wake?
35 Au, nani aliyempa yeye kitu kwanza hata aweze kulipwa tena kitu hicho?"
36 Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake, vyote vipo kwa uwezo wake na kwa ajili yake.
Utukufu na uwe kwake hata milele! Amina.

12

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, maadam Mungu ni mwenye huruma nyingi, nawasihi
kwa moyo wote: jitoleeni nafsi zenu kwa Mungu kama tambiko iliyo hai, takatifu na
yenye kupendeza. Hii ndiyo njia yenu halisi ya kumwabudu.
2 Msiige mitindo ya
ulimwengu huu, bali Mungu afanye mabadiliko ndani yenu kwa kuzigeuza fikira zenu.
Hapo ndipo mtakapoweza kuyajua mapenzi ya Mungu, kutambua jambo lililo jema,
linalompendeza na kamilifu.
3 Kutokana na neema aliyonijalia Mungu, nawaambieni
ninyi nyote: msijione kuwa ni kitu zaidi kuliko mnavyopaswa kuwa. Fikira zenu na
ziwe na kiasi kufuatana na kipimo cha imani Mungu aliyomgawia kila mmoja.
4 Mwili
una viungo vingi, kila kimoja na kazi yake.
5 Hali kadhalika ingawa sisi ni wengi,
tu mwili mmoja kwa kuungana na Kristo, na kila mmoja ni kiungo cha mwenzake.
6 Basi, tunavyo vipaji mbalimbali kufuatana na neema tuliyopewa. Mwenye kipaji cha
unabii na akitumie kadiri ya imani yake.
7 Mwenye kipaji cha utumishi na atumikie.
mwenye kipaji cha kufundisha na afundishe.
8 Mwenye kipaji cha kuwafariji wengine na
afanye hivyo. Mwenye kumgawia mwenzake alicho nacho na afanye hivyo kwa ukarimu.
Msimamizi na asimamie kwa bidii; naye mwenye kutenda jambo la huruma na afanye
hivyo kwa furaha.
9 Mapendo yenu na yawe bila unafiki wowote. Chukieni jambo lolote
ovu, zingatieni jema.
10 Pendaneni kidugu; kila mmoja amfikirie mwenzake kwanza
kwa heshima.
11 Msilegee katika bidii, muwe wachangamfu rohoni katika kumtumikia
Bwana.
12 Tumaini lenu liwaweke daima wenye furaha; muwe na saburi katika shida na
kusali daima.
13 Wasaidieni watu wa Mungu katika mahitaji yao; wapokeeni wageni kwa
ukarimu.
14 Watakieni baraka wote wanaowadhulumu ninyi; naam, watakieni baraka na
wala msiwalaani.
15 Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na wanaolia.
16 Muwe
na wema uleule kwa kila mtu. Msijitakie makuu, bali jishugulisheni na watu wadogo.
Msijione kuwa wenye hekima sana.
17 Msilipe ovu kwa ovu. Zingatieni mambo mema
mbele ya wote.
18 Kadiri inavyowezekana kwa upande wenu, muwe na amani na watu
wote.
19 Wapenzi wangu, msilipize kisasi, bali mwachieni Mungu jambo hilo; maana
Maandiko Matakatifu yasema: "Kulipiza kisasi ni shauri langu; mimi nitalipiza asema
Bwana."
20 Tena, Maandiko yasema: "Adui yako akiwa na njaa, mpe chakula; akiwa na

kiu, mpe kinywaji. Maana kwa kufanya hivyo utamfanya apate aibu kali kama makaa ya
moto juu ya kichwa chake." 21 Usikubali kushindwa na ubaya, bali ushinde ubaya kwa
wema.

13

1 Kila mtu anapaswa kuwatii wenye mamlaka katika serikali; maana mamlaka yote
hutoka kwa Mungu; nao wenye mamlaka wamewekwa na Mungu. 2 Anayepinga
mamlaka ya viongozi anapinga agizo la Mungu; nao wafanyao hivyo wanajiletea hukumu
wenyewe, 3 Maana, watawala hawasababishi hofu kwa watu wema, ila kwa watu wabaya.
Basi, wataka usimwogope mtu mwenye mamlaka? Fanya mema naye atakusifu; 4 maana
yeye ni mtumishi wa Mungu anayefanya kazi kwa faida yako. Lakini ukifanya mabaya,
basi, huna budi kumwogopa, maana anao kweli uwezo wa kutoa adhabu. Yeye ni
mtumishi wa Mungu na huitekeleza ghadhabu ya Mungu kwao watendao maovu. 5 Kwa
hiyo ni lazima kuwatii wenye mamlaka, si tu kwa sababu ya kuogopa ghadhabu ya
Mungu, bali pia kwa sababu dhamiri inadai hivyo. 6 Kwa sababu hiyohiyo ninyi hulipa
kodi; maana viongozi hao humtumikia Mungu ikiwa wanatimiza wajibu wao. 7 Mpeni kila
mtu haki yake; mtu wa ushuru, ushuru; wa kodi, kodi; na astahiliye heshima, heshima.
8 Msiwe na deni kwa mtu yeyote, isipokuwa tu deni la kupendana. Ampendaye jirani
yake ameitekeleza Sheria. 9 Maana, amri hizi: "Usizini; Usiue; Usitamani;" na nyingine
zote, zimo katika amri hii moja: "Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe."
10 Ampendaye jirani yake hamtendei vibaya. Basi, kwa mapendo Sheria yote hutimizwa.
11 Zaidi ya hayo, ninyi mnajua tumo katika wakati gani: sasa ndio wakati wa kuamka
usingizini; naam, wokovu wetu u karibu zaidi sasa kuliko wakati ule tulipoanza kuamini.
12 Usiku unakwisha na mchana unakaribia. Basi, tutupilie mbali mambo yote ya giza,
tukajitwalie silaha za mwanga. 13 Mwenendo wetu uwe wa adabu kama inavyostahili
wakati wa mchana; tusiwe na ulafi na ulevi, uchafu na uasherati, ugomvi na wivu.
14 Bwana Yesu Kristo awe vazi lenu; msishughulikie tena tamaa zenu za maumbile na
kuziridhisha.

14

1 Mkaribisheni kwenu mtu aliye dhaifu, lakini msibishane naye juu ya mawazo yake
binafsi. 2 Watu huhitilafiana: mmoja imani yake inamruhusu kula kila kitu; lakini
mwingine ambaye imani yake ni dhaifu, hula tu mboga za majani. 3 Mtu ambaye hula
kila kitu asimdharau yule ambaye hawezi kula kila kitu; naye ambaye hula tu mboga
za majani asimhukumu anayekula kila kitu, maana Mungu amemkubali. 4 Wewe ni
nani hata uthubutu kumhukumu mtumishi wa mwingine? Akisimama au akianguka ni
shauri la Bwana wake; naam, atasimama imara, maana Bwana anaweza kumsimamisha.
5 Mtu anaweza kufikiria siku fulani kuwa ya maana zaidi kuliko nyingine; mtu mwingine
aweza kuzifikiria siku zote kuwa sawa. Kila mmoja na afuate msimamo wa akili
yake. 6 Anayeadhimisha siku fulani anaadhimisha siku hiyo kwa ajili ya kumtukuza
Mungu; naye anayekula chakula fulani anafanya hivyo kwa kumtukuza Bwana maana
anamshukuru Mungu. Kadhalika naye anayeacha kula chakula fulani anafanya hivyo
kwa ajili ya kumtukuza Bwana, naye pia anamshukuru Mungu. 7 Maana hakuna mtu
yeyote miongoni mwetu aishiye kwa ajili yake mwenyewe, wala hakuna anayekufa kwa
ajili yake mwenyewe 8 maana tukiishi twaishi kwa ajili ya Bwana; tukifa, tunakufa
kwa ajili ya Bwana. Basi, kama tukiishi au tukifa, sisi ni mali yake Bwana. 9 Maana
Kristo alikufa, akafufuka ili wapate kuwa Bwana wa wazima na wafu. 10 Kwa nini, basi
wewe wamhukumu ndugu yako? Nawe, kwa nini wamdharau ndugu yako? Sisi sote
tutasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Mungu. 11 Maana Maandiko yanasema:
"Kama niishivyo, asema Bwana kila mtu atanipigia magoti, na kila mmoja atakiri
kwamba mimi ni Mungu." 12 Kwa hiyo, kila mmoja wetu atatoa hoja yake mbele ya
Mungu. 13 Basi, tuache kuhukumiana, bali tuazimie kutokuwa kamwe kikwazo kwa
ndugu yetu au kumsababisha aanguke katika dhambi. 14 Katika kuungana na Bwana

Yesu, nina hakika kwamba hakuna kitu chochote kilicho najisi kwa asili yake; lakini, mtu
akidhani kwamba kitu fulani ni najisi, basi, kwake huwa najisi. [15] Kama ukimhuzunisha
ndugu yako kwa sababu ya chakula unachokula, basi mwenendo wako hauongozwi
na mapendo. Usikubali hata kidogo chakula chako kiwe sababu ya kupotea kwa mtu
mwingine ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake! [16] Basi, msikubalie kitu mnachokiona
kuwa kwenu ni kitu chema kidharauliwe. [17] Maana Utawala wa Mungu si shauri la
kula na kunywa, bali unahusika na kuwa na uadilifu, amani na furaha iletwayo na Roho
Mtakatifu. [18] Anayemtumikia Kristo namna hiyo humpendeza Mungu, na kukubaliwa
na watu. [19] Kwa hiyo tuyazingatie daima mambo yenye kuleta amani, na yanayotusaidia
kujengana. [20] Basi, usiiharibu kazi ya Mungu kwa sababu ya ubishi juu ya chakula.
Vyakula vyote ni halali, lakini haifai kula chakula ambacho kitamfanya mtu aanguke
katika dhambi. [21] Afadhali kuacha kula nyama, kunywa divai, au kufanya chochote
ambacho chaweza kumsababisha ndugu yako aanguke. [22] Basi, shikilia unachoamini kati
yako na Mungu wako. Heri mtu yule ambaye, katika kujiamulia la kufanya, haipingi
dhamiri yake. [23] Lakini mtu anayeona shaka juu ya chakula anachokula, anahukumiwa
kama akila, kwa sababu msimamo wa kitendo chake haumo katika imani. Na, chochote
kisicho na msingi wake katika imani ni dhambi.

15

[1] Sisi tulio imara katika imani tunapaswa kuwasaidia wale walio dhaifu wayaka-
bili matatizo yao. Tusijipendelee sisi wenyewe tu. [2] Kila mmoja wetu anapaswa
kumpendeza jirani yake kwa wema ili huyo apate kujijenga katika imani. [3] Maana
Kristo hakujipendelea mwenyewe; ila alikuwa kama yasemavyo Maandiko: "Kashfa
zote walizokutolea wewe zimenipata mimi." [4] Maana yote yalioandikwa yameandikwa
kwa ajili ya kutufundisha sisi ili kutokana na saburi na faraja tupewayo na Maandiko
hayo Matakatifu tupate kuwa na matumaini. [5] Mungu aliye msingi wa saburi na faraja
yote, awajalieni ninyi kuwa na msimamo mmoja kufuatana na mfano wake Kristo Yesu,
[6] ili ninyi nyote, kwa nia moja na sauti moja, mumtukuze Mungu, Baba wa Bwana
wetu Yesu Kristo. [7] Basi, karibishaneni kwa ajili ya utukufu wa Mungu kama naye
Kristo alivyowakaribisheni. [8] Maana, nawaambieni Kristo aliwatumikia Wayahudi apate
kuonyesha uaminifu wa Mungu, na zile ahadi Mungu alizowapa babu zetu zipate kutimia;
[9] ili nao watu wa mataifa mengine wapate kumtukuza Mungu kwa sababu ya huruma
yake. Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Kwa sababu hiyo, nitakusifu miongoni
mwa watu wa mataifa. Nitaziimba sifa za jina lako." [10] Tena Maandiko yasema: "Furahini,
enyi watu wa mataifa; furahini pamoja na watu wake." [11] Na tena: "Enyi mataifa
yote, msifuni Bwana; enyi watu wote, msifuni." [12] Tena Isaya asema: "Atatokea mtu
katika ukoo wa Yese, naye atawatawala watu wa mataifa; nao watamtumainia." [13] Basi,
Mungu aliye msingi wa matumaini, awajazeni furaha yote na amani kutokana na imani
yenu; tumaini lenu lipate kuongezeka kwa nguvu ya Roho Mtakatifu. [14] Ndugu zangu,
mimi binafsi nina hakika kwamba ninyi pia mmejaa wema, elimu yote, na mnaweza
kushauriana ninyi kwa ninyi. [15] Lakini nimewaandikia hapa na pale katika barua hii bila
woga, nipate kuwakumbusheni juu ya mambo fulani. Nimefanya hivyo kwa sababu ya
neema aliyonijalia Mungu [16] ya kuwa mtumishi wa Yesu Kristo kwa watu wa mataifa.
Ni jukumu langu la kikuhani kuihubiri Habari Njema ya Mungu ili watu wa mataifa
mengine wapate kuwa dhabihu inayokubaliwa na Mungu, dhabihu iliyotakaswa na
Roho Mtakatifu. [17] Kwa hiyo, nikiwa nimeungana na Kristo Yesu, naweza kujivunia
huduma yangu kwa ajili ya Mungu. [18] Sithubutu kusema kitu kingine chochote isipokuwa
tu kile ambacho Kristo Yesu amekifanya kwa kunitumia mimi ili watu wa mataifa
wapate kutii. Amefanya hivyo kwa maneno na vitendo, [19] kwa nguvu ya miujiza na
maajabu, na kwa nguvu ya Roho wa Mungu. Basi, kwa kusafiri kila mahali, tangu kule
Yerusalemu mpaka Iluriko, nimeihubiri kikamilifu Habari Njema ya Kristo. [20] Nia yangu
imekuwa daima kuihubiri Habari Njema popote pale ambapo jina la Kristo halijapata

kusikika, nisije nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine. 21 Kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: “Watu wote ambao hawakuambiwa habari zote wataona; nao wale ambao
hawajapata kusikia, wataelewa.” 22 Kwa sababu hiyo nilizuiwa mara nyingi kuja kwenu.
23 Lakini maadam sasa nimemaliza kazi yangu pande hizi, na kwa kuwa kwa miaka mingi
nimekuwa na nia kubwa ya kuja kwenu, 24 natumaini kufanya hivyo sasa. Ningependa
kuwaoneni nikiwa safarini kwenda Spania na kupata msaada wenu kwa safari hiyo
baada ya kufurahia kuwa kwa muda pamoja nanyi. 25 Lakini, kwa sasa nakwenda
kuwahudumia watu wa Mungu kule Yerusalem. 26 Maana makanisa ya Makedonia na
Akaya yemeamua kutoka mchango wao kuwasaidia watu wa Mungu walio maskini huko
Yerusalem. 27 Wao wenyewe wameamua kufanya hivyo; lakini, kwa kweli, hilo ni jukumu
lao kwa hao. Maana, ikiwa watu wa mataifa mengine wameshiriki baraka za kiroho za
Wayahudi, wanapaswa nao pia kuwahudumia Wayahudi katika mahitaji yao ya kidunia.
28 Nitakapokwisha tekeleza kazi hiyo na kuwakabidhi mchango huo uliokusanywa kwa
ajili yao, nitawatembeleeni ninyi nikiwa safarini kwenda Spania. 29 Najua ya kuwa nikija
kwenu nitawaletea wingi wa baraka za Kristo. 30 Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa kwa
ajili ya Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa ajili ya upendo uletwao na Roho, mniunge mkono
kwa kuniombea kwa Mungu. 31 Ombeni nipate kutoka salama miongoni mwa wale
wasioamini walioko Uyahudi, nayo huduma yangu huko Yerusalem ipate kukubaliwa na
watu wa Mungu walioko huko. 32 Hivyo, Mungu akipenda, nitaweza kuja kwenu na moyo
wa furaha, nikapumzike pamoja nanyi. 33 Mungu aliye chanzo cha amani na awe nanyi
nyote! Amina!

16

1 Napenda kumjulisha kwenu dada yetu Foibe ambaye ni mtumishi katika kanisa la
Kenkrea. 2 Mpokeeni kwa ajili ya Bwana kama iwapasavyo watu wa Mungu. Mpeni
msaada wowote atakaohitaji kutoka kwenu, maana yeye amekuwa mwema sana kwa
watu wengi na kwangu pia. 3 Salamu zangu ziwafikie Priska na Akula, wafanyakazi
wenzangu katika utumishi wa Kristo Yesu. 4 Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili
yangu. Wanastahili shukrani; si tu kutoka kwangu, bali pia kutoka kwa makanisa yote
ya watu wa mataifa mengine. 5 Salamu zangu pia kwa kanisa linalokutana nyumbani
kwao. Salamu zangu zimfikie rafiki yangu Epaineto ambaye ni kwa kwanza katika mkoa
wa Asia kumwamini Kristo. 6 Nisalimieni Maria ambaye amefanya kazi kwa bidii kwa
ajili yenu. 7 Salamu zangu kwa Androniko na Yunia, wananchi wenzangu waliofungwa
gerezani pamoja nami; wao wanajulikana sana kati ya mitume; tena walikuwa Wakristo
kabla yangu mimi. 8 Salamu zangu kwa Ampliato, rafiki yangu katika kuungana na
Bwana. 9 Salamu zangu zimfikie Urbano, mfanyakazi mwenzangu katika utumishi
wa Kristo; salamu zangu pia kwa rafiki yangu Staku. 10 Nisalimieni Apele ambaye
uaminifu wake kwa Kristo umethibitishwa. Salamu zangu kwa wote walio nyumbani
mwa Aristobulo. 11 Salamu zangu kwa Herodiana, mwananchi mwenzangu; na kwa jamaa
yote ya Narkisi iliyojiunga na Bwana. 12 Nisalimieni Trufena na Trufosa wanaofanya
kazi katika utumishi wa Bwana, na rafiki yangu Persi ambaye amefanya mengi kwa
ajili ya Bwana. 13 Nisalimieni Rufo, mtu hodari sana katika kazi ya Bwana, na mama
yake ambaye ni mama yangu pia. 14 Nisalimieni Asunkrito, Flegoni, Herme Patroba,
Herma na ndugu wote walio pamoja nao. 15 Nisalimieni Filologo na Yulia, Nerea na dada
yake, na Olumpa, pamoja na watu wote wa Mungu walio pamoja nao. 16 Salimianeni
ninyi kwa ninyi kwa ishara ya upendo. Salamu kwenu kutoka kwa makanisa yote
ya Kristo. 17 Ndugu zangu, nawasihi muwafichue wote wanaosababisha mafarakano
na kuwafanya watu wengine waanguke, kinyume cha mafundisho mliyofundishwa.
Jiepusheni na watu hao, 18 maana watu wa namna hiyo hawamtumikii Kristo Bwana
wetu, bali wanayatumikia matumbo yao wenyewe. Kwa maneno yao matamu na hotuba
za kubembeleza hupotosha mioyo ya watu wanyofu. 19 Kila mtu amesikia juu ya utii
wenu na hivyo mmekuwa sababu ya furaha yangu. Nawatakeni muwe na hekima

katika mambo mema, na bila hatia kuhusu mambo mabaya. [20] Naye Mungu aliye
chanzo cha amani hatakawia kumponda Shetani chini ya miguu yenu. Neema ya Bwana
wetu Yesu Kristo iwe nanyi. [21] Timotheo, mfanyakazi mwenzangu, anawasalimu. Hali
kadhalika Lukio, Yasoni, na Sosipatro, wananchi wenzangu, wanawasalimu. [22] Nami
Tertio, ninayeandika barua hii nawasalimuni katika Bwana. [23] Gayo, mwenyeji wangu,
pamoja na kanisa lote linalokutana kwake, anawasalimu. Erasto, mweka hazina wa
mji huu, pamoja na Kwarto, wanawasalimu. [24] Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe
nanyi nyote. Amina. [25] Basi, sasa na tumsifu Mungu! Yeye anaweza kuwaimarisheni
katika ile Habari Njema niliyohubiri juu ya ujumbe wa Yesu Kristo, na katika ile siri
iliyofunuliwa na ambayo ilikuwa imefichika kwa karne nyinyi zilizopita. [26] Lakini, sasa
ukweli huo umefunuliwa kwa njia ya maandiko ya manabii; na kwa amri ya Mungu wa
milele umedhihirisha kwa mataifa yote ili wote waweze kuamini na kutii. [27] Kwake
Mungu aliye peke yake mwenye hekima, uwe utukufu kwa njia ya Yesu Kristo, milele
na milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, niliyeitwa kuwa mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na
ndugu Sosthene, 2 tunawaandikia ninyi mlio kanisa la Mungu huko Korintho. Ninyi
mmefanywa watakatifu katika kuungana na Kristo Yesu, mkaitwa muwe watu wa Mungu,
pamoja na watu wote popote wanaomwomba Bwana wetu Yesu Kristo aliye Bwana wao
na wetu pia. 3 Nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana
wetu Yesu Kristo. 4 Ninamshukuru Mungu wangu daima kwa ajili yenu kwa sababu
amewatunukia ninyi neema yake kwa njia ya Kristo Yesu. 5 Maana, kwa kuungana na
Kristo mmetajirishwa katika kila kitu. Mmejaliwa elimu yote na uwezo wote wa kuhubiri,
6 kwani, ujumbe juu ya Kristo umethibitishwa ndani yenu, 7 hata hampungukiwi kipaji
chochote cha kiroho mkiwa mnangojea kufunuliwa kwake Bwana wetu Yesu Kristo.
8 Yeye atawaimarisha ninyi mpaka mwisho mpate kuonekana bila hatia Siku ile ya
Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Mungu ni mwaminifu; yeye aliwaita ninyi muwe na umoja
na Mwanae Yesu Kristo Bwana wetu. 10 Ndugu, ninawasihi kwa jina la Bwana wetu
Yesu Kristo: pataneni nyote katika kila jambo msemalo; yasiweko mafarakano kati
yenu; muwe na fikira moja na nia moja. 11 Ndugu zangu, habari nilizopata kutoka kwa
watu kadhaa wa jamaa ya Kloe, zaonyesha wazi kwamba kuna kutoelewana kati yenu.
12 Nataka kusema hivi: kila mmoja anasema chake: mmoja husema, “Mimi ni wa Paulo,”
mwingine: “Mimi ni wa Apolo,” mwingine: “Mimi ni wa Kefa,” na mwingine: “Mimi ni
wa Kristo,”. 13 Je, Kristo amegawanyika? Je, Paulo ndiye aliyesulubiwa kwa ajili yenu?
Au je, mlibatizwa kwa jina la Paulo? 14 Namshukuru Mungu kwamba sikumbatiza mtu
yeyote miongoni mwenu isipokuwa tu Krispo na Gayo. 15 Kwa hiyo hakuna awezaye
kusema amebatizwa kwa jina langu. 16 (Samahani, nilibatiza pia jamaa ya Stefana; lakini
zaidi ya hawa, sidhani kama nilimbatiza mtu mwingine yeyote.) 17 Kristo hakunituma
kubatiza, bali kuhubiri Habari Njema; tena, niihubiri bila kutegemea maarifa ya hotuba
za watu kusudi nguvu ya kifo cha Kristo msalabani isibatilishwe. 18 Maana ujumbe
kuhusu kifo cha Kristo msalabani ni jambo la kipumbavu kwa wale walio katika mkumbo
wa kupotea, lakini kwetu sisi tulio katika njia ya wokovu ujumbe huo ni nguvu ya Mungu.
19 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Nitaiharibu hekima yao wenye hekima, na
elimu ya wataalamu nitaitupilia mbali.” 20 Yu wapi basi, mwenye hekima? Yu wapi
basi, mwalimu wa Sheria? Naye bingwa wa mabishano wa nyakati hizi yuko wapi?
Mungu ameifanya hekima ya ulimwengu kuwa upumbavu. 21 Maana, kadiri ya hekima ya
Mungu, watu hawawezi kumjua Mungu kwa njia ya hekima yao wenyewe. Badala yake,
Mungu amependa kuwaokoa wale wanaoamini kwa njia ya kile ambacho wenye hekima
wanakiona kuwa ni upumbavu, yaani ujumbe tunaohubiri. 22 Wayahudi wanataka ishara,
na Wagiriki wanatafuta hekima; 23 lakini sisi tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa. Kwa
Wayahudi jambo hili ni kikwazo, na kwa watu wa mataifa ni upumbavu; 24 lakini kwa
wale walioitwa, Wayahudi kwa Wagiriki, Kristo ni nguvu ya Mungu na hekima ya Mungu.
25 Maana kinachoonekana kuwa ni upumbavu wa Mungu, kina busara zaidi kuliko hekima
ya binadamu; na kinachoonekana kuwa ni udhaifu wa Mungu, kina nguvu zaidi kuliko
nguvu za binadamu. 26 Ndugu, kumbukeni wakati mlipoitwa: wengi wenu hawakuwa
wenye hekima hata kwa fikira za binadamu; wengi hawakuwa wenye nguvu au watu wa
tabaka ya juu. 27 Ndiyo kusema, Mungu aliyachagua yale ambayo ulimwengu huyaona
ni upumbavu, ili awaaibishe wenye hekima; na aliyachagua yale ambayo ulimwengu
huyaona ni dhaifu, ili awaaibishe wenye nguvu. 28 Mungu ameyachagua yale ambayo
kwa fikira za dunia ni mambo yaliyo duni na yanayodharauliwa, mambo ambayo hata
hayakuwako, ili kwa hayo ayafutilie mbali yale ambayo kwa fikira za binadamu ni mambo
ya maana. 29 Basi, hakuna mtu awezaye kujivunia chochote mbele ya Mungu. 30 Mungu

mwenyewe ndiye aliyewaunganisha ninyi na Kristo Yesu. Mungu amemfanya Kristo
awe hekima yetu; kwa njia yake sisi tunapatanishwa na Mungu, tunakuwa watu wake
Mungu na kukombolewa. 31 Basi, kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Mwenye
kutaka kujivuna, basi, na ajivunie kazi ya Bwana."

2

1 Ndugu, mimi nilipokuja kwenu sikuwahubiria siri ya ujumbe wa Mungu kwa ufasaha
wa lugha, au kwa hekima ya binadamu. 2 Nilipokuwa kwenu niliamua kutojua chochote
kile isipokuwa tu kumjua Yesu Kristo; naam, Kristo aliyesulubiwa. 3 Nilipokuwa kwenu
nilikuwa dhaifu, natetemeka kwa hofu nyingi. 4 Hotuba zangu na mahubiri yangu
sikuyatoa kwa maneno ya kuvutia na ya hekima, bali kwa uthibitisho mwingi na nguvu
ya Roho. 5 Nilifanya hivyo kusudi imani yenu ipate kutegemea nguvu ya Mungu, na si
hekima ya binadamu. 6 Hata hivyo, sisi tunatumia lugha ya hekima kwa wale waliokomaa
kiroho; lakini hekima hiyo si ya hapa duniani, wala si ya watawala wa dunia hii ambao
wako katika mkumbo wa kupotea. 7 Hekima tunayotumia ni hekima ya siri ya Mungu,
hekima iliyofichika, ambayo Mungu aliiazimia tangu mwanzo kwa ajili ya utukufu
wetu. 8 Ni hekima ambayo watawala wa dunia hii hawakuielewa; maana wangalielewa,
hawangalimsulubisha Bwana wa utukufu. 9 Lakini, ni kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: "Mambo ambayo jicho halijapata kuyaona wala sikio kuyasikia, mambo
ambayo binadamu hajapata kuyafikiria moyoni, hayo ndiyo Mungu aliyowatayarishia
wale wampendao." 10 Hayo ndiyo mambo Mungu aliyotufunulia kwa njia ya Roho wake.
Maana Roho huchunguza kila kitu hata mambo ya ndani kabisa ya Mungu. 11 Nani
awezaye kujua mambo ya ndani ya mtu isipokuwa roho yake mtu huyo? Hali kadhalika,
hakuna ajuaye mambo ya Mungu isipokuwa Roho wa Mungu. 12 Sasa sisi hatukuipokea
roho ya ulimwengu, bali tumepokea Roho atokaye kwa Mungu ili atuwezeshe kujua
yale tuliyojaliwa na Mungu. 13 Basi sisi twafundisha, si kwa maneno tuliyofundishwa
kwa hekima ya binadamu, bali kwa maneno tuliyofundishwa na Roho, tukifafanua
mambo ya kiroho kwa walio na huyo Roho. 14 Mtu wa kidunia hapokei mambo ya
Roho wa Mungu. Kwake mtu huyo mambo hayo ni upumbavu mtupu; yanapita akili
yake; maana yanaweza tu kutambuliwa kwa msaada wa Roho. 15 Lakini mtu aliye na
huyo Roho anaweza kubainisha ubora wa kila kitu, naye mwenyewe hahukumiwi na
mtu mwingine. 16 Maandiko yasema: "Nani awezaye kuifahamu akili ya Bwana? Nani
awezaye kumshauri?" Lakini sisi tunayo akili ya Kristo.

3

1 Ndugu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu mlio na huyo Roho. Nilipaswa
kusema nanyi kama watu wa kidunia, kama watoto wachanga katika maisha ya Kikristo.
2 Ilinibidi kuwalisheni kwa maziwa, na si kwa chakula kigumu, kwani hamkuwa tayari
kukipokea. Hata sasa hamko tayari. 3 Maana bado mu watu wa kidunia. Je, si
kweli kwamba bado uko wivu na magombano kati yenu? Mambo hayo yanaonyesha
wazi kwamba ninyi bado ni watu wa kidunia, mnaishi mtindo wa kidunia. 4 Mmoja
wenu anaposema, "Mimi ni wa Paulo", na mwingine, "Mimi ni wa Apolo", je, hiyo
haionyeshi kwamba mnaishi bado kama watu wa dunia hii tu? 5 Apolo ni nani? na
Paulo ni nani? Sisi ni watumishi tu ambao tuliwaleteeni ninyi imani. Kila mmoja
wetu anafanya kazi aliyopewa na Bwana. 6 Mimi nilipanda mbegu, Apolo akamwagilia
maji; lakini aliyeiotesha mbegu ni Mungu. 7 Wa maana si yule aliyepanda mbegu,
au yule aliyemwagilia maji; wa maana ni Mungu aliyeiwezesha mbegu kuota. 8 Yule
aliyepanda na yule aliyemwagilia maji wote ni sawa, ingawa kila mmoja atapokea tuzo
lake kufuatana na jitihada yake mwenyewe. 9 Maana sisi ni ndugu, wafanyakazi pamoja
na Mungu; na ninyi ni shamba lake; ninyi ni jengo lake. 10 Kwa msaada wa neema
aliyonipa Mungu, nimefaulu, kama mwashi stadi mwenye busara, kuweka msingi ambao
juu yake mtu mwingine anajenga. Basi, kila mmoja awe mwangalifu jinsi anavyojenga
juu yake. 11 Hakuna mtu awezaye kuweka msingi mwingine badala ya ule uliokwisha

wekwa, yaani Yesu Kristo. [12] Juu ya msingi huo mtu anaweza kujenga kwa dhahabu,
fedha au mawe ya thamani; anaweza kutumia miti, majani au nyasi. [13] Iwe iwavyo,
ubora wa kazi ya kila mmoja utaonekana wakati Siku ile ya Kristo itakapoifichua. Maana,
Siku hiyo itatokea na moto, na huo moto utaipima na kuonyesha ubora wake. [14] Ikiwa
alichojenga mtu juu ya huo msingi kitaustahimili huo moto, atapokea tuzo; [15] lakini kama
alichojenga kitaunguzwa, basi, atapoteza tuzo lake; lakini yeye mwenyewe ataokolewa
kana kwamba ameponyoka kutoka motoni. [16] Je, hamjui kwamba ninyi ni hekalu la
Mungu, na kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? [17] Basi, mtu akiliharibu hekalu
la Mungu, Mungu atamharibu; maana hekalu la Mungu ni takatifu, na hekalu hilo ni
ninyi wenyewe. [18] Msijidanganye! Mtu yeyote miongoni mwenu akijidhania mwenye
hekima mtindo wa kidunia, heri awe mjinga kusudi apate kuwa na hekima ya kweli.
[19] Maana, hekima ya kidunia ni upumbavu mbele ya Mungu. Kwani Maandiko Matakatifu
yasema: "Mungu huwanasa wenye hekima katika ujanja wao." [20] Na tena: "Bwana ajua
kwamba mawazo ya wenye hekima hayafai." [21] Basi, mtu asijivunie watu. Maana kila
kitu ni chenu. [22] Paulo, Apolo na Kefa, ulimwengu, maisha na kifo; mambo ya sasa na ya
baadaye, yote ni yenu. [23] Lakini ninyi ni wa Kristo naye Kristo ni wa Mungu.

4

[1] Mtu na atuone sisi kuwa ni watumishi wa Kristo tuliokabidhiwa siri za mungu.
[2] Kinachotakiwa kwa yeyote yule aliyekabidhiwa kazi ni kuwa mwaminifu. [3] Kwangu
mimi si kitu nikihukumiwa na ninyi, au na mahakama ya kibinadamu; wala sijihukumu.
[4] Dhamiri yangu hainishtaki kwa jambo lolote, lakini hiyo haionyeshi kwamba sina
lawama. Bwana ndiye anayenihukumu. [5] Basi, msihukumu kabla ya wakati wake
acheni mpaka Bwana atakapokuja. Yeye atayafichua mambo ya giza yaliyofichika, na
kuonyesha wazi nia za mioyo ya watu. Ndipo kila mmoja atapata sifa anayostahili kutoka
kwa Mungu. [6] Ndugu, hayo yote niliyosema juu ya Apolo na juu yangu, ni kielelezo
kwenu: kutokana na mfano wangu mimi na Apolo nataka mwelewe maana ya msemo
huu: "Zingatieni yaliyoandikwa." Kati yenu pasiwe na mtu yeyote anayejivunia mtu
mmoja na kumdharau mwingine. [7] Nani amekupendelea wewe? Una kitu gani wewe
ambacho hukupewa? Na ikiwa umepewa, ya nini kujivunia kana kwamba hukukipewa?
[8] Haya, mmekwisha shiba! Mmekwisha kuwa matajiri! Mmekuwa wafalme bila ya
sisi! Naam, laiti mngekuwa kweli watawala, ili nasi pia tuweze kutawala pamoja
nanyi. [9] Nafikiri Mungu ametufanya sisi mitume tuwe watu wa mwisho kabisa, kama
watu waliohukumiwa kuuawa, maana tumekuwa tamasha mbele ya ulimwengu wote,
mbele ya malaika na watu. [10] Sisi ni wapumbavu kwa ajili ya Kristo, lakini ninyi
ni wenye busara katika kuungana na Kristo! Sisi ni dhaifu, ninyi ni wenye nguvu.
Ninyi mnaheshimika, sisi tunadharauliwa. [11] Mpaka dakika hii, sisi tuna njaa na kiu,
hatuna nguo, twapigwa makofi, hatuna malazi. [12] Tena twataabika na kufanya kazi kwa
mikono yetu wenyewe. Tukitukanwa, tunawatakia baraka; tukidhulumiwa, tunavumilia;
[13] tukisingiziwa, tunajibu kwa adabu. Mpaka sasa tumetendewa kama uchafu wa dunia;
na kwa kila mtu sisi ni takataka! [14] Siandiki mambo haya kwa ajili ya kuwaaibisha
ninyi, bali kwa ajili ya kuwafundisheni watoto wangu wapenzi. [15] Maana hata kama
mnao maelfu ya walezi katika maisha yenu ya Kikristo, baba yenu ni mmoja tu, kwani
katika maisha ya Kikristo mimi ndiye niliyewazaeni kwa kuihubiri Habari Njema. [16] Kwa
hiyo, nawasihi: fuateni mfano wangu. [17] Ndiyo maana nimemtuma Timetheo kwenu.
Yeye ni mtoto wangu mpenzi na mwaminifu katika Bwana. Atawakumbusheni njia
ninayofuata katika kuishi maisha ya Kikristo; njia ninayofundisha kila mahali katika
makanisa yote. [18] Baadhi yenu wameanza kuwa na majivuno wakidhani kwamba
sitakuja tena kwenu. [19] Lakini, Bwana akipenda, nitakuja kwenu upesi; na hapo ndipo
nitakapojionea mwenyewe, sio tu kile wanachoweza kusema hao wenye majivuno, bali
pia kila wanachoweza kufanya. [20] Maana Utawala wa Mungu si shauri la maneno matupu,

bali ni nguvu. [21] Mnapendelea lipi? Nije kwenu na fimbo, ama nije na moyo wa upendo
na upole?

5

[1] Ziko habari za kuaminika kwamba kuna uzinzi miongoni mwenu; tena ni uzinzi
mbaya ambao haujapata kuwako hata kati ya watu wasiomjua Mungu. Nimeambiwa eti
mmoja wenu anaishi na mke wa baba yake! [2] Mnawezaje kujivuna? Ingekuwa afadhali
kwenu kuomboleza, na huyo aliyefanya kitu hicho aondolewe miongoni mwenu. [3] Nami,
kwa upande wangu, ingawa kwa mwili niko mbali nanyi, hata hivyo kwa roho niko hapo
pamoja nanyi: na hivyo, kama vile nipo hapo, nimekwisha mhukumu huyo aliyefanya
jambo hilo la aibu. [4] Wakati mnapokusanyika pamoja kwa jina la Bwana Yesu, nami
nikiwa pamoja nanyi kwa roho, basi, kwa uwezo wa Bwana wetu Yesu, [5] mkabidhini mtu
huyo kwa Shetani ili mwili wake uharibiwe na roho yake iweze kuokolewa Siku ile ya
Bwana. [6] Majivuno yenu hayafai! Je, hamjui kwamba chachu kidogo huchachusha donge
lote la unga? [7] Jitakaseni, mkatupe mbali chachu ya kale ili mpate kuwa donge jipya
lisilotiwa chachu kama mnavyopaswa kuwa; maana, Kristo, Pasaka yetu, amekwisha
tolewa tambiko. [8] Basi, tufanye karamu hiyo si kwa chachu ile ya kale, chachu ya ubaya
na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu, mkate wa usafi na kweli. [9] Niliwaandikia katika
barua yangu msishirikiane na wazinzi. [10] Ukweli ni kwamba sikuwa na maana ya watu
wote duniani walio wazinzi, wachoyo, walaghai na wenye kuabudu sanamu. Maana, ili
kuwaepa hao wote ingewalazimu ninyi kuihama dunia hii kabisa! [11] Nilichoandika ni
hiki: msishirikiane na ndugu Mkristo aliye mzinzi, mchoyo, mwenye kuabudu sanamu,
mchongezi mlevi na mlaghai. Mtu wa namna hiyo, hata kula msile naye. [12] Je, ni shauri
langu kuwahukumu watu walio nje? Hao Mungu atawahukumu. Je, ninyi hampaswi
kuwahukumu wale walio katika jamii yenu ninyi wenyewe? [13] Mfukuzeni mbali nanyi
huyo mwovu!

6

[1] Anathubutuje mmoja wenu kumshtaki ndugu muumini mbele ya mahakama ya watu
wasiomjua Mungu badala ya kumshtaki mbele ya watu wa Mungu? [2] Je, hamjui kwamba
watu wa Mungu watauhukumu ulimwengu? Ikiwa basi, ulimwengu utahukumiwa
nanyi, kwa nini hamstahili kuhukumu hata katika mambo madogo? [3] Je, hamjui
kwamba, licha ya kuhukumu mambo ya kawaida ya kila siku, tutawahukumu hata
malaika? [4] Mnapokuwa na mizozo juu ya mambo ya kawaida, je, mnawaita wawe
mahakimu watu ambao hata hawalijali kanisa? [5] Aibu kwenu! Ndiyo kusema hakuna
hata mmoja miongoni mwenu mwenye hekima kiasi cha kuweza kutatua tatizo kati
ya ndugu waumini? [6] Badala yake, kweli imekuwa mtindo ndugu kumpeleka ndugu
yake mahakamani, tena mbele ya mahakimu wasioamini. [7] Kwa kweli huko kushtakiana
tu wenyewe kwa wenyewe kwabainisha kwamba mmeshindwa kabisa! Je, haingekuwa
jambo bora zaidi kwenu kudhulumiwa! Haingekuwa bora zaidi kwenu kunyang'anywa
mali yenu? [8] Lakini, badala yake, ninyi ndio mnaodhulumu na kunyang'anya; tena,
hayo mnawafanyia ndugu zenu! [9] Au je, hamjui kwamba watu wabaya hawataurithi
Utawala wa Mungu? Msijidanganye! Watu wanaoishi maisha ya uasherati, wanaoabudu
sanamu, wazinzi, au walawiti, [10] wevi, wachoyo, walevi, wasengenyaji, wanyang'anyi,
hao wote hawatashiriki Utawala wa Mungu. [11] Baadhi yenu mlikuwa hivyo; lakini sasa
mmeoshwa, mkafanywa watakatifu, na kupatanishwa na Mungu kwa jina la Bwana Yesu
Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu. [12] Mtu anaweza kusema: "Kwangu mimi kila kitu
ni halali." Sawa; lakini si kila kitu kinafaa. Nakubali kwamba kila kitu ni halali kwangu
lakini sitaki kutawaliwa na kitu chochote. [13] Unaweza kusema: "Chakula ni kwa ajili ya
tumbo, na tumbo ni kwa ajili ya chakula." Sawa; lakini Mungu ataviharibu vyote viwili.
Mwili wa mtu si kwa ajili ya uzinzi bali ni kwa ajili ya kumtumikia Bwana, naye Bwana
ni kwa ajili ya mwili. [14] Basi, Mungu aliyemfufua Bwana kutoka wafu atatufufua nasi
pia kwa nguvu yake. [15] Je, hamjui kwamba miili yenu ni viungo vya mwili wa Kristo?

Je, mnadhani naweza kuchukua sehemu ya mwili wa Kristo na kuifanya kuwa sehemu
ya mwili wa kahaba? Hata kidogo! [16] Maana, kama mjuavyo, anayeungana na kahaba
huwa mwili mmoja naye—kama ilivyoandikwa: “Nao wawili watakuwa mwili mmoja.”
[17] Lakini aliyejiunga na Bwana huwa roho moja naye. [18] Jiepusheni kabisa na uzinzi.
Dhambi nyingine zote hutendwa nje ya mwili lakini mzinzi hutenda dhambi dhidi ya
mwili wake mwenyewe. [19] Je, hamjui kwamba miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu
aliye ndani yenu, ambaye mlimpokea kutoka kwa Mungu? Ninyi basi, si mali yenu
wenyewe. [20] Mlinunuliwa kwa bei kubwa. Kwa hiyo, itumieni miili yenu kwa ajili ya
kumtukuza Mungu.

7

[1] Yahusu sasa mambo yale mliyoandika: naam, ni vizuri kama mtu haoi; [2] lakini kwa
sababu ya hatari ya uzinzi, basi, kila mwanamume na awe na mke wake mwenyewe,
na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe. [3] Mume atimize wajibu alio nao
kwa mkewe, naye mke atimize wajibu alio nao kwa mumewe. [4] Mke hana mamlaka juu
ya mwili wake, bali mumewe anayo; hali kadhalika naye mume, hana mamlaka juu ya
mwili wake, bali mkewe anayo. [5] Msinyimane haki zenu, isipokuwa kama mnaafikiana
kufanya hivyo kwa kitambo tu, ili mpate nafasi nzuri ya kusali. Kisha rudianeni tena
mara, ili Shetani asije akawajaribu kwa sababu ya udhaifu wenu. [6] Ninayowaambieni
sasa ni mawaidha, si amri. [7] Ningependa watu wote wawe kama mimi nilivyo; lakini
kila mmoja anacho kipaji chake kutoka kwa Mungu; mmoja kipaji hiki na mwingine
kile. [8] Basi, wale ambao hawajaoana na wale walio wajane nawaambia kwamba ni vema
kuendelea kuwa kama mimi nilivyo. [9] Hata hivyo, kama mtu hawezi kujizuia basi, na
aoe; maana ni afadhali zaidi kuoa kuliko kuwaka tamaa. [10] Kwa wale waliooa ninayo amri,
tena si yangu, ila ni ya Bwana: mke asiachane na mumewe; [11] lakini kama akiachana naye,
basi abaki bila kuolewa; ama la, apatanishwe na mume wake. Mume naye asimpe talaka
mkewe. [12] Kwa wale wengine, (mimi binafsi, si Bwana) nasema hivi: Ikiwa mwanamume
Mkristo anaye mke asiyeamini, na huyo mwanamke akakubali kuendelea kuishi naye,
asimpe talaka. [13] Na, kama mwanamke Mkristo anaye mume asiyeamini, na huyo
mwanamume akakubali kuendelea kuishi naye, basi, asimpe talaka mumewe. [14] Kwa
maana huyo mume asiyeamini hupokelewa kwa Mungu kwa kuungana na mkewe; na
huyo mke asiyeamini hupokelewa kwa Mungu kwa kuungana na mumewe. Vinginevyo
watoto wao wangekuwa si wa Mungu; kumbe sasa ni watoto wake Mungu. [15] Hata hivyo,
ikiwa yule asiyeamini anataka kumwacha mwenzake aliye Mkristo, basi, na amwache
tu. Hapo huyo Mkristo, mume au mke, atakuwa huru. Maana Mungu amewaiteni
ninyi muishi kwa amani. [16] Wewe mama Mkristo, unawezaje kuwa na hakika kwamba
hutaweza kumwokoa mume wako? Au wewe mume Mkristo, unawezaje kuwa na hakika
kwamba hutaweza kumwokoa mkeo? [17] Kwa vyovyote kila mmoja na aishi kufuatana
na vipaji alivyogawiwa na Bwana, na kama alivyoitwa na Mungu. Hili ndilo agizo langu
kwa makanisa yote. [18] Kama mtu aliitwa akiwa ametahiriwa, basi asijisingizie kwamba
hakutahiriwa; na kama alipoitwa hakuwa ametahiriwa, basi na asitahiriwe. [19] Maana
kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu; kilicho muhimu ni kuzishika amri za Mungu. [20] Basi,
kila mmoja na abaki kama alivyokuwa wakati alipoitwa. [21] Je, wewe ulikuwa mtumwa
wakati ulipoitwa? Sawa, usijali; lakini ukipata fursa ya kuwa huru, itumie. [22] Maana
yeye aliyeitwa na Bwana akiwa mtumwa huyo huwa mtu huru wa Bwana. Hali kadhalika
naye aliyeitwa akiwa mtu huru, huwa mtumwa wa Kristo. [23] Nyote mmenunuliwa kwa
bei; kwa hiyo msiwe tena watumwa wa watu. [24] Ndugu zangu, kila mmoja wenu basi, na
abaki na Mungu kama alivyokuwa wakati alipoitwa. [25] Sasa, kuhusu mabikira na waseja,
sina amri kutoka kwa Bwana; lakini natoa maoni yangu mimi ambaye kwa huruma yake
Bwana nastahili kuaminiwa. [26] Basi, kutokana na shida iliyopo sasa nadhani ingefaa mtu
abaki kama alivyo. [27] Je, umeoa? Basi, usitake kuachana na mkeo. Wewe hukuoa? Basi,
usitake kuoa. [28] Lakini ikiwa utaoa hutakuwa umetenda dhambi; na msichana akiolewa

hatakuwa ametenda dhambi. Hao watakaooana watapatwa na matatizo ya dunia hii,
lakini mimi ningependa hayo yasiwapate ninyi. 29 Ndugu, nataka kusema hivi: muda
uliobaki ni mfupi. Na tangu sasa wale waliooa na waishi kama vile hawakuoa; 30 wenye
kulia wawe kama hawalii, na wenye kufurahi wawe kama hawafurahi; wanaonunua
wawe kama hawana kitu; 31 nao wenye shughuli na dunia hii wawe kama vile hawana
shughuli sana nayo. Maana ulimwengu huu, kama tuujuavyo, unapita. 32 Ningependa
ninyi msiwe na wasiwasi. Mtu asiye na mke hujishughulisha na kazi ya Bwana jinsi
atakavyompendeza Bwana. 33 Mtu aliyeoa hujishughulisha na mambo ya dunia jinsi
atakavyompendeza mkewe, 34 naye amegawanyika. Mwanamke asiyeolewa au bikira
hujishughulisha na mambo ya Bwana apate kujitolea mwili na roho kwa Bwana. Lakini
mwanamke aliyeolewa hujishughulisha na mambo ya dunia hii jinsi atakavyompendeza
mumewe. 35 Nawaambieni haya kwa faida yenu, na si kwa kuwawekeeni kizuio. Nataka
tu muwe na mpango unaofaa, mpate kumtumikia Bwana kwa moyo na nia moja.
36 Kama mtu anaona kwamba hamtendei vyema mchumba wake asipomwoa, na kama
tamaa zake zinamshinda, na afanye atakavyo; waoane tu; hatakuwa ametenda dhambi.
37 Lakini kama huyo mwanamume akiamua kwa hiari moyoni mwake kutooa na kama
anaweza kuzitawala tamaa zake na kuamua namna ya kufanya, basi, anafanya vizuri zaidi
asipomwoa huyo mwenzake bikira. 38 Kwa maneno mengine: yule anayeamua kumwoa
huyo mchumba wake anafanya vema; naye anayeamua kutomwoa anafanya vema zaidi.
39 Mwanamke huwa amefungwa na mumewe kwa muda wote mumewe aishipo. Lakini
mumewe akifa, mama huyo yuko huru, na akipenda anaweza kuolewa na mtu yeyote,
mradi tu iwe Kikristo. 40 Lakini, nionavyo mimi, atakuwa na heri zaidi kama akibaki
hivyo alivyo. Hayo ni maoni yangu, na nafikiri mimi pia ninaye Roho wa Mungu.

8

1 Yahusu sasa vyakula vilivyotambikiwa sanamu: Tunajua kwamba sisi sote tuna
ujuzi, lakini ujuzi huo huwafanya watu wawe na majivuno; lakini mapendo hujenga.
2 Anayefikiri kwamba anajua kitu, kwa kweli hajui chochote kama inavyompasa. 3 Lakini
anayempenda Mungu huyo anajulikana naye. 4 Kwa hiyo, kuhusu vyakula vilivyotam-
bikiwa sanamu, twajua kwamba sanamu si kitu duniani; twajua kwamba Mungu ni
mmoja tu. 5 Hata kama viko vitu viitwavyo miungu duniani au mbinguni, na hata
kama wako miungu na mabwana wengi, 6 hata hivyo, kwetu sisi yuko Mungu mmoja
tu: Baba, Muumba wa vyote, ambaye kwa ajili yake sisi tuko. Pia yuko Bwana mmoja
tu, Yesu Kristo, ambaye kwa njia yake vitu vyote viliumbwa, na sisi twaishi kwa njia
yake. 7 Lakini, si kila mtu anao ujuzi huu. Maana wako watu wengine waliokwisha zoea
sanamu, watu ambao mpaka hivi sasa wanapokula vyakula huviona bado kama vyakula
vilivyotambikiwa sanamu. Na kwa vile dhamiri zao ni dhaifu, hutiwa unajisi. 8 Lakini
chakula hakiwezi kutupeleka karibu zaidi na Mungu. Tukiacha kukila hatupungukiwi
kitu, tukikila hatuongezewi kitu. 9 Lakini, jihadharini: huu uhuru wenu usiwafanye
walio na imani dhaifu waanguke katika dhambi. 10 Maana, mtu ambaye dhamiri yake ni
dhaifu, akikuona wewe mwenye ujuzi unakula vyakula hivyo ndani ya hekalu la sanamu,
je, hatatiwa moyo wa kula vyakula vilivyotambikiwa sanamu? 11 Hivyo, huyo ndugu
yako dhaifu ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake, atapotea kwa sababu ya ujuzi wako.
12 Kama mkiwakosesha ndugu zenu jinsi hiyo na kuzijeruhi dhamiri zao dhaifu, mtakuwa
mmemkosea Kristo. 13 Kwa hiyo, ikiwa chakula husababisha kuanguka kwa ndugu yangu,
sitakula nyama kamwe, nisije nikamfanya ndugu yangu aanguke katika dhambi.

9

1 Je, mimi si mtu huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi sikumwona Yesu Bwana wetu? Je,
ninyi si matokeo ya kazi yangu kwa ajili ya Bwana? 2 Hata kama kwa watu wengine mimi
si mtume, lakini walau kwenu ninyi mimi ni mtume. Ninyi ni uthibitisho wa mtume
wangu kwa sababu ya kuungana kwenu na Bwana. 3 Hoja yangu kwa wale wanaonipinga
ndiyo hii: 4 Je, hatuna haki ya kula na kunywa? 5 Je, hatuna ruhusa kumchukua mke

Mkristo katika ziara zetu, kama vile wafanyavyo mitume wengine, ndugu zake Bwana,
na pia Kefa? 6 Au ni mimi tu na Barnaba ambao tunapaswa kujipatia maslahi yetu
kwa kufanya kazi? 7 Je, mwanajeshi gani anayelipia utumishi wake jeshini? Mkulima
gani asiyekula matunda ya shamba lake la mizabibu? Mchungaji gani asiyekunywa
maziwa ya mifugo yake? 8 Je, nasema mambo haya kibinadamu tu? Je, Sheria nayo
haisemi hivyo? 9 Imeandikwa katika Sheria ya Mose: “Usimfunge kinywa ng'ombe
anapoliwata nafaka.” Je, ndio kusema Mungu anajishughulisha na ng'ombe? 10 Je,
hakuwa anatufikiria sisi aliposema hivyo? Naam, haya yaliandikwa kwa ajili yetu;
kwani yule anayelima na yule anayevuna, wote wawili wana haki ya kutumaini kupata
sehemu ya mavuno. 11 Ikiwa sisi tumepanda mbegu ya kiroho kati yenu, je, ni jambo
kubwa tukichuma kwenu faida ya kidunia? 12 Ikiwa wengine wanayo haki ya kutazamia
hayo kutoka kwenu, je, sisi hatuna haki zaidi kuliko hao? Lakini, sisi hatukuitumia
haki hiyo, Badala yake, tumestahimili kila kitu ili tusiiwekee kizuizi chochote Habari
Njema ya Kristo. 13 Je, hamjui kwamba wanaotumikia Hekaluni hupata chakula chao
Hekaluni, na kwamba wanaotolea sadaka madhabahuni hupata sehemu ya hiyo sadaka?
14 Bwana aliagiza vivyo hivyo; wahubiri wa Habari Njema wapate riziki zao kutokana
nayo. 15 Lakini, mimi sikutumia hata mojawapo ya haki hizo. Na wala siandiki nijipatie
haki hizo; kwangu mimi ni afadhali kufa kuliko kumfanya yeyote aone kwamba najisifu
bure. 16 Ikiwa ninaihubiri Habari Njema, hilo si jambo la kujivunia; hilo ni jukumu
nililopewa. Na, ole wangu kama sitaihubiri Habari Njema! 17 Ningekuwa nimeichagua
kazi hii kwa hiari, basi, ningetazamia malipo; lakini maadam naifanya ikiwa ni wajibu,
hiyo ina maana kwamba ni jukumu nililopewa nitekeleze. 18 Mshahara wangu ni kitu
gani, basi? Mshahara wangu ni fursa ya kuihubiri Habari Njema bure, bila kudai haki
ninazostahili kwa kuihubiri. 19 Kwa hiyo, ingawa mimi si mtumwa wa mtu yeyote,
nimejifanya mtumwa wa kila mtu ili nimpatie Kristo watu wengi iwezekanavyo. 20 Kwa
Wayahudi nimeishi kama Myahudi ili niwapate Wayahudi; yaani, ingawa mimi siko chini
ya Sheria, nimejiweka chini ya Sheria kwao, ili niwapate hao walio chini ya Sheria.
21 Na kwa wale walio nje ya Sheria, naishi kama wao, nje ya Sheria, ili niwapate hao
walio nje ya Sheria. Hii haimaanishi kwamba mimi niko nje ya sheria ya Mungu, maana
nabanwa na sheria ya Kristo. 22 Kwao walio dhaifu nimejifanya dhaifu ili niwapate hao
walio dhaifu. Nimejifanya kila kitu kwa wote ili nipate kuwaokoa baadhi yao kwa kila
njia. 23 Nafanya haya yote kwa ajili ya Habari Njema, nipate kushiriki baraka zake.
24 Je, hamjui kwamba katika uwanja wa michezo, ingawa wapiga mbio wote hukimbia,
ni mmoja tu anayejinyakulia zawadi? 25 Wanariadha hujipa mazoezi na nidhamu kali;
hufanya hivyo ili wajipatie taji iharibikayo! Lakini sisi twafanya hivyo tupate taji ya
kudumu daima. 26 Ndivyo basi, ninavyopiga mbio nikiwa na nia ya kushinda; ndivyo
ninavyopigana, na si kama bondia anayetupa ngumi zake hewani. 27 Naupa mwili wangu
mazoezi magumu na kuutia katika nidhamu kamili, nisije mimi mwenyewe nikakataliwa
baada ya kuwahubiria wengine.

10

1 Ndugu, nataka mjue kwamba babu zetu wote walikuwa chini ya ulinzi wa lile
wingu, na kwamba wote walivuka salama ile bahari. 2 Wote walibatizwa katika umoja
na Mose kwa lile wingu na ile bahari. 3 Wote walikula chakula kilekile cha kiroho,
4 wakanywa pia kinywaji kilekile cha kiroho, maana walikunywa kutoka ule mwamba
wa kiroho uliowafuata; mwamba huo ulikuwa Kristo mwenyewe. 5 Hata hivyo, wengi
wao hawakumpendeza Mungu, na maiti zao zilisambazwa jangwani. 6 Sasa, mambo hayo
yote ni mfano tu kwetu; yanatuonya sisi tusitamani ubaya kama wao walivyotamani.
7 Msiwe waabudu sanamu kama baadhi yao walivyokuwa; kama yasemavyo Maandiko:
“Watu waliketi kula na kunywa, wakasimama kucheza.” 8 Wala tusizini kama baadhi yao
walivyozini, wakaangamia siku moja watu ishirini na tatu elfu. 9 Tusimjaribu Bwana
kama baadhi yao walivyomjaribu, wakauawa na nyoka. 10 Wala msinung'unike kama

baadhi yao walivyonung'unika, wakaangamizwa na Mwangamizi! [11] Basi, mambo hayo
yaliyowapata wao ni kielelezo kwa wengine, na yaliandikwa ili kutuonya sisi, ambao
mwisho wa nyakati unatukabili. [12] Anayedhani amesimama imara ajihadhari asianguke.
[13] Majaribu mliyokwisha pata ni ya kawaida kwa binadamu. Mungu ni mwaminifu, naye
hataruhusu mjaribiwe kupita nguvu zenu, ila pamoja na majaribu, yeye atawapeni pia
nguvu ya kustahimili na njia ya kutoka humo salama. [14] Kwa hiyo, wapenzi wangu,
epeni ibada za sanamu. [15] Naongea nanyi, watu wenye busara; jiamulieni wenyewe
hayo nisemayo. [16] Tunapomshukuru Mungu kwa kikombe kile cha baraka, je, huwa
hatushiriki damu ya Kristo? Na tunapoumega mkate, je, huwa hatushiriki mwili wa
Kristo? [17] Kwa kuwa mkate huo ni mmoja, sisi, ingawa ni wengi, tu mwili mmoja; maana
sote twashiriki mkate huohuo. [18] Chukueni, kwa mfano, Wayahudi wenyewe: kwao,
wenye kula vilivyotambikiwa madhabahuni waliungana na hiyo madhabahu. [19] Nataka
kusema nini, basi? Kwamba chakula kilichotambikiwa sanamu ni kitu zaidi ya chakula?
Na hizo sanamu, je, ni kitu kweli zaidi ya sanamu? [20] Hata kidogo! Ninachosema ni
kwamba tambiko wanazotoa watu wasiomjua Mungu wanawatolea pepo, sio Mungu.
Sipendi kamwe ninyi muwe na ushirika na pepo. [21] Hamwezi kunywa kikombe cha
Bwana na kikombe cha pepo; hamwezi kushiriki katika meza ya Bwana na katika meza
ya pepo. [22] Au je, tunataka kumfanya Bwana awe na wivu? Mnadhani tuna nguvu
zaidi kuliko yeye? [23] Vitu vyote ni halali, lakini si vyote vinafaa. Vitu vyote ni halali
lakini si vyote vinajenga. [24] Mtu asitafute faida yake mwenyewe, ila faida ya mwenzake.
[25] Kuleni chochote kile kiuzwacho sokoni bila ya kuulizauliza kwa sababu ya dhamiri
zenu; [26] maana Maandiko yasema: "Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana."
[27] Kama mtu ambaye si muumini akiwaalikeni nanyi mkakubali kwenda, basi, kuleni
vyote atakavyowaandalieni bila kuulizauliza kwa sababu ya dhamiri zenu. [28] Lakini
mtu akiwaambieni: "Chakula hiki kimetambikiwa sanamu," basi, kwa ajili ya huyo
aliyewaambieni hivyo na kwa ajili ya dhamiri, msile. [29] Nasema, "kwa ajili ya dhamiri,"
si dhamiri yenu, bali dhamiri yake huyo aliyewaambieni. Mtaniuliza: "Kwa nini uhuru
wangu utegemee dhamiri ya mtu mwingine? [30] Ikiwa mimi nashiriki chakula hicho
huku namshukuru Mungu, kwa nini nilaumiwe kwa chakula ambacho kwa ajili yake
nimemshukuru Mungu?" [31] Basi, chochote mfanyacho iwe ni kula au kunywa, fanyeni
yote kwa ajili ya utukufu wa Mungu. [32] Msiwe kikwazo kwa Wayahudi au kwa Wagiriki
au kwa kanisa la Mungu. [33] Muwe kama mimi; najaribu kuwapendeza wote kwa kila njia,
bila kutafuta faida yangu mwenyewe ila faida ya wote, wapate kuokolewa.

11

[1] Niigeni mimi kama ninavyomwiga Kristo. [2] Nawapeni hongera kwa sababu
mnanikumbuka na kwa sababu mnayashikilia yale maagizo niliyowapeni. [3] Lakini
napenda pia mjue kwamba Kristo ni kichwa cha kila mwanamume, na mwanamume ni
kichwa cha mkewe, na Mungu ni kichwa cha Kristo. [4] Basi, kila mwanamume anayesali
au anayetangaza ujumbe wa Mungu huku amefunika kichwa chake, huyo anamdharau
Kristo. [5] Na mwanamke akisali au kutangaza ujumbe wa Mungu bila kufunika kichwa
chake, anamdharau mumewe; anayefanya hivyo ni sawa tu na mwanamke aliyenyoa
kichwa chake. [6] Mwanamke asiyefunika kichwa chake, afadhali anyoe nywele zake.
Lakini ni aibu kwa mwanamke kukatwa nywele zake au kunyolewa; basi, afadhali afunike
kichwa chake. [7] Haifai mwanamume kufunika kichwa chake, kwa kuwa yeye ni mfano
wa Mungu na kioo cha utukufu wake Mungu; lakini mwanamke ni kioo cha utukufu
wa mwanamume. [8] Mwanamume hakutoka kwa mwanamke, ila mwanamke alitoka
kwa mwanamume. [9] Mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, ila mwanamke
aliumbwa kwa ajili ya mwanamume. [10] Ndiyo maana mwanamke hufunika kichwa
chake, iwe ishara ya mamlaka yaliyo juu yake, na pia kwa sababu ya malaika. [11] Hata
hivyo, mbele ya Bwana mwanamke si kitu bila mwanamume, naye mwanamume si
kitu bila mwanamke. [12] Kama vile mwanamke alivyotokana na mwanamume, vivyo

hivyo mwanamume huzaliwa na mwanamke; kila kitu hutoka kwa Mungu. 13 Amueni
wenyewe: Je, inafaa mwanamke kumwomba Mungu bila kuvaa kitu kichwani? 14 Hata
maumbile yenyewe huonyesha wazi kwamba kwa mwanamume kuwa na nywele ndefu
ni aibu kwake mwenyewe; 15 lakini kwa mwanamke kuwa na nywele ni heshima kwake;
nywele zake ndefu amepewa ili zimfunike. 16 Kama mtu anataka kuleta ubishi juu
ya jambo hili, basi, na ajue kwamba sisi hatuna desturi nyingine, wala makanisa ya
Mungu hayana desturi nyingine. 17 Nikiwa bado nawapeni maagizo haya, siwezi hata
kidogo kuwapa ninyi hongera kuhusu haya yafuatayo: mikutano yenu ninyi waumini
yaleta hasara zaidi kuliko faida. 18 Awali ya yote, nasikia kwamba mnapokutana
pamoja hutokea mafarakano kati yenu. Nami naamini kiasi, 19 maana ni lazima fikira
tofauti ziweko miongoni mwenu, ili wale walio thabiti wapate kutambulikana. 20 Kweli
mnakutana, lakini si kwa ajili ya kula chakula cha Bwana! 21 Maana mnapokula kila
mmoja hukikalia chakula chake mwenyewe, hata hutokea kwamba baadhi yenu wana
njaa, na wengine wamelewa! 22 Je, hamwezi kula na kunywa nyumbani kwenu! Au
je, mnalidharau kanisa la Mungu na kuwaaibisha hao wasio na kitu? Niwaambie nini?
Niwasifu? La hasha! Si kuhusu jambo hili. 23 Maana mimi nilipokea kwa Bwana yale
maagizo niliyowaachieni: kwamba, usiku ule Bwana Yesu aliotolewa, alitwaa mkate,
24 akamshukuru Mungu, akaumega, akasema: "Huu ndio mwili wangu ulio kwa ajili
yenu; fanyeni hivi kwa kunikumbuka." 25 Vivyo hivyo, baada ya kula, akatwaa kikombe
akasema: "Hiki ni kikombe cha agano jipya linalothibitishwa kwa damu yangu. Fanyeni
hivi, kila mnapokunywa, kwa kunikumbuka." 26 Maana kila mnapokula mkate huu
na kunywa kikombe hiki, mwatangaza kifo cha Bwana, mpaka atakapokuja. 27 Kwa
hiyo, kila aulaye mkate huo au kunywa kikombe cha Bwana bila kustahili, atakuwa
na hatia dhidi ya mwili na damu ya Bwana. 28 Basi, kila mtu ajichunguze mwenyewe
kwanza, ndipo ale mkate huo na anywe kikombe hicho; 29 maana anayekula na kunywa
bila kutambua maana ya mwili wa Bwana, anakula na kunywa hukumu yake yeye
mwenyewe. 30 Ndiyo maana wengi kati yenu ni dhaifu na wagonjwa, na wengine kadhaa
wamekufa. 31 Kama tungejichunguza wenyewe vizuri hatungeadhibiwa hivyo. 32 Lakini
tunapohukumiwa na Bwana, tunafunzwa tuwe na nidhamu, ili tusije tukahukumiwa
pamoja na ulimwengu. 33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mnapokutana kula chakula cha Bwana,
kila mmoja amngoje mwenzake. 34 Na kama kuna yeyote aliye na njaa, na ale nyumbani
kwake, ili kukutana kwenu kusisababishe hukumu. Lakini, kuhusu yale mambo mengine,
nitawapeni maelezo nitakapokuja.

12

1 Ndugu, kuhusu vipaji vya kiroho, napenda mfahamu vizuri mambo haya: 2 Mnajua
kwamba, kabla ya kuongoka kwenu, mlitawaliwa na kupotoshwa na sanamu tupu.
3 Basi, jueni kwamba mtu yeyote anayeongozwa na Roho wa Mungu hawezi kusema:
"Yesu alaaniwe!" Hali kadhalika, mtu yeyote hawezi kusema: "Yesu ni Bwana,"
asipoongozwa na Roho Mtakatifu. 4 Vipaji vya kiroho ni vya namna nyingi, lakini Roho
avitoaye ni mmoja. 5 Kuna namna nyingi za kutumikia, lakini Bwana anayetumikiwa ni
mmoja. 6 Kuna namna mbalimbali za kufanya kazi ya huduma, lakini Mungu ni mmoja,
anayewezesha kazi zote katika wote. 7 Kila mtu hupewa mwangaza wa Roho kwa faida
ya wote. 8 Roho humpa mmoja ujumbe wa hekima, na mwingine ujumbe wa elimu
apendavyo Roho huyohuyo. 9 Roho huyohuyo humpa mmoja imani, na humpa mwingine
kipaji cha kuponya; 10 humpa mmoja kipaji cha kufanya miujiza, mwingine kipaji cha
kusema ujumbe wa Mungu, mwingine kipaji cha kubainisha vipaji vitokavyo kwa Roho
na visivyo vya Roho; humpa mmoja kipaji cha kusema lugha ngeni, na mwingine kipaji
cha kuzifafanua. 11 Hizo zote ni kazi za Roho huyohuyo mmoja, ambaye humpa kila
mtu kipaji tofauti, kama apendavyo mwenyewe. 12 Kama vile mwili ulivyo mmoja wenye
viungo vingi, na viungo hivyo vyote—ingawaje ni vingi—hufanya mwili mmoja, ndivyo
ilivyo pia kwa Kristo. 13 Maana sisi, tukiwa Wayahudi au watu wa mataifa mengine,

watumwa au watu huru, sote tumebatizwa kwa Roho mmoja katika mwili huo mmoja;
na sote tukanyweshwa Roho huyo mmoja. 14 Mwili hauna kiungo kimoja tu, bali una
viungo vingi. 15 Kama mguu ungejisemea: "Kwa kuwa mimi si mkono, basi mimi si mali
ya mwili", je, ungekoma kuwa sehemu ya mwili? La hasha! 16 Kama sikio lingejisemea:
"Kwa vile mimi si jicho, basi mimi si mali ya mwili", je, kwa hoja hiyo lingekoma
kuwa sehemu ya mwili? La! 17 Kama mwili wote ungekuwa jicho, sikio lingekuwa
wapi? Na kama mwili wote ungekuwa sikio, mtu angewezaje kunusa? 18 Lakini kama
ilivyo, Mungu alizipanga sehemu hizo tofauti katika mwili kama alivyopenda. 19 Kama
sehemu zote zingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi? 20 Ukweli ni kwamba,
sehemu za mwili ni nyingi, lakini mwili ni mmoja. 21 Basi, jicho haliwezi kuuambia
mkono: "Sikuhitaji wewe", wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu: "Siwahitaji ninyi."
22 Zaidi ya hayo, inaonekana kwamba sehemu zile za mwili zinazoonekana kuwa ni
dhaifu ndizo zilizo muhimu zaidi. 23 Tena, viungo vile tunavyovifikiria kuwa havistahili
heshima kubwa, ndivyo tunavyovitunza kwa uangalifu zaidi; viungo vya mwili ambavyo
havionekani kuwa vizuri sana, huhifadhiwa zaidi, 24 ambapo viungo vingine havihitaji
kushughulikiwa. Mungu mwenyewe ameuweka mwili katika mpango, akakipa heshima
zaidi kiungo kile kilichopungukiwa heshima, 25 ili kusiweko na utengano katika mwili
bali viungo vyote vishughulikiane. 26 Kama kiungo kimoja kinaumia viungo vyote
huumia pamoja nacho. Kiungo kimoja kikisifiwa viungo vingine vyote hufurahi pamoja
nacho. 27 Basi, ninyi nyote ni mwili wa Kristo; kila mmoja wenu ni kiungo cha mwili
huo. 28 Mungu ameweka katika kanisa: kwanza mitume, pili manabii, tatu walimu; kisha
ameweka wale wenye kipaji cha kufanya miujiza, kuponya, kusaidia; viongozi na wenye
kusema lugha ngeni. 29 Je, wote ni mitume? Wote ni manabii? Wote ni walimu? Wote
ni wenye kipaji cha kufanya miujiza? 30 Je, wote ni wenye kipaji cha kuponya? Wote
ni wenye kipaji cha kusema lugha ngeni? Je, wote hufafanua lugha? 31 Muwe basi, na
tamaa ya kupata vipaji muhimu zaidi. Nami sasa nitawaonyesheni njia bora zaidi kuliko
hizi zote.

13

1 Hata kama nikinena lugha za watu na hata za malaika, lakini kama sina upendo mimi
nimekuwa tu kama sauti ya debe tupu au kengele. 2 Tena, naweza kuwa na kipaji cha
kutangaza ujumbe wa Mungu, nikafahamu siri zote na kujua kila kitu; naweza kuwa na
imani yote hata nikaweza kuihamisha milima, lakini kama sina upendo mimi si kitu.
3 Nikitoa mali yangu yote na kuwapa maskini, na tena nikiutoa mwili wangu uchomwe,
kama sina upendo hiyo hainifai chochote. 4 Mwenye upendo huvumilia, hufadhili;
mwenye upendo hana wivu, hajidai, wala hajivuni. 5 Mwenye upendo hakosi adabu,
hatafuti faida yake binafsi, wala hana wepesi wa hasira; haweki kumbukumbu ya mabaya,
6 hafurahii uovu, bali hufurahia ukweli. 7 Mwenye upendo huvumilia yote, huamini yote,
na hustahimili yote. 8 Upendo hauna kikomo kamwe. Kama kuna vipaji vya kutangaza
ujumbe wa Mungu, hivyo vitatoweka siku moja; kama ni vipaji vya kusema lugha ngeni,
vitakoma; kama kuna elimu, nayo itapita. 9 Maana ujuzi wetu si kamili, na kipaji chetu
cha kutangaza neno la Mungu si kamili. 10 Lakini kile kilicho kikamilifu kitakapofika,
vyote visivyo vikamilifu vitatoweka. 11 Nilipokuwa mtoto mchanga nilisema kitoto,
nilifahamu kitoto, nilifikiri kitoto. Lakini sasa, maadam mimi ni mtu mzima, mambo ya
kitoto nimeyaacha. 12 Tunachoona sasa ni kama tu sura hafifu katika kioo, lakini hapo
baadaye tutaona uso kwa uso. Sasa ninajua kiasi fulani tu, lakini hapo baadaye nitajua
yote kikamilifu, kama vile Mungu anavyonijua mimi. 13 Sasa yanadumu haya matatu:
imani, tumaini na upendo; lakini lililo kuu kupita yote ni upendo.

14

1 Jitahidini kuwa na upendo. Vilevile fanyeni bidii ya kupata vipaji vingine vya kiroho,
hasa kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu. 2 Mwenye kunena lugha ngeni hasemi na
watu bali anasema na Mungu. Yeye hunena kwa nguvu ya Roho mambo yaliyofichika.

3 Lakini mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, husema na watu kwa ajili
ya kuwajenga, kuwafariji na kuwatia moyo. 4 Mwenye kunena lugha ngeni anajijenga
mwenyewe. Lakini mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, analijenga kanisa.
5 Basi, ningependa ninyi nyote mseme kwa lugha ngeni lakini ningependelea hasa muwe
na kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, maana mtu mwenye kipaji cha kutangaza
ujumbe wa Mungu, ni wa maana zaidi kuliko yule mwenye kusema lugha ngeni,
isipokuwa tu kama yupo hapo mtu awezaye kuyafafanua hayo mambo asemayo, ili kanisa
lipate kujengwa. 6 Hivyo, ndugu zangu, kama nikija kwenu na kusema nanyi kwa lugha
ngeni itawafaa nini? Haitawafaa chochote, isipokuwa tu kama nitawaelezeni ufunuo
wa Mungu au ujuzi fulani au ujumbe wa Mungu au mafundisho fulani. 7 Ndivyo ilivyo
kwa vyombo visivyo na uhai vyenye kutoa sauti kama vile filimbi au kinanda. Je, mtu
anawezaje kuutambua wimbo unaochezwa kama vyombo hivyo havitoi sauti waziwazi
vinapopigwa? 8 La mgambo likilia bila kufuata taratibu zake, nani atajiweka tayari
kwa vita? 9 Hali kadhalika na ninyi, kama ulimi wenu hausemi kitu chenye kueleweka,
nani ataweza kufahamu mnayosema? Maneno yenu yatapotea hewani. 10 Zipo lugha
mbalimbali ulimwenguni, na hakuna hata mojawapo isiyo na maana. 11 Lakini ikiwa
mimi sifahamu maana ya lugha asemayo mtu fulani, mimi ni mgeni kwake mtu huyo
naye pia ni mgeni kwangu. 12 Hali kadhalika na ninyi, maadam mna hamu ya kupata
vipaji vya Roho, jitahidini hasa kujipatia vile vinavyosaidia kulijenga kanisa. 13 Kwa hiyo,
mwenye kunena lugha ngeni na aombe apate uwezo wa kuzifafanua. 14 Maana, nikisali
kwa lugha ngeni roho yangu ndiyo inayosali, lakini akili yangu hubaki bure. 15 Nifanye
nini, basi? Nitasali kwa roho yangu, nitasali pia kwa akili yangu; nitaimba kwa roho
yangu, nitaimba pia kwa akili yangu. 16 Ukimsifu Mungu kwa roho yako tu, atawezaje mtu
wa kawaida aliye katika mkutano kuitikia sala yako ya shukrani kwa kusema: "Amina,"
kama haelewi unachosema? 17 Sala yako ya shukrani yaweza kweli kuwa bora, lakini
huyo mwingine haitamfaidia. 18 Namshukuru Mungu kwamba mimi nasema kwa lugha
ngeni zaidi kuliko ninyi nyote. 19 Lakini katika mikutano ya waumini napendelea zaidi
kusema maneno matano yenye kueleweka ili niwafundishe wengine, kuliko kusema
maneno elfu ya lugha ngeni. 20 Ndugu, msiwe kama watoto katika fikira zenu. Kuhusu
uovu muwe kama watoto wachanga lakini katika kufikiri ni lazima muwe kama watu
waliokomaa. 21 Imeandikwa katika Sheria: "Bwana asema hivi: Kwa njia ya wenye
kunena lugha ngeni, na kwa midomo ya wageni, nitasema na watu hawa, hata hivyo,
hawatanisikiliza." 22 Hivyo basi, kipaji cha kusema lugha ngeni ni ishara, si kwa ajili ya
watu wenye imani, bali kwa ajili ya wale wasioamini; lakini kipaji cha kutangaza ujumbe
wa Mungu ni kwa ajili ya wale wanaoamini na si kwa ajili ya wasioamini. 23 Basi, kanisa
lote linapokutana pamoja, na wote wakaanza kusema kwa lugha ngeni, kama wakija watu
wa kawaida au wasioamini, je, hawatasema kwamba ninyi mna wazimu? 24 Lakini, wote
wakiwa wanautangaza ujumbe wa Mungu, akija mtu wa kawaida au asiyeamini, yote
atakayosikia yatamhakikishia ubaya wake mwenyewe; yote atakayosikia yatamhukumu.
25 Siri za moyo wake zitafichuliwa, naye atapiga magoti na kumwabudu Mungu akisema:
"Kweli Mungu yupo pamoja nanyi." 26 Ndugu, tuseme nini, basi? Mnapokutana pamoja,
mmoja aimbe wimbo, mwingine atoe mafundisho, mwingine awe na ufunuo kutoka kwa
Mungu, mwingine atumie kipaji cha kusema kwa lugha ngeni na mwingine afafanue
yanayosemwa. Yote yawe kwa ajili ya kulijenga kanisa. 27 Wakiwepo watu wenye vipaji
vya kusema kwa lugha ngeni, waseme wawili au watatu, si zaidi, tena mmojammoja; na
aweko mtu wa kufafanua yanayosemwa. 28 Lakini kama hakuna awezaye kufafanua, basi,
mwenye kusema lugha ngeni anyamaze mkutanoni, aseme na nafsi yake mwenyewe na
Mungu. 29 Kuhusu wale wenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, waseme wawili
au watatu, na wengine wayapime maneno yao. 30 Ikiwa mmoja anaposema mwingine
wa wasikilizaji amepata ufunuo kutoka kwa Mungu, basi, yule anayesema anyamaze.
31 Maana nyote mwaweza kutangaza ujumbe wa Mungu, mmoja baada ya mwingine, ili
nyote mpate kujifunza na kutiwa moyo. 32 Kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu ni

lazima kitawaliwe na huyo mwenye hicho kipaji. 33 Maana Mungu si Mungu wa fujo,
ila wa amani. 34 Kama ilivyo desturi katika makanisa yote ya watu wa Mungu, wanawake
wakae kimya katika mikutano ya waumini. Hawana ruhusa kusema; ila wawe watii kama
isemavyo Sheria. 35 Ikiwa wanayo maswali ya kuuliza, wawaulize waume zao nyumbani,
maana ni aibu kwa mwanamke kusema katika mikutano ya waumini. 36 Je, mnadhani
neno la Mungu limetoka kwenu ninyi au kwamba limewajieni ninyi peke yenu? 37 Kama
mtu yeyote anadhani kwamba yeye ni mjumbe wa Mungu au kwamba anacho kipaji cha
Roho, na ajue kwamba haya ninayowaandikia ninyi ni amri ya Bwana. 38 Lakini mtu
asiyetambua hayo, basi, mtu asimjali mtu huyo. 39 Hivyo basi, ndugu zangu, mnapaswa
kuwa na hamu ya kutangaza ujumbe wa Mungu; lakini msimkataze mtu kusema kwa
lugha ngeni. 40 Lakini yote yafanyike kwa heshima na kwa utaratibu.

15

1 Sasa ndugu, napenda kuwakumbusha ile Habari Njema niliyowahubirieni nanyi
mkaipokea na kusimama imara ndani yake. 2 Kwa njia yake mnaokolewa, ikiwa
mnayazingatia maneno niliyowahubirieni, na kama kuamini kwenu hakukuwa bure.
3 Mimi niliwakabidhi ninyi mambo muhimu sana ambayo mimi niliyapokea: kwamba
Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu kufuatana na Maandiko Matakatifu; 4 kwamba
alizikwa, akafufuka siku ya tatu kama ilivyoandikwa; 5 kwamba alimtokea Kefa, na
baadaye aliwatokea wale kumi na wawili. 6 Kisha aliwatokea ndugu zaidi ya mia
tano kwa mara moja; wengi wao wanaishi bado, lakini baadhi yao wamekwisha kufa.
7 Baadaye alimtokea Yakobo kisha akawatokea mitume wote. 8 Baada ya wote, akanitokea
hata mimi, mimi niliyekuwa kama mtu aliyezaliwa kabla ya wakati. 9 Maana mimi
ni mdogo kabisa miongoni mwa mitume na wala sistahili kuitwa mtume, kwa sababu
nililidhulumu kanisa la Mungu. 10 Lakini, kwa neema yake Mungu, nimekuwa kama
nilivyo. Na neema yake kwangu haikuwa bure. Mimi nimefanya kazi kuliko wote; si
mimi hasa, ila ni neema ya Mungu ifanyayo kazi pamoja nami. 11 Lakini hata hivyo,
iwe wao ndio wahubirio au mimi nihubiriye, haidhuru, hiki ndicho tunachuhubiri, na
hiki ndicho mnachoamini. 12 Sasa, maadam inahubiriwa kwamba Kristo amefufuliwa
kutoka wafu, baadhi yenu wanawezaje kusema kwamba hakuna ufufuo wa wafu? 13 Kama
hakuna ufufuo wa wafu, basi, Kristo naye hakufufuka; 14 na kama Kristo hakufufuka,
basi mahubiri yetu hayana maana na imani yenu haina maana. 15 Zaidi ya hayo sisi
tungekuwa mashahidi wa uongo mbele ya Mungu, maana tulisema kwamba Mungu
alimfufua Kristo kutoka wafu na kumbe yeye hakumfufua—kama ni kweli kwamba wafu
hawafufuliwi. 16 Maana, ikiwa ni kweli kwamba wafu hawafufuki, basi naye Kristo
hakufufuka. 17 Na kama Kristo hakufufuliwa, basi, imani yenu ni ya bure; mngali bado
katika dhambi zenu. 18 Zaidi ya hayo, wale wote waliokufa wakiwa wameungana na
Kristo wamepotea kabisa. 19 Kama matumaini yetu katika Kristo yanahusu tu maisha
haya ya sasa, basi, sisi ni watu wa kusikitikiwa zaidi kuliko wengine wote duniani.
20 Lakini ukweli ni kwamba Kristo amefufuliwa kutoka wafu, limbuko lao wale waliolala
katika kifo. 21 Maana kama vile kifo kilivyoletwa duniani na mtu mmoja, vivyo hivyo
nako kufufuka kutoka wafu kumesababishwa na mtu mmoja. 22 Kama vile watu wote
wanavyokufa kwa kujiunga na Adamu, vivyo hivyo wote watafufuliwa kwa kuungana
na Kristo. 23 Lakini kila mmoja kwa mpango wake: Kristo kwanza, halafu wale walio
wake Kristo wakati Kristo atakapokuja. 24 Baada ya hayo, mwisho utafika wakati
ambapo Kristo atamkabidhi Mungu Baba Utawala, baada ya kufutilia mbali kila tawala na
mamlaka na nguvu. 25 Maana Kristo sharti atawale mpaka Mungu atakapowashinda adui
zake na kuwaweka chini ya miguu yake. 26 Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni kifo.
27 Maana, Maandiko yasema: "Mungu ameweka vitu vyote chini ya miguu yake." Lakini,
Maandiko yanaposema: "Vitu vyote vimewekwa chini ya miguu yake avitawale" ni
dhahiri kwamba Mungu haingii katika kundi hilo la vitu, maana yeye ndiye anayeviweka
vitu hivyo chini ya Kristo. 28 Lakini vitu vyote vitakapowekwa chini ya Utawala wa Kristo,

ndipo naye Mwana atakapojiweka chini ya Mungu, aliyeweka vyote chini ya Utawala
wake; ili Mungu atawale juu ya vyote. 29 Kama hakuna ufufuo, je watu wale wanaobatizwa
kwa ajili ya wafu wanatumainia kupata nini? Kama wafu hawafufuliwi, ya nini kubatizwa
kwa ajili yao? 30 Na sisi, ya nini kujitia hatarini kila saa? 31 Ndugu, mimi nakikabili
kifo kila siku! Fahari niliyo nayo juu yenu katika kuungana na Kristo Yesu Bwana wetu
inanifanya nitangaze jambo hili. 32 Kama kusudi langu lingalikuwa la kibinadamu tu,
kule kupigana kwangu na wanyama wakali hapa Efeso kungalinifaa kitu gani? Kama
wafu hawafufuki, basi, "Tule na tunywe, maana kesho tutakufa." 33 Msidanganyike!
Urafiki mbaya huharibu tabia njema. 34 Amkeni! Anzeni kuishi vema, na acheni kutenda
dhambi. Baadhi yenu hawamjui Mungu kabisa. Hii nawaambieni, ni aibu kubwa kwenu!
35 Lakini mtu anaweza kuuliza: "Wafu watafufuliwaje? Watakuwa na mwili wa namna
gani wakati watakapokuja tena?" 36 Hayo ni maswali ya kijinga! Ukipanda mbegu,
isipokufa kwanza haitaota. 37 Unachopanda ni mbegu tu, labda ya ngano au nafaka
nyingine, na si mmea mzima ambao hutokea baadaye. 38 Mungu huipa hiyo mbegu mwili
anaoutaka mwenyewe; kila mbegu hupata mwili wake wa pekee. 39 Miili ya viumbe vyote
si sawa. Miili ya binadamu ni ya namna moja, ya wanyama ni ya namna nyingine, ya
ndege ni ya namna nyingine na miili ya samaki pia ni ya namna nyingine. 40 Iko miili
ya mbinguni na miili ya duniani; uzuri wa miili ya mbinguni ni mwingine, na na uzuri
wa miili ya duniani ni mwingine. 41 Uko uzuri wa jua, wa mwezi na wa nyota; hata
nyota nazo huhitilafiana kwa uzuri. 42 Ndivyo ilivyo kuhusu ufufuo wa wafu. Kama
vile mbegu, mwili huzikwa ardhini ukiwa katika hali ya kuharibika, lakini hufufuliwa
katika hali ya kutoharibika. 43 Huzikwa katika hali duni, hufufuliwa katika hali tukufu;
huzikwa katika hali dhaifu, hufufuliwa ukiwa wenye nguvu. 44 Unapozikwa ni mwili
wa kawaida, unapofufuliwa ni mwili wa kiroho. Kuna mwili wa kawaida na kutakuwa
na mwili wa kiroho. 45 Maana Maandiko yasema: "Mtu wa kwanza, Adamu, alikuwa
kiumbe mwenye uhai;" lakini adamu wa mwisho ni Roho awapaye watu uzima. 46 Lakini
unaotangulia kuwako si ule mwili wa kiroho, ila ule mwili wa kawaida kisha ule mwili wa
kiroho. 47 Adamu wa kwanza aliumbwa kwa udongo, alitoka ardhini; mtu wa pili alitoka
mbinguni. 48 Wote walio wa dunia wako kama huyo mtu aliyeumbwa kwa udongo; wale
walio wa mbinguni wako kama yule aliyetoka mbinguni. 49 Kama vile tulivyofanana na
yule aliyeumbwa kwa udongo, vivyo hivyo tutafanana na huyohuyo aliyetoka mbinguni.
50 Basi, ndugu, nasema hivi: kile kilichofanywa kwa mwili na damu hakiwezi kuushiriki
Ufalme wa Mungu; na chenye kuharibika hakiwezi kuwa na hali ya kutoharibika.
51 Sikilizeni, nawaambieni siri: sisi hatutakufa sote, ila sote tutageuzwa 52 wakati wa
mbiu ya mwisho, kwa nukta moja, kufumba na kufumbua. Maana mbiu itakapolia,
wafu watafufuliwa katika hali ya kutoweza kufa tena, na sisi tutageuzwa. 53 Maana ni
lazima kila kiharibikacho kijivalie hali ya kutoharibika, mwili uwezao kufa ujivalie hali
ya kutokufa. 54 Basi, mwili huu wenye kuharibika utakapojivalia hali ya kutoharibika,
na kile chenye kufa kitakapojivalia hali ya kutokufa, hapo ndipo litakapotimia lile neno
lililoandikwa: "Kifo kimeangamizwa ushindi umekamilika!" 55 "Kifo, ushindi wako uko
wapi? Uwezo wako wa kuumiza uko wapi?" 56 Ukali wa kifo hutokana na dhambi, nayo
dhambi hupata nguvu yake katika Sheria. 57 Lakini tumshukuru Mungu anayetupatia
ushindi kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo. 58 Basi, ndugu zangu wapenzi, simameni
imara na thabiti. Endeleeni daima kuwa na bidii katika kazi ya Bwana, mkijua kwamba
kazi mnayofanya katika utumishi wa Bwana haitapotea bure.

16

1 Sasa, yahusu ule mchango kwa ajili ya watu wa Mungu: fanyeni kama nilivyoyaagiza
makanisa ya Galatia. 2 Kila Jumapili kila mmoja wenu atenge kiasi cha fedha kadiri ya
mapato yake, ili kusiwe na haja ya kufanya mchango wakati nitakapokuja. 3 Wakati
nitakapokuja kwenu, nitawatuma wale mtakaowachagua miongoni mwenu wapeleke
barua na zawadi zenu Yerusalemu. 4 Kama itafaa nami niende, basi, watakwenda pamoja

nami. [5] Nitakuja kwenu, baada ya kupitia Makedonia—maana nataraji kupitia Makedo-
nia. [6] Labda nitakaa kwenu kwa muda fulani, au huenda nitakaa pamoja nanyi wakati
wote wa baridi, ili mpate kunisaidia niendelee na safari yangu kokote nitakakokwenda.
[7] Sipendi kupita kwenu harakaharaka na kuendelea na safari. Natumaini kukaa kwenu
kwa kitambo fulani, Bwana akiniruhusu. [8] Lakini nitabaki hapa Efeso mpaka siku ya
Pentekoste. [9] Mlango uko wazi kabisa kwa ajili ya kazi yangu muhimu hapa, ingawa
wapinzani nao ni wengi. [10] Timotheo akija, angalieni asiwe na hofu yoyote wakati
yupo kati yenu, kwani anafanya kazi ya Bwana kama mimi. [11] Kwa hiyo mtu yeyote
asimdharau, ila msaidieni aendelee na safari yake kwa amani ili aweze kurudi kwangu,
maana mimi namngojea pamoja na ndugu zetu. [12] Kuhusu ndugu Apolo, nimemsihi sana
aje kwenu pamoja na ndugu wengine, lakini hapendelei kabisa kuja sasa ila atakuja mara
itakapowezekana. [13] Kesheni, simameni imara katika imani, muwe hodari na wenye
nguvu. [14] Kila mfanyacho kifanyike kwa upendo. [15] Ndugu, mnaifahamu jamaa ya
Stefana; wao ni watu wa kwanza kabisa kuipokea imani ya Kikristo katika Akaya, na
wamejitolea kuwatumikia watu wa Mungu. Ninawasihi ninyi ndugu zangu, [16] muufuate
uongozi wa watu kama hao, na uongozi wa kila mtu afanyaye kazi na kutumikia pamoja
nao. [17] Nafurahi sana kwamba Stefana, Fortunato na Akaiko wamefika; wamelijaza
pengo lililokuwako kwa kutokuwako kwenu. [18] Wameiburudisha roho yangu na yenu
pia. Kwa hiyo inafaa kuwakumbuka watu wa namna hii. [19] Makanisa yote ya Asia
yanawasalimuni. Akula na Priskila pamoja na watu wote wa Mungu walio nyumbani
mwao wanawasalimuni sana katika Bwana. [20] Ndugu wote wanawasalimuni. Nanyi
salimianeni kwa ishara ya mapendo ya Mungu. [21] Mimi Paulo nawasalimuni, nikiandika
kwa mkono wangu mwenyewe. [22] Yeyote asiyempenda Bwana, na alaaniwe. MARANA
THA—BWANA, njoo! [23] Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi. [24] Mapendo yangu yawe kwenu
katika kuungana na Kristo Yesu.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na ndugu Timotheo,
tunawaandikia ninyi mlio kanisa la Mungu huko Korintho, na watu wote wa Mungu
kila mahali katika Akaya. 2 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na Bwana Yesu Kristo. 3 Atukuzwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo,
Baba mwenye huruma na Mungu mwenye kuleta faraja yote. 4 Yeye hutufariji sisi
katika taabu zetu zote, ili nasi tupate kuwafariji wengine katika kila taabu kwa faraja
hiyohiyo tunayopokea kutoka kwa Mungu. 5 Naam, kadiri mateso ya Kristo yanavyozidi
ndani yetu, ni kadiri hiyohiyo tunazidi kufarijiwa naye. 6 Ikiwa tunapata taabu, basi
ni kwa ajili ya faraja na wokovu wenu. Tukifarijika, ni kwa ajili ya kuwafariji ninyi na
kuwaunga mkono mpate nguvu ya kustahimili mateso yaleyale tunayoteseka sisi. 7 Tena,
matumaini tuliyo nayo kwa ajili yenu ni imara; tunajua kwamba mkishiriki mateso yetu,
mtashiriki pia faraja yetu. 8 Ndugu, tunataka kuwajulisheni taabu zilizotupata kule Asia;
taabu hizo zilitulemea kupita kiasi, hata tukakata matumaini yote ya kuendelea kuishi.
9 Naam, tulikuwa kama watu waliohukumiwa kuuawa, ili tufundishwe kumtegemea
Mungu mwenye kuwafufua wafu, badala ya kutegemea nguvu zetu sisi wenyewe. 10 Yeye
alituokoa katika hatari kubwa ya kifo, na anaendelea kutuokoa; sisi tumemwekea
tumaini letu kwamba atatuokoa tena, 11 ninyi mkiwa mnatuunga mkono kwa kutuombea.
Hivyo neema tutakazokuwa tumepata kutokana na maombi ya watu wengi hivyo, ziwe
sababu ya watu wengi zaidi kumshukuru Mungu kwa ajili yetu. 12 Sisi tunajivunia
kitu kimoja: dhamiri yetu inatuhakikishia kwamba tumeishi ulimwenguni hapa, na
hasa kati yenu, kwa unyenyekevu na unyofu tuliojaliwa na Mungu; hatukuongozwa
na hekima ya kibinadamu bali neema ya Mungu. 13 Tunawaandikia ninyi mambo
mnayoweza kuyasoma na kuyaelewa. Ninatumaini kwamba mtaelewa vizuri kabisa,
14 maana mpaka sasa mmenielewa kiasi fulani tu. Tunajua kwamba katika ile Siku
ya Bwana Yesu mtaweza kutuonea sisi fahari kama nasi tunavyowaonea ninyi fahari.
15 Nikiwa na matumaini hayo, nilikusudia kuja kwenu hapo awali ili mpate baraka
maradufu. 16 Nilikusudia kupita kwenu nikiwa safarini kwenda Makedonia, na wakati
wa kurudi pia, ili nipate msaada wenu kwa safari yangu kwenda Yudea. 17 Je, mnadhani
nilipopanga hivyo nimekuwa kama mtu asiye na msimamo? Je, mnadhani kwamba
ninafanya uamuzi wangu kwa fikira za kibinadamu na kwamba nasema "Ndiyo" na
"Siyo" papo hapo? 18 Mungu ni ukweli mtupu; basi, kile tulichowaambia ninyi si jambo
la "Ndiyo" na "Siyo". 19 Maana Kristo Yesu, Mwana wa Mungu, ambaye mimi, Silwano
na Timotheo, tulimhubiri kwenu, hakuwa mtu wa "Ndiyo" na "Siyo"; bali yeye daima ni
"Ndiyo" ya Mungu. 20 Maana ndani yake ahadi zote za Mungu zimekuwa "Ndiyo". Kwa
sababu hiyo, "Amina" yetu husemwa kwa njia ya Kristo kwa ajili ya kumtukuza Mungu.
21 Mungu mwenyewe ndiye mwenye kutuimarisha sisi na ninyi pia katika Kristo, na ndiye
anayetuweka wakfu; 22 ndiye aliyetutia mhuri wa kuwa mali yake yeye na kutujalia Roho
mioyoni mwetu kama dhamana ya mambo yote ambayo ametuwekea. 23 Mungu ndiye
shahidi wangu—yeye anajua moyo wangu! Mimi sikuja tena Korintho, kwa sababu tu ya
kuwahurumieni. 24 Hatutaki kutumia mabavu juu ya imani yenu; ninyi mko imara katika
imani yenu. Wajibu wetu ni kufanya kazi pamoja kwa ajili ya furaha yenu.

2

1 Basi nimeamua nisiwatembelee tena kuwatia huzuni. 2 Maana nikiwahuzunisha
ninyi, basi, ni nani atakayenifariji? Ni walewale niliowahuzunisha! 3 Ndiyo maana
niliwaandikia—sikutaka kuja kwenu na kuhuzunishwa na ninyi ambao ndio mngepaswa
kuwa furaha yangu. Nina hakika kwamba, mimi nikifurahi, ninyi nyote pia mnafurahi.
4 Nilipowaandikia hapo awali katika hali ya huzuni na sikitiko moyoni na kwa machozi

mengi, haikuwa kwa ajili ya kuwahuzunisha ninyi, bali kwa ajili ya kuwaonyesheni
kwamba nawapenda mno. 5 Ikiwa kuna mtu aliyemhuzunisha mwingine, hakunihuzu-
nisha mimi—ila amewahuzunisha ninyi nyote, na sipendi kuwa mkali zaidi. 6 Adhabu
aliyokwisha pata kutoka kwa wengi wenu inamtosha. 7 Iliyobakia ni afadhali kwenu
kumsamehe mtu huyo na kumpa moyo ili asije akahuzunika mno na kukata tamaa kabisa.
8 Kwa hiyo nawasihi: mwonyesheni kwamba mnampenda. 9 Madhumuni yangu kuandika
ile barua yalikuwa kutaka kujua kama mko tayari kutii katika kila jambo. 10 Mkimsamehe
mtu, nami pia ninamsamehe. Maana ninaposamehe—kama kweli ninacho cha kusamehe
—nasamehe mbele ya Kristo kwa ajili yenu, 11 ili tusimpe nafasi Shetani atudanganye;
maana twaijua mipango yake ilivyo. 12 Nilipofika Troa kuhubiri Habari Njema ya Kristo,
nilikuta mlango u wazi kwa ajili ya kazi ya Bwana. 13 Lakini nilifadhaika sana kwa
kutomkuta ndugu yetu Tito. Ndiyo maana niliwaaga wote pale nikaenda Makedonia.
14 Lakini, shukrani kwa Mungu anayetuongoza daima katika msafara wa ushindi wa
Kristo. Yeye hutufanya tuueneze ukweli wa Kristo kama harufu nzuri, kila mahali.
15 Maana sisi ni kama harufu nzuri ya ubani ambayo Kristo anamtolea Mungu, harufu
nzuri inayofikia wote wanaookolewa na wanaopotea. 16 Kwa wale wanaopotea, harufu
hiyo ni kifo; lakini kwa wale wanaookolewa, harufu hiyo ni uhai. Nani basi, awezaye
kushiriki katika kazi ya namna hiyo? 17 Sisi si kama wengine ambao hufanya biashara na
ujumbe wa Mungu; sisi tunahubiri kwa unyofu mbele ya Mungu, kama watu tuliotumwa
na Mungu, tukiwa tumeungana na Kristo.

3

1 Je, tunaanza tena kujipendekeza? Je, tunahitaji barua ya utambulisho kwenu, au
kutoka kwenu, kama watu wengine? 2 Ninyi wenyewe ni barua yetu; barua iliyoandikwa
mioyoni mwetu kila mtu aione na kuisoma. 3 Ni dhahiri kwamba ninyi ni barua ya
Kristo aliyoipeleka kwa mikono yetu. Barua yenyewe imeandikwa si kwa wino, bali kwa
Roho wa Mungu hai; imeandikwa si juu ya kipande cha jiwe, bali juu ya mioyo ya watu.
4 Tunaweza kusema hayo kwa sababu ya tumaini letu tulilo nalo kwa Mungu kwa njia
ya Kristo. 5 Si kwamba sisi tunaweza kufanya chochote kwa nguvu zetu wenyewe, ila
uwezo wetu wote hutoka kwa Mungu: 6 maana yeye ndiye aliyetuwezesha kulihudumia
Agano Jipya ambalo si agano la sheria iliyoandikwa, bali Agano la Roho. Maana sheria
iliyoandikwa huleta kifo, lakini Roho huleta uzima. 7 Sheria iliwekwa kwa kuandikwa
juu ya vipande vya mawe. Ingawaje mwisho wake umekuwa kifo, utukufu wake ulikuwa
mkuu mno hata wana wa Israeli wasiweze kuutazama uso wa Mose kwa sababu ya
mng'ao wake. Tena mng'ao huo ulikuwa wa muda tu. Basi, ikiwa huduma ya kile
ambacho kimesababisha kifo imefanyika kwa utukufu mwingi kiasi hicho, 8 basi, huduma
ya Roho ina utukufu mkuu zaidi. 9 Ikiwa basi, kulikuwa na utukufu katika huduma
ile iliyoleta hukumu, ni wazi kwamba huduma ile iletayo kukubaliwa kuwa waadilifu
itakuwa na utukufu mkuu zaidi. 10 Sasa utukufu mkuu zaidi umechukua nafasi ya ule
utukufu uliokuja hapo awali, ambao fahari yake imekwisha toweka. 11 Maana ikiwa kile
kilichokuwa cha muda tu kilikuwa na utukufu wake, bila shaka kile chenye kudumu
milele kitakuwa na utukufu mkuu zaidi. 12 Kwa vile hili ndilo tumaini letu, sisi twasema
kwa uhodari mkuu. 13 Sisi hatufanyi kama Mose ambaye alilazimika kuufunika uso wake
kwa kitambaa ili watu wa Israeli wasiuone ule mwisho wa mng'ao uliokuwa unafifia.
14 Lakini akili zao zilipumbazwa. Mpaka leo hii lisomwapo Agano la Kale, kifuniko hicho
bado kipo. Kifuniko hicho kitaondolewa tu mtu anapoungana na Kristo. 15 Naam, mpaka
hivi leo kila isomwapo Sheria ya Mose akili zao huwa zimefunikwa. 16 Lakini, wakati mtu
amgeukiapo Bwana, kifuniko hicho huondolewa. 17 Hapa "Bwana" ni Roho; na pale alipo
Roho wa Bwana ndipo ulipo uhuru. 18 Basi, sisi sote ambao nyuso zetu hazikufunikwa,
twaonyesha kama katika kioo, utukufu wa Bwana; tunabadilishwa tufanane zaidi na huo
mfano wake kwa utukufu mwingi zaidi. Hiyo ni kazi yake Roho wa Bwana.

4

1 Basi, Mungu, kwa huruma yake, ametukabidhi kazi hii na hivyo hatufi moyo.
2 Tumeyaacha kabisa mambo yote ya aibu na ya kisirisiri. Hatuishi tena kwa udanganyifu,
wala kwa kulipotosha neno la Mungu; bali tunaudhihirisha ukweli kwa kuufanya ukweli,
na hivyo kujiweka chini ya uamuzi wa dhamiri za watu mbele ya Mungu. 3 Maana,
kama Habari Njema tunayohubiri imefichika, imefichika tu kwa wale wanaopotea. 4 Hao
hawaamini kwa sababu yule mungu wa ulimwengu huu amezitia giza akili zao wasipate
kuuona wazi mwanga wa Habari Njema ya utukufu wa Kristo, ambaye ni mfano kamili wa
Mungu. 5 Maana hatujitangazi sisi wenyewe, ila tunamhubiri Yesu Kristo aliye Bwana,
sisi wenyewe tukiwa watumishi wenu kwa ajili ya Yesu. 6 Mungu ambaye alisema,
"Mwanga na uangaze kutoka gizani," ndiye mwenye kuiangaza mioyo yetu, na kutupatia
mwanga wa ujuzi wa utukufu wa Mungu uangazao katika uso wa Kristo. 7 Basi, sisi
tulio na hazina hii tuko tu kama vyombo vya udongo, ili ionekane wazi kwamba nguvu
hiyo kuu yatoka kwa Mungu wala si kwetu sisi wenyewe. 8 Daima twapata taabu,
lakini hatugandamizwi; twapata mashaka, lakini hatukati tamaa; 9 twateseka, lakini
hatuachwi bila msaada; na ingawa tumeangushwa chini, hatukuangamizwa. 10 Kila
wakati tumekuwa tukichukua mwilini mwetu kifo cha Kristo, ili uhai wake Yesu pia
udhihirike katika miili yetu. 11 Naam, katika maisha yetu yote tunakabiliwa na kifo daima
kwa ajili ya Yesu, ili uzima wake Yesu udhihirike katika miili yetu inayokufa. 12 Hii ina
maana kwamba ndani yetu kifo kinafanya kazi, lakini ndani yenu uhai unafanya kazi.
13 Maandiko Matakatifu yasema: "Niliamini, ndiyo maana nilinena." Nasi pia, tukiwa na
moyo huohuo wa imani, tunaamini, na kwa sababu hiyo twanena. 14 Tunajua kwamba
yule aliyemfufua Bwana Yesu atatufufua sisi pia pamoja na Yesu na kutuweka mbele yake
pamoja nanyi. 15 Yote haya ni kwa faida yenu; ili kama vile neema ya Mungu inavyoenea
kwa watu wengi zaidi na zaidi vivyo hivyo watu wengi zaidi watoe shukrani nyingi kwa
utukufu wa Mungu. 16 Kwa sababu hiyo hatufi moyo; na hata kama maumbile yetu ya
nje yataoza, lakini kwa ndani tunafanywa wapya siku kwa siku. 17 Taabu tunayopata
ni kidogo, tena ya muda tu: lakini itatupatia utukufu upitao matazamio yote, utukufu
ambao hauna mwisho. 18 Hivyo tunatazamia kwa makini si vitu vinavyoonekana, bali
visivyoonekana. Maana vinavyoonekana ni vya muda tu; lakini vile visivyoonekana ni
vya milele.

5

1 Maana tunajua kwamba hema hii ambayo ndani yake tunaishi sasa hapa duniani,
yaani mwili wetu, itakapong'olewa, Mungu atatupa makao mengine mbinguni, nyumba
ya milele isiyotengenezwa kwa mikono. 2 Na sasa, katika hali hii, tunaugua, tukitazamia
kwa hamu kubwa kuvikwa makao yetu yaliyo mbinguni. 3 Naam, tunapaswa kuvikwa
namna hiyo ili tusije tukasimama mbele ya Mungu bila vazi. 4 Tukiwa bado katika hema
hii ya duniani, tunalia kwa kukandamizwa; si kwamba tunataka kuuvua mwili huu wa
kufa, ila tuna hamu ya kuvalishwa ule usiokufa, ili kile chenye kufa kimezwe kabisa na
uhai. 5 Mungu mwenyewe alitutayarishia mabadiliko hayo, naye ametupa Roho wake
awe dhamana ya yote aliyotuwekea. 6 Tuko imara daima. Tunajua kwamba kuishi
katika mwili huu tu ni kukaa mbali na Bwana. 7 Maana tunaishi kwa imani, na si kwa
kuona. 8 Lakini tuko imara na tungependelea hata kuyahama makao haya, tukahamie
kwa Bwana. 9 Lakini jambo la maana zaidi, tunataka kumpendeza, iwe tunaishi hapa
duniani au huko. 10 Maana sote ni lazima tusimame mbele ya kiti cha hukumu cha
Kristo, ili kila mmoja apokee anayostahili kwa matendo aliyoyafanya wakati alipokuwa
anaishi duniani, mema au mabaya. 11 Basi, sisi tunajua umuhimu wa kumcha Bwana, na
hivyo tunajitahidi kuwavuta watu. Mungu anatujua waziwazi, nami natumaini kwamba
nanyi pia mnatujua kinaganaga. 12 Si kwamba tunajaribu tena kujipendekeza kwenu, ila
tunataka kuwapa ninyi sababu zetu za kuona fahari juu yenu, ili mpate kuwajibu wale
wanaojivunia hali yao ya nje zaidi kuliko jinsi walivyo moyoni. 13 Ikiwa tumeonekana

kuwa wendawazimu, hiyo ni kwa ajili ya Mungu; na ikiwa tunazo akili zetu timamu, hiyo
ni kwa faida yenu. 14 Maana mapendo ya Kristo yanatumiliki sisi ambao tunatambua
ya kwamba mtu mmoja tu amekufa kwa ajili ya wote, na hiyo ina maana kwamba wote
wanashiriki kifo chake. 15 Alikufa kwa ajili ya watu wote, ili wanaoishi wasiishi kwa ajili
yao wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa, akafufuliwa kwa ajili yao. 16 Basi, tangu
sasa, sisi hatumpimi mtu yeyote kibinadamu. Hata kama kwa wakati mmoja tulimpima
Kristo kibinadamu, sasa si hivyo tena. 17 Mtu yeyote akiungana na Kristo huwa kiumbe
kipya, mambo ya kale yamepita, hali mpya imefika. 18 Yote ni kazi ya Mungu mwenye
kutupatanisha sisi naye kwa njia ya Kristo, akatupa nasi jukumu la kuwapatanisha watu
naye. 19 Ndiyo kusema: Mungu, amekuwa akiupatanisha ulimwengu naye kwa njia
ya Kristo, bila kutia maanani dhambi zao binadamu. Yeye ametupa ujumbe kuhusu
kuwapatanisha watu naye. 20 Basi, sisi tunamwakilisha Kristo, naye Mungu mwenyewe
anatutumia sisi kuwasihi ninyi. Tunawaombeni kwa niaba ya Kristo, mpatanishwe na
Mungu. 21 Kristo hakuwa na dhambi, lakini Mungu alimfanya ahusike na dhambi kwa
ajili yetu, ili sisi kwa kuungana naye, tupate kuushiriki uadilifu wake Mungu.

6

1 Basi, tukiwa wafanyakazi pamoja na Mungu, tunawasihi msikubali ile neema
mliyopokea kutoka kwa Mungu ipotee bure. 2 Mungu asema hivi: "Wakati wa kufaa
nimekusikiliza, wakati wa wokovu nikakusaidia." Basi, sasa ndio wakati wa kufaa,
sasa ndiyo siku ya wokovu! 3 Kusudi tusiwe na lawama yoyote katika utumishi wetu,
hatupendi kumwekea mtu yeyote kizuio chochote. 4 Badala yake, tunajionyesha kuwa
kweli watumishi wa Mungu kwa kila kitu: kwa uvumilivu mwingi wakati wa mateso,
shida na taabu. 5 Tumepigwa, tumetiwa gerezani na kuzomewa hadharani; tumefanya
kazi tukachoka; tumekesha na kukaa bila kula. 6 Tunajionyesha kuwa watumishi wa
Mungu kwa usafi wa moyo, elimu, uvumilivu na wema; kwa Roho Mtakatifu, kwa
upendo usio na unafiki, 7 kwa ujumbe wa kweli na kwa nguvu ya Mungu. Uadilifu
ndiyo silaha yetu upande wa kulia na upande wa kushoto. 8 Tuko tayari kupata
heshima na kudharauliwa, kulaumiwa na kusifiwa. Twadhaniwa kuwa waongo, kumbe
twasema kweli; 9 kama wasiojulikana, kumbe twajulikana kwa wote, kama waliokufa,
lakini mwonavyo, sisi ni wazima kabisa. 10 Ingawa tumeadhibiwa, hatukuuawa; ingawa
tunayo huzuni, twafurahi daima; ingawa tu maskini hohehahe, lakini twatajirisha watu
wengi; twaonekana kuwa watu tusio na chochote, kumbe tuna kila kitu. 11 Ndugu
Wakorintho, tumezungumza nanyi kwa unyofu; mioyo yetu iko wazi kabisa. 12 Kama
mnaona kuna kizuizi chochote kile, kizuizi hicho kiko kwenu ninyi wenyewe, na si kwa
upande wetu. 13 Sasa nasema nanyi kama watoto wangu, wekeni mioyo yenu wazi kama
nasi tulivyofanya. 14 Msiambatane na watu wasioamini. Je, wema na uovu vyapatana
kweli? Mwanga na giza vyawezaje kukaa pamoja? 15 Kristo anawezaje kupatana na
Shetani? Muumini ana uhusiano gani na asiyeamini? 16 Hekalu la Mungu lina uhusiano
gani na sanamu za uongo? Maana sisi ni hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu
mwenyewe alivyosema: "Nitafanya makao yangu kwao, na kuishi kati yao; Nitakuwa
Mungu wao, nao watakuwa watu wangu." 17 Kwa hiyo Bwana asema pia: "Ondokeni
kati yao, mkajitenge nao, msiguse kitu najisi, nami nitawapokea. 18 Mimi nitakuwa Baba
yenu, nanyi mtakuwa watoto wangu, waume kwa wake, asema Bwana Mwenye Uwezo."

7

1 Basi, wapenzi wangu, tukiwa tumepewa ahadi hizi zote, na tujitakase na chochote
kiwezacho kuchafua miili na roho zetu, tuwe watakatifu kabisa, na tuishi kwa kumcha
Mungu. 2 Tunaomba mtupe nafasi mioyoni mwenu! Hatujamkosea mtu yeyote,
hatujamdhuru wala kumdanganya mtu yeyote. 3 Sisemi mambo haya kwa ajili ya
kumhukumu mtu; maana, kama nilivyokwisha sema, ninyi mko mioyoni mwetu, tufe
pamoja, tuishi pamoja. 4 Nina imani kubwa sana ninaposema nanyi; naona fahari kubwa
juu yenu! Katika taabu zetu nimepata kitulizo kikubwa na kufurahi mno. 5 Hata baada

ya kufika Makedonia hatukuweza kupumzika. Kila upande tulikabiliwa na taabu: nje
ugomvi; ndani hofu. 6 Lakini Mungu, mwenye kuwapa shime wanyonge alitupa moyo sisi
pia kwa kuja kwake Tito. 7 Si tu kwa kule kuja kwake Tito, bali pia kwa sababu ya moyo
mliompa ninyi. Yeye ametuarifu jinsi mnavyotamani kuniona, jinsi mlivyo na huzuni,
na mnavyotaka kunitetea. Jambo hili linanifurahisha sana. 8 Maana, hata kama kwa
barua ile yangu nimewahuzunisha, sioni sababu ya kujuta. Naam, naona kwamba barua
hiyo iliwatia huzuni lakini kwa muda. 9 Sasa nafurahi, si kwa sababu mmehuzunika,
ila kwa kuwa huzuni yenu imewafanya mbadili nia zenu na kutubu. Mmehuzunishwa
kadiri ya mpango wa Mungu, na kwa sababu hiyo hatukuwadhuru ninyi kwa vyovyote.
10 Kuwa na huzuni jinsi atakavyo Mungu, husababisha badiliko la moyo, badiliko lenye
kuleta wokovu; hivyo hakuna sababu ya kujuta. Lakini huzuni ya kidunia huleta kifo.
11 Sasa mnaweza kuona matokeo ya kuona huzuni jinsi Mungu atakavyo: ninyi mmepata
kuwa sasa watu wenye jitihada, wenye hoja, mnashtuka na kuogopa, mna bidii na mko
tayari kuona kwamba haki yatekelezwa. Ninyi mmethibitisha kwa kila njia kwamba
hamna hatia kuhusu jambo hili. 12 Hivyo, ingawa niliandika ile barua, haikuwa kwa ajili
ya yule aliyekosa, au kwa ajili ya yule aliyekosewa. Niliandika kusudi ionekane wazi
mbele ya Mungu jinsi mlivyo na bidii kwa ajili yetu. 13 Ndiyo maana sisi tulifarijika
sana. Siyo kwamba tulifarijika tu, ila pia Tito alitufurahisha kwa furaha aliyokuwa nayo
kutokana na jinsi mlivyomchangamsha moyo. 14 Mimi nimewasifu sana mbele yake, na
katika jambo hilo sikudanganyika. Tumewaambieni ukweli daima, na kule kuwasifia
ninyi mbele ya Tito kumekuwa jambo la ukweli mtupu. 15 Hivyo upendo wake wa moyo
kwenu unaongezeka zaidi akikumbuka jinsi ninyi nyote mlivyo tayari kutii, na jinsi
mlivyomkaribisha kwa hofu nyingi na kutetemeka. 16 Nafurahi sana kwamba naweza
kuwategemea ninyi kabisa katika kila jambo.

8

1 Ndugu, tunapenda kuwapa habari juu ya neema ambazo Mungu ameyajalia makanisa
ya Makedonia. 2 Waumini wa huko walijaribiwa sana kwa taabu; lakini furaha yao
ilikuwa kubwa hivi hata wakawa wakarimu kupita kiasi, ingawaje walikuwa maskini sana.
3 Naweza kushuhudia kwamba walikuwa wakarimu kadiri ya nguvu zao na hata zaidi.
Kwa hiari yao wenyewe, 4 walitusihi sana wapewe nafasi ya kushiriki katika huduma hii
ya kuwasaidia watu wa Mungu. 5 Hilo lilikuwa jambo ambalo hatukulitazamia kabisa!
Kwanza walijitolea wao wenyewe kwa Bwana, kisha wakajitolea wenyewe kwetu pia,
kufuatana na mapenzi ya Mungu. 6 Kwa sababu hiyo, tulimsihi Tito aliyeianza kazi hiyo
awasaidieni pia muitekeleze huduma hii ya upendo miongoni mwenu. 7 Ninyi mna kila
kitu: imani, uwezo wa kusema, elimu; bidii yote ya kutenda mema, na upendo wenu
kwetu. Hivyo, tunatazamia muwe wakarimu katika huduma hii ya upendo. 8 Siwapi
ninyi amri, lakini nataka tu kuonyesha jinsi wengine walivyo na bidii ya kusaidia ili
nipate kujua jinsi upendo wenu ulivyo wa kweli. 9 Maana, ninyi mnajua neema ya
Bwana wetu Yesu Kristo: yeye, ingawa alikuwa na kila kitu, alijifanya maskini kwa ajili
yenu, ili kutokana na umaskini wake, awatajirishe. 10 Kuhusu jambo hili, basi, nawapeni
shauri hili: inafaa kwenu kutekeleza sasa yale mliyoanza mwaka jana. Ninyi mlikuwa wa
kwanza kuchukua hatua na kuamua kufanya hivyo. 11 Basi, kamilisheni shughuli hiyo;
na kama vile mlivyokuwa na hamu kubwa ya kusaidia, basi, fanyeni bidii vivyo hivyo,
kadiri ya uwezo wenu, kuikamilisha. 12 Maana ikiwa mtu ana moyo wa kusaidia, Mungu
hupokea kila anachoweza kutoa: hadai zaidi. 13 Ninyi hampaswi kuongezewa taabu
kusudi wengine wapunguziwe mzigo wao; sivyo, ila ni lazima tujali usawa na haki. 14 Kila
mlicho nacho sasa cha ziada kiwasaidie wale wanaohitaji, ili nao wakati watakapokuwa
na ziada, wawasaidie ninyi katika mahitaji yenu, na hivyo kuwe na usawa. 15 Kama
Maandiko yasemavyo: "Aliyekusanya kwa wingi hakuwa na ziada, na yule aliyekusanya
kidogo hakupungukiwa." 16 Namshukuru Mungu aliyeweka ndani ya moyo wa Tito
hamu hiyo niliyo nayo mimi ya kuwasaidia. 17 Si tu kwamba alikubali ombi letu, ila

pia alikuwa na hamu kubwa ya kusaidia, hata akaamua kwa hiari yake mwenyewe kuja
kwenu. 18 Pamoja naye, tunamtuma ndugu mmoja ambaye sifa zake katika kueneza
Habari Njema zimeenea katika makanisa yote. 19 Zaidi ya hayo, yeye amechaguliwa
na makanisa awe mwenzetu safarini wakati tunapopeleka huduma hii yetu ya upendo,
huduma tunayoifanya kwa ajili ya utukufu wa Bwana na uthibitisho wa nia yetu njema.
20 Tunataka kuepa lawama zinazoweza kutokea kuhusu usimamizi wetu juu ya zawadi
hii karimu. 21 Nia yetu ni kufanya vema, si tu mbele ya Bwana, lakini pia mbele ya
watu. 22 Basi, pamoja na ndugu hao, tumemtuma ndugu yetu mwingine ambaye mara
nyingi tumempa majaribio mbalimbali, tukamwona kuwa ni mwenye hamu kubwa ya
kusaidia; hata sasa amekuwa na moyo zaidi kwa sababu ana imani sana nanyi. 23 Tito
ni mwenzangu; tunafanya kazi pamoja kwa ajili yenu; lakini kuhusu hawa ndugu zetu
wengine, wanaokuja pamoja nao, hao ni wajumbe wa makanisa, na utukufu kwa Kristo.
24 Basi, waonyesheni uthabiti wa upendo wenu, makanisa yapate kuona kweli kwamba
fahari ninayoona juu yenu ni ya halali.

9

1 Si lazima kuandika zaidi kuhusu huduma hiyo yenu kwa ajili ya watu wa Mungu.
2 Ninajua jinsi mlivyo na moyo wa kusaidia, na nilijivuna juu yenu kuhusu jambo
hilo mbele ya watu wa Makedonia. Niliwaambia: "Ndugu zetu wa Akaya wako tayari
tangu mwaka jana." Hivyo, moto wenu umekwisha wahimiza watu wengi zaidi. 3 Basi,
nimewatuma ndugu zetu hao, ili fahari yetu juu yenu ionekane kwamba si maneno
matupu, na kwamba mko tayari kabisa na msaada wenu kama nilivyosema. 4 Isije
ikawa kwamba watu wa Makedonia watakapokuja pamoja nami tukawakuta hamko
tayari, hapo sisi tutaaibika—bila kutaja aibu mtakayopata ninyi wenyewe—kwa sababu
tutakuwa tumewatumainia kupita kiasi. 5 Kwa hiyo, nimeona ni lazima kuwaomba hawa
ndugu watutangulie kuja kwenu, wapate kuweka tayari zawadi yenu kubwa mliyoahidi;
nayo ionyeshe kweli kwamba ni zawadi iliyotolewa kwa hiari na si kwa kulazimishwa.
6 Kumbukeni: "Apandaye kidogo huvuna kidogo; apandaye kwa wingi huvuna kwa
wingi." 7 Kila mmoja, basi, na atoe kadiri alivyoamua, kwa moyo na wala si kwa
huzuni au kwa kulazimishwa, maana Mungu humpenda yule mwenye kutoa kwa furaha.
8 Mungu anaweza kuwapeni ninyi zaidi ya yale mnayoyahitaji, mpate daima kuwa
na kila kitu mnachohitaji, na hivyo mzidi kusaidia katika kila kazi njema. 9 Kama
yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Yeye hutoa kwa ukarimu, huwapa maskini, wema
wahudumu milele." 10 Na Mungu ampaye mkulima mbegu na mkate kwa chakula,
atawapa ninyi pia mbegu mnazohitaji, na atazifanya ziote, ziwe na kuwapa mavuno
mengi ya ukarimu wenu. 11 Yeye atawatajirisha ninyi daima kwa kila kitu, ili watu
wapate kumshukuru Mungu kwa ajili ya zawadi zenu wanazozipokea kwa mikono yetu.
12 Maana huduma hii takatifu mnayoifanya si tu kwamba itasaidia mahitaji ya watu
wa Mungu, bali pia itasababisha watu wengi wamshukuru Mungu. 13 Kutokana na
uthibitisho unaoonyeshwa kwa huduma hii yetu, watu watamtukuza Mungu kwa sababu
ya uaminifu wenu kwa Habari Njema ya Kristo mnayoiungama, na pia kwa sababu ya
ukarimu mnaowapa wao na watu wote. 14 Kwa hiyo watawaombea ninyi kwa moyo kwa
sababu ya neema ya pekee aliyowajalieni Mungu. 15 Tumshukuru Mungu kwa ajili ya
zawadi yake isiyo na kifani!

10

1 Mimi Paulo mwenyewe ambaye naonekana kuwa mpole nikiwa pamoja nanyi,
lakini mkali wakati nikiwa mbali nanyi, nawasihini kwa huruma na wema wake Kristo.
2 Nawaombeni msinisababishe kuwa mkali wakati nitakapokuja, maana nina hakika
naweza kuwa mkali kwa wote wale wanaotudhania kwamba tunaishi kidunia. 3 Kweli
tunaishi duniani, lakini hatupigani vita kidunia. 4 Maana, silaha tunazotumia katika
vita vyetu si silaha za kidunia, ila ni nguvu za Mungu zenye kuharibu ngome zote.
Tunaharibu hoja zote za uongo, 5 na kubomoa kila kizuizi cha majivuno kilichowekwa

kuipinga elimu ya Mungu; tunaziteka fikira zote na kuzifanya zimtii Kristo. 6 Mkisha
kuwa wakamilifu katika kutii, sisi tuko tayari kuadhibu kila namna ya kutotii. 7 Ninyi
hutazama mambo kwa nje tu. Je, yupo mtu yeyote anayedhani kwamba yeye ni wa
Kristo? Sawa! Basi, afikirie vilevile kwamba sisi pia ni wa Kristo kama yeye alivyo wa
Kristo. 8 Hata kama nimezidi katika kujivuna kwangu juu ya ule uwezo aliotupa—uwezo
wa kuwajenga na sio wa kubomoa—hata hivyo sijutii hata kidogo. 9 Sipendi mfikiri
kwamba nataka kuwatisha ninyi kwa barua zangu. 10 Mtu anaweza kusema: "Barua za
Paulo ni kali na zenye maneno mazito, lakini yeye mwenyewe anapokuwa pamoja nasi
ni mtu dhaifu, na hata anapoongea maneno yake ni kama si kitu." 11 Mtu asemaye hivyo
heri akumbuke kwamba hakuna tofauti ya yale tunayoandika katika barua wakati tuko
mbali, na yale tutakayofanya wakati tutakapokuwa nanyi. 12 Kwa vyovyote hatungeth-
ubutu kujiweka au kujilinganisha na wale watu wanaojisifia wenyewe. Watu wenye
kujifanya wao kuwa kipimo cha kujipimia, na watu wanaojilinganisha wenyewe kwa
wenyewe, ni wapumbavu. 13 Lakini sisi hatutajivuna kupita kiasi; kujivuna huko kutabaki
katika kile kipimo cha kazi aliyotukabidhi Mungu, kazi ambayo tunaifanya pia kwenu.
14 Na kwa vile ninyi mu katika mipaka hiyo, hatukuipita tulipokuja kwenu, tukiwaleteeni
Habari Njema juu ya Kristo. 15 Basi, hatujivunii kazi waliyofanya wengine zaidi ya kipimo
tulichopewa; ila tunatumaini kwamba imani yenu itazidi miongoni mwenu kufuatana
na kipimo alichotuwekea Mungu. 16 Hapo tutaweza kuihubiri Habari Njema katika nchi
nyingine, mbali nanyi; na haitakuwa shauri la kujivunia kazi waliyofanya watu wengine
mahali pengine. 17 Lakini kama yasemavyo Maandiko: "Mwenye kuona fahari na aone
fahari juu ya alichofanya Bwana." 18 Anayekubaliwa si yule anayejisifu mwenyewe, bali
yule anayesifiwa na Bwana.

11

1 Laiti mngenivumilia kidogo, hata kama mimi ni mjinga kiasi fulani! Naam,
nivumilieni kidogo. 2 Ninawaoneeni wivu lakini ni wivu wa Mungu; maana ninyi
ni kama bikira safi niliyemposa kwa mwanamume mmoja tu ambaye ndiye Kristo.
3 Lakini naogopa kwamba, kama vile yule nyoka kwa hila zake za uongo alimdanganya
Hawa, fikira zenu zaweza kupotoshwa, mkauacha uaminifu wenu wa kweli kwa Kristo.
4 Maana mtu yeyote ajaye na kumhubiri Yesu aliye tofauti na yule tuliyemhubiri, ninyi
mwampokea kwa mikono miwili; au mnakubali roho au habari njema tofauti kabisa na
ile mliyopokea kutoka kwetu! 5 Sidhani kwamba mimi ni mdogo kuliko hao "mitume
wakuu." 6 Labda sina ufasaha wa lugha, lakini elimu ninayo; jambo hili tumelionyesha
wazi kwenu, kila mahali na kila wakati. 7 Mimi niliihubiri kwenu Habari Njema ya Mungu
bila kudai mshahara; nilijinyenyekeza ili nipate kuwakweza ninyi. Je, nilifanya vibaya?
8 Nilipofanya kazi kati yenu, mahitaji yangu yaligharimiwa na makanisa mengine.
Kwa namna moja au nyingine niliwapokonya wao mali yao nipate kuwatumikia ninyi.
9 Nilipokuwa nanyi sikumsumbua mtu yeyote nilipohitaji fedha; ndugu waliotoka
Makedonia waliniletea kila kitu nilichohitaji. Nilikuwa mwangalifu sana nisiwe mzigo
kwa namna yoyote ile, na nitaendelea kufanya hivyo. 10 Naahidi kwa ule ukweli wa
Kristo ulio ndani yangu, kwamba hakuna kitakachoweza kunizuia kujivunia jambo hilo
popote katika Akaya. 11 Kwa nini nasema hivyo? Kwa sababu eti siwapendi ninyi?
Mungu anajua kwamba nawapenda! 12 Nitaendelea kufanya kama ninavyofanya sasa, ili
nisiwape nafasi wale wanaotafuta nafasi, nafasi ya kujivuna kwamba eti wanafanya kazi
kama sisi. 13 Maana, hao ni mitume wa uongo, wafanyakazi wadanganyifu wanojisingizia
kuwa mitume wa Kristo. 14 Wala si ajabu, maana hata Shetani mwenyewe hujisingizia
kuwa malaika wa mwanga! 15 Kwa hiyo si jambo la kushangaza ikiwa na hao watumishi
wake wanajisingizia kuwa watumishi wa haki. Mwisho wao watapata kile wanachostahili
kufuatana na matendo yao. 16 Tena nasema: Mtu asinifikirie kuwa mpumbavu. Lakini
kama mkifikiri hivyo, basi, nichukueni kama mpumbavu ili nami nipate kuwa na cha
kujivunia angaa kidogo. 17 Ninachosema sasa si kile alichoniagiza Bwana; kuhusu jambo

hili la kujivuna, nasema tu kama mtu mpumbavu. [18] Maadam wengi hujivuna kwa
sababu za kidunia, nami pia nitajivuna. [19] Ninyi ni wenye busara, ndiyo maana hata
mnawavumilia wapumbavu! [20] Mnamvumilia hata mtu anayewafanya ninyi watumwa,
mtu mwenye kuwanyonya, mwenye kuwakandamiza, mwenye kuwadharau na kuwapiga
usoni! [21] Kwa aibu nakubali kwamba sisi tulikuwa dhaifu. Iwe iwavyo, lakini kama
kuna mtu yeyote anayethubutu kujivunia kitu—nasema kama mtu mpumbavu—mimi
nathubutu pia. [22] Je, wao ni Waebrania? Hata mimi. Je, wao ni Waisraeli? Hata mimi.
Wao ni wazawa wa Abrahamu? Hata mimi. [23] Wao ni watumishi wa Kristo? Hata mimi
—nanena hayo kiwazimu—ni mtumishi wa Kristo zaidi kuliko wao. Mimi nimefanya
kazi ngumu zaidi, nimekaa gerezani mara nyingi zaidi, nimepigwa mara nyingi zaidi na
nimekaribia kifo mara nyingi. [24] Mara tano nilichapwa vile viboko thelathini na tisa
vya Wayahudi. [25] Nilipigwa viboko mara tatu, nilipigwa mawe mara moja; mara tatu
nilivunjikiwa meli baharini, na humo nikakesha usiku kucha na kushinda mchana kutwa.
[26] Kila mara safarini nimekabiliwa na hatari za mafuriko ya mito, na hatari za wanyama;
hatari kutoka kwa wananchi wenzangu na kutoka kwa watu wa mataifa mengine; hatari
za mjini, hatari za porini, hatari za baharini, hatari kutoka kwa ndugu wa uongo
[27] Nimefanya kazi na kutaabika, nimekesha bila usingizi mara nyingi; nimekuwa na njaa
na kiu; mara nyingi nimefunga na kukaa katika baridi bila nguo. [28] Na, licha ya mengine
mengi, kila siku nakabiliwa na shughuli za makanisa yote. [29] Kama mtu yeyote ni dhaifu,
nami pia ni dhaifu; mtu yeyote akikwazwa, nami pia huwa na wasiwasi. [30] Ikinilazimu
kujivuna, basi, nitajivunia udhaifu wangu. [31] Mungu na Baba wa Bwana Yesu—jina lake
litukuzwe milele—yeye anajua kwamba sisemi uongo. [32] Nilipokuwa Damasko, mkuu
wa mkoa, aliyekuwa chini ya mfalme Areta, alikuwa akiulinda mji wa Damasko ili apate
kunikamata. [33] Lakini, ndani ya kapu kubwa, niliteremshwa nje kupitia katika nafasi
ukutani, nikachopoka mikononi mwake.

12

[1] Nitajivuna basi, ingawa haifai! Lakini sasa nitasema juu ya maono na ufunuo
alivyonijalia Bwana. [2] Namjua mtu mmoja Mkristo, ambaye miaka kumi na minne
iliyopita alinyakuliwa mpaka katika mbingu ya tatu. (Sijui kama alikuwa huko kwa
mwili au kwa roho; Mungu ajua.) [3] Narudia: najua kwamba mtu huyo alinyakuliwa
mpaka peponi. (Lakini sijui kama alikuwa huko kwa mwili au kwa roho; Mungu
ajua.) [4] Huko akasikia mambo ya siri ambayo binadamu hastahili kuyatamka. [5] Basi,
nitajivunia juu ya mtu wa namna hiyo, na si juu yangu mimi binafsi, isipokuwa tu
juu ya udhaifu wangu. [6] Kama ningetaka kujivuna singekuwa mpumbavu hata kidogo,
maana ningekuwa nasema ukweli mtupu. Lakini sitajivuna; sipendi mtu anifikirie zaidi
ya vile anavyoona na kusikia kutoka kwangu. [7] Lakini, kusudi mambo haya makuu
niliyofunuliwa yasinifanye nilewe majivuno, nilipewa maumivu mwilini kama mwiba,
mjumbe wa Shetani mwenye kunipiga nisijivune kupita kiasi. [8] Nilimsihi Bwana mara
tatu kuhusu jambo hili ili linitoke. [9] Lakini akaniambia: "Neema yangu inatosha
kwa ajili yako; maana uwezo wangu hukamilishwa zaidi katika udhaifu." Basi, ni
radhi kabisa kujivunia udhaifu wangu ili uwezo wake Kristo ukae juu yangu. [10] Kwa
hiyo nakubali kwa radhi udhaifu, madharau, taabu, udhalimu na mateso, kwa ajili
ya Kristo; maana ninapokuwa dhaifu, ndipo ninapokuwa na nguvu. [11] Nimekuwa
kama mpumbavu, lakini, ninyi mmenilazimisha kuwa hivyo. Ninyi ndio mngalipaswa
kunisifu. Maana, ingawa mimi si kitu, kwa vyovyote, mimi si mdogo zaidi kuliko hao
"mitume wakuu." [12] Miujiza na maajabu yaonyeshayo wazi kwamba mimi ni mtume
yalifanyika miongoni mwenu kwa uvumilivu wote. [13] Je, mlipungukiwa nini zaidi kuliko
makanisa mengine, isipokuwa tu kwamba mimi kwa upande wangu sikuwasumbueni
kupata msaada wenu? Samahani kwa kuwakoseeni haki hiyo! [14] Sasa niko tayari kabisa
kuja kwenu mara ya tatu, na sitawasumbua. Maana ninachotafuta si mali zenu, bali
ni ninyi wenyewe. Ni kawaida ya wazazi kuwawekea watoto wao akiba, na si watoto

kuwawekea wazazi wao. 15 Mimi ni radhi kabisa kutumia nilicho nacho, na hata kujitolea
mimi mwenyewe kabisa, kwa faida ya roho zenu. Je, mtanipenda kidogo ati kwa kuwa
mimi nawapenda ninyi mno? 16 Basi, mtakubali kwamba sikuwa mzigo kwenu. Lakini
labda mtu mwingine atasema: "Kwa vile Paulo ni mwerevu, amewafanyieni ulaghai."
17 Je, mimi niliwanyonyeni kwa njia ya mjumbe yeyote niliyemtuma kwenu? 18 Mimi
nilimwita Tito, nikamtuma kwenu na ndugu yetu mwingine. Je, Tito aliwanyonyeni?
Je, hamjui kwamba sisi tumekuwa tukiongozwa na roho yuleyule, na mwenendo wetu
ni mmoja? 19 Labda mnafikiri kwamba mpaka sasa tumekuwa tukijitetea wenyewe
mbele yenu! Lakini, tunasema mambo haya mbele ya Mungu, tukiwa tumeungana na
Kristo. Mambo hayo, yote, wapenzi wangu, ni kwa ajili ya kuwajenga ninyi. 20 Naogopa,
huenda nitakapokuja kwenu nitawakuta katika hali nisiyopenda, nami itanilazimu
kuwa katika hali msiyoipenda. Naogopa huenda kukawa na ugomvi, wivu, uhasama,
ubishi, masengenyano, kunong'ona, majivuno na fujo kati yenu. 21 Naogopa huenda
hapo nitakapokuja safari ijayo Mungu wangu atanifanya niaibike mbele yenu, nami
nitaomboleza kwa ajili ya wengi wa wale waliotenda dhambi lakini hawakujutia huo
uchafu, tamaa zao mbaya na uzinzi waliokuwa wamefanya.

13

1 Hii ni mara yangu ya tatu kuja kwenu. "Kila tatizo litatatuliwa kwa ushahidi wa
watu wawili au watatu," yasema Maandiko. 2 Nilikwisha sema, na kama ilivyokuwa
safari ya pili, sasa nasema tena nikiwa mbali: wale wote waliotenda uovu bila kutubu,
na pia wale wengine, nitakapokuja, watakiona cha mtema kuni. 3 Mtajionea wenyewe
kwamba Kristo anasema ndani yangu. Kwenu Kristo si dhaifu; bali nguvu yake yafanya
kazi miongoni mwenu. 4 Maana hata kama alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu, lakini
sasa anaishi kwa uwezo wa Mungu. Sisi pia tu dhaifu kwa kuungana naye lakini tutaishi
naye kwa uwezo wa Mungu kwa ajili yenu. 5 Jichunguzeni ninyi wenyewe mpate kujua
kama kweli mnayo imani. Jichunguzeni ninyi wenyewe. Je, hamjui kwamba Kristo Yesu
yumo ndani yenu? Kama sivyo, basi ninyi mmeshindwa. 6 Lakini natumaini kwamba
ninyi mnajua kuwa sisi hatukushindwa. 7 Tunamwomba Mungu msifanye uovu wowote,
lakini si kusudi tuonekane kama watu waliokwisha faulu, bali mpate kutenda mema, hata
kama sisi tunaonekana kuwa tumeshindwa. 8 Maana hatuwezi kuupinga ukweli; uwezo
tulio nao ni wa kuuendeleza ukweli. 9 Tunafurahi kwamba sisi tu dhaifu, lakini ninyi
mna nguvu; kwa hiyo tunaomba mpate kuwa wakamilifu. 10 Basi, ninaandika barua hii
nikiwa mbali, ili nitakapofika kwenu nisilazimike kuwa mkali kwenu kwa kutumia ule
uwezo alionipa Bwana; naam, uwezo wa kujenga na si wa kubomoa. 11 Kwa sasa, ndugu,
kwaherini! Muwe na ukamilifu, shikeni mashauri yangu, muwe na nia moja; kaeni kwa
amani. Naye Mungu wa mapendo na amani atakuwa pamoja nanyi. 12 Salimianeni kwa
ishara ya upendo. 13 (G13-12) Watu wote wa Mungu huku wanawasalimuni. 14 (G13-13)
Neema ya Bwana Yesu Kristo na upendo wa Mungu na umoja wa Roho Mtakatifu, viwe
nanyi nyote.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAGALATIA

1 Mimi Paulo mtume, 2 na ndugu wote walio pamoja nami, tunayaandikia makanisa
yaliyoko Galatia. Mimi nimepata kuwa mtume si kutokana na mamlaka ya binadamu,
wala si kwa nguvu ya mtu, bali kwa uwezo wa Yesu Kristo na wa Mungu Baba aliyemfufua
Yesu kutoka wafu. 3 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na
kutoka kwa Bwana Yesu Kristo. 4 Kristo alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu
kufuatana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba, ili apate kutuokoa katika ulimwengu huu
mbaya wa sasa. 5 Kwake yeye uwe utukufu milele! Amina. 6 Nashangaa kwamba muda
mfupi tu umepita, nanyi mnamwasi yule aliyewaita kwa neema ya Kristo, mkafuata
Habari Njema ya namna nyingine. 7 Lakini hakuna "Habari Njema" nyingine. Ukweli
ni kwamba wako watu wanaowavurugeni, watu wanaotaka kuipotosha Habari Njema ya
Kristo. 8 Lakini, hata kama mmoja wetu au malaika kutoka mbinguni, atawahubirieni
Habari Njema tofauti na ile tuliyowahubirieni sisi, basi huyo na alaaniwe! 9 Tulikwisha
sema, na sasa nasema tena: kama mtu yeyote anawahubirieni Habari Njema ya aina
nyingine, tofauti na ile mliyokwisha pokea, huyo na alaaniwe! 10 Sasa nataka kibali
cha nani: cha binadamu, ama cha Mungu? Au je, nataka kuwapendeza watu? Kama
ningefanya hivyo, mimi singekuwa kamwe mtumishi wa Kristo. 11 Ndugu, napenda
mfahamu kwamba ile Habari Njema niliyoihubiri si ujumbe wa kibinadamu. 12 Wala mimi
sikuipokea kutoka kwa binadamu, wala sikufundishwa na mtu. Yesu Kristo mwenyewe
ndiye aliyenifunulia. 13 Bila shaka mlikwisha sikia jinsi nilivyokuwa ninaishi zamani
kwa kuzingatia dini ya Kiyahudi, na jinsi nilivyolitesa kanisa la Mungu kupita kiasi na
kutaka kuliharibu kabisa. 14 Naam, mimi niliwashinda wengi wa wananchi wenzangu wa
rika langu katika kuizingatia dini ya Kiyahudi, nikajitahidi sana kuyashika mapokeo ya
wazee wetu. 15 Lakini Mungu, kwa neema yake, alikuwa ameniteua hata kabla sijazaliwa,
akaniita nimtumikie. 16 Mara tu alipoamua kunifunulia Mwanae kusudi niihubiri Habari
Njema yake kwa watu wa mataifa mengine, bila kutafuta maoni ya binadamu, 17 na bila
kwenda kwanza Yerusalemu kwa wale waliopata kuwa mitume kabla yangu, nilikwenda
kwanza Arabia, kisha nikarudi tena Damasko. 18 Ilikuwa tu baada ya miaka mitatu,
ndipo nilipokwenda Yerusalemu kuonana na Kefa; nilikaa kwake siku kumi na tano.
19 Lakini sikuwaona mitume wengine isipokuwa Yakobo, ndugu yake Bwana. 20 Haya
ninayowaandikieni, Mungu anajua; sisemi uongo. 21 Baadaye nilikwenda katika tarafa za
Siria na Kilikia. 22 Wakati huo, mimi binafsi sikujulikana kwa jumuiya za Wakristo kule
Yudea. 23 Walichokuwa wanajua ni kile tu walichosikia: "Mtu yule aliyekuwa akitutesa
hapo awali, sasa anaihubiri imani ileile aliyokuwa anajaribu kuiangamiza." 24 Basi,
wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

2

1 Baada ya miaka kumi na minne, nilikwenda tena Yerusalemu pamoja na Barnaba;
nilimchukua pia Tito pamoja nami. 2 Kwenda kwangu kulitokana na ufunuo alionipa
Mungu. Katika kikao cha faragha niliwaeleza hao viongozi ujumbe wa Habari Njema
niliohubiri kwa watu wa mataifa. Nilifanya hivyo kusudi kazi yangu niliyokuwa
nimefanya, na ile ninayofanya sasa isije ikawa bure. 3 Lakini, hata mwenzangu Tito,
ambaye ni Mgiriki, hakulazimika kutahiriwa, 4 ingawa kulikuwa na ndugu wengine
wa uongo waliotaka atahiriwe. Watu hawa walijiingiza kwa ujanja na kupeleleza
uhuru wetu tulio nao katika kuungana na Kristo Yesu, ili wapate kutufanya watumwa.
5 Hatukukubaliana nao hata kidogo ili ukweli wa Habari Njema ubaki nanyi daima.
6 Lakini watu hawa wanaosemekana kuwa ni viongozi—kama kweli walikuwa hivyo
au sivyo, kwangu si kitu, maana Mungu hahukumu kwa kuangalia mambo ya nje—
watu hawa hawakuwa na kitu cha kuongeza katika Habari hii Njema kama niihubirivyo.

7 Badala yake, walitambua kwamba Mungu alikuwa amenituma kuhubiri Habari Njema
kwa watu wa mataifa mengine kama vile Petro alivyokuwa ametumwa kuihubiri kwa
Wayahudi. 8 Maana, yule aliyemwezesha Petro kuwa mtume kwa Wayahudi, ndiye
aliyeniwezesha nami pia kuwa mtume kwa watu wa mataifa mengine. 9 Basi, Yakobo,
Kefa na Yohane, ambao waonekana kuwa viongozi wakuu, walitambua kwamba Mungu
alinijalia neema hiyo, wakatushika sisi mkono, yaani Barnaba na mimi, iwe ishara ya
ushirikiano. Sisi ilitupasa tukafanye kazi kati ya watu wa mataifa mengine, na wao kati
ya Wayahudi. 10 Wakatuomba lakini kitu kimoja: tuwakumbuke maskini; jambo ambalo
nimekuwa nikijitahidi kutekeleza. 11 Lakini Kefa alipofika Antiokia nilimpinga waziwazi
maana alikuwa amekosea. 12 Awali, kabla ya watu kadhaa waliokuwa wametumwa na
Yakobo kuwasili hapo, Petro alikuwa akila pamoja na watu wa mataifa mengine. Lakini,
baada ya hao watu kufika, aliacha kabisa kula pamoja na watu wa mataifa mengine, kwa
kuogopa kikundi cha waliosisitiza tohara. 13 Hata ndugu wengine Wayahudi walimuunga
mkono Petro katika kitendo hiki cha unafiki, naye Barnaba akakumbwa na huo unafiki
wao. 14 Basi, nilipoona kuwa msimamo wao kuhusu ukweli wa Habari Njema haukuwa
umenyooka, nikamwambia Kefa mbele ya watu wote: “Ingawa wewe ni Myahudi,
unaishi kama watu wa mataifa mengine na si kama Myahudi! Unawezaje, basi kujaribu
kuwalazimisha watu wa mataifa mengine kuishi kama Wayahudi?” 15 Kweli, sisi kwa asili
ni Wayahudi, na si watu wa mataifa mengine hao wenye dhambi! 16 Lakini, tunajua kwa
hakika kwamba mtu hawezi kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa kuitii Sheria, bali tu kwa
kumwamini Yesu Kristo. Na sisi pia tumemwamini Yesu Kristo ili tupate kukubaliwa
kuwa waadilifu kwa njia ya imani yetu kwa Kristo, na si kwa kuitii Sheria. 17 Sasa, ikiwa
katika kutafuta kukubaliwa kuwa waadilifu kwa kuungana na Kristo sisi tunaonekana
kuwa wenye dhambi, je, jambo hili lina maana kwamba Kristo anasaidia utendaji wa
dhambi? Hata kidogo! 18 Lakini ikiwa ninajenga tena kile nilichokwisha bomoa, basi
nahakikisha kwamba mimi ni mhalifu. 19 Maana, kuhusu Sheria hiyo, mimi nimekufa;
Sheria yenyewe iliniua, nipate kuishi kwa ajili ya Mungu. Mimi nimeuawa pamoja
na Kristo msalabani, 20 na sasa naishi, lakini si mimi tena, bali Kristo anaishi ndani
yangu. Maisha haya ninayoishi sasa naishi kwa imani, imani katika Mwana wa Mungu
aliyenipenda hata akayatoa maisha yake kwa ajili yangu. 21 Sipendi kuikataa neema ya
Mungu. Kama mtu huweza kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa njia ya Sheria, basi, Kristo
alikufa bure!

3

1 Enyi Wagalatia, mmekuwa wajinga kweli! Ni nani aliyewaloga? Habari juu ya
kusulubiwa kwake Yesu Kristo ilielezwa waziwazi mbele ya macho yenu. 2 Napenda kujua
tu kitu kimoja kutoka kwenu: Je, mlipokea Roho wa Mungu kwa sababu ya kutimiza
matakwa ya Sheria ama kwa sababu ya kuisikia na kuiamini Habari Njema? 3 Je, mu
wajinga kiasi hicho? Ninyi mlianza yote kwa msaada wa Roho je, mnataka sasa kumaliza
kwa nguvu zenu wenyewe? 4 Je, mambo yale yote yaliyowapata ninyi yamekuwa
bure tu? Haiwezekani! 5 Je, Mungu huwajalia Roho na kutenda miujiza kati yenu
ati kwa sababu mnatimiza yanayotakiwa na sheria, ama kwa sababu mnasikia Habari
Njema na kuiamini? 6 Chukueni kwa mfano habari za Abrahamu: yeye alimwamini
Mungu, naye Mungu akamkubali kuwa mwadilifu. 7 Sasa basi jueni kwamba watu wenye
kumwamini ndio walio watoto halisi wa Abrahamu. 8 Maandiko Matakatifu yalionyesha
kabla kwamba Mungu atawakubali watu wa mataifa kuwa waadilifu kwa njia ya imani.
Hivyo Maandiko Matakatifu yalitangulia kumtangazia Abrahamu Habari Njema: “Katika
wewe mataifa yote yatabarikiwa.” 9 Basi, wale walio na imani wanabarikiwa pamoja
na Abrahamu aliyeamini. 10 Lakini wote wanaotegemea tu kutimiza yanayotakiwa na
Sheria, wako chini ya laana. Maana, Maandiko Matakatifu yasema: “Yeyote asiyeshika na
kutimiza yote yaliyoandikwa katika kitabu cha Sheria, yuko chini ya laana.” 11 Ni dhahiri
kwamba Sheria haiwezi kumfanya mtu akubaliwe kuwa mwadilifu; maana Maandiko
Matakatifu yasema: “Mwadilifu kwa imani ataishi.” 12 Lakini Sheria haitegemei imani,

ila Maandiko yasema: “Mwenye kutimiza yanayotakiwa na Sheria ataishi.” 13 Kristo
alitukomboa kutoka katika laana ya Sheria kwa kujitwalia laana hiyo kwa ajili yetu;
maana Maandiko yanasema: “Yeyote aliyetundikwa msalabani amelaaniwa.” 14 Jambo
hili lilifanyika kusudi ile baraka aliyopewa Abrahamu iwashukie watu wa mataifa
mengine kwa njia ya Kristo, na ili kwa imani, tumpokee yule Roho ambaye Mungu
alituahidia. 15 Ndugu, nitawapeni mfano kutoka maisha yetu ya kila siku. Fikirini juu
ya mkataba kati ya watu wawili. Mkataba ukisha fanyika na kutiwa sahihi hapana
mtu anayeuweka kando au kuuongezea kitu. 16 Basi, Abrahamu alipewa ahadi, yeye
pamoja na mzawa wake. Maandiko hayasemi: “Na wazawa wake,” yaani wengi, bali
yasema, “Na mzawa wake,” yaani mmoja, naye ndiye Kristo. 17 Ninachotaka kusema
ni hiki: Mungu alifanya agano lake akalithibitisha; Sheria ambayo ilitokea miaka mia
nne na thelathini baadaye, haiwezi kulitangua hilo agano wala kuibatilisha hiyo ahadi.
18 Maana, kama urithi ya Mungu inategemea Sheria, basi, haiwezi kutegemea tena ahadi
ya Mungu. Kumbe, lakini Mungu alimkirimia Abrahamu kwa sababu aliahidi. 19 Ya nini
basi, Sheria? Iliongezwa hapo ili kuonyesha uhalifu ni kitu gani, mpaka atakapokuja
yule mzawa wa Abrahamu aliyepewa ile ahadi. Sheria ililetwa na malaika kwa mkono
wa mpatanishi. 20 Ama hakika, mpatanishi hahitajiwi ikiwa jambo lenyewe lamhusu
mtu mmoja; na Mungu ni mmoja. 21 Je, Sheria inapingana na ahadi za Mungu? Hata
kidogo! Maana, kama kungalitolewa sheria ambayo ingeweza kuwapa watu uzima, basi,
tungeweza kukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya Sheria. 22 Lakini sivyo; Maandiko
Matakatifu yamekwisha sema kwamba ulimwengu wote upo chini ya utawala wa dhambi;
na hivyo, kwa kumwamini Yesu Kristo, wenye kuamini watimiziwe ile ahadi. 23 Kabla
ya kujaliwa imani, Sheria ilitufanya wafungwa mpaka imani hiyo iliyokuwa inakuja
ifunuliwe. 24 Basi, hiyo Sheria ilikuwa kama mlezi wetu mpaka alipokuja Kristo, ili kwa
njia ya imani, tukubaliwe kuwa waadilifu. 25 Tangu kufika kwa hiyo imani, Sheria si
mlezi wetu tena. 26 Kwa njia ya imani, ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika
kuungana na Kristo. 27 Ninyi nyote mliobatizwa mkaungana na Kristo ni kama vile
mmemvaa Kristo. 28 Hivyo, hakuna tena tofauti kati ya Myahudi na Mgiriki, mtumwa
na mtu huru, mwanamume na mwanamke. Nyote ni kitu kimoja katika kuungana na
Kristo Yesu. 29 Ikiwa ninyi ni wa Kristo, basi ni wazawa wa Abrahamu, na mtapokea yale
aliyoahidi Mungu.

4

1 Basi, nasema hivi: mrithi, akiwa bado mtoto, hawi tofauti na mtumwa ingawaje
mali yote ni yake. 2 Wakati huo wote yuko chini ya walezi na wadhamini mpaka wakati
ule uliowekwa na baba yake. 3 Hali kadhalika na sisi tulipokuwa bado watoto, tulikuwa
watumwa wa pepo watawala wa ulimwengu. 4 Lakini wakati ule maalumu ulipotimia,
Mungu alimtuma Mwanawe aliyezaliwa na mwanamke, akaishi chini ya Sheria 5 apate
kuwakomboa wale waliokuwa chini ya Sheria ili sisi tufanywe wana wa Mungu. 6 Kwa
vile sasa ninyi ni wana, Mungu amemtuma Roho wa Mwanae mioyoni mwenu, Roho
ambaye hulia “Aba,” yaani “Baba.” 7 Basi, wewe si mtumwa tena, bali mwana. Na
ikiwa ni mwana, basi, wewe utapokea yote Mungu aliyowawekea watoto wake. 8 Zamani
hamkumjua Mungu na hivyo mkatumikia miungu isiyo miungu kweli. 9 Lakini sasa, kwa
vile mnamjua Mungu, au tuseme mnajulikana na Mungu, mnawezaje tena kurudi kwa
wale pepo maskini na dhaifu hata kutaka kuwatumikia tena? 10 Bado mnaadhimisha
siku, miezi na miaka! 11 Nahofu kwamba labda kazi niliyoifanya kwa ajili yenu imepotea
bure! 12 Ndugu, nawasihi muwe kama mimi, kwa vile hata mimi nimekuwa kama ninyi.
Hamkunitendea ubaya wowote. 13 Mnajua kwamba ugonjwa wangu ndio ulionipatia
fursa ya kuwahubirieni Habari Njema kwa mara ya kwanza. 14 Hata hivyo, wakati ule
hamkunidharau wala kunikataa kwa sababu ya udhaifu wangu ingawa mlishawishiwa
kufanya hivyo; lakini mlinipokea kama malaika wa Mungu, kama vile ningekuwa Kristo
Yesu mwenyewe. 15 Mlikuwa wenye furaha; sasa kumetokea nini? Naapa kwamba wakati

ule mngaliweza hata kuyang'oa macho yenu na kunipa mimi. 16 Je, sasa nimekuwa adui
yenu kwa sababu ya kuwaambieni ukweli? 17 Hao watu wengine wanawahangaikia ninyi,
lakini nia zao si njema. Wanataka kuwatenganisha nami ili ninyi muwahangaikie wao.
18 Kwa kweli ni jambo jema daima kuwahangaikia wengine katika mambo mema, na
si tu wakati mimi nipo pamoja nanyi. 19 Watoto wangu, kama vile mama mja mzito
anavyotaabika wakati wa kujifungua, mimi nataabika tena kwa ajili yenu mpaka hapo
hali yake Kristo itakapoundwa ndani yenu. 20 Laiti ningekuwa pamoja nanyi sasa,
maana ningalipata msimamo ufaao juu yenu! Nina wasiwasi sana nanyi! 21 Niambieni,
enyi mnaopenda kutawaliwa na sheria: Je, mnasikia isemavyo Sheria? 22 Imeandikwa
katika Maandiko Matakatifu kwamba Abrahamu alikuwa na watoto wawili: mmoja kwa
mwanamke mtumwa, na wa pili kwa mwanamke huru. 23 Yule wa mwanamke mtumwa
alizaliwa kama kawaida, lakini yule wa mwanamke huru alizaliwa kutokana na ahadi
ya Mungu. 24 Mambo hayo yamekuwa mfano; mama hao wawili ni mfano wa maagano
mawili; la kwanza ni lile lililofanyika mlimani Sinai, mwakilishi wake ni Hagari, na
watoto wake wanazaliwa utumwani. 25 Hagari anawakilisha mlima Sinai ulioko Arabia,
na ni mfano wa Yerusalemu ya sasa, ulio mtumwa pamoja na watoto wake. 26 Lakini
Yerusalemu ya juu mbinguni ni mji ulio huru, nao ni mama yetu. 27 Maana imeandikwa:
“Furahi, ewe uliye tasa usiyezaa; paaza sauti wewe usiyepata kujifungua mtoto; maana
watoto wa yule aliyeachwa ni wengi zaidi kuliko wa yule aliye na mume.” 28 Sasa, basi,
ndugu zangu, ninyi ni watoto wa Mungu kutokana na ahadi yake kama alivyokuwa Isaka.
29 Lakini kama vile siku zile yule mtoto aliyezaliwa kwa njia ya kawaida alimdhulumu yule
aliyezaliwa kwa uwezo wa Roho wa Mungu, vivyo hivyo na siku hizi. 30 Lakini Maandiko
Matakatifu yasemaje? Yasema: “Mfukuze mama mtumwa pamoja na mwanawe; maana
mtoto wa mtumwa hatarithi pamoja na mtoto wa mama huru.” 31 Kwa hiyo, basi, ndugu,
sisi si watoto wa mtumwa bali wa mama huru.

5

1 Kristo alitupa uhuru akataka tubaki huru. Basi, simameni imara wala msikubali
tena kuwa chini ya nira ya utumwa. 2 Sikilizeni! Ni mimi Paulo ninayesema nanyi!
Kama mkikubali kutahiriwa, Kristo hatawafaidia chochote. 3 Nasema tena wazi: kila
anayekubali kutahiriwa itambidi kuishika Sheria yote. 4 Kama mnatazamia kukubaliwa
kuwa waadilifu kwa njia ya Sheria, basi, mmejitenga mbali na Kristo; mko nje ya neema
ya Mungu. 5 Kwa upande wetu, lakini, sisi tunatumaini kwamba kwa nguvu ya Roho
tunakubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya imani. 6 Maana ikiwa tumeungana na Kristo
Yesu, kutahiriwa au kutotahiriwa hakuna maana; cha maana ni imani ifanyayo kazi
kwa mapendo. 7 Mwenendo wenu ulikuwa mzuri! Nani, basi aliyewazuia kuuzingatia
ukweli? 8 Aliyesababisha hali hiyo si Mungu ambaye amewaiteni. 9 “chachu kidogo
tu huchachusha donge lote la unga!” 10 Kutokana na kuungana kwetu na Bwana, nina
tumaini kubwa kwamba ninyi hamtakuwa na msimamo tofauti nami. Tena yeyote
huyo anayewavurugeni—awe nani au nani—hakika ataadhibiwa. 11 Na kwa upande
wangu, ndugu zangu, kama bado ninahubiri kwamba kutahiriwa ni lazima, kwa nini
basi, bado ninadhulumiwa? Kama ingalikuwa hivyo, mahubiri yangu juu ya msalaba
wa Kristo yasingalileta aibu yoyote. 12 Laiti hao wanaowavurugeni wangejikatakata
wenyewe! 13 Ninyi, ndugu, mliitwa muwe watu huru. Lakini uhuru huo usiwe
kisingizio cha kutawaliwa na tamaa za kidunia; ila mnapaswa kutumikiana kwa upendo.
14 Maana Sheria yote hutimizwa katika kushika amri hii moja: “Mpende jirani yako
kama unavyojipenda mwenyewe.” 15 Lakini ikiwa mtaumana na kutafunana kama
wanyama, jihadharini msije mkaangamizana wenyewe kwa wenyewe! 16 Basi, nasema
hivi: mwenendo wenu na uongozwe na Roho, nanyi hamtafuata tena tamaa za kidunia.
17 Maana, tamaa za kidunia hupingana na matakwa ya Roho; na matakwa ya Roho
hupingana na tamaa za kidunia. Mambo hayo mawili hayaafikiani; kwa sababu hiyo
hamwezi kufanya yale mnayotaka ninyi wenyewe. 18 Kama mkiongozwa na Roho, basi,
hamko tena chini ya Sheria. 19 Basi, matendo ya kidunia yanajulikana: uzinzi, uasherati,

ufisadi; [20] kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, choyo, mabishano,
mafarakano; [21] husuda, ulevi, ulafi na mambo mengine kama hayo. Nawaambieni tena
kama nilivyokwisha sema: watu wanaotenda mambo hayo hawatakuwa na nafasi yao
katika ufalme wa Mungu. [22] Lakini matokeo ya kuongozwa na Roho ni mapendo, furaha,
amani, uvumilivu, wema, fadhili, uaminifu, [23] upole na kuwa na kiasi. Hakuna Sheria
inayoweza kupinga mambo hayo. [24] Wale walio wa Kristo wameisulubisha hali yao ya
kidunia pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake. [25] Tukiishi kwa msaada wa Roho,
na tuufuate mwongozo wake. [26] Basi, tusijivune, tusichokozane wala kuoneana wivu.

6

[1] Ndugu, kama mkimwona mtu fulani amekosea, basi, ninyi mnaoongozwa na Roho
mwonyeni mtu huyo ajirekebishe; lakini fanyeni hivyo kwa upole, mkiwa na tahadhari
msije nanyi wenyewe mkajaribiwa. [2] Saidianeni kubeba mizigo yenu na hivyo mtatimiza
sheria ya Kristo. [3] Mtu akijiona kuwa ni kitu, na kumbe si kitu, huyo anajidanganya
mwenyewe. [4] Lakini kila mmoja na aupime vizuri mwenendo wake mwenyewe.
Ukiwa mwema, basi, anaweza kuona fahari juu ya alichofanya bila kuwa na sababu ya
kujilinganisha na mtu mwingine. [5] Maana kila mmoja anao mzigo wake mwenyewe
wa kubeba. [6] Mwenye kufundishwa neno la Mungu na amshirikishe mwalimu wake
riziki zake. [7] Msidanganyike; Mungu hafanyiwi dhihaka. Alichopanda mtu ndicho
atakachovuna. [8] Apandaye katika tamaa za kidunia, atavuna humo uharibifu; lakini
akipanda katika Roho, atavuna kutoka kwa Roho uzima wa milele. [9] Basi, tusichoke
kutenda mema; maana tusipolegea tutavuna mavuno kwa wakati wake. [10] Kwa hiyo,
tukiwa bado na wakati, tuwatendee watu wote mema, na hasa ndugu wa imani yetu.
[11] Tazameni jinsi nilivyoandika kwa herufi kubwa, kwa mkono wangu mwenyewe. [12] Wale
wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo ya mwili ndio wanaotaka kuwalazimisha
ninyi mtahiriwe. Wanafanya hivyo kwa sababu moja tu: kusudi wao wenyewe wasije
wakadhulumiwa kwa sababu ya msalaba wa Kristo. [13] Maana, hao wenyewe walio-
tahiriwa hawaishiki Sheria; huwataka ninyi mtahiriwe wapate kujivunia alama hiyo
mwilini mwenu. [14] Lakini mimi sitajivunia kamwe chochote isipokuwa msalaba wa
Bwana wetu Yesu Kristo; maana kwa njia ya msalaba huo ulimwengu umesulubiwa
kwangu, nami nimesulubiwa kwa ulimwengu. [15] Kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu;
cha maana ni kuwa kiumbe kipya. [16] Wanaoufuata mwongozo huo nawatakia amani na
huruma; amani na huruma kwa Israeli—Wateule wa Mungu. [17] Basi, sasa mtu yeyote
asinisumbue tena, maana alama nilizo nazo mwilini mwangu ni zile za Yesu. [18] Ndugu,
nawatakieni ninyi nyote neema ya Bwana wetu Kristo. Amina.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAEFESO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, nawaandikia ninyi watu
wa Mungu huko Efeso, mlio waaminifu katika kuungana na Kristo Yesu. 2 Nawatakieni
neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. 3 Atukuzwe
Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Maana, katika kuungana na Kristo
ametubariki kwa kutujalia zawadi zote za kiroho mbinguni. 4 Kabla ya kuumbwa
ulimwengu, Mungu alituteua tuwe wake katika kuungana na Kristo ili tuwe watakatifu
na bila hitilafu mbele yake. Kwa sababu ya upendo wake, 5 Mungu alikuwa ameazimia
tangu zamani kutuleta kwake kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo. Ndivyo
alivyopenda na kunuia. 6 Basi, tumsifu Mungu kwa sababu ya neema yake tukufu katika
Mwanae mpenzi! 7 Maana kwa damu yake Kristo sisi tunakombolewa, yaani dhambi zetu
zinaondolewa. Ndivyo ulivyo ukuu wa neema yake 8 aliotukirimia bila kipimo! Kwa
hekima na ujuzi wake wote 9 Mungu alitekeleza kile alichonuia, akatujulisha mpango
wake uliofichika, ambao alikuwa ameazimia kuutekeleza kwa njia ya Kristo. 10 Mpango
huo ambao angeutimiza wakati utimiapo ni kukusanya pamoja viumbe vyote, kila kitu
mbinguni na duniani, chini ya Kristo. 11 Kila kitu hufanywa kufuatana na mpango na
uamuzi wa Mungu; naye Mungu ametuteua sisi tuwe watu wake kwa mapenzi yake
katika kuungana na Kristo, kufuatana na azimio alilofanya tangu mwanzo. 12 Basi, sisi
tuliotangulia kumtumainia Kristo tunapaswa kuusifu utukufu wa Mungu! 13 Nanyi pia
watu wa mataifa mengine, mliusikia ujumbe wa kweli yaani Habari Njema iliyowaletea
wokovu, mkamwamini Kristo; naye Mungu, ili kuonyesha kuwa ninyi ni wake, akawapiga
mhuri kwa kuwapeni yule Roho Mtakatifu aliyetuahidia. 14 Huyu Roho ni dhamana ya
kurithi yote yale Mungu aliyowaahidia watu wake, na jambo hili latuhakikishia kwamba
Mungu atawakomboa kabisa wote walio wake. Tuusifu utukufu wake! 15 Kwa sababu
hiyo, tangu niliposikia juu ya imani yenu kwa Bwana Yesu na mapendo yenu kwa watu
wa Mungu, 16 sijaacha kamwe kumshukuru Mungu kwa ajili yenu. Ninawakumbuka
katika sala zangu 17 ili Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo Baba mtukufu, awajalieni
Roho wake atakayewapa hekima na kuwafunulieni Mungu mpate kumjua. 18 Namwomba
Mungu aifunue mioyo yenu iweze kuuona mwanga wake, mpate kutambua lile tumaini
alilowaitieni na utukufu mkuu wa zawadi alizowawekea watu wake, 19 mpate kutambua
jinsi uwezo wake ulivyo mkuu mno kwa ajili yetu sisi tunaoamini. Uwezo huo unaofanya
kazi ndani yetu, ni sawa na nguvu ile kuu mno 20 aliyomfufua nayo Kristo kutoka
wafu, akamketisha kulia kwake mbinguni. 21 Huko, Kristo anatawala juu ya kila tawala,
mamlaka, enzi na ukuu; anatawala juu ya kila cheo kiwezacho kutajwa katika ulimwengu
huu na katika ulimwengu ujao. 22 Mungu ameweka vitu vyote chini ya miguu yake,
akamkabidhi kwa kanisa akiwa mkuu wa vitu vyote. 23 Kanisa ni mwili wa Kristo, na
ukamilifu wake yeye anayekamilisha vitu vyote kila mahali.

2

1 Ninyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya makosa na dhambi zenu. 2 Wakati ule
mliishi kufuatana na mtindo mbaya wa ulimwengu huu, mkawa mnamtii mtawala wa
pepo wenye nguvu wa anga, pepo ambao huwatawala sasa watu wasiomtii Mungu.
3 Na hata sisi sote tulikuwa kama wao; tuliishi kufuatana na tamaa zetu za kidunia
na kufanya tu mambo yale yaliyoipendeza miili na akili zetu. Kidunia, sisi kama vile
pia wao, tulistahili ghadhabu ya Mungu. 4 Lakini Mungu ni mwenye huruma nyingi.
Alitupenda kwa mapendo yasiyopimika, 5 hata, ingawa tulikuwa tumekufa kwa sababu
ya dhambi, alitufanya hai pamoja na Kristo. Kwa neema ya Mungu ninyi mmeokolewa.
6 Kwa kuungana na Kristo Yesu, Mungu alitufufua pamoja naye, tukatawale pamoja naye
mbinguni. 7 Ndivyo alivyopenda kuonyesha kwa watu wa nyakati za baadaye, ukuu wa

neema yake aliyotujalia kwa ukarimu katika kuungana kwetu na Kristo Yesu. [8] Maana,
kwa neema ya Mungu mmekombolewa kwa njia ya imani. Jambo hili si matokeo ya
juhudi zenu, bali ni zawadi ya Mungu. [9] Wala halitokani na matendo yenu wenyewe, asije
mtu akajivunia kitu. [10] Sisi ni viumbe vyake Mungu, na kwa kuungana na Kristo Yesu,
alituumba kwa ajili ya kuishi maisha ya matendo mema aliyotutayarishia tuyatende.
[11] Ninyi mlio kwa asili watu wa mataifa mengine—mnaoitwa, "wasiotahiriwa" na
Wayahudi ambao hujiita, "Waliotahiriwa," (kwa sababu ya kile wanachoifanyia miili yao)
—kumbukeni mlivyokuwa zamani. [12] Wakati ule ninyi mlikuwa bila Kristo; mlikuwa
nje ya jamii ya Israeli; mlikuwa wageni na hamkuwa na sehemu yoyote katika lile
agano la zile ahadi. Mlikuwa bila matumaini Mungu hapa duniani. [13] Lakini sasa, kwa
kuungana na Kristo Yesu, ninyi ambao hapo awali mlikuwa mbali, mmekaribishwa kwa
njia ya damu yake Kristo. [14] Maana Kristo mwenyewe ametuletea amani kwa kuwafanya
Wayahudi na watu wa mataifa mengine kuwa jamii moja. Kwa mwili wake yeye
mwenyewe aliubomoa ule ukuta uliowatenganisha na kuwafanya maadui. [15] Aliiondoa
ile Sheria ya Wayahudi pamoja na amri zake na kanuni zake, ili kutokana na jamii hizo
mbili aumbe jamii moja mpya katika umoja naye na hivyo kuleta amani. [16] Kwa mwili
wake, Kristo aliuangamiza uadui wao; kwa msalaba wake aliziunganisha jamii hizo kuwa
moja na kuzipatanisha na Mungu. [17] Basi, Kristo alikuja akahubiri Habari Njema ya amani
kwenu ninyi watu wa mataifa mengine mliokuwa mbali na Mungu, na pia kwa Wayahudi
ambao walikuwa karibu na Mungu. [18] Hivyo, kwa njia yake, sisi sote, Wayahudi na watu
wa mataifa mengine, tunaweza kumwendea Baba katika Roho mmoja. [19] Basi, ninyi si
wageni tena, wala si watu wa nje; ninyi ni raia pamoja na watu wa Mungu, na ni watu wa
jamaa ya Mungu. [20] Mmejengwa juu ya msingi uliowekwa na mitume na manabii, naye
Kristo mwenyewe ndiye jiwe kuu la msingi. [21] Yeye ndiye mwenye kulitengeneza jengo
lote na kulikuza hata liwe hekalu takatifu kwa ajili ya B wana. [22] Katika kuungana naye,
ninyi pia mnajengwa pamoja na wote wengine, muwe makao ya Mungu kwa njia ya Roho
wake.

3

[1] Kutokana na hayo, mimi Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu kwa ajili yenu, namwomba
Mungu. [2] Bila shaka mmekwisha sikia kwamba Mungu, kwa neema yake, alinikabidhi
kazi hii niifanye kwa faida yenu. [3] Mimi nilijulishwa kwa njia ya ufunuo mpango wake
uliofichika. (Nimeandika kwa ufupi juu ya jambo hili, [4] nanyi mkiyasoma maneno yangu
mtaweza kujua jinsi ninavyoielewa siri hiyo ya Kristo.) [5] Zamani watu hawakujulishwa
siri hiyo; lakini sasa Mungu amewajulisha mitume na manabii wake watakatifu kwa
njia ya Roho. [6] Siri yenyewe ni hii: kwa njia ya Habari Njema watu wa mataifa
mengine wanapata sehemu yao pamoja na Wayahudi katika zile baraka za Mungu; wao
ni viungo vya mwili uleule, na wanashiriki ahadi ileile aliyofanya Mungu kwa njia ya
Kristo Yesu. [7] Mimi nimefanywa kuwa mtumishi wa Habari Njema kwa neema ya pekee
aliyonijalia Mungu kwa uwezo wake mkuu. [8] Mimi ni mdogo kuliko watu wote wa
Mungu; lakini amenijalia neema yake, ili niwahubirie watu wa mataifa utajiri wake Kristo
usiopimika, [9] tena niwaangazie watu wote waone jinsi mpango wa Mungu uliofichika
unavyotekelezwa. Mungu aliye Muumba wa vitu vyote alificha siri hiyo yake tangu
milele, [10] kusudi, sasa kwa njia ya kanisa, wakuu na wenye enzi wa mbinguni wapate
kuitambua hekima ya Mungu iliyo ya namna nyingi. [11] Mungu alifanya jambo hilo
kufuatana na azimio lake la milele ambalo amelifanya kwa njia ya Kristo Bwana wetu.
[12] Basi, katika kuungana na Kristo, na kwa njia ya imani katika Kristo, sisi tunathubutu
kumkaribia Mungu kwa uhodari. [13] Kwa hiyo, nawaombeni msife moyo kwa sababu ya
mateso ninayopata kwa ajili yenu, maana hayo ni kwa ajili ya utukufu wenu. [14] Kwa
sababu hiyo, nampigia magoti Baba, [15] aliye asili ya jamaa zote duniani na mbinguni.
[16] Namwomba Mungu, kadiri ya utajiri wa utukufu wake, awajalieni kwa uwezo wa
Roho wake, nguvu ya kuwa imara ndani yenu, [17] naye Kristo akae mioyoni mwenu kwa

imani. Namwomba mpate kuwa na mzizi na msingi katika mapendo [18] kusudi muweze
kufahamu pamoja na watu wote wa Mungu jinsi upendo wa Kristo ueneavyo kwa mapana
na marefu, kwa kimo na kina. [19] Naam, mpate kujua upendo wa Kristo upitao elimu
yote, mjazwe kabisa utimilifu wote wa Mungu. [20] Kwake yeye ambaye kwa nguvu yake
ifanyayo kazi ndani yetu, aweza kufanya mambo makuu zaidi ya yale tuwezayo kuomba
au kufikiria; [21] kwake Mungu uwe utukufu katika kanisa na katika Kristo Yesu, nyakati
zote, milele na milele! Amina.

4

[1] Basi, mimi niliye mfungwa kwa kuwa namtumikia Bwana, nawasihi muishi maisha
yanayostahili wito mlioitiwa. [2] Muwe daima wanyenyekevu, wapole na wenye saburi;
vumilianeni ninyi kwa ninyi kwa mapendo. [3] Fanyeni bidii ya kuhifadhi umoja uletwao
na Roho kwa kuzingatia amani iliyo kati yenu. [4] Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama
vile tumaini mliloitiwa na Mungu ni moja. [5] Kuna Bwana mmoja, imani moja na ubatizo
mmoja; [6] kuna Mungu mmoja na Baba wa wote, ambaye yuko juu ya wote, afanya kazi
katika yote na yuko katika yote. [7] Kila mmoja wetu amepewa neema kadiri ya kipimo
alichojaliwa na Kristo. [8] Kama yasemavyo Maandiko: “Alipopaa mbinguni juu kabisa,
alichukua mateka; aliwapa watu zawadi.” [9] Basi, inaposemwa: “alipaa juu,” ina maana
gani? Maana yake ni kwamba, kwanza alishuka mpaka chini kabisa duniani. [10] Basi, huyo
aliyeshuka hapa duniani, ndiye aliyepaa juu ya mbingu zote apate kuujaza ulimwengu.
[11] Ndiye aliyewapa watu zawadi: wengine aliwajalia wawe mitume, wengine manabii,
wengine wawe waeneza Habari Njema, wengine wachungaji na walimu. [12] Alifanya hivyo
apate kuwatayarisha watu wote wa Mungu kwa ajili ya kazi ya huduma ya Kikristo ili
kuujenga mwili wa Kristo, [13] na hivyo sote tuufikie umoja wa imani na kumjua Mwana
wa Mungu; tuwe watu waliokomaa na kuufikia utimilifu wake Kristo mwenyewe. [14] Basi,
hatutakuwa tena kama watoto, tukitupwa na kupeperushwa huko na huko kwa kila
upepo wa mafundisho wanayozua watu wadanganyifu, ili wawapotoshe wengine kwa
hila. [15] Ila, sisi tukisema ukweli kwa moyo wa mapendo tutakua zidi katika kila jambo
kulingana na Kristo ambaye ndiye kichwa; [16] chini ya uongozi wake, viungo vyote vya
mwili hushikamana pamoja, na mwili wote hutegemezwa kwa msaada wa viungo vyake.
Basi, kila kiungo kikitekeleza kazi yake ipasavyo, mwili wote hukua na kujijenga katika
upendo. [17] Basi, kwa jina la Bwana, nawaonyeni: msiishi tena kama watu wasiomjua
Mungu, ambao fikira zao zimekuwa upuuzi mtupu, [18] na akili zao zimo gizani. Wako
mbali na uzima wa Mungu, kwa sababu ya upumbavu ulio ndani yao na ukaidi wao.
[19] Wamepotoka na hawana aibu, wamejitosa katika ufisadi; hufanya kwa pupa kila aina
ya mambo ya aibu. [20] Lakini ninyi hamkujifunza hivyo juu ya Kristo. [21] Ni dhahiri
kwamba mlisikia barabara habari zake, na mkiwa wafuasi wake mkafundishwa ukweli
ulivyo katika Yesu. [22] Basi, acheni mwenendo wenu wa awali, yaani ule utu wenu wa
kale uliokuwa unaangamizwa kwa tamaa zake danganyifu. [23] Jirekebisheni upya rohoni
na katika fikira zenu. [24] Vaeni hali mpya ya utu ambayo imeumbwa kwa mfano wa
Mungu na ambayo hujionyesha katika maisha ya kweli ya uadilifu na utakatifu. [25] Kwa
hiyo, acheni uongo. Kila mmoja anapaswa kumwambia mwenzake ukweli, maana kila
mmoja wetu ni kiungo cha mwili wa Kristo. [26] Kama mkikasirika, msikubali hasira yenu
iwafanye mtende dhambi, na wala msikae na hasira kutwa nzima. [27] Msimpe Ibilisi
nafasi. [28] Aliyekuwa akiiba, asiibe tena, bali na aanze kufanya kazi njema kwa mikono
yake, apate kuwa na kitu cha kumsaidia mtu aliye maskini. [29] Maneno mabaya hata
yasisikike kamwe miongoni mwenu; kila mara maneno yenu yawe ya kufaa na ambayo
hujenga na kuwasaidia wengine, ili yawaneemeshe wasikilizaji wenu. [30] Msimhuzunishe
Roho Mtakatifu wa Mungu maana Roho huyo ni alama ya Mungu kwenu kwamba ninyi
ni watu wake, na thibitisho kwamba siku itakuja ambapo Mungu atawakomboeni. [31] Basi,
achaneni na uhasama, chuki, hasira, kelele, matusi! Achaneni na kila uovu! [32] Muwe na
moyo mwema na wenye kuhurumiana; kila mmoja na amsamehe mwenzake kama naye
Mungu alivyowasamehe ninyi kwa njia ya Kristo.

5

1 Kwa hiyo, mwigeni Mungu, maana ninyi ni watoto wake wapenzi. 2 Upendo uongoze
maisha yenu, kama vile Kristo alivyotupenda, na kwa ajili yetu akajitoa mwenyewe
kama dhabihu yenye harufu nzuri na tambiko impendezayo Mungu. 3 Kwa vile ninyi
ni watu wa Mungu, basi uasherati, uchafu wowote ule au choyo visitajwe kamwe
miongoni mwenu. 4 Tena maneno ya aibu, ya upuuzi au ubishi, yote hayo hayafai kwenu;
maneno ya kumshukuru Mungu ndiyo yanayofaa. 5 Jueni wazi kwamba mwasherati
yeyote au mchafu au mfisadi, (ufisadi ni sawa na kuabudu sanamu), au mtu yeyote wa
aina hiyo hataambulia chochote katika Utawala wa Kristo na wa Mungu. 6 Msikubali
kudanganywa na mtu kwa maneno matupu; maana, kwa sababu ya mambo kama hayo
ghadhabu ya Mungu huwajia wote wasiomtii. 7 Basi, msishirikiane nao. 8 Zamani ninyi
mlikuwa gizani, lakini sasa ninyi mko katika mwanga kwa kuungana na Bwana. Ishini
kama watoto wa mwanga: 9 maana matokeo ya mwanga ni wema kamili, uadilifu na
ukweli. 10 Jaribuni kujua yale yanayompendeza Bwana. 11 Msishiriki katika matendo
yasiyofaa, ya giza bali yafichueni. 12 Mambo yanayotendwa kwa siri ni aibu hata kuyataja.
13 Lakini mambo yale yanayotendwa katika mwanga, ukweli wake hudhihirishwa; 14 na
kila kilichodhihirishwa huwa mwanga. Ndiyo maana Maandiko yasema: "Amka wewe
uliyelala, fufuka kutoka wafu, naye Kristo atakuangaza." 15 Basi, muwe waangalifu
jinsi mnavyoishi: Msiishi kama wapumbavu, bali kama wenye hekima. 16 Tumieni
vizuri muda mlio nao maana siku hizi ni mbaya. 17 Kwa hiyo, msiwe wapumbavu, bali
jaribuni kujua matakwa ya Bwana. 18 Acheni kulewa divai maana hiyo itawaangamiza,
bali mjazwe Roho Mtakatifu. 19 Zungumzeni kwa maneno ya Zaburi, nyimbo na
tenzi za kiroho; mwimbieni Bwana nyimbo na zaburi kwa shukrani mioyoni mwenu.
20 Mshukuruni Mungu Baba daima kwa ajili ya yote, kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo.
21 Kila mmoja amstahi mwenzake kwa sababu ya kumcha Kristo. 22 Wake wawatii waume
zao kama kumtii Bwana. 23 Maana mume anayo mamlaka juu ya mkewe, kama vile Kristo
alivyo na mamlaka juu ya kanisa; naye Kristo mwenyewe hulikomboa kanisa, mwili
wake. 24 Kama vile kanisa linavyomtii Kristo, vivyo hivyo, wake wawatii waume zao
katika mambo yote. 25 Nanyi waume, wapendeni wake zenu kama Kristo alivyolipenda
kanisa, akajitoa mwenyewe sadaka kwa ajili yake. 26 Alifanya hivyo, ili kwa neno lake,
aliweke wakfu kwa Mungu, baada ya kulifanya safi kwa kuliosha katika maji, 27 kusudi
ajipatie kanisa lililo takatifu na safu kabisa, kanisa lisilo na doa, kasoro au chochote
cha namna hiyo. 28 Basi, waume wanapaswa kuwapenda wake zao kama miili yao
wenyewe. 29 (Hakuna mtu yeyote auchukiaye mwili wake; badala ya kuuchukia, huulisha
na kuuvika. Ndivyo naye Kristo anavyolitunza kanisa, 30 maana sisi ni viungo vya mwili
wake.) 31 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Kwa hiyo, mwanamume atawaacha
baba na mama yake, ataungana na mkewe, nao wawili watakuwa mwili mmoja." 32 Kuna
ukweli uliofichika katika maneno haya, nami naona kwamba yamhusu Kristo na kanisa
lake. 33 Lakini yanawahusu ninyi pia: kila mume lazima ampende mkewe kama nafsi yake
mwenyewe, naye mke anapaswa kumstahi mumewe.

6

1 Enyi watoto, watiini wazazi wenu Kikristo maana hili ni jambo jema. 2 "Waheshimu
Baba na mama yako," hii ndiyo amri ya kwanza ambayo imeongezewa ahadi, yaani,
3 "Upate fanaka na miaka mingi duniani." 4 Nanyi akina baba, msiwachukize watoto
wenu ila waleeni katika nidhamu na mafundisho ya Kikristo. 5 Enyi watumwa, watiini
mabwana zenu hapa duniani kwa hofu na tetemeko; fanyeni hivyo kwa unyofu wa moyo
kana kwamba mnamtumikia Kristo. 6 Fanyeni hivyo si tu wakati wanapowatazama ili
mjipendekeze kwao, bali tumikieni kwa moyo kama atakavyo Mungu kwa sababu ninyi
ni watumishi wa Kristo. 7 Muwe radhi kutumikia kwa ajili ya Bwana na si kwa ajili ya
watu. 8 Kumbukeni kwamba kila mtu mwenye kutenda mema, awe mtumwa au mtu
huru, atapokea tuzo lake kutoka kwa Bwana. 9 Nanyi mnaotumikiwa, watendeeni vivyo

hivyo watumwa wenu, na acheni kutumia vitisho. Kumbukeni kwamba ninyi pia kama
vile wao, mnaye Bwana yuleyule mbinguni, kwake cheo cha mtu si kitu. 10 Hatimaye,
nawatakeni muwe imara katika kuungana na Bwana na kwa msaada wa nguvu yake kuu.
11 Vaeni silaha anazowapeni Mungu mpate kuzipinga mbinu mbaya za Ibilisi. 12 Maana
vita vyenu si vita kati yetu na binadamu, bali ni vita dhidi ya jeshi ovu la ulimwengu
wa roho; tunapigana na watawala, wakuu na wenye nguvu wanaomiliki ulimwengu huu
wa giza. 13 Kwa sababu hiyo, vaeni silaha za Mungu ili siku ile itakapofika muweze
kuyapinga mashambulio ya adui; na mkisha pigana mpaka mwisho, muwe bado thabiti.
14 Basi, simameni imara! Ukweli uwe kama ukanda kiunoni mwenu, uadilifu uwe kama
vazi la kujikinga kifuani, 15 na hamu ya kutangaza Habari Njema ya amani iwe kama
viatu miguuni mwenu. 16 Zaidi ya hayo yote, imani iwe daima kama ngao mikononi
mwenu, iwawezeshe kuizima mishale ya moto ya yule Mwovu. 17 Upokeeni wokovu kama
kofia yenu ya chuma, na neno la Mungu kama upanga mnaopewa na Roho Mtakatifu.
18 Salini daima, mkiomba msaada wa Mungu. Salini kila wakati kwa nguvu ya Roho.
Kesheni bila kuchoka mkisali kwa ajili ya watu wote wa Mungu. 19 Niombeeni nami pia ili
niongeapo Mungu anijalie cha kusema, niweze kuwajulisha watu fumbo la Habari Njema
kwa uthabiti. 20 Mimi ni balozi kwa ajili ya Habari Njema hiyo ingawa sasa niko kifungoni.
Ombeni, basi, ili niweze kuwa hodari katika kuitangaza kama inipasavyo. 21 Tukiko,
ndugu yetu mpenzi na mtumishi mwaminifu wa Bwana, atawapeni habari zangu zote
mpate kujua ninachofanya. 22 Namtuma kwenu awapeni habari zetu mpate kuwa na
moyo. 23 Ninawatakieni ninyi ndugu amani, upendo na imani kutoka kwa Mungu Baba
na kutoka kwa Bwana Yesu Kristo. 24 Nawatakia neema ya Mungu wote wanaompenda
Bwana wetu Yesu Kristo kwa mapendo yasiyo na mwisho.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAKOLOSAI

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na ndugu Timotheo,
2 tunawaandikia ninyi watu wa Mungu huko Kolosai, ndugu zetu waaminifu katika kuungana na Kristo. Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu. 3 Daima tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, wakati tunapowaombea.
4 Maana tumesikia juu ya imani yenu katika Kristo Yesu na juu ya upendo wenu kwa watu wote wa Mungu. 5 Wakati ujumbe ule wa kweli, yaani Habari Njema, ilipowafikieni kwa mara ya kwanza, mlipata kusikia juu ya lile tumaini linalopatikana kwake. Kwa sababu hiyo imani na upendo wenu vinategemea jambo lile mnalotumainia ambalo mmewekewa salama mbinguni. 6 Habari Njema inazidi kuzaa matunda na kuenea ulimwenguni kote kama vile ilivyofanya kwenu ninyi tangu siku ile mliposikia juu ya neema ya Mungu na kuitambua ilivyo kweli. 7 Mlijifunza juu ya neema ya Mungu kutoka kwa Epafra, mtumishi mwenzetu, ambaye ni mfanyakazi mwaminifu wa Kristo kwa niaba yetu. 8 Yeye alitupa habari za upendo wenu mliojaliwa na Roho. 9 Kwa sababu hiyo tumekuwa tukiwaombeeni daima tangu tulipopata habari zenu. Tunamwomba Mungu awajazeni ujuzi kamili wa mapenzi yake, awajazeni hekima yote na elimu iletwayo na Roho wake. 10 Hapo mtaweza kuishi kama anavyotaka Bwana na kutenda daima yanayompendeza. Maisha yenu yatakuwa yenye matunda ya kila namna ya matendo mema na mtazidi kukua katika kumjua Mungu. 11 Mungu awajalieni nguvu kwa uwezo wake mtukufu ili mweze kustahimili kila kitu kwa uvumilivu. 12 Na kwa furaha, mshukuruni Baba aliyewawezesha ninyi kuwa na sehemu yenu katika mambo yale Mungu aliyowawekea watu wake katika utawala wa mwanga. 13 Yeye alituokoa katika nguvu ya giza, akatuleta salama katika ufalme wa Mwanae mpenzi, 14 ambaye kwa njia yake tunakombolewa, yaani dhambi zetu zinaondolewa. 15 Kristo ni mfano wa Mungu asiyeonekana; ni mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote. 16 Maana kwa njia yake vitu vyote viliumbwa duniani na mbinguni, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana: wenye enzi, watawala, wakuu na wenye mamlaka. Vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. 17 Kristo alikuwako kabla ya vitu vyote; kwa kuungana naye, vyote vyadumu mahali pake. 18 Yeye ni kichwa cha mwili wake, yaani kanisa; yeye ni chanzo cha uhai wa huo mwili. Yeye ndiye mwanzo, mzaliwa wa kwanza aliyefufuliwa kutoka wafu, ili awe na nafasi ya kwanza katika vitu vyote. 19 Maana Mungu alipenda utimilifu wote uwe ndani yake. 20 Kwa njia yake Mungu alivipatanisha naye vitu vyote naam, viumbe vyote mbinguni na duniania; alileta amani kwa damu ya Kristo msalabani. 21 Hapo kwanza ninyi pia mlikuwa mbali na Mungu na mlikuwa adui zake kwa sababu ya fikira zenu na matendo yenu maovu. 22 Lakini sasa, kwa kifo cha Mwanae aliyeishi hapa duniani, Mungu amewapatanisha naye, kusudi awalete mbele yake mkiwa watakatifu, safi na bila lawama. 23 Mnapaswa, lakini kuendelea kuwa imara na thabiti katika imani hiyo, na msikubali kusukumwa mbali na tumaini lile mlilopata wakati mlipoisikia Habari Njema. Mimi Paulo nimekuwa mtumishi wa hiyo Habari Njema ambayo imekwisha hubiriwa kila kiumbe duniani. 24 Na sasa nafurahi kuteseka kwa ajili yenu, maana kwa mateso yangu hapa duniani, nasaidia kukamilisha kile kilichopungua bado katika mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili wake, yaani kanisa. 25 Nami nimefanywa kuwa mtumishi wa kanisa kufuatana na mpango wake Mungu ambao alinikabidhi kwa faida yenu. Mpango wenyewe ni kuutangaza kwa ukamilifu ujumbe wake, 26 ambao ni siri aliyowaficha binadamu wote tangu milele, lakini sasa amewajulisha watu wake. 27 Mpango wa Mungu ni kuwajulisha watu wake siri hii kuu na tukufu ambayo ni kwa ajili ya watu wote. Na, siri yenyewe ndiyo hii: Kristo yuko ndani yenu, na jambo hilo lamaanisha kwamba ninyi mtaushiriki utukufu wa Mungu. 28 Kwa sababu hiyo tunamhubiri Kristo kwa watu wote; tunawaonya na kuwafundisha wote kwa hekima yote, ili tuweze kumleta kila mmoja

mbele ya Mungu akiwa amekomaa katika kuungana na Kristo. 29 Kwa madhumuni hayo
mimi nafanya kazi na kujitahidi nikiitumia nguvu kuu ya Kristo ifanyayo kazi ndani
yangu.

2

1 Napenda mjue jinsi ninavyofanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa ajili ya watu
wa Laodikea na kwa ajili ya wote ambao hawajapata kuniona kwa macho. 2 Nafanya
hivi kusudi mioyo yao ifarijiwe na kuvutwa pamoja katika upendo, ili wajazwe uthabiti
mwingi uletwao na elimu ya kweli. Hapo wataijua siri ya Mungu ambayo ni Kristo
mwenyewe. 3 Ndani yake zimefichika hazina zote za hekima na elimu. 4 Basi,
nawaambieni, msikubali kudanganywa na mtu yeyote kwa maneno ya uongo hata kama
ni ya kuvutia sana. 5 Maana, ingawa mimi niko mbali nanyi kwa mwili, lakini niko pamoja
nanyi kwa roho, na ninafurahi kuona uthabiti kamili mnaosimama nao pamoja katika
imani yenu kwa Kristo. 6 Maadamu ninyi mmemkubali Kristo Yesu kuwa Bwana, basi,
ishini katika muungano naye. 7 Mnapaswa kuwa na mizizi ndani yake, kujijenga juu
yake na kuwa imara katika imani yenu kama mlivyofundishwa. Muwe na shukrani tele.
8 Angalieni basi, mtu asiwapotoshe kwa udanganyifu mtupu wa hekima ya kibinadamu,
ambayo chanzo chake ni mafundisho ya mapokeo ya watu na ya pepo watawala, na
wala si Kristo mwenyewe! 9 Maana, ndani yake Kristo katika ubinadamu wake, umo
ukamilifu wote wa Mungu, 10 nanyi mmepewa uzima kamili katika kuungana naye.
Yeye yuko juu ya pepo watawala wote na wakuu wote. 11 Katika kuungana na Kristo
ninyi mlitahiriwa, lakini si kwa tohara ifanywayo na watu, bali inayofanywa na Kristo
mwenyewe, na ambayo inahusikana na kukombolewa kutoka katika utu wa dhambi.
12 Maana, mlipobatizwa mlizikwa pamoja na Kristo, na katika ubatizo, mlifufuliwa pia
pamoja naye kwa imani yenu katika nguvu ya Mungu ambaye alimfufua Kristo kutoka
wafu. 13 Wakati mmoja nanyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya makosa yenu na
kwa sababu ninyi mlikuwa watu wa mataifa mengine. Lakini Mungu amewapa ninyi
uzima pamoja na Kristo. Mungu ametusamehe dhambi zetu zote; 14 alifutilia mbali ile
hati ya deni iliyokuwa inatukabili na masharti yake, na kuifuta kabisa kwa kuipigilia
msalabani. 15 Juu ya msalaba Kristo aliwapokonya nguvu zao hao pepo watawala na
wakuu; aliwafanya kuwa kitu cha fedheha hadharani kwa kuwaburuta kama mateka
katika msafara wa ushindi wake. 16 Kwa hiyo, basi, msikubali kupewa masharti na
mtu yeyote kuhusu vyakula au vinywaji, siku za sherehe, sikukuu ya Mwezi mpya au
Sabato. 17 Mambo ya aina hiyo ni kivuli tu cha yale yatakayokuja; ukweli wenyewe
ndiye Kristo. 18 Msikubali kuhukumiwa na mtu yeyote anayejitakia kuwa wa maana
kwa sababu ya maono ya pekee na ambaye anasisitiza juu ya unyenyekevu wa uongo
na ibada kwa malaika. Mtu wa namna hiyo amepumbazika kwa fikira danganifu za
kidunia 19 na amejitenga na Kristo aliye kichwa cha huo mwili. Chini ya uongozi wa
Kristo, mwili wote unalishwa na kuunganishwa pamoja kwa viungo na mishipa yake,
nao hukua kama atakavyo Mungu. 20 Ninyi mmekufa pamoja na Kristo na kukombolewa
kutoka nguvu za pepo watawala wa ulimwengu. Kwa nini, basi, kuishi tena kama vile
mngekuwa wa ulimwengu huu? Ya nini kuwekewa masharti: 21 "Msishike hiki," "Msionje
kile," "Msiguse kile!" 22 Mambo hayo yote yanahusika na vitu vyenye kuharibika
mara tu vinapotumiwa; hayo ni maagizo na mafundisho ya kibinadamu tu. 23 Kweli,
masharti hayo yaonekana kuwa ya hekima katika namna ya ibada ya kujitakia wenyewe,
unyenyekevu wa uongo na kuutendea mwili kwa ukali; lakini kwa kweli, haifai chochote
kuzuia tamaa za mwili.

3

1 Basi, ikiwa mmefufuka pamoja na Kristo, panieni mambo ya juu, kule Kristo aliko,
ameketi upande wa kulia wa Mungu. 2 Muwe na hamu ya mambo ya huko juu, na siyo
mambo ya hapa duniani. 3 Maana ninyi mmekufa na uzima wenu umefichwa pamoja na
Kristo katika Mungu. 4 Uzima wenu halisi ni Kristo, na wakati atakapotokea ndipo nanyi

pia mtakapotokea pamoja naye katika utukufu. 5 Basi, komesheni kabisa kila kitu kilicho
ndani yenu ambacho chahusika na mambo ya kidunia: uasherati, uchafu, shauku, tamaa
mbaya na uchu (ambao ni sawa na kuabudu sanamu). 6 Kwa sababu ya mambo hayo
hasira ya Mungu huwajia wote wanaomwasi. 7 Wakati mmoja ninyi pia mliishi kufuatana
na mambo hayo, mlipotawaliwa nayo. 8 Lakini sasa mnapaswa kuachana na mambo
haya yote: hasira, tamaa, uovu; kufuru au maneno yasiyofaa yasitoke kamwe vinywani
mwenu. 9 Msiambiane uongo, kwani ninyi mmekwisha vua ule utu wa kale pamoja na
matendo yake yote, 10 mkavaa utu mpya. Huu unaendelea kurekebishwa na Mungu,
Muumba wake, kadiri ya mfano wake, ili mpate kumjua Mungu kwa ukamilifu. 11 Katika
hali hii, hakuna tena tofauti kati ya Mgiriki na Myahudi, aliyetahiriwa na asiyetahiriwa,
msomi na asiye msomi, mtumwa na mtu aliye huru. Kristo ni kila kitu, na yumo katika
yote. 12 Ninyi ni watu wake Mungu; yeye aliwapenda na kuwateua. Kwa hiyo basi,
vaeni moyo wa huruma, wema, unyenyekevu, upole na uvumilivu. 13 Vumilianeni na
kusameheana iwapo mmoja wenu analo jambo lolote dhidi ya mwenzake. Mnapaswa
kusameheana kama Bwana alivyowasamehe ninyi. 14 Zaidi ya hayo yote, zingatieni
upendo kwani upendo huunganisha kila kitu katika umoja ulio kamili. 15 Nayo amani
ya Kristo itawale mioyoni mwenu; maana kwa ajili hiyo ninyi mmeitwa katika mwili
huo mmoja. Tena muwe na shukrani! 16 Ujumbe wa Kristo ukae ndani yenu pamoja
na utajiri wake wote. Fundishaneni na kushauriana kwa hekima yote. Imbeni zaburi,
nyimbo na tenzi za kiroho; mwimbieni Mungu mioyoni mwenu kwa shukrani. 17 Na, kila
mfanyacho kwa neno au tendo, fanyeni vyote kwa jina la Bwana Yesu na kumshukuru
Mungu Baba kwa njia yake. 18 Enyi akina mama, watiini waume zenu, kwani ndivyo
apendavyo Bwana. 19 Nanyi waume, wapendeni wake zenu, na msiwe wakali kwao.
20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu daima maana hiyo humpendeza Bwana. 21 Nanyi
wazazi, msiwachukize watoto wenu, la sivyo watakata tamaa. 22 Enyi watumwa, watiini
wakuu wenu wa kidunia katika mambo yote, na si tu wakati wanapowatazama kwa kuwa
mnataka kujipendekeza kwao; ila fanyeni hivyo kwa moyo wote, kwa sababu ya kumcha
Bwana. 23 Kila mfanyalo, fanyeni kwa moyo wote, kwa sababu ya Bwana na si kwa ajili ya
mtu. 24 Kumbukeni kwamba atawapeni tuzo lile alilowawekea watu wake. Mtumikieni
Kristo Bwana! 25 Atendaye mabaya atalipwa kufuatana na ubaya wake; Mungu hana
ubaguzi.

4

1 Nanyi wakuu, watendeeni watumwa wenu kwa uadilifu na haki, mkikumbuka
kwamba nanyi pia mnaye Bwana mbinguni. 2 Dumuni katika sala, na mnaposali muwe
waangalifu, mkimshukuru Mungu. 3 Vilevile, mtuombee sisi pia ili Mungu atupe fursa ya
kuuhubiri ujumbe wake kuhusu siri ya Kristo. Kwa ajili hiyo mimi niko sasa kifungoni.
4 Basi, ombeni ili niweze kusema kama inavyonipasa na kwa namna itakayodhihirisha
siri hiyo. 5 Muwe na hekima katika uhusiano wenu na watu wasioamini, mkitumia vizuri
kila nafasi mliyo nayo. 6 Mazungumzo yenu yanapaswa kuwa daima mema na ya kuvutia,
na mnapaswa kujua jinsi ya kumjibu vizuri kila mmoja. 7 Ndugu yetu mpenzi Tukiko,
mfanyakazi mwaminifu na mtumishi mwenzetu katika kazi ya Bwana, atawapeni habari
zangu zote. 8 Ndiyo maana namtuma, ili aichangamshe mioyo yenu kwa kuwaambieni
habari zetu. 9 Anakuja pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpenzi na mwaminifu, ambaye
ni mwananchi mwenzenu. Watawapeni habari za mambo yote yanayofanyika hapa.
10 Aristarko, ambaye yuko kifungoni pamoja nami, anawasalimuni; hali kadhalika Marko,
binamu yake Barnaba, (mmekwisha pata maagizo juu yake; akifika kwenu mkaribisheni).
11 Naye Yoshua aitwaye Yusto, anawasalimuni. Miongoni mwa Wayahudi waliokwisha
pokea imani, hawa tu peke yao, ndio wanaofanya kazi pamoja nami kwa ajili ya Utawala
wa Mungu; nao wamekuwa msaada mkubwa kwangu. 12 Epafra, mwananchi mwenzenu
na mtumishi wa Kristo Yesu anawasalimuni. Daima anawaombeeni ninyi kwa bidii ili
mpate kusimama imara, mkomae na kuwa thabiti kabisa katika mambo yote anayotaka

Mungu. 13 Naweza kushuhudia kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu na
kwa ajili ya watu wa Laodikea na Hierapoli. 14 Luka, daktari wetu mpenzi, na Dema,
wanawasalimuni. 15 Salamu zetu kwa ndugu zetu wa Laodikea; msalimuni dada Nimfa
pamoja na jumuiya yote ya waumini inayokutana nyumbani kwake. 16 Mkisha soma
barua hii, hakikisheni kwamba inasomwa na Wakristo wa Laodikea; na ninyi fanyeni
mpango mpate kuisoma barua waliyoipata kwao. 17 Mwambieni Arkipo aitekeleze vizuri
ile huduma aliyokabidhiwa na Bwana. 18 Naandika haya kwa mkono wangu mwenyewe:
Salamu kutoka kwangu, mimi Paulo. Kumbukeni kwamba niko kifungoni. Neema ya
Mungu iwe nanyi.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi jumuiya ya kanisa la Thesa-
lonike, ambao ni watu wake Mungu Baba, na wa Bwana Yesu Kristo. 2 Tunamshukuru
Mungu daima kwa ajili yenu ninyi nyote na kuwakumbukeni daima katika sala zetu.
3 Maana, mbele ya Mungu Baba yetu, twakumbuka jinsi mnavyoonyesha imani yenu kwa
matendo, jinsi upendo wenu unavyowawezesha kufanya kazi kwa bidii, na jinsi tumaini
lenu katika Bwana wetu Yesu Kristo lilivyo thabiti. 4 Ndugu, twajua kwamba Mungu
anawapenda na kwamba amewateua muwe watu wake, 5 maana wakati tulipowahu-
birieni ile Habari Njema haikuwa kwa maneno tu, bali pia kwa nguvu na kwa Roho
Mtakatifu, tukiwa na hakika kwamba ujumbe huo ulikuwa wa kweli. Mnajua jinsi
tulivyoishi pamoja nanyi; tuliishi kwa manufaa yenu. 6 Ninyi mlifuata mfano wetu, na
kumwiga Bwana. Ingawa mliteswa sana, mliupokea ujumbe huo kwa furaha itokayo
kwa Roho Mtakatifu. 7 Kwa hiyo ninyi mmekuwa mfano mzuri kwa waumini wote wa
Makedonia na Akaya. 8 Maana, kutokana na bidii yenu ujumbe wa Bwana umesikika
si tu huko Makedonia na Akaya, bali imani yenu kwa Mungu imeenea popote. Tena
hatuhitaji kusema zaidi. 9 Watu hao wanazungumza juu ya ziara yetu kwenu: jinsi
mlivyotukaribisha, jinsi mlivyoziacha sanamu mkamgeukia Mungu aliye hai na wa
kweli, 10 na sasa mwamngojea Mwanae ashuke kutoka mbinguni, Yesu, ambaye Mungu
alimfufua kutoka wafu, na ambaye anatuokoa katika ghadhabu ya Mungu inayokuja.

2

1 Ndugu, ninyi wenyewe mnafahamu kwamba ziara yetu kwenu haikuwa bure.
2 Mnajua jinsi tulivyodhulumiwa na kutukanwa kule Filipi kabla ya kufika kwenu
Thesalonike. Ingawa kulikuwa na upinzani mwingi, Mungu wetu alitujalia uhodari wa
kuwahubirieni Habari Njema yake. 3 Jambo tunalosisitiza kwenu si jambo linalotegemea
uongo au nia mbaya; wala hatupendi kumdanganya mtu yeyote. 4 Sisi twanena daima
kama atakavyo Mungu kwani yeye alituona kwamba tunafaa, akatukabidhi hii Habari
Njema. Si nia yetu kuwapendeza watu hata kidogo, bali twataka kumpendeza Mungu
ambaye anajua mioyo yetu mpaka ndani. 5 Ninyi mnajua kwamba sisi hatukuja kwenu
na maneno matamu ya kubembeleza wala hatukutumia maneno ya kijanja ya kuficha
ubinafsi fulani; Mungu ni shahidi! 6 Hatukutafuta sifa kutoka kwa watu, wala kutoka
kwenu, wala kutoka kwa mtu yeyote, 7 ingawa sisi tukiwa mitume wa Kristo, tungeweza
kudai mambo fulani kwenu. Lakini sisi tulikuwa Wapole kati yenu kama alivyo mama
kwa watoto wake. 8 Tuliwapenda ninyi sana hata tukawa tayari kuwashirikisha si
tu Habari Njema ya Mungu, bali pia na maisha yetu. Ndivyo mlivyokuwa wapenzi
wetu! 9 Ndugu, mnakumbuka jinsi tulivyofanya kazi na kutaabika. Tulipowaleteeni
Habari Njema ya Mungu tulifanya kazi mchana na usiku kusudi tusiwe mzigo kwa mtu
yeyote miongoni mwenu. 10 Ninyi mnaweza kushuhudia, na Mungu pia ni shahidi,
jinsi mwenendo wetu kati yenu ninyi mnaoamini ulivyokuwa mzuri, mwadilifu na
usio na lawama. 11 Mnajua kwamba sisi tulimtendea kila mmoja wenu kama vile
baba anavyowatendea watoto wake mwenyewe. 12 Tuliwapeni moyo, tuliwafarijini na
kuwahimiza ili mpate kuishi maisha yampendezayo Mungu ambaye aliwaiteni mshiriki
Utawala na utukufu wake. 13 Tena tunayo sababu nyingine ya kumshukuru Mungu:
tulipowaleteeni ujumbe wa Mungu, ninyi mliusikia mkaupokea, si kama vile ujumbe
wa binadamu, bali kama ujumbe wa Mungu, na kweli ndivyo ulivyo. Maana Mungu
anafanya kazi ndani yenu ninyi mnaoamini. 14 Ndugu, ninyi mmepatwa na mambo
yaleyale yaliyoyapata makanisa ya Mungu kule Yudea, mambo yaliyowapata watu walio
wake Kristo Yesu. Ninyi mlidhulumiwa na wananchi wenzenu kama vile wao walivyod-
hulumiwa na wenzao Wayahudi, 15 ambao walimuua Bwana Yesu na manabii, wakatutesa

na sisi pia. Watu hao wanamchukiza Mungu, tena ni adui za kila mtu! 16 Hata walijaribu
kutuzuia kuwahubiria watu wa mataifa mengine ujumbe utakaowaletea wokovu. Ndivyo
walivyokamilisha orodha ya dhambi zote walizotenda siku zote. Lakini sasa hasira
ya Mungu imewaangukia. 17 Ndugu, kuachana kwetu nanyi kulikuwa kwa muda tu,
tena kuachana huko kulikuwa kwa mwili tu na si kwa roho. Kitambo kifupi baadaye,
tulishikwa na hamu kubwa ya kuwaoneni tena! 18 Kwa hiyo tuliamua kuwatembeleeni
tena. Nami, Paulo, nilijaribu kuja kwenu zaidi ya mara moja, lakini Shetani alituzuia.
19 Je, tutakaposimama mbele ya Bwana Yesu wakati atakapokuja, fahari ya ushindi wetu
itakuwa nini? Itakuwa ni ninyi wenyewe; ninyi ndio tumaini letu na furaha yetu.
20 Naam, ninyi ni utukufu wetu na furaha yetu!

3

1 Mwishowe hatukuweza kuvumilia zaidi. Basi, tuliamua kubaki kule Athene peke
yetu, 2 na kumtuma kwenu ndugu yetu Timotheo, ambaye ni mfanyakazi mwenzetu kwa
ajili ya Mungu katika kuhubiri Habari Njema ya Kristo. Tulimtuma ili awaimarisheni na
kuwafarijini, 3 kusudi imani ya mtu yeyote miongoni mwenu isije ikafifia kwa sababu
ya taabu hizo. Ninyi mnajua kwamba tunapaswa kupata mateso. 4 Maana, tulipokuwa
pamoja nanyi, tuliwaambieni kwamba tutateswa; na kama mjuavyo ndivyo ilivyotukia.
5 Ndio maana nilimtuma Timotheo kwenu. Sikuweza kungoja zaidi, na hivyo nilimtuma
nipate habari za imani yenu. Isije ikawa labda Mshawishi aliwajaribuni na kazi yote
tuliyofanya miongoni mwenu imepotea bure! 6 Sasa Timotheo amekwisha rudi, naye
ametupa habari za kufurahisha kuhusu imani na upendo wenu. Ametuarifu kwamba
mnatukumbuka daima, na kwamba mna hamu ya kutuona sisi kama nasi tulivyo na
hamu ya kuwaoneni. 7 Basi, habari za imani yenu zimetutia moyo katika taabu na mateso
yetu yote, 8 kwani sasa tunaishi kweli ikiwa ninyi mnasimama imara katika kuungana na
Bwana. 9 Sasa twaweza kumshukuru Mungu wetu kwa ajili yenu. Tunamshukuru kwa
furaha tuliyo nayo mbele yake kwa sababu yenu. 10 Tunazidi kumwomba Mungu usiku
na mchana kwa moyo wetu wote ili atupatie fursa ya kuwaoneni uso kwa uso ili tuweze
kurekebisha chochote kilichopungua katika imani yenu. 11 Tunamwomba Mungu, Baba
yetu mwenyewe, na Bwana wetu Yesu atutayarishie njia ya kuja kwenu. 12 Bwana
awawezeshe ninyi kupendana na kuwapenda watu wote zaidi na zaidi, kama vile sisi
tunavyowapenda ninyi. 13 Hivyo ataiimarisha mioyo yenu, nanyi mtakuwa wakamilifu
na watakatifu mbele ya Mungu na Baba yetu wakati Bwana wetu Yesu atakapokuja
pamoja na wote walio wake.

4

1 Hatimaye, ndugu zangu, mmejifunza kutoka kwetu namna mnavyopaswa kuishi
ili kumpendeza Mungu. Na kweli mmekuwa mnaishi hivyo. Sasa tunawaombeni na
kuwasihi kwa jina la Bwana Yesu mfanye vema zaidi. 2 Maana mnayajua yale maagizo
tuliyowapeni kwa mamlaka ya Bwana Yesu. 3 Mungu anataka ninyi muwe watakatifu
na mjiepushe kabisa na maisha ya zinaa. 4 Kila mwanamume anapaswa kujua namna
ya kuishi na mkewe kwa utakatifu na heshima, 5 na si kwa tamaa mbaya kama watu
wa mataifa mengine wasiomjua Mungu. 6 Basi, mtu yeyote asimkosee au kumpunja
mwenzake kuhusu jambo hili. Tulikwisha waambieni hayo na kuwaonya kwamba Bwana
atawaadhibu wanaofanya mambo hayo. 7 Mungu hakutuita tuishi maisha ya zinaa, bali
tuishi katika utakatifu. 8 Kwa hiyo basi, anayedharau mafundisho hayo hamdharau mtu,
bali amdharau Mungu mwenyewe anayewapeni Roho wake Mtakatifu. 9 Hakuna haja ya
kuwaandikieni juu ya kuwapenda ndugu zenu waumini. Ninyi wenyewe mmefundishwa
na Mungu namna mnavyopaswa kupendana. 10 Na mmekuwa mkiwatendea hivyo ndugu
zenu wote kila mahali katika Makedonia. Basi, ndugu tunawaombeni mfanye hata
zaidi. 11 Muwe na nia ya kuishi maisha ya utulivu, kila mmoja ashughulikie mambo
yake mwenyewe na afanye kazi kwa mikono yake mwenyewe kama tulivyowaagiza pale
awali. 12 Kwa namna hiyo mtajipatia sifa nzuri kutoka kwa wale wasio Wakristo, na

hamtakuwa na lazima ya kuwategemea wengine kwa mahitaji yenu. 13 Ndugu, twataka
mjue ukweli kuhusu wale ambao wamekwisha fariki dunia, ili msipatwe na huzuni kama
watu wengine wasio na matumaini. 14 Sisi tunaamini kwamba Yesu alikufa, akafufuka;
na hivyo sisi tunaamini kwamba Mungu atawaleta pamoja na Yesu wale wote waliofariki
wakiwa wanamwamini. 15 Hili tunalowaambieni ni fundisho la Bwana; sisi tulio hai,
ambao tutakuwa tumebaki, wakati Bwana atakapokuja, hakika hatutawatangulia wale
waliokwisha fariki dunia. 16 Maana patatolewa amri, sauti ya malaika mkuu, sauti ya
tarumbeta ya Mungu, naye Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni. Ndipo wale
waliokufa wakiwa wanamwamini Kristo watafufuliwa kwanza. 17 Kisha sisi tulio hai
wakati huo tutakusanywa pamoja nao katika mawingu kumlaki Bwana hewani. Na hivyo
tutakuwa daima pamoja na Bwana. 18 Basi, farijianeni kwa maneno haya.

5

1 Ndugu, hakuna haja ya kuwaandikieni juu ya nyakati na majira yatakapotukia
mambo haya. 2 Maana ninyi wenyewe mwajua kwamba Siku ya Bwana itakuja kama
mwizi ajavyo usiku. 3 Watu watakapokuwa wanasema: "Kila kitu ni shwari na salama"
ndipo uharibifu utakapowaangukia ghafla! Mambo hayo yatatukia ghafla kama uchungu
wa uzazi unavyomjia mama anayejifungua, wala watu hawataweza kuepukana nayo.
4 Lakini ninyi ndugu, hamko gizani, na siku hiyo haipaswi kuwajieni ghafla kama vile
mwizi. 5 Ninyi nyote ni watu mnaoishi katika mwanga, watu wa mchana. Sisi si watu
wa usiku, wala wa giza. 6 Basi, tusilale usingizi kama wengine; tunapaswa kukesha na
kuwa na kiasi. 7 Wanaolala hulala usiku, na walevi hulewa usiku. 8 Lakini sisi ni watu
wa mchana na tunapaswa kuwa na kiasi. Tunapaswa kuvaa imani na upendo kama
vazi la kujikinga kifuani, na tumaini letu la wokovu kama kofia ya chuma. 9 Maana
Mungu hakututeua ili tuangamizwe na ghadhabu yake, bali tuupate wokovu kwa njia
ya Bwana wetu Yesu Kristo, 10 ambaye alikufa kwa ajili yetu, ili tuishi pamoja naye,
iwe tu hai au tumekufa. 11 Kwa hiyo farijianeni na kusaidiana ninyi kwa ninyi kama
mnavyofanya sasa. 12 Ndugu, tunawaombeni muwastahi wale wanaofanya kazi kati
yenu, wale wanaowaongoza na kuwafundisheni kuhusu maisha ya Kikristo. 13 Wapeni
heshima kubwa na kuwapenda kwa sababu ya kazi wanayofanya. Muwe na amani kati
yenu. 14 Ndugu, tunawahimizeni muwaonye watu walio wavivu, muwatie moyo watu
wanyonge, muwasaidie watu dhaifu, muwe na subira kwa wote. 15 Angalieni mtu yeyote
asimlipe mwingine maovu kwa maovu, ila nia yenu iwe kutendeana mema daima na
kuwatendea mema watu wote. 16 Furahini daima, 17 salini kila wakati 18 na muwe na
shukrani katika kila hali. Hayo ndiyo anayotaka Mungu kwenu katika kuungana kwenu
na Kristo Yesu. 19 Msimpinge Roho Mtakatifu; 20 msidharau unabii. 21 Pimeni kila kitu:
zingatieni kilicho chema, 22 na epukeni kila aina ya uovu. 23 Mungu anayetupatia amani
awafanye ninyi watakatifu kwa kila namna na kuzilinda nafsi zenu—roho, mioyo na miili
yenu—mbali na hatia yoyote wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo. 24 Yeye
anayewaita ninyi atafanya hivyo kwani ni mwaminifu. 25 Ndugu, tuombeeni na sisi pia.
26 Wasalimuni ndugu wote kwa ishara ya upendo. 27 Nawahimizeni kwa jina la Bwana
muwasomee ndugu zetu wote barua hii. 28 Tunawatakieni neema ya Bwana wetu Yesu
Kristo.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi jumuiya ya kanisa la Thesa-
lonike, ambao ni watu wake Mungu Baba yetu na wa Bwana Yesu Kristo. 2 Tunawatakieni
neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. 3 Ndugu,
tunapaswa kushukuru Mungu daima kwa ajili yenu. Inafaa kwetu kufanya hivyo
kwani imani yenu inakua sana na kupendana kwenu kunaongezeka sana. 4 Ndio
maana sisi tunajivunia ninyi katika makanisa ya Mungu. Tunaona fahari juu ya jinsi
mnavyoendelea kuamini na kustahimili katika udhalimu wote na mateso mnayopata.
5 Hayo yote yanathibitisha kwamba hukumu ya Mungu ni ya haki, na matokeo yake ninyi
mtastahili Utawala wake ambao kwa ajili yake mnateseka. 6 Mungu atafanya jambo la
haki: atawalipa mateso wale wanaowatesa ninyi, 7 na kuwapeni nafuu ninyi mnaoteseka,
na sisi pia. Atafanya jambo hilo wakati Bwana atakapotokea kutoka mbinguni pamoja
na malaika wake na wakuu 8 na miali ya moto, kuwaadhibu wale wanaomkataa Mungu
na wale wasiotii Habari Njema ya Bwana wetu Yesu. 9 Adhabu yao itakuwa kuangamizwa
milele na kutengwa mbali na utukufu wake mkuu, 10 wakati atakapokuja Siku ile kupokea
utukufu kutoka kwa watu wake na heshima kutoka kwa wote wanaoamini. Ninyi pia
mtakuwa miongoni mwao, kwani mmeuamini ule ujumbe tuliowaletea. 11 Ndiyo maana
tunawaombeeni daima. Tunamwomba Mungu wetu awawezeshe muyastahili maisha
aliyowaitia myaishi. Tunamwomba, kwa uwezo wake, atimize nia yenu ya kutenda mema
na kukamilisha kazi yenu ya imani. 12 Kwa namna hiyo, jina la Bwana wetu Yesu litapata
utukufu kutoka kwenu, nanyi mtapata utukufu kutoka kwake kwa neema ya Mungu wetu
na ya Bwana Yesu Kristo.

2

1 Sasa yahusu kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanywa kwetu pamoja tukae
naye. Ndugu, tunawaombeni sana 2 msifadhaike upesi moyoni, na wala msitiwe wasiwasi
kwa sababu ya madai kwamba Siku ya Bwana imekwisha fika. Labda inadhaniwa kwamba
jambo hili limetokana na uaguzi fulani, mahubiri au barua inayosemekana kuwa imetoka
kwetu. 3 Msikubali kudanganywa na mtu yeyote kwa namna yoyote ile. Maana Siku
hiyo haitakuja mpaka kwanza ule Uasi Mkuu utokee na yule Mwovu aonekane ambaye
mwisho wake ni kuangamizwa kabisa. 4 Yeye atapinga kila kitu wanachokiona watu
kuwa ni mungu, au wanachokiabudu. Naam, hata ataingia na kuketi ndani ya Hekalu la
Mungu akijidai kuwa Mungu. 5 Je, hamkumbuki kwamba niliwaambieni haya yote wakati
nilipokuwa pamoja nanyi? 6 Lakini kuna kitu kinachomzuia sasa, nanyi mwakijua kitu
hicho. Basi, huyo Mwovu ataonekana wakati wake ufaao. 7 Hata hivyo, Mwovu huyo
aliyefichika anafanya kazi sasa, lakini hataonekana mpaka yule anayemzuia aondolewe.
8 Hapo ndipo Mwovu atakapotokea; lakini Bwana Yesu anapokuja atamuua kwa pumzi ya
kinywa chake na kumwangamiza kwa mng'ao wa kuja kwake. 9 Huyo Mwovu atakuja na
nguvu za Shetani na kufanya kila namna ya miujiza na maajabu ya uongo, 10 na kutumia
udanganyifu wa kila namna kwa wale walio katika mkumbo wa kupotea. Hao watapotea
kwa sababu hawakuupokea na kuupenda ule ukweli ili waokolewe. 11 Ndiyo maana
Mungu amewaweka chini ya nguvu ya upotovu, wauamini uongo. 12 Matokeo yake ni
kwamba wote wasioamini ukweli, ila wafurahia dhambi, watahukumiwa. 13 Tunapaswa
kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu ninyi ndugu, ninyi mnaopendwa na Bwana,
kwa maana Mungu amewateua tangu mwanzo mpate kuokolewa kwa nguvu ya Roho
mfanywe watu wake watakatifu kwa imani yenu katika ukweli. 14 Mungu aliwaitieni
jambo hili kwa njia ya Habari Njema tuliyowahubirieni; aliwaiteni mpate kupokea
sehemu yenu katika utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo. 15 Basi, ndugu, simameni
imara na zingatieni yale mafundisho tuliyowafundisheni kwa mahubiri yetu na barua

zetu. [16] Tunamwomba Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na Mungu Baba yetu ambaye
alitupenda, na kwa neema yake akatujalia faraja ya milele na tumaini jema, [17] aifariji
mioyo yenu na kuwaimarisheni ili mweze daima kutenda na kusema yaliyo mema.

3

[1] Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili ujumbe wa Bwana uzidi kuenea upesi na kupokelewa
kwa heshima kama vile ulivyo kati yenu. [2] Ombeni pia ili Mungu atuokoe na watu
wapotovu na waovu, maana si wote wanaoamini ujumbe huu. [3] Lakini Bwana ni
mwaminifu. Yeye atawaimarisheni na kuwalinda salama na yule Mwovu. [4] Naye Bwana
anatupatia tumaini kubwa juu yenu, na hatuna shaka kwamba mnafanya na mtaendelea
kufanya yale tuliyowaambieni. [5] Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo wa Mungu
na katika uvumilivu tunaopewa na Kristo. [6] Ndugu, tunawaamuru kwa jina la Bwana
wetu Yesu Kristo, mjiepushe na ndugu wote walio wavivu na ambao hawafuati maagizo
tuliyowapa. [7] Ninyi wenyewe mnajua kwamba mnapaswa kufuata mfano wetu. Sisi
tulipokuwa nanyi hatukuwa wavivu; [8] hatukula chakula kwa mtu yeyote bila ya kumlipa.
Tulifanya kazi kwa bidii na taabu mchana na usiku ili tusiwe mzigo kwa mtu yeyote kati
yenu. [9] Tulifanya hivyo si kwa kuwa hatuna haki ya kutaka msaada wenu, ila kwa sababu
tunataka kuwapeni mfano. [10] Tulipokuwa pamoja nanyi tulikuwa tukiwaambieni, "Mtu
asiyefanya kazi, asile." [11] Tunasema mambo hayo kwa sababu tumesikia kwamba wako
baadhi yenu ambao ni wavivu na ambao hawafanyi chochote, isipokuwa tu kujiingiza
katika mambo ya watu wengine. [12] Kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo tunawaamuru
na kuwaonya watu hao wawe na nidhamu na kufanya kazi ili wajipatie maslahi yao
wenyewe. [13] Lakini ninyi ndugu, msichoke kutenda mema. [14] Huenda kwamba huko kuna
mtu ambaye hatautii huu ujumbe tunaowapelekeeni katika barua hii. Ikiwa hivyo, basi,
mfichueni mtu huyo na msiwe na uhusiano wowote naye kusudi aone aibu. [15] Lakini
msimtendee mtu huyo kama adui, bali mwonyeni kama ndugu. [16] Bwana mwenyewe
ndiye chanzo cha amani, awajalieni amani siku zote kwa kila namna. Bwana awe nanyi
nyote. [17] Kwa mkono wangu mwenyewe naandika hivi: Salamu kutoka kwa Paulo! Hivi
ndivyo ninavyotia sahihi kila barua; ndivyo ninavyoandika. [18] Tunawatakieni nyote
neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

[1] Mimi Paulo, mtume wa Yesu Kristo kwa amri ya Mungu Mwokozi wetu na Yesu Kristo
tumaini letu, [2] nakuandikia Timotheo mwanangu halisi katika imani. Nakutakia neema,
huruma na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Kristo Yesu Bwana wetu. [3] Napenda
ukae huko Efeso, kama nilivyokuomba nilipokuwa ninakwenda Makedonia. Wako watu
fulani huko wanaofundisha mafundisho ya uongo. Wakomeshe watu hao. [4] Waambie
waachane na zile hadithi tupu na orodha ndefu za mababu, ambazo huleta tu ubishi,
wala haviwajengi watu katika mpango ujulikanao kwa imani. [5] Shabaha ya amri hii ni
kuhimiza mapendo yatokayo katika moyo safi, dhamiri njema, na imani ya kweli. [6] Watu
wengine wamepotoka na kugeukia majadiliano yasiyo na maana. [7] Wanapenda kuwa
walimu wa Sheria, lakini hawaelewi maneno yao wenyewe au mambo wanayosisitiza.
[8] Twajua kwamba Sheria ni njema, kama ikitumiwa ipasavyo. [9] Lakini tunapaswa
kukumbuka kwamba sheria haziwekwi kwa ajili ya watu wema, bali kwa ajili ya wahalifu
na wasiotii, wasiomcha Mungu na wenye dhambi, watu wasio na dini na wa kidunia.
Watu wanaowaua baba na mama zao, au wauaji wowote wale; [10] sheria imewekwa
kwa ajili ya waasherati, wafiraji, wanaowaiba watu, waongo, na wanaoapa uongo au
wanaofanya chochote ambacho ni kinyume cha mafundisho ya kweli. [11] Mafundisho
hayo hupatikana katika Habari Njema ambayo mimi nimekabidhiwa niihubiri, Habari
Njema ya Mungu mtukufu na mwenye heri. [12] Namshukuru Bwana wetu Yesu Kristo
aliyenipa nguvu kwa ajili ya kazi yangu. Namshukuru kwa kuniona mimi kuwa ni
mwaminifu, akaniteua nimtumikie, [13] ingawa pale awali mimi nilimtukana na kumtesa
na kumdhulumu. Lakini Mungu alinionea huruma, kwa sababu sikuwa na imani bado,
na hivyo sikujua nilichokuwa ninafanya. [14] Lakini Bwana wetu alinijalia neema yake
kwa wingi, akanipa imani na upendo katika kuungana na Kristo Yesu. [15] Usemi huu
ni wa kuaminika, na tena unafaa kukubaliwa kabisa: Kristo Yesu alikuja ulimwenguni
kuwaokoa wenye dhambi. Nami ni mkosefu zaidi kuliko hao wote, [16] lakini Mungu
alinionea huruma, ili Kristo aonyeshe uvumilivu wake wote kwangu mimi, kama mfano
kwa wale wote ambao baadaye watamwamini na kupokea uzima wa milele. [17] Kwake
yeye aliye Mfalme wa milele na asiyekufa, yeye aliye Mungu pekee—kwake viwe heshima
na utukufu milele na milele! Amina. [18] Mwanangu Timotheo, nakukabidhi amri hii
kufuatana na maneno ya unabii yaliyosemwa zamani juu yako. Yatumie maneno hayo
yawe silaha yako katika kupigana vita vizuri, [19] na ushike imani yako na dhamiri njema.
Watu wengine hawakusikiliza dhamiri zao na hivyo wakaiharibu imani yao. [20] Miongoni
mwao ni Humenayo na Aleksanda ambao nimewakabidhi kwa Shetani, ili wafundishwe
wasimtukane Mungu.

2

[1] Kwanza kabisa, basi naomba dua, sala, maombi na sala za shukrani zitolewe kwa
Mungu kwa ajili ya watu wote, [2] kwa ajili ya wafalme na wote wenye mamlaka, ili
tupate kuishi maisha ya utulivu na amani pamoja na uchaji wa Mungu na mwenendo
mwema. [3] Jambo hili ni jema na lampendeza Mungu Mwokozi wetu, [4] ambaye anataka
watu wote waokolewe na wapate kuujua ukweli. [5] Maana yuko Mungu mmoja, na pia
yuko mmoja anayewapatanisha watu na Mungu, binadamu Kristo Yesu, [6] ambaye alijitoa
mwenyewe kuwakomboa watu wote. Huo ulikuwa uthibitisho, wakati ufaao ulipowadia.
[7] Kwa sababu hiyo mimi nilitumwa niwe mtume na mwalimu wa watu wa mataifa,
niutangaze ujumbe wa imani na ukweli. Nasema ukweli; sisemi uongo! [8] Basi, popote
mnapokutana kufanya ibada nataka wanaume wasali, watu waliojitolea kweli na ambao
wanaweza kuinua mikono yao wakisali bila hasira wala ubishi. [9] Hali kadhalika, nawataka
wanawake wawe wanyofu na wenye busara kuhusu mavazi yao; wavae sawasawa na si

kwa urembo wa mitindo ya kusuka nywele, kujipamba kwa dhahabu, lulu au mavazi
ya gharama kubwa, [10] bali kwa matendo mema kama iwapasavyo wanawake wamchao
Mungu. [11] Wanawake wanapaswa kukaa kimya na kuwa wanyenyekevu wakati wa
kujifunza. [12] Mimi simruhusu mwanamke amfundishe au amtawale mwanamume;
anapaswa kukaa kimya. [13] Maana Adamu aliumbwa kwanza, halafu Hawa. [14] Na wala
si Adamu aliyedanganywa; bali mwanamke ndiye aliyedanganywa, akaivunja sheria ya
Mungu. [15] Hata hivyo, mwanamke ataokolewa kwa kupata watoto, kama akidumu katika
imani, upendo, utakatifu na unyofu.

3

[1] Msemo huu ni wa kweli: mtu akitaka kuwa kiongozi katika kanisa, huyo anatamani
kazi nzuri. [2] Basi, kiongozi wa kanisa anapaswa awe mtu asiye na lawama; anapaswa awe
na mke mmoja tu, awe mwenye kiasi, nidhamu na utaratibu; ni lazima awe mkarimu
na anayeweza kufundisha; [3] asiwe mlevi au mtu wa matata, bali awe mpole, apendaye
amani; asiwe mtu wa kupenda fedha; [4] anapaswa awe mtu awezaye kuongoza vema
nyumba yake, na kuwafanya watoto wake wawe watii kwa heshima yote. [5] Maana
kama mtu hawezi kuongoza vema nyumba yake, atawezaje kulitunza kanisa la Mungu?
[6] Mtu ambaye hajakomaa bado katika imani asifanywe kuwa kiongozi katika kanisa,
asije akajaa majivuno na kuhukumiwa kama vile Ibilisi alivyohukumiwa. [7] Anapaswa
awe mwenye sifa njema kati ya watu walio nje ya kanisa, ili asije akalaumiwa na
kuanguka katika mtego wa Ibilisi. [8] Wasaidizi katika kanisa wanapaswa pia kuwa watu
wenye tabia njema na wanyofu; wasiwe wanywaji mno wa divai au wenye tamaa ya
fedha; [9] wanapaswa kuzingatia kwa dhamiri njema ukweli wa ndani wa imani. [10] Ni
lazima kwanza wathibitishwe, na wakionekana kuwa wanafaa, basi, watoe huduma yao.
[11] Wake zao wanapaswa pia kuwa na tabia njema, wasiowasengenya watu, wenye kiasi
na waaminifu katika mambo yote. [12] Msaidizi katika kanisa lazima awe na mke moja
tu, na awezaye kuongoza vema watoto wake na nyumba yake. [13] Maana wasaidizi
wanaofanya kazi yao vizuri hujipatia msimamo mzuri, na wanaweza kusema bila hofu juu
ya imani yao katika Kristo Yesu. [14] Ninakuandikia barua hii nikiwa na matumaini ya kuja
kwako hivi karibuni. [15] Lakini kama nikicheleweshwa, basi, barua hii itakufahamisha
mwenendo tunaopaswa kuwa nao katika nyumba ya Mungu, ambayo ni kanisa la Mungu
aliye hai, na ambalo ni nguzo na msingi wa ukweli. [16] Hakuna mashaka yoyote juu ya
ukuu wa siri ya dini yetu: Alionekana katika umbo la kibinadamu alithibitishwa na Roho
kuwa ni mwadilifu, akaonekana na malaika. Alihubiriwa kati ya mataifa, aliaminiwa
popote ulimwenguni, akachukuliwa juu mbinguni katika utukufu.

4

[1] Roho asema waziwazi kwamba siku za baadaye watu wengine wataitupilia mbali
imani; watazitii roho danganyifu na kufuata mafundisho ya pepo. [2] Mafundisho ya
namna hiyo yanaenezwa na watu waongo wadanganyifu, ambao dhamiri zao ziko kama
zimechomwa kwa chuma cha moto. [3] Watu hao hufundisha kwamba ni makosa kuoa na
pia kula vyakula fulani. Lakini Mungu aliviumba vyakula hivyo, ili wale walio waumini
na ambao wanapata kuujua ukweli, wavitumie kwa shukrani. [4] Kila kitu alichoumba
Mungu ni chema, wala hakuna kinachohitaji kukataliwa, bali vyote vipokelewe kwa
sala ya shukrani, [5] kwa sababu neno la Mungu na sala hukifanya kitu hicho kikubalike
kwa Mungu. [6] Kama ukiwapa ndugu wote maagizo haya, utakuwa mtumishi mwema
wa Kristo Yesu, ukijiendeleza kiroho kwa maneno ya imani na mafundisho ya kweli,
ambayo wewe umeyafuata. [7] Lakini achana na hadithi zile zisizo za kidini na ambazo
hazina maana. Jizoeshe kuishi maisha ya uchaji wa Mungu. [8] Mazoezi ya mwili yana
faida yake, lakini mazoezi ya kiroho yana faida za kila namna, maana yanatuahidia
uzima katika maisha ya sasa, na pia hayo yanayokuja. [9] Usemi huo ni wa kusadikika
kabisa na unastahili kukubaliwa. [10] Sisi tunajitahidi na kufanya kazi kwa bidii kwani
tumemwekea tumaini letu Mungu aliye hai ambaye ni Mwokozi wa watu wote, na hasa

wale wanaoamini. [11] Wape maagizo hayo na mafundisho hayo. [12] Usikubali mtu yeyote
akudharau kwa sababu wewe ni kijana, lakini jitahidi uwe mfano kwa wanaoamini: katika
usemi wako, mwenendo wako, upendo, imani na maisha safi. [13] Tumia wakati wako na
juhudi yako katika kusoma hadharani Maandiko Matakatifu, kuhubiri na kufundisha,
mpaka nitakapokuja. [14] Usiache kukitumia kile kipaji cha Kristo ndani yako ulichopewa
kwa maneno ya manabii na kwa kuwekewa mikono na wazee. [15] Fikiri kwa makini juu ya
hayo yote na kuyatekeleza kusudi maendeleo yako yaonekane na wote. [16] Angalia sana
mambo yako mwenyewe, na mafundisho yako. Endelea kufanya hayo maana ukifanya
hivyo utajiokoa mwenyewe na wale wanaokusikiliza.

5

[1] Usimkemee mtu mzee, bali msihi kama vile angekuwa baba yako. Watendee vijana
kama ndugu zako, [2] wanawake wazee kama mama yako, na wasichana kama dada zako,
kwa usafi wote. [3] Waheshimu wanawake wajane walio wajane kweli. [4] Lakini mjane aliye
na watoto au wajukuu, hao wanapaswa kujifunza kutimiza wajibu wao wa kidini kwa
jamaa zao wenyewe na hivyo kuwalipa wazazi wao na wazee wao, kwani hilo ni jambo
la kupendeza mbele ya Mungu. [5] Mwanamke mjane kweli, asiye na mtu wa kumsaidia,
amemwekea Mungu tumaini lake na huendelea kusali na kumwomba msaada usiku na
mchana. [6] Lakini mwanamke ambaye huishi maisha ya anasa, huyo amekufa, ingawa
yu hai. [7] Wape maagizo haya, wasije wakawa na lawama. [8] Lakini kama mtu hawatunzi
watu wa jamaa yake, hasa wale wa nyumbani kwake, basi, mtu huyo ameikana imani,
na ni mbaya zaidi kuliko mtu asiyeamini. [9] Usimtie katika orodha ya wajane, mjane
yeyote ambaye hajatimiza miaka sitini. Tena awe amepata kuolewa mara moja tu,
[10] na awe mwenye sifa nzuri: aliyewalea watoto wake vizuri, aliyewakaribisha wageni
nyumbani kwake, aliyewaosha miguu watu wa Mungu, aliyewasaidia watu wenye taabu,
na aliyejitolea kufanya mambo mema. [11] Usiwaandikishe wajane vijana, kwani kama
tamaa zao za maumbile zikizidi kuwa na nguvu zaidi kuliko kujitolea kwao kwa Kristo
watataka kuolewa tena, [12] na wataonekana kukosa uaminifu kuhusu ahadi yao ya pale
awali. [13] Wajane kama hao huanza kupoteza wakati wao wakizurura nyumba hata
nyumba; tena ubaya zaidi ni kwamba huanza kuwasengenya watu, na kujitia katika
mambo ya watu wengine, huku wakisema mambo ambayo hawangepaswa kusema.
[14] Kwa hiyo ningependelea wajane vijana waolewe, wapate watoto na kutunza nyumba
zao ili adui zetu wasipewe nafasi ya kusema mambo maovu juu yetu. [15] Kwa maana
wajane wengine wamekwisha potoka na kumfuata Shetani. [16] Lakini kama mama
Mkristo anao wajane katika jamaa yake, yeye anapaswa kuwatunza na si kuliachilia
kanisa mzigo huo, ili kanisa liweze kuwatunza wajane wale waliobaki peke yao kabisa.
[17] Wazee wanaowaongoza watu vizuri wanastahili kupata riziki maradufu, hasa wale
wanaofanya bidii katika kuhubiri na kufundisha. [18] Maana Maandiko Matakatifu yasema:
“Usimfunge ng'ombe kinywa anapopura nafaka.” na tena “Mfanyakazi astahili malipo
yake.” [19] Usikubali kupokea mashtaka dhidi ya mzee yasipowakilishwa na mashahidi
wawili au watatu. [20] Wale wanaotenda dhambi waonye hadharani, ili wengine wapate
kuogopa. [21] Nakuamuru mbele ya Mungu, mbele ya Kristo Yesu, na mbele ya malaika
watakatifu uyazingatie maagizo haya bila kuacha hata moja, wala kumpendelea mtu
yeyote katika kila unachotenda. [22] Usiharakishe kumwekea mtu yeyote mikono kwa ajili
ya kumtumikia Bwana. Usishiriki dhambi za wengine; jiweke katika hali safi. [23] Usinywe
maji tu, bali unywe divai kidogo kwa ajili ya tumbo lako, kwani unaugua mara kwa
mara. [24] Dhambi za watu wengine huonekana waziwazi, nazo zawatangulia kwenye
hukumu; lakini dhambi za wengine huonekana tu baadaye. [25] Vivyo hivyo, matendo
mema huonekana waziwazi, na hata yale ambayo si dhahiri hayawezi kufichika.

6

[1] Watumwa wote wanapaswa kuwaheshimu wakuu wao ili kusiwe na sababu ya watu
kulitukana jina la Mungu na mafundisho yetu. [2] Watumwa ambao wakuu wao ni

Wakristo wasiwadharau kwani ni ndugu zao. Badala yake, wanapaswa kuwatumikia
hata vizuri zaidi, maana hao wanaopata faida kutokana na kazi yao ni waumini
ambao wanawapenda. Unapaswa kufundisha na kuhubiri mambo haya. 3 Mtu yeyote
anayefundisha kinyume cha mambo haya, na ambaye hakubaliani na maneno ya kweli
ya Bwana wetu Yesu Kristo na mafundisho ya dini, 4 huyo amejaa majivuno na wala hajui
chochote. Ni mtu wa kupenda ubishi na magombano juu ya maneno matupu, na hiyo
husababisha wivu, ugomvi, matusi, shuku mbaya, 5 na ubishi usio na kikomo kutoka kwa
watu ambao akili zao zimeharibika, na ambao hawana tena ukweli. Wanadhani dini ni
njia ya kujipatia utajiri. 6 Kweli dini humfanya mtu awe tajiri sana, ikiwa anatosheka na
vitu alivyo navyo. 7 Maana hatukuleta kitu chochote hapa duniani, wala hatutachukua
chochote. 8 Kwa hiyo basi, kama tunacho chakula na mavazi, tunapaswa kuridhika navyo.
9 Lakini wale wanaotaka kutajirika huanguka katika majaribu, na kunaswa katika mtego
wa tamaa nyingi mbaya za kipumbavu, ambazo huwavuta mpaka kwenye uharibifu na
maangamizi. 10 Kwa maana kupenda sana fedha ni chanzo cha uovu wote. Watu wengine
wametamani sana kupata fedha hata wakatangatanga mbali na imani, na wameivunja
mioyo yao kwa huzuni nyingi. 11 Lakini wewe, mtu wa Mungu, jiepushe na mambo
hayo. Zingatia uadilifu, uchaji wa Mungu, imani, mapendo, subira na unyenyekevu.
12 Piga mbio kadiri uwezavyo katika shindano la mbio za imani, ukajipatie tuzo la uzima
wa milele, uliloitiwa wakati ulipokiri imani yako mbele ya mashahidi wengi. 13 Mbele
ya Mungu anayevipa vitu vyote uhai, na mbele ya Yesu Kristo aliyetoa ushahidi na
kukiri ukweli mbele ya Pontio Pilato, 14 nakuamuru ushike maagizo yako na kuyatii
kwa uaminifu mpaka Siku ile atakapotokea Bwana wetu Yesu Kristo. 15 Kutokea kwake
kutafanyika wakati ufaao uliopangwa na Mungu mwenye heri na aliye Mtawala pekee,
Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana. 16 Yeye peke yake anaishi milele, katika
mwanga usioweza kukaribiwa na mtu. Hakuna mtu aliyepata kumwona au awezaye
kumwona. Kwake iwe heshima na uwezo wa milele! Amina. 17 Waamuru watu walio
matajiri katika mambo ya maisha ya sasa, wasijivune, wasiweke tumaini lao katika mali
isiyoweza kutegemewa; bali wamtegemee Mungu, ambaye kwa ukarimu hutupatia vitu
vyote tuvifurahie. 18 Waamuru watende mema, wawe matajiri katika matendo mema,
na wawe wakarimu na walio tayari kuwashirikisha wengine mali zao. 19 Kwa namna
hiyo watajiwekea hazina ambayo itakuwa kwao msingi imara kwa wakati ujao. Hapo
wataweza kujipatia uzima ambao ni uzima wa kweli. 20 Timotheo, tunza salama yote
yale uliyokabidhiwa. Jiepushe na majadiliano ya kidunia na ubishi wa kipumbavu juu ya
kile wanachokiita watu wengine: “Elimu”. 21 Maana wengine wamejidai kuwa na hiyo
elimu, na matokeo yake wamepoteza imani. Nawatakieni nyote neema!

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Mimi Paulo, ambaye Mungu alitaka niwe mtume wa Kristo Yesu ili niutangaze ule
uzima tulioahidiwa katika kuungana na Kristo Yesu, 2 nakuandikia wewe mwanangu
mpenzi Timotheo. Nakutakia neema, huruma na amani kutoka kwa Mungu Baba na
Kristo Yesu Bwana wetu. 3 Ninamshukuru Mungu ambaye ninamtumikia kwa dhamiri
safi kama walivyofanya wazee wangu; namshukuru kila ninapokukumbuka daima katika
sala zangu. 4 Nakumbuka machozi yako na ninatamani usiku na mchana kukuona,
ili nijazwe furaha. 5 Naikumbuka imani yako ya kweli, imani aliyokuwa nayo nyanya
yako Loisi, na pia mama yako Eunike. Nina hakika kwamba wewe pia unayo. 6 Ndio
maana nakukumbusha ukiweke motomoto kile kipaji ulichopewa na Mungu wakati
nilipokuwekea mikono yangu. 7 Kwa maana Mungu hakutupa Roho wa kutufanya tuwe
waoga, bali alitupa Roho wa kutujalia nguvu, upendo na nidhamu. 8 Basi, usione haya
kumshuhudia Bwana wetu, wala usione haya kwa sababu yangu mimi niliye mfungwa
kwa ajili yake. Lakini shiriki katika mateso kwa ajili ya Habari Njema, kadiri ya nguvu
unazopewa na Mungu. 9 Yeye alituokoa, akatuita tuwe watu wake yeye mwenyewe,
si kwa sababu ya matendo yetu wenyewe bali kwa sababu ya kusudi lake na neema
yake. Alitujalia neema hiyo katika Kristo Yesu kabla mwanzo wa nyakati; 10 lakini sasa
imefunuliwa kwetu kwa kuja kwake Mwokozi wetu Yesu Kristo. Yeye amekomesha
nguvu za kifo, na kwa njia ya Habari Njema akadhihirisha uzima usio kufa. 11 Mungu
amenichagua mimi niwe mtume na mwalimu kwa ajili ya kuhubiri Habari Njema,
12 nami nateseka mambo haya kwa sababu hiyo. Lakini niko bado timamu kabisa
kwani namjua yule niliyemwamini, tena nina hakika kwamba yeye aweza kukilinda
salama kile alichonikabidhi, mpaka Siku ile. 13 Shika kwa makini mafundisho yale
ya kweli niliyokufundisha, na kubaki katika hiyo imani na huo upendo wetu katika
kuungana na Kristo Yesu. 14 Jambo lile bora ulilokabidhiwa lilinde kwa nguvu ya
Roho Mtakatifu anayeishi ndani yetu. 15 Kama unavyojua, watu wote mkoani Asia
wameniacha, miongoni mwao wakiwa Fugelo na Hermogene. 16 Bwana aihurumie jamaa
ya Onesiforo, kwa sababu aliniburudisha rohoni mara nyingi, wala hakuona haya kwa
kuwa nilikuwa kifungoni, 17 ila mara tu alipofika Roma, alianza kunitafuta kwa bidii
mpaka akanipata. 18 Bwana amjalie huruma katika Siku ile! Nawe wajua vizuri mengi
aliyonifanyia huko Efeso.

2

1 Basi, wewe mwanangu, uwe na nguvu katika neema tunayopata katika kuungana
na Kristo Yesu. 2 Chukua yale mafundisho uliyonisikia nikitangaza mbele ya mashahidi
wengi, uyakabidhi kwa watu wanaoaminika, ambao wataweza kuwafundisha wengine
pia. 3 Shiriki katika mateso kama askari mwaminifu wa Kristo yesu. 4 Mwanajeshi vitani
hujiepusha na shughuli za maisha ya kawaida ili aweze kumpendeza mkuu wa jeshi.
5 Mwanariadha yeyote hawezi kushinda na kupata zawadi ya ushindi kama asipozitii
sheria za michezo. 6 Mkulima ambaye amefanya kazi ngumu anastahili kupata sehemu
ya kwanza ya mavuno. 7 Fikiria hayo ninayosema, kwani Bwana atakuwezesha uyaelewe
yote. 8 Mkumbuke Yesu Kristo aliyefufuliwa kutoka wafu, aliyekuwa wa ukoo wa Daudi,
kama isemavyo Habari Njema ninayoihubiri. 9 Kwa sababu ya kuihubiri Habari Njema
mimi nateseka na nimefungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la Mungu haliwezi
kufungwa minyororo, 10 na hivyo navumilia kila kitu kwa ajili ya wateule wa Mungu,
ili wao pia wapate ukombozi upatikanao kwa njia ya Yesu Kristo, na ambao huleta
utukufu wa milele. 11 Usemi huu ni wa kweli: "Ikiwa tulikufa pamoja naye, tutaishi
pia pamoja naye. 12 Tukiendelea kuvumilia, tutatawala pia pamoja naye. Tukimkana,
naye pia atatukana. 13 Tukikosa kuwa waaminifu, yeye hubaki mwaminifu daima, maana

yeye hawezi kujikana mwenyewe." 14 Basi, wakumbushe watu wako mambo haya, na
kuwaonya mbele ya Mungu waache ubishi juu ya maneno. Ubishi huo haufai, ila huleta
tu uharibifu mkuu kwa wale wanaousikia. 15 Jitahidi kupata kibali kamili mbele ya
Mungu kama mfanyakazi ambaye haoni haya juu ya kazi yake, na ambaye hufundisha
sawa ule ujumbe wa kweli. 16 Jiepushe na majadiliano ya kidunia na ya kipumbavu;
kwani hayo huzidi kuwatenga watu mbali na Mungu. 17 Mafundisho ya aina hiyo ni
kama donda linalokula mwili. Miongoni mwa hao waliofundisha hayo ni Humenayo
na Fileto. 18 Hawa wamepotoka kabisa mbali na ukweli, na wanatia imani ya watu
wengine katika wasiwasi kwa kusema ati ufufuo wetu umekwisha fanyika. 19 Lakini
msingi thabiti uliowekwa na Mungu uko imara, na juu yake yameandikwa maneno haya:
"Bwana anawafahamu wale walio wake," na "Kila asemaye yeye ni wa Bwana, ni lazima
aachane na uovu." 20 Katika nyumba kubwa kuna mabakuli na vyombo vya kila namna:
vingine ni vya fedha na dhahabu, vingine vya mbao na udongo, vingine ni vya matumizi
ya pekee na vingine kwa ajili ya matumizi ya kawaida. 21 Basi, kama mtu atajitakasa
kwa kujitenga mbali na mambo hayo yote maovu, atakuwa chombo cha matumizi ya
pekee, kwa sababu amewekwa wakfu, anamfaa Bwana wake na yupo tayari kwa kila kazi
njema. 22 Jiepushe na tamaa za ujana, fuata uadilifu, imani, upendo, amani, pamoja na
watu wote ambao wanamwomba Bwana kwa moyo safi. 23 Epuka ubishi wa kijinga na
kipumbavu; wajua kwamba hayo huleta magomvi. 24 Mtumishi wa Bwana asigombane.
Anapaswa kuwa mpole kwa watu wote, mwalimu mwema na mvumilivu, 25 ambaye ni
mpole anapowaonya wapinzani wake, kwani huenda Mungu akawajalia nafasi ya kutubu,
wakapata kuujua ukweli. 26 Hapo fahamu zao zitawarudia tena, wakaponyoka katika
mtego wa Ibilisi aliyewanasa na kuwafanya wayatii matakwa yake.

3

1 Kumbuka kwamba, katika siku za mwisho kutakuwa na nyakati za taabu. 2 watu
watakuwa na ubinafsi, wenye tamaa ya fedha, wenye majivuno, wenye kujiona, wenye
kumtukana Mungu, wasiowatii wazazi wao, wasio na shukrani na waovu; 3 watatokea
watu wasio na upendo moyoni, wasio na huruma, wachongezi, walafi na wakali;
watachukia chochote kilicho chema; 4 watakuwa wahaini, wakaidi na waliojaa kiburi;
watapenda anasa kuliko kumpenda Mungu. 5 Kwa nje wataonekana kama watu wenye
kumcha Mungu, lakini wataikana nguvu yake. Jiepushe kabisa na watu wa namna hiyo.
6 Baadhi yao huenda katika nyumba za watu na huwateka wanawake dhaifu waliolemewa
mizigo ya dhambi na ambao wanaongozwa na tamaa za kila aina; 7 wanawake ambao
wanajaribu daima kujifunza lakini hawawezi kuufikia ujuzi wa huo ukweli. 8 Watu
hao huupinga ukweli kama vile Yane na Yambre walivyompinga Mose. 9 Lakini
hawataweza kuendelea zaidi kwa maana upumbavu wao utaonekana wazi kwa wote.
Ndivyo ilivyokuwa kwa akina Yane na Yambre. 10 Wewe lakini, umeyafuata mafundisho
yangu, mwenendo wangu, makusudi yangu katika maisha, imani yangu, uvumilivu
wangu, upendo wangu, subira yangu, 11 udhalimu na mateso yangu. Unayajua mambo
yaliyonipata huko Antiokia, Ikonio na Lustra. Nilivumilia udhalimu mkubwa mno!
Lakini Bwana aliniokoa katika mambo hayo yote. 12 Kila mtu anayetaka kuishi maisha
ya kumcha Mungu katika kuungana na Kristo Yesu lazima adhulumiwe. 13 Watu waovu
na wadanyanyifu watazidi kuwa waovu zaidi na zaidi kwa kuwadanganya wengine na
kudanganyika wao wenyewe. 14 Lakini wewe dumu katika ukweli ule uliofundishwa,
ukaukubali kabisa. Unawajua wale waliokuwa walimu wako. 15 Unakumbuka kwamba
tangu utoto wako umeyajua Maandiko Matakatifu ambayo yaweza kukupatia hekima
iletayo wokovu kwa njia ya imani kwa Kristo Yesu. 16 Maandiko yote Matakatifu
yameandikwa kwa uongozi wa Mungu, na yanafaa katika kufundishia ukweli, kuonya,
kusahihisha makosa, na kuwaongoza watu waishi maisha adili, 17 ili mtu anayemtumikia
Mungu awe mkamilifu, na tayari kabisa kufanya kila tendo jema.

4

[1] Nakuamuru mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo Yesu atakayewahukumu watu walio
hai na wafu, na kwa sababu anakuja kutawala akiwa Mfalme: [2] hubiri huo ujumbe,
sisitiza kuutangaza (iwe ni wakati wa kufaa au wakati usiofaa), karipia, onya na himiza
watu ukiwafundisha kwa uvumilivu wote. [3] Utakuja wakati ambapo watu hawatasikiliza
mafundisho ya kweli, ila watafuata tamaa zao wenyewe na kujikusanyia walimu tele
watakaowaambia mambo yale tu ambayo masikio yao yako tayari kusikia. [4] Watakataa
kuusikia ukweli, watageukia hadithi za uongo. [5] Wewe, lakini, uwe macho katika kila
hali; vumilia mateso, fanya kazi ya mhubiri wa Habari Njema, timiza kikamilifu utumishi
wako. [6] Kwa upande wangu mimi, niko karibu kabisa kutolewa dhabihu na wakati wa
kufariki kwangu umefika. [7] Nimefanya bidii katika mashindano, nimemaliza safari yote
na imani nimeitunza. [8] Na sasa imebakia tu kupewa tuzo la ushindi kwa maisha ya
uadilifu, tuzo ambalo Bwana Hakimu wa haki, atanipa mimi Siku ile na wala si mimi tu,
ila na wale wote wanaotazamia kwa upendo kutokea kwake. [9] Fanya bidii kuja kwangu
karibuni. [10] Dema ameupenda ulimwengu huu akaniacha na kwenda zake Thesalonike.
Kreske amekwenda Galatia, na Tito amekwenda Dalmatia. [11] Luka peke yake ndiye aliye
hapa pamoja nami. Mpate Marko uje naye, kwa maana ataweza kunisaidia katika kazi
yangu. [12] Nilimtuma Tukiko kule Efeso. [13] Utakapokuja niletee koti langu nililoacha
kwa Karpo kule Troa; niletee pia vile vitabu, na hasa vile vilivyotengenezwa kwa ngozi.
[14] Yule sonara aitwaye Aleksanda amenitendea maovu mengi; Bwana atamlipa kufuatana
na hayo matendo yake. [15] Jihadhari naye kwa sababu aliupinga ujumbe wetu kwa ukali.
[16] Wakati nilipojitetea kwa mara ya kwanza hakuna mtu aliyesimama upande wangu;
wote waliniacha. Mungu asiwahesabie kosa hilo! [17] Lakini, Bwana alikaa pamoja nami,
akanipa nguvu, hata nikaweza kuutangaza ujumbe wote, watu wa mataifa wausikie; tena
nikaokolewa katika hukumu ya kifo kama kinywani mwa simba. [18] Bwana ataniokoa na
mambo yote maovu, na kunichukua salama mpaka katika Utawala wake wa mbinguni.
Kwake uwe utukufu milele na milele! Amina. [19] Wasalimu Priska na Akula, pamoja na
jamaa ya Onesiforo. [20] Erasto alibaki Korintho, naye Trofimo nilimwacha Mileto kwa
sababu alikuwa mgonjwa. [21] Fanya bidii kuja kabla ya majira ya baridi. Ebulo, Pude,
Lino na Klaudia wanakusalimu; vilevile ndugu wengine wote. [22] Bwana awe nawe rohoni
mwako. Nawatakieni nyote neema.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA TITO

1 Mimi Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo naandika. Mimi
nimechaguliwa kuijenga imani ya wateule wa Mungu na kuwaongoza waufahamu ukweli
wa dini yetu, 2 ambayo msingi wake ni tumaini la kupata uzima wa milele. Mungu
ambaye hasemi uongo, alituahidia uzima huo kabla ya mwanzo wa nyakati, 3 na wakati
ufaao ulipowadia, akaudhihirisha katika ujumbe wake. Mimi nilikabidhiwa ujumbe huo
nuutangaze kufuatana na amri ya Mungu, Mwokozi wetu. 4 Ninakuandikia wewe Tito,
mwanangu wa kweli katika imani tunayoshiriki. Nakutakia neema na amani kutoka kwa
Mungu Baba, na kutoka kwa Kristo Yesu, Mkombozi wetu. 5 Nilikuacha Krete ili ureke-
bishe yale mambo ambayo hayakuwa yamekamilika bado, na kuwateua wazee wa kanisa
katika kila mji. Kumbuka maagizo yangu: 6 mzee wa kanisa anapaswa kuwa mtu asiye na
hatia; aliye na mke mmoja tu, na watoto wake wanapaswa kuwa waumini, wasiojulikana
kuwa wakorofi au wakaidi. 7 Maana kwa vile kiongozi wa kanisa ni mkurugenzi wa kazi
ya Mungu, anapaswa kuwa mtu asiye na hatia. Asiwe mwenye majivuno, mwepesi wa
hasira, mlevi, mkorofi au mchoyo. 8 Anapaswa kuwa mkarimu na anayependa mambo
mema. Anapaswa kuwa mtu mtaratibu, mwadilifu, mtakatifu na mwenye nidhamu. 9 Ni
lazima ashike kikamilifu ujumbe ule wa kuaminika kama unavyofundishwa. Ndivyo
atakavyoweza kuwatia wengine moyo kwa mafundisho ya kweli na kuyafichua makosa
ya wale wanaoyapinga mafundisho hayo. 10 Maana, wako watu wengi, hasa wale
walioongoka kutoka dini ya Kiyahudi, ambao ni wakaidi, wanaowapotosha wengine
kwa upumbavu wao. 11 Lazima kukomesha maneno yao, kwani wanavuruga jumuiya
nzima kwa kufundisha mambo ambayo hawapaswi kufundisha; wanafanya hivyo kwa
nia mbaya ya kupata faida ya fedha. 12 Hata mmoja wa manabii wao, ambaye naye pia
ni Mkrete, alisema: “Wakrete, husema uongo daima; ni kama wanyama wabaya, walafi
na wavivu!” 13 Naye alitoboa ukweli kwa sababu hiyo, unapaswa kuwakaripia vikali, ili
wawe na imani kamilifu. 14 Wasiendelee kushikilia hadithi tupu za Kiyahudi na maagizo
ya kibinadamu yanayozuka kwa watu walioukataa ukweli. 15 Kila kitu ni safi kwa watu
walio safi; lakini hakuna chochote kilicho safi kwa wale waliochafuliwa na wasioamini,
maana dhamiri na akili zao zimechafuliwa. 16 Watu kama hao hujidai kwamba wanamjua
Mungu, lakini kwa matendo yao humkana. Ni watu wa kuchukiza mno na wakaidi,
hawafai kwa jambo lolote jema.

2

1 Lakini wewe unapaswa kuhubiri mafundisho safi. 2 Waambie wazee kwamba
wanapaswa kuwa na kiasi, wawe na busara na wataratibu; wanapaswa kuwa timamu
katika imani yao, upendo na uvumilivu. 3 Hali kadhalika waambie wanawake wazee
wawe na mwenendo wa uchaji wa Mungu; wasiwe wachongezi, au watumwa wa pombe.
Wanapaswa kufundisha mambo mema, 4 ili wawazoeze kina mama vijana kuwapenda
waume zao na watoto, 5 wawe na kiasi na safi, waangalie vizuri mambo ya nyumbani, na
wawatii waume zao, ili ujumbe wa Mungu usije ukadharauliwa. 6 Kadhalika, wahimize
vijana wawe na kiasi. 7 Katika mambo yote wewe mwenyewe unapaswa kuwa mfano
wa matendo mema. Uwe mnyofu na uwe na uzito katika mafundisho yako. 8 Maneno
yako yasiwe na hitilafu yoyote ili adui zako waaibike wasipopata chochote kibaya
cha kusema juu yetu. 9 Watumwa wanapaswa kuwatii wakuu wao na kuwapendeza
katika mambo yote. Wasibishane nao, 10 au kuiba vitu vyao. Badala yake wanapaswa
kuonyesha kwamba wao ni wema na waaminifu daima, ili, kwa matendo yao yote,
wayapatie sifa njema mafundisho juu ya Mungu, Mwokozi wetu. 11 Maana neema ya
Mungu imedhihirishwa kwa ajili ya wokovu wa watu wote. 12 Neema hiyo yatufunza
kuachana na uovu wote na tamaa za kidunia; tuwe na kiasi, tuishi maisha adili na ya

kumcha Mungu katika ulimwengu huu wa sasa, [13] tukiwa tunangojea siku ile ya heri
tunayoitumainia, wakati utakapotokea utukufu wa Mungu Mkuu na Mwokozi wetu Yesu
Kristo. [14] Yeye alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu ili atukomboe kutoka katika uovu wote
na kutufanya watu safi walio wake yeye mwenyewe, watu walio na hamu ya kutenda
mema. [15] Basi, fundisha mambo hayo na tumia mamlaka yako yote ukiwahimiza na
kuwaonya wasikilizaji wako. Mtu yeyote na asikudharau.

3

[1] Wakumbushe watu kuwastahi watawala na wenye mamlaka, kuwatii na kuwa tayari
kwa kila namna kutenda mambo yote mema. [2] Waambie wasimtukane mtu yeyote;
bali waishi kwa amani na masikizano, wawe daima wapole kwa kila mtu. [3] Maana,
wakati mmoja sisi tulikuwa wapumbavu, wakaidi na wapotovu. Tulikuwa watumwa
wa tamaa na anasa za kila aina. Tuliishi maisha ya uovu na wivu; watu walituchukia
nasi tukawachukia. [4] Lakini wakati wema na upendo wa Mungu, Mwokozi wetu,
ulipofunuliwa, [5] alituokoa. alituokoa si kwa sababu ya jambo lolote jema tulilotenda
sisi, bali alituokoa kwa sababu ya huruma yake, kwa njia ya Roho Mtakatifu anayetujalia
tuzaliwe upya na kuwa na maisha mapya kwa kutuosha kwa maji. [6] Mungu alitumiminia
Roho Mtakatifu bila kipimo kwa njia ya Yesu Kristo, Mwokozi wetu, [7] ili kwa neema
yake tupate kukubaliwa kuwa waadilifu na kuupokea uzima wa milele tunaoutumainia.
[8] Jambo hili ni kweli. Ninakutaka uyatilie mkazo mambo haya, ili wale wanaomwamini
Mungu, wawe na hamu ya kuutumia wakati wao katika kutenda mema, ambayo ni
mambo mazuri na ya manufaa kwa watu. [9] Lakini jiepushe na ubishi wa kipumbavu,
ugomvi na mabishano juu ya Sheria. Mambo hayo hayana faida yoyote na ni ya bure tu.
[10] Mtu anayesababisha mafarakano mpe onyo la kwanza na la pili, kisha achana naye.
[11] Wajua kwamba mtu wa namna hiyo amepotoka kabisa, na dhambi zake zathibitisha
kwamba amekosea. [12] Baada ya kumtuma kwako Artema au Tukiko, fanya bidii kuja
Nikopoli unione, maana nimeamua kukaa huko wakati wa majira ya baridi. [13] Jitahidi
kumsaidia mwana sheria Zena na Apolo ili waweze kuanza ziara zao na uhakikishe
kwamba wana kila kitu wanachohitaji. [14] Ni lazima watu wetu wajifunze kuutumia wakati
wao katika kutenda mema ili wasaidie katika mahitaji ya kweli, na maisha yao yawe
ya kufaa. [15] Watu wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu rafiki zetu katika
imani. Nawatakieni nyote neema ya Mungu.

WARAKA WA PAULO KWA FILEMONI

1 Mimi Paulo, mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu, na ndugu Timotheo, ninakuandikia
wewe Filemoni mpendwa, mfanyakazi mwenzetu 2 na kanisa linalokutana nyumbani
kwako, na wewe dada Afia, na askari mwenzetu Arkupo. 3 Tunawatakieni neema na
amani kutoka kwa Mungu Baba yetu, na kwa Bwana yesu Kristo. 4 Kila wakati ninaposali
nakukumbuka wewe Filemoni, na kumshukuru Mungu 5 maana nasikia habari za imani
yako kwa Bwana wetu Yesu na upendo wako kwa watu wote wa Mungu. 6 Naomba
ili imani hiyo unayoshiriki pamoja nasi ikuwezeshe kuwa na ujuzi mkamilifu zaidi
wa baraka zote tunazopata katika kuungana kwetu na Kristo. 7 Ndugu, upendo wako
yameniletea furaha kubwa na kunipa moyo sana! Nawe umeichangamsha mioyo ya
watu wa Mungu. 8 Kwa sababu hiyo, ningeweza, kwa uhodari kabisa, nikiwa ndugu
yako katika Kristo, kukuamuru ufanye unachopaswa kufanya. 9 Lakini kwa sababu ya
upendo, ni afadhali zaidi nikuombe. Nafanya hivi ingawa mimi ni Paulo, balozi wa Kristo
Yesu, na sasa pia mfungwa kwa ajili yake. 10 Basi, ninalo ombi moja kwako kuhusu
mwanangu Onesimo, ambaye ni mwanangu katika Kristo kwani nimekuwa baba yake
nikiwa kifungoni. 11 Ni Onesimo yuleyule ambaye wakati mmoja alikuwa hakufai kitu,
lakini sasa ananifaa mimi na wewe pia. 12 Sasa namrudisha kwako, naye ni kama moyo
wangu mimi mwenyewe. 13 Ningependa akae nami hapa anisaidie badala yako wakati
niwapo kifungoni kwa sababu ya Habari Njema. 14 Lakini sitafanya chochote bila kibali
chako. Sipendi kukulazimisha unisaidie, kwani wema wako unapaswa kutokana na hiari
yako wewe mwenyewe na si kwa kulazimika. 15 Labda Onesimo aliondoka kwako kwa
kitambo tu, kusudi uweze tena kuwa naye daima. 16 Na sasa yeye si mtumwa tu, ila ni
bora zaidi ya mtumwa: yeye ni ndugu yetu mpenzi. Na wa maana sana kwangu mimi,
na kwako atakuwa wa maana zaidi kama mtumwa na kama ndugu katika Bwana. 17 Basi,
ikiwa wanitambua mimi kuwa mwenzako, mpokee tena kama vile ungenipokea mimi
mwenyewe. 18 Kama alikuwa amekukosea kitu, au alikuwa na deni lako, basi, unidai
mimi. 19 Naandika jambo hili kwa mkono wangu mwenyewe: Mimi Paulo nitalipa!
(Tena sina haja ya kusema kwamba wewe unalo deni kwangu la nafsi yako.) 20 Haya,
basi, ndugu yangu, nifanyie jambo hilo kwa ajili ya jina la Bwana; burudisha moyo
wangu kama ndugu katika Kristo. 21 Naandika nikitumaini kwamba utanikubalia ombi
langu; tena najua kwamba utafanya hata zaidi ya haya ninayokuomba. 22 Pamoja na
hayo, nitayarishie chumba kwani natumaini kwamba kwa sala zenu, Mungu atanijalia
niwatembeleeni. 23 Epafra, mfungwa mwenzangu kwa ajili ya Kristo Yesu, anakusalimu.
24 Nao akina Marko, Aristarko, Dema na Luka, wafanyakazi wenzangu, wanakusalimu.
25 Nawatakieni ninyi nyote neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA KWA WAEBRANIA

1 Hapo zamani, Mungu alisema na babu zetu mara nyingi kwa namna nyingi kwa njia
ya manabii, 2 lakini siku hizi za mwisho, amesema nasi kwa njia ya Mwanae. Yeye ndiye
ambaye kwa njia yake Mungu aliumba ulimwengu na akamteua avimiliki vitu vyote.
3 Yeye ni mng'ao wa utukufu wa Mungu, na mfano kamili wa hali ya Mungu mwenyewe,
akiutegemeza ulimwengu kwa neno lake lenye nguvu. Baada ya kuwapatia binadamu
msamaha wa dhambi zao, aliketi huko juu mbinguni, upande wa kulia wa Mungu Mkuu.
4 Mwana ni mkuu zaidi kuliko malaika, kama vile jina alilopewa na Mungu ni kuu
zaidi kuliko jina lao. 5 Maana Mungu hakumwambia kamwe hata mmoja wa malaika
wake: “Wewe ni Mwanangu; Mimi leo nimekuwa Baba yako.” Wala hakusema juu ya
malaika yeyote: “Mimi nitakuwa Baba yake, naye atakuwa Mwanangu.” 6 Lakini Mungu
alipokuwa anamtuma Mwanae mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, alisema: “Malaika
wote wa Mungu wanapaswa kumwabudu.” 7 Lakini kuhusu malaika, Mungu alisema:
“Mungu awafanya malaika wake kuwa pepo, na watumishi wake kuwa ndimi za moto.”
8 Lakini kumhusu Mwana, Mungu alisema: “Utawala wako ee Mungu, wadumu milele
na milele! Wewe wawatawala watu wako kwa haki. 9 Wewe wapenda uadilifu na
kuchukia uovu. Ndiyo maana Mungu, Mungu wako amekuweka wakfu na kukumiminia
furaha kubwa zaidi kuliko wenzako.” 10 Pia alisema: “Bwana, wewe uliumba dunia hapo
mwanzo, mbingu ni kazi ya mikono yako. 11 Hizo zitatoweka, lakini wewe wabaki daima,
zote zitachakaa kama vazi. 12 Utazikunjakunja kama koti, nazo zitabadilishwa kama vazi.
Lakini wewe ni yuleyule daima, na maisha yako hayatakoma.” 13 Mungu hakumwambia
kamwe hata mmoja wa malaika wake: “Keti upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke
adui zako chini ya miguu yako.” 14 Malaika ni roho tu wanaomtumikia Mungu, na Mungu
huwatuma wawasaidie wale watakaopokea wokovu.

2

1 Kwa sababu hiyo tunapaswa kuzingatia kwa makini zaidi yote tuliyosikia, ili tusije
tukapotoshwa. 2 Ujumbe ule waliopewa wazee wetu na malaika ulionyeshwa kuwa
kweli, hata mtu yeyote ambaye hakuufuata au hakuutii aliadhibiwa kama alivyostahili.
3 Basi, sisi tutaokokaje kama hatuujali wokovu mkuu kama huu? Kwanza Bwana
mwenyewe aliutangaza wokovu huu, na wale waliomsikia walituthibitishia kwamba ni
kweli. 4 Mungu pia aliongeza hapo ushahidi wake kwa kufanya kila namna ya miujiza
na maajabu, na kwa kuwagawia watu vipaji vya Roho Mtakatifu kadiri ya mapenzi
yake. 5 Mungu hakuwaweka malaika wautawale ulimwengu ujao, yaani ulimwengu
ule tunaoongea habari zake. 6 Tena yasemwa mahali fulani katika Maandiko: “Mtu ni
nini ee Mungu, hata umfikirie; mwanaadamu ni nini hata umjali? 7 Ulimfanya kwa
kitambo kidogo kuwa chini zaidi kuliko malaika; ukamvika taji ya utukufu na heshima,
8 ukaweka kila kitu chini ya miguu yake, avitawale.” Yasemwa kwamba Mungu alimweka
mtu kuwa mtawala wa vitu vyote yaani bila kuacha hata kimoja. Hata hivyo, hatuoni
bado mtu akivitawala vitu vyote sasa. 9 Lakini twamwona Yesu ambaye alifanywa kwa
kitambo kidogo kuwa chini zaidi kuliko malaika, ili kwa neema ya Mungu afe kwa ajili
ya watu wote. Sasa tunamwona ametawazwa kwa utukufu na heshima kwa sababu ya
kifo alichoteseka. 10 Ilikuwa haki tupu kwamba Mungu, ambaye huumba na kutegemeza
vitu vyote, alimfanya Yesu kuwa mkamilifu kabisa kwa njia ya mateso, ili awalete
watoto wengi waushiriki utukufu wake. Maana Yesu ndiye anayewaongoza kwenye
wokovu. 11 Yeye anawatakasa watu dhambi zao, naye pamoja na wale waliotakaswa,
wote wanaye Baba mmoja. Ndiyo maana Yesu haoni aibu kuwaita hao ndugu zake;
12 kama asemavyo: “Ee Mungu, nitawatangazia ndugu zangu matendo yako. Nitakusifu
katika kusanyiko lao.” 13 Tena asema: “Nitamwekea Mungu tumaini langu.” Na tena:
“Mimi niko hapa pamoja na watoto alionipa Mungu.” 14 Basi, kwa vile watoto hao,

kama awaitavyo, ni watu wenye mwili na damu, Yesu mwenyewe akawa kama wao na
kushiriki ubinadamu wao. Alifanya hivyo ili kwa njia ya kifo chake amwangamize Ibilisi,
ambaye ana mamlaka juu ya kifo, [15] na hivyo awaokoe wale waliokuwa watumwa maisha
yao yote kwa sababu ya hofu yao ya kifo. [16] Maana ni wazi kwamba yeye hakuja kwa
ajili ya kuwasaidia malaika, bali kama yasemavyo Maandiko; "Anawasaidia wazawa wa
Abrahamu." [17] Ndiyo maana ilimbidi awe kama ndugu zake kwa kila namna, ili awe
Kuhani Mkuu wao aliye mwaminifu na mwenye huruma katika kumtumikia Mungu, ili
dhambi za watu ziondolewe. [18] Na, anaweza sasa kuwasaidia wale wanaojaribiwa na
kuteswa.

3

[1] Ndugu zangu watu wa Mungu ambao mmeitwa na Mungu, fikirini juu ya Yesu
ambaye Mungu alimtuma awe Kuhani Mkuu wa imani tunayoiungama. [2] Yeye alikuwa
mwaminifu kwa Mungu aliyemteua kufanya kazi yake kama vile Mose alivyokuwa
mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu. [3] Mjenzi wa nyumba hupata heshima zaidi
kuliko hiyo nyumba yenyewe. Hali kadhalika naye Yesu anastahili heshima kubwa zaidi
kuliko Mose. [4] Kila nyumba hujengwa na mjenzi fulani—na Mungu ndiye mjenzi wa
vitu vyote. [5] Mose alikuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Bwana kama mtumishi,
na alinena juu ya mambo ambayo Mungu atayasema hapo baadaye. [6] Lakini Kristo ni
mwaminifu kama Mwana mwenye mamlaka juu ya nyumba ya Mungu. Sisi ni nyumba
yake kama tukizingatia uhodari wetu na uthabiti wetu katika kile tunachotumainia.
[7] Kwa hiyo, basi, kama asemavyo Roho Mtakatifu: "Kama mkisikia sauti ya Mungu
leo, [8] msiifanye mioyo yenu kuwa migumu kama wazee wenu walivyokuwa wakati
walipomwasi Mungu; kama walivyokuwa siku ile kule jangwani, [9] Huko wazee wenu
walinijaribu na kunichunguza, asema Bwana, ingawa walikuwa wameyaona matendo
yangu kwa miaka arobaini. [10] Kwa sababu hiyo niliwakasirikia watu hao nikasema, Fikira
za watu hawa zimepotoka, hawajapata kamwe kuzijua njia zangu. [11] Basi, nilikasirika,
nikaapa: Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko." [12] Basi ndugu, jihadharini
asije akawako yeyote miongoni mwenu aliye na moyo mbaya hivyo na asiyeamini hata
kujitenga na Mungu aliye hai. [13] Maadamu hiyo "Leo" inayosemwa katika Maandiko
bado inatuhusu sisi, mnapaswa kusaidiana daima, ili mtu yeyote miongoni mwenu
asidanganywe na dhambi na kuwa mkaidi. [14] Maana sisi tunashirikiana na Kristo ikiwa
tutazingatia kwa uthabiti tumaini tulilokuwa nalo mwanzoni. [15] Maandiko yasema hivi:
"Kama mkisikia sauti ya Mungu leo, msiifanye mioyo yenu kuwa migumu kama wazee
wenu walivyokuwa wakati walipomwasi Mungu." [16] Ni akina nani basi, waliosikia sauti
ya Mungu wakamwasi? Ni wale wote walioongozwa na Mose kutoka Misri. [17] Mungu
aliwakasirikia akina nani kwa miaka arobaini? Aliwakasirikia wale waliotenda dhambi,
maiti zao zikatapakaa kule jangwani. [18] Mungu alipoapa: "Hawataingia huko ambako
ningewapa pumziko," alikuwa anawasema akina nani? Alikuwa anasema juu ya hao
walioasi. [19] Basi, twaona kwamba hawakuingia huko kwa sababu hawakuamini.

4

[1] Mungu alituahidia kwamba tutaweza kupata pumziko hilo alilosema. Basi, na
tuogope ili yeyote kati yenu asije akashindwa kupata pumziko hilo. [2] Maana Habari
Njema imehubiriwa kwetu kama vile ilivyohubiriwa kwa hao watu wa kale. Lakini
ujumbe huo haukuwafaa chochote, maana waliusikia lakini hawakuupokea kwa imani.
[3] Basi, sisi tunaoamini tunapata pumziko hilo aliloahidi Mungu. Kama alivyosema:
"Nilikasirika, nikaapa: Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko." Mungu alisema
hayo ingawa kazi yake ilikuwa imekwisha malizika tangu alipoumba ulimwengu. [4] Maana
Maandiko yasema mahali fulani kuhusu siku ya saba: "Mungu alipumzika siku ya saba,
akaacha kazi zake zote." [5] Tena jambo hili lasemwa pia: "Hawataingia huko ambako
ningewapa pumziko." [6] Wale waliotangulia kuhubiriwa Habari Njema hawakupata
pumziko hilo kwa sababu hawakuamini. Wapo, basi, wengine ambao wangejaliwa

kulipata. 7 Jambo hili ni wazi, kwani Mungu aliweka siku nyingine ambayo inaitwa
"Leo". Miaka mingi baadaye Mungu alisema juu ya hiyo siku kwa maneno ya Daudi katika
Maandiko yaliyokwisha tajwa: "Kama mkisikia sauti ya Mungu leo, msiifanye mioyo yenu
kuwa migumu." 8 Kama Yoshua angaliwapa watu hao hilo pumziko, Mungu hangalisema
baadaye juu ya siku nyingine. 9 Kwa hiyo, basi, bado lipo pumziko kwa watu wa Mungu
kama kule kupumzika kwake Mungu siku ya saba. 10 Maana, kila anayepata pumziko
aliloahidi Mungu atapumzika baada ya kazi yake kama vile pia Mungu alivyopumzika
baada ya yake. 11 Basi, tujitahidi kupata pumziko hilo, ili asiwepo yeyote miongoni
mwenu atakayeshindwa, kama walivyofanya wao kwa sababu ya ukosefu wao wa imani.
12 Neno la Mungu ni hai na lina nguvu; ni kali zaidi kuliko upanga wenye makali kuwili.
Hukata kabisa mpaka mahali ambapo moyo na roho hukutana, mpaka pale vikutanapo
viungo vya mwili na mafuta. Neno hilo huchambua nia na fikira za mioyo ya watu.
13 Hakuna kiumbe chochote kilichofichika mbele ya Mungu; kila kitu kimefunuliwa wazi
mbele ya macho yake. Kwake, sisi sote tutapaswa kutoa hoja ya matendo yetu. 14 Basi,
tunapaswa kuzingatia kwa uthabiti imani tunayoiungama. Maana tunaye Kuhani Mkuu
aliyeingia mpaka kwa Mungu mwenyewe—Yesu, Mwana wa Mungu. 15 Huyu Kuhani
Mkuu wetu si mmoja ambaye hawezi kutuunga mkono katika unyonge wetu, ila ni
Kuhani Mkuu ambaye alijaribiwa kama sisi kwa kila namna lakini hakutenda dhambi.
16 Basi, na tukikaribie bila hofu kiti cha enzi cha Mungu, palipo na neema, ili tukajipatie
huruma na neema ya kutusaidia wakati wa lazima.

5

1 Kila kuhani mkuu huchaguliwa kutoka miongoni mwa watu kwa ajili ya kumtumikia
Mungu kwa niaba yao, kutolea zawadi na tambiko kwa ajili ya dhambi zao. 2 Maadamu
yeye mwenyewe yu dhaifu anaweza kuwaonea huruma wale wasiojua kitu na wanao-
fanya makosa. 3 Na kwa vile yeye mwenyewe ni dhaifu, anapaswa kutolea dhabihu
si tu kwa ajili ya watu, bali pia kwa ajili ya dhambi zake. 4 Hakuna mtu awezaye
kujitwalia mwenyewe heshima ya kuwa kuhani mkuu. Kila mmoja huteuliwa na Mungu
kuwa kuhani mkuu kama alivyokuwa Aroni. 5 Hali kadhalika naye Kristo hakujitwalia
mwenyewe heshima ya kuwa kuhani mkuu, bali Mungu alimwambia: "Wewe ni
Mwanangu; mimi leo nimekuwa baba yako." 6 Alisema pia mahali pengine: "Wewe ni
kuhani milele, kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki." 7 Yesu alipokuwa
anaishi hapa duniani, kwa kilio kikuu na machozi, alisali na kumwomba Mungu ambaye
alikuwa na uwezo wa kumwokoa kutoka kifo; naye alisikilizwa kwa sababu ya kumcha
Mungu. 8 Lakini, ingawa alikuwa Mwana wa Mungu, alijifunza kutii kwa njia ya
mateso. 9 Na alipofanywa mkamilifu, akawa chanzo cha wokovu wa milele kwa wale
wote wanaomtii, 10 naye Mungu akamteua kuwa kuhani mkuu kufuatana na utaratibu
wa ukuhani wa Melkisedeki. 11 Tunayo Mengi ya kusema juu ya jambo hili, lakini ni
vigumu kuwaelezeni, kwa sababu ninyi si wepesi wa kuelewa. 12 Sasa mngalipaswa kuwa
tayari walimu, lakini mnahitaji bado mtu wa kuwafundisheni mafundisho ya mwanzo ya
ujumbe wa Mungu. Badala ya kula chakula kigumu, mnapaswa bado kunywa maziwa.
13 Kila anayepaswa kunywa maziwa huyo ni mtoto bado, hajui uadilifu ni nini. 14 Lakini
chakula kigumu ni kwa ajili ya watu waliokomaa, ambao wanaweza kubainisha mema na
mabaya.

6

1 Basi, tusonge mbele kwa yale yaliyokomaa na kuyaacha nyuma yale mafundisho ya
mwanzo ya Kikristo. Hatuhitaji kuweka msingi tena kwa kurudia yale mafundisho ya
mwanzo kama vile kuachana na matendo ya kifo, kumwamini Mungu; 2 mafundisho juu
ya ubatizo na kuwekewa mikono; ufufuo wa wafu na hukumu ya milele. 3 tusonge mbele!
Hayo tutayafanya, Mungu akitujalia. 4 Maana watu wanaoiasi imani yao inawezekanaje
kuwarudisha watubu tena? Watu hao walikwisha kuwa katika mwanga wa Mungu,
walikwisha onja zawadi ya mbinguni na kushirikishwa Roho Mtakatifu; 5 walikwisha

onja wema wa neno la Mungu na nguvu za ulimwengu ujao, [6] kisha wakaiasi imani yao!
Haiwezekani kuwarudisha watubu tena, kwa sababu wanamsulubisha tena Mwana wa
Mungu na kumwaibisha hadharani. [7] Mungu huibariki ardhi ambayo huipokea mvua
inayoinyeshea mara kwa mara, na kuotesha mimea ya faida kwa mkulima. [8] Lakini kama
ardhi hiyo ikiota miti ya miiba na magugu, haina faida; karibu italaaniwa na Mungu
na mwisho wake ni kuchomwa moto. [9] Lakini, ingawa twasema namna hii, wapenzi
wetu, tunalo tumaini kubwa juu ya hali yenu. Tunajua kwamba mmepokea baraka
zile bora za wokovu wenu. [10] Mungu hakosi haki; yeye hataisahau kazi mliyoifanya au
upendo mlioonyesha kwa ajili ya jina lake katika huduma mliyowapa na mnayowapa
sasa watu wake. [11] Hamu yetu ni kwamba kila mmoja wenu aonyeshe bidii hiyohiyo
mpaka mwisho, ili yale mnayotumainia yapate kutimia. [12] Msiwe wavivu, bali muwe
kama wale wanaoamini na wenye uvumilivu na hivyo wanapokea yake aliyoahidi Mungu.
[13] Mungu alipompa Abrahamu ahadi, aliapa kwa jina lake mwenyewe, maana hakuna
aliye mkuu kuliko Mungu ambaye kwa huyo angeweza kuapa. [14] Mungu alisema:
“Hakika nitakubariki na nitakupa wazawa wengi.” [15] Abrahamu alisubiri kwa uvumilivu
na hivyo alipokea kile alichoahidiwa na Mungu. [16] Watu wanapoapa, huapa kwa
mmoja aliye mkuu zaidi kuliko wao, na kiapo hicho husuluhisha ubishi wote. [17] Naye
Mungu aliimarisha ahadi yake kwa kiapo; na kwa namna hiyo akawaonyesha wazi wale
aliowaahidia kwamba hatabadili nia yake. [18] Basi, kuna vitu hivi viwili: ahadi na kiapo,
ambavyo haviwezi kubadilika na wala juu ya hivyo Mungu hawezi kusema uongo. Kwa
hiyo sisi tuliokimbilia usalama kwake, tunapewa moyo wa kushikilia imara tumaini
lililowekwa mbele yetu. [19] Tunalo tumaini hilo kama nanga ya maisha yetu. Tumaini
hilo ni imara na thabiti, nalo lapenya lile pazia la hekalu la mbinguni mpaka patakatifu
ndani. [20] Yesu ametangulia kuingia humo kwa niaba yetu, na amekuwa kuhani mkuu
milele, kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki.

7

[1] Melkisedeki alikuwa mfalme wa Salemu, na kuhani wa Mungu Mkuu. Abrahamu
alipokuwa anarudi kutoka vitani ambako aliwaua wafalme, Melkisedeki alikutana naye
akambariki, [2] naye Abrahamu akampa sehemu ya kumi ya vitu vyote alivyokuwa navyo.
(Maana ya kwanza ya jina hili Melkisedeki ni “Mfalme wa Uadilifu”; na, kwa vile yeye
alikuwa mfalme wa Salemu, jina lake pia lina maana ya “Mfalme wa Amani.”) [3] Baba
yake na mama yake hawatajwi, wala ukoo wake hautajwi; haisemwi alizaliwa lini au
alikufa lini. Anafanana na Mwana wa Mungu, na anaendelea kuwa kuhani daima.
[4] Basi, mwaona jinsi mtu huyu alivyokuwa maarufu. Baba Abrahamu alimpa sehemu
moja ya kumi ya vitu vyote alivyoteka vitani. [5] Tunajua vilevile kwamba kufuatana
na Sheria, wana wa Lawi ambao ni makuhani, wanayo haki ya kuchukua sehemu
ya kumi kutoka kwa watu, yaani ndugu zao, ingawaje nao ni watoto wa Abrahamu.
[6] Lakini huyo Melkisedeki hakuwa wa ukoo wa Lawi, hata hivyo alipokea sehemu ya
kumi kutoka kwa Abrahamu; tena akambariki yeye ambaye alikuwa amepewa ahadi
ya Mungu. [7] Hakuna mashaka hata kidogo kwamba anayebariki ni mkuu zaidi kuliko
yule anayebarikiwa. [8] Tena, hao makuhani wanaopokea sehemu ya kumi, ni watu
ambao hufa; lakini hapa anayepokea sehemu ya kumi, yaani Melkisedeki, anasemekana
kwamba hafi. [9] Twaweza, basi, kusema kwamba Abrahamu alipotoa sehemu moja ya
kumi, Lawi (ambaye watoto wake hupokea sehemu moja ya kumi) alitoa sehemu moja
ya kumi pia. [10] Maana Lawi hakuwa amezaliwa bado, bali ni kama alikuwa katika
mwili wa baba yake, Abrahamu, wakati Melkisedeki alipokutana naye. [11] Kutokana na
ukuhani wa Walawi, watu wa Israeli walipewa Sheria. Sasa, kama huduma ya Walawi
ingalikuwa kamilifu hapangekuwa tena na haja ya kutokea ukuhani mwingine tofauti,
ukuhani ambao umefuata utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki, na si ule wa Aroni.
[12] Maana ukuhani ukibadilika ni lazima Sheria nayo ibadilike. [13] Naye Bwana wetu
ambaye mambo hayo yote yanasemwa juu yake, alikuwa wa kabila lingine, na wala
hakuna hata mmoja wa kabila lake aliyepata kutumikia madhabahuni akiwa kuhani.

[14] Inafahamika wazi kwamba yeye alizaliwa katika kabila la Yuda ambalo Mose hakulitaja
alipokuwa anasema juu ya makuhani. [15] Tena jambo hili ni dhahiri zaidi: kuhani
mwingine anayefanana na Melkisedeki amekwisha tokea. [16] Yeye hakufanywa kuwa
kuhani kwa sheria na maagizo ya kibinadamu, bali kwa nguvu ya uhai ambao hauna
mwisho. [17] Maana Maandiko yasema: "Wewe ni kuhani milele, kufuatana na utaratibu
wa ukuhani wa Melkisedeki." [18] Basi, ile amri ya zamani ilifutwa kwa sababu ilikuwa
hafifu na isiyofaa kitu. [19] Maana Sheria ya Mose haikuweza kukamilisha jambo lolote.
Lakini sasa, mahali pake pamewekwa tumaini lililo bora zaidi ambalo kwalo tunaweza
kumkaribia Mungu. [20] Zaidi ya hayo hapa pana kiapo cha Mungu. Wakati wale wengine
walipofanywa makuhani hapakuwako kiapo. [21] Lakini Yesu alifanywa kuhani kwa kiapo
wakati Mungu alipomwambia: "Bwana ameapa, wala hataigeuza nia yake: Wewe ni
kuhani milele." [22] Basi, kutokana na tofauti hii, Yesu amekuwa mdhamini wa agano lililo
bora zaidi. [23] Kuna tofauti nyingine pia: hao makuhani wengine walikuwa wengi kwa
sababu walikufa na hawakuweza kuendelea na kazi yao. [24] Lakini Yesu si kama wao,
yeye anaishi milele; ukuhani wake hauondoki kwake. [25] Hivyo, yeye anaweza daima
kuwaokoa kabisa wote wanaomwendea Mungu kwa njia yake, maana yeye anaishi milele
kuwaombea kwa Mungu. [26] Basi, Yesu ndiye Kuhani Mkuu ambaye anatufaa sana katika
mahitaji yetu. Yeye ni mtakatifu, hana hatia wala dhambi ndani yake; hayumo katika
kundi la wenye dhambi na ameinuliwa mpaka juu mbinguni. [27] Yeye si kama wale
makuhani wakuu wengine; hana haja ya kutoa dhabihu kila siku, kwanza kwa ajili ya
dhambi zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu. Yeye alifanya hivyo mara
moja tu wakati alipojitoa yeye mwenyewe, na hiyo yatosha kwa nyakati zote. [28] Sheria ya
Mose huwateua watu waliokuwa dhaifu kuwa makuhani wakuu; lakini ahadi ya Mungu
aliyoifanya kwa kiapo na ambayo imefika baada ya sheria imemteua Mwana ambaye
amefanywa mkamilifu milele.

8

[1] Basi, jambo muhimu katika hayo tunayosema ni hili: sisi tunaye Kuhani Mkuu wa
namna hiyo, ambaye anaketi upande wa kulia wa kiti cha enzi cha Mwenyezi Mungu
mbinguni. [2] Yeye hutoa huduma ya Kuhani Mkuu katika Mahali Patakatifu sana, yaani
ndani ya ile hema ya kweli iliyojengwa na Bwana, siyo na binadamu. [3] Kila Kuhani Mkuu
ameteuliwa kumtolea Mungu vipawa na dhabihu, na hivyo Kuhani Mkuu wetu lazima
pia awe na kitu cha kutolea. [4] Kama yeye angekuwa wa hapa duninani, asingekuwa
kamwe kuhani, kwani wako makuhani wengine wanaotoa sadaka kufuatana na Sheria.
[5] Huduma zao za kikuhani ni mfano tu na kivuli cha yale yaliyoko mbinguni. Ndivyo
pia ilivyokuwa kwa Mose. Wakati alipokuwa karibu kuitengeneza ile hema, Mungu
alimwambia: "Tengeneza kila kitu kufuatana na ule mfano ulioonyeshwa kule mlimani."
[6] Lakini sasa Yesu amepewa huduma ya kikuhani iliyo bora zaidi kuliko yao, kama vile
agano alilothibitisha kati ya watu na Mungu ni bora zaidi, kwani lina msingi wake katika
ahadi za mambo yaliyo bora zaidi. [7] Maana kama lile agano la kwanza halingalikuwa
na dosari, hakungalikuwa na haja ya agano la pili. [8] Lakini Mungu aliwalaumu watu
wake aliposema: "Siku zinakuja, asema Bwana, ambapo nitafanya agano jipya na
watu wa Israeli na kabila la Yuda. [9] Agano hili halitakuwa kama lile nililofanya
na babu zao siku ile nilipowaongoza kwa mkono kutoka nchi ya Misri. Hawakuwa
waaminifu kwa agano langu; na hivyo mimi sikuwajali, asema Bwana. [10] Na hili ndilo
agano nitakalofanya na watu wa Israeli siku zijazo, asema Bwana: Nitaweka sheria
zangu akilini mwao, na kuziandika mioyoni mwao. Mimi nitakuwa Mungu wao, nao
watakuwa watu wangu. [11] Hakuna mtu atakayemfundisha mwananchi mwenzake, wala
atakayemwambia ndugu yake: Mjue Bwana. Maana watu wote, wadogo na wakubwa,
watanijua mimi. [12] Nitawasamehe makosa yao, wala sitakumbuka tena dhambi zao."
[13] Kwa kusema juu ya agano jipya, Mungu alilichakaza lile la kwanza; na chochote
kinachochakaa na kuwa kikuukuu kitatoweka karibuni.

9

1 Agano la kwanza lilikuwa na taratibu zake za ibada na pia mahali patakatifu pa ibada
palipojengwa na watu. 2 Palitengenezwa hema ambayo sehemu yake ya nje iliitwa Mahali
Patakatifu. Humo mlikuwa na kinara cha taa, meza na mikate iliyotolewa kwa Mungu.
3 Nyuma ya pazia la pili, kulikuwa na hema iliyoitwa Mahali Patakatifu Kupita Pote.
4 Humo mlikuwa na madhabahu ya dhahabu kwa ajili ya kufukizia ubani, na Sanduku
la Agano, ambalo lilikuwa limepakwa dhahabu pande zote, na ndani yake mlikuwa na
chungu cha dhahabu kilichokuwa na mana; fimbo ya Aroni iliyokuwa imechanua majani,
na vile vibao viwili vilivyoandikwa agano. 5 Juu ya hilo Sanduku kulikuwa na viumbe
vilivyodhihirisha kuweko kwa Mungu, na mabawa yao yalitanda juu ya mahali ambapo
dhambi huondolewa. Lakini sasa, hatuwezi kusema kinaganaga juu ya mambo hayo.
6 Mipango hiyo ilitekelezwa kisha ikawa desturi kwa makuhani kuingia kila siku katika
hema ya nje kutoa huduma zao. 7 Lakini kuhani Mkuu peke yake ndiye anayeingia
katika lile hema la pili; naye hufanya hivyo mara moja tu kwa mwaka. Anapoingia
ndani huwa amechukua damu ambayo anamtolea Mungu kwa ajili yake mwenyewe na
kwa ajili ya dhambi ambazo watu wamezitenda bila wao wenyewe kujua. 8 Kutokana na
taratibu hizo Roho Mtakatifu anafundisha wazi kwamba wakati ile hema ya nje ingali
ipo imesimama, njia ya kuingia Mahali Patakatifu haijafunguliwa. 9 Jambo hili ni mfano
wa nyakati za sasa. Linaonyesha kwamba zawadi na dhabihu zinazotolewa kwa Mungu
haziwezi kuifanya mioyo ya wale wanaoabudu kuwa mikamilifu, 10 kwani haya yote
yanahusika na vyakula, vinywaji na taratibu mbalimbali za kutawadha. Yote hayo ni
maagizo ya njenje tu; na nguvu yake hukoma wakati Mungu atakaporekebisha vitu vyote.
11 Lakini Kristo amekwisha fika, akiwa Kuhani Mkuu wa mambo yaliyo mema, ambayo
sasa yamekwisha fika. Yeye anatoa huduma zake katika hema iliyo bora na kamilifu zaidi,
isiyofanywa kwa mikono ya watu, yaani isiyo ya ulimwengu huu ulioumbwa. 12 Yeye
aliingia Mahali Patakatifu mara moja tu, tena hakuwa amechukua damu ya mbuzi wala
ng'ombe, bali aliingia kwa damu yake yeye mwenyewe, akatupatia ukombozi wa milele.
13 Watu waliokuwa najisi kidini waliweza kutakasika na kuwa safi waliponyunyiziwa
damu ya mbuzi na ya ng'ombe pamoja na majivu ya ndama. 14 Lakini, kwa damu ya
Kristo, mambo makuu zaidi hufanyika! Kwa nguvu za Roho wa milele, Kristo alijitolea
mwenyewe dhabihu kamilifu kwa Mungu. Damu yake itatutakasa dhamiri zetu kutokana
na matendo yaletayo kifo, ili tupate kumtumikia Mungu aliye hai. 15 Kwa hiyo, Kristo
ndiye aliyeratibisha agano jipya ili wale walioitwa na Mungu wazipokee baraka za
milele walizoahidiwa. Watazipata, kwani kifo kimetokea ambacho huwakomboa watu
kutoka yale makosa waliyofanya wakati wa lile agano la kale. 16 Kwa kawaida wosia
hutambuliwa tu kama kifo cha yule aliyeufanya huo wosia kimethibitishwa. 17 Wosia
hauwezi kutekelezwa mpaka kumetokea kifo, kwani wosia hauna maana ikiwa mwenye
kuufanya bado anaishi. 18 Ndiyo maana hata lile agano la kwanza halikuwekwa bila
damu kumwagwa. 19 Kwanza Mose aliwatangazia watu wote amri zote kama ilivyokuwa
katika Sheria; kisha akachukua damu ya ndama pamoja na maji, na kwa kutumia majani
ya mti uitwao husopo na pamba nyekundu, akakinyunyizia kile kitabu cha Sheria na
hao watu wote. 20 Mose alisema: "Hii ni damu inayothibitisha agano mliloamriwa na
Mungu mlitii." 21 Vilevile Mose aliinyunyizia damu ile hema na vyombo vya ibada.
22 Naam, kadiri ya Sheria karibu kila kitu chaweza kutakaswa kwa damu, na dhambi
nazo zaondolewa tu ikiwa damu imemwagwa. 23 Vitu hivi ambavyo ni mfano tu wa
mambo halisi ya mbinguni, vililazimika kutakaswa kwa namna hiyo. Lakini vitu vya
mbinguni huhitaji dhabihu iliyo bora zaidi. 24 Maana Kristo hakuingia Mahali Patakatifu
palipojengwa kwa mikono ya watu, ambapo ni mfano tu wa kile kilicho halisi. yeye
aliingia mbinguni kwenyewe ambako sasa anasimama mbele ya Mungu kwa ajili yetu.
25 Kuhani Mkuu wa Wayahudi huingia Mahali Patakatifu kila mwaka akiwa amechukua
damu ya mnyama; lakini Kristo hakuingia humo ili ajitoe mwenyewe mara nyingi,
26 maana ingalikuwa hivyo, Kristo angalipaswa kuteswa mara nyingi tangu kuumbwa

ulimwengu. Lakini sasa nyakati hizi zinapokaribia mwisho wake, yeye ametokea mara
moja tu, kuondoa dhambi kwa kujitoa yeye mwenyewe dhabihu. [27] Basi, kama vile kila
mtu hufa mara moja tu, kisha husimama mbele ya hukumu ya Mungu, [28] vivyo hivyo
Kristo naye alijitoa dhabihu mara moja tu kwa ajili ya kuziondoa dhambi za wengi.
Atakapotokea mara ya pili si kwa ajili ya kupambana na dhambi, bali ni kwa ajili ya
kuwaokoa wale wanaomngojea.

10

[1] Sheria ya Wayahudi si picha kamili ya mambo yale halisi: ni kivuli tu cha mema
yanayokuja. Dhabihu zilezile hutolewa daima, mwaka baada ya mwaka. Sheria yawezaje,
basi, kwa njia ya dhabihu hizo, kuwafanya wale wanaoabudu wawe wakamilifu?
[2] Kama hao watu wanaomwabudu Mungu wangekuwa wametakaswa dhambi zao kweli,
hawangejisikia tena kuwa na dhambi, na dhabihu hizo zote zingekoma. [3] Lakini
dhabihu hizo hufanyika kila mwaka kuwakumbusha watu dhambi zao. [4] Maana damu
ya fahali na mbuzi haiwezi kamwe kuondoa dhambi. [5] Ndiyo maana Kristo alipokuwa
anakuja ulimwenguni, alimwambia Mungu: “Hukutaka dhabihu wala sadaka, lakini
umenitayarishia mwili. [6] Sadaka za kuteketezwa au za kuondoa dhambi hazikupendezi.
[7] Hapo nikasema: Niko hapa ee Mungu, tayari kufanya mapenzi yako kama ilivyoandikwa
juu yangu katika kitabu cha Sheria.” [8] Kwanza alisema: “Hutaki, wala hupendezwi na
dhabihu na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za kuondoa dhambi.” Alisema hivyo
ingawa sadaka hizi zote hutolewa kufuatana na Sheria. [9] Kisha akasema: “Niko hapa,
ee Mungu, tayari kufanya mapenzi yako.” Hivyo Mungu alibatilisha dhabihu za zamani
na mahali pake akaweka dhabihu nyingine moja. [10] Kwa kuwa Yesu Kristo alitimiza
mapenzi ya Mungu, sisi tunatakaswa dhambi zetu kwa ile dhabihu ya mwili wake aliyotoa
mara moja tu, ikatosha. [11] Kila kuhani Myahudi humhudumia Mungu kila siku, akitoa
dhabibu zilezile mara nyingi, dhabibu ambazo haziwezi kuondoa dhambi. [12] Lakini
Kristo alitoa dhabihu moja tu kwa ajili ya dhambi, dhabihu ifaayo milele, kisha akaketi
upande wa kulia wa Mungu. [13] Huko anangoja mpaka adui zake watakapowekwa kama
kibao chini ya miguu yake. [14] Basi, kwa dhabihu yake moja tu, amewafanya kuwa
wakamilifu milele wale wanaotakaswa dhambi zao. [15] Naye Roho Mtakatifu anatupa
ushahidi wake. Kwanza anasema: [16] “Hili ndilo agano nitakalofanya nao, katika siku
zijazo, asema Bwana: Nitaweka sheria zangu mioyoni mwao, na kuziandika akilini
mwao.” [17] Kisha akaongeza kusema: “Sitakumbuka tena dhambi zao, wala vitendo
vyao vya uhalifu.” [18] Basi, dhambi zikisha ondolewa, hakutakuwa na haja tena ya
kutoa dhabihu za kuondoa dhambi. [19] Basi, ndugu, kwa damu ya Yesu tunapewa moyo
thabiti wa kuingia Mahali Patakatifu. [20] Yeye ametufungulia njia mpya na yenye uzima
kupitia lile pazia, yaani kwa njia ya mwili wake mwenyewe. [21] Basi, tunaye kuhani
maarufu aliye na mamlaka juu ya nyumba ya Mungu. [22] Kwa hiyo tumkaribie Mungu
kwa moyo mnyofu na imani timilifu, kwa mioyo iliyotakaswa dhamiri mbaya, na kwa
miili iliyosafishwa kwa maji safi. [23] Tushikilie imara tumaini lile tunalokiri, maana
Mungu aliyefanya ahadi zake ni mwaminifu. [24] Tujitahidi kushughulikiana kwa ajili
ya kuongezeana bidii ya kupendana na kutenda mema. [25] Tusiache ile desturi ya
kukutana pamoja, kama vile wengine wanavyofanya. Bali tunapaswa kusaidiana kwani,
kama mwonavyo, Siku ile ya Bwana inakaribia. [26] Maana, tukiendelea kutenda dhambi
makusudi baada ya kufahamu ukweli, hakuna dhabihu iwezayo kutolewa tena kwa ajili
ya kuondoa dhambi. [27] Linalobaki ni kungojea tu kwa hofu hukumu ya Mungu na moto
mkali utakaowaangamiza wote wanaompinga. [28] Mtu yeyote asiyeitii Sheria ya Mose,
huuawa bila ya huruma kukiwa na ushahidi wa watu wawili au watatu. [29] Je, mtu yule
anayempuuza Mwana wa Mungu na kuidharau damu ya agano la Mungu iliyomtakasa,
mtu anayemtukana Roho wa Mungu, anastahili kupata adhabu kali ya namna gani?
[30] Maana tunamfahamu yule aliyesema, “Mimi nitalipiza kisasi, mimi nitalipiza,” na
ambaye alisema pia, “Bwana atawahukumu watu wake.” [31] Kuanguka mikononi mwa

Mungu aliye hai ni jambo la kutisha mno! 32 Kumbukeni yaliyotokea siku zile za
kwanza mlipoangaziwa mwanga wa Mungu. Ingawa siku zile mlipatwa na mateso mengi,
ninyi mlistahimili. 33 Mara nyingine mlitukanwa na kufedheheshwa hadharani; mara
nyingine mlikuwa radhi kuungana na wale walioteswa namna hiyohiyo. 34 Mlishiriki
mateso ya wafungwa, na mliponyang'anywa mali yenu mlistahimili kwa furaha, maana
mlijua kwamba mnayo mali bora zaidi na ya kudumu milele. 35 Basi, msipoteze uhodari
wenu, maana utawapatieni tuzo kubwa. 36 Mnahitaji kuwa na uvumilivu, ili mweze
kufanya anayotaka Mungu na kupokea kile alichoahidi. 37 Maana kama yasemavyo
Maandiko: "Bado kidogo tu, na yule anayekuja, atakuja, wala hatakawia. 38 Lakini mtu
wangu aliye mwadilifu ataamini na kuishi; walakini akirudi nyuma, mimi sitapendezwa
naye." 39 Basi, sisi hatumo miongoni mwa wale wanaorudi nyuma na kupotea, ila sisi
tunaamini na tunaokolewa.

11

1 Kuwa na imani ni kuwa na hakika ya mambo tunayotumainia; kusadiki kabisa
mambo tusiyoyaona. 2 Maana wazee wa kale walipata kibali cha Mungu kwa sababu
ya imani yao. 3 Kwa imani sisi tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa neno la
Mungu; vitu vinavyoonekana kutoka vitu visivyoonekana. 4 Kwa imani Abeli alimtolea
Mungu dhabihu iliyokuwa bora zaidi kuliko ile ya Kaini. Kwa imani yake alikubaliwa
na Mungu kuwa mwadilifu; Mungu mwenyewe alizikubali sadaka zake. Kwa imani yake
ingawa amekufa, bado ananena. 5 Kwa imani Henoki alichukuliwa na Mungu, asipate
kufa. Hakuonekana tena kwa sababu Mungu alikuwa amemchukua. Maandiko yasema
kwamba kabla ya kuchukuliwa kwake, yeye alikuwa amempendeza Mungu. 6 Basi, pasipo
imani haiwezekani kumpendeza Mungu. Kwa maana kila mtu anayemwendea Mungu ni
lazima aamini kwamba Mungu yuko, na kwamba huwatuza wale wanaomtafuta. 7 Kwa
imani Noa alionywa na Mungu juu ya mambo ya baadaye ambayo hakuweza kuyaona
bado. Alimtii Mungu, akajenga ile safina ambamo aliokolewa yeye pamoja na jamaa yake.
Kutokana na hayo ulimwengu ulihukumiwa, naye Noa akapokea uadilifu unaotokana
na imani. 8 Kwa imani Abrahamu alimtii Mungu alipoitwa aende katika nchi ambayo
Mungu angempa iwe yake. Ingawa hakujua alikokuwa anakwenda, Abrahamu alihama.
9 Kwa imani aliishi kama mgeni katika nchi aliyoahidiwa na Mungu. Aliishi huko katika
hema kama walivyoishi Isaka na Yakobo, ambao pia walishiriki ahadi ileile. 10 Maana
Abrahamu alikuwa akingojea mji wenye misingi imara, mji ambao Mungu mwenyewe
ndiye fundi aliyeubuni na kuujenga. 11 Kwa imani hata Sara aliamini kwamba Mungu
hutimiza ahadi zake, kwa hiyo akajaliwa kuchukua mimba ingawaje alikuwa amepita
umri. 12 Kwa hiyo, kutoka katika mtu huyo mmoja, Abrahamu, ambaye alikuwa kama
amekufa, walitokea watu wengi wasiohesabika kama vile nyota za mbinguni na mchanga
wa pwani. 13 Watu hawa wote walikufa wakiwa na imani. Walikufa kabla ya kupokea
mambo ambayo Mungu alikuwa ameahidi, lakini kwa mbali waliyaona, wakashangilia,
na kukiri wazi kwamba wao walikuwa wageni na wakimbizi duniani. 14 Watu wanaosema
mambo kama hayo, huonyesha wazi kwamba wanaitafuta nchi yao wenyewe. 15 Kama
wangalikuwa wanaifikiria nchi walikotoka zamani, wangalipata nafasi ya kurudi huko.
16 Lakini sasa wanataka nchi iliyo bora zaidi, yaani nchi ya mbinguni. Ndiyo maana
Mungu haoni haya wakimwita yeye Mungu wao, kwa sababu yeye mwenyewe amekwisha
watayarishia mji. 17 Kwa imani, Abrahamu alimtoa mwanae Isaka sadaka wakati Mungu
alipomjaribu. Huyo Abrahamu ndiye aliyekuwa amepokea ahadi ya Mungu, lakini,
hata hivyo, alikubali kumtoa dhabihu mwanae wa pekee, 18 ingawa Mungu alikuwa
amemwambia: "Wazawa wako watatokana na Isaka." 19 Abrahamu aliamini kwamba
Mungu anaweza kuwafufua wafu: na kwa namna fulani kweli Abrahamu alimpata tena
mwanae kutoka wafu. 20 Kwa imani Isaka aliwabariki Yakobo na Esau, wapate baraka zi-
takazokuja baadaye. 21 Kwa imani Yakobo alipokuwa karibu kufa, aliwabariki kila mmoja
wa wana wa Yosefu, akamwabudu Mungu akiegemea ile fimbo yake. 22 Kwa imani Yosefu
alipokuwa karibu kufa, alinena juu ya kutoka kwa Waisraeli katika nchi ya Misri, na pia

akawaachia maagizo kuhusu mifupa yake. 23 Kwa imani wazazi wa Mose walimficha huyo
mtoto kwa muda wa miezi mitatu baada ya kuzaliwa kwake. Walimwona kuwa ni mtoto
mzuri, wala hawakuiogopa amri ya mfalme. 24 Kwa imani Mose alipokuwa mtu mzima,
alikataa kuitwa mwana wa binti Farao. 25 Aliona ni afadhali kuteseka pamoja na watu
wa Mungu kuliko kufurahia raha ya dhambi kwa kitambo kidogo. 26 Alitambua kwamba
kuteseka kwa ajili ya Masiha kuna faida kubwa zaidi kuliko utajiri wote wa nchi ya Misri,
maana alikuwa anatazamia tuzo la baadaye. 27 Kwa imani Mose alihama kutoka nchi
ya Misri bila kuogopa hasira ya mfalme; na wala hakurudi nyuma, kwani alikuwa kama
mtu aliyemwona yule Mungu asiyeonekana. 28 Kwa imani aliadhimisha siku ya Pasaka,
akaamuru damu inyunyizwe juu ya milango, ili yule Malaika Mwangamizi asiwaue
wazaliwa wa kwanza wa Israeli. 29 Kwa imani watu wa Israeli walivuka bahari ya Shamu,
kana kwamba ilikuwa nchi kavu; lakini Wamisri walipojaribu kufanya hivyo walikufa
maji. 30 Kwa imani kuta za mji wa Yeriko zilianguka watu wa Israeli walipokwisha
zunguka kwa muda wa siku saba. 31 Kwa imani Rahabu aliyekuwa malaya hakuangamia
pamoja na wale waliomwasi Mungu, kwa sababu aliwakaribisha wale wapelelezi. 32 Basi,
niseme nini zaidi? Wakati hauniruhusu kueleza juu ya Gedeoni, Baraki, Samsoni, Yeftha,
Daudi, Samweli na manabii. 33 Kwa imani hawa wote walipigana vita na wafalme,
wakashinda. Walitenda mambo adili, wakapokea yale aliyoahidi Mungu. Walifunga
vinywa vya simba, 34 Walizima mioto mikali, waliepuka kuuawa kwa upanga. Walikuwa
dhaifu lakini walipata nguvu. Walikuwa hodari katika vita wakashinda majeshi ya
kigeni. 35 Na, wanawake walioamini walirudishiwa wafu wao wakiwa wamefufuliwa.
Baadhi yao walikataa kufunguliwa, wakateswa mpaka kufa ili wapate kufufuliwa na
kuingia katika maisha bora zaidi. 36 Wengine walidhihakiwa na kupigwa mijeledi, na
wengine walifungwa minyororo na kutupwa gerezani. 37 Walipigwa mawe, walipasuliwa
vipandevipande, waliuawa kwa upanga. Walizungukazunguka wakiwa wamevaa ngozi
za kondoo na ngozi za mbuzi, walikuwa watu maskini, walioteswa na kudhulumiwa.
38 Ulimwengu haukustahili kuwa na watu hao. Walitangatanga jangwani na mlimani,
wakaishi katika mashimo na mapango ya ardhi. 39 Watu hawa wote walionekana kuwa
mashujaa kwa sababu ya imani yao. Hata hivyo, hawakupokea yale ambayo Mungu
aliwaahidia, 40 maana Mungu alikuwa ameazimia mpango ulio bora zaidi kwa ajili yetu;
yaani wao wangeufikia ukamilifu wakiwa pamoja nasi.

12

1 Sisi tunalo kundi hili kubwa la mashahidi mbele yetu. Kwa hiyo tuondoe kila kizuizi
kinachotuzuia, na dhambi ile inayotung'ang'ania. Tupige mbio kwa uvumilivu katika
mashindano yaliyowekwa mbele yetu. 2 Tumwelekee Yesu ambaye ndiye aliyeianzisha
imani yetu na ambaye ataikamilisha. Kwa ajili ya furaha iliyokuwa inamngojea, yeye
alivumilia kifo msalabani, bila kujali juu ya aibu yake, na sasa anaketi upande wa
kulia wa kiti cha enzi cha Mungu. 3 Fikirini juu ya mambo yaliyompata Yesu, jinsi
alivyostahimili upinzani mkubwa kwa watu wenye dhambi. Basi, msife moyo, wala
msikate tamaa. 4 Maana katika kupambana na dhambi, ninyi hamjapigana mpaka
kiasi cha kumwaga damu yenu. 5 Je, mmesahau yale maneno ya kutia moyo ambayo
Mungu anawataja ninyi kuwa wanawe? “Mwanangu, usidharau adhabu ya Bwana,
wala usife moyo anapokukanya. 6 Maana Bwana humwadhibu kila anayempenda,
humpinga kila anayekubali kuwa mwanae.” 7 Vumilieni adhabu kwani ni mafundisho;
Mungu huwatendea ninyi kama wanawe. Maana ni mwana gani asiyeadhibiwa na
baba yake? 8 Lakini msipoadhibiwa kama wana wengine, basi, ninyi si wanawe,
bali ni wana haramu. 9 Zaidi ya hayo sisi tunawaheshimu wazazi wetu waliotuzaa
hata wanapotuadhibu. Basi, tunapaswa kumtii zaidi Baba yetu wa kiroho ili tupate
kuishi. 10 Wazazi wetu hapa duniani walituadhibu kwa muda, kama wao wenyewe
walivyoona kuwa vema; lakini Mungu anatuadhibu kwa ajili ya faida yetu wenyewe,
tupate kuushiriki utakatifu wake. 11 Kuadhibiwa si jambo la kufurahisha bali la

kuhuzunisha. Lakini wale waliofunzwa kuwa na nidhamu mwishowe watavuna tuzo
la amani kutoka katika maisha adili! [12] Basi, inueni mikono yenu inayolegea na
kuimarisha magoti yenu yaliyo dhaifu. [13] Endeleeni kutembea katika njia iliyonyoka,
ili kile kilicholemaa kisiumizwe, bali kiponywe. [14] Jitahidini kuishi kwa amani na
watu wote. Ishini maisha ya utakatifu, kwa sababu hakuna mtu atakayemwona Bwana
bila ya maisha kama hayo. [15] Jitahidini sana mtu yeyote asije akapoteza neema ya
Mungu. Muwe waangalifu ili mti mchungu usizuke kati yenu na kuwaua wengi kwa
sumu yake. [16] Jihadharini ili miongoni mwenu pasiwe na mtu mwasherati au mtu
asiyemcha Mungu kama Esau, aliyeuza haki yake ya mzaliwa wa kwanza kwa mlo mmoja.
[17] Ninyi mnafahamu kwamba hata alipotaka kuipata tena ile baraka iliyokuwa yake,
alikataliwa, maana hakupata tena nafasi ya kutubu, ingawa aliitafuta kwa machozi.
[18] Ninyi hamkuwasili mlimani Sinai, ambao unaweza kushikika kama walivyofanya watu
wa Israeli, hamkufika kwenye moto uwakao, penye giza, tufani, [19] mvumo wa tarumbeta
na sauti ya maneno. Wale waliosikia sauti hiyo waliomba wasisikie tena neno jingine,
[20] kwani hawakuweza kustahimili amri iliyotolewa: “Atakayegusa mlima huu, hata kama
ni mnyama, atapigwa mawe.” [21] Hayo yote yalionekana ya kutisha mno, hata Mose
akasema, “Naogopa na kutetemeka.” [22] Lakini ninyi mmefika katika mlima wa Sioni,
kwenye mji wa Mungu aliye hai. Mmefika Yerusalemu, mji wa mbinguni, ambapo
wamekusanyika malaika elfu nyingi wasiohesabika. [23] Mmefika kwenye kusanyiko
kubwa la wazaliwa wa kwanza wa Mungu, ambao majina yao yameandikwa mbinguni.
Mnasimama mbele ya Mungu aliye hakimu wa wote, na mbele ya roho za watu waadilifu
waliofanywa kuwa wakamilifu. [24] Mmefika kwa Yesu ambaye ameratibisha agano jipya,
na ambaye damu yake iliyomwagika inasema mambo mema zaidi kuliko ile ya Abeli.
[25] Basi, jihadharini msije mkakataa kumsikiliza yeye ambaye anasema nanyi. Kama
wale walikataa kumsikiliza yule aliyewaonya hapa duniani hawakuokoka, sisi tutawezaje
kuokoka kama tukikataa kumsikiliza yule anayetuonya kutoka mbinguni? [26] Wakati ule
sauti ilitetemesha nchi, lakini sasa ameahidi: “Nitatetemesha nchi tena, lakini si nchi tu
bali pia mbingu.” [27] Neno hili: “tena” linatuonyesha kwamba vitu vyote vilivyoumbwa
vitatetemeshwa na kutoweka ili vibaki vile visivyotetemeshwa. [28] Sisi basi, na tushukuru
kwani tunapokea utawala usiotikisika. Tuwe na shukrani na kumwabudu Mungu kwa
namna itakayompendeza, kwa ibada na hofu; [29] maana Mungu wetu kweli ni moto mkali
unaoteketeza.

13

[1] Endeleeni kupendana kidugu. [2] Msisahau kuwakaribisha wageni; maana kwa kufanya
hivyo watu wengine walipata kuwakaribisha malaika bila kujua. [3] Wakumbukeni wale
waliofungwa kana kwamba mmefungwa pamoja nao. Wakumbukeni wale wanaoteseka
kana kwamba nanyi mnateseka kama wao. [4] Ndoa inapaswa kuheshimiwa na watu wote,
na haki zake zitekelezwe kwa uaminifu. Mungu atawahukumu waasherati na wazinzi.
[5] Msiwe watu wa kupenda fedha; toshekeni na vile vitu mlivyo navyo. Mungu mwenyewe
amesema: “Sitakuacha kamwe, wala sitakutupa.” [6] Ndiyo maana tunathubutu kusema:
“Bwana ndiye msaada wangu, sitaogopa. Binadamu atanifanya nini?” [7] wakumbukeni
viongozi wenu waliowatangazieni ujumbe wa Mungu. Fikirieni juu ya mwenendo wao,
mkaige imani yao. [8] Yesu Kristo ni yuleyule, jana, leo na milele. [9] Msipeperushwe
huku na huku kwa mafundisho tofauti ya kigeni. Neema ya Mungu ndiyo inayoimarisha
roho zetu na wala si masharti juu ya chakula; masharti hayo hayakumsaidia kamwe mtu
yeyote aliyeyafuata. [10] Sisi tunayo madhabahu ambayo wale wanaotumikia bado katika
hema la Wayahudi, hawana haki ya kula vitu vyake. [11] Kuhani Mkuu wa Kiyahudi huleta
damu ya wanyama katika Mahali Patakatifu na kuitoa dhabihu kwa ajili ya dhambi; lakini
nyama za hao wanyama huteketezwa nje ya kambi. [12] Ndiyo maana Yesu pia, kusudi
apate kuwatakasa watu kwa damu yake mwenyewe, aliteswa na kufa nje ya mji. [13] Basi,
tumwendee huko nje ya kambi tukajitwike laana yake. [14] Maana hapa duniani hatuna mji
wa kudumu; lakini tunautafuta ule unaokuja. [15] Basi, kwa njia ya Yesu, tumtolee Mungu

dhabihu ya sifa daima, yaani sifa zinazotolewa na midomo inayoliungama jina lake.
16 Msisahau kutenda mema na kusaidiana, maana hizi ndizo dhabihu zinazompendeza
Mungu. 17 Watiini viongozi wenu na kushika amri zao; wao huchunga roho zenu usiku na
mchana, na watatoa ripoti ya utumishi wao mbele ya Mungu. Kama mkiwatii watafanya
kazi zao kwa furaha, la sivyo, watazifanya kwa huzuni, na hiyo haitakuwa na faida
kwenu. 18 Tuombeeni na sisi. Tuna hakika kwamba tunayo dhamiri safi, maana twataka
kufanya lililo sawa daima. 19 Nawasihi sana mniombee ili Mungu anirudishe kwenu upesi
iwezekanavyo. 20 Mungu amemfufua Bwana wetu Yesu Kristo ambaye ni Mchungaji
Mkuu wa kondoo kwa sababu ya kumwaga damu yake iliyothibitisha agano la milele.
21 Mungu wa amani awakamilishe katika kila tendo jema ili mtekeleze mapenzi yake; yeye
na afanye ndani yetu kwa njia ya Kristo yale yanayompendeza mwenyewe. Utukufu uwe
kwake, milele na milele! Amina. 22 Basi, ndugu, nawasihi mpokee kwa utulivu ujumbe
huu wa kuwatieni moyo. Hii ni barua fupi tu ambayo nimewaandikieni. 23 Napenda
kuwajulisheni kwamba ndugu yetu Timotheo amekwisha funguliwa gerezani. Kama
akifika hapa mapema, nitakuja naye nitakapokuja kwenu. 24 Wasalimieni viongozi wenu
wote pamoja na watu wa Mungu! Ndugu wa Italia wanawasalimuni. 25 Tunawatakieni
nyote neema ya Mungu.

WARAKA WA YAKOBO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yakobo, mtumishi wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo, nawaandikia ninyi,
makabila kumi na mawili, yaliyotawanyika ulimwenguni! Salaam! 2 Ndugu zangu, muwe
na furaha mnapopatwa na majaribu mbalimbali, 3 kwani mwajua kwamba imani yenu
ikisha stahimili, itawapatieni uvumilivu. 4 Muwe na hakika kwamba uvumilivu wenu
utawategemeza mpaka mwisho, mpate kuwa wakamilifu na watimilifu, bila kupun-
gukiwa chochote. 5 Lakini kama mmoja wenu ametindikiwa hekima, basi, anapaswa
kumwomba Mungu ambaye atampatia; kwani Mungu huwapa wote kwa wingi na kwa
ukarimu. 6 Lakini anapaswa kuomba kwa imani bila mashaka yoyote. Mtu aliye na
mashaka ni kama mawimbi ya bahari ambayo husukumwa na kutupwatupwa na upepo.
7 Mtu wa namna hiyo, mwenye nia mbili na asiye na msimamo katika mwenendo
wake wote, 8 asidhani ya kwamba atapata chochote kile kutoka kwa Bwana. 9 Ndugu
aliye maskini anapaswa kufurahi wakati Mungu anapomkweza, 10 naye tajiri anapaswa
kufurahi anaposhushwa na Mungu. Maana tajiri atatoweka kama ua la porini. 11 Jua
huchomoza na kwa joto lake kali hukausha mimea, nayo maua yake huanguka, na
uzuri wake wote huharibika. Vivyo hivyo, tajiri ataangamizwa katika shughuli zake.
12 Heri mtu anayebaki mwaminifu katika majaribu, kwani akisha stahimili atapewa tuzo
la uzima ambalo Mungu aliwaahidia wale wanaompenda. 13 Kama mtu akijaribiwa,
asiseme: “Ninajaribiwa na Mungu.” Maana Mungu hawezi kujaribiwa na uovu, wala yeye
hamjaribu mtu yeyote. 14 Lakini mtu hujaribiwa anapovutwa na kunaswa na tamaa zake
mbaya. 15 Tamaa ikiiva huzaa dhambi; nayo dhambi ikikomaa huzaa kifo. 16 Ndugu zangu
wapenzi, msidanganyike! 17 Kila kipaji chema na kila zawadi kamilifu hutoka mbinguni;
hutoka kwa Baba, Muumba wa mianga, ambaye habadiliki wala hana alama yoyote ya
ugeugeu. 18 Kwa kupenda kwake mwenyewe alituzaa kwa neno lake la ukweli, ili tuwe
namna ya matunda ya kwanza miongoni mwa viumbe vyake. 19 Ndugu zangu wapenzi,
kumbukeni jambo hili! Kila mtu na awe mwepesi wa kusikia lakini asiwe mwepesi wa
kusema wala mwepesi wa kukasirika. 20 Mwenye hasira hawezi kutimiza matakwa ya
Mungu yaliyo ya haki. 21 Kwa hiyo, tupilieni mbali mwenendo mchafu na tabia zote
mbovu; jiwekeni chini ya Mungu na kupokea ule ujumbe uliopandwa mioyoni mwenu,
ambao waweza kuziokoa nafsi zenu. 22 Msijidanganye wenyewe kwa kusikiliza tu neno
lake, bali litekelezeni kwa vitendo. 23 Yeyote anayesikiliza hilo neno lakini halitekelezi,
huyo ni kama mtu anayejiangalia sura yake mwenyewe katika kioo. 24 Hujiangalia
mwenyewe, kisha huenda zake, na mara husahau jinsi alivyo. 25 Lakini mtu anayeangalia
kwa makini sheria kamilifu ambayo huwapa watu uhuru, mtu anayeendelea kuizingatia,
na si kuisikia tu na kuisahau baadaye, bali anaitekeleza, mtu huyo atabarikiwa katika
kila kitu anachofanya. 26 Kama mtu akijiona kuwa ni mtu mwenye dini, lakini hawezi
kuutawala ulimi wake, dini yake haifai kitu, na anajidanganya mwenyewe. 27 Dini iliyo
safi na isiyo na hitilafu mbele ya Mungu Baba ni hii: Kuwasaidia yatima na wajane katika
shida zao, na kujilinda mwenyewe usichafuliwe na ulimwengu huu.

2

1 Ndugu zangu, mkiwa mnamwamini Bwana Yesu Kristo, Bwana wa utukufu, msi-
wabague watu kamwe. 2 Tuseme mtu mmoja ambaye amevaa pete ya dhahabu na
mavazi nadhifu anaingia katika mkutano wenu, na papo hapo akaingia mtu maskini
aliyevaa mavazi machafu. 3 Ikiwa mtamstahi zaidi yule aliyevaa mavazi ya kuvutia na
kumwambia: “Keti hapa mahali pazuri,” na kumwambia yule maskini: “Wewe, simama
huko,” au “Keti hapa sakafuni miguuni pangu,” 4 je, huo si ubaguzi kati yenu? Je, na huo
uamuzi wenu haujatokana na fikira mbaya? 5 Ndugu zangu wapenzi, sikilizeni! Mungu
amechagua watu ambao ni maskini katika ulimwengu huu ili wapate kuwa matajiri

katika imani na kupokea Utawala aliowaahidia wale wanaompenda.
6 Lakini ninyi mnawadharau watu maskini! Je, matajiri si ndio wanaowakandamizeni na kuwapeleka mahakamani?
7 Je, si haohao wanaolitukana hilo jina lenu zuri mlilopewa?
8 Kama mnaitimiza ile sheria ya Utawala kama ilivyoandikwa katika Maandiko Matakatifu: “Mpende binadamu mwenzako kama unavyojipenda wewe mwenyewe”, mtakuwa mnafanya vema kabisa.
9 Lakini mkiwabagua watu, basi, mwatenda dhambi, nayo Sheria inawahukumu ninyi kuwa mna hatia.
10 Anayevunja amri mojawapo ya Sheria, atakuwa na hatia ya kuivunja Sheria yote.
11 Maana yuleyule aliyesema: “Usizini,” alisema pia “Usiue”. Kwa hiyo, hata ikiwa hukuzini lakini umeua, wewe umeivunja Sheria.
12 Basi, semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa sheria iletayo uhuru.
13 Maana, Mungu hatakuwa na huruma atakapomhukumu mtu asiyekuwa na huruma. Lakini huruma hushinda hukumu.
14 Ndugu zangu, kuna faida gani mtu kusema ana imani, lakini haonyeshi kwa vitendo? Je, hiyo imani yawezaje kumwokoa?
15 Tuseme kaka au dada hana nguo au chakula.
16 Yafaa kitu gani ninyi kuwaambia hao: “Nendeni salama mkaote moto na kushiba,” bila kuwapatia mahitaji yao ya maisha?
17 Vivyo hivyo, imani peke yake bila matendo imekufa.
18 Lakini mtu anaweza kusema: “Wewe unayo imani, mimi ninayo matendo!” Haya! Nionyeshe jinsi mtu anavyoweza kuwa na imani bila matendo, nami nitakuonyesha imani yangu kwa matendo yangu.
19 Je, wewe unaamini kwamba yuko Mungu mmoja? Sawa! Lakini hata pepo huamini hilo, na hutetemeka kwa hofu.
20 Mpumbavu wee! Je, wataka kuonyeshwa kwamba imani bila matendo imekufa?
21 Je, Abrahamu baba yetu alipataje kukubalika mbele yake Mungu? Kwa matendo yake, wakati alipomtoa mwanae Isaka sadaka juu ya madhabahu.
22 Waona basi, kwamba imani yake iliandamana na matendo yake; imani yake ilikamilishwa kwa matendo yake.
23 Hivyo yakatimia yale Maandiko Matakatifu yasemayo: “Abrahamu alimwamini Mungu na kwa imani yake akakubaliwa kuwa mtu mwadilifu; na hivyo Abrahamu akaitwa rafiki wa Mungu.”
24 Mnaona basi, kwamba mtu hukubaliwa kuwa mwadilifu kwa matendo yake na si kwa imani peke yake.
25 Ilikuwa vivyo hivyo kuhusu yule malaya Rahabu; yeye alikubaliwa kuwa mwadilifu kwa sababu aliwapokea wale wapelelezi na kuwasaidia waende zao kwa kupitia njia nyingine.
26 Basi, kama vile mwili bila roho umekufa, vivyo hivyo imani bila matendo imekufa.

3

1 Ndugu zangu, wengi wenu msiwe walimu. Kama mjuavyo, sisi walimu tutapata hukumu kubwa zaidi kuliko wengine.
2 Lakini kama mtu hakosi katika usemi wake, basi, huyo ni mkamilifu, na anaweza kutawala nafsi yake yote.
3 Sisi huwatia farasi lijamu kinywani mwao ili watutii; na kwa njia hiyo twaweza kuwaongoza kokote tunakotaka.
4 Meli nazo pia, ingawa ni kubwa sana, na husukumwa na upepo mkali, huweza kugeuzwa kwa usukani mdogo sana, zikaelekea kokote nahodha anakotaka.
5 Vivyo hivyo, ulimi, ingawa ni kiungo kidogo cha mwili, hujisifia makuu sana. Moto mdogo waweza kuteketeza msitu mkubwa.
6 Hali kadhalika ulimi ni kama moto. Umejaa maovu chungu nzima, unayo nafasi yake katika miili yetu na hueneza ubaya katika nafsi zetu zote. Huteketeza maisha yetu yote kwa moto utokao Jehanamu kwenyewe.
7 Binadamu anaweza kuwafuga wanyama, na amefaulu kufuga viumbe vyote—wanyama wa mwituni, ndege, nyoka na viumbe vya baharini.
8 Lakini hakuna mtu aliyeweza kuufuga ulimi. Ulimi ni kitu kiovu, hakitawaliki, na kimejaa sumu inayoua.
9 Kwa ulimi sisi twamshukuru Bwana na Baba yetu. Kwa ulimi huohuo twawalaani watu, watu ambao wameumbwa kwa mfano wa Mungu.
10 Maneno ya laana na ya kusifia hutoka katika kinywa kimoja. Ndugu zangu, mambo haya hayapaswi kuwa hivyo.
11 Je, chemchemi moja yaweza kutoa maji matamu na maji machungu pamoja?
12 Ndugu zangu, je, mti wa mtini waweza kuzaa zeituni? Au, mzabibu waweza kuzaa tini? Chemchemi ya maji ya chumvi haiwezi kutoa maji matamu.
13 Je, ni nani mwenye hekima na akili miongoni mwenu? Basi, aonyeshe jambo hilo kwa mwenendo wake mzuri na kwa matendo yake

mema yanayofanyika kwa unyenyekevu na hekima. [14] Lakini ikiwa mioyo yenu imejaa
wivu, chuki na ubinafsi, basi, msijisifu na kusema uongo dhidi ya ukweli. [15] Hekima ya
namna hiyo haitoki juu mbinguni; hekima hiyo ni ya ulimwengu, na ya kidunia, tena ni
ya kishetani. [16] Maana popote palipo na wivu na ubinafsi hapo pana fujo na kila aina ya
uovu. [17] Lakini hekima itokayo juu mbinguni, kwanza ni safi; inapenda amani, upole na
huwajali watu; imejaa huruma na huzaa matunda ya matendo mema; haina ubaguzi wala
unafiki. [18] Uadilifu ni mazao ya mbegu ambazo wapenda amani hupanda katika amani.

4

[1] Mapigano na magombano yote kati yenu yanatoka wapi? Hutoka katika tamaa
zenu mbaya ambazo hupigana daima ndani yenu. [2] Mnatamani vitu na kwa vile
hamvipati mko tayari kuua; mwatamani sana kupata vitu, lakini hamvipati, hivyo
mnagombana na kupigana. Hampati kile mnachotaka kwa sababu hamkiombi kwa
Mungu. [3] Tena, mnapoomba hampati kwa sababu mnaomba kwa nia mbaya; mnaomba
ili mpate kutosheleza tamaa zenu. [4] Ninyi ni watu msio na uaminifu kama wazinzi. Je,
hamjui kwamba kuwa rafiki wa ulimwengu ni kuwa adui wa Mungu? Yeyote anayetaka
kuwa rafiki wa ulimwengu anajifanya adui wa Mungu. [5] Msifikiri kwamba Maandiko
Matakatifu yamesema maneno ya bure, yanaposema: “Roho ambaye Mungu amemweka
ndani yetu ana wivu mkubwa.” [6] Lakini, neema tunayopewa na Mungu ina nguvu zaidi;
kama yasemavyo Maandiko: “Mungu huwapinga wenye majivuno lakini huwapa neema
wanyenyekevu.” [7] Basi, jiwekeni chini ya Mungu; mpingeni Ibilisi naye atawakimbieni.
[8] Mkaribieni Mungu, naye atakuja karibu nanyi. Osheni mikono yenu enyi wakosefu!
Safisheni mioyo yenu enyi wanafiki! [9] Oneni huzuni, lieni na kuomboleza; kicheko chenu
na kiwe kilio; na furaha yenu iwe huzuni kubwa. [10] Nyenyekeeni mbele ya Bwana, naye
atawainueni. [11] Ndugu, msilaumiane ninyi kwa ninyi. Anayemlaumu ndugu yake na
kumhukumu, huyo huilaumu na kuihukumu Sheria. Kama ukiihukumu Sheria, basi,
wewe huitii Sheria, bali waihukumu. [12] Mungu peke yake ndiye mwenye kuweka Sheria
na kuhukumu. Ni yeye peke yake anayeweza kuokoa na kuangamiza. Basi, wewe ni
nani hata umhukumu binadamu mwenzako? [13] Basi, sasa sikilizeni ninyi mnaosema:
“Leo au kesho tutakwenda katika mji fulani na kukaa huko mwaka mzima tukifanya
biashara na kupata faida.” [14] Ninyi hamjui hata maisha yenu yatakavyokuwa kesho!
Ninyi ni kama ukungu unaotokea kwa muda mfupi tu na kutoweka tena. [15] Mngalipaswa
kusema: “Bwana akitujalia tutaishi na tutafanya hiki au kile.” [16] Lakini sasa mwajivuna
na kujigamba; majivuno ya namna hiyo ni mabaya. [17] Basi, mtu ambaye hafanyi lile
jambo jema analojua kwamba anapaswa kulifanya, anatenda dhambi.

5

[1] Na sasa sikilizeni enyi matajiri! Lieni na kuomboleza kwa sababu ya taabu
zitakazowajieni. [2] Mali zenu zimeoza, na nguo zenu zimeliwa na nondo. [3] Dhahabu yenu
na fedha vimeota kutu, na kutu hiyo itakuwa ushahidi dhidi yenu, nayo itakula miili yenu
kama vile moto. Ninyi mmejilundikia mali katika siku hizi za mwisho! [4] Hamkuwalipa
mishahara watumishi waliofanya kazi katika mashamba yenu. Sikilizeni malalamiko
yao! Kilio cha hao wanaovuna mashamba yenu kimefika masikioni mwa Bwana, Mwenye
Nguvu. [5] Mmeishi duniani maisha ya kujifurahisha na ya anasa. Mmejinenepesha
tayari kwa siku ya kuchinjwa. [6] Mmemhukumu na kumwua mtu asiye na hatia, naye
hakuwapigeni. [7] Basi, ndugu zangu, muwe na subira mpaka Bwana atakapokuja.
Tazameni mkulima anavyongoja kwa subira mimea yake itoe mavuno mazuri. Yeye
hungojea kwa subira mvua za masika na za vuli. [8] Nanyi pia mnapaswa kuwa na subira;
imarisheni mioyo yenu, maana siku ya kuja kwake Bwana inakaribia. [9] Ndugu zangu,
msinung'unikiane ninyi kwa ninyi msije mkahukumiwa na Mungu. Hakimu yu karibu,
tayari kuingia. [10] Ndugu, mkitaka kuona mfano wa subira na uvumilivu katika mateso,
fikirini juu ya manabii ambao walinena kwa jina la Bwana. [11] Tunawaita hao wenye heri
kwa sababu walivumilia. Mmesikia habari za uvumilivu wa Yobu, na mnajua jinsi Bwana

alivyomtendea mwishoni. Maana Bwana amejaa huruma na rehema. [12] Zaidi ya hayo
yote, ndugu zangu, msiape kwa mbingu, wala kwa dunia, wala kwa kitu kingine chochote.
Semeni "Ndiyo" kama maana yenu ni ndiyo, na "La" kama maana yenu ni la, na hapo
hamtahukumiwa na Mungu. [13] Je, pana mtu yeyote miongoni mwenu aliye na shida?
Anapaswa kusali. Je, yuko mwenye furaha? Anapaswa kuimba nyimbo za sifa. [14] Je,
yuko mgonjwa kati yenu? Anapaswa kuwaita wazee wa kanisa, nao watamwombea na
kumpaka mafuta kwa jina la Bwana. [15] Wakiomba kwa imani mgonjwa ataponyeshwa;
Bwana atampatia nafuu, na dhambi alizotenda zitaondolewa. [16] Basi, ungamanianeni
dhambi zenu, na ombeaneni, ili mpate kuponywa. Sala ya mtu mwema ina nguvu ya
kutenda mengi. [17] Eliya alikuwa binadamu kama sisi. Aliomba kwa moyo mvua isinyeshe,
nayo haikunyesha nchini kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita. [18] Kisha akaomba
tena, mvua ikanyesha kutoka angani na nchi ikatoa mazao yake. [19] Ndugu zangu, mmoja
wenu akipotoka kuhusu ukweli, na mwingine akamrudisha, [20] fahamuni kwamba, huyo
anayemrudisha mwenye dhambi kutoka njia yake ya upotovu, ataiokoa roho yake kutoka
kifo, na dhambi nyingi zitaondolewa.

WARAKA WA KWANZA WA PETRO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Petro, mtume wa Yesu Kristo nawaandikia ninyi wateule wa Mungu Baba,
ambao mmetawanyika na mnaishi kama wakimbizi huko Ponto, Galatia, Kapadokia,
Asia na Bithunia. 2 Mungu Baba aliwateua ninyi kufuatana na kusudi lake, na mme-
fanywa watakatifu na Roho, mpate kumtii Yesu Kristo na kusafishwa kwa damu yake.
Nawatakieni neema na amani tele. 3 Asifiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu
Kristo! Kwa huruma yake kuu alitufanya tuzaliwe upya kwa kumfufua Yesu kutoka
wafu. Ametujalia tumaini lenye uzima, 4 na hivyo tunatazamia kupata baraka zile
ambazo Mungu aliwawekea watu wake. Mungu amewawekeeni baraka hizo mbinguni
ambako haziwezi kuoza au kuharibika au kufifia. 5 Hizo zitakuwa zenu ninyi ambao
kwa imani mnalindwa salama kwa nguvu ya Mungu kwa ajili ya wokovu ambao uko
tayari kufunuliwa mwishoni mwa nyakati. 6 Furahini kuhusu jambo hilo, ijapokuwa
sasa, kwa kitambo kidogo, itawabidi kuhuzunika kwa sababu ya majaribio mbalimbali
mnayoteseka. 7 Shabaha yake ni kuthibitisha imani yenu. Hata dhahabu yenyewe
ambayo huharibika, hujaribiwa kwa moto; hali kadhalika na imani yenu ambayo
ni ya thamani zaidi kuliko dhahabu, ni lazima ijaribiwe ipate kuwa thabiti. Hapo
mtapokea sifa na utukufu na heshima Siku ile Yesu Kristo atakapofunuliwa. 8 Ninyi
mnampenda ingawaje hamjamwona, na mnamwamini ingawa hamumwoni sasa. Hivyo,
mnafurahi kwa furaha tukufu isiyoelezeka, 9 kwa sababu mnapokea wokovu wa roho
zenu ambao ni lengo la imani yenu. 10 Manabii walipeleleza kwa makini na kufanya
uchunguzi juu ya wokovu huo, wakabashiri juu ya neema hiyo ambayo ninyi mngepewa.
11 Walijaribu kujua nyakati na mazingira ya tukio hilo, yaani wakati alioudokezea Roho
wa Kristo aliyekuwa ndani yao, akibashiri juu ya mateso yatakayompata Kristo na
utukufu utakaofuata. 12 Mungu aliwafunulia kwamba wakati walipokuwa wanasema
juu ya hayo mambo ambayo ninyi mmekwisha sikia sasa kutoka kwa wale wajumbe
waliowatangazieni Habari Njema kwa nguvu ya Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka
mbinguni, hiyo kazi yao haikuwa kwa faida yao wenyewe, bali kwa ajili yenu. Hayo ndiyo
mambo ambayo hata malaika wangependa kuyafahamu. 13 Kwa hiyo, basi, muwe tayari
kabisa kwa nia, na kukesha. Wekeni tumaini lenu lote katika baraka ile mtakayopewa
wakati Yesu Kristo atakapoonekana! 14 Kama watoto wa Mungu wenye utii, msikubali
kamwe kufuata tena tamaa mbaya mlizokuwa nazo wakati mlipokuwa wajinga. 15 Bali
mnapaswa kuwa watakatifu katika mwenendo wenu wote, kama vile yule aliyewaiteni
ni mtakatifu. 16 Maandiko yasema: "Muwe watakatifu, kwa kuwa mimi ni mtakatifu."
17 Mnapomtaja Mungu ninyi humwita Baba. Basi, jueni kwamba yeye humhukumu kila
mmoja kadiri ya matendo yake, bila ubaguzi. Hivyo tumieni wakati wenu uliowabakia
hapa ugenini katika kumcha Mungu. 18 Maana mnajua kwamba ninyi mlikombolewa
katika mwenendo wenu usiofaa ambao mliupokea kutoka kwa wazee wenu, si kwa vitu
vyenye kuharibika: kwa fedha na dhahabu; 19 bali mlikombolewa kwa damu tukufu ya
Kristo, ambaye alikuwa kama mwana kondoo asiye na dosari wala doa. 20 Yeye alikuwa
ameteuliwa na Mungu kabla ya ulimwengu kuumbwa, akafunuliwa siku hizi za mwisho
kwa ajili yenu. 21 Kwa njia yake, ninyi mnamwamini Mungu aliyemfufua kutoka wafu
na kumpa utukufu; na hivyo imani na matumaini yenu yako kwa Mungu. 22 Maadamu
sasa, kwa kuutii ukweli, ninyi mmezitakasa roho zenu na kuwapenda wenzenu bila
unafiki, basi, pendaneni kwa moyo wote. 23 Maana kwa njia ya neno hai la Mungu,
ninyi mmezaliwa upya, si kama watoto wa baba awezaye kufa, bali baba asiyekufa milele.
24 Kama Maandiko yasemavyo: "Kila binadamu ni kama nyasi, na utukufu wake wote
ni kama maua ya porini. Nyasi hunyauka na maua huanguka. 25 Lakini neno la Bwana
hudumu milele." Neno hilo ni hiyo Habari Njema iliyohubiriwa kwenu.

2

[1] Basi, acheni uovu wote; uongo, unafiki, wivu na maneno ya kashfa visiweko tena.
[2] Kama vile watoto wachanga wanavyotamani maziwa, nanyi pia mnapaswa kuwa na
hamu ya maziwa halisi ya kiroho, ili kwa nguvu yake mpate kukua na kukombolewa.
[3] Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Mmegundua kwamba Bwana ni mwema."
[4] Basi, mwendeeni Bwana! Yeye ndiye jiwe hai lililokataliwa na watu; lakini mbele
ya Mungu ni jiwe teule, na la thamani kubwa. [5] Mwendeeni yeye kama mawe
hai mkajengeke na kuwa nyumba ya kiroho, ambamo mtatumikia kama makuhani
watakatifu, kutolea dhabihu za kiroho zenye kumpendeza Mungu kwa njia ya Yesu
Kristo. [6] Maana Maandiko Matakatifu yasema: "Tazama! Naweka huko sioni jiwe kuu
la msingi, jiwe la thamani kubwa nililoliteua. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe,
hataaibishwa." [7] Kwenu ninyi mnaoamini, jiwe hilo ni la thamani kubwa; lakini kwa
wale wasioamini, "Jiwe walilokataa waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la msingi." [8] Tena
Maandiko yasema: "Jiwe hilo ni jiwe la kujikwaa, mwamba wa kuwaangusha watu."
Watu hujikwaa kwa sababu hawauamini ule ujumbe; na ndivyo walivyopangiwa tangu
mwanzo. [9] Lakini ninyi ni ukoo mteule, makuhani wa Mfalme, taifa takatifu; watu
wake Mungu mwenyewe, mlioteuliwa kutangaza matendo makuu ya Mungu aliyewaiteni
kutoka gizani akawaingizeni katika mwanga wake mkuu. [10] Wakati mmoja ninyi
hamkuwa watu wa Mungu, lakini sasa ninyi ni watu wake; wakati mmoja hamkupewa
huruma ya Mungu, lakini sasa mmeipokea. [11] Wapenzi wangu, nawasihi ninyi kama
wageni na wakimbizi hapa duniani! Achaneni na tamaa za mwili ambazo hupingana
na roho. [12] Mwenendo wenu kati ya watu wasiomjua Mungu unapaswa kuwa mwema
kabisa, ili hata watakapowasingizieni kwamba mnatenda mabaya, waweze kutambua
matendo yenu mema na hivyo wamtukuze Mungu Siku ya kuja kwake. [13] Basi, jiwekeni
chini ya mamlaka yote ya kibinadamu, kwa ajili ya Bwana: utii kwa mfalme aliye mtawala
mkuu, [14] utii kwa wakuu wa mikoa ambao wameteuliwa naye kuwaadhibu wahalifu na
kuwasifu watendao mema. [15] Maana Mungu anataka mweze kuyakomesha maneno
ya kijinga ya watu wasio na akili kwa matendo mema mnayofanya. [16] Ishini kama
watu huru; lakini msiutumie uhuru wenu kuuficha ubaya, bali ishini kama watumishi
wa Mungu. [17] Waheshimuni watu wote, wapendeni ndugu zenu waumini, mcheni
Mungu, mheshimuni mfalme. [18] Enyi watumishi wa nyumbani, watiini wakuu wenu kwa
heshima yote, wawe wema na wapole au wenye kuchukiza. [19] Maana kama mnavumilia
maumivu ya mateso msiyostahili kwa sababu mwajua kwamba Mungu anataka hivyo,
basi Mungu atawafadhili. [20] Maana, mtapata tuzo gani mkivumilia mapigo mnayostahili
kwa sababu ya makosa yenu? Lakini kama mnavumilia mateso hata ingawa mmetenda
mema, Mungu atawapeni baraka kwa ajili hiyo. [21] Hayo ndiyo mliyoitiwa; maana
Kristo mwenyewe aliteseka kwa ajili yenu, akawaachieni mfano, ili muufuate mwenendo
wake. [22] Yeye hakutenda dhambi, wala neno la udanganyifu halikusikika mdomoni
mwake. [23] Alipotukanwa yeye hakujibu kwa tukano; alipoteseka yeye hakutoa vitisho,
bali aliyaweka matumaini yake kwa Mungu, hakimu mwenye haki. [24] Yeye mwenyewe
alizibeba dhambi zetu katika mwili wake juu ya msalaba, tupate kufa kuhusu dhambi, na
kuishi kwa ajili ya uadilifu. Kwa majeraha yake, ninyi mmeponywa. [25] Ninyi mlikuwa
kama kondoo waliokuwa wamepotea; lakini sasa mmemrudia Mchungaji na Mlinzi wa
roho zenu.

3

[1] Nanyi wake, jiwekeni chini ya mamlaka ya waume zenu, ili kama wako waume
wowote wasioamini neno la Mungu, wapate kuamini kwa kuuona mwenendo wenu.
Haitakuwa lazima kwenu kusema neno, [2] kwani wataona jinsi mwenendo wenu ulivyo
safi na wa kumcha Mungu. [3] Katika kujipamba kwenu msitegemee mambo ya njenje,
kama vile mitindo ya kusuka nywele, kujivalia vitu vya dhahabu na nguo maridadi. [4] Bali,
uzuri wenu unapaswa kutokana na hali ya ndani ya utu wa kweli, uzuri usioharibika
wa wema na utulivu wa roho, ambao ni wa thamani kubwa mbele ya Mungu. [5] Ndivyo

walivyojipamba hapo kale wanawake waadilifu waliomtumainia Mungu; walijiweka
chini ya mamlaka ya waume zao. [6] Sara kwa mfano alimtii Abrahamu na kumwita yeye
bwana. Ninyi mmekuwa sasa binti zake kama mkitenda mema bila kuogopa tisho lolote.
[7] Kadhalika nanyi waume, katika kuishi na wake zenu mnapaswa kutambua kwamba
wao ni dhaifu na hivyo muwatendee kwa heshima; maana nao pia watapokea pamoja
nanyi zawadi ya uzima anayowapeni Mungu. Hapo ndipo sala zenu hazitakataliwa.
[8] Mwisho nasema hivi: mnapaswa kuwa na moyo mmoja, na fikira moja; mnapaswa
kupendana kidugu, kuwa wapole na wanyenyekevu ninyi kwa ninyi. [9] Msiwalipe watu
ovu kwa ovu, au tusi kwa tusi; bali watakieni baraka, maana ninyi mliitwa na Mungu
mpate kupokea baraka. [10] Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Anayetaka kufurahia
maisha, na kuona siku za fanaka, anapaswa kuacha kusema mabaya na kuacha kusema
uongo. [11] Na ajiepushe na uovu, atende mema, atafute amani na kuizingatia. [12] Maana
Bwana huwatazama kwa wema waadilifu na kuzisikiliza sala zao. Lakini huwapa kisogo
watu watendao maovu." [13] Ni nani atakayeweza kuwadhuru ninyi kama mkizingatia
kutenda mema? [14] Lakini, hata kama itawapasa kuteseka kwa sababu ya kutenda mema,
basi, mna heri. Msimwogope mtu yeyote, wala msikubali kutiwa katika wasiwasi.
[15] Lakini mtukuzeni Kristo kama Bwana mioyoni mwenu. Muwe tayari kumjibu yeyote
atakayewaulizeni juu ya matumaini yaliyo ndani yenu, [16] lakini fanyeni hivyo kwa
upole na heshima. Muwe na dhamiri njema, kusudi mnapotukanwa, wale wanaosema
ubaya juu ya mwenendo wenu mwema kama Wakristo, waone aibu. [17] Maana ni
afadhali kuteseka kwa sababu ya kutenda mema, kama Mungu akipenda, kuliko kuteseka
kwa sababu ya kutenda uovu. [18] Kwa maana Kristo mwenyewe alikufa kwa ajili ya
dhambi zenu; alikufa mara moja tu na ikatosha, mtu mwema kwa ajili ya waovu, ili
awapeleke ninyi kwa Mungu. Aliuawa kimwili lakini akafanywa hai kiroho; [19] na kwa
maisha yake ya kiroho alikwenda kuwahubiria wale roho waliokuwa kifungoni. [20] Hao
ndio wale waliokataa kumtii Mungu alipowangoja kwa saburi wakati Noa alipokuwa
anatayarisha ile safina. Ndani ya chombo hicho ni watu wachache tu, yaani watu
wanane, waliookolewa majini, [21] ambayo yalikuwa mfano wa ubatizo unaowaokoa ninyi
sasa. Ubatizo si shauri la kuondoa uchafu mwilini, bali ni ahadi kwa Mungu inayofanyika
katika dhamiri njema. Huwaokoeni kwa njia ya ufufuo wa Yesu Kristo, [22] ambaye
alikwenda mbinguni na sasa amekaa upande wa kulia wa Mungu, anatawala juu ya
malaika, wakuu na wenye enzi.

4

[1] Maadamu Kristo aliteseka kimwili, nanyi pia mnapaswa kujiimarisha kwa nia hiyo
yake; maana mtu akisha teseka kimwili hahusiki tena na dhambi. [2] Tangu sasa, basi,
maisha yaliowabakia kuishi hapa duniani yanapaswa kuongozwa na matakwa ya Mungu,
si na tamaa za kibinadamu. [3] Wakati uliopita mlikuwa na muda mrefu wa kufanya
mambo wanayofanya watu wasiomjua Mungu. Mliishi maisha ya anasa, ubinafsi, ulevi,
ugomvi, kunywa mno na ya ibada haramu za sanamu. [4] Sasa, watu hao wasiomjua
Mungu wanashangaa wanapoona kwamba hamwandamani nao tena katika hali ya kuishi
vibaya, na hivyo wanawatukaneni. [5] Lakini watapaswa kutoa hoja juu ya jambo hilo
mbele yake Mungu aliye tayari kuwahukumu wazima na wafu! [6] Kwa sababu hiyo,
hao waliokufa ambao walikuwa wamehukumiwa katika maisha yao ya kimwili kama
anavyohukumiwa kila mmoja, walihubiriwa Habari Njema kusudi katika maisha yao ya
kiroho waishi kama aishivyo Mungu. [7] Mwisho wa vitu vyote umekaribia. Kwa hiyo
mnapaswa kuwa na utaratibu na nidhamu, ili mweze kusali. [8] Zaidi ya yote pendaneni
kwa moyo wote, maana upendo hufunika dhambi nyingi. [9] Muwe na ukarimu ninyi
kwa ninyi bila kunung'unika. [10] Kila mmoja anapaswa kutumia kipaji alichojaliwa na
Mungu kwa faida ya wengine, kama vile uwakili mwema wa zawadi mbalimbali za
Mungu. [11] Anayesema kitu, maneno yake na yawe kama maneno ya Mungu; anayetumika
anapaswa kutumikia kwa nguvu anayojaliwa na Mungu, ili katika mambo yote, Mungu

atukuzwe kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye utukufu na nguvu ni vyake milele na milele!
Amina. [12] Wapenzi wangu, msishangae kuhusu majaribio makali mnayopata kana
kwamba mnapatwa na kitu kisicho cha kawaida. [13] Ila furahini kwamba mnashiriki
mateso ya Kristo ili mweze kuwa na furaha tele wakati utukufu wake utakapofunuliwa.
[14] Heri yenu ikiwa mnatukanwa kwa sababu ya jina la Kristo; jambo hilo lamaanisha
kwamba Roho mtukufu, yaani Roho wa Mungu, anakaa juu yetu. [15] Asiwepo mtu yeyote
miongoni mwenu ambaye anapaswa kuteseka kwa sababu ni muuaji, mwizi, mhalifu
au mwovu. [16] Lakini kama mtu akiteseka kwa sababu ni Mkristo, basi asione aibu, bali
amtukuze Mungu, kwa sababu mtu huyo anaitwa kwa jina la Kristo. [17] Wakati wa hukumu
umefika, na hukumu hiyo inaanza na watu wake Mungu mwenyewe. Ikiwa hukumu hiyo
inaanzia kwetu sisi, basi mwisho wake utakuwa namna gani kwa wale wasioamini Habari
Njema ya Mungu? [18] Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Ni vigumu kwa watu
waadilifu kuokolewa; itakuwaje basi kwa wasiomcha Mungu na wenye dhambi?" [19] Kwa
hiyo, wale wanaoteseka kufuatana na matakwa ya Mungu, wanapaswa, kwa matendo yao
mema, kujiweka chini ya Muumba wao ambaye ni wa kuaminika kabisa.

5

[1] wazee! Mimi niliye mzee ninalo ombi moja kwenu wazee wenzangu. Mimi
mwenyewe nilishuhudia kwa macho yangu mateso ya Kristo na natumaini kuushiriki
ule utukufu utakaofunuliwa. Mimi nawaombeni [2] mlichunge lile kundi la Mungu
mlilokabidhiwa, mlitunze si kwa kulazimika, bali kwa hiari kama atakavyo Mungu.
Fanyeni kazi hiyo si kwa tamaa ya fedha, bali kwa moyo wenu wote. [3] Msiwatawale
kwa mabavu hao waliowekwa chini ya ulinzi wenu, bali muwe mfano kwa hilo kundi.
[4] Na wakati Mchungaji Mkuu atakapotokea, ninyi mtapokea taji ya utukufu isiyofifia.
[5] Kadhalika nanyi vijana mnapaswa kujiweka chini ya mamlaka ya wazee. Ninyi nyote
mnapaswa kuwa na unyenyekevu mpate kutumikiana; maana Maandiko Matakatifu
yasema: "Mungu huwapinga wenye majivuno, lakini huwajalia neema wanyenyekevu."
[6] Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa enzi wa Mungu, ili awainue wakati ufaao.
[7] Mwekeeni matatizo yenu yote, maana yeye anawatunzeni. [8] Muwe macho; kesh-
eni! Maana adui yenu, Ibilisi, huzungukazunguka kama simba angurumaye akitafuta
mawindo. [9] Muwe imara katika imani na kumpinga, mkijua kwamba ndugu zenu pote
duniani wanapatwa na mateso hayohayo. [10] Lakini mkisha teseka muda mfupi, Mungu
aliye asili ya neema yote na ambaye anawaiteni muushiriki utukufu wake wa milele
katika kuungana na Kristo, yeye mwenyewe atawakamilisheni na kuwapeni uthabiti,
nguvu na msingi imara. [11] Kwake uwe uwezo milele! Amina. [12] Nimewaandikieni
barua hii fupi kwa msaada wa Silwano, ndugu ambaye namjua na kumwamini. Nataka
kuwapeni moyo na kushuhudia kwamba jambo hili ni neema ya Mungu kweli. Kaeni
imara katika neema hiyo. [13] Jumuiya ya wenzenu walioteuliwa na Mungu hapa Babuloni
wanawasalimuni. Vilevile mwanangu Marko anawasalimuni. [14] Salimianeni kwa ishara
ya upendo wa Kikristo. Nawatakieni amani ninyi mlio wake Kristo.

WARAKA WA PILI WA PETRO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Simoni Petro, mtumishi na mtume wa Yesu Kristo, nawaandikia ninyi ambao,
kwa wema wake Mungu wetu, na Mwokozi Yesu Kristo, mmejaliwa imani ileile ya
thamani kuu tuliyojaliwa sisi. 2 Nawatakieni neema na amani tele katika kumjua Mungu
na Yesu Bwana wetu. 3 Kwa uwezo wake wa kimungu, Mungu ametujalia mambo yote
tunayohitaji, ili tuishi maisha ya kumcha Mungu kwa kumjua yeye aliyetuita tuushiriki
utukufu na wema wake yeye mwenyewe. 4 Kwa namna hiyo ametujalia zawadi kuu
na za thamani ambazo alituahidia, ili kwa zawadi hizo mpate kuziepa kabisa tamaa
mbaya zilizomo duniani, na mpate kuishiriki hali yake ya kimungu. 5 Kwa sababu hiyo,
fanyeni bidii ya kuongeza fadhila katika imani yenu: ongezeni elimu katika fadhila yenu,
6 kuwa na kiasi katika elimu yenu, uvumilivu katika kuwa na kiasi, uchaji wa Mungu
katika uvumilivu wenu, 7 udugu katika uchaji wenu, na mapendo katika udugu wenu.
8 Mkiwa na sifa hizo zote kwa wingi, zitawawezesheni kuwa watendaji na kupata faida
katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Lakini mtu asiye na sifa hizo ni kipofu, hawezi
kuona na amesahau kwamba alikwisha takaswa dhambi zake za zamani. 10 Kwa hiyo
basi, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi kuufanya huo wito wenu mlioitiwa na Mungu uwe
jambo la kudumu katika maisha yenu; kama mkiishi namna hiyo hamtaanguka kamwe.
11 Kwa namna hiyo mtafaulu kupewa haki kamili ya kuingia katika Utawala wa milele wa
Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. 12 Kwa hiyo nitaendelea kuwakumbusheni daima
mambo haya, ingawa mmekwisha yafahamu, na mko imara katika ukweli mlioupokea.
13 Nadhani ni jambo jema kwangu, muda wote niishio hapa duniani, kuwapeni moyo na
kuwakumbusheni juu ya mambo haya. 14 Najua kwamba karibu nitauweka kando mwili
huu wenye kufa, kama Bwana alivyoniambia waziwazi. 15 Basi, nitajitahidi kuwapatieni
njia ya kuyakumbuka mambo haya kila wakati, baada ya kufariki kwangu. 16 Wakati
tulipowafundisheni juu ya ukuu wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo, hatukutegemea
hadithi tupu zisizo na msingi. Sisi tuliuona utukufu wake kwa macho yetu wenyewe.
17 Sisi tulikuwapo wakati alipopewa heshima na kutukuzwa na Mungu Baba, wakati sauti
ilipomjia kutoka kwake yeye aliye Utukufu Mkuu, ikisema: “Huyu ni Mwanangu mpenzi,
nimependezwa naye.” 18 Tena, sisi wenyewe tulisikia sauti hiyo kutoka mbinguni wakati
tulipokuwa pamoja naye juu ya ule mlima mtakatifu. 19 Tena, ujumbe wa manabii
watuthibitishia jambo hilo; nanyi mwafanya vema kama mkiuzingatia, maana ni kama
taa inayoangaza mahali penye giza mpaka Siku ile itakapopambazuka na mwanga wa
nyota ya asubuhi utakapong'ara mioyoni mwenu. 20 Zaidi ya hayo, lakini, kumbukeni
kwamba hakuna mtu yeyote awezaye kufafanua mwenyewe unabii ulio katika Maandiko
Matakatifu. 21 Maana hakuna ujumbe wa kinabii unaotokana na matakwa ya binadamu,
bali watu walinena ujumbe wa Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

2

1 Palitokea manabii wa uongo kati ya watu, na vivyo hivyo walimu wa uongo
watatokea kati yenu. Watu hao wataingiza mafundisho maharibifu na kumkana Bwana
aliyewakomboa, na kwa njia hiyo watasababisha ghafla maangamizi yao wenyewe. 2 Tena
watu wengi watazifuata hizo njia zao mbaya, kwa sababu yao, wengine wataipuuza Njia
ya ukweli. 3 Kwa tamaa yao mbaya watajipatia faida kwa kuwaambieni hadithi za uongo.
Lakini kwa muda mrefu sasa Hakimu wao yu tayari, na Mwangamizi wao yu macho!
4 Malaika walipotenda dhambi, Mungu hakuwahurumia, bali aliwatupa katika moto wa
Jehanamu ambako wamefungwa wakingojea Siku ile ya Hukumu. 5 Mungu hakuihurumia
dunia ya hapo kale, bali alileta gharika kuu juu ya nchi ile ya watu wasiomcha Mungu;
lakini Noa ambaye alihubiri uadilifu, Mungu alimwokoa pamoja na watu wengine saba.
6 Mungu aliadhibu miji ya Sodoma na Gomora, akaiteketeza kwa moto, akaifanya iwe

mfano wa mambo yatakayowapata watu wasiomcha Mungu. 7 Alimwokoa Loti, mtu
mwema, ambaye alisikitishwa sana na mwenendo mbaya wa watu hao waasi. 8 Loti
aliishi miongoni mwa watu hao, na kwa siku nyingi moyo wake ulikuwa katika wasiwasi
mkuu aliposikia matendo yao maovu. 9 Kwa hiyo, basi, Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa
katika majaribu watu wanaomcha Mungu, na jinsi ya kuwaweka waovu katika adhabu
hadi Siku ile ya hukumu, 10 hasa wale wanaofuata tamaa mbaya za mwili na kupuuza
mamlaka. Watu hao ni washupavu na wenye majivuno, huvitukana na hawaviheshimu
viumbe vitukufu vya juu. 11 Lakini malaika, ambao wana uwezo na nguvu zaidi kuliko
hao walimu wa uongo, hawawashtaki na kuwatukana hao mbele ya Bwana. 12 Watu
hao ambao hutukana chochote kile wasichoelewa, ni sawa na wanyama wasio na akili,
ambao huzaliwa na baadaye hukamatwa na kuchinjwa! Wataangamizwa kutokana na
uharibifu wao wenyewe, 13 na watalipwa mateso kwa mateso ambayo wameyasababisha.
Furaha yao ni kufanya, tena mchana kabisa, chochote kinachotosheleza anasa zao za
mwili. Hao ni fedheha na aibu tupu kwa jumuiya yenu wakati wanapojiunga nanyi katika
karamu zenu, bali wakifurahia njia zao za udanganyifu. 14 Macho yao yamejaa uzinzi na
uwezo wao wa kutenda dhambi hauna kikomo. Huwaongoza watu walio dhaifu mpaka
mitegoni. Mioyo yao imezoea kuwa na tamaa ya mali. Wapo chini ya laana ya Mungu!
15 Wameiacha njia iliyonyoka, wakapotoka na kuifuata njia aliyofuata Balaamu, mwana
wa Beori, ambaye alipendelea kupata faida kwa kufanya udanganyifu, 16 akakaripiwa
kwa ajili ya uovu wake. Punda ambaye hasemi alinena kwa sauti ya binadamu,
akaukomesha wazimu wa huyo nabii. 17 Watu hao ni kama chemchemi zilizokauka, kama
mawingu yanayopeperushwa na tufani; makao yao waliyowekewa ni mahali pa giza kuu.
18 Husema maneno ya majivuno na yasiyo na maana, na kutumia tamaa zao mbaya
za kimwili kuwatega wale ambao wamejitenga hivi karibuni na watu waishio katika
udanganyifu. 19 Huwaahidi watu wengine eti watakuwa huru, kumbe wao wenyewe
ni watumwa wa upotovu—maana mtu ni mtumwa wa chochote kile kinachomtawala.
20 Watu waliokwisha ponyoka katika upotovu wa ulimwengu kwa kupata kumjua Bwana
na Mwokozi wetu Yesu Kristo, kisha wakakubali kunaswa na kutawaliwa tena na upotovu
huo, hali yao itakuwa mbaya zaidi kuliko awali. 21 Ingalikuwa afadhali kwao kama
wasingalijua kamwe njia hiyo ya uadilifu kuliko kujua na kisha kuiacha na kupoteza
amri takatifu waliyopokea. 22 Ipo mithali isemayo: “Mbwa huyarudia matapishi yake
mwenyewe,” na nyingine isemayo: “Nguruwe aliyekwisha oshwa hugaagaa tena katika
matope!” Ndivyo ilivyo kwao sasa.

3

1 Wapenzi wangu, hii ni barua ya pili ninayowaandikia. Katika barua hizo mbili
nimejaribu kufufua fikira safi akilini mwenu kwa kuwakumbusheni mambo haya.
2 Napenda mkumbuke maneno yaliyosemwa na manabii watakatifu, na ile amri ya
Bwana na Mwokozi mliyopewa na mitume wenu. 3 Awali ya yote jueni kwamba siku
za mwisho watakuja watu ambao mienendo yao inatawaliwa na tamaa zao mbaya.
Watawadhihaki ninyi 4 na kusema: “Aliahidi kwamba atakuja! Je, sasa yuko wapi?
Mambo ni yaleyale tangu babu zetu walipokufa; hali ya vitu ni ileile kama ilivyokuwa
mwanzo wa ulimwengu!” 5 Watu hao, kwa makusudi, husahau kwamba zamani Mungu
alinena, nazo mbingu na nchi zikaumbwa. Dunia iliumbwa kutoka katika maji na
kwa maji; 6 na kwa maji hayo, yaani yale maji ya gharika kuu, dunia ya wakati ule
iliangamizwa. 7 Lakini mbingu na nchi za sasa zahifadhiwa kwa neno la Mungu kwa
ajili ya kuharibiwa kwa moto. Zimewekwa kwa ajili ya Siku ile ambapo watu wasiomcha
Mungu watahukumiwa na kuangamizwa. 8 Lakini, wapenzi wangu, msisahau kitu
kimoja! Mbele ya Bwana, hakuna tofauti kati ya siku moja na miaka elfu; kwake yote
ni mamoja. 9 Bwana hakawii kutimiza yale aliyoahidi kama watu wengine wanavyofikiri
kuwa atakawia. Yeye ana saburi kwa ajili yenu, maana hapendi hata mmoja wenu apotee,
bali huwavuta wote wapate kutubu. 10 Siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Siku hiyo,

mbingu zitatoweka kwa kishindo kikuu; vitu vyake vya asili vitateketezwa kwa moto,
nayo dunia itatoweka pamoja na kila kitu kilichomo ndani yake. 11 Maadamu kila kitu
kitaharibiwa namna hiyo, je, ninyi mnapaswa kuwa watu wa namna gani? Mnapaswa
kuishi kitakatifu na kumcha Mungu, 12 mkiingojea Siku ile ya Mungu na kuifanya ije upesi
—Siku ambayo mbingu zitateketezwa kwa moto na kuharibiwa, na vitu vyake vya asili
vitayeyushwa kwa joto. 13 Lakini sisi, kufuatana na ahadi yake, twangojea mbingu mpya
na dunia mpya ambayo imejaa uadilifu. 14 Kwa hiyo wapenzi wangu, mkiwa mnangojea
Siku ile, fanyeni bidii kuwa safi kabisa bila hatia mbele ya Mungu, na kuwa na amani
naye. 15 Mnapaswa kuuona uvumilivu wa Bwana kuwa ni nafasi anayowapeni mpate
kuokolewa, kama Paulo ndugu yetu mpenzi alivyowaandikia akitumia hekima aliyopewa
na Mungu. 16 Hayo ndiyo asemayo katika barua zake zote anapozungumzia suala hilo.
Yapo mambo kadhaa katika barua zake yaliyo magumu kuyaelewa, mambo ambayo watu
wajinga, wasio na msimamo, huyapotosha kama wanavyopotosha sehemu nyingine
za Maandiko Matakatifu. Hivyo wanasababisha maangamizi yao wenyewe. 17 Lakini
ninyi, wapenzi wangu, mmekwisha jua jambo hili. Basi, muwe na tahadhari msije
mkapotoshwa na makosa ya waasi, mkaanguka kutoka katika msimamo wenu imara.
18 Lakini endeleeni kukua katika neema na katika kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu
Kristo. Utukufu uwe kwake, sasa na hata milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA YOHANA
KWA WATU WOTE

[1] Habari hii ya yahusu Neno la uzima lililokuwako tangu mwanzo. Sisi tumepata
kulisikia na kuliona kwa macho yetu wenyewe; tulilitazama na kulishika kwa mikono
yetu wenyewe. [2] Uzima huo ulipotokea sisi tuliuona na sasa tunasema habari zake
na kuwaambieni juu ya uzima huo wa milele uliokuwa kwa Baba na uliodhihirishwa
kwetu. [3] Tulichokiona na kukisikia ndicho tunachowatangazieni ninyi pia ili nanyi
mpate kushirikiana nasi katika umoja tulio nao na Baba na Mwanae Yesu Kristo.
[4] Tunawaandikia ninyi mambo haya kusudi furaha yetu ikamilike. [5] Basi, habari
tuliyoisikia kwake Yesu na tunayowahubirieni ndiyo hii: Mungu ni mwanga na hamna
giza lolote ndani yake. [6] Tukisema kwamba tuna umoja naye, na papo hapo twaishi
gizani, tutakuwa tumesema uongo kwa maneno na matendo. [7] Lakini tukiishi katika
mwanga, kama naye alivyo katika mwanga, basi tutakuwa na umoja sisi kwa sisi, na
damu yake Yesu Kristo, Mwanae, inatutakasa dhambi zote. [8] Tukisema kwamba hatuna
dhambi, tunajidanganya wenyewe na ukweli haumo ndani yetu. [9] Lakini tukiziungama
dhambi zetu, basi Mungu ni mwaminifu na mwadilifu, naye atatusamehe dhambi zetu
na kututakasa na uovu wote. [10] Tukisema kwamba hatujatenda dhambi, tutakuwa
tumemfanya Mungu mwongo, na neno lake halimo ndani yetu.

2

[1] Watoto wangu, ninawaandikieni mambo haya, kusudi msitende dhambi. Lakini,
ikijatokea mtu akatenda dhambi, tunaye mmoja ambaye hutuombea kwa Baba, ndiye
Yesu Kristo aliye mwadilifu kabisa. [2] Kristo ndiye sadaka iondoayo dhambi zetu; wala
si dhambi zetu sisi tu, bali pia dhambi za ulimwengu wote. [3] Tukizitii amri za Mungu,
basi, tunaweza kuwa na hakika kwamba tunamjua. [4] Mtu akisema kwamba anamjua,
lakini hazitii amri zake, basi mtu huyo ni mwongo, na ukweli haumo ndani yake. [5] Lakini
mtu yeyote anayeshika neno la Mungu, huyo ndiye aliye na upendo kamili wa Mungu
ndani yake. Hivi ndivyo tunavyoweza kuwa na hakika kwamba tunaungana naye: [6] mtu
yeyote anayesema kwamba ameungana na Mungu, anapaswa kuishi kama alivyoishi
Yesu Kristo. [7] Wapenzi wangu, amri hii ninayowaandikieni si amri mpya; ni amri ileile ya
zamani mliyokuwa nayo tangu mwanzo. Amri hiyo ya zamani ni ule ujumbe mliousikia.
[8] Hata hivyo, amri hii ninayowaandikieni ni amri mpya, na ukweli wake unaonekana
ndani ya Kristo na ndani yenu pia. Maana giza linatoweka, na mwanga wa ukweli
umekwisha anza kuangaza. [9] Yeyote asemaye kwamba yumo katika mwanga, lakini
anamchukia ndugu yake, mtu huyo bado yumo gizani. [10] Yeyote ampendaye ndugu
yake, yuko katika mwanga, na hamna chochote ndani yake kiwezacho kumkwaza mtu
mwingine. [11] Lakini anayemchukia ndugu yake, yumo gizani; anatembea gizani, na
hajui anakokwenda, maana giza limempofusha. [12] Ninawaandikieni ninyi watoto, kwa
kuwa dhambi zenu zimeondolewa kwa jina la Kristo. [13] Nawaandikieni ninyi kina baba
kwani mnamjua yeye ambaye amekuwako tangu mwanzo, Nawaandikieni ninyi vijana
kwa sababu mmemshinda yule Mwovu. [14] Nawaandikieni ninyi watoto, kwa sababu
mnamjua Baba. Nawaandikieni ninyi kina baba, kwa kuwa mnamjua yeye ambaye
amekuwako tangu mwanzo. Nawaandikieni ninyi vijana kwa sababu mna nguvu; neno
la Mungu limo ndani yenu na mmemshinda yule Mwovu. [15] Msiupende ulimwengu,
wala chochote kilicho cha ulimwengu. Mtu anayeupenda ulimwengu, upendo wa Baba
hauwezi kuwamo ndani yake. [16] Vitu vyote vya ulimwengu-tamaa mbaya za mwili,
vitu wanavyoviona watu na kuvitamani, majivuno yasababishwayo na mali-vyote hivyo
havitoki kwa Baba, bali vyatoka kwa ulimwengu. [17] Ulimwengu pamoja na vitu vyake
vyote vyenye kutamanika unapita; lakini mtu atendaye atakalo Mungu, anaishi milele.
[18] Watoto, mwisho u karibu! Mlikwisha sikia kwamba adui wa Kristo anakuja, na sasa adui

wengi wa Kristo wamekwisha fika, na hivyo twajua kwamba mwisho u karibu.
19 Watu hao wametokea kati yetu lakini hawakuwa kweli wa kwetu na ndiyo maana walituacha; Kama wangalikuwa wa kwetu, wangalibaki nasi. Lakini waliondoka, wakaenda zao, kusudi ionekane wazi kwamba hawakuwa kamwe wa kwetu.
20 Ninyi, lakini, mlipata kumiminiwa Roho Mtakatifu na Kristo, na hivyo mnaujua ukweli.
21 Basi, nawaandikieni, si kwa kuwa hamuujui ukweli, bali kwa sababu mnaujua; na pia mnajua kwamba uongo wowote haupatikani katika ukweli.
22 Mwongo ni nani? Ni yule anayekana kwamba Yesu ni Masiha. Mtu wa namna hiyo ni adui wa Kristo—anamkana Baba na Mwana.
23 Maana yeyote anayemkana Mwana, anamkana pia Baba; na yeyote anayemkubali Mwana, anampata Baba pia.
24 Basi, ujumbe ule mliousikia tangu mwanzo na ukae mioyoni mwenu. Kama ujumbe huo mliousikia tangu mwanzo ukikaa ndani yenu, basi, mtaishi daima katika umoja na Mwana na Baba.
25 Na ahadi aliyotuahidia sisi ndiyo hii: uzima wa milele.
26 Nimewaandikieni mambo haya kuhusu wale wanaotaka kuwapotosha ninyi.
27 Lakini, kwa upande wenu ninyi, Kristo aliwamiminieni Roho wake. Na kama akiendelea kukaa ndani yenu, hamhitaji kufundishwa na mtu yeyote. Maana Roho wake anawafundisheni kila kitu na mafundisho yake ni ya kweli, si ya uongo. Basi shikeni mafundisho ya huyo Roho na kubaki katika muungano na Kristo.
28 Naam, watoto, kaeni ndani yake kusudi wakati atakapotokea tuwe hodari bila kuwa na sababu ya kujificha kwa aibu Siku ya kuja kwake.
29 Mnajua kwamba Kristo ni mwadilifu kabisa; basi, mnapaswa kujua pia kwamba kila mtu atendaye mambo adili ni mtoto wa Mungu.

3

1 Oneni basi, jinsi Baba alivyotupenda mno hata tunaitwa watoto wa Mungu! Na kweli, ndivyo tulivyo. Ndiyo maana ulimwengu haututambui sisi, kwani haumjui Mungu.
2 Wapenzi wangu, sisi ni watoto wa Mungu sasa, lakini bado haijaonekana wazi jinsi tutakavyokuwa. Lakini tunajua kwamba wakati Kristo atakapotokea, tutafanana naye kwani tutamwona vile alivyo.
3 Basi, kila mtu aliye na tumaini hili katika Kristo, hujiweka safi kama vile Kristo alivyo safi kabisa.
4 Kila mtu atendaye dhambi anavunja sheria ya Mungu, maana dhambi ni uvunjaji wa sheria.
5 Mnajua kwamba Kristo alikuja kuziondoa dhambi zetu, na kwamba kwake hamna dhambi yoyote.
6 Basi, kila aishiye katika muungano na Kristo hatendi dhambi; lakini kila mtu atendaye dhambi hakupata kamwe kumwona, wala kumjua Kristo.
7 Basi, watoto wangu, msikubali kupotoshwa na mtu yeyote. Mtu atendaye matendo maadilifu ni mwadilifu kama vile Kristo alivyo mwadilifu kabisa.
8 Lakini atendaye dhambi ni wa Ibilisi, maana Ibilisi ametenda dhambi tangu mwanzo. Lakini Mwana wa Mungu alikuja duniani kuiharibu kazi ya Ibilisi.
9 Kila aliye mtoto wa Mungu hatendi dhambi, maana anayo hali ya kimungu ndani yake; hawezi kutenda dhambi kwa sababu yeye ni mtoto wa Mungu.
10 Lakini yeyote asiyetenda mambo maadilifu, au asiyempenda ndugu yake, huyo si mtoto wa Mungu. Hiyo ndiyo tofauti iliyoko kati ya watoto wa Mungu na watoto wa Ibilisi.
11 Na, ujumbe mliousikia tangu mwanzo ndio huu: Tunapaswa kupendana!
12 Tusiwe kama Kaini ambaye, kwa kuongozwa na yule Mwovu, alimuua ndugu yake. Na, kwa nini alimuua? Kwa sababu matendo yake yalikuwa maovu, lakini yale ya ndugu yake yalikuwa mema!
13 Basi, ndugu zangu, msishangae kama ulimwengu unawachukia ninyi.
14 Sisi tunajua kwamba tumekwisha pita kutoka katika kifo na kuingia katika uzima kwa sababu tunawapenda ndugu zetu. Mtu asiye na upendo hubaki katika kifo.
15 Kila anayemchukia ndugu yake ni muuaji; nanyi mnajua kwamba muuaji yeyote yule hana uzima wa milele ndani yake.
16 Sisi tumepata kujua upendo ni nini, kwani Kristo aliyatoa maisha yake kwa ajili yetu. Nasi vilevile tunapaswa kuyatoa maisha yetu kwa ajili ya ndugu zetu.
17 Basi, mtu akiwa na mali za hapa duniani, halafu akamwona ndugu yake ana shida, lakini akawa na moyo mgumu bila kumwonea huruma, anawezaje kusema kwamba anampenda Mungu?
18 Watoto wangu, upendo wetu usiwe maneno matupu, bali uwe upendo wa kweli na wa vitendo.
19 Hivyo ndivyo tuwezavyo kuwa na hakika kwamba sisi ni watu wa

ukweli; na hatutakuwa na wasiwasi mbele ya Mungu. 20 Kwa maana, hata kama dhamiri
yetu yatuhukumu, twajua kwamba Mungu ni mkuu zaidi kuliko dhamiri, na kwamba
yeye ajua kila kitu. 21 Wapenzi wangu, kama dhamiri yetu haina lawama juu yetu, basi,
twaweza kuwa na uthabiti mbele ya Mungu, 22 na twaweza kupokea kwake chochote
tunachoomba, maana tunazitii amri zake na kufanya yale yanayompendeza. 23 Na,
amri yake ndiyo hii: Kumwamini Mwanae Kristo, na kupendana kama alivyotuamuru.
24 Anayezitii amri za Mungu anaishi katika muungano na Mungu na Mungu anaishi
katika muungano naye. Kwa njia ya Roho ambaye Mungu ametujalia, sisi twajua kwamba
Mungu anaishi katika muungano nasi.

4

1 Wapenzi wangu, msimsadiki kila mtu asemaye kwamba ana Roho wa Mungu, bali
chunguzeni kwa makini kama huyo mtu anaongozwa na Roho wa Mungu au la, Maana
manabii wengi wa uongo wamezuka ulimwenguni. 2 Hii ndiyo njia ya kujua kama mtu
anaongozwa na Roho wa Mungu: Kila anayekiri kwamba Kristo alikuja, akawa binadamu,
mtu huyo anaye Roho wa Mungu. 3 Lakini mtu yeyote asiyemkiri Kristo hivyo, hana
huyo Roho atokaye kwa Mungu. Mtu huyo ana roho ambaye ni wa Adui wa Kristo;
nanyi mlikwisha sikia kwamba anakuja, na sasa tayari amekwisha wasili ulimwenguni!
4 Lakini ninyi, watoto, ni wake Mungu na mmekwisha washinda hao manabii wa uongo;
maana Roho aliye ndani yenu ana nguvu zaidi kuliko roho aliye ndani ya hao walio wa
ulimwengu. 5 Wao husema mambo ya ulimwengu, nao ulimwengu huwasikiliza kwani
wao ni wa ulimwengu. 6 Lakini sisi ni wake Mungu. Mtu anayemjua Mungu hutusikiliza,
mtu asiye wa Mungu hatusikilizi. Basi, kwa njia hiyo tunaweza kutambua tofauti kati
ya Roho wa ukweli na roho wa uongo. 7 Wapenzi wangu, tupendane, maana upendo
hutoka kwa Mungu. Kila mtu aliye na upendo ni mtoto wa Mungu, na anamjua Mungu.
8 Mtu asiye na upendo hamjui Mungu, maana Mungu ni upendo. 9 Na Mungu alionyesha
upendo wake kwetu kwa kumtuma Mwanae wa pekee ulimwenguni, ili tuwe na uzima
kwa njia yake. 10 Hivi ndivyo upendo ulivyo: si kwamba sisi tulikuwa tumempenda
Mungu kwanza, bali kwamba yeye alitupenda hata akamtuma Mwanae awe sadaka ya
kutuondolea dhambi zetu. 11 Wapenzi wangu, ikiwa Mungu alitupenda hivyo, basi, nasi
tunapaswa kupendana. 12 Hakuna mtu aliyekwisha mwona Mungu kamwe; lakini kama
tukipendana Mungu anaishi katika muungano nasi, na upendo wake unakamilika ndani
yetu. 13 Tunajua kwamba tunaishi katika umoja na Mungu, naye Mungu anaishi katika
umoja nasi, kwani yeye ametupa Roho wake. 14 Sisi tumeona na kuwaambia wengine
kwamba Baba alimtuma Mwanae awe Mwokozi wa ulimwengu. 15 Kila mtu anayekiri
kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu anaishi katika muungano na mtu huyo, naye
anaishi katika muungano na Mungu. 16 Basi, sisi tunajua na tunaamini upendo alio nao
Mungu kwetu sisi. Mungu ni upendo, na kila mtu aishiye katika upendo, anaishi katika
muungano na Mungu, na Mungu anaishi katika muungano naye. 17 Upendo umekamilika
ndani yetu kusudi tuweze kuwa na ujasiri Siku ile ya Hukumu; kwani maisha yetu hapa
duniani ni kama yale ya Kristo. 18 Palipo na upendo hapana uoga; naam, upendo kamili
hufukuza uoga wote. Basi, mtu mwenye uoga hajakamilika bado katika upendo, kwani
uoga huhusikana na adhabu. 19 Sisi tuna upendo kwa sababu Mungu alitupenda kwanza.
20 Mtu akisema kwamba anampenda Mungu, hali anamchukia ndugu yake, huyo ni
mwongo. Maana mtu asiyempenda ndugu yake ambaye anamwona, hawezi kumpenda
Mungu ambaye hamwoni. 21 Basi, hii ndiyo amri aliyotupa Kristo: Anayempenda Mungu
anapaswa pia kumpenda ndugu yake.

5

1 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ni Kristo, huyo ni mtoto wa Mungu; na,
anayempenda mzazi humpenda pia mtoto wa huyo mzazi. 2 Hivi ndivyo tunavyojua
kwamba tunawapenda watoto wa Mungu: Kwa kumpenda Mungu na kuzitii amri zake;
3 maana kumpenda Mungu ni kuzitii amri zake. Na, amri zake si ngumu, 4 maana kila

aliye mtoto wa Mungu anaweza kuushinda ulimwengu. Hivi ndivyo tunavyoushinda
ulimwengu: kwa imani yetu. 5 Nani, basi, awezaye kuushinda ulimwengu? Ni yule
anayeamini kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. 6 Yesu Kristo ndiye aliyekuja kwa maji
ya ubatizo wake na kwa damu ya kifo chake. Hakuja kwa maji tu, bali kwa maji na
kwa damu. Naye Roho anashuhudia kwamba ni kweli, kwani Roho ni ukweli. 7 Basi,
wako mashahidi watatu: 8 Roho, maji na damu; na ushahidi wa hawa watatu waafikiana.
9 Ikiwa twaukubali ushahidi wa binadamu, ushahidi wa Mungu una uzito zaidi; na huu
ndio ushahidi alioutoa Mungu mwenyewe juu ya Mwanae. 10 Anayemwamini mwana
wa Mungu anao ushahidi huo ndani yake; lakini asiyemwamini Mungu, anamfanya
yeye kuwa mwongo, maana hakuamini ushahidi alioutoa Mungu juu ya Mwanae. 11 Na,
ushahidi wenyewe ndio huu: Mungu alitupatia uzima wa milele, na uzima huo uko kwa
Bwana. 12 Yeyote, aliye na Mwana wa Mungu anao uzima huo; asiye na Mwana wa
Mungu, hana uzima. 13 Nawaandikieni mpate kujua kwamba mnao uzima wa milele
ninyi mnaoamini kwa jina la Mwana wa Mungu. 14 Na sisi tuko thabiti mbele ya
Mungu kwani tuna hakika kwamba tukimwomba chochote kadiri ya mapenzi yake, yeye
hutusikiliza. 15 Yeye hutusikiliza kila tunapomwomba; na kwa vile tunajua kwamba yeye
hutusikiliza kila tunapomwomba, twajua pia kwamba atupatia yote tunayomwomba.
16 Mtu akimwona ndugu yake ametenda dhambi isiyompeleka kwenye kifo anapaswa
kumwombea kwa Mungu, naye Mungu atampatia uzima. Nasema jambo hili kuhusu wale
waliotenda dhambi ambazo si za kifo. Lakini ipo dhambi yenye kumpeleka mtu kwenye
kifo nami sisemi kwamba mnapaswa kumwomba Mungu kwa ajili ya hiyo. 17 Kila tendo
lisilo adilifu ni dhambi, lakini kuna dhambi isiyompeleka mtu kwenye kifo. 18 Tunajua
kwamba kila aliye mtoto wa Mungu hatendi dhambi, kwa sababu Mwana wa Mungu
humlinda salama, na yule Mwovu hawezi kumdhuru. 19 Tunajua kwamba sisi ni wake
Mungu ingawa ulimwengu wote unatawaliwa na yule Mwovu. 20 Twajua pia kwamba
Mwana wa Mungu amekuja, akatupa elimu ili tumjue Mungu wa kweli; tuishi katika
muungano na Mungu wa kweli—katika muungano na Mwanae, Yesu Kristo. Huyu ndiye
Mungu wa kweli, na huu ndio uzima wa milele. 21 Watoto wangu, epukaneni na sanamu
za miungu.

WARAKA WA PILI WA YOHANA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Mzee nakuandikia wewe Bimkubwa mteule, pamoja na watoto wako ni-
naowapenda kweli. Wala si mimi tu ninayewapenda, bali pia wote wanaoujua ule ukweli
wanawapenda ninyi, 2 kwa sababu ukweli unakaa nasi milele. 3 Neema na huruma na
amani zitokazo kwa Mungu Baba na kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba, zitakuwa pamoja
nasi katika ukweli na upendo. 4 Nilifurahi sana kuona kwamba baadhi ya watoto wako
wanaishi katika ukweli kama Baba alivyotuamuru. 5 Basi, Bimkubwa, ninalo ombi moja
kwako: tupendane. Ombi hili si amri mpya, bali ni amri ileile tuliyokuwa nayo tangu
mwanzo. 6 Upendo maana yake ni kuishi kwa kuzitii amri zake Mungu. Amri niliyoisikia
tangu mwanzo ndiyo hii: mnapaswa nyote kuishi katika upendo. 7 Wadanganyifu wengi
wamezuka duniani, watu ambao hawakiri kwamba Yesu Kristo amekuja kwetu akawa
binadamu. Mtu asemaye hivyo ni mdanganyifu na ni Adui wa Kristo. 8 Basi, jihadharini
ninyi wenyewe ili msije mkapoteza kile mlichokishugulikia, bali mpate tuzo lenu kamili.
9 Asiyezingatia na kudumu katika mafundisho ya Kristo, bali anayakiuka, hana Mungu.
Lakini anayedumu katika mafundisho hayo anaye Baba na Mwana. 10 Basi, kama mtu
akija kwenu bila kuwaleteeni mafundisho hayo, msimkaribishe nyumbani kwenu, wala
msimsalimu. 11 Maana anayemsalimu mtu huyo, anashirikiana naye katika matendo
yake maovu. 12 Ninayo mengi ya kuwaambieni lakini sipendi kufanya hivyo kwa karatasi
na wino; badala yake, natumaini kuwatembeleeni na kuzungumza nanyi ana kwa ana, ili
furaha yetu ikamilike. 13 Watoto wa dada yako mteule wanakusalimu.

WARAKA WA TATU WA YOHANA

1 Mimi mzee nakuandikia wewe Gayo, rafiki yangu, ninayekupenda kweli. 2 Mpenzi
wangu, nakutakia mafanikio mema ya kila aina; nakutakia afya njema ya mwili kama
ulivyo nayo rohoni. 3 Nimefurahi sana ndugu kadhaa walipofika hapa, wakaiambia juu
ya uaminifu wako kuhusu ukweli; naam, wewe unaishi daima katika ukweli. 4 Hakuna
kitu kinachonifurahisha zaidi kuliko kusikia kwamba watoto wangu wanaishi katika
ukweli. 5 Mpenzi wangu, wewe ni mwaminifu kila mara unapowahudumia ndugu,
hata kama ni wageni. 6 Ndugu hao wamelieleza kanisa hapa habari za upendo wako.
Tafadhali uwasaidie waendelee na safari yao kwa namna itakayompendeza Mungu,
7 Maana wanaanza safari yao katika utumishi wa Kristo bila kupokea msaada wowote
kutoka kwa watu wasioamini. 8 Basi, sisi tunapaswa kuwasaidia watu hawa, ili nasi
tupate kushiriki katika kazi yao kwa ajili ya ukweli. 9 Niliandika barua fupi kwa hilo
kanisa; lakini Diotrefe, ambaye hupenda kuwa kiongozi wao, hataki kabisa kunisikiliza.
10 Basi, nitakapokuja nitayafichua mambo yote anayofanya, maneno mabaya anayotu-
tolea na uongo anaosema juu yetu. Isitoshe, yeye hukataa kuwakaribisha hao ndugu
walio safarini, na hata huwazuia watu wengine wanaotaka kuwakaribisha, na hujaribu
kuwafukuzia nje ya kanisa. 11 Mpenzi wangu, usifuate mfano mbaya, bali mfano mwema.
Kila atendaye mema ni wa Mungu; lakini anayetenda mabaya hajapata kumwona Mungu.
12 Kila mtu anamsifu Demetrio; naam, ukweli wenyewe unamsifu. Nasi pia tunatoa
ushahidi wetu juu yake, nawe wajua kwamba tunachosema ni kweli. 13 Ninayo bado
mengi ya kukwambia, lakini sipendi kuyaandika kwa kalamu na wino. 14 Natumaini
kukuona karibuni na hapo tutazungumza ana kwa ana. (G1-15) Nakutakia amani. Rafiki
zako wanakusalimu. Wasalimu rafiki zetu wote kila mmoja binafsi.

WARAKA WA YUDA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yuda, mtumishi wa Yesu Kristo, ndugu yake Yakobo, nawaandikia ninyi
mlioitwa na Mungu na ambao mnaishi katika upendo wa Mungu Baba, na katika ulinzi
wa Yesu Kristo. 2 Nawatakieni huruma, amani na upendo kwa wingi. 3 Ndugu wapenzi,
wakati nimo katika jitihada ya kuwaandikieni juu ya ule wokovu tunaoshiriki sote,
nimeona lazima ya kuwaandikieni na kuwahimizeni mwendelee kupigana kwa ajili ya
imani ambayo Mungu amewajalia watu wake mara moja tu kwa wakati wote. 4 Maana
watu wasiomcha Mungu wamepata kujiingiza kwa siri miongoni mwetu, watu ambao,
kwa faida ya maisha yao mabaya, wanaupotosha ujumbe wa neema ya Mungu wetu na
kumkana Yesu Kristo aliye peke yake kiongozi na Bwana wetu. Maandiko Matakatifu
yalikwisha bashiri tangu awali hukumu inayowangojea watu hao. 5 Nataka kuwakum-
busheni mambo fulani ambayo mmekwisha yajua: kumbukeni jinsi Bwana alivyowaokoa
watu wa Israeli na kuwatoa katika nchi ya Misri, lakini baadaye aliwaangamiza wale
ambao hawakuamini. 6 Na, malaika ambao hawakuridhika na cheo chao, wakayaacha
makao yao ya asili, Mungu amewafunga gizani kwa minyororo ya milele wahukumiwe
Siku ile kuu. 7 Kumbukeni pia Sodoma na Gomora, na miji ya kandokando yake; wenyeji
wake walifanya kama wale malaika; walifanya uzinzi na mambo yaliyo kinyume cha
maumbile, wakapewa hukumu ya moto wa milele, iwe onyo kwa watu wote. 8 Hivyo
ndivyo pia walivyo watu hawa. ndoto zao huwaongoza katika kuichafua miili yao
wenyewe, kuyadharau mamlaka ya Mungu na kuvitukana viumbe vitukufu vya huko
juu. 9 Hata Mikaeli, malaika mkuu, hakufanya hivyo. Katika ule ubishi kati yake na
Ibilisi waliobishana juu ya mwili wa Mose, Mikaeli hakuthubutu kumhukumu Ibilisi kwa
matusi; ila alisema: “Bwana mwenyewe na akukaripie.” 10 Lakini watu hawa hutukana
chochote wasichokielewa; mambo yaleyale wanayoyajua kwa silika kama vile wanyama
wanayoyajua ndiyo yanayowaangamiza. 11 Ole wao! Watu hao wamefuata mwenendo
uleule wa Kaini. Kwa ajili ya fedha, wamejiingiza katika mkosi uleule wa Baalamu.
Wameasi kama Kora alivyoasi na wameangamizwa kama yeye alivyoangamizwa. 12 Kwa
makelele yao yasiyo na adabu, watu hao ni kama madoa machafu katika mikutano
yenu ya karamu ya Bwana. Hujipendelea wao wenyewe tu, na wako kama mawingu
yanayopeperushwa huko na huko na upepo bila ya kuleta mvua. Wao ni kama miti
isiyozaa matunda hata wakati wa majira yake, wamekufa kabisa. 13 Watu hao ni kama
mawimbi makali ya bahari, na matendo yao ya aibu yanaonekana dhahiri kama vile
mapovu ya mawimbi. Wao ni kama nyota zinazotangatanga, ambao Mungu amewawekea
mahali pao milele katika giza kuu. 14 Henoki, ambaye ni babu wa saba tangu Adamu,
alibashiri hivi juu ya watu hawa: “Sikilizeni! Bwana atakuja pamoja na maelfu ya malaika
wake watakatifu 15 kutoa hukumu juu ya binadamu wote, kuwahukumu wote kwa ajili
ya matendo yao yote maovu waliyotenda na kwa ajili ya maneno yote mabaya ambayo
watu waovu walimkashifu nayo.” 16 Watu hawa wananung'unika daima na kuwalaumu
watu wengine. Hufuata tamaa zao mbaya, hujigamba na kuwasifu watu wengine mno
kusudi wafaulu katika mipango yao. 17 Lakini ninyi wapenzi wangu, kumbukeni yale
mliyoambiwa hapo awali ni mitume wa Bwana wetu Yesu Kristo. 18 Waliwaambieni:
“Siku za mwisho zitakapofika, watatokea watu watakaowadhihaki ninyi, watu wafuatao
tamaa zao mbaya.” 19 Hao ndio watu wanaosababisha mafarakano, watu wanaotawaliwa
na tamaa zao za kidunia, watu wasio na Roho wa Mungu. 20 Lakini ninyi, wapenzi wangu,
endeleeni kujijenga kikamilifu katika imani yenu takatifu. Salini kwa nguvu ya Roho
Mtakatifu, 21 na kubaki katika upendo wa Mungu, mkiwa mnamngojea Bwana wetu Yesu
Kristo awapeni uzima wa milele kwa huruma yake. 22 Muwe na huruma kwa watu walio
na mashaka; 23 waokoeni kwa kuwanyakua kutoka motoni; na kwa wengine muwe na
huruma pamoja na hofu, lakini chukieni hata mavazi yao ambayo yamechafuliwa na

tamaa zao mbaya. 24 Kwake yeye awezaye kuwalinda msije mkaanguka, na kuwaleta
ninyi bila hatia mpaka mbele ya utukufu wake, 25 kwake yeye aliye peke yake Mungu,
Mkombozi wetu, uwe utukufu, ukuu, nguvu na mamlaka kwa njia ya Kristo Bwana wetu,
tangu zama zote, sasa na hata milele! Amina.

UFUNUO WA YOHANA

1 Hizi ni habari za mambo ambayo yalifunuliwa na Yesu Kristo. Mungu alimpa
Kristo ufunuo huu ili awaonyeshe watumishi wake mambo ambayo yanapaswa kutukia
karibuni. Kristo alimtuma malaika wake amjulishe Yohane, mtumishi wake, mambo
hayo, 2 naye Yohane, ameyasema yote aliyoyaona. Na hii ndio taarifa yake kuhusu
ujumbe wa Mungu na ukweli uliofunuliwa na Yesu Kristo. 3 Heri yake mtu anayesoma
kitabu hiki; heri yao wale wanaosikiliza maneno ya ujumbe huu wa kinabii na kushika
yaliyoandikwa humu, maana wakati umekaribia ambapo mambo haya yatatukia. 4 Mimi
Yohane nayaandikia makanisa yaliyoko mkoani Asia. Nawatakieni neema na amani
kutoka kwake yeye aliyeko, aliyekuwako na anayekuja; na kutoka kwa roho saba walio
mbele ya kiti chake cha enzi, 5 na kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, wa kwanza
kufufuliwa kutoka wafu, na ambaye ni mtawala wa wafalme wa dunia. Yeye anatupenda,
na kwa damu yake ametufungua kutoka vifungo vya dhambi zetu, 6 akatufanya sisi kuwa
ufalme wa makuhani, tumtumikie Mungu, Baba yake. Kwake Yesu Kristo uwe utukufu
na nguvu, milele na milele! Amina. 7 Tazama! Anakuja katika mawingu! Kila mtu
atamwona, hata wale waliomchoma. Makabila yote duniani yataomboleza juu yake.
Naam! Amina. 8 "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu Mwenye Uwezo, aliyeko,
aliyekuwako na anayekuja. 9 Mimi ni Yohane, ndugu yenu; na kwa kuungana na Kristo
nashiriki pamoja nanyi katika kustahimili mateso yanayowapata wale walio wa Utawala
wake. Mimi nilikuwa kisiwani Patmo kwa sababu ya kuhubiri ujumbe wa Mungu na
ukweli wa Yesu. 10 Basi, wakati mmoja, siku ya Bwana, nilikumbwa na Roho, nikasikia
nyuma yangu sauti kubwa kama sauti ya tarumbeta. 11 Nayo ilisema, "Andika katika
kitabu yote unayoyaona, ukipeleke kwa makanisa haya saba: Efeso, Smurna, Pergamoni,
Thuatira, Sarde, Filadelfia na Laodikea." 12 Basi, nikageuka nimwone huyo aliyesema
nami, nikaona vinara vya taa saba vya dhahabu, 13 na katikati yake kulikuwa na kitu kama
mtu, naye alikuwa amevaa kanzu ndefu na ukanda wa dhahabu kifuani. 14 Nywele zake
zilikuwa nyeupe kama pamba safi, kama theluji; macho yake yalimetameta kama moto;
15 miguu yake iling'aa kama shaba iliyosafishwa katika tanuru ya moto na kusuguliwa,
na sauti yake ilikuwa, kama sauti ya poromoko la maji. 16 Katika mkono wake wa kulia,
alikuwa na nyota saba, na kinywani mwake mlitoka upanga wenye makali kuwili. Uso
wake uling'aa kama jua kali. 17 Basi, nilipomwona tu, nilianguka mbele ya miguu yake
kama maiti. Lakini yeye akaweka mkono wake wa kulia juu yangu, akasema, "Usiogope!
Mimi ni wa kwanza na wa mwisho. 18 Mimi ni yeye aliye hai! Nilikuwa nimekufa, lakini,
tazama, sasa ni mzima milele na milele. Ninazo funguo za kifo na Kuzimu. 19 Basi,
sasa andika mambo haya unayoyaona, mambo yanayotukia sasa na yale yatakayotukia
baadaye. 20 Siri ya nyota zile saba ulizoziona katika mkono wangu wa kulia, na siri ya vile
vinara saba vya taa hii: zile nyota saba ni malaika wa makanisa; na vile vinara saba vya
taa ni makanisa saba.

2

1 "Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye
ashikaye nyota saba katika mkono wake wa kulia, na ambaye hutembea katikati ya vinara
saba vya taa vya dhahabu. 2 Najua mambo yako yote; najua bidii yako na uvumilivu
wako. Najua kwamba huwezi kuwavumilia watu waovu, na kwamba umewapima wale
wanaojisemea kuwa mitume na kumbe sio, ukagundua kwamba ni waongo. 3 Wewe
unayo saburi, umestahimili taabu nyingi kwa ajili ya jina langu, wala hukuvunjika
moyo. 4 Lakini ninayo hoja moja juu yako: wewe hunipendi tena sasa kama pale awali.
5 Basi, pakumbuke pale ulipokuwa kabla ya kuanguka, ukayaache madhambi yako, na
kufanya kama ulivyofanya pale awali. La sivyo, naja kwako na kukiondoa kinara chako
mahali pake. 6 Lakini nakusifu juu ya kitu kimoja: wewe unayachukia wanayoyatenda

Wanikolai kama ninavyoyachukia mimi. 7 "Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho
anayoyaambia makanisa! "Wale wanaoshinda nitawapa haki ya kula matunda ya mti
wa uzima ulioko ndani ya bustani ya Mungu. 8 "Kwa malaika wa kanisa la Smurna
andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye wa kwanza na wa mwisho, ambaye
alikufa na akaishi tena. 9 Najua taabu zako; najua pia umaskini wako, ingawaje kwa
kweli wewe ni tajiri; najua kashfa walizokufanyia wale wanaojiita Wayahudi lakini si
Wayahudi wa kweli, bali ni kundi lake Shetani. 10 Usiogope hata kidogo yale ambayo
itakulazimu kuteseka. Sikiliza! Ibilisi anataka kuwajaribu kwa kuwatia baadhi yenu
gerezani; nanyi mtapata dhiki kwa muda wa siku kumi. Muwe waaminifu hata mpaka
kufa, nami nitawapeni taji ya uzima. 11 "Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho
anayoyaambia makanisa! "Wale wanaoshinda hawataumizwa na kifo cha pili. 12 "Kwa
malaika wa kanisa la Pergamoni andika hivi: "Huu ndio ujumbe wake yeye aliye na
upanga mkali wenye kuwili. 13 Najua unakoishi: Wewe unaishi kwenye makao makuu ya
Shetani! Lakini bado unashikilia jina langu; hukuikana imani yako kwangu hata siku zile
Antipa shahidi wangu mwaminifu, alipouawa pale mahali anapoishi Shetani. 14 Lakini
ninayo machache dhidi yako: baadhi yenu ni wafuasi wa Balaamu aliyemfundisha Balaki
kuwatega wana wa Israeli wale vyakula vilivyotambikiwa sanamu za kufanya uzinzi.
15 Vivyo hivyo, wako pia miongoni mwenu watu wanaofuata mafundisho ya Wanikolai.
16 Basi, achana na madhambi yako. La sivyo, nitakuja kwako upesi na kupigana na watu
hao kwa upanga utokao kinywani mwangu. 17 "Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho
anayoyaambia makanisa! "Wale wanaoshinda nitawapa ile mana iliyofichika. Nitawapa
pia jiwe jeupe lililoandikwa jina jipya ambalo hakuna mtu aliyelijua isipokuwa tu wale
wanaolipokea. 18 "Kwa malaika wa kanisa la Thuatira andika hivi: "Huu ndio ujumbe
wa Mwana wa Mungu, ambaye macho yake yametameta kama moto, na miguu yake
inang'aa kama shaba iliyosuguliwa. 19 Najua mambo yako yote. Najua upendo wako,
imani yako, utumishi wako na uvumilivu wako. Wewe unafanya vizuri zaidi sasa kuliko
pale awali. 20 Lakini nina hoja moja juu yako: wewe unamvumilia yule mwanamke
Yezabeli anayejiita nabii wa Mungu. Yeye huwafundisha na kuwapotosha watumishi
wangu wafanye uzinzi na kula vyakula vilivyotambikiwa sanamu. 21 Nimempa muda
wa kutubu dhambi zake, lakini hataki kuachana na uzinzi wake. 22 Sikiliza! Sasa
namtupa kitandani ambapo yeye pamoja na wote waliofanya uzinzi naye watapatwa
na mateso makali. Naam, nitafanya hivyo, kama wasipotubu matendo yao mabaya
waliyotenda naye. 23 Tena nitawaua wafuasi wake, ili makanisa yote yatambue kwamba
mimi ndiye ninayechunguza mioyo na fikira za watu. 24 "Lakini ninyi wengine mlioko
huko Thuatira ambao hamfuati mafundisho yake Yezabeli, na ambao hamkujifunza
kile wanachokiita Siri ya Shetani, nawaambieni kwamba sitawapeni mzigo mwingine.
25 Lazima mzingatie yale mliyo nayo sasa mpaka nitakapokuja. 26 "Wanaoshinda, na wale
watakaozingatia mpaka mwisho kutenda ninayotaka, nitawapa mamlaka juu ya mataifa.
27 Naam, nitawapa uwezo uleule nilioupokea kwa Baba: yaani, watayatawala mataifa kwa
fimbo ya chuma na kuyavunjavunja kama chombo cha udongo. 28 Tena nitawapa nyota
ya asubuhi. 29 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoyaambia makanisa!

3

1 "Kwa malaika wa kanisa la Sarde andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye
aliye na roho saba za Mungu na nyota saba. Nayajua mambo yako yote; najua unajulikana
kuwa na uhai kumbe umekufa! 2 Amka! Imarisha chochote chema kilichokubakia
kabla nacho hakijatoweka kabisa. Maana, mpaka sasa, sijayaona matendo yako kuwa
ni makamilifu mbele ya Mungu wangu. 3 Kumbuka, basi, yale uliyofundishwa na jinsi
ulivyoyasikia, uyatii na ubadili nia yako mbaya. Usipokesha nitakujia ghafla kama
mwizi, na wala hutaijua saa nitakapokujia. 4 Lakini wako wachache huko Sarde ambao
hawakuyachafua mavazi yao. Hao wanastahili kutembea pamoja nami wakiwa wamevaa
mavazi meupe. 5 "Wale wanaoshinda, watavikwa mavazi meupe kama hao. Nami

sitayafuta majina yao kutoka katika kitabu cha uzima; tena nitawakiri kwamba ni wangu
mbele ya Baba yangu na mbele ya malaika wake. 6 “Aliye na masikio, basi, na ayasikie
yale Roho anayoyaambia makanisa! 7 “Kwa malaika wa kanisa la Filadelfia andika hivi:
“Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye aliye mtakatifu na wa kweli, ambaye anao ule
ufunguo wa Daudi, na ambaye hufungua na hakuna mtu awezaye kufungua. 8 Nayajua
mambo yako yote! Sasa, nimefungua mbele yako mlango ambao hakuna mtu awezaye
kuufunga; najua kwamba ingawa huna nguvu sana, hata hivyo, umezishika amri zangu,
umelitii neno langu wala hukulikana jina langu. 9 Sikiliza! Nitawapeleka kwako watu wa
kundi lake Shetani, watu ambao hujisema kuwa ni Wayahudi, kumbe ni wadanganyifu.
Naam, nitawapeleka kwako na kuwafanya wapige magoti mbele yako wapate kujua
kwamba kweli nakupenda wewe. 10 Kwa kuwa wewe umezingatia agizo langu la kuwa na
uvumilivu, nami pia nitakutegemeza salama wakati ule wa dhiki inayoujia ulimwengu
mzima kuwajaribu wote wanaoishi duniani. 11 Naja kwako upesi! Linda, basi, ulicho
nacho sasa, ili usije ukanyang'anywa na mtu yeyote taji yako ya ushindi. 12 “Wale
wanaoshinda nitawafanya wawe minara katika Hekalu la Mungu wangu, na hawatatoka
humo kamwe. Pia nitaandika juu yao jina la Mungu wangu na jina la mji wa Mungu
wangu, yaani Yerusalemu mpya, mji ambao utashuka kutoka juu mbinguni kwa Mungu
wangu. Tena nitaandika juu yao jina langu jipya. 13 “Aliye na masikio, basi, na ayasikie
yale Roho anayoyaambia makanisa! 14 “Kwa malaika wa kanisa la Laodikea andika hivi:
“Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye aitwaye Amina. Yeye ni shahidi mwaminifu
na wa kweli, ambaye ni chanzo cha viumbe vyote alivyoumba Mungu. 15 Nayajua
mambo yako yote! Najua kwamba wewe si baridi wala si moto. Afadhali ungekuwa
kimojawapo: baridi au moto. 16 Basi, kwa kuwa hali yako ni vuguvugu, si baridi wala si
moto, nitakutapika! 17 Wewe unajisema, Mimi ni tajiri; ninajitosheleza, sina haja ya kitu
chochote. Kumbe, hujui kwamba wewe ni mnyonge, unahitaji kuhurumiwa, maskini,
kipofu tena uko uchi! 18 Nakushauri ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto
upate kuwa tajiri kweli. Tena afadhali ununue pia vazi jeupe, uvae na kufunika aibu
ya uchi wako. Nunua pia mafuta ukapake machoni pako upate kuona. 19 Mimi ndiye
mwenye kumwonya na kumrudi yeyote ninayempenda. Kwa hiyo kaza moyo, achana
na dhambi zako. 20 Sikiliza! Mimi nasimama mlangoni na kubisha hodi. Mtu akisikia
sauti yangu na kufungua mlango, nitaingia nyumbani kwake na kula chakula pamoja
naye, naye atakula pamoja nami. 21 “Wale wanaoshinda nitawaketisha pamoja nami juu
ya kiti changu cha enzi, kama vile mimi mwenyewe nilivyoshinda nikaketi pamoja na
Baba yangu juu ya kiti chake cha enzi. 22 “Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho
anayoyaambia makanisa!”

4

1 Baada ya hayo nilitazama nikaona mlango umefunguliwa mbinguni. Na ile sauti
niliyoisikia pale awali ambayo ilikuwa kama sauti ya tarumbeta, ikasema, “Njoo hapa
juu nami nitakuonyesha mambo yatakayotukia baadaye.” 2 Mara nikachukuliwa na
Roho. Kumbe, huko mbinguni kuna kiti cha enzi na juu yake ameketi mmoja. 3 Huyo
aliyeketi juu yake alikuwa kama almasi na jiwe zuri jekundu. Upinde wa mvua ulikuwa
unang'aa kama zumaridi na ulikizunguka kiti cha enzi pande zote. 4 Kulikuwa na duara
la viti ishirini na vinne kukizunguka kiti cha enzi, na juu ya viti hivyo wazee ishirini
na wanne walikuwa wameketi wamevaa mavazi meupe na taji za dhahabu vichwani.
5 Umeme, sauti na ngurumo, vilikuwa vinatoka kwenye hicho kiti cha enzi. Taa saba
za moto zilikuwa zinawaka mbele ya hicho kiti cha enzi. Taa hizo ni roho saba za
Mungu. 6 Mbele ya kiti cha enzi kulikuwa na kitu kama bahari ya kioo, angavu kama
jiwe linga'aalo sana. Katika pande zote za hicho kiti cha enzi na kukizunguka, kilikuwa
na viumbe hai vinne. Viumbe hivyo vilikuwa vimejaa macho mbele na nyuma. 7 Kiumbe
cha kwanza kulikuwa kama simba, cha pili kama ng'ombe, cha tatu kilikuwa na sura
kama mtu, na cha nne kilikuwa kama tai anayeruka. 8 Viumbe hivyo vinne vilikuwa na

mabawa sita kila kimoja, na vilikuwa vimejaa macho, ndani na nje. Usiku na mchana, bila
kupumzika huimba: "Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana, Mungu Mwenye Uwezo,
aliyekuwako, aliyeko na anayekuja!" 9 Kila mara viumbe vinne vilipoimba nyimbo za
kumtukuza, kumheshimu na kumshukuru huyo aliyeketi juu ya kiti cha enzi, ambaye
anaishi milele na milele, 10 wale wazee ishirini na wanne hujiangusha mbele ya huyo
aliyeketi juu ya kiti cha enzi na kumwabudu huyo ambaye anaishi milele na milele;
na huziweka taji zao mbele ya kiti cha enzi wakisema: 11 "Wewe ni Bwana na Mungu
wetu, unastahili utukufu na heshima na nguvu; maana wewe uliumba vitu vyote, na kwa
matakwa yako kila kitu kimepewa uhai na uzima."

5

1 Kisha katika mkono wa kulia wa huyo aliyeketi juu ya kiti cha enzi, nikaona
kitabu; nacho kilikuwa kimeandikwa ndani na nje na kufungwa na mihuri saba. 2 Tena
nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa sauti kubwa: "Nani anayestahili
kuvunja hiyo mihuri na kukifungua kitabu hicho?" 3 Lakini hakupatikana mtu yeyote
mbinguni, wala duniani, wala chini Kuzimu, aliyeweza kukifungua hicho kitabu au
kukitazama ndani. 4 Basi, mimi nikalia sana kwa sababu hakupatikana mtu aliyestahili
kukifungua, au kukitazama ndani. 5 Kisha mmoja wa wale wazee akaniambia, "Usilie!
Tazama! Simba wa kabila la Yuda, mjukuu maarufu wa Daudi, ameshinda. Yeye anaweza
kuivunja mihuri yake saba na kukifungua hicho kitabu." 6 Kisha nikaona pale katikati
ya kiti cha enzi Mwana kondoo amesimama, akizungukwa kila upande na vile viumbe
hai vinne, na wale wazee. Huyo Mwanakondoo alionekana kana kwamba amechinjwa.
Alikuwa na pembe saba na macho saba ambayo ni roho saba za Mungu zilizokuwa
zimepelekwa kila mahali duniani. 7 Mwanakondoo akaenda, akakitwaa hicho kitabu
kutoka mkono wa kulia wa yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi. 8 Mara tu alipokwisha
twaa hicho kitabu, vile viumbe hai vinne pamoja na wale wazee ishirini na wanne
walianguka kifudifudi mbele ya Mwanakondoo. Kila mmoja, alikuwa na kinubi na bakuli
za dhahabu zilizojaa ubani, ambao ni sala za watu wa Mungu. 9 Basi, wakaimba wimbo
huu mpya: "Wewe unastahili kukitwaa hicho kitabu na kuivunja mihuri yake. Kwa
sababu wewe umechinjwa, na kwa damu yako umemnunulia Mungu watu kutoka katika
kila kabila, lugha, jamaa na taifa. 10 Wewe umewafanya wawe ufalme wa makuhani
wamtumikie Mungu wetu nao watatawala duniani." 11 Kisha nikatazama, nikasikia sauti
ya malaika wengi sana, idadi isiyohesabika, maelfu na maelfu. Walikuwa wamekaa
kuzunguka kiti cha enzi, vile viumbe hai vinne na wale wazee; 12 wakasema kwa sauti
kuu: "Mwanakondoo aliyechinjwa anastahili kupokea uwezo, utajiri, hekima, nguvu,
utukufu na sifa." 13 Nikasikia viumbe vyote mbinguni, duniani, chini kuzimuni na
baharini—viumbe vyote ulimwenguni—vikisema: "Kwake yeye aketiye katika kiti cha
enzi, na kwa Mwanakondoo, iwe sifa na heshima na utukufu na enzi milele na milele."
14 Na vile viumbe vinne hai vikasema, "Amina!" Na wale wazee wakaanguka kifudifudi,
wakaabudu.

6

1 Kisha nikamwona Mwanakondoo anavunja mhuri mmojawapo wa ile mihuri saba.
Nikasikia kimoja cha vile viumbe hai vinne kikisema kwa sauti kama ya ngurumo, "Njoo!"
2 Mimi nikatazama, na kumbe palikuwa na farasi mmoja mweupe hapo. Na mpanda
farasi wake alikuwa na upinde, akapewa na taji. Basi, akatoka kama mshindi aendelee
kushinda. 3 Kisha, Mwanakondoo akavunja mhuri wa pili. Nikamsikia yule kiumbe hai
wa pili akisema, "Njoo!" 4 Nami nikatazama na kumbe palikuwapo farasi mwingine
hapo, mwekundu. Mpanda farasi wake alikabidhiwa jukumu la kuondoa amani duniani,
watu wauane, akapewa upanga mkubwa. 5 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa
tatu. Nikamsikia yule kiumbe hai wa tatu akisema, "Njoo!" Nikatazama na kumbe
palikuwapo farasi mmoja hapo, mweusi. Mpanda farasi wake alikuwa na vipimo viwili
vya kupimia uzito mkononi mwake. 6 Nikasikia kitu kama sauti itokayo kwa vile viumbe

hai vinne. Nayo ilisema, “Kibaba kimoja cha unga wa ngano wa kiasi cha fedha dinari moja, na vibaba vitatu vya shayiri kwa dinari moja. Lakini usiharibu mafuta wala divai!”
7 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa nne. Nikamsikia yule kiumbe hai wa nne
akisema, “Njoo!” 8 Nami nikatazama, na kumbe alikuwapo farasi mmoja hapo, rangi
yake kijivu. Na jina la mpanda farasi wake lilikuwa kifo, na Kuzimu alimfuata nyuma. Hao walipewa mamlaka juu ya robo moja ya dunia, wawaue watu kwa upanga, njaa,
tauni na kwa wanyama wakali wa dunia. 9 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa
tano. Nikaona pale chini ya madhabahu ya kufukizia ubani roho za wale waliouawa kwa
sababu ya ujumbe wa Mungu, na kwa sababu ya ushuhuda waliotoa. 10 Basi, wakalia
kwa sauti kubwa: “Ee Bwana, uliye mtakatifu na mwaminifu, mpaka lini utakawia
kulipiza kisasi kwa wakazi wote wa dunia kwa ajili ya kuuawa kwetu?” 11 Wakapewa
kila mmoja vazi refu jeupe, wakaambiwa wazidi kusubiri kwa muda mfupi, mpaka itakapotimia idadi ya watumishi wenzao na ndugu ambao watawaua kama wao wenyewe
walivyouawa. 12 Kisha nikatazama, na wakati Mwanakondoo alipouvunja mhuri wa sita,
kukawa na tetemeko kubwa la ardhi; jua likawa jeusi kama gunia; mwezi wote ukawa
mwekundu kama damu; 13 nazo nyota za mbingu zikaanguka juu ya ardhi kama matunda
ya mtini yasiyokomaa yaangukavyo wakati mti wake unapotikiswa na upepo mkali.
14 Anga likatoweka kama vile karatasi inavyokunjwakunjwa; milima yote na visima vyote
vikaondolewa mahali pake. 15 Kisha wafalme wa duniani, wakuu, majemadari, matajiri,
wenye nguvu, kila mtumwa na mtu huru, wakajificha mapangoni na kwenye majabali
milimani. 16 Wakaiambia hiyo milima na hayo majabali, “Tuangukieni, mkatufiche mbali
na yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na mbali na ghadhabu ya Mwanakondoo! 17 Maana
siku maalum ya ghadhabu yao imefika. Nani awezaye kuikabili?”

7

1 Baada ya hayo nikawaona malaika wanne wamesimama katika pembe nne za dunia
wakishika pepo nne za dunia ili upepo usivume hata kidogo: wala katika nchi, wala
baharini, wala kwenye miti. 2 Kisha nikamwona malaika mwingine akipanda juu kutoka
mashariki akiwa na mhuri wa Mungu aliye hai. Akapaaza sauti na kuwaambia hao
malaika wanne waliokabidhiwa jukumu la kuiharibu nchi na bahari, 3 “Msiharibu nchi,
wala bahari, wala miti, mpaka tutakapokwisha wapiga mhuri watumishi wa Mungu wetu
katika paji la uso.” 4 Kisha nikasikia idadi ya hao waliopigwa mhuri: Watu mia moja
arobaini na nne elfu wa makabila yote ya watu wa Israeli. 5 Kabila la Yuda walikuwa
watu kumi na mbili elfu; kabila la Reubeni, kumi na mbili elfu, kabila la Gadi, kumi na
mbili elfu; 6 Kabila la Asheri, kumi na mbili elfu; kabila la Naftali, kumi na mbili elfu;
kabila la Manase, kumi na mbili elfu; 7 kabila la Simeoni, kumi na mbili elfu, kabila
la Lawi, kumi na mbili elfu, kabila la Isakari, kumi na mbili elfu; 8 kabila la Zabuloni,
kumi na mbili elfu; kabila la Yosefu, kumi na mbili elfu, na kabila la Benyamini, kumi na
mbili elfu. 9 Kisha nikatazama, nikaona umati mkubwa wa watu wasiohesabika: watu
wa kila taifa, ukoo, jamaa na lugha. Nao walikuwa wamesimama mbele ya kiti cha enzi na mbele ya Mwanakondoo, wakiwa wamevaa mavazi meupe na kushika matawi ya
mitende mikononi mwao. 10 Wakapaaza sauti: “Ukombozi wetu watoka kwa Mungu wetu
aketiye juu ya kiti cha enzi, na kutoka kwa Mwanakondoo!” 11 Malaika wote wakasimama
kukizunguka kiti cha enzi, wazee na vile viumbe hai vinne. Wakaanguka kifudifudi mbele
ya kiti cha enzi, wakamwabudu Mungu, 12 wakisema, “Amina! Sifa, utukufu, hekima,
shukrani, heshima, uwezo na nguvu viwe kwa Mungu wetu, milele na milele! Amina!”
13 Mmoja wa hao wazee akaniuliza, “Hawa waliovaa mavazi meupe ni watu gani? Na
wametoka wapi?” 14 Nami nikamjibu, “Mheshimiwa, wewe wajua!” Naye akaniambia,
“Hawa ni wale waliopita salama katika ule udhalimu mkuu. Waliyaosha mavazi yao
katika damu ya Mwanakondoo, yakawa meupe kabisa. 15 Ndiyo maana wako mbele ya
kiti cha enzi cha Mungu. Humtumikia Mungu mchana na usiku katika Hekalu lake; naye
aketiye juu ya kiti cha enzi atatandaza hema lake juu yao kuwalinda. 16 Hawataona tena
njaa wala kiu; jua wala joto kali halitawachoma tena, 17 kwa sababu Mwanakondoo aliye

katikati ya kiti cha enzi atakuwa mchungaji wao, naye atawaongoza kwenye chemchemi
za maji ya uzima. Naye Mungu atayafuta machozi yote machoni mwao."

8

[1] Na Mwanakondoo alipouvunja mhuri wa saba, kukawa kimya mbinguni kwa muda
wa nusu saa. [2] Kisha nikawaona wale malaika saba wanaosimama mbele ya Mungu
wamepewa tarumbeta saba. [3] Malaika mwingine akafika, akiwa anachukua chetezo cha
dhahabu, akasimama mbele ya madhabahu ya kufukizia ubani. Naye akapewa ubani
mwingi autoe sadaka pamoja na sala za watu wote wa Mungu, juu ya madhabahu ya
dhahabu iliyo mbele ya kiti cha enzi. [4] Moshi wa ubani ukapanda juu, pamoja na sala
za watu wa Mungu, kutoka mikononi mwake huyo malaika aliyekuwa mbele ya Mungu.
[5] Kisha malaika akakichukua hicho chetezo, akakijaza moto wa madhabahuni akakitupa
duniani. Kukawa na ngurumo, sauti, umeme na tetemeko la ardhi. [6] Kisha wale malaika
saba wenye tarumbeta saba wakajiweka tayari kupiga mbiu ya mgambo. [7] Malaika wa
kwanza akapiga tarumbeta yake. Mchanganyiko wa mvua ya mawe na moto, pamoja
na damu, ukamwagwa juu ya nchi. Theluthi moja ya nchi ikaungua, theluthi moja ya
miti ikaungua, na majani yote mabichi yakaungua. [8] Malaika wa pili akapiga tarumbeta
yake. Na kitu kama mlima mkubwa unaowaka moto ukatupwa baharini. Theluthi moja
ya bahari ikawa damu, [9] theluthi moja ya viumbe vya baharini vikafa na theluthi moja
ya meli zikaharibiwa. [10] Kisha malaika wa tatu akapiga tarumbeta yake. Na nyota kubwa
ikiwaka kama bonge la moto, ikaanguka kutoka mbinguni, na kutua juu ya theluthi
moja ya mito na chemchemi za maji. [11] (Nyota hiyo inaitwa "Uchungu.") Basi, theluthi
moja ya maji yakawa machungu; watu wengi wakafa kutokana na maji hayo, kwa sababu
yaligeuka kuwa machungu. [12] Kisha malaika wa nne akapiga tarumbeta yake. Ndipo
theluthi moja ya jua, ya mwezi na ya nyota ikapata pigo; hata mwangaza ukapoteza
theluthi moja ya mng'ao wake. Theluthi moja ya mchana ikakosa mwanga, hali kadhalika
na theluthi moja ya usiku. [13] Kisha nikatazama, nikasikia tai akiruka juu kabisa angani
anasema kwa sauti kubwa, "Ole, ole, ole kwa wanaoishi duniani wakati malaika watatu
waliobaki watakapopiga tarumbeta zao!"

9

[1] Kisha malaika wa tano akapiga tarumbeta yake. Nami nikaona nyota iliyokuwa
imeanguka juu ya nchi kutoka mbinguni. Nayo ikapewa ufunguo wa shimo la Kuzimu.
[2] Basi, nyota hiyo ikafungua shimo la Kuzimu, kukatoka moshi wa tanuru kubwa. Jua
na anga vikatiwa giza kwa moshi huo wa Kuzimu. [3] Nzige wakatoka katika moshi huo,
wakaingia duniani wakapewa nguvu kama ya ng'e. [4] Wakaamrishwa wasiharibu nyasi
za nchi wala majani wala miti yoyote, bali wawaharibu wale tu ambao hawakupigwa
mhuri wa Mungu katika paji la uso. [5] Nzige hao hawakuruhusiwa kuwaua watu,
ila kuwatesa tu kwa muda wa miezi mitano. Maumivu watakayosababisha ni kama
maumivu yanayompata mtu wakati anapoumwa na ng'e. [6] Muda huo watu watatafuta
kifo lakini hawatakipata; watatamani kufa lakini kifo kitawakimbia. [7] Kwa kuonekana,
nzige hao walikuwa kama farasi waliowekwa tayari kwa vita. Juu ya vichwa vyao
walikuwa na taji zilizo kama za dhahabu, na nyuso zao zilikuwa kama za binadamu.
[8] Nywele zao zilikuwa kama nywele za wanawake, na meno yao yalikuwa kama meno ya
simba. [9] Vifua vyao vilikuwa vimefunikwa kitu kama ngao ya chuma. Sauti ya mabawa
yao ilikuwa kama sauti ya msafara wa magari ya farasi wengi wanaokimbilia vitani.
[10] Walikuwa na mikia na miiba kama ng'e, na kwa mikia hiyo, walikuwa na nguvu ya
kuwadhuru watu kwa muda wa miezi mitano. [11] Tena wanaye mfalme anayewatawala,
naye ndiye malaika wa kuzimu; jina lake kwa Kiebrania ni Abadoni, na kwa Kigiriki
ni Apolioni, yaani mwangamizi. [12] Maafa ya kwanza yamepita; bado mengine mawili
yanafuata. [13] Kisha malaika wa sita akapiga tarumbeta yake. Nami nikasikia sauti moja
kutoka katika pembe nne za madhabahu ya dhahabu iliyokuwa mbele ya Mungu. [14] Sauti
hiyo ikamwambia huyo malaika wa sita mwenye tarumbeta, "Wafungulie malaika wanne

waliofungwa kwenye mto mkubwa Eufrate!"
15 Naye akawafungulia malaika hao wanne
ambao walikuwa wametayarishwa kwa ajili ya saa hiyo ya siku ya mwezi huo, wa mwaka
huohuo, kuua theluthi moja ya wanaadamu.
16 Nilisikia idadi ya majeshi wapanda
farasi ilikuwa milioni mia mbili.
17 Hivi ndivyo nilivyowaona hao farasi na wapanda
farasi katika hiyo njozi: Walikuwa na ngao vifuani zilizokuwa moto mtupu, zenye
rangi ya samawati na njano kama kiberiti. Vichwa vya hao farasi vilikuwa kama vya
simba; na moto, moshi, na kiberiti vilikuwa vinatoka kinywani mwao.
18 Theluthi
moja ya wanaadamu waliuawa kwa mabaa hayo matatu yaani, moto, moshi na kiberiti,
yaliyokuwa yanatoka katika vinywa vyao;
19 maana nguvu ya farasi hao ilikuwa vinywani
mwao na katika mikia yao. Mikia yao ilikuwa na vichwa kama nyoka, na waliitumia
hiyo kuwadhuru watu.
20 Wanaadamu wengine waliobaki ambao hawakuuawa na mabaa
hayo, hawakugeuka na kuviacha vitu walivyokuwa wametengeneza kwa mikono yao
wenyewe; bali wakaendelea kuabudu pepo, sanamu za dhahabu, fedha, shaba, mawe
na miti, vitu ambavyo haviwezi kuona, kusikia wala kutembea.
21 Wala hawakutubu na
kuacha kufanya mauaji, uchawi, uzinzi, na wizi.

10

1 Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka kutoka mbinguni.
Alikuwa amevikwa wingu, na upinde wa mvua kichwani mwake. Uso wake ulikuwa
kama jua, na miguu yake ilikuwa kama moto.
2 Mikononi mwake alishika kitabu kidogo
kimefunguliwa. Aliweka mguu wake wa kulia juu ya bahari, na wa kushoto juu ya nchi
kavu,
3 na kuita kwa sauti kubwa kama ya mngurumo wa simba. Alipopaaza sauti,
ngurumo saba ziliitikia kwa kishindo.
4 Na hizo ngurumo saba ziliposema, mimi nikataka
kuandika. Lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni: "Maneno ya ngurumo hizo saba ni
siri; usiyaandike!"
5 Kisha yule malaika niliyemwona akisimama juu ya bahari na juu
ya nchi kavu akainua mkono wake wa kulia juu mbinguni,
6 akaapa kwa jina la Mungu
aishiye milele na milele, Mungu aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, bahari na vyote
vilivyomo, dunia na vyote vilivyomo. Akasema, "Wakati wa kusubiri zaidi umekwisha!
7 Lakini wakati ule malaika wa saba atakapotoa sauti yake, wakati atakapopiga tarumbeta
yake, Mungu atakamilisha mpango wake wa siri kama alivyowatangazia watumishi wake
manabii."
8 Kisha ile sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni pale awali ikasema
nami tena: "Nenda ukakichukue kile kitabu kilichofunguliwa, kilicho mkononi mwa
malaika asimamaye juu ya bahari na juu ya nchi kavu."
9 Basi, nikamwendea huyo
malaika, nikamwambia anipe hicho kitabu kidogo. Naye akaniambia, "Kichukue, ukile;
kinywani mwako kitakuwa kitamu kama asali, lakini tumboni kitakuwa kichungu!"
10 Basi, nikakichukua kitabu hicho kidogo kutoka mkononi mwa huyo malaika, nikakila;
nacho kilikuwa kitamu kinywani mwangu kama asali, lakini nilipokimeza kikawa
kichungu tumboni mwangu.
11 Kisha nikaambiwa, "Inakubidi tena kutangaza ujumbe
wa Mungu kuhusu watu wengi, mataifa, watu wa lugha nyingi na wafalme!"

11

1 Kisha nikapewa mwanzi uliokuwa kama kijiti cha kupimia, nikaambiwa, "Inuka,
ukalipime Hekalu la Mungu, madhabahu ya kufukizia ubani, na ukawahesabu watu
wanaoabudu ndani ya Hekalu.
2 Lakini uache ukumbi ulio nje ya Hekalu; usiupime,
maana huo umekabidhiwa watu wa mataifa mengine, ambao wataukanyanga mji
Mtakatifu kwa muda wa miezi arobaini na miwili.
3 Nami nitawatuma mashahidi
wangu wawili ili watangaze ujumbe wa Mungu kwa muda huo wa siku elfu moja mia
mbili na sitini wakiwa wamevaa mavazi ya magunia."
4 Hao mashahidi wawili ni miti
miwili ya Mizeituni na taa mbili zinazosimama mbele ya Bwana wa dunia.
5 Kama
mtu akijaribu kuwadhuru, moto hutoka kinywani mwao na kuwaangamiza adui zao;
na kila mtu atakayejaribu kuwadhuru atakufa namna hiyo.
6 Hao wanayo mamlaka
ya kufunga anga, mvua isinyeshe wakati wanapotangaza ujumbe wa Mungu. Tena
wanayo mamlaka ya kuzigeuza chemchemi zote za maji ziwe damu, na ya kusababisha

maafa ya kila namna duniani kila mara wapendavyo. [7] Lakini wakisha maliza kutangaza
ujumbe huo, mnyama atokaye shimoni kuzimu atapigana nao, atawashinda na kuwaua.
[8] Maiti zao zitabaki katika barabara za mji mkuu ambapo Bwana wao alisulubiwa;
jina la kupanga la mji huo ni Sodoma au Misri. [9] Watu wa kila kabila, lugha, taifa
na rangi wataziangalia maiti hizo kwa muda wa siku tatu na nusu, na hawataruhusu
zizikwe. [10] Watu waishio duniani watafurahia kifo cha hao wawili. Watafanya sherehe
na kupelekeana zawadi maana manabii hawa wawili walikuwa wamewasumbua mno
watu wa dunia. [11] Lakini baada ya zile siku tatu na nusu pumzi ya uhai kutoka kwa
Mungu iliwaingia, nao wakasimama; wote waliowaona wakaingiwa na hofu kuu. [12] Kisha
hao manabii wawili wakasikia sauti kubwa kutoka mbinguni ikiwaambia, "Njoni hapa
juu!" Nao wakapanda juu mbinguni katika wingu, maadui wao wakiwa wanawatazama.
[13] Wakati huohuo, kukatokea tetemeko kubwa la ardhi, sehemu moja ya kumi ya ardhi
ikaharibiwa. Watu elfu saba wakauawa kwa tetemeko hilo la ardhi. Watu waliosalia
wakaogopa sana, wakamtukuza Mungu wa mbinguni. [14] Maafa ya pili yamepita; lakini
tazama! Maafa ya tatu yanafuata hima. [15] Kisha malaika wa saba akapiga tarumbeta
yake. Na sauti kuu zikasikika mbinguni zikisema, "Sasa utawala juu ya ulimwengu ni
wa Bwana wetu na Kristo wake. Naye atatawala milele na milele!" [16] Kisha wale wazee
ishirini na wanne walioketi mbele ya Mungu katika viti vyao vya enzi, wakaanguka
kifudifudi, wakamwabudu Mungu, [17] wakisema: "Bwana Mungu Mwenye uwezo, uliyeko
na uliyekuwako! Tunakushukuru, maana umetumia nguvu yako kuu ukaanza kutawala!
[18] Watu wa mataifa waliwaka hasira, maana wakati wa ghadhabu yako umefika, wakati
wa kuwahukumu wafu. Ndio wakati wa kuwatuza watumishi wako manabii, watu wako
na wote wanaolitukuza jina lako, wakubwa kwa wadogo. Ni wakati wa kuwaangamiza
wale wanaoangamiza dunia." [19] Hekalu la Mungu mbinguni likafunguliwa, na Sanduku
la Agano lake likaonekana Hekaluni mwake. Kisha kukatokea umeme, sauti, ngurumo,
tetemeko la ardhi, na mvua kubwa ya mawe.

12

[1] Kisha ishara kubwa ikaonekana mbinguni. Palikuwa hapo mwanamke aliyevikwa
jua, na mwezi chini ya miguu yake, na taji ya nyota kumi na mbili juu ya kichwa
chake! [2] Alikuwa mja mzito, na akapaaza sauti kwa maumivu na uchungu wa kujifungua
mtoto. [3] Ishara nyingine ikatokea mbinguni: joka kubwa jekundu na lenye pembe
kumi na vichwa saba; na kila kichwa kilikuwa na taji. [4] Joka hilo liliburuta kwa mkia
wake theluthi moja ya nyota za anga na kuzitupa duniani. Nalo lilisimama mbele ya
huyo mama aliyekuwa karibu kujifungua mtoto, tayari kabisa kummeza mtoto, mara
tu atakapozaliwa. [5] Kisha mama huyo akajifungua mtoto wa kiume, ambaye atayatawala
mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Lakini mtoto akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu
na kwenye kiti chake cha enzi. [6] Huyo mama akakimbilia jangwani, ambako Mungu
alikuwa amemtayarishia mahali pa usalama ambapo angehifadhiwa kwa muda wa siku
elfu moja mia mbili na sitini. [7] Kisha kukazuka vita mbinguni: Mikaeli na malaika wake
walipigana na hilo joka, nalo likawashambulia pamoja na malaika wake. [8] Lakini joka
hilo halikuweza kuwashinda, na hatimaye hapakuwa tena na nafasi mbinguni kwa ajili
yake na malaika wake. [9] Basi, joka hilo kuu likatupwa nje. Joka hilo ndiye yule nyoka
wa kale ambaye huitwa pia Ibilisi au Shetani. Ndiye anayeudanganya ulimwengu wote.
Naam, alitupwa duniani, na malaika wake wote pamoja naye. [10] Kisha nikasikia sauti
kubwa kutoka mbinguni ikisema: "Sasa ukombozi utokao kwa Mungu umefika! Nguvu
na Utawala wa Mungu wetu umedhihirika. Na Kristo wake ameonyesha mamlaka yake!
Maana yule mdhalimu wa ndugu zetu, aliyesimama mbele ya Mungu akiwashtaki usiku
na mchana, sasa ametupwa nje. [11] Ndugu zetu wameshinda kwa damu ya Mwanakondoo
na kwa nguvu ya ukweli walioutangaza; maana hawakuyathamini maisha yao kuwa
kitu sana, wakawa tayari kufa. [12] Kwa sababu hiyo, furahini enyi mbingu na vyote
vilivyomo ndani yenu. Lakini, ole wenu nchi na bahari, maana Ibilisi amewajieni

akiwa na ghadhabu kuu, kwa sababu anajua kwamba siku zake zilizobakia ni chache.”
13 Joka lilipotambua kwamba limetupwa chini duniani, likaanza kumwinda yule mama
aliyekuwa amejifungua mtoto wa kiume. 14 Lakini mama huyo akapewa mabawa mawili
ya tai apate kuruka mbali sana na hilo joka, mpaka mahali, pake jangwani ambapo
angehifadhiwa salama kwa muda wa miaka mitatu na nusu. 15 Basi, joka likatapika
maji mengi kama mto, yakamfuata huyo mama nyuma ili yamchukue. 16 Lakini nchi
ikamsaidia huyo mama: ikajifunua kama mdomo na kuyameza maji hayo yaliyotoka
kinywani mwa hilo joka. 17 Basi, joka hilo likamkasirikia huyo mama, likajiondokea,
likaenda kupigana na wazawa wengine wa huyo mama, yaani wote wanaotii amri za
Mungu na kuuzingatia ukweli wa Yesu.

13

1 (G12-18) Na likajisimamia ukingoni mwa bahari. (G13-1) Kisha nikaona mnyama
mmoja akitoka baharini. Alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na kila pembe ilikuwa
na taji. Jina la kashfa lilikuwa limeandikwa juu ya vichwa hivyo. 2 Mnyama huyo
niliyemwona alikuwa kama chui; miguu yake ilikuwa kama ya dubu, na kinywa chake
kama cha simba. Lile joka likampa huyo mnyama nguvu yake, kiti chake cha enzi na
uwezo mkuu. 3 Kichwa kimojawapo cha huyo mnyama kilionekana kama kilikwisha
jeruhiwa vibaya sana, lakini jeraha hilo lilikuwa limepona. Dunia nzima ilishangazwa na
huyo mnyama na kumfuata. 4 Watu wote wakaliabudu lile joka kwa sababu lilimpa huyo
mnyama uwezo wake. Wakamwabudu pia huyo mnyama wakisema, “Nani aliye kama
huyu mnyama? Ni nani awezaye kupigana naye?” 5 Kisha huyo mnyama akaruhusiwa
kusema maneno ya kujigamba na kumkufuru Mungu; akaruhusiwa kuwa na mamlaka
kwa muda wa miezi arobaini na miwili. 6 Basi, akaanza kumtukana Mungu, kulitukana
jina lake, makao yake, na wote wakaao mbinguni. 7 Aliruhusiwa kuwapiga vita na
kuwashinda watu wa Mungu. Alipewa mamlaka juu ya watu wa kila kabila, ukoo, lugha
na taifa. 8 Wote waishio duniani watamwabudu isipokuwa tu wale ambao majina yao
yameandikwa tangu mwanzo wa ulimwengu katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo
aliyechinjwa. 9 “Aliye na masikio, na asikie! 10 Waliokusudiwa kuchukuliwa mateka
lazima watatekwa; waliokusudiwa kuuawa kwa upanga lazima watauawa kwa upanga.
Kutokana na hayo ni lazima watu wa Mungu wawe na uvumilivu na imani.” 11 Kisha
nikamwona mnyama mwingine anatoka ardhini. Alikuwa na pembe mbili kama pembe
za kondoo, na aliongea kama joka. 12 Alikuwa na mamlaka kamili kutoka kwa yule
mnyama wa kwanza, na akautumia uwezo huo mbele ya huyo mnyama. Akailazimisha
dunia yote na wote waliomo humo kumwabudu huyo mnyama wa kwanza ambaye
alikuwa na jeraha la kifo lililokuwa limepona. 13 Basi, huyu mnyama wa pili akafanya
miujiza mikubwa hata akasababisha moto kutoka mbinguni ushuke duniani mbele ya
watu. 14 Aliwapotosha wakazi wa dunia kwa miujiza hiyo aliyojaliwa kutenda mbele ya
mnyama wa kwanza. Aliwaambia wakazi wa dunia watengeneze sanamu kwa heshima ya
yule mnyama aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi tena. 15 Kisha alijaliwa
kuipulizia uhai hiyo sanamu ya yule mnyama wa kwanza, hata ikaweza kuongea na
kuwaua watu wote ambao hawakuiabudu. 16 Aliwalazimisha wote, wadogo na wakubwa,
matajiri na maskini, watu huru na watumwa, watiwe alama juu ya mikono yao ya kulia
au juu ya paji za nyuso zao. 17 Akapiga marufuku mtu yeyote kununua au kuuza kitu
isipokuwa tu mtu aliyetiwa alama hiyo, yaani jina la yule mnyama au tarakimu ya jina
hilo. 18 Hapa ni lazima kutumia ujasiri! Mwenye akili anaweza kufafanua maana ya
tarakimu ya mnyama huyo, maana ni tarakimu yenye maana ya mtu fulani. Tarakimu
hiyo ni mia sita sitini na sita.

14

1 Kisha nikaona mlima Sioni, na Mwanakondoo amesimama juu yake; pamoja naye
walikuwa watu mia moja arobaini na nne elfu ambao juu ya paji za nyuso zao walikuwa
wameandikwa jina la Mwanakondoo na jina la Baba yake. 2 Basi, nikasikia sauti

kutoka mbinguni, sauti iliyokuwa kama sauti ya maji mengi na kama sauti ya ngurumo
kubwa. Sauti niliyosikia ilikuwa kama sauti ya wachezaji muziki wakipiga vinubi vyao.
3 Walikuwa wanaimba wimbo mpya mbele ya kiti cha enzi na mbele ya wale viumbe
hai wanne na wale wazee. Hakuna mtu aliyeweza kujifunza wimbo huo isipokuwa hao
watu mia moja arobaini na nne elfu waliokombolewa duniani. 4 Watu hao ndio wale
waliojiweka safi kwa kutoonana kimwili na wanawake, nao ni mabikira. Wao humfuata
Mwanakondoo kokote aendako. Wamekombolewa kutoka miongoni mwa binadamu
wengine, wakawa wa kwanza kutolewa kwa Mungu na kwa Mwanakondoo. 5 Hawakupata
kamwe kuwa waongo; hawana hatia yoyote. 6 Kisha nikamwona malaika mwingine
anaruka juu angani akiwa na Habari Njema ya milele ya Mungu, aitangaze kwa watu
wote waishio duniani, kwa mataifa yote, makabila yote, watu wa lugha zote na rangi
zote. 7 Akasema kwa sauti kubwa, "Mcheni Mungu na kumtukuza! Maana saa imefika ya
kutoa hukumu yake. Mwabuduni yeye aliyeumba mbingu na nchi, bahari na chemchemi
za maji." 8 Malaika wa pili alimfuata huyo wa kwanza akisema, "Ameanguka! Naam,
Babuloni mkuu ameanguka! Babuloni ambaye aliwapa mataifa yote wainywe divai yake
—divai kali ya uzinzi wake!" 9 Na malaika wa tatu aliwafuata hao wawili akisema kwa
sauti kubwa, "Yeyote anayemwabudu yule mnyama na sanamu yake na kukubali kutiwa
alama yake juu ya paji la uso wake au juu ya mkono wake, 10 yeye mwenyewe atakunywa
divai ya ghadhabu ya Mungu, ambayo imemiminwa katika kikombe cha ghadhabu yake
bila kuchanganywa na maji. Mtu huyo atateseka ndani ya moto na kiberiti mbele
ya malaika watakatifu na mbele ya Mwanakondoo. 11 Moshi wa moto unaowatesa
kupanda juu milele na milele. Watu hao waliomwabudu huyo mnyama na sanamu
yake, na kutiwa alama ya jina lake, hawatakuwa na nafuu yoyote usiku na mchana."
12 Kutokana na hayo, ni lazima watu wa Mungu, yaani watu wanaotii amri ya Mungu na
kumwamini Yesu, wawe na uvumilivu. 13 Kisha nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema,
"Andika! Heri watu ambao tangu sasa wanakufa wakiwa wameungana na Bwana." Naye
Roho asema, "Naam! Watapumzika kutoka taabu zao; maana matunda ya jasho lao
yatawafuata." 14 Kisha nikatazama, na kumbe palikuwapo wingu jeupe hapo. Na juu ya
wingu hilo kulikuwa na kiumbe kama mtu. Alikuwa amevaa taji ya dhahabu kichwani,
na kushika mundu mkononi mwake. 15 Kisha malaika mwingine akatoka Hekaluni,
na kwa sauti kubwa akamwambia yule aliyekuwa amekaa juu ya wingu, "Tafadhali,
tumia mundu wako ukavune mavuno, maana wakati wa mavuno umefika; mavuno ya
dunia yameiva." 16 Basi, yule aliyekuwa amekaa juu ya wingu akautupa mundu wake
duniani, na mavuno ya dunia yakavunwa. 17 Kisha malaika mwingine akatoka katika
Hekalu mbinguni akiwa na mundu wenye makali. 18 Kisha malaika mwingine msimamizi
wa moto, akatoka madhabahuni akamwambia kwa sauti kubwa yule malaika mwenye
mundu wenye makali, "Nawe tia huo mundu wako mkali, ukakate vichala vya mizabibu
ya dunia, maana zabibu zake zimeiva!" 19 Basi, malaika huyo akautupa mundu wake
duniani, akakata zabibu za dunia, akazitia ndani ya chombo kikubwa cha kukamulia
zabibu, chombo cha ghadhabu ya Mungu. 20 Zabibu zikakamuliwa ndani ya hilo shinikizo
lililoko nje ya mji, na damu ikatoka katika shinikizo hilo mtiririko mrefu kiasi cha mita
mia tatu na kina chake kiasi cha mita mia mbili.

15

1 Kisha nikaona ishara nyingine mbinguni, kubwa na ya kushangaza. Palikuwa hapo
malaika saba wenye mabaa makubwa saba ya mwisho. Kwa mabaa hayo makubwa
saba, ghadhabu ya Mungu imekamilishwa. 2 Kisha nikaona kitu kama bahari ya kioo,
imechanganywa na moto. Nikawaona pia wale watu waliomshinda yule mnyama na
sanamu yake na ambaye jina lake lilitajwa kwa ile tarakimu. Watu hao walikuwa
wamesimama kando ya hiyo bahari ya kioo, wakiwa na vinubi walivyopewa na Mungu.
3 Walikuwa wakiimba wimbo wa Mose, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwanakon-
doo: "Bwana Mungu Mwenye Uwezo, matendo yako ni makuu mno! Ewe Mfalme wa

mataifa, njia zako ni za haki na za kweli! 4 Bwana, ni nani asiyekucha wewe? Nani
asiyelitukuza jina lako? Wewe peke yako ni Mtakatifu. Mataifa yote yatakujia na
kukuabudu maana matendo yako ya haki yameonekana na wote.” 5 Baada ya hayo
nikaona Hekalu limefunguliwa mbinguni, na ndani yake hema ionyeshayo kuwapo
kwa Mungu. 6 Basi, wale malaika saba wenye mabaa saba wakatoka humo Hekaluni,
wakiwa wamevaa nguo za kitani safi zenye kung'aa, na kanda za dhahabu vifuani
mwao. 7 Kisha, mmojawapo wa vile viumbe vinne akawapa hao malaika saba mabakuli
ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu, aishiye milele na milele. 8 Hekalu likajaa
moshi uliosababishwa na utukufu na nguvu ya Mungu, na hakuna mtu aliyeweza kuingia
Hekaluni mpaka mwisho wa mabaa makubwa saba ya wale malaika saba.

16

1 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka Hekaluni ikiwaambia wale malaika saba, “Nen-
deni mkamwage mabakuli hayo saba ya ghadhabu ya Mungu duniani.” 2 Basi, malaika
wa kwanza akaenda akamwaga bakuli lake juu ya nchi. Mara madonda mabaya na
ya kuumiza sana yakawapata wote waliokuwa na alama ya yule mnyama, na wale
walioiabudu sanamu yake. 3 Kisha malaika wa pili akamwaga bakuli lake baharini.
Nayo bahari ikawa damu tupu kama damu ya mtu aliyekufa, na viumbe vyote hai
baharini vikafa. 4 Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake katika mito na chemchemi
za maji, navyo vikageuka damu. 5 Nikamsikia malaika msimamizi wa maji akisema,
“Ewe mtakatifu, Uliyeko na uliyekuwako! Wewe ni mwenye haki katika hukumu hii
uliyotoa. 6 Maana waliimwaga damu ya watu wako na ya manabii, nawe umewapa
damu wainywe; wamestahili hivyo!” 7 Kisha nikasikia sauti madhabahuni ikisema,
“Naam, Bwana Mungu Mwenye Uwezo! Hukumu zako ni za kweli na haki!” 8 Kisha
malaika wa nne akamwaga bakuli lake juu ya jua. Jua likapewa nguvu ya kuwachoma
watu kwa moto wake. 9 Basi, watu wakaunguzwa vibaya sana; wakamtukana Mungu
aliye na uwezo juu ya mabaa hayo makubwa. Lakini hawakuziacha dhambi zao na
kumtukuza Mungu. 10 Kisha malaika wa tano akamwaga bakuli lake juu ya makao makuu
ya yule mnyama. Giza likauvamia utawala wake, watu wakauma ndimi zao kwa sababu
za maumivu, 11 wakamtukana Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu yao na
madonda yao. Lakini hawakuyaacha matendo yao mabaya. 12 Kisha malaika wa sita
akamwaga bakuli lake juu ya mto mkubwa uitwao Eufrate. Maji yake yakakauka, na
hivyo njia ilitengenezwa kwa ajili ya wafalme wa mashariki. 13 Kisha nikaona pepo
wabaya watatu walio kama vyura, wakitoka kinywani mwa yule joka, kinywani mwa yule
mnyama, na kinywani mwa yule nabii wa uongo. 14 Hawa ndio roho za pepo wafanyao
miujiza. Ndio wanaokwenda kwa wafalme wa ulimwengu wote na kuwakusanya pamoja
kwa ajili ya vita kuu Siku ile ya Mungu Mwenye Uwezo. 15 “Sikiliza! Mimi naja kama
mwizi! Heri mtu akeshaye na kuvaa nguo zake ili asije akaenda uchi huko na huko
mbele ya watu.” 16 Basi, roho hao wakawakusanya hao wafalme mahali paitwapo kwa
Kiebrania Harmagedoni. 17 Kisha malaika wa saba akamwaga bakuli lake hewani. Sauti
kubwa ikasikika kutoka kwenye kiti cha enzi, Hekaluni, ikisema, “Mwisho umefika!”
18 Kukatokea umeme, kelele, ngurumo na tetemeko kubwa la ardhi ambalo halijapata
kutokea tangu Mungu alipomuumba mtu. 19 Mji ule mkuu ukapasuliwa sehemu tatu,
nayo miji ya mataifa ikateketea. Babuloni, mji mkuu, haukusahauliwa na Mungu.
Aliunywesha kikombe cha divai ya ghadhabu yake kuu. 20 Visiwa vyote vikatoweka,
nayo milima haikuonekena tena. 21 Mvua ya mawe makubwa yenye uzito wa kama kilo
hamsini kila moja, ikawanyeshea watu. Nao wakamtukana Mungu kwa sababu ya mapigo
ya mvua hiyo ya mawe. Naam, pigo la mvua hiyo ya mawe lilikuwa kubwa mno.

17

1 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na bakuli akaja, akaniambia, “Njoo, mimi
nitakuonyesha adhabu aliyopewa yule mzinzi mkuu, mji ule uliojengwa juu ya maji
mengi. 2 Wafalme wa dunia wamefanya uzinzi pamoja naye; na wakazi wa dunia

wamelewa divai ya uzinzi wake.” 3 Kisha, Roho akanikumba, akaniongoza mpaka
jangwani. Huko nikamwona mwanamke ameketi juu ya mnyama mwekundu. Mnyama
huyo alikuwa ameandikwa kila mahali majina ya makufuru; alikuwa na vichwa saba na
pembe kumi. 4 Mwanamke huyo alikuwa amevaa vazi la rangi ya zambarau na nyekundu;
alikuwa amejipamba kwa dhahabu, mawe ya thamani na lulu. Mkononi mwake alishika
kikombe cha dhahabu ambacho kilikuwa kimejaa machukizo na mambo machafu
yanayoonyesha uzinzi wake. 5 Alikuwa ameandikwa juu ya paji la uso wake jina la fumbo
“Babuloni mkuu, mama wa wazinzi na wa mambo yote ya kuchukiza sana duniani.”
6 Nikamwona huyo mwanamke amelewa damu ya watu wa Mungu, na damu ya watu
waliouawa kwa sababu ya kumtangaza Yesu. Nilipomwona nilishangaa mno. 7 Lakini
malaika akaniambia, “Kwa nini unashangaa? Mimi nitakuambia maana iliyofichika ya
mwanamke huyu na mnyama huyo amchukuaye ambaye ana vichwa saba na pembe
kumi. 8 Huyo mnyama uliyemwona alikuwa hai hapo awali, lakini sasa amekufa. Hata
hivyo, karibu sana atapanda kutoka shimoni kuzimu, lakini ataangamizwa. Wanaoishi
duniani watashangaa; naam, watu wote ambao majina yao hayakupata kuandikwa katika
kitabu cha uzima tangu mwanzo wa ulimwengu, watashangaa kumwona huyo mnyama
ambaye hapo awali, aliishi, kisha akafa na sasa anatokea tena! 9 “Hapa panahitaji akili na
hekima! Hivyo vichwa saba ni vilima saba, na huyo mwanamke anaketi juu yake. Vichwa
hivyo pia ni wafalme saba. 10 Kati ya hao wafalme saba, watano wamekwisha angamia,
mmoja anatawala bado, na yule mwingine bado hajafika; na atakapofika atabaki kwa
muda mfupi. 11 Huyo mnyama ambaye alikuwa anaishi hapo awali lakini sasa haishi tena
ni mfalme wa nane, naye pia ni miongoni mwa hao saba, na anakwenda zake kuharibiwa.
12 “Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme ambao bado hawajaanza kutawala. Lakini
watapewa mamlaka ya kutawala kwa muda wa saa moja pamoja na yule mnyama.
13 Shabaha ya hawa kumi ni moja, na watampa yule mnyama nguvu na mamlaka yao
yote. 14 Watapigana na Mwanakondoo, lakini Mwanakondoo pamoja na wale aliowaita na
kuwachagua, ambao ni waaminifu, atawashinda kwa sababu yeye ni Bwana wa mabwana
na Mfalme wa wafalme.” 15 Malaika akaniambia pia, “Yale maji uliyoyaona pale alipokaa
yule mzinzi, ni mataifa, watu wa kila rangi na lugha. 16 Pembe zile kumi ulizoziona
na yule mnyama watamchukia huyo mzinzi. Watachukua kila kitu alicho nacho na
kumwacha uchi; watakula nyama yake na kumteketeza kwa moto. 17 Maana Mungu
ametia mioyoni mwao nia ya kutekeleza shabaha yake, yaani kwa kukubaliana wao kwa
wao na kumpa huyo mnyama mamlaka yao ya kutawala, mpaka hapo neno la Mungu
litakapotimia. 18 “Na yule mwanamke uliyemwona ndio ule mji mkuu unaowatawala
wafalme wa dunia.”

18

1 Baada ya hayo, nilimwona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni. Alikuwa
na uwezo mkuu, na dunia ikamulikwa na mng'ao wake. 2 Basi, akapaaza sauti kwa
nguvu akisema, “Umeanguka; Babuloni mkuu umeanguka! Sasa umekuwa makao ya
mashetani na pepo wachafu; umekuwa makao ya ndege wachafu na wa kuchukiza mno.
3 Maana mataifa yote yalileweshwa kwa divai kali ya uzinzi wake, nao wafalme wa dunia
wamefanya uzinzi naye. Nao wafanyabiashara wa dunia wametajirika kutokana na anasa
zake zisizo na kipimo.” 4 Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni ikisema, “Watu
wangu, ondokeni kwake, ili msishirikiane naye katika dhambi zake, msije mkaipata
adhabu yake. 5 Kwa maana dhambi zake zimekuwa nyingi mno, zimelundikana mpaka
mbinguni, na Mungu ameyakumbuka maovu yake. 6 Mtendeeni kama alivyowatendea
ninyi; mlipeni mara mbili kwa yale aliyoyatenda. Jazeni kikombe chake kwa kinywaji
kikali mara mbili zaidi ya kile alichowapeni. 7 Mpeni mateso na uchungu kadiri ya
kujigamba kwake, na kuishi kwake kwa anasa. Maana anajisemea moyoni: Ninaketi
hapa; mimi ni malkia. Mimi si mjane, wala sitapatwa na uchungu! 8 Kwa sababu hiyo
mabaa yake yatampata kwa siku moja: ugonjwa, huzuni na njaa. Atachomwa moto,

maana Bwana Mungu mwenye kumhukumu ni Mwenye Uwezo.” 9 Wafalme wa Dunia
waliofanya uzinzi naye na kuishi naye maisha ya anasa wataomboleza na kulia wakati
watakapoona moshi wa mji huo unaoteketea. 10 Wanasimama kwa mbali kwa sababu ya
kuogopa mateso yake, na kusema, “Ole! Ole kwako Babuloni, mji maarufu na wenye
nguvu! Kwa muda wa saa moja tu adhabu yako imekupata.” 11 Wafanyabiashara wa
dunia watalia na kumfanyia matanga, maana hakuna mtu anayenunua tena bidhaa
zao; 12 hakuna tena wa kununua dhahabu yao, fedha, mawe ya thamani na lulu, kitani
na nguo za rangi ya zambarau, hariri na nguo nyekundu; vyombo vya kila aina ya
miti ya pekee, vyombo vya pembe za ndovu, vya miti ya thamani kubwa, vya shaba,
chuma na marmari; 13 mdalasini, viungo, ubani, manemane, udi, divai, mafuta, unga
na ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari ya kukokotwa, watumwa wao na
hata maisha ya watu. 14 Wafanyabiashara wanamwambia: “Faida yote uliyotazamia
imetoweka, na utajiri na fahari vimekuponyoka; hutaweza kuvipata tena!” 15 Wafanya
biashara waliotajirika kutokana na mji huo, watasimama mbali kwa sababu ya hofu ya
mateso yake, watalalamika na kuomboleza, 16 wakisema, “Ole! Ole kwa mji huu mkuu.
Ulizoea kuvalia nguo za kitani, za rangi ya zambarau na nyekundu, na kujipamba kwa
dhahabu, mawe ya thamani na lulu! 17 Kwa saa moja tu utajiri wako umetoweka!”
Halafu manahodha wote na wasafiri wao, wanamaji na wote wanaofanya kazi baharini,
walisimama kwa mbali, 18 na walipouona moshi wa moto ule uliouteketeza, wakalia kwa
sauti: “Hakujapata kuwako mji kama mji huu mkuu!” 19 Wakajimwagia vumbi juu ya
vichwa vyao wakilia kwa sauti na kuomboleza: “Ole! Ole kwako mji mkuu! Ni mji
ambamo wote wenye meli zisafirizo baharini walitajirika kutokana na utajiri wake. Kwa
muda wa saa moja tu umepoteza kila kitu!” 20 Furahi ee mbingu, kwa sababu ya uharibifu
wake. Furahini watu wa Mungu, mitume na manabii! Kwa maana Mungu ameuhukumu
kwa sababu ya mambo uliyowatenda ninyi! 21 Kisha malaika mmoja mwenye nguvu
sana akainua jiwe mfano wa jiwe kubwa la kusagia, akalitupa baharini akisema, “Ndivyo,
Babuloni atakavyotupwa na kupotea kabisa. 22 Sauti za vinubi za muziki, sauti za wapiga
filimbi na tarumbeta hazitasikika tena ndani yako. Hakuna fundi wa namna yoyote
ile atakayepatikana tena ndani yako; wala sauti ya jiwe la kusagia haitasikika tena
ndani yako. 23 Mwanga wa taa hautaonekana tena ndani yako; sauti za bwana arusi
na bibi arusi hazitasikika tena ndani yako. Wafanyabiashara wako walikuwa wakuu
duniani, na kwa uchawi wako mataifa yote yalipotoshwa!” 24 Mji huo uliadhibiwa kwani
humo mlipatikana damu ya manabii, damu ya watu wa Mungu na damu ya watu wote
waliouawa duniani.

19

1 Baada ya hayo nikasikia kitu kama sauti kubwa ya umati wa watu wengi mbinguni
ikisema, “Haleluya! Ukombozi, utukufu na nguvu ni mali yake Mungu wetu! 2 Maana
hukumu yake ni ya kweli na ya haki. Amemhukumu yule mzinzi mkuu ambaye alikuwa
ameipotosha dunia kwa uzinzi wake. Amemwadhibu kwa sababu ya kumwaga damu ya
watumishi wake!” 3 Wakasema, “Asifiwe Mungu! Moshi wa moto unaoteketeza mji huo
utapanda juu milele na milele!” 4 Na wale wazee ishirini na wanne, na vile viumbe hai
vinne, wakajitupa chini, wakamwabudu Mungu aliyeketi juu ya kiti cha enzi wakisema,
“Amina! Asifiwe Mungu!” 5 Kisha kukatokea sauti kwenye kiti cha enzi: “Msifuni Mungu
enyi watumishi wake wote, nyote mnaomcha, wadogo kwa wakubwa.” 6 Kisha nikasikia
kitu kama sauti ya umati mkubwa wa watu na sauti ya maji mengi na ya ngurumo kubwa,
ikisema, “Haleluya! Maana Bwana Mungu wetu Mwenye Uwezo ni Mfalme! 7 Tufurahi na
kushangilia; tumtukuze, kwani wakati wa arusi ya Mwanakondoo umefika, na bibi arusi
yuko tayari. 8 Amepewa uwezo wa kujivalia nguo ya kitani safi, iliyotakata na yenye
kung'aa!” (Nguo hiyo ya kitani safi ni matendo mema ya watu wa Mungu.) 9 Kisha
malaika akaniambia, “Andika haya: Heri wale walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya
Mwanakondoo!” Tena akaniambia, “Hayo ni maneno ya kweli ya Mungu.” 10 Basi,

mimi nikaanguka kifudifudi mbele ya miguu yake nikataka kumwabudu. Lakini yeye
akaniambia, "Acha! Mimi ni mtumishi tu kama wewe na ndugu zako; sote tunauzingatia
ukweli ule alioufunua Yesu. Mwabudu Mungu! Maana ukweli alioufunua Yesu ndio
unaowaangazia manabii." 11 Kisha nikaona mbingu zimefunguliwa; na huko alikuwako
farasi mmoja mweupe, na mpanda farasi wake aliitwa "Mwaminifu" na "Kweli". Huyo
huhukumu na kupigana kwa ajili ya haki. 12 Macho yake ni kama mwali wa moto, na
alikuwa amevaa taji nyingi kichwani. Alikuwa ameandikwa jina ambalo hakuna mtu
alijuaye isipokuwa tu yeye mwenyewe. 13 Alikuwa amevaa vazi lililokuwa limelowekwa
katika damu. Na jina lake huyo ni "Neno la Mungu." 14 Majeshi ya mbinguni yalimfuata
yakiwa yamepanda farasi weupe na walikuwa wamevaa mavazi ya kitani, meupe na safi.
15 Upanga mkali hutoka kinywani mwake, na kwa upanga huo atawashinda mataifa.
Yeye ndiye atakayetawala kwa fimbo ya chuma na kuikamua divai katika chombo cha
kukamulia zabibu za ghadhabu kuu ya Mungu Mwenye Uwezo. 16 Juu ya vazi lake,
na juu ya mguu wake, alikuwa ameandikwa jina: "Mfalme wa wafalme na Bwana wa
mabwana." 17 Kisha nikamwona malaika mmoja amesimama katika jua. Akapaaza sauti
na kuwaambia ndege wote waliokuwa wanaruka juu angani, "Njoni! Kusanyikeni pamoja
kwa karamu kuu ya Mungu. 18 Njoni mkaitafune miili ya wafalme, ya majemadari, ya
watu wenye nguvu, ya farasi na wapanda farasi wao; njoni mkaitafune miili ya watu
wote: walio huru na watumwa, wadogo na wakubwa." 19 Kisha nikaona yule mnyama
pamoja na mfalme wa dunia na askari wao wamekusanyika pamoja kusudi wapigane
na yule aliyekuwa ameketi juu ya farasi, pamoja na jeshi lake. 20 Lakini huyo mnyama
akachukuliwa mateka, pamoja na nabii wa uongo aliyekuwa akifanya miujiza mbele
yake. (Kwa miujiza hiyo, alikuwa amewapotosha wale waliokuwa na chapa ya huyo
mnyama, na ambao walikuwa wameiabudu sanamu yake.) Huyo mnyama pamoja na
huyo nabii walitupwa wote wawili, wakiwa wazimawazima, ndani ya ziwa linalowaka
moto wa kiberiti. 21 Majeshi yao yaliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa yule
anayepanda farasi. Ndege wote wakajishibisha kwa nyama zao.

20

1 Kisha nikamwona malaika mmoja anashuka kutoka mbinguni akiwa na ufunguo
wa kuzimu na mnyororo mkubwa mkononi mwake. 2 Akalikamata lile joka—nyoka wa
kale, yaani Ibilisi au Shetani—akalifunga kwa muda wa miaka elfu moja. 3 Malaika
akalitupa Kuzimu, akaufunga mlango wa kuingilia huko na kuutia mhuri ili lisiweze
tena kuyapotosha mataifa mpaka hapo miaka elfu moja itakapotimia. Lakini baada
ya miaka hiyo ni lazima lifunguliwe tena, lakini kwa muda mfupi tu. 4 Kisha nikaona
viti vya enzi na watu walioketi juu yake; watu hao walipewa mamlaka ya hukumu.
Niliona pia roho za wale waliokuwa wamenyongwa kwa sababu ya kumtangaza Yesu
na kwa sababu ya neno la Mungu. Hawa hawakumwabudu yule mnyama na sanamu
yake, wala hawakupigwa alama yake juu ya paji za nyuso zao, au juu ya mikono yao.
Walipata tena uhai, wakatawala pamoja na Kristo kwa muda wa miaka elfu moja. 5 (Wale
wengine waliokufa hawakupata uhai mpaka miaka elfu moja itimie.) Huu ndio ufufuo
wa kwanza. 6 Wameneemeka sana, tena heri yao wote wanaoshiriki ufufuo huu wa
kwanza. Kifo cha pili hakitakuwa na nguvu juu yao; watakuwa makuhani wa Mungu na
wa Kristo, na watatawala pamoja naye kwa miaka elfu moja. 7 Wakati miaka elfu mia moja
itakapotimia, Shetani atafunguliwa kutoka gerezani mwake. 8 Basi, atatoka nje, ataanza
kuyapotosha mataifa yote yaliyotawanyika kila mahali duniani, yaani Gogu na Magogu.
Shetani atawakusanya pamoja kwa ajili ya vita; nao watakuwa wengi kama mchanga
wa pwani. 9 Walitawanyika katika nchi yote, wakaizunguka kambi ya watu wa Mungu
na mji wa Mungu aupendao. Lakini moto ulishuka kutoka mbinguni, ukawaangamiza.
10 Ibilisi, aliyekuwa anawapotosha, akatupwa ndani ya ziwa linalowaka moto wa kiberiti,
walimo yule mnyama na yule nabii wa uongo, nao watateswa mchana na usiku, milele na
milele. 11 Kisha nikaona kiti cha enzi kikubwa cheupe, na yule aketiye juu yake. Dunia na

mbingu vikatoweka mbele ya macho yake, na havikuonekana tena. [12] Kisha nikawaona
watu wakubwa na wadogo, wamesimama mbele ya kiti cha enzi, na vitabu vikafunguliwa.
Halafu kitabu kingine, yaani kitabu cha uzima, kikafunguliwa pia. Wafu wakahukumiwa
kadiri ya matendo yao, kama ilivyoandikwa ndani ya vitabu hivyo. [13] Bahari ikawatoa
nje wafu waliokuwa ndani yake; kifo na kuzimu vikawatoa nje wafu waliokuwa ndani
yao. Kila mmoja akahukumiwa kufuatana na matendo yake. [14] Kisha kifo na kuzimu
vikatupwa ndani ya ziwa la moto. Ziwa hili la moto ndicho kifo cha pili. [15] Mtu yeyote
ambaye jina lake halikupatikana limeandikwa katika kitabu cha uzima, alitupwa katika
ziwa la moto.

21

[1] Kisha nikaona mbingu mpya na dunia mpya. Mbingu ile ya kwanza na dunia ile ya
kwanza vilikuwa vimetoweka, nayo bahari pia haikuweko tena. [2] Nikaona mji mtakatifu,
Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni. Ulikuwa umetayarishwa
vizuri kama bibi arusi aliyepambwa tayari kukutana na mumewe. [3] Kisha nikasikia sauti
kubwa kutoka katika kiti cha enzi ikisema, “Tazama! Mungu amefanya makao yake kati
ya watu. Atakaa kati yao, nao watakuwa watu wake, naye atakuwa Mungu wao. [4] Yeye
atayafuta machozi yao yote; maana hakutakuwako tena na kifo, wala uchungu, wala kilio,
wala maumivu; maana ile hali ya kale imepita!” [5] Kisha yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi
akasema, “Tazama, nafanya yote mapya.” Tena akaniambia, “Andika hili, maana maneno
haya ni ya kuaminika na ya kweli!” [6] Kisha akaniambia, “Yametimia! Mimi ni Alfa na
Omega, Mwanzo na Mwisho. Aliye na kiu nitampa kinywaji cha bure kutoka katika
chemchemi ya maji ya uzima. [7] Yeyote atakayeshinda atapokea hiki, nami nitakuwa
Mungu wake, naye atakuwa mwanangu. [8] Lakini watu waoga, wasioamini, wapotovu,
wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, na waongo wote, mahali pao patakuwa
ndani ya lile ziwa linalowaka moto na kiberiti; hicho ndicho kifo cha pili.” [9] Kisha
mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba yaliyokuwa yamejaa
mabaa saba ya mwisho, akaja na kuniambia, “Njoo! Mimi nitakuonyesha bibi arusi,
mkewe Mwanakondoo!” [10] Basi, Roho akanikumba, naye malaika akanipeleka juu ya
mlima mrefu sana. Akanionyesha mji mtakatifu, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni,
[11] uking'aa kwa utukufu wa Mungu. Mwangaza wake ulikuwa kama wa jiwe la thamani
kubwa kama yaspi, angavu kama kioo. [12] Ulikuwa na ukuta mrefu na mkubwa, wenye
milango kumi na miwili, na malaika wanangojea kumi na wawili. Majina ya wangoja
milango kumi na mawili ya Israeli yalikuwa yameandikwa juu ya milango hiyo. [13] Kila
upande ulikuwa na milango mitatu: upande wa mashariki, milango mitatu, kaskazini
milango mitatu, kusini milango mitatu na magharibi milango mitatu. [14] Kuta za mji
huo zilikuwa zimejengwa juu ya mawe ya msingi kumi na mawili, na juu ya mawe hayo
yalikuwa yameandikwa majina na mitume kumi na wawili wa Mwanakondoo. [15] Basi,
yule malaika aliyekuwa anasema nami alikuwa na kijiti cha dhahabu cha kupimia, kwa
ajili ya kuupima huo mji, milango yake na kuta zake. [16] Mji wenyewe ulikuwa wa
mraba, upana na urefu wake sawa. Basi, malaika akaupima mji huo kwa kijiti chake:
ulikuwa na urefu, upana na urefu wa kwenda juu, kama kilomita elfu mbili na mia nne.
[17] Kisha akaupima ukuta wake pia; nao ulikuwa mita sitini kwa kipimo cha macho cha
kibinadamu ambacho malaika alitumia. [18] Ukuta huo ulikuwa umejengwa kwa mawe
mekundu ya thamani, na mji wenyewe ulikuwa umejengwa kwa dhahabu safi, angavu
kama kioo. [19] Mawe ya msingi wa ukuta huo yalikuwa yamepambwa kwa kila aina ya
mawe ya thamani. Jiwe la kwanza la msingi lilikuwa jiwe la thamani jekundu, la pili
yakuti samawati, la tatu kalkedoni, la nne zamaradi, [20] la tano sardoniki, la sita akiki,
la saba krisolito, la nane zabarijadi, la tisa topazi, la kumi krisopraso, la kumi na moja
yasinto, na la kumi na mbili amethisto. [21] Na ile milango kumi na miwili ilikuwa lulu
kumi na mbili; kila mlango ulikuwa umetengenezwa kwa lulu moja. Barabara kuu ya mji
ilikuwa imetengenezwa kwa dhahabu safi, angavu kama kioo. [22] Sikuona hekalu katika

mji huo, maana Bwana Mungu Mwenye Uwezo na yule Mwanakondoo ndio Hekalu lake.
[23] Mji huo hauhitaji jua wala mwezi kuangazia, maana utukufu wa Mungu huuangazia,
na taa yake ni yule Mwanakondoo. [24] Watu wa mataifa watatembea katika mwanga
wake, na wafalme wa dunia watauletea utajiri wao. [25] Milango ya mji huo itakuwa wazi
mchana wote; maana hakutakuwa na usiku humo. [26] Fahari na utajiri wa watu wa mataifa
utaletwa humo ndani. [27] Lakini hakuna chochote kilicho najisi kitakachoingia humo;
wala mtu yeyote atendaye mambo ya kuchukiza au ya uongo hataingia humo. Ni wale
tu walioandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo ndio watakaoingia ndani.

22

[1] Kisha malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima maangavu kama kioo yakitoka
kwenye kiti cha enzi cha Mungu na Mwanakondoo. [2] Mto huo ulitiririka kupitia katikati
ya barabara kuu ya mji. Kandokando ya mto huo kulikuwa na mti wa uzima unaozaa
matunda mara kumi na mbili kwa mwaka, yaani kila mwezi; na majani yake ni dawa
ya kuwaponya watu wa mataifa. [3] Hapana kitu chochote kilicholaaniwa kitakachokuwa
katika mji huo. Kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwanakondoo kitakuwa katika mji huo,
na watumishi wake watamwabudu. [4] Watauona uso wake, na jina lake litaandikwa juu
ya paji za nyuso zao. [5] Usiku hautakuwako tena, wala hawatahitaji mwanga wa taa au
wa jua, maana Bwana Mungu atawaangazia, nao watatawala milele na milele. [6] Kisha
malaika akaniambia, “Maneno haya ni ya kweli na ya kuaminika. Bwana Mungu ambaye
huwapa manabii Roho wake, alimtuma malaika wake awaonyeshe watumishi wake
mambo ambayo lazima yatukie punde. [7] “Sikiliza! Naja upesi. Heri yake anayeyazingatia
maneno ya unabii yaliyo katika kitabu hiki.” [8] Mimi Yohane, niliyaona na kusikia mambo
haya. Nilipokwisha sikia na kuona nikajitupa chini mbele ya miguu ya huyo malaika
aliyenionyesha mambo hayo, nikataka kumwabudu. [9] Lakini yeye akaniambia, “Acha!
Mimi ni mtumishi tu kama wewe na ndugu zako manabii na wote wanaoyatii maagizo
yaliyomo katika kitabu hiki. Mwabudu Mungu!” [10] Tena akaniambia, “Usiyafiche kama
siri maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki, maana wakati wa kutimizwa kwake
umekaribia. [11] Kwa sasa anayetenda mabaya na aendelee kutenda mabaya, na aliye
mchafu aendelee kuwa mchafu. Mwenye kutenda mema na azidi kutenda mema, na aliye
mtakatifu na azidi kuwa mtakatifu.” [12] “Sikiliza!” Asema Yesu, “Naja upesi, pamoja na
tuzo nitakalompa kila mmoja kufuatana na matendo yake. [13] Mimi ni Alfa na Omega,
Mwanzo na Mwisho, wa kwanza na wa mwisho.” [14] Heri yao wale wanaoosha mavazi
yao, kwani watakuwa na haki ya kula tunda la mti wa uzima, na haki ya kuingia mjini
kwa kupitia milango yake. [15] Lakini mbwa, wachawi, wazinzi, wauaji, waabudu sanamu
na wote wanaopenda kusema uongo, watakaa nje ya mji. [16] “Mimi, Yesu, nimemtuma
malaika wangu awathibitishieni mambo haya katika makanisa. Mimi ni mzawa wa ukoo
wa Daudi. Mimi ni nyota angavu ya asubuhi!” [17] Roho na Bibiarusi waseme, “Njoo!” Kila
mtu asikiaye hili, na aseme, “Njoo!” Kisha, yeyote aliye na kiu na aje; anayetaka maji
ya uzima na apokee bila malipo yoyote. [18] Mimi Yohane nawapa onyo wote wanaosikia
maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki: mtu yeyote akiongeza chochote katika
mambo haya, Mungu atamwongezea mabaa yaliyoandikwa katika kitabu hiki. [19] Na
mtu yeyote akipunguza chochote katika maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki,
Mungu atamnyang'anya sehemu yake katika ule mti wa uzima, na sehemu yake katika
mji mtakatifu, ambavyo vimeelezwa katika kitabu hiki. [20] Naye anayetoa ushahidi wake
juu ya mambo haya asema: “Naam! Naja upesi.” Amina. Na iwe hivyo! Njoo Bwana Yesu!
[21] Nawatakieni nyote neema ya Bwana Yesu. Amen.